13.12.2025 00:10:27
ΨΗΦΙΑΚΑ
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
VARVARA ZACHARAKI

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

12 Δεκεμβρίου 2025 | ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ | Αρ. Φύλλου **229**

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5260

α) Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών για τη χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση της Εγνατίας Οδού και τροποποίησής της, β) Κύρωση τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών για τη χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση της Αττικής Οδού και γ) Κύρωση τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης της μελέτης, κατασκευής, χρηματοδότησης, λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΚΥΡΩΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΩΝ ΚΑΘΕΤΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΑΞΟΝΩΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄: ΚΥΡΩΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ
Άρθρο πρώτο Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης
Άρθρο 1 Εισαγωγή - Συμβαλλόμενοι
Άρθρο 2 Νομιμότητα και ακρίβεια υποβληθέντων στοιχείων - Δηλώσεις και Εγγυήσεις
Άρθρο 3 Ορισμοί - Ερμηνεία της Σύμβασης - Παραρτήματα
Άρθρο 4 Ισχύς της Σύμβασης - Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης - Περίοδος Παραχώρησης
Άρθρο 5 Συμβατικό αντικείμενο
Άρθρο 6 Γνώση συνθηκών του έργου - Κατανομή κινδύνων - Ανταγωνισμός
Άρθρο 7 Χώρος εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης - Μεταβίβαση συμβάσεων και περιουσιακών στοιχείων
Άρθρο 8 Λειτουργία - Συντήρηση του Έργου Παραχώρησης - Επιδόσεις
Άρθρο 9 Επικείμενες εργασίες - Μελέτες - Κατασκευές - Χρονοδιαγράμματα
Άρθρο 10 Ανεξάρτητος Μηχανικός
Άρθρο 11 Προστασία του περιβάλλοντος
Άρθρο 12 Αρχαιολογικά ευρήματα - Προστασία αρχαιοτήτων
Άρθρο 13 Άδειες
Άρθρο 14 Συμβάσεις με Υπεργολάβους
Άρθρο 15 Έργα Δημοσίου
Άρθρο 16 Χρηματοδότηση του Έργου
Άρθρο 17 Εταιρεία - Μετοχικό κεφάλαιο - Μέτοχοι
Άρθρο 18 Χρηματοοικονομικό μοντέλο
Άρθρο 19 Εκμετάλλευση του Έργου Παραχώρησης - Διόδια τέλη
Άρθρο 20 Πληρωμές
Άρθρο 21 Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης
Άρθρο 22 Ασφάλιση
Άρθρο 23 Αποζημιώσεις
Άρθρο 24 Παρέμβαση του Δημοσίου
Άρθρο 25 Ανωτέρα βία
Άρθρο 26 Καταγγελία εκ μέρους του Δημοσίου - Συνέπειες
Άρθρο 27 Καταγγελία εκ μέρους του Παραχωρησιούχου - Συνέπειες
Άρθρο 28 Επανόρθωση - Συνεχιζόμενη εκτέλεση
Άρθρο 29 Εκχώρηση και μεταβίβαση
Άρθρο 30 Δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας
Άρθρο 31 Προσωπικά δεδομένα
Άρθρο 32 Επιστροφή του Έργου Παραχώρησης στο Δημόσιο
Άρθρο 33 Επίλυση διαφορών
Άρθρο 34 Φορολογικά ζητήματα
Άρθρο 35 Τροποποιήσεις
Άρθρο 36 Τροποποίηση της Σύμβασης Παραχώρησης
Άρθρο 37 Εφαρμοστέο δίκαιο - Μεταβολή νομοθεσίας
Άρθρο 38 Επικοινωνία - Γνωστοποιήσεις - Λοιποί όροι
Άρθρο δεύτερο Κύρωση τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης
Άρθρο 1 Ορολογία
Άρθρο 2 Τροποποίηση διατάξεων Σύμβασης Παραχώρησης
Άρθρο 3 Έναρξη ισχύος τροποποίησης
Άρθρο 4 Επίλυση διαφορών
Άρθρο 5 Εφαρμοστέο δίκαιο
Άρθρο 6 Γενικοί όροι

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄: ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
Άρθρο τρίτο Διόδια τέλη
Άρθρο τέταρτο Υποκατάσταση
Άρθρο πέμπτο Μετατόπιση δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφελείας
Άρθρο έκτο Δημοτικά τέλη
Άρθρο έβδομο Ευθύνη
Άρθρο όγδοο Προσωπικά δεδομένα
Άρθρο ένατο Ισχύς περιβαλλοντικών όρων
Άρθρο δέκατο Λογαριασμός Χρηματοδότησης Εργασιών Σηράγγων
Άρθρο ενδέκατο Τελικές διατάξεις
Άρθρο δωδέκατο Μεταφορά προσωπικού της εταιρείας με την επωνυμία Εγνατία Οδός Α.Ε. στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών ή σε εποπτευόμενους από αυτό φορείς
ΜΕΡΟΣ Β΄: ΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΟΔΟΥ
Άρθρο δέκατο τρίτο Κύρωση της Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών για τη Χρηματοδότηση, Λειτουργία, Συντήρηση και Εκμετάλλευση της Αττικής Οδού
Άρθρο 1 Ορολογία
Άρθρο 2 Τροποποίηση διατάξεων Σύμβασης Παραχώρησης
Άρθρο 3 Έναρξη ισχύος τροποποίησης
Άρθρο 4 Επίλυση διαφορών
Άρθρο 5 Εφαρμοστέο δίκαιο
Άρθρο 6 Γενικοί όροι
ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ, ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
Άρθρο δέκατο τέταρτο Κύρωση της Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης
Άρθρο 1 Ορολογία
Άρθρο 2 Τροποποίηση διατάξεων Σύμβασης Παραχώρησης
Άρθρο 3 Έναρξη ισχύος τροποποίησης
Άρθρο 4 Επίλυση διαφορών
Άρθρο 5 Εφαρμοστέο δίκαιο
Άρθρο 6 Γενικοί όροι
Άρθρο δέκατο πέμπτο Παροχή υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης στον νέο Διεθνή Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης
ΜΕΡΟΣ Δ΄: ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ
Άρθρο δέκατο έκτο Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΚΥΡΩΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΟΔΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΩΝ ΚΑΘΕΤΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΑΞΟΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΚΥΡΩΣΗ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ

Άρθρο πρώτο
Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης

Κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου, με την εξαίρεση των Προσαρτημάτων αυτής, η Σύμβαση Παραχώρησης Υπηρεσιών για τη χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση της Εγνατίας Οδού και των τριών καθέτων οδικών αξόνων, μεταξύ αφενός του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε.» και αφετέρου της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Νέα Εγνατία Οδός Παραχώρηση Ανώνυμη Εταιρεία» και εκ τρίτου της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και της εταιρείας με την επωνυμία «EGIS PROJECTS S.A.S.», η οποία υπογράφηκε στις 29 Μαρτίου 2024, το κείμενο της οποίας έχει ως εξής:

Αθήνα, 29η Μαρτίου 2024

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

και

ΝΕΑ ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

.....

8.7 ΈΓΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

9. ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ – ΜΕΛΕΤΕΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ.
9.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
9.2 ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ
9.3 ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΕΣ ΤΜΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ – ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΡΗΤΡΕΣ
9.4 ΕΠΙΒΛΕΨΗ
9.5 ΜΕΛΕΤΕΣ
9.6 ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΕΛΕΤΩΝ
9.7 ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ
9.8 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ
9.9 ΕΝΑΡΞΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
9.10 ΕΥΘΥΝΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ
9.11 ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΠΕΡΑΤΩΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
9.12 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΠΕΡΑΤΩΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

10. ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
10.1 ΓΕΝΙΚΑ
10.2 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ
10.3 ΑΜΟΙΒΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ
10.4 ΕΥΘΥΝΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ
10.5 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

11. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
11.1 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ – ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ
11.2 ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
11.3 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΘΟΡΥΒΟΥ ΚΑΙ ΡΥΠΩΝ
11.4 ΡΥΠΑΝΣΗ
11.5 ΕΚΘΕΣΗ ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

12. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

13. ΑΔΕΙΕΣ
13.1 ΑΔΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
13.2 ΑΔΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
13.3 ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΚΤΥΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ
13.4 ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΕΚΔΟΣΗΣ
13.5 ΑΔΕΙΕΣ ΣΗΡΑΓΓΩΝ
13.6 ΑΔΕΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΩΝ ΔΙΟΔΙΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ

14. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΥΣ
14.1 ΒΑΣΙΚΟΙ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΙ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ
14.2 ΛΟΙΠΟΙ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΙ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ
14.3 ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

15. ΕΡΓΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
15.1 ΝΕΑ ΕΡΓΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
15.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ

16. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ - ΑΝΑΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
16.1 ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ
16.2. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
16.3 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕΣΩ ΔΑΝΕΙΩΝ
16.4 ΑΝΑΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
16.5 ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ Η’/ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΗ

5

17. ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΜΕΤΟΧΟΙ
17.1 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ
17.2 ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
17.3 ΜΕΤΟΧΕΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ
17.4 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

18. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

19. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ – ΔΙΟΔΙΑ ΤΕΛΗ
19.1 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΟΔΙΩΝ ΤΕΛΩΝ
19.2 ΔΙΟΔΙΑ ΤΕΛΗ
19.3 ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΔΙΟΔΙΩΝ ΤΕΛΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΟΧΗΜΑΤΩΝ
19.4 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΟΔΙΩΝ ΤΕΛΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟ
19.5 ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΔΙΟΔΙΑ
19.6 ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ
19.7 ΣΤΑΘΜΟΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΣΤΩΝ (ΣΕΑ)

20. ΠΛΗΡΩΜΕΣ
20.1 ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΗ
20.2 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΗ
20.3 ΤΗΡΗΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
20.4 ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ

21. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ
21.3 ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
21.4 ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
21.5 ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ – ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ
21.6 ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
21.7 ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

22. ΑΣΦΑΛΙΣΗ

23. ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ
23.1 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ
23.2 ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΕΕ)
23.3 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ
23.4 ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
23.6 ΕΥΘΥΝΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ
23.7 ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ - ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
23.8 ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

24. ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
24.1 ΜΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ
24.2 ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ
24.3 ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
24.4 ΚΑΛΥΨΗ ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΩΝ
24.5 ΔΙΑΦΩΝΙΑ

25. ΑΝΩΤΕΡΑ ΒΙΑ
25.1 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ
25.2 ΕΠΕΛΕΥΣΗ
25.3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ
25.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
25.5 ΠΑΡΑΤΕΤΑΜΕΝΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ

26. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ - ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ
26.1 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΑΘΕΤΗΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ
26.2 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Ή ΤΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΗ
26.3 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Η ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΗ

27. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ - ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ
27.1 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΑΘΕΤΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
27.2 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ
27.3 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ
27.4 ΚΑΤΑΒΟΛΗ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ
27.5 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΛΟΓΩ ΠΑΡΑΤΕΤΑΜΕΝΟΥ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ

28. ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗ - ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ
28.1 ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ - ΔΑΝΕΙΣΤΩΝ
28.2 ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
28.3 ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

29.ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ

30. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ
30.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
30.2 ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ/ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ
30.3 ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ
30.4 ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΗ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ – ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

31. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ
31.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ ΩΣ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΟΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ
31.2 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ
31.3 ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ
31.4 ΕΥΘΥΝΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ

32. ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ
32.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟ ΤΗΣ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
32.2 ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
32.3 ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
32.4 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ
32.5 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

33. ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
33.1 ΓΕΝΙΚΑ
33.2 ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
33.3 ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ
33.4 ΔΑΝΕΙΣΤΕΣ

34. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

35. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ
35.1 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ
35.2 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ
35.3 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ – ΩΦΕΛΟΥΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

36. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

37. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

38. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ – ΛΟΙΠΟΙ ΟΡΟΙ
38.1 ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ
38.2 ΓΛΩΣΣΑ
38.3 ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ
38.4 ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ
38.5 ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 1 - ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΥΜΒΑΤΙΚΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ
ΤΜΗΜΑ 1 - ΣΧΕΔΙΟ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ 2 - ΣΧΕΔΙΟ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ 3 - ΣΧΕΔΙΟ ΠΟΛΥΕΠΙΠΕΔΗΣ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ 4 - ΣΧΕΔΙΟ ΕΓΓΥΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ 5 - ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΠΛΗΡΩΣΗΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ ΑΡΘΡΟΥ 4.3.2 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 2 - ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ – ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΧΩΡΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 - ΜΗΤΡΩΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑ «ΟΠΩΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΗΚΕ» (AS BUILT) ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ & ΟΙΩΝΔΗΠΟΤΕ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΑΡΟΔΙΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 - ΟΡΙΑ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 - ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 - ΕΡΓΑ ΥΔΡΑΥΛΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5 - ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ (ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ) ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6 - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΈΓΚΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΌΡΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΟΥ ΈΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7 - ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΜΗΤΡΩΟ ΜΕΤΑΒΙΒΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8 - ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΘΕΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9 - ΆΔΕΙΕΣ ΣΗΡΑΓΓΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10 -ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11 - ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 3 - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 - ΥΠΑΡΧΟΝΤΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ ΤΗΣ ΕΓΝΑΤΙΑΣ Α.Ε
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 - ΤΕΥΧΗ ΤΩΝ ΕΝΕΡΓΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΟΑΕ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 - ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΗΡΑΓΓΩΝ > 500Μ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 - ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΓΕΦΥΡΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5 - ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΟΔΙΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6 - ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7– ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΒΔΑ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8– ΤΜΗΜΑΤΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΒΔΑ

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 4 - ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 - ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 - ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΣΗΡΑΓΓΩΝ ΣΕ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ Α
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 - ΣΤΑΘΜΟΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΟΙ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 - ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 5 - ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ .....

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 6 – ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ.....

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 7 - ΜΕΡΙΔΙΟ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ ΣΕ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΗ ΔΑΠΑΝΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ .....

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 8 - ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ.....

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 9 - ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΜΟΝΤΕΛΟΥ ΛΟΓΩ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ.....

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 10 - ΑΡΧΕΣ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ ΛΟΓΩ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ.....

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 11 - ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ.....

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 12 - ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ .....

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 13 - ΣΥΜΒΑΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ.....

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 14 - ΣΥΜΒΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ-ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ.....

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 15 - ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ .....

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ 16 - ΠΡΑΞΗ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ.....

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Α. Δυνάμει των υπ' αριθ. 215/10.8.2012 (ΦΕΚ Β' 2316), 241/27.8.2013 (ΦΕΚ Β' 2221) και 264/14.6.2018 (ΦΕΚ Β' 2274) αποφάσεων της Διϋπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων μεταβιβάσθηκε και περιήλθε στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε.» (το «**Ταμείο**»), άνευ ανταλλάγματος, το δικαίωμα χρηματοδότησης, λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του αυτοκινητόδρομου Εγνατία Οδός, καθώς και των ακόλουθων τριών (3) καθέτων προς αυτόν οδικών αξόνων (i) Σιάτιστα–Ιεροπηγή/Κρυσταλλοπηγή που οδηγεί στην Αλβανία, (ii) Χαλάστρα – Εύζωνοι που οδηγεί στην ΠΓΔΜ και (iii) Θεσσαλονίκη-Σέρρες-Προμαχώνας που οδηγεί στη Βουλγαρία, καθώς και των παρόδιων αυτών εκτάσεων, από κοινού με όλα τα περιουσιακά δικαιώματα, υλικά και άυλα, που σχετίζονται με τον αυτοκινητόδρομο της Εγνατίας Οδού και των ανωτέρω τριών καθέτων οδικών αξόνων, καθώς και το δικαίωμα του Ελληνικού Δημοσίου μελέτης, χρηματοδότησης και εκτέλεσης σύμφωνα με τους όρους που ορίζονται στην παρούσα Σύμβαση Παραχώρησης Υπηρεσιών και εντός του χρονικού πλαισίου που καθορίζεται σε αυτή, του έργου της αναβάθμισης με προδιαγραφές αυτοκινητοδρόμου αφενός του τμήματος Χαλάστρα – Πολύκαστρο του κάθετου άξονα Χαλάστρα – Εύζωνοι και αφετέρου του τμήματος Χριστός – Κ. Αμπέλα του κάθετου άξονα Θεσσαλονίκη – Σέρρες – Προμαχώνας, συνολικού μήκους 54 χλμ. περίπου, όπως περιγράφονται στην παρούσα Σύμβαση Παραχώρησης Υπηρεσιών.

Β. Συμφώνως προς τις διατάξεις του ν. 3986/2011 (ΦΕΚ Α΄ 152) και στο πλαίσιο του Προγράμματος Αποκρατικοποιήσεων, όπως αυτό εγκρίθηκε και ίσχυσε διαχρονικά σύμφωνα με το «Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015» του ν. 3985/2011 (ΦΕΚ Α΄ 151), το «Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής» του ν. 4046/2012 (ΦΕΚ Α΄ 28) και τη «Συμφωνία Δημοσιονομικών Στόχων και Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων» και το «Μνημόνιο Συνεννόησης για τριετές πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας» του ν. 4336/2015 (ΦΕΚ Α΄ 94), το Ταμείο προκήρυξε και διεξήγαγε διεθνή διαγωνισμό σε δύο φάσεις με σκοπό την ανάθεση σύμβασης παραχώρησης υπηρεσιών για τη χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση της Εγνατίας Οδού και των ως άνω τριών καθέτων οδικών αξόνων, ο οποίος διενεργήθηκε επί τη βάσει και

σύμφωνα με τους όρους της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος (όπως ορίζεται στην παρούσα) και της Πρόσκλησης Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών (όπως ορίζεται στην παρούσα).

C. Με την από 26.08.2021 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου εγκρίθηκε το αποτέλεσμα του ως άνω διαγωνισμού και ανακηρύχθηκε ως Προτιμητέος Επενδυτής η Ένωση Προσώπων με την επωνυμία «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε. - EGIS PROJECTS S.A.S.». Με την από 22.02.2022 απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου του Ταμείου εγκρίθηκε η τροποποίηση της χρηματοδοτικής δομής του Προτιμητέου Επενδυτή. Δυνάμει της από 09.11.2023 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, αποφασίστηκε η ολοκλήρωση της Περιόδου Οριστικοποίησης Συμβατικών Εγγράφων και η υποβολή του Τελικού Σχεδίου Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τη διενέργεια του προβλεπόμενου προσυμβατικού ελέγχου και εγκρίθηκε η μεταβολή στη σύνθεση του Προτιμητέου Επενδυτή λόγω της εταιρικής μετατροπής του Μέλους της Ένωσης Προσώπων, «EGIS PROJECTS S.A.S.», από ανώνυμη εταιρεία (société anonyme) σε ανώνυμη εταιρεία απλοποιημένης μορφής (société par actions simplifiée).

D. Κατόπιν υποβολής της παρούσας σύμβασης σε μορφή σχεδίου προς έλεγχο ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου συμφώνως προς τις διατάξεις του ν. 3986/2011, ως ισχύουν, και του ν. 4700/2020 (ΦΕΚ Α΄ 127), όπως ισχύουν, εκδόθηκε η υπ’ αριθ. 549/2023 θετική Πράξη του Ζ΄ Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί της νομιμότητας φάσης της οικείας διαγωνιστικής διαδικασίας (επιμέρους στάδια Α΄ και Β΄ φάσης) και ακολούθως, εκδόθηκε η υπ’ αριθ. 719/2023 Πράξη του Ζ΄ Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, με την οποία κρίθηκε ότι δεν κωλύεται η υπογραφή της παρούσας Συμβάσεως Παραχώρησης Υπηρεσιών.

F. Με την υπ’ αριθ. 2/24.1.2024 Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου (ΦΕΚ Α΄ 24), συμφώνως προς τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ. 2 περ. β) και γ) του ν. 3986/2011, ως ισχύει, εγκρίθηκε η συνυπογραφή εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου της παρούσας Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών και εξουσιοδοτήθηκαν να υπογράψουν για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου την παρούσα, καθώς και οποιαδήποτε τυχόν άλλη τροποποιητική ή συμπληρωματική ή εκτελεστική της παρούσας σύμβαση, οι Υπουργοί Οικονομίας και Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών.

Κατόπιν των ανωτέρω τα Συμβαλλόμενα Μέρη, όπως αυτά ορίζονται στο Άρθρο 1 της παρούσας, συμφωνούν και αποδέχονται τα ακόλουθα:

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

Στην Αθήνα σήμερα, την Πέμπτη, 28.03.2024 , συμφωνήθηκαν και έγιναν αμοιβαία αποδεκτά τα αναφερόμενα στα άρθρα της παρούσας Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών και στα Προσαρτήματά της,

ΜΕΤΑΞΥ
ΑΦΕΝΟΣ

1) του **ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ** (εφεξής το «**Δημόσιο**»), που εκπροσωπείται νόμιμα από τον κ. Κωνσταντίνο Χατζηδάκη, Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που κατοικοεδρεύει στην Αθήνα, οδός Νίκης 5 - 7, 105 63 και τον κ. Χρήστο Σταϊκούρα, Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, που κατοικοεδρεύει ομοίως στον Παπάγο Αττικής, οδός Αναστάσεως 2 και Τσιγάντε, 156 69,

2) της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία **«ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»** (εφεξής ο «**Παραχωρητής**»), που συστήθηκε δυνάμει του ν. 3986/2011, που εδρεύει στην Αθήνα, επί της οδού Καραγεώργη Σερβίας αρ. 6, και εκπροσωπείται νόμιμα από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο κ. Δημήτριο Πολίτη και

ΑΦΕΤΕΡΟΥ

3) της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΝΕΑ ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το διακριτικό τίτλο «ΝΕΑ ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.» (εφεξής ο **«Παραχωρησιούχος»**), που, έχει συσταθεί με την υπ' αριθ. 10.527/4.3.2024 καταστατική πράξη της Συμβολαιογράφου Αθηνών Αργυρούς Φαίδωνα Σεργάκη, επικυρωμένο αντίγραφο της οποίας προσαρτάται στην παρούσα με το διακριτικό «Προσάρτημα 16», η οποία είναι εγγεγραμμένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) με αριθμό 175835504000, όπως προκύπτει από το με αριθ. πρωτ. e-ΥΜΣ 175835504000/Α έγγραφο της Ηλεκτρονικής Υπηρεσίας Μιας Στάσης για τη Σύσταση Εταιρειών (e-ΥΜΣ) «Σεργάκη - Παπαδογιάννη Αργυρώ, Συμβολαιογράφος», με αρχικό καταβεβλημένο μετοχικό κεφάλαιο δύο εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες Ευρώ (€ 2.500.000), όπως προκύπτει από το με αριθ. πρωτ. 3251270/26.03.2024 έγγραφο της Υπηρεσίας Γενικού Εμπορικού Μητρώου του Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης που εδρεύει στο Δήμο Αμπελοκήπων-Μενεμένης Π.Ε. Θεσσαλονίκης, οδός Ν. Καζαντζάκη αρ. 3Γ και εκπροσωπείται νόμιμα από τον κ. Εμμανουήλ Μουστάκα, κάτοικο

Αθηνών, Λεωφόρος Μεσογείων αρ. 85, σύμφωνα με την από 26.03.2024 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας, και

ΕΚ ΤΡΙΤΟΥ

των κάτωθι αρχικών μετόχων του Παραχωρησιούχου:

(a) της εταιρείας με την επωνυμία «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και τον διακριτικό τίτλο «ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ», η οποία έχει συσταθεί νόμιμα με αρ. Γ.Ε.ΜΗ. 000253001000 και ΑΦΜ 194005751 και εδρεύει στην Αθήνα, επί της Λεωφόρου Μεσογείων αρ. 85, ΤΚ 11526, εκπροσωπείται δε νόμιμα για την υπογραφή της παρούσας σύμβασης από τον κ. Γεώργιο Περιστέρη, κάτοικο Αθηνών, Λεωφόρος Μεσογείων αρ. 85, ΤΚ 11526, σύμφωνα με την από 27.03.2024 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής, και

(b) της εταιρείας με την επωνυμία «EGIS PROJECTS S.A.S.» η οποία έχει συσταθεί νόμιμα και διέπεται από τους νόμους της Γαλλίας, με αρ. εγγραφής στο Μητρώο Εμπορίου και Εταιρειών Βερσαλλιών 378 893 812 και ΑΦΜ 996692824, και εδρεύει στο Guyancourt (CS 20538 Guyancourt – 78286 Saint-Quentin-en-Yvelines Cedex) Γαλλίας, επί της Avenue du Centre αρ. 15, 78280, εκπροσωπείται δε νόμιμα για την υπογραφή της παρούσας σύμβασης από τον κ. Renaud Beziade, κάτοικο Guyancourt (CS 20538 Guyancourt – 78286 Saint-Quentin-en-Yvelines Cedex) Γαλλίας, Avenue du Centre αρ. 15, 78280, σύμφωνα με την από 27.03.2024 απόφαση του Προέδρου αυτής,

οι οποίοι συμβάλλονται στην παρούσα αποκλειστικά σε σχέση με τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Άρθρα 4.3.2(b), 16.1 και 17 της παρούσας και τις δηλώσεις του Άρθρου 2.1 της παρούσας (οι «**Αρχικοί Μέτοχοι**»).

Με την επιφύλαξη του Άρθρου 33, η επικοινωνία των Συμβαλλομένων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν επιδόσεων, θα γίνεται σύμφωνα με το Άρθρο 38 της παρούσας.

Γίνεται μνεία ότι για την ανάθεση και υπογραφή της παρούσας Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών έχουν τηρηθεί οι διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του ν. 3986/2011, όπως ισχύει.

Αναφερόμενα νομιμοποιητικά έγγραφα των Συμβαλλομένων με τα τυχόν σχετικά πιστοποιητικά, προσαρτώνται στην παρούσα ως Προσάρτημα 5.

2. ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΚΡΙΒΕΙΑ ΥΠΟΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ – ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ

2.1 Ο Παραχωρησιούχος και οι Αρχικοί Μέτοχοι δηλώνουν, προβαίνοντας στις παρακάτω δηλώσεις και εγγυήσεις, προς το Δημόσιο και τον Παραχωρητή ότι κατά την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος και κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης όλα τα παραπάνω κατατεθέντα από τον καθένα τους, μνημονευόμενα και προσαρτώμενα στο Προσάρτημα 5 της παρούσας, στοιχεία:

(a) Είναι νόμιμα, ορθά, ακριβή, έγκυρα και ισχυρά,

(b) Δεν έρχονται σε αντίθεση με τους όρους της παρούσας Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών και των Προσαρτημάτων της και πάντως, έστω και αν υπάρχει κάποια αντίθεση, αποδέχονται ανεπιφύλακτα και αναλαμβάνουν ρητά την υποχρέωση να αποκαταστήσουν το σημείο αντίθεσης, με δική τους μέριμνα και δαπάνες, απροφάσιστα και σε εύλογο χρόνο από την ημερομηνία γνωστοποίησης της αντίθεσης σ’ αυτούς ή από την ημερομηνία, κατά την οποία θα λάβουν με οποιονδήποτε τρόπο γνώση αυτής.

2.2 Ο Παραχωρησιούχος προβαίνει προς τον Παραχωρητή και το Δημόσιο στις δηλώσεις και εγγυήσεις που παρατίθενται κατωτέρω, οι οποίες ισχύουν κατά την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος και κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και ο Παραχωρησιούχος δεσμεύεται να διασφαλίζει ότι θα ισχύουν και κατά τη διάρκεια ισχύος της παρούσας Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών, με την επιφύλαξη του σημείου (g) του παρόντος Άρθρου 2.2 στο βαθμό που αναφέρεται σε παρελθόντα χρόνο:

(a) Υπάγεται στο ελληνικό δίκαιο και διαθέτει την απαραίτητη δικαιοπρακτική ικανότητα να αναλαμβάνει και να ασκεί τα δικαιώματα και να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του όπως καθορίζεται στην παρούσα Σύμβαση Παραχώρησης Υπηρεσιών.

(b) Δεν δραστηριοποιείται σε άλλους κλάδους ή δραστηριότητες πλην αυτών που αφορούν στην ενάσκηση των δικαιωμάτων και την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση Παραχώρησης Υπηρεσιών, καθώς και από οποιαδήποτε σύμβαση ή συμφωνία που συνδέεται άμεσα με το Έργο.

(c) Οι υποχρεώσεις του που απορρέουν από τις συμβάσεις ή άλλα έγγραφα που συνδέονται με το Έργο, στα οποία είναι συμβαλλόμενο μέρος, είναι ή θα είναι, όταν υπογραφούν οι εν λόγω συμβάσεις ή τα εν λόγω έγγραφα, νόμιμες, έγκυρες, δεσμευτικές και εκτελεστές.

(d) Δεν υπάρχουν άλλες συμφωνίες ή ρυθμίσεις στις οποίες είναι συμβαλλόμενο μέρος ή άλλες συμφωνίες ή ρυθμίσεις μεταξύ των Αρχικών Μετόχων του, οι οποίες συνδέονται με το Έργο Παραχώρησης ή το Έργο, πλην των εγγράφων που προσαρτώνται στην παρούσα Σύμβαση Παραχώρησης και όσων άλλων εγγράφων ή συμφωνιών ή ρυθμίσεων δεν έχουν ουσιώδη επίπτωση στα συμφέροντα, τα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις ή τις ευθύνες του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή και στο Έργο.

(e) Δεν έχουν επιβληθεί πρόστιμα ή/και κυρώσεις εις βάρος του, οι οποίες μπορεί να έχουν ουσιώδη δυσμενή επίπτωση στις δραστηριότητές του ή στα περιουσιακά στοιχεία του ή στην ικανότητά του να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση Παραχώρησης Υπηρεσιών ή το Έργο.

(f) Δεν υπάρχουν εκκρεμείς ή επαπειλούμενες υποχρεώσεις, αξιώσεις, αγωγές, ή άλλες δικαστικές διαδικασίες εις βάρος του ή μηνύσεις ή διώξεις σε βάρος των νομίμων εκπροσώπων του ή των μελών της διοίκησής του, η έκβαση των οποίων μπορεί να αποτελεί αθέτηση υποχρεώσεων σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση ή να επιφέρει ουσιώδη δυσμενή επίπτωση στις δραστηριότητές του ή στα περιουσιακά στοιχεία του ή στο Έργο ή στην ικανότητά του να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση Παραχώρησης Υπηρεσιών.

(g) Η Δεσμευτική Προσφορά του, προσδιορίσθηκε από τον ίδιο κατόπιν ανεξάρτητης επαρκούς και επιμελούς μελέτης, διερεύνησης και γνώσεως όλων των συνθηκών και παραμέτρων του Έργου, καθώς και των κινδύνων που συνέχονται με αυτό και ιδίως εκείνων που αναφέρονται στην οικονομική αποδοτικότητά του, σε συνδυασμό προς την εμπειρία των Αρχικών Μετόχων του Παραχωρησιούχου και του Παραχωρησιούχου ως προς τη χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση παρόμοιων έργων και την μελέτη και εκτέλεση παρόμοιων εργασιών. Κατά συνέπεια ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει με την παρούσα πλήρως και ανεπιφύλακτα την ευθύνη

των χρηματοοικονομικών προβολών του με βάση τις οποίες προσδιόρισε την Δεσμευτική Προσφορά του με τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται πλήρως και με ικανά περιθώρια η αναμενόμενη από αυτόν αντιπαροχή εκ μέρους του Δημοσίου.

2.3 Ο Παραχωρητής ή το Δημόσιο, κατά περίπτωση, διά της παρούσης δηλώνει και εγγυάται στον Παραχωρησιούχο ότι κατά την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος και κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, καθεμία από τις ακόλουθες δηλώσεις και εγγυήσεις είναι αληθής από κάθε ουσιώδη άποψη:

(a) Διαθέτει την απαραίτητη δικαιοπρακτική ικανότητα να αναλάβει και να ασκήσει τα δικαιώματα και να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του, οι οποίες προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση.

(b) Οι υποχρεώσεις του σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση είναι νόμιμες, έγκυρες και δεσμευτικές.

(c) Έχει το δικαίωμα να διεκπεραιώσει εγκύρως τη διαγωνιστική διαδικασία και να αναθέσει στον Παραχωρησιούχο το Έργο, καθώς και την αρμοδιότητα και εξουσία να συνάψει την παρούσα Σύμβαση.

(d) Έχει τηρηθεί το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως αναφορικά με τον ανταγωνισμό, την καταπολέμηση της δωροδοκίας και την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων.

2.4 Το Δημόσιο δηλώνει ότι λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο προκειμένου κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης να έχουν κατασκευασθεί και να βρίσκονται σε λειτουργία οι ΜΣΔ και ΠΣΔ, που αναφέρονται στους Πίνακες Ι και ΙΙ του Παραρτήματος 5 του Προσαρτήματος 3 της παρούσας, με εξαίρεση τον σταθμό διοδίων «Πλάτανος» στη χ.θ. 277+00, η κατασκευή του οποίου περιλαμβάνεται στις Επικείμενες Εργασίες σύμφωνα με το Άρθρο 9.1.1. Η τυχόν μη ολοκλήρωση της κατασκευής ή/και η μη θέση σε λειτουργία οποιουδήποτε εκ των ως άνω ΜΣΔ και ΠΣΔ κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, θα συνιστά αποκλειστικά Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου. Υπό καμία εκδοχή η καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της κατασκευής ή/και στη θέση σε λειτουργία των ως άνω ΜΣΔ και ΠΣΔ δεν θα συνιστά Γεγονός Αθέτησης Δημοσίου.

2.5 Τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναγνωρίζουν και συμφωνούν ότι, εκτός αν ρητά ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα, ο Παραχωρητής και το Δημόσιο δεν προέβησαν ούτε προβαίνουν σε δήλωση, ούτε παρέχουν οιαδήποτε εγγύηση αναφορικά με:

(a) την κατάσταση του Έργου Παραχώρησης, περιλαμβανομένων των υφιστάμενων κάθε είδους εγκαταστάσεων, δικτύων και εξοπλισμού, και

(b) το μέγεθος, τη σύνθεση της κυκλοφορίας και των Εσόδων κατά το παρελθόν και μελλοντικά.

2.6 Τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναγνωρίζουν έναντι αλλήλων ότι, με την εξαίρεση των τυχόν δηλώσεων των Αρχικών Μετόχων (και των προσώπων που ενήργησαν για λογαριασμό τους) έναντι του Παραχωρητή κατά τη διάρκεια του Διαγωνισμού, κανένα από τα Συμβαλλόμενα Μέρη δεν προβαίνει ούτε βασίζεται σε καμία άλλη δήλωση Συμβαλλόμενου Μέρους έναντι των λοιπών, πέραν αυτών που περιλαμβάνονται ρητά στην παρούσα.

3. ΟΡΙΣΜΟΙ – ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

3.1 ΟΡΙΣΜΟΙ

Οι ακόλουθοι όροι όπου χρησιμοποιούνται στην παρούσα Σύμβαση και στα Προσαρτήματά της έχουν την έννοια που παρατίθεται παραπλεύρως τους, εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα:

3.1.1 **«Άδεια»** είναι κάθε άδεια, συναίνεση, απόφαση, έγκριση ή εξουσιοδότηση, παροχή ή σύνδεση, η οποία απαιτείται σε σχέση με την εκτέλεση του Έργου σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία και η οποία εκδίδεται από το Δημόσιο ή οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή ή οποιονδήποτε Οργανισμό Κοινής Ωφελείας.

3.1.2 «**Άδεια Υλοποίησης Παραχώρησης**» είναι η Άδεια που προβλέπεται στο Άρθρο 13.1 της παρούσας Σύμβασης.

3.1.3 **«Άδειες Σηράγγων»** είναι οι εγκρίσεις και άδειες θέσης σε λειτουργία, που εκδίδονται από τη ΔΑΣ σύμφωνα με το ΠΔ 230/2007.

3.1.4 **«Αμοιβή Δραστηριοτήτων Πρόσθετης Περιόδου»** είναι η αμοιβή που προβλέπεται στο Άρθρο 28.3.3 της παρούσας Σύμβασης.

3.1.5 **«Αμοιβή Παραχώρησης»** είναι ένα ποσό ενός δισεκατομμυρίου πεντακοσίων δώδεκα εκατομμυρίων επτακοσίων χιλιάδων 1.512.700.000,00 Ευρώ που πρέπει να καταβληθεί κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, όπως αυτό τυχόν μεταβληθεί σύμφωνα με τις προβλέψεις του Άρθρων 4.3.3.Α και 16.2.1.

3.1.6 **«Αμφισβήτηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας»** σημαίνει την περίπτωση που προβλέπεται στο Άρθρο 25.2.2 της παρούσας Σύμβασης.

3.1.7 **«Αναβάθμιση Καθέτων Αξόνων»** είναι το σύνολο των εργασιών που απαιτούνται για την αναβάθμιση σε επίπεδο αυτοκινητοδρόμου αφενός του τμήματος Α/Κ Αξιού — Α/Κ Πολυκάστρου του κάθετου άξονα Χαλάστρα – Εύζωνοι και αφετέρου του τμήματος Χριστός – Κ. Αμπέλα του κάθετου άξονα Θεσσαλονίκη – Σέρρες – Προμαχώνας, συνολικού μήκους 54 χλμ. περίπου, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο Παράρτημα 1 του Προσαρτήματος 4 της παρούσας.

3.1.8 **Αναπροσαρμογή Χρηματοοικονομικού Κλεισίματος** είναι ένα ποσοστό θετικό ή αρνητικό, στρογγυλοποιημένο στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο, που υπολογίζεται κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης σύμφωνα με τον όρο 4.3.3.Α.

3.1.9 **«Ανάταξη»** είναι οι εργασίες σημαντικής κλίμακας των οποίων η εκτέλεση απαιτείται λόγω του γεγονότος ότι στοιχεία του Αυτοκινητοδρόμου δεν δύνανται να επιτελέσουν τον ρόλο για τον οποίο έχουν σχεδιαστεί ή δεν τηρούν τους σχετικούς εκάστοτε ισχύοντες κανονισμούς, όπως αυτές ειδικότερα περιγράφονται στην παρούσα.

3.1.10 **«Αναχρηματοδότηση»** είναι:

(a) κάθε τροποποίηση, μεταβολή, μεταβίβαση, ανανέωση, συμπλήρωση ή αντικατάσταση οποιασδήποτε Καθορισμένης Δανειακής Σύμβασης

(b) η άσκηση οποιουδήποτε δικαιώματος ή παραίτησης ή η χορήγηση συναίνεσης, στο πλαίσιο οποιασδήποτε Καθορισμένης Δανειακής Σύμβασης

(c) η αντικατάσταση ή αναχρηματοδότηση Δευτερογενούς Χρέους ή άλλου είδους χρηματοδότησης με Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις

(d) η διάθεση οποιωνδήποτε δικαιωμάτων ή συμφερόντων στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις, ή η δημιουργία δικαιωμάτων συμμετοχής σε σχέση με αυτές ή η δημιουργία ή η παροχή κάθε άλλης μορφής οφέλους ή συμφέροντος στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις ή συμβάσεις, έσοδα ή περιουσιακά στοιχεία του Παραχωρησιούχου με τη μορφή εμπράγματης εξασφάλισης ή άλλως,

(e) κάθε άλλη ρύθμιση που τίθεται σε εφαρμογή από τον Παραχωρησιούχο ή άλλο πρόσωπο και έχει παρόμοια επίπτωση με τα σημεία (a) – (d) ανωτέρω ή που επιφέρει τον περιορισμό της ικανότητας του Παραχωρησιούχου να υλοποιεί οποιοδήποτε από τα σημεία (a) - (d) ανωτέρω.

3.1.11 **«Ανεξάρτητος Μηχανικός»** είναι η εδρεύουσα στο Χαλάνδρι Αττικής, επί των οδών Κόδρου αρ. 7 και Ζαν Μορέας αρ. 24Α, Τ.Κ. 15231, κοινοπραξία με την επωνυμία «ΟΜΕΚ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΑΕ - AECOM LTD ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ» που συμβάλλεται με τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού (Προσάρτημα 12 της παρούσας) και η οποία έχει την αρμοδιότητα ελέγχου και έγκρισης των Μελετών και των Λοιπών Μελετών και επίβλεψης των Επικείμενων Εργασιών και των λοιπών εργασιών που θα εκτελέσει ο Παραχωρησιούχος κατά την Περίοδο Επικείμενων Εργασιών, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο Άρθρο 10 της παρούσας.

3.1.12 **«Ανοικτό Σύστημα Διοδίων»** είναι το Σύστημα Διοδίων που περιγράφεται στο Άρθρο 19.1.2 της παρούσας Σύμβασης.

3.1.13 **«Αξιολόγηση Τροποποίησης»** έχει την έννοια που της αποδίδεται στο Άρθρο 35.1.5 της παρούσας Σύμβασης.

3.1.14 **«Απαιτούμενη Τιμή ΒΔΑ»** είναι η τιμή η οποία ορίζει το αποδεκτό επίπεδο του Βασικού Δείκτη Απόδοσης σύμφωνα με τις Προδιαγραφές Απόδοσης.

3.1.15 **«Απαλλασσόμενη Αναχρηματοδότηση»** είναι:

(a) κάθε Αναχρηματοδότηση που ελήφθη πλήρως υπόψη στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο υπό τον όρο ότι ο Παραχωρητής και το Δημόσιο έχει εγκρίνει κάθε παραδοχή αυτού

(b) τυχόν αλλαγή στη φορολογία ή αλλαγή στη λογιστική μεταχείριση

(c) η άσκηση δικαιωμάτων, παραιτήσεων, συναινέσεων και παρόμοιων ενεργειών που σχετίζονται με καθημερινά ζητήματα διοίκησης και εποπτείας και αφορούν:

(i) την αθέτηση δηλώσεων και εγγυήσεων ή δεσμεύσεων

(ii) τη διακίνηση κεφαλαίων μεταξύ των λογαριασμών έργου σύμφωνα με τους όρους των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων (εάν υπάρχουν) κατά την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος

(iii) την καθυστερημένη παροχή ή τη μη παροχή πληροφοριών, συναινέσεων ή αδειών

(iv) τροποποιήσεις υπεργολαβιών

(v) την έγκριση αναθεωρημένων τεχνικών και οικονομικών παραδοχών, συμπεριλαμβανομένων παραδοχών Εσόδων και μακροοικονομικών παραδοχών του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου (στον βαθμό που απαιτείται για τις Προβλέψεις)

(vi) τους περιορισμούς που επιβάλλουν οι Δανειστές στις ημερομηνίες στις οποίες ποσό δανείου μπορεί να εκταμιευθεί και να καταβληθεί στον Παραχωρησιούχο στο πλαίσιο των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων (εάν υπάρχουν) και οι οποίοι τίθενται ως αποτέλεσμα της αδυναμίας του Παραχωρησιούχου να διασφαλίσει ότι οι Επικείμενες Εργασίες εκτελούνται σύμφωνα με το συμφωνημένο πρόγραμμα κατασκευής και κοινοποιούνται εγγράφως από τον Παραχωρησιούχο ή τους Δανειστές στον Παραχωρητή και στο Δημόσιο προτού επιβληθούν

(vii) αλλαγές στα ορόσημα εκταμίευσης που παρατίθενται στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις (εάν υπάρχουν) και προκύπτουν εξαιτίας της αδυναμίας του Παραχωρησιούχου να διασφαλίσει ότι οι Επικείμενες Εργασίες εκτελούνται σύμφωνα με το συμφωνημένο πρόγραμμα κατασκευής και κοινοποιούνται εγγράφως από τον Παραχωρησιούχο ή τους Δανειστές στον Παραχωρητή και στο Δημόσιο πριν από την πραγματοποίησή τους

(viii) την αδυναμία του Παραχωρησιούχου να εξασφαλίσει κάθε συναίνεση επίσημων φορέων που απαιτείται από τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις (εάν υπάρχουν)

(ix) την άσκηση δικαιωμάτων ψήφου των Δανειστών σε σχέση με τα επίπεδα έγκρισης που απαιτούνται στο πλαίσιο των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων (εάν υπάρχουν)·

(d) κάθε νέα χρηματοδότηση που αντλείται με αποκλειστικό σκοπό την κάλυψη χρηματοδοτικών αναγκών στο πλαίσιο Γεγονότος Αναπροσαρμογής σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση

(e) κάθε τροποποίηση, μεταβολή ή συμπλήρωση οποιασδήποτε σύμβασης εγκρίνεται από το Δημόσιο στο πλαίσιο Γεγονότος Αναπροσαρμογής σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση

(f) κάθε πώληση μετοχών του Παραχωρησιούχου που κατέχουν οι Μέτοχοι ή κάθε τιτλοποίηση των υφιστάμενων δικαιωμάτων ή/και προνομίων που ενσωματώνονται στις μετοχές του Παραχωρησιούχου

(g) η διάθεση από Δανειστή, κατά τη συνήθη επιχειρηματική του δραστηριότητα, μέσω κοινοπρακτικού χρηματοδοτικού σχήματος, οποιουδήποτε από τα δικαιώματά ή συμφέροντά του, που απορρέουν από τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις

(h) κάθε πώληση ή μεταβίβαση των υφιστάμενων δικαιωμάτων ή/και συμφερόντων των Δανειστών στο πλαίσιο των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων ή κάθε τιτλοποίηση των υφιστάμενων δικαιωμάτων ή/και συμφερόντων των Δανειστών στο πλαίσιο των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων

(i) κάθε πώληση ή μεταβίβαση των υφιστάμενων δικαιωμάτων ή/και συμφερόντων των Δευτερογενών Δανειστών στο πλαίσιο των Δευτερογενών Δανειακών Συμβάσεων ή κάθε τιτλοποίηση των υφιστάμενων δικαιωμάτων ή/και συμφερόντων των Δευτερογενών Δανειστών στο πλαίσιο των Δευτερογενών Δανειακών Συμβάσεων,

(j) Η άσκηση του δικαιώματος του Άρθρου 17.1.5 της παρούσας, και

(k) κάθε Αναχρηματοδότηση ή παροχή νέας χρηματοδότησης που καλύπτει καθημερινές ανάγκες κεφαλαίου κίνησης, συμπεριλαμβανομένων διευκολύνσεων υπερανάληψης που ενδέχεται να είναι απαραίτητες στο πλαίσιο εκτέλεσης του Έργου.

3.1.16 **«Απευθείας Σύμβαση»** είναι η σύμβαση που τυχόν θα συναφθεί μεταξύ του Δημοσίου, του Παραχωρητή και των Δανειστών (ή της Πληρεξούσιας Τράπεζας) σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 16.3.5.

3.1.17 **«Αποδεκτή Ασφαλιστική Επιχείρηση»** είναι μία ασφαλιστική επιχείρηση που παρέχει νόμιμα υπηρεσίες ασφάλισης στον κλάδο ασφάλισης ζημιών υπ' αριθ. 15 «Εγγυήσεις» του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα ΙΙ), ως έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία με το ν. 4364/2016 (ΦΕΚ Α΄ 13), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

3.1.18 **«Αποδεκτή Τράπεζα»** είναι (α) μία τράπεζα ή άλλο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), εποπτεύεται απευθείας από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ως σημαντική εποπτευόμενη οντότητα ή σημαντικός εποπτευόμενος όμιλος - κατά την έννοια των περιπτώσεων (16) και (22) του άρθρου 2 του υπ' αριθ. 468/2014 Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας της 16 της Απριλίου 2014 (ECB/2014/17), και συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο των σημαντικών εποπτευόμενων οντοτήτων ή ομίλων που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 49 παρ. 1 του εν λόγω Κανονισμού, ή (β) κάθε τράπεζα ή άλλο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί νόμιμα σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) ή του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε.) και διαθέτει αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας για μακροπρόθεσμη μη εξασφαλισμένη χρηματοδότηση ίση με BBB+ (ή ανώτερη) από τον οίκο Standard & Poor's Corporation, ή Baa1 (ή ανώτερη) από τον οίκο Moody's Investors Services, Inc., ή BBB+ (ή ανώτερη) από τον οίκο Fitch Ratings.

3.1.19 **«Αποζημιωτέα Αναχρηματοδότηση»** είναι κάθε Αναχρηματοδότηση που θα επιφέρει Όφελος Αναχρηματοδότησης άνω του μηδενός και δεν αποτελεί Απαλλασσόμενη Αναχρηματοδότηση.

3.1.20 **«Αποζημιωτέα Μεταβολή Νομοθεσίας»** είναι α) μια Ειδική Μεταβολή Νομοθεσίας ή β) μια Μεροληπτική Μεταβολή Νομοθεσίας.

3.1.21 **«Αποφάσεις ΔΕΑΑ»** είναι οι υπ' αριθ. 215/10.8.2012 (ΦΕΚ Β' 2316), 241/27.8.2013 (ΦΕΚ Β' 2221) και 264/14.06.2018 (ΦΕΚ Β' 2274) αποφάσεις της Διϋπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων.

3.1.22 **«Αρμόδια Αρχή»** είναι οποιαδήποτε υπηρεσία του Δημοσίου ή κάθε άλλη δημόσια αρχή, οργανισμός ή νομικό πρόσωπο ελεγχόμενο από το Δημόσιο, είτε εθνική, είτε περιφερειακή, δημοτική ή τοπική (περιλαμβανομένου του Δημοσίου αλλά ειδικά εξαιρουμένου κάθε Οργανισμού Κοινής Ωφελείας), η οποία έχει ειδική δικαιοδοσία σχετικά με την εκτέλεση του Έργου.

3.1.23 «**Αρμόδιος Ασφαλείας**» είναι το πρόσωπο που υποχρεούται να διορίσει ο Παραχωρησιούχος σύμφωνα με το Άρθρο 8.5.3.2.

3.1.24 **«Αρχαιολογικά Ευρήματα»** σημαίνει όλα τα απολιθώματα, τα αρχαιολογικά ευρήματα, τα κτίσματα ή ερείπια και κάθε άλλο αντικείμενο αρχαιολογικής αξίας ή ενδιαφέροντος, κατά την κείμενη Νομοθεσία, που ανακαλύπτονται στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης κατά τη διάρκεια εκτέλεσης οποιωνδήποτε εργασιών

3.1.25 **«Αρχαιολογική Υπηρεσία»** είναι η αρμόδια κατά νόμο υπηρεσία του Υπουργείου Πολιτισμού, η οποία είναι, μεταξύ άλλων, υπεύθυνη για τη διαμόρφωση και την εποπτεία της πολιτικής του Δημοσίου σε σχέση με την ανακάλυψη, διαφύλαξη, συντήρηση και προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς του Δημοσίου συμπεριλαμβανομένων των Αρχαιολογικών Ευρημάτων.

3.1.26 **«Αρχείο ΕΟΑΕ»** είναι το σύνολο των μελετών και λοιπών στοιχείων που βρίσκεται και φυλάσσεται από την ΕΟΑΕ.

3.1.27 **«Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα»** ή **«ΑΠΔΠΧ»** είναι η ανεξάρτητη δημόσια αρχή που συστάθηκε με το ν. 2472/1997 (ΦΕΚ Α΄ 50).

3.1.28 **«Αρχικοί Μέτοχοι»** είναι οι μέτοχοι του Παραχωρησιούχου που συμβάλλονται στην παρούσα Σύμβαση.

3.1.29 **«Άσκηση Ετοιμότητας»** είναι η περιοδική άσκηση που προβλέπεται στην παράγραφο 5 του Παραρτήματος ΙΙ του π.δ. 230/2007 «*Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στην Οδηγία 2004/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 σχετικά με τις ελάχιστες απαιτήσεις ασφαλείας για τις σήραγγες του διευρωπαϊκού οδικού δικτύου*» (ΦΕΚ Α΄264).

3.1.30 **«Αυτοκινητόδρομος»** σημαίνει από κοινού τους ακόλουθους οδικούς άξονες:

(i) Τον αυτοκινητόδρομο Εγνατία Οδός, μήκους 658 χιλιομέτρων,

(ii) Τον κάθετο οδικός άξονα Σιάτιστα – Ιεροπηγή / Κρυσταλλοπηγή συνολικού μήκους 69,3 χιλιομέτρων,

(iii) Τον κάθετο οδικό άξονα Θεσσαλονίκη – Σέρρες – Προμαχώνας, μήκους 95,5 χιλιομέτρων,

(iv) Τον κάθετο οδικό άξονα Χαλάστρα – Εύζωνοι, μήκους 60 χιλιομέτρων.

3.1.31 **«Βασική Σύμβαση Υπεργολαβίας»** νοείται κάθε σύμβαση που συνάπτει ο Παραχωρησιούχος με τους Βασικούς Υπεργολάβους κατά οριζόμενα στο Άρθρο 14.

3.1.32 **«Βασικοί Δείκτες Απόδοσης» ή «ΒΔΑ»** είναι εργαλείο μέτρησης επιδόσεων αναφορικά με την επίτευξη ποσοτικών, στρατηγικών και επιχειρησιακών στόχων που έχουν τεθεί σύμφωνα με τις Προδιαγραφές Απόδοσης.

3.1.33 **«Βασικός Υπεργολάβος»** είναι οποιοδήποτε από τα ακόλουθα πρόσωπα: α) ο Βασικός Υπεργολάβος Κατασκευής, β) ο Βασικός Υπεργολάβος Λειτουργίας και, εφόσον συμβάλλεται απευθείας με τον Παραχωρησιούχο, γ) ο Μελετητής, και στον πληθυντικό αριθμό (**Βασικοί Υπεργολάβοι**) είναι όλα τα ανωτέρω πρόσωπα από κοινού, στο μέτρο που υφίστανται.

3.1.34 **«Βασικός Υπεργολάβος Κατασκευής»** είναι το πρόσωπο που συμβάλλεται με τον Παραχωρησιούχο με τη Σύμβαση Μελέτης-Κατασκευής, η οποία προσαρτάται στη παρούσα ως Προσάρτημα 13 ή ο εκάστοτε διάδοχος ή αντικαταστάτης αυτού σύμφωνα με το Άρθρο 14.

3.1.35 **«Βασικός Υπεργολάβος Λειτουργίας»** είναι το πρόσωπο που συμβάλλεται με τον Παραχωρησιούχο με τη Σύμβαση Λειτουργίας-Συντήρησης, η οποία προσαρτάται στη παρούσα ως Προσάρτημα 14 ή ο εκάστοτε διάδοχος ή αντικαταστάτης αυτού σύμφωνα με το Άρθρο 14.

3.1.36 **«Βεβαίωση Περάτωσης Επικείμενων Εργασιών»** ή **«$ΒΠΕ_{ΕΕ}$»** είναι η βεβαίωση που εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό με την οποία αυτός βεβαιώνει ότι το σύνολο των Κατασκευών που αφορούν στις Επικείμενες Εργασίες:

(i) έχει περατωθεί και έχει υποστεί ικανοποιητικά τις δοκιμασίες που προβλέπονται στην παρούσα, και

(ii) είναι έτοιμο προς ασφαλή λειτουργία και χρήση.

3.1.37 **«Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας»** ή **«$ΒΠΕ_{ΑΤΠ}$»** είναι η βεβαίωση, με την οποία ο Ανεξάρτητος Μηχανικός πιστοποιεί ότι έχουν ικανοποιηθεί οι όροι της κάθε Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας του Άρθρου 9.3.

3.1.37Α **«Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Τοπικού Έργου» ή «$ΒΠΕ_{ΤΠ}$»** είναι η βεβαίωση, με την οποία ο Ανεξάρτητος Μηχανικός πιστοποιεί ότι η κατασκευή οποιουδήποτε Τοπικού Έργου έχει ολοκληρωθεί και είναι δυνατή η αυτοτελής απόδοσή του στο Δημόσιο.

3.1.38 **«Γεγονότα Αθέτησης Δημοσίου»** είναι τα γεγονότα που απαριθμούνται στο Άρθρο 27.1, η συνδρομή ενός ή περισσοτέρων των οποίων παρέχουν στον Παραχωρησιούχο το δικαίωμα να καταγγείλει τη Σύμβαση Παραχώρησης.

3.1.39 **«Γεγονότα Αθέτησης Παραχωρησιούχου»** είναι τα γεγονότα που απαριθμούνται στο Άρθρο 26.1, η συνδρομή ενός ή περισσοτέρων των οποίων παρέχουν στο Δημόσιο ή/και στον Παραχωρητή το δικαίωμα να καταγγείλει τη Σύμβαση Παραχώρησης.

3.1.40 **«Γεγονός Αναπροσαρμογής»** είναι α) μια Αποζημιωτέα Μεταβολή Νομοθεσίας ή β) μια Τροποποίηση ως συνέπεια των οποίων δύναται να πραγματοποιηθεί αναπροσαρμογή του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου σύμφωνα με τη διαδικασία του Προσαρτήματος 9 της παρούσας Σύμβασης.

3.1.41 **«Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου»** νοείται το γεγονός που αναφέρεται στο Άρθρο 23.4.1, εφόσον συντρέχουν οι οριζόμενες στο Άρθρο αυτό προϋποθέσεις.

3.1.42 **«Γεγονός Καθυστέρησης»** νοείται το γεγονός που αναφέρεται στο Άρθρο 23.1, εφόσον συντρέχουν οι οριζόμενες στο Άρθρο αυτό προϋποθέσεις.

3.1.43 **«Γενικό Εμπορικό Μητρώο»** ή **«Γ.Ε.ΜΗ.»** είναι το Γενικό Εμπορικό Μητρώο του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης.

3.1.44 **«Γνωστοποίηση Αθέτησης Δημοσίου»** σημαίνει την ειδοποίηση που προβλέπεται στο Άρθρο 27.1 (1) της παρούσας Σύμβασης.

3.1.45 **«Γνωστοποίηση Ελέγχου ΒΔΑ»** είναι η Γνωστοποίηση που προβλέπεται στο Άρθρο 8.6.5 (b) της παρούσας.

3.1.46 **«Γνωστοποίηση Καταγγελίας Δημοσίου»** σημαίνει τη γνωστοποίηση που προβλέπεται στο Άρθρο 26.2.1 της παρούσας Σύμβασης.

3.1.47 **«Γνωστοποίηση Καταγγελίας Παραχωρησιούχου»** σημαίνει το έγγραφο που προβλέπεται στο Άρθρο 27.2.1 της παρούσας Σύμβασης.

3.1.48 **«Δανειστές»** είναι οι χρηματοδότες του Παραχωρησιούχου σύμφωνα με τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις (εφόσον υπάρχουν), στους οποίους περιλαμβάνονται η Πληρεξούσια Τράπεζα και τυχόν πιστωτές με αλληλέγγυα και εις ολόκληρον ευθύνη (joint creditors) καθώς και οι διάδοχοι και οι εκδοχείς αυτών.

3.1.49 **«Δαπάνη Επιτάχυνσης»** σημαίνει τη δαπάνη που προβλέπεται στα Άρθρα 23.2.3 (iv) και 23.3 της παρούσας.

3.1.50 **«ΔΕΑΑ»** είναι η Διυπουργική Επιτροπή Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων που συστήθηκε με το ν. 3049/2002 (ΦΕΚ Α΄ 212).

3.1.51 **«Δείκτης Κάλυψης Διάρκειας Δανείου (ΔΚΔΔ)»** έχει την έννοια που του αποδίδεται στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις (εφόσον υπάρχουν).

3.1.52 **«Δείκτης Τιμών Καταναλωτή»** ή **«ΔΤΚ»** είναι ο δείκτης τιμών καταναλωτή, όπως αυτός καταρτίζεται και δημοσιεύεται κατά μήνα από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.)

3.1.53 **«Δεσμευτική Επένδυση»** είναι το άθροισμα του Μετοχικού Κεφαλαίου και τυχόν Δευτερογενούς Χρέους του Άρθρου 16.1.3, όπως, αυτό τυχόν μεταβληθεί μετά την διαδικασία αναπροσαρμογής του Άρθρου 4.3.3.Α και όπως τυχόν δύναται να μεταβάλλεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 16.1.7.

3.1.54 **«Δεσμευτική Προσφορά»** είναι η δεσμευτική προσφορά του Αναδόχου στον Διαγωνισμό που προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 15.

3.1.55 **«Δέσμη Δεδομένων»** είναι το σύνολο των εγγράφων που περιέχονται στο ηλεκτρονικό μέσο αποθήκευσης που παραδόθηκε στον Παραχωρησιούχο κατά τη διάρκεια του Διαγωνισμού, καθώς και στον Εικονικό Χώρο Δεδομένων έως την 31η Μαρτίου 2021 (31/03/2021), αντίγραφο των οποίων έλαβε κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος υπό μορφή DVD το οποίο μονογράφεται για τους σκοπούς ταυτοποίησης αποκλειστικά από τα Συμβαλλόμενα Μέρη ή για λογαριασμό τους, καθώς και κάθε άλλο έγγραφο που ορίζεται εγγράφως από τον Παραχωρητή ή και το Δημόσιο, αφενός, και τον Παραχωρησιούχο, αφετέρου, ως έγγραφο που αποτελεί μέρος της Δέσμης Δεδομένων.

3.1.56 **«Δευτερογενές Χρέος»** είναι το τμήμα της Δεσμευτικής Επένδυσης που αντιστοιχεί σε δάνεια μειωμένης εξασφάλισης ή/και κεφάλαια άλλης μορφής που παρέχονται στον Παραχωρησιούχο από Δευτερογενείς Δανειστές.

3.1.57 **«Δευτερογενείς Δανειακές Συμβάσεις»** είναι οι συμβάσεις δυνάμει των οποίων παρέχεται το Δευτερογενές Χρέος προς τον Παραχωρησιούχο.

3.1.58 **«Δευτερογενείς Δανειστές»** συνιστούν τα πρόσωπα που παρέχουν χρηματοδότηση με βάση μια Δευτερογενή Δανειακή Σύμβαση και είναι (α) οι Αρχικοί Μέτοχοι ή οι κατά την έννοια της νομοθεσίας για τις ανώνυμες εταιρείες συνδεδεμένες με αυτούς επιχειρήσεις, υπό τον όρο ότι οι Αρχικοί Μέτοχοι εγγυώνται τη δέσμευση την οποία παρέχουν αυτές οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις, ή/και (β) τρίτα μέρη, υπό τον όρο ότι οι Αρχικοί Μέτοχοι ή οι συνδεδεμένες με τους Αρχικούς Μετόχους επιχειρήσεις τους εγγυώνται την αποπληρωμή τους.

3.1.59 **«Δημόσιο»** είναι το Ελληνικό Δημόσιο.

3.1.60 **«Διαγωνισμός»** είναι η διεθνής διαγωνιστική διαδικασία που διεξήχθη από το Ταμείο σε δύο φάσεις σύμφωνα με τους όρους της Πρόσκλησης Υποβολής Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και της Πρόσκλησης Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών και ολοκληρώθηκε με την υπογραφή της παρούσας Σύμβασης.

3.1.61 **«Διαδικασία Επίλυσης Διαφορών»** είναι οι διαδικασίες που προβλέπονται στο Άρθρο 33 της παρούσας Σύμβασης.

3.1.62 **«Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών»** είναι η διαδικασία που ορίζεται στα Άρθρα 33.1 και 33.2 της παρούσας Σύμβασης.

3.1.63 **«Διαδρομή»** σημαίνει οποιαδήποτε και ασχέτως μήκους κίνηση κάθε επιτρεπτής κατηγορίας οχήματος επί του Αυτοκινητόδρομου περιλαμβανομένων και των κλάδων των κόμβων του.

3.1.64 **«Διαθέσιμα»** είναι το άθροισμα των πάσης φύσεως ταμειακών αποθεμάτων του Παραχωρησιούχου, περιλαμβανομένων των κάθε είδους αξιών στις οποίες αυτά έχουν τυχόν επενδυθεί και των βεβαιωμένων απαιτήσεών του έναντι τρίτων, τα οποία δεν έχουν δεσμευθεί από τους Δανειστές, μείον το σύνολο των νομίμων και των βεβαιωμένων απαιτήσεων τρίτων κατά του Παραχωρησιούχου (συμπεριλαμβανομένων των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς τον Βασικό Υπεργολάβο Κατασκευής, τον Ανεξάρτητο Μηχανικό ή οποιονδήποτε άλλο Υπεργολάβο του), με την εξαίρεση των Υποχρεώσεων Έναντι των Δανειστών.

3.1.65 **«Διανομή»** σε μετρητά ή σε είδος, είναι:

(α) κάθε μέρισμα ή άλλη διανομή σε σχέση με το Μετοχικό Κεφάλαιο,

(β) κάθε μείωση κεφαλαίου, εξαγορά ή αγορά μετοχών ή κάθε άλλη αναδιάρθρωση ή μεταβολή του Μετοχικού Κεφαλαίου,

(γ) κάθε πληρωμή στο πλαίσιο του Δευτερογενούς Χρέους (κεφαλαίου, τόκων, προμηθειών, λοιπών εξόδων ή άλλως),

(δ) κάθε πληρωμή, δάνειο, συμβατική ρύθμιση ή μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων ή δικαιωμάτων στο βαθμό (σε κάθε περίπτωση) που πραγματοποιήθηκε μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και δεν εντάσσονταν στη συνήθη επιχειρηματική δραστηριότητα του Παραχωρησιούχου, ούτε διεπόταν από εύλογους εμπορικούς όρους και

(ε) η καταβολή κάθε άλλου οφέλους που δεν αποκομίζεται κατά τη συνήθη επιχειρηματική δραστηριότητα του Παραχωρησιούχου και με εύλογους εμπορικούς όρους.

3.1.66 **«Διαφορά»** είναι οποιαδήποτε διαφορά, διαφωνία ή αμφισβήτηση μεταξύ των Συμβαλλομένων που προκύπτει από την εφαρμογή της παρούσας Σύμβασης ή συνδέεται με αυτήν σύμφωνα με το Άρθρο 33.1, καθώς και από κάθε είδους πράξη ή παράλειψη του Ανεξάρτητου Μηχανικού.

3.1.67 **«Δικαίωμα Αποκλειστικής Εκμετάλλευσης του Έργου Παραχώρησης»** είναι το δικαίωμα του Παραχωρησιούχου που περιγράφεται στο Άρθρο 5.1. της παρούσας.

3.1.68 **«Δικαιώματα Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας»** είναι τα δικαιώματα που αναφέρονται στο Άρθρο 30.1.1 της Σύμβασης.

3.1.69 **«Δικαίωμα Πρόσβασης»** ή **«Δικαιώματα Πρόσβασης»** είναι τα δικαιώματα του Παραχωρησιούχου επί του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου.

3.1.70 **«Διόδιο Τέλος»** ή **«Διόδια Τέλη»** είναι το ποσό που ο Παραχωρησιούχος, κατά παραχώρηση από τον Παραχωρητή και το

Δημόσιο και ως μέρος του Συμβατικού Ανταλλάγματος, δικαιούται εκάστοτε να επιβάλει και να εισπράττει από τους Χρήστες, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης.

3.1.71 **«Διοικητική Αρχή Σηράγγων» ή «ΔΑΣ»** είναι η Επιτροπή που συστήθηκε με το άρθρο 4 του Π.Δ. 230/2007 (ΦΕΚ Α΄ 264).

3.1.72 **«Δραστηριότητες»** σημαίνει:

(a) όλες τις ενέργειες στις οποίες, εκάστοτε, υποχρεούται να προβαίνει ο Παραχωρησιούχος, προκειμένου να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση, περιλαμβανομένων:

(i) της εκτέλεσης των Επικείμενων Εργασιών, και της λειτουργίας, συντήρησης και επισκευής του Έργου Παραχώρησης, σύμφωνα με τις Προδιαγραφές και τους όρους της παρούσας,

(ii) της Επιστροφής του Έργου Παραχώρησης στο Δημόσιο κατά το πέρας της Περιόδου Παραχώρησης,

(b) της επιβολής και είσπραξης Διοδίων Τελών στον Αυτοκινητόδρομο, σύμφωνα με την παρούσα, και

(c) της ανάπτυξης και εκμετάλλευσης των Παρόδιων Εκτάσεων και των Υποστηρικτικών Εγκαταστάσεων.

3.1.73 «**Δραστηριότητες Πρόσθετης Περιόδου**» είναι οι Δραστηριότητες που προβλέπονται στο Άρθρο 28.3.2. της παρούσας Σύμβασης.

3.1.74 **«Έγγραφη Εκδήλωση Διαφοράς»** είναι η παραλαβή από ένα Μέρος της έγγραφης ειδοποίησης από το άλλο Μέρος ότι έχει εγερθεί Διαφορά, την οποία το Μέρος αυτό σκοπεύει να υποβάλει σε Διαδικασία Επίλυσης Διαφορών του Άρθρου 33 της παρούσας Σύμβασης.

3.1.75 **«Εγγυητικές Επιστολές»** είναι από κοινού η Ενδιάμεση Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης, η Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης, η Εγγυητική Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Επικείμενων Εργασιών, η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Συμπληρωματικών

Έργων, η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας – Συντήρησης και η Εγγυητική Επιστολή Επιστροφής.

3.1.76 **«Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης»** είναι η ανέκκλητη τραπεζική εγγυητική επιστολή , , συνταγμένη σύμφωνα με τη μορφή και το περιεχόμενο που προβλέπεται στο υπόδειγμα του Τμήματος 1 του Προσαρτήματος 1(εφόσον απαιτηθεί).

3.1.77 **«Εγγυητική Επιστολή Επιστροφής»** είναι η ανέκκλητη τραπεζική εγγυητική επιστολή (εφόσον υπάρξει) που θα παραδώσει ο Παραχωρησιούχος στο Δημόσιο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 32.1 (d) (ii) (2), συνταγμένη σύμφωνα με τη μορφή και το περιεχόμενο που προβλέπεται στο υπόδειγμα του Τμήματος 4 του Προσαρτήματος 1, κατάλληλα προσαρμοσμένο.

3.1.78 **«Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Επικείμενων Εργασιών»** είναι η ανέκκλητη τραπεζική εγγυητική επιστολή ποσού είκοσι τεσσάρων εκατομμυρίων Ευρώ (24.000.000,00 €) που θα παράσχει ο Παραχωρησιούχος στο Δημόσιο, συνταγμένη σύμφωνα με το υπόδειγμα του Τμήματος 2 του Προσαρτήματος 1 ή, εφόσον είναι πολυεπίπεδη, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Τμήματος 3 του Προσαρτήματος 1, για την προσήκουσα εκπλήρωση των υποχρεώσεών του που απορρέουν από την Σύμβαση Παραχώρησης για την Περίοδο Επικείμενων Εργασιών.

3.1.79 **«Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Συμπληρωματικών Έργων»** είναι η ανέκκλητη τραπεζική εγγυητική επιστολή που προβλέπεται στο Άρθρο 35.1.12.

3.1.80 **«Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας – Συντήρησης»** είναι η ανέκκλητη τραπεζική εγγυητική επιστολή ποσού δώδεκα εκατομμυρίων Ευρώ (12.000.000 €), με τη μορφή και το περιεχόμενο που προβλέπεται στο Τμήμα 4 του Προσαρτήματος 1, η οποία θα προσκομιστεί από τον Παραχωρησιούχο στο Δημόσιο και η οποία θα αναπροσαρμόζεται/αντικαθίσταται κατά τα οριζόμενα στο Άρθρο 21.5,

3.1.81 **«Εγκεκριμένοι Περιβαλλοντικοί Όροι»** είναι οι αποφάσεις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων που αφορούν στο Έργο Παραχώρησης και προσαρτώνται στο Πρωτόκολλο Παράδοσης Παραλαβής Χώρου

Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης, όπως τροποποιούνται, συμπληρώνονται ή αντικαθίστανται κατά τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης.

3.1.82 **«Εγνατία Οδός Α.Ε.»** ή **«ΕΟΑΕ»** είναι η ανώνυμη εταιρεία που ιδρύθηκε με την υπ’ αρ. Δ14α/02/69/ΦΝ 380/10.11.1994 (Β΄ 846) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της οποίας ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο.

3.1.83 **«Εγχειρίδια»** είναι όλα τα εγχειρίδια που προβλέπονται στο Άρθρο 8 της παρούσας, συμπεριλαμβανομένου και του Σχεδίου Διαχείρισης Κυκλοφορίας.

3.1.84 **«Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης»** είναι το εγχειρίδιο, το οποίο καθορίζει τις απαιτήσεις και παρέχει οδηγίες και διαδικασίες επιθεώρησης και συντήρησης του Έργου Παραχώρησης, το οποίο συντάσσεται από τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 8.6.1.Α.

3.1.85 **«Εγχειρίδιο Λειτουργίας»** είναι το εγχειρίδιο, το οποίο καθορίζει τις απαιτήσεις και παρέχει οδηγίες και διαδικασίες σχετικά με τη λειτουργία του Έργου Παραχώρησης το οποίο συντάσσεται από τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 8.5.1

3.1.86 **«Ειδική Μεταβολή Νομοθεσίας»** είναι η Μεταβολή Νομοθεσίας οι όροι της οποίας εφαρμόζονται (α) στις Δραστηριότητες ή/και στο Έργο ή/και στον Παραχωρησιούχο και (β) σε έναν ή περισσότερους από τους λοιπούς αυτοκινητοδρόμους που λειτουργούν υπό καθεστώς παραχώρησης έργων ή/και υπηρεσιών στην Ελληνική Επικράτεια και επιπλέον επηρεάζουν ουσιωδώς, θετικά ή αρνητικά, την κεφαλαιακή ή λειτουργική δαπάνη παροχής των Δραστηριοτήτων ή τα Έσοδα.

3.1.87 «**Ειδικός Λογαριασμός Επιστροφής Έργου**» είναι ο λογαριασμός που προβλέπεται στο Άρθρο 32.1 (d) (ii) (1).

3.1.88 «**Ειδοποίηση Διαφωνίας Επιστροφής**» έχει την έννοια που της αποδίδεται στο Άρθρο 32.3(b)(ii) της παρούσας Σύμβασης.

3.1.89 **«Ειδοποίηση Επιστροφής»** είναι η ειδοποίηση εκ μέρους του Δημοσίου που προβλέπεται στο Άρθρο 32.3 (a) της παρούσας.

3.1.90 «**Ειδοποίηση Μεταβολής Νομοθεσίας**» είναι η ειδοποίηση που προβλέπεται στο Άρθρο 37.6.1.

3.1.91 **«Ειδοποίηση Προτεινόμενης Αναχρηματοδότησης»** είναι η ειδοποίηση του Άρθρου 16.5.1.

3.1.92 «**Ειδοποίηση Συμφωνίας Επιστροφής**» έχει την έννοια που της αποδίδεται στο Άρθρο 32.3(b)(i) της παρούσας Σύμβασης.

3.1.93 **«Εικονικός Χώρος Δεδομένων»** ή **«ΕΧΔ»** είναι ο διαδικτυακός χώρος αποθήκευσης δεδομένων, στον οποίο αναρτήθηκαν σε ψηφιακή μορφή τα πληροφοριακά στοιχεία του Έργου που δόθηκαν στους Προεπιλεγέντες Επενδυτές μέσω της παροχής πρόσβασης σε αυτόν, σύμφωνα με τους Κανόνες Πρόσβασης και Λειτουργίας του Παραρτήματος 2 της Πρόσκλησης Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών.

3.1.94 **«Ελάχιστο Μετοχικό Κεφάλαιο»** είναι το Μετοχικό Κεφάλαιο ποσού δέκα εκατομμυρίων Ευρώ (10.000.000,00 €), του οποίου η καταβολή στον Παραχωρησιούχο από τους Αρχικούς Μετόχους θα πρέπει να έχει πιστοποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της Νομοθεσίας περί ανώνυμων εταιρειών προ ή κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

3.1.95 **«Ενδιάμεση Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης»** είναι η ανέκκλητη τραπεζική εγγυητική επιστολή που έχει εκδοθεί σύμφωνα με τους όρους της Πρόσκλησης Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών και παρέδωσε ο Παραχωρησιούχος στον Παραχωρητή προ ή κατά την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος.

3.1.96 «**Επιβεβαίωση Πλήρωσης Προϋποθέσεων Επίτευξης Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης**» είναι η διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων που προβλέπονται στο Άρθρο 4.3.3 με την υπογραφή του εγγράφου του Τμήματος 5 του Προσαρτήματος 1.

3.1.97 «**Επικαιροποιημένο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο**» είναι το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο, ως εκάστοτε επικαιροποιείται σύμφωνα με το Άρθρο 18 της παρούσας.

3.1.98 **«Επικείμενες Εργασίες»** είναι εργασίες που περιγράφονται στο Άρθρο 9.1.1 και στο Προσάρτημα 4 της παρούσας και οι οποίες θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί εντός του χρονικού διαστήματος που καθορίζεται στο Άρθρο 9.3 της παρούσας.

3.1.99 **«Επικεφαλής»** είναι ο Αρχικός Μέτοχος, ο οποίος είχε οριστεί ως επικεφαλής με την Εκδήλωση Ενδιαφέροντος (κατά την έννοια της Πρόσκλησης Υποβολής Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος) ή το πρόσωπο το οποίο έχει ορισθεί ως τέτοιος μεταγενέστερα σύμφωνα με τους όρους της ΠΥΔΠ.

3.1.100 **«Επιστροφή»** σημαίνει το στάδιο κατά το οποίο ο Παραχωρησιούχος έχει πραγματοποιήσει όλες τις προβλεπόμενες στο Άρθρο 32 της παρούσας ενέργειες (περιλαμβανομένων και των Προδιαγραφών Απόδοσης) που θα του επιτρέψουν να επιστρέψει το Έργο Παραχώρησης στο Δημόσιο κατά το πέρας της Περιόδου Παραχώρησης.

3.1.101 **«Επιτόκιο Αναφοράς»** είναι το επιτόκιο που ισούται με το άθροισμα του επιτοκίου που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα στην εκάστοτε πλέον πρόσφατη κύρια πράξη αναχρηματοδότησής της η οποία πραγματοποιείται πριν από την πρώτη ημερολογιακή ημέρα του οικείου εξαμήνου συν περιθώριο 150 εκατοστιαίων μονάδων.

3.1.102 **«Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών»** είναι η τριμελής επιτροπή Πραγματογνωμόνων που προβλέπεται στο Άρθρο 33.2 της παρούσας, στην οποία παραπέμπονται από τα Μέρη προς επίλυση οι Τεχνικές Διαφορές.

3.1.103 **«Έργα Δημοσίου»** είναι τα Νέα Έργα Δημοσίου και κάθε έργο που θα παραληφθεί από τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 15.2 της παρούσας Σύμβασης, εφόσον το έργο αυτό δεν έχει ολοκληρωθεί έως την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

3.1.104 **«Εργάσιμη Ημέρα»** είναι κάθε ημέρα κατά την οποία είναι κατά νόμο ανοικτές και πραγματοποιούν συναλλαγές οι τράπεζες στην Ελλάδα.

3.1.105 **«Έργο»** σημαίνει τη χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Έργου Παραχώρησης συμπεριλαμβανομένης και της

εκτέλεσης των Επικείμενων Εργασιών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα.

3.1.106 **«Έργο Παραχώρησης»** ή **«Ε.Π.»** είναι από κοινού ο Αυτοκινητόδρομος και οι Παρόδιες Εκτάσεις μετά των συστατικών και των παραρτημάτων αυτών, όπως αυτό συνοπτικά περιγράφεται στο Άρθρο 5.3.2.

3.1.107 **«Έσοδα»** είναι τα πάσης φύσεως έσοδα του Παραχωρησιούχου είτε από την είσπραξη Διοδίων Τελών, είτε από την εκμετάλλευση των ΣΕΑ και των Παρόδιων Εκτάσεων, είτε από άλλες επιτρεπόμενες πηγές, συμπεριλαμβανομένων τυχόν πληρωμών αποζημιώσεων Εσόδων που πληρώθηκαν από το Δημόσιο, μετά την αφαίρεση του ΦΠΑ.

3.1.108 **«Εσωτερικός Βαθμός Απόδοσης (ΕΒΑ)»** είναι ο εσωτερικός βαθμός απόδοσης που υπολογίζεται χρησιμοποιώντας τον σχετικό μαθηματικό τύπο με υπολογιστικό πρόγραμμα (IRR ή XIRR, στο λογισμικό Microsoft Excel ®).

3.1.109 **«Ετήσια Αμοιβή»** είναι ένα ποσό ίσο με το γινόμενο του Ποσοστού Ετήσιας Αμοιβής επί τα Έσοδα για το εκάστοτε Έτος Παραχώρησης, το οποίο οφείλεται από τον Παραχωρησιούχο στον Παραχωρητή από την 5η επέτειο της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης έως το πέρας της Περιόδου Παραχώρησης, σε σχέση με κάθε Έτος Παραχώρησης.

3.1.110 **«Ετήσιος Δείκτης Κάλυψης Δανειακών Υποχρεώσεων (ΕΔΚΔΥ)»** έχει την έννοια που του αποδίδεται στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις(εφόσον υπάρχουν).

3.1.111 **«Έτος Παραχώρησης»** είναι σε σχέση με το πρώτο Έτος Παραχώρησης, η περίοδος που άρχεται από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου του επόμενου έτους και, σε σχέση με κάθε επακόλουθο Έτος Παραχώρησης, η δωδεκάμηνη (12) περίοδος που άρχεται από τη λήξη του προηγούμενου Έτους Παραχώρησης (1η Ιανουαρίου) και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου του επόμενου έτους ή, εφόσον λήγει νωρίτερα, κατά τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης.

3.1.112 **«Ημέρα Τιμής Βάσης»** είναι η 1η Ιανουαρίου 2020 (01/01/2020).

3.1.113 **«Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος»** είναι η ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης Παραχώρησης.

3.1.114 **«Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης»** είναι η ημερομηνία που προβλέπεται στο Άρθρο 4.3.3 της παρούσας.

3.1.115 **«Ημερομηνία Καταγγελίας»** είναι η ημερομηνία που προβλέπεται στο Άρθρο 26.2.4 και στο Άρθρο 27.2.4 της παρούσας Σύμβασης.

3.1.116 **«Ημερομηνία Περάτωσης Επικείμενων Εργασιών»** είναι η ημερομηνία έκδοσης της Βεβαίωσης Περάτωσης Επικείμενων Εργασιών, σύμφωνα με το Άρθρο 9.11.3 (i).

3.1.117 **«Ημερομηνία Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών»** είναι η 1η Απριλίου 2021 [01/04/2021]

3.1.118 **«Κάθετοι Άξονες»** ορίζονται από κοινού:

(i) ο κάθετος οδικός άξονας Σιάτιστα – Ιεροπηγή / Κρυσταλλοπηγή συνολικού μήκους 69,3 χιλιομέτρων,

(ii) ο κάθετος οδικός άξονας Θεσσαλονίκη – Σέρρες – Προμαχώνας, μήκους 95,5 χιλιομέτρων,

(iii) ο κάθετος οδικός άξονας Χαλάστρα – Εύζωνοι, μήκους 60 χιλιομέτρων.

3.1.119 **«Καθορισμένη Δανειακή Σύμβαση»** είναι, με εξαίρεση τη Δεσμευτική Επένδυση και τη Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου και, προς αποφυγή αμφιβολιών, οποιαδήποτε Εγγυητική Επιστολή που έχει εκδοθεί από ή προς όφελος του Παραχωρησιούχου, οποιαδήποτε συμφωνία μεταξύ του Παραχωρησιούχου και ενός τρίτου δυνάμει της οποίας οποιαδήποτε χρηματοδότηση είναι ή θα γίνει διαθέσιμη στον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με τις υποχρεώσεις του κατά τη Σύμβαση Παραχώρησης, (είτε με τη μορφή δανείων, ομολόγων ή την παροχή ενέγγυας πίστωσης ή εγγύησης δανείου ή με οποιαδήποτε άλλη μορφή συμπεριλαμβανομένων δυνάμει οποιωνδήποτε συμφωνιών αντιστάθμισης) και οποιασδήποτε αναχρηματοδότησης αυτών, η οποία σε κάθε περίπτωση και σύμφωνα με τη Σύμβαση, έχει εγκριθεί εγγράφως από το Δημόσιο και τον

Παραχωρητή και έχει γίνει αποδεκτή ως Καθορισμένη Δανειακή Σύμβαση.

3.1.120 **«Κανονισμοί Υγιεινής και Ασφάλειας»** είναι όλες οι διατάξεις, κανονισμοί και πρότυπα που εκάστοτε ισχύουν και αφορούν θέματα υγείας, ασφάλειας ή/και προστασίας των εργαζομένων και Χρηστών.

3.1.121 **«Κατάλογος Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων»** είναι ο κατάλογος, στον οποίο είναι καταγεγραμμένες οι συμβάσεις, οι οποίες έχουν συναφθεί μεταξύ της ΕΟΑΕ και τρίτων προσώπων πριν την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και αφορούν στην παροχή ή παραχώρηση υπηρεσιών ή/και την εκτέλεση έργων ή/και την προμήθεια αγαθών σε σχέση με τον Αυτοκινητόδρομο και τις Παρόδιες Εκτάσεις και ο οποίος (κατάλογος) επικαιροποιείται από τον Παραχωρητή (δια της ΕΟΑΕ) τακτικά μετά την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος, καθ’ εκάστη δε επικαιροποίησή του θα ισχύει ως ο «**Επικαιροποιημένος Κατάλογος Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων**».

3.1.122 **«Κατάλογος Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων»** είναι ο κατάλογος ο οποίος προσαρτάται στην παρούσα ως Παράρτημα 11, στον οποίο είναι καταγεγραμμένες οι συμβάσεις, οι οποίες έχουν συναφθεί μεταξύ της ΕΟΑΕ και τρίτων προσώπων και αφορούν στην παροχή ή παραχώρηση υπηρεσιών ή/και την εκτέλεση έργων ή/και την προμήθεια αγαθών σε σχέση με τον Αυτοκινητόδρομο και τις Παρόδιες Εκτάσεις και στις οποίες υπεισέρχεται υποχρεωτικά ο Παραχωρησιούχος.

3.1.123 **«Κατάλογος Υπολειπόμενων Εργασιών»** είναι ο κατάλογος που συντάσσεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 9.12.1 (i).

3.1.124 **«Κατασκευές»** σημαίνει καθετί που είναι αναγκαίο να εκτελεστεί προκειμένου να κατασκευαστεί, να συντηρείται, να λειτουργεί και να τελεί υπό εκμετάλλευση το Έργο Παραχώρησης, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας. Οι Κατασκευές διακρίνονται περαιτέρω σε:

(a) **Μόνιμες Κατασκευές** που είναι όλες οι Κατασκευές πλην των Προσωρινών Κατασκευών, και

(b) **Προσωρινές Κατασκευές** που είναι εκείνες που θα αποτελέσουν βοηθήματα τόσο για την εκτέλεση των Μονίμων Κατασκευών, όσο

και για τη λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Έργου Παραχώρησης.

3.1.125 **«Κέντρα Διαχείρισης Αυτοκινητοδρόμου (ΚΔΑ)»** είναι οι χώροι και τα κεντρικά κτήρια από τα οποία ελέγχονται και εποπτεύονται τα οδικά τμήματα του Αυτοκινητοδρόμου συμπεριλαμβανομένου κάθε εξοπλισμού, εγκαταστάσεων και λογισμικού που απαιτείται για τη λειτουργία και συντήρηση του Αυτοκινητοδρόμου.

3.1.126 **«Κέντρα ελέγχου Κυκλοφορίας (ΚΕΚ)»** είναι οι χώροι οι οποίοι είναι εφοδιασμένοι με τα κατάλληλα μέσα και στελεχωμένοι με εξειδικευμένο προσωπικό που παρακολουθεί τη λειτουργία του Αυτοκινητόδρομου και ενεργεί κατάλληλα σε περίπτωση εκτάκτων συμβάντων συμπεριλαμβανομένου κάθε εξοπλισμού, εγκαταστάσεων και λογισμικού που απαιτείται για τη λειτουργία και συντήρηση του Αυτοκινητοδρόμου.

3.1.127 **«Κεφαλαιουχικές Δαπάνες»** είναι οι κεφαλαιουχικές δαπάνες (όπως αυτός ο όρος ερμηνεύεται κατά καιρούς σύμφωνα με γενικώς αποδεκτές λογιστικές αρχές στην Ελληνική Δημοκρατία συμπεριλαμβανομένων, προς αποφυγή αμφιβολίας, των διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς/ΔΛΠ).

3.1.128 **«Κρίσιμη Διαδρομή»** είναι η σειρά των Κρίσιμων Δραστηριοτήτων του εφαρμοζόμενου Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών, που προσδιορίζει τη συντομότερη συνολική διάρκειά του, με αποτέλεσμα οποιαδήποτε καθυστέρηση σε τέτοια δραστηριότητα, να έχει ως αποτέλεσμα αντίστοιχη καθυστέρηση στη συνολική διάρκεια του χρονοδιαγράμματος. Η Κρίσιμη Διαδρομή μπορεί να μεταβάλλεται σε περίπτωση που οποιαδήποτε Κρίσιμη Δραστηριότητα περατώνεται νωρίτερα ή αργότερα από τον προβλεπόμενο στο χρονοδιάγραμμα χρόνο.

3.1.129 **«Κρίσιμη Δραστηριότητα»** είναι οποιαδήποτε δραστηριότητα επί της Κρίσιμης Διαδρομής του Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών.

3.1.130 **«Κυρωτικός Νόμος»** είναι ο νόμος με τον οποίο κυρώνεται η Σύμβαση Παραχώρησης από τη Βουλή των Ελλήνων.

3.1.131 **«Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας»** ή **«Κ.Ο.Κ.»** σημαίνει τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, όπως κυρώθηκε με το ν. 2696/1999 (ΦΕΚ Α' 57), όπως αυτός τροποποιήθηκε και εκάστοτε ισχύει.

3.1.132 **«Λειτουργικά Έξοδα»** είναι τα λειτουργικά έξοδα (όπως αυτός ο όρος ερμηνεύεται κατά καιρούς σύμφωνα με γενικώς αποδεκτές λογιστικές αρχές που ισχύουν στην Ελληνική Δημοκρατία, οι οποίες περιλαμβάνουν, προς αποφυγή αμφιβολίας, τα διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής αναφοράς/ΔΛΠ) στα οποία περιλαμβάνεται, προς αποφυγή αμφιβολίας και η Ετήσια Αμοιβή.

3.1.132Α **«Λοιπές Μελέτες»** είναι οι τεχνικές μελέτες πλην των Μελετών, οι οποιές θα εκπονηθούν από τον Παραχωρησιούχο κατά την Περίοδο Επικείμενων Εργασιών.

3.1.133 **«Λοιποί Υπεργολάβοι»** είναι οι Υπεργολάβοι του Παραχωρησιούχου που δεν αποτελούν Βασικούς Υπεργολάβους.

3.1.134 **«Μέγιστη Πιθανή Ζημία»** είναι η πιθανή μέγιστη ζημία (υλική ζημιά ή/και απώλεια ακαθαρίστου κέρδους) την οποία ενδέχεται να υποστεί το ασφαλιζόμενο αντικείμενο και η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί από επέλευση ενός ζημιογόνου γεγονότος/ κινδύνου, υπό την προϋπόθεση της δυσμενούς επεκτάσεως της ζημίας και της ανεπιτυχούς προσπάθειας καταπολέμησης (Probable Maximum Loss -PML).

3.1.135 **«Μελέτες»** είναι οι μελέτες που αφορούν στις Επικείμενες Εργασίες, όπου απαιτούνται, και τις οποίες θα εκπονήσει ο Μελετητής ή, εάν αυτός ταυτίζεται με τον Βασικό Υπεργολάβο Κατασκευής, ο τελευταίος.

3.1.136 **«Μελέτες Ανάλυσης Κινδύνων Σηράγγων»** είναι οι μελέτες που θα εκπονήσει ο Παραχωρησιούχος για την ανάλυση των κινδύνων που σχετίζονται με τις σήραγγες του Έργου περιλαμβανομένης και της ειδικής μελέτης που θα εκπονήσει ο Παραχωρησιούχος για τον καθορισμό των μέτρων που απαιτείται να εφαρμοστούν, κατά την εκάστοτε ισχύουσα Νομοθεσία, για την πρόσβαση στις σήραγγες του Έργου Παραχώρησης των οχημάτων που μεταφέρουν επικίνδυνα εμπορεύματα ώστε να αδειοδοτηθούν ως Σήραγγες Κατηγορίας Α.

3.1.137 **«Μεροληπτική Μεταβολή Νομοθεσίας»** είναι η Μεταβολή Νομοθεσίας οι όροι της οποίας ισχύουν ειδικά και αποκλειστικά (α) για το Έργο και όχι για παρόμοια έργα ή/και (β) για τον Παραχωρησιούχο και όχι για παρόμοιους αναδόχους.

3.1.138 **«Μεταβιβαζόμενα Περιουσιακά Στοιχεία»** είναι τα κινητά και άυλα περιουσιακά στοιχεία τα οποία αφορούν στον Αυτοκινητόδρομο, σχετίζονται με την εκτέλεση των Δραστηριοτήτων και μέχρι την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης ανήκουν κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή στην ΕΟΑΕ ή στο Δημόσιο, τα οποία, εφόσον περιλαμβάνονται στο Επικαιροποιημένο Μητρώο Μεταβιβαζόμενων Περιουσιακών Στοιχείων του Άρθρου 7.2.3 (g) της παρούσας, μεταβιβάζονται στον Παραχωρησιούχο, με την επιφύλαξη του Άρθρου 7.6.3.

3.1.139 **«Μεταβιβαζόμενες Συμβάσεις»** είναι οι συμβάσεις, οι οποίες έχουν συναφθεί μεταξύ της ΕΟΑΕ και τρίτων προσώπων πριν την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, περιλαμβάνονται στον Επικαιροποιημένο Κατάλογο Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων του Άρθρου 7.2.3 (j) και στις οποίες υποκαθίσταται ο Παραχωρησιούχος ή οιοσδήποτε εκ των Βασικών Υπεργολάβων αυτού που θα υποδείξει ο Παραχωρησιούχος, με την επιφύλαξη του Άρθρου 7.7.6.

3.1.140 **«Μεταβολή Νομοθεσίας»** είναι η θέση σε ισχύ, κατάργηση (μερική ή ολική), τροποποίηση, αυθεντική ερμηνεία, της Νομοθεσίας μετά την ημερομηνία που είναι τριάντα (30) ημέρες προ της Ημερομηνίας Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών.

Στην έννοια της Μεταβολής Νομοθεσίας δεν συμπεριλαμβάνονται:

(α) η θέση σε ισχύ, κατάργηση (μερική ή ολική), τροποποίηση, αυθεντική ερμηνεία της Νομοθεσίας στο μέτρο που αυτή χωρεί κατ’ ενάσκηση δικαιωμάτων ή σε συμμόρφωση με υποχρεώσεις του Δημοσίου και των Αρμοδίων Υπηρεσιών σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση,

(β) η θέση σε ισχύ νομοσχεδίων που είχαν κατατεθεί στην Βουλή των Ελλήνων ή Οδηγίες και Κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης που

έχουν ψηφισθεί ή εκδοθεί αλλά δεν έχουν ενσωματωθεί ή τεθεί σε ισχύ ή προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που είχαν δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα ΕΚ κατά την Ημερομηνία Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών, και

(γ) η κατάργηση (μερική ή ολική), τροποποίηση, ή αλλαγή στις Άδειες συνεπεία οποιασδήποτε άμεσης ή έμμεσης ενέργειας ή παράλειψης του Παραχωρησιούχου.

3.1.141 **«Μετοχικό Κεφάλαιο»** είναι το μετοχικό κεφάλαιο του Παραχωρησιούχου.

3.1.142 **«Μέτοχος»** είναι κάθε μέτοχος του Παραχωρησιούχου.

3.1.143 **«Μητρώο Μεταβιβαζόμενων Περιουσιακών Στοιχείων»** είναι το μητρώο στο οποίο είναι καταγεγραμμένα όλα τα Μεταβιβαζόμενα Περιουσιακά Στοιχεία, περιλαμβάνεται στη Δέσμη Δεδομένων και επικαιροποιείται από τον Παραχωρητή (δια της ΕΟΑΕ) τακτικά μετά την Ημερομηνία Έναρξη Ισχύος, καθ’ έκαστη δε επικαιροποίησή του θα ισχύει ως το «Επικαιροποιημένο Μητρώο Μεταβιβαζόμενων Περιουσιακών Στοιχείων».

3.1.144 **«Μόνιμες Κατασκευές»** είναι όλες οι Κατασκευές, πλην των Προσωρινών Κατασκευών.

3.1.145 **«Νέα Έργα Δημοσίου»** είναι οι εργασίες που περιγράφονται στο Άρθρο 15.1.1.

3.1.146 **«Νομοθεσία»** σημαίνει κάθε γραπτό ή εθιμικό κανόνα δικαίου σε ισχύ στην ελληνική έννομη τάξη συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά του Συντάγματος, των κανόνων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με άμεση εφαρμογή, των κατ’ άρθρο 28 του Συντάγματος κυρωθεισών διεθνών συνθηκών, των νόμων, των διαταγμάτων, των υπουργικών αποφάσεων, των κανονιστικών πράξεων της Διοίκησης, συμπεριλαμβανομένων των Αδειών.

3.1.147 **«Ονομαστικός Μετά Από Φόρους Εσωτερικός Βαθμός Απόδοσης Δεσμευτικής Επένδυσης»** είναι ο προβλεπόμενος μετά φόρων (μετά φόρων του Παραχωρησιούχου και προ φόρων των Μετόχων ή/και των

Δευτερογενών Δανειστών) Εσωτερικός Βαθμός Απόδοσης που υπολογίζεται επί της Δεσμευτικής Επένδυσης σε τρέχουσες τιμές.

Υπολογίζεται για μια δεδομένη χρονική στιγμή λαμβάνοντας υπόψη:

a) όλα τα ποσά Δεσμευτικής Επένδυσης που έχουν καταβληθεί στον Παραχωρησιούχο και όλες τις Διανομές που έχουν καταβληθεί στους Μετόχους ή στους Δευτερογενείς Δανειστές μέχρι τη χρονική αυτή στιγμή, και

b) όλα τα ποσά Δεσμευτικής Επένδυσης που προβλέπεται να καταβληθούν στον Παραχωρησιούχο και όλες τις Διανομές που προβλέπεται να καταβληθούν στους Μετόχους ή στους Δευτερογενείς Δανειστές κατά την υπολειπόμενη Περίοδο Παραχώρησης σύμφωνα με τις Προβλέψεις.

3.1.148 **«Οργανισμός Κοινής Ωφελείας – Ο.Κ.Ω.»** είναι κάθε κοινής ωφέλειας δημόσια ή δημοτική αρχή, επιχείρηση ή εταιρία του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα στην οποία ανήκουν ή η οποία είναι υπεύθυνη για λειτουργίες/παροχές όπως ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, ύδρευση, αποχέτευση, τηλεπικοινωνίες ή σιδηροδρομικές μεταφορές.

3.1.149 **«Ορθή Πρακτική»** ή **«Ορθές Πρακτικές»** σημαίνει την κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση και επισκευή με καταβολή της οφειλόμενης δεξιότητας, προσοχής και επιμέλειας που εύλογα αναμένονται από έναν εξειδικευμένο επαγγελματία που διαθέτει τα αναγκαία προσόντα για την εκπλήρωση υποχρεώσεων όμοιων με τις υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου που απορρέουν από την παρούσα, ώστε να επιτυγχάνεται ένα αποτέλεσμα ανταποκρινόμενο στο νόμο, στην αντοχή στο χρόνο, στην ασφάλεια, στην προστασία του Περιβάλλοντος και των απαιτήσεων της παρούσας. Περιλαμβάνει κάθε τι αναγκαίο ώστε να εξασφαλίζεται:

(a) ότι η λειτουργία, συντήρηση και επισκευή του Έργου Παραχώρησης πραγματοποιείται με τρόπο σύμφωνο με το σχεδιασμό του και ασφαλή για τους Χρήστες και το Περιβάλλον,

(b) ότι η λειτουργία, συντήρηση και οι επισκευές εκτελούνται με στόχο την εξασφάλιση μακροχρόνιας και ασφαλούς λειτουργίας από

εκπαιδευμένο και έμπειρο προσωπικό που χρησιμοποιεί τον κατάλληλο εξοπλισμό, εργαλεία και διαδικασίες,

(c) ότι είναι διαθέσιμο επαρκές εκπαιδευμένο και έμπειρο προσωπικό για τη λειτουργία και συντήρηση,

(d) ότι είναι διαθέσιμα υλικά, πηγές και προμήθειες, ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της παρούσας υπό κανονικές συνθήκες ή υπό εύλογα αναμενόμενες μη κανονικές συνθήκες.

3.1.150 **«Όρια Απαλλοτρίωσης»** είναι τα όρια της ιδιοκτησίας του Δημοσίου, που ανήκει ή θα αποκτηθεί από το Δημόσιο σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρούσα Σύμβαση, εντός των οποίων εκτείνεται το Έργο Παραχώρησης.

3.1.151 **«Όρια Αυτοκινητόδρομου»** είναι αυτά που ορίζονται στο προσαρτώμενο ως Παράρτημα 3 στο Προσάρτημα 2 Πρωτόκολλο Παράδοσης – Παραλαβής Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης έγγραφο

3.1.152 **«Όφελος Αναχρηματοδότησης»** είναι ένα ποσό ίσο με το μεγαλύτερο μεταξύ του μηδενός και της διαφοράς Α – Β, όπου:

Α = η παρούσα αξία (των προβλεπόμενων Διανομών ακριβώς πριν από την Αναχρηματοδότηση (λαμβάνοντας υπ' όψιν την επίπτωση της Αναχρηματοδότησης και χρησιμοποιώντας το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο όπως έχει επικαιροποιηθεί (όπου συμπεριλαμβάνονται ιστορικά στοιχεία του Έργου) ώστε να είναι επίκαιρο ακριβώς πριν από την Αναχρηματοδότηση) που θα καταβληθούν σε κάθε Μέτοχο και Δευτερογενή Δανειστή καθ' όλη την εναπομένουσα διάρκεια της παρούσας Σύμβασης μετά την Αναχρηματοδότηση και

Β = η παρούσα αξία των προβλεπόμενων Διανομών ακριβώς πριν από την Αναχρηματοδότηση (αλλά χωρίς να ληφθεί υπ' όψιν η επίπτωση της Αναχρηματοδότησης και χρησιμοποιώντας το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο όπως έχει επικαιροποιηθεί (όπου συμπεριλαμβάνονται ιστορικά στοιχεία του Έργου Παραχώρησης)

ώστε να είναι επίκαιρο ακριβώς πριν από την Αναχρηματοδότηση) που θα καταβληθούν σε κάθε Μέτοχο και Δευτερογενή Δανειστή καθ’ όλη την εναπομένουσα διάρκεια της παρούσας Σύμβασης μετά την Αναχρηματοδότηση.

Για τον υπολογισμό των παρουσών αξιών που αναφέροντα στα στοιχεία Α και Β ανωτέρω, ως προεξοφλητικός συντελεστής λαμβάνεται υπόψη ο Ονομαστικός Μετά Φόρων ΕΒΑ Δεσμευτικής Επένδυσης που υπολογίζεται από το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο όπως έχει επικαιροποιηθεί (όπου συμπεριλαμβάνονται ιστορικά στοιχεία του Έργου Παραχώρησης) ώστε να είναι επίκαιρο ακριβώς πριν την Αναχρηματοδότησης αλλά χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η επίπτωση της Αναχρηματοδότησης.

3.1.153 **«Όχημα»** είναι το μεταφορικό ή άλλων χρήσεων μέσο που κινείται στις οδούς και στους χώρους του Έργου Παραχώρησης και οδηγείται από πρόσωπο.

3.1.154 **«Παράπλευρο Δίκτυο του Αυτοκινητόδρομου»** είναι το βοηθητικό οδικό δίκτυο που εκτείνεται παράλληλα με τον Αυτοκινητόδρομο και παρέχει πρόσβαση στις κατοικημένες περιοχές και παρόδιες ιδιοκτησίες.

3.1.155 **«Παρατεταμένα Γεγονότα Ανωτέρας Βίας»** είναι τα γεγονότα Ανωτέρας Βίας που ορίζονται στο Άρθρο 25.5.1

3.1.156 **«Παραχωρησιούχος»** είναι η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία ΝΕΑ ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ που έχει συσταθεί με την υπ' αριθ. 10.527/4.3.2024 καταστατική πράξη της Συμβολαιογράφου Αθηνών Αργυρούς Φαίδωνα Σεργάκη και η οποία είναι εγγεγραμμένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) με αριθμό 175835504000.

3.1.157 **«Παραχωρητής»** ή **«Ταμείο»** είναι η ανώνυμη εταιρεία υπό την εταιρική επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε.» που ιδρύθηκε με το ν. 3986/2011 (ΦΕΚ Α’ 152).

3.1.158 **«Παρόδιες Εκτάσεις»** σημαίνει τους χώρους που έχουν απαλλοτριωθεί από το Δημόσιο για την κατασκευή και εξυπηρέτηση του Αυτοκινητόδρομου και εκτείνονται από τα Όρια Αυτοκινητόδρομου μέχρι

τα Όρια Απαλλοτρίωσης, με την εξαίρεση του χώρου που καταλαμβάνει το Παράπλευρο Δίκτυο του Αυτοκινητόδρομου.

3.1.159 **«Περιβάλλον»** είναι το σύνολο των φυσικών και ανθρωπογενών παραγόντων και στοιχείων που βρίσκονται σε αλληλεπίδραση και επηρεάζουν την οικολογική ισορροπία, την ποιότητα της ζωής, την υγεία των κατοίκων, την ιστορική και πολιτιστική παράδοση και τις αισθητικές αξίες.

3.1.160 «**Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις**» είναι απαιτήσεις που θέτει η νομοθεσία περί προστασίας του περιβάλλοντος, όπως προσδιορίζεται στο Άρθρο 11.1.1 της παρούσας.

3.1.161 **«Περιβαλλοντικός Κίνδυνος»** σημαίνει μια κατάσταση κινδύνου σε ανθρώπινα όντα ή το Περιβάλλον, είτε επικείμενη είτε άλλως προερχόμενη από τη θέση, αποθήκευση, χειρισμό ή εκπομπή οποιασδήποτε ουσίας έχουσας τοξική, διαβρωτική, εύφλεκτη, εκρηκτική, μολυσματική ή αλλά επικίνδυνα χαρακτηριστικά.

3.1.162 **«Περίοδος Επικείμενων Εργασιών»** ή **«Περίοδος ΕΕ»** ή «**ΠΕΕ**» είναι η περίοδος κατά την οποία θα εκτελεστούν οι Επικείμενες Εργασίες σύμφωνα με το Άρθρο 9.2.1.

3.1.163 **«Περίοδος Μέτρησης Επιδόσεων»** είναι η περίοδος, όπως αυτή ορίζεται στο Παράρτημα 7 του Προσαρτήματος 3.

3.1.164 **«Περίοδος Παραχώρησης»** είναι η περίοδος που καθορίζεται στο Άρθρο 4.2. της παρούσας.

3.1.165 **«Πληρεξούσια Τράπεζα»** είναι κάθε τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που προσδιορίζεται εκάστοτε ως τέτοια από τους Δανειστές στο πλαίσιο των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων.

3.1.166 **«Πόρισμα»** είναι η απόφαση με την οποία η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποφαίνεται επί της Τεχνικής Διαφοράς που τα Μέρη έχουν παραπέμψει σε αυτήν προς επίλυση.

3.1.167 **«Ποσό Αποζημίωσης Καθαρής Παρούσας Αξίας** ή **«Αποζημίωση ΚΠΑ»** είναι το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με το Άρθρο 26.3.1(i)(ii) της παρούσας.

3.1.168 **«Ποσό Αποζημίωσης Παραχωρησιούχου λόγω Αθέτησης»** είναι το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με το Άρθρο 26.3.1(i) της παρούσας.

3.1.169 **«Ποσό Αποζημίωσης λόγω Αθέτησης Δημοσίου»** είναι το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με το Άρθρο 27.3.1 (d) της παρούσας.

3.1.170 **«Ποσοστό Επίδοσης» ή «ΠΕ»** σημαίνει τον τύπο ΠΕ=100% - x, όπου x είναι κλάσμα, εκφρασμένο ως ποσοστό, με αριθμητή το συνολικό αριθμό μη ικανοποίησης των Βασικών Δεικτών Απόδοσης για το σύνολο των Τμημάτων Μέτρησης του Παραρτήματος 8 του Προσαρτήματος 3 και παρονομαστή το συνολικό αριθμό μετρήσεων της εκάστοτε Περιόδου Μέτρησης του Παραρτήματος 7 του Προσαρτήματος 3.

3.1.171 **«Ποσό Επιστροφής»** σημαίνει το ποσό που προβλέπεται στο Άρθρο 32.3 (a) (iii) της παρούσας Σύμβασης.

3.1.172 **«Ποσοστό Ετήσιας Αμοιβής»** είναι ένα ποσοστό που, υπολογίζεται ως το άθροισμα ενός ποσοστού 7,50% και της Αναπροσαρμογής Χρηματοοικονομικού Κλεισίματος, υπό την επιφύλαξη αύξησης, εάν εφαρμοστεί το Άρθρο 16.4.5(b).

3.1.173 **«Πραγματογνώμονας»** είναι κάθε μέλος της Επιτροπής Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών.

3.1.174 **«Πρόβλεψη»** ή **«Προβλέψεις»** είναι οι χρηματοοικονομικές προβλέψεις του Παραχωρησιούχου που περιλαμβάνουν κατ’ ελάχιστον τον ισολογισμό, την κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως, τις προβλεπόμενες ταμειακές ροές, τον Ετήσιο Δείκτη Κάλυψης Δανειακών Υποχρεώσεων («ΕΔΚΔΥ»), τον Δείκτη Κάλυψης Διάρκειας Δανείου κατά τη διάρκειά του («ΔΚΔΔ»), τον δείκτη κάλυψης διάρκειας έργου, τους δείκτες απόδοσης ιδίων κεφαλαίων και άλλες παρόμοιες πληροφορίες που προκύπτουν από το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο όπως επικαιροποιείται κατά καιρούς σύμφωνα με τους όρους της παρούσας.

3.1.175 **«Προδιαγραφές»** είναι το σύνολο των εγγράφων της Σύμβασης (περιλαμβανομένων των Προσαρτημάτων της και των κανονισμών και κωδίκων στους οποίους παραπέμπουν) με τα οποία περιγράφονται σαφώς και λεπτομερώς οι ουσιώδεις απαιτήσεις περιλαμβανομένων και των τεχνικών απαιτήσεων για πράγματα, υλικά ή/και υπηρεσίες που απαιτούνται για την εκτέλεση του Έργου.

3.1.176 **«Προδιαγραφές Απόδοσης»** είναι το σύνολο των απαιτήσεων (που αφορούν σε υλικά, κατασκευές και υπηρεσίες) η ικανοποίηση των οποίων ορίζει τα αποδεκτά επίπεδα λειτουργίας & συντήρησης του Αυτοκινητοδρόμου και οι οποίες περιλαμβάνονται στο Προσάρτημα 3 Παράρτημα 6 της παρούσας και στο Άρθρο 8.

3.1.177 **«Πρόδρομες Εργασίες»** είναι οι εργασίες που, σύμφωνα με το Άρθρο 4.6, δικαιούται να ζητήσει το Δημόσιο από τον Παραχωρησιούχο να εκτελέσει από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος μέχρι την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

3.1.178 **«Προεπιλεγέντες Επενδυτές»** είναι τα νομικά πρόσωπα και οι Ενώσεις Προσώπων (κατά την έννοια της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος) που προκρίθηκαν να συμμετάσχουν στη Β΄ Φάση του Διαγωνισμού δυνάμει της από 16.5.2018 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Παραχωρητή και, εάν επήλθε ως προς αυτά οποιαδήποτε μεταβολή κατά τη Σχετική Ημερομηνία, σύμφωνα με τους όρους της Πρόσκλησης Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών, τα πρόσωπα τα οποία προκρίθηκαν να συμμετάσχουν στη Β΄ Φάση του Διαγωνισμού κατόπιν έγκρισης της μεταβολής από τον Παραχωρητή.

3.1.179 **«Προθεσμία Έναρξης Παραχώρησης»** είναι η προβλεπόμενη στο Άρθρο 4.3.1 της Σύμβασης προθεσμία, όπως αυτή δύναται να παρατείνεται κατά τα οριζόμενα στην παρούσα.

3.1.180 **«Πρόσθετη Περίοδος»** είναι η δωδεκάμηνη περίοδος μετά την Ημερομηνία Καταγγελίας ή κάθε περίοδος μικρότερης διάρκειας που θα κοινοποιηθεί από το Δημόσιο στον Παραχωρησιούχο.

3.1.181 **«Πρόσθετοι Χώροι»** είναι οι χώροι που τυχόν θα απαιτηθούν για την εγκατάσταση κατασκευών σχετικών με τις Προσωρινές Κατασκευές,

καθώς και για την εγκατάσταση λατομείων, δανειοθαλάμων, χώρων απόρριψης αχρήστων, αποθηκευτικών χώρων και χώρων εκσκαφών, σύμφωνα με το Άρθρο 7.4 της παρούσας.

3.1.182 **«Πρόσκληση Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών»** ή **«ΠΥΔΠ»** είναι η από 15.6.2018 «Πρόσκληση Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών αναφορικά με την ανάθεση σύμβασης παραχώρησης υπηρεσιών για τη χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση της Εγνατίας Οδού και τριών καθέτων οδικών αξόνων», μετά των παραρτημάτων αυτής, και όπως αυτή τροποποιήθηκε με τις από 26.11.2018, 12.12.2018, 21.3.2019, 29.8.2019, 17.12.2019, 27.2.2020, 13.4.2020, 30.7.2020, 12.8.2020 και 29.10.2020 αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Παραχωρητή.

3.1.183 **«Πρόσκληση Υποβολής Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος»** είναι η από 14.11.2017 «Πρόσκληση Υποβολής Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος αναφορικά με την ανάθεση σύμβασης παραχώρησης υπηρεσιών για τη χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση της Εγνατίας Οδού και τριών καθέτων οδικών αξόνων», μετά των παραρτημάτων αυτής, και όπως αυτή τροποποιήθηκε δυνάμει των από 21.12.2017 και 18.1.2018 αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου του Παραχωρητή.

3.1.184 **«Προστασία του Περιβάλλοντος»** είναι το σύνολο των ενεργειών, μέτρων και έργων που έχουν στόχο την πρόληψη της υποβάθμισης του Περιβάλλοντος ή την αποκατάσταση, διατήρηση ή βελτίωσή του.

3.1.185 **«Προσωρινές Κατασκευές»** που είναι εκείνες που θα αποτελέσουν βοηθήματα για την εκτέλεση των Μονίμων Κατασκευών.

3.1.186 **«Πρόταση Τροποποίησης»** έχει την έννοια που της αποδίδεται στο Άρθρο 35.1.4 της παρούσας.

3.1.187 **«Πρωτόκολλο Παράδοσης – Παραλαβής Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης»** είναι το πρωτόκολλο που υπογράφεται μεταξύ του Δημοσίου, του Παραχωρητή, της ΕΟΑΕ και του Παραχωρησιούχου σύμφωνα με τα Άρθρα 4 και 7 της παρούσας και το υπόδειγμα του Προσαρτήματος 2.

3.1.188 **«Ρύπανση»** σημαίνει οιαδήποτε στερεά, υγρή, αέρια, οσμή, θερμότητα, ήχο, δόνηση, ακτινοβολία ή άλλη ουσία στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης η οποία καθιστά ή ενδέχεται να καταστήσει το Περιβάλλον:

(a) ανασφαλές ή ακατάλληλο για ενδιαίτηση ή η κατάληψη από πρόσωπα ή ζώντες οργανισμούς,

(b) υποβαθμισμένο ως προς την ικανότητα στήριξης της φυτικής ζωής,

(c) μολυσμένο, ή

(d) καθ’ οιονδήποτε τρόπο περιβαλλοντικά υποβαθμισμένο πέραν από τα αποδεκτά όρια που προβλέπονται στους Εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους.

3.1.189 **«Σήραγγες Κατηγορίας Α»** είναι οι σήραγγες στις οποίες δεν υπάρχει κανένας περιορισμός στην μεταφορά επικίνδυνων φορτίων (ΚΥΑ οικ. Γ5/48222/2474/21.6.2019, ΦΕΚ Β΄ 2755/3.7.2019).

3.1.190 **«Σήραγγες Κατηγορίας Ε»** είναι οι σήραγγες στις οποίες υπάρχει περιορισμός για όλα τα επικίνδυνα εμπορεύματα εκτός από UN 2919, 3291, 3331, 3359 και 3373 (ΚΥΑ οικ. Γ5/48222/2474/21.6.2019, ΦΕΚ Β΄ 2755/3.7.2019).

3.1.191 **«Σταθμοί Διοδίων»** είναι το σύνολο των κατασκευών και του εξοπλισμού που απαιτείται για τη λειτουργία του συστήματος συλλογής των Διοδίων Τελών όπως αυτό περιγράφεται στο Άρθρο 19 της παρούσας.

3.1.192 **«Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών»** ή **«ΣΕΑ»** είναι οι σταθμοί εξυπηρέτησης αυτοκινητιστών υφιστάμενοι και προς ανάπτυξη, τους οποίους θα εκμεταλλεύεται ο Παραχωρησιούχος.

3.1.193 **«Συμβάσεις Παροχής Υπηρεσιών»** είναι οι συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ του Παραχωρησιούχου και των Υπηρεσιών Έκτακτης Ανάγκης (εξαιρουμένου του ΕΚΑΒ) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 8.5.

3.1.194 **«Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού»** είναι η από 29/03/2024 σύμβαση που έχει καταρτιστεί μεταξύ του Παραχωρησιούχου και του Ανεξάρτητου Μηχανικού και η οποία προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 12.

3.1.195 **«Σύμβαση Λειτουργίας – Συντήρησης»** είναι η από 29/03/2024 σύμβαση που έχει καταρτιστεί μεταξύ του Παραχωρησιούχου και του Βασικού Υπεργολάβου Λειτουργίας, και η οποία προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 14.

3.1.196 **«Σύμβαση Μελέτης- Κατασκευής»** είναι η από 29/03/2024 σύμβαση που έχει καταρτιστεί μεταξύ του Παραχωρησιούχου και του Βασικού Υπεργολάβου Κατασκευής, και η οποία προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 13.

3.1.197 **«Σύμβαση Παραχώρησης»** ή **«Σύμβαση»** είναι η παρούσα σύμβαση με τα Προσαρτήματά της.

3.1.198 **«Συμβατικό Αντάλλαγμα»** είναι το (i) Δικαίωμα Αποκλειστικής Εκμετάλλευσης του Έργου Παραχώρησης κατά την Περίοδο Παραχώρησης, το οποίο παρέχεται στον Παραχωρησιούχο δυνάμει της παρούσας Σύμβασης, για την εκ μέρους του χρηματοδότηση, λειτουργία και συντήρηση του Έργου Παραχώρησης, συμπεριλαμβανομένης της χρηματοδότησης και εκτέλεσης των Επικείμενων Εργασιών και την εν γένει εκπλήρωση όλων των υποχρεώσεών του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση και (ii) η Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου.

3.1.199 **«Συμπληρωματικά Έργα»** είναι τα έργα που δεν περιλαμβάνονται στο αντικείμενο του Έργου και τα οποία το Δημόσιο δύναται να αναθέτει στον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 35.

3.1.200 **«Συμπληρωματικοί Χώροι Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης»** είναι οι χώροι που ορίζονται στο Άρθρο 7.5 της παρούσας Σύμβασης.

3.1.201 **«Συμφωνία ADR»** σημαίνει την Ευρωπαϊκή Συμφωνία για τη Διεθνή Οδική Μεταφορά Επικινδύνων Εμπορευμάτων - European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road (ADR) της 30ης Σεπτεμβρίου 1957, η οποία κυρώθηκε με το ν. 1741/1987 (ΦΕΚ Α΄225), όπως εκάστοτε ισχύει.

3.1.202 **«Συνολική Προθεσμία της Περιόδου Επικείμενων Εργασιών»** ή η **«Συνολική Προθεσμία»** είναι η προθεσμία που προβλέπεται στο Άρθρο 9.2.1 της παρούσας Σύμβασης.

3.1.203 **«Σύστημα Διοδίων»** είναι τα συστήματα είσπραξης και διαχείρισης Διοδίων Τελών που κατά το Άρθρο 19.1 της Σύμβασης δύνανται να λειτουργήσουν στο Έργο Παραχώρησης.

3.1.204 **«Σχέδιο Διαχείρισης Κυκλοφορίας»** είναι το σύνολο των αρχών, μέσων, διαδικασιών και οδηγιών που εκπονεί ο Παραχωρησιούχος και που θα χρησιμοποιούνται για την διαχείριση της κυκλοφορίας στο Έργο Παραχώρησης.

3.1.205 **«Σχέδια Δράσης»** είναι το σύνολο των οδηγιών για τις ενέργειες κάθε ατόμου/υπηρεσίας σε περίπτωση ατυχήματος ή και κινδύνου ατυχήματος ή σε οποιαδήποτε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

3.1.206 **«Σωρευτική Κεφαλαιακή Δαπάνη»** είναι το άθροισμα:

α) όλων των Κεφαλαιουχικών Δαπανών που προέκυψαν ως αποτέλεσμα κάθε Ειδικής Μεταβολής Νομοθεσίας; και

β) του ποσού της Κεφαλαιουχικής Δαπάνης που συμφωνείται ή καθορίζεται ότι θα απαιτηθεί λόγω Ειδικής Μεταβολής Νομοθεσίας σύμφωνα με το Άρθρο 37 της παρούσας Σύμβασης.

3.1.207 **«Τακτική Συντήρηση»** έχει την έννοια που της αποδίδεται στο Άρθρο 8.6.1 της παρούσας Σύμβασης.

3.1.208 **«Τεύχη Υλοποίησης Εργασιών»** είναι τα τεύχη της ΕΟΑΕ (Ε.Σ.Υ, Τ.Σ.Υ, το Τιμολόγιο Εργασιών όσον αφορά στην περιγραφή υλικών και εργασιών και όχι των τιμών μονάδας) στο Παράρτημα 1 του Προσαρτήματος 4.

3.1.209 **«Τεχνικά»** σημαίνει το σύνολο των γεφυρών, των άνω διαβάσεων και των κάτω διαβάσεων του Έργου Παραχώρησης.

3.1.210 **«Τεχνικές Διαφορές»** είναι οι όλες οι Διαφορές που αφορούν τεχνικά θέματα και, για όσες δεν ορίζεται ρητά στην παρούσα Σύμβαση ότι επιλύονται από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, σε

περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των Μερών ή και αυτεπάγγελτα ορίζονται ως τέτοιες από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών σύμφωνα με το Άρθρο 33.2.6 ή το Διαιτητικό Δικαστήριο σύμφωνα με το Άρθρο 33.3.3

3.1.211 **«Τεχνική Αστυνόμευση»** είναι το σύνολο των ενεργειών και δράσεων του Παραχωρησιούχου για την επισήμανση των φθορών και βλαβών των στοιχείων της οδού και τον εντοπισμό κινδύνων για τους Χρήστες.

3.1.212 **«Τεχνική Επάρκεια»** είναι η εμπειρία στην εκτέλεση παρόμοιων έργων που καθορίστηκε με τον όρο 9.3 και 9.4 της ΠΥΔΠ.

3.1.213 **«Τίμημα Επικείμενων Εργασιών»** ή **«Τ.Ε.Ε.»** είναι το συνολικό ποσό Τιμήματος Επικείμενων Εργασιών που προσδιορίστηκε στη Δεσμευτική Προσφορά και ανέρχεται σε (*αναγράφεται ολογράφως το Τίμημα Επικείμενων Εργασιών της Δεσμευτικής Προσφοράς σε τρέχουσες τιμές*) Ευρώ (*€ αριθμητικά*).

3.1.214 **«Τιμολόγιο Εργασιών»** είναι το τιμολόγιο εργασιών του Ελληνικού Δημοσίου, το οποίο περιέχει την αναλυτική περιγραφή των εργασιών κατά είδος και κατηγορία τιμές μονάδες, επί του οποίου εφαρμόζεται ενιαία τεκμαρτή έκπτωση δώδεκα στα εκατό (12%).

3.1.215 **«Τόκος Υπερημερίας»** είναι κάθε αυξημένο περιθώριο που είναι πληρωτέο στους Δανειστές ή προκύπτει ως επακόλουθο κάθε οφειλόμενης πληρωμής στους Δανειστές η οποία δεν πραγματοποιείται κατά την ημερομηνία οφειλής.

3.1.215Α **«Τοπικά Έργα»** είναι τμήματα ή στοιχεία του έργου, όπως αυτά προσδιορίζονται στο Άρθρο 5.3.4, που χρηματοδοτούνται, μελετώνται ή/και κατασκευάζονται από τον Παραχωρησιούχο αλλά δεν παραχωρούνται σε αυτόν προς λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση.

3.1.216 **«Τροποποίηση»** είναι οποιαδήποτε επιτρεπτή μεταβολή του αντικειμένου του Έργου, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας.

3.1.217 **«Υβριδικό Σύστημα Διοδίων»** είναι το Σύστημα Διοδίων που περιγράφεται στο Άρθρο 19.1.3 της παρούσας Σύμβασης.

3.1.218 **«Υπάρχουσα Ρύπανση»** είναι η παρουσία κάθε ρυπογόνου ή επικίνδυνης, τοξικής, ραδιενεργής, επιβλαβούς, εκρηκτικής, διαβρωτικής ή καυστικής ουσίας σε στέρεα, υγρή ή αέρια μορφή η οποία, μεμονωμένα ή σε συνδυασμό με άλλες, προξενεί βλάβη στο Περιβάλλον και η ρύπανση αυτή υφίσταται στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης της παρούσας.

3.1.219 **«Υπεργολάβοι»** είναι οι Βασικοί Υπεργολάβοι και οι Λοιποί Υπεργολάβοι, συμπεριλαμβανομένων των υπεργολάβων αυτών.

3.1.220 **«Υπηρεσία»** είναι η Δ17 - Διεύθυνση Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης», Γενική Διεύθυνση Συγκοινωνιών Υποδομών, Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών.

3.1.221 **«Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης»** είναι η Ελληνική Αστυνομία (ΕΛ.ΑΣ.), το Πυροσβεστικό Σώμα, το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.), καθώς και οποιαδήποτε άλλη Δημόσια Υπηρεσία έχει λάβει σχετική εντολή, εξουσιοδότηση ή αρμοδιότητα από το Δημόσιο για την αντιμετώπιση και διαχείριση εκτάκτων περιστατικών (π.χ. Πολιτική Σχεδίαση Έκτακτης Ανάγκης – ΠΣΕΑ).

3.1.222 «**Υποκατάστατο Πρόσωπο**» είναι το πρόσωπο που προβλέπεται στο Άρθρο 28.1.5 της παρούσας Σύμβασης.

3.1.223 **«Υποστηρικτικές Εγκαταστάσεις»** είναι τα ΣΕΑ, τα ΧΣΑ, ΚΔΑ, τα ΚΕΚ και οι εγκαταστάσεις Αστυνόμευσης και Πυρόσβεσης του Άρθρου 8.5.6.3.

3.1.224 **«Υπουργείο»** είναι το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών ή το εκάστοτε αρμόδιο για εποπτεία του Έργου Παραχώρησης Υπουργείο.

3.1.225 **«Υποχρεώσεις Έναντι των Δανειστών»** σημαίνει το εκάστοτε άθροισμα:

(α) οποιουδήποτε κεφαλαίου, τόκου (εκτός Τόκου Υπερημερίας στην περίπτωση Καταγγελίας της παρούσας Σύμβασης λόγω Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου), αμοιβών και εύλογων εξόδων και δαπανών, που έχουν προκύψει και οφείλονται ή εκκρεμούν προς τους Δανειστές από τον Παραχωρησιούχο βάσει ή συνεπεία των

Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας, και

(β) όλων των ποσών τα οποία οφείλονται από τον Παραχωρησιούχο στους Δανειστές λόγω πρόωρης καταγγελίας οποιωνδήποτε συμφωνιών αντιστάθμισης μελλοντικών κινδύνων επιτοκίων (συμπεριλαμβανομένων και των εξόδων προεξοφλήσεων που θα πρέπει να πληρωθούν συνεπεία των προαναφερομένων, εφόσον όμως αυτά τα έξοδα έχουν βεβαιωθεί από την Πληρεξούσια Τράπεζα ως ληξιπρόθεσμα και ως πληρωτέα), οι οποίες αποτελούν Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις υπό τον όρο ότι ο Παραχωρησιούχος και οι Δανειστές θα έχουν περιορίσει τα ποσά αυτά στο ελάχιστο δυνατό.

αφαιρουμένου του αθροίσματος:

(i) κάθε ποσού ληξιπρόθεσμου και πληρωτέου από τους Δανειστές στον Παραχωρησιούχο λόγω πρόωρης καταγγελίας οποιασδήποτε συμφωνίας αντιστάθμισης μελλοντικών κινδύνων επιτοκίων που αποτελεί Καθορισμένη Δανειακή Σύμβαση.

(ii) κάθε ποσού το οποίο είναι πιστωμένο από ή για λογαριασμό του Παραχωρησιούχου σε οποιονδήποτε λογαριασμό αποθεματικού εξυπηρέτησης δανείων προς εξασφάλιση υποχρεώσεων έναντι των Δανειστών βάσει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων και

(iii) οποιοδήποτε ποσό που δεν περιλαμβάνεται στις παραγράφους (i) και (ii) ανωτέρω σε μετρητά ή ισοδύναμο μετρητών ή άλλα ποσά (συμπεριλαμβανομένων των εγγυήσεων των οποίων τελικοί δικαιούχοι είναι οι Δανειστές) που οι Δανειστές έχουν στη διάθεσή τους (είτε σε οποιονδήποτε λογαριασμό αποθεματικών είτε άλλως) και κάθε ασφαλιστική αποζημίωση που έχει καταβληθεί ή είναι πληρωτέα στον Παραχωρησιούχο και τα οποία, σε κάθε περίπτωση, εξασφαλίζουν τις απαιτήσεις των Δανειστών και είναι στη διάθεσή τους και δεν έχουν δεσμευτεί για άλλη χρήση ή πληρωμή τρίτου προσώπου.

3.1.226 **«Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενες Συμβάσεις»** είναι οι συμβάσεις του Άρθρου 7.8.1, οι οποίες έχουν συναφθεί μεταξύ της ΕΟΑΕ και τρίτων προσώπων και στις οποίες υποκαθίσταται υποχρεωτικά ο Παραχωρησιούχος, σύμφωνα με το Άρθρο 7.8.

3.1.227 **«Φόροι»** είναι όλα τα είδη φόρου, δασμού, εισφοράς, παρακράτησης ή άλλης επιβάρυνσης είτε είναι ή δεν είναι παρόμοια με ισχύουσα επιβάρυνση κατά τον χρόνο σύναψης της παρούσας Σύμβασης είτε επιβάλλονται σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο εντός της Ελληνικής Δημοκρατίας.

3.1.228 **«Φυσικοί Χώροι Δεδομένων» ή «ΦΧΔ»** είναι οι φυσικοί χώροι, όπου κατέστησαν διαθέσιμα στους Προεπιλεγέντες Επενδυτές δεδομένα, στοιχεία και έγγραφα σχετικά με το Έργο, τα οποία δεν υφίστανται σε ψηφιακή μορφή, και οι οποίοι λειτούργησαν βάσει κανόνων και οδηγιών που αναρτήθηκαν στον ΕΧΔ.

3.1.229 **«Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου»** ή «ΧΣΔ» είναι το μέρος τους Συμβατικού Ανταλλάγματος που καταβάλλεται από το Δημόσιο υπό μορφή επιδότησης κεφαλαίου (capital grant) ως οικονομική συμβολή του Ελληνικού Δημοσίου στη δαπάνη των Επικείμενων Εργασιών που περιλαμβάνονται στην Πέμπτη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία του Άρθρου 9.3.5 (i) της παρούσας.

3.1.230 **«Χρηματοοικονομικό Μοντέλο»** είναι το ελεγμένο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο που προσαρτάται στην παρούσα κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης ως Προσάρτημα 8, όπως επικαιροποιείται κατά καιρούς σύμφωνα με την παρούσα.

3.1.231 **«Χρήστης»** σημαίνει οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο, πρόκειται να πραγματοποιήσει, πραγματοποιεί ή πραγματοποίησε μια Διαδρομή.

3.1.232 **«Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών» ή** «Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου ΕΕ» είναι το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών που υποβάλει ο Παραχωρησιούχος εντός τριών (3) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης σύμφωνα με το Άρθρο 9.3.1 και εγκρίνεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σύμφωνα με τη διαδικασία του Άρθρου 9.2. της

παρούσας και, μετά την έγκρισή του, ισχύει ως το «Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών» ή «Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου ΕΕ» σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα.

3.1.233 **«Χρονοδιάγραμμα Καταβολών Δεσμευτικής Επένδυσης»** είναι τα ποσά και οι ημερομηνίες καταβολής της Δεσμευτικής Επένδυσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 16.1.4.

3.1.234 **«Χώροι Στάθμευσης και Αναψυχής»** ή **«ΧΣΑ»** είναι παρόδιες εγκαταστάσεις που παρέχουν την δυνατότητα στάσης/στάθμευσης επιβατικών και φορτηγών αυτοκινήτων, και διαθέτουν χώρους υγιεινής και υπαίθριους χώρους αναψυχής.

3.1.235 **«Χώρος Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης»** είναι η έκταση επί της οποίας ευρίσκεται το Έργο Παραχώρησης, όπως αυτή οριοθετείται από τα Όρια Απαλλοτρίωσης, εξαιρουμένου του Παράπλευρου Δικτύου του Αυτοκινητοδρόμου.

3.2 ΕΡΜΗΝΕΙΑ

3.2.1 Η παρούσα Σύμβαση αποτελεί ενιαίο σύνολο, ερμηνευόμενο σύμφωνα με τις αρχές της καλής πίστεως και των συναλλακτικών ηθών, προς ικανοποίηση του δημοσίου συμφέροντος και της συνέχειας της παραχωρούμενης δημόσιας υπηρεσίας.

3.2.2 Τυχόν ακυρότητα μέρους δεν συνεπάγεται ακυρότητα του συνόλου της Σύμβασης, το οποίο παραμένει ισχυρό και δεσμευτικό για τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

3.2.3 Στην παρούσα Σύμβαση, εφόσον δεν συνάγεται διαφορετικό νόημα από τα συμφραζόμενα:

(i) αναφορές σε νόμο ή σε διάταξη νόμου θα ερμηνεύονται, σε κάθε δεδομένη στιγμή, ως περιλαμβάνουσες και αναφορά σε κάθε τροποποίηση, παράταση ή επαναφορά σε ισχύ η οποία θα ισχύει κατά τη στιγμή εκείνη,

(ii) αναφορές στον ενικό θα περιλαμβάνουν και τις αναφορές στον πληθυντικό και αντιστρόφως,

(iii) οι επικεφαλίδες θα αγνοούνται κατά την ερμηνεία της παρούσας Σύμβασης,

(iv) αναφορές σε σύμβαση, πράξη, νομικό έγγραφο, άδεια, κώδικα ή άλλο έγγραφο (περιλαμβανομένης της παρούσας Σύμβασης) ή σε μια διάταξη που περιλαμβάνεται σε οποιοδήποτε από αυτά θα ερμηνεύονται στη δεδομένη στιγμή σαν αναφορά σε αυτά όπως πιθανόν θα έχουν τότε τροποποιηθεί, παραλλαχθεί, συμπληρωθεί, ανασταλεί, μεταβιβασθεί ή ανανεωθεί,

(v) αναφορές στους Συμβαλλομένους θα περιλαμβάνουν και τους διαδόχους και τους εκδοχείς των,

(vi) αναφορές στο Δημόσιο θα περιλαμβάνουν και τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες του,

(vii) αναφορές σε ημέρες είναι αναφορές σε ημερολογιακές ημέρες, εκτός εάν ρητώς προβλέπεται το αντίθετο στην παρούσα, και

(viii) όπου προβλέπεται παροχή γνωστοποίησης από οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος βάσει της παρούσας Σύμβασης, η γνωστοποίηση αυτή θα γίνεται εγγράφως και ο όρος «γνωστοποιώ» θα ερμηνεύεται αντίστοιχα.

3.2.4 Στις περιπτώσεις που σύμφωνα με του όρους της παρούσας Σύμβασης απαιτείται έγκριση του Δημοσίου και του Παραχωρητή:

(i) η έγκριση θεωρείται ότι χορηγήθηκε για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης μόνο εφόσον δηλώθηκε αυτή ρητώς και εγγράφως τόσο από το Δημόσιο όσο και από τον Παραχωρητή ή όπου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας προβλέπεται ορισμένη προθεσμία, τεκμαίρεται η έγκριση με την άπρακτη παρέλευση αυτής, κι εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα,

(ii) μέχρι τη ρητή έγκριση ενός αιτήματος ή πρόταση ή ενέργειας ή εγγράφου του Παραχωρησιούχου ή άλλου τινός σύμφωνα με τις διατάξεις τόσο από το Δημόσιο όσο και από τον Παραχωρητή ή την άπρακτη παρέλευση προθεσμίας κατά το προηγούμενο εδάφιο, το αντίστοιχο αίτημα ή πρόταση ή ενέργεια ή έγγραφο δεν θεωρείται εγκεκριμένο, και

(iii) ο Παραχωρησιούχος δηλώνει και αναγνωρίζει ότι δεν δύναται να επικαλείται έναντι του Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου έγκριση που

έχει χορηγηθεί μόνο από τον Παραχωρητή ούτε έναντι του Παραχωρητή ή οποιουδήποτε τρίτου έγκριση που έχει χορηγηθεί μόνο από το Δημόσιο.

3.3 ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΑ - ΣΕΙΡΑ ΙΣΧΥΟΣ

3.3.1 Το κείμενο της παρούσας Σύμβασης, όπως υπογράφεται από τα Συμβαλλόμενα Μέρη, αποτελεί την πλήρη συμφωνία των Συμβαλλομένων Μερών και το μόνο σε ισχύ κείμενο της Σύμβασης Παραχώρησης, το οποίο και θα υποβληθεί από το Δημόσιο κατά τα συμφωνούμενα με το Άρθρο 4.1 της παρούσας, στη Βουλή των Ελλήνων, για να κυρωθεί με νόμο στο σύνολό του, πλην των Προσαρτημάτων του.

3.3.2 Τα κατωτέρω έγγραφα προσαρτώνται αναπόσπαστα στην παρούσα Σύμβαση και αποτελούν Προσαρτήματά της:

1. Υποδείγματα Συμβατικών Εγγράφων
   - (i) Τμήμα 1 – Σχέδιο Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης
   - (ii) Τμήμα 2 – Σχέδιο Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Επικείμενων Εργασιών
   - (iii) Τμήμα 3 – Σχέδιο Πολυεπίπεδης Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Επικείμενων Εργασιών
   - (iv) Τμήμα 4 – Σχέδιο Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας και Συντήρησης
   - (v) Τμήμα 5 – Έγγραφο Επιβεβαίωσης Πλήρωσης Προϋποθέσεων Άρθρου 4.3.2 της Σύμβασης Παραχώρησης
2. Πρωτόκολλο Παράδοσης – Παραλαβής Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης
   - (i) Παράρτημα 1 – Μητρώα και Σχέδια «όπως κατασκευάστηκε» (as built) του Αυτοκινητόδρομου και οιωνδήποτε κατασκευών επί των Παρόδιων Εκτάσεων
   - (ii) Παράρτημα 2 – Όρια Απαλλοτρίωσης του Έργου Παραχώρησης
   - (iii) Παράρτημα 3 – Όρια Αυτοκινητοδρόμου
   - (iv) Παράρτημα 4 – Έργα υδραυλικής προστασίας του Έργου Παραχώρησης εκτός των Ορίων Απαλλοτρίωσης

(v) Παράρτημα 5 – Εγχειρίδια (Κανονισμοί) Λειτουργίας και Επιθεώρησης και Συντήρησης του Αυτοκινητοδρόμου

(vi) Παράρτημα 6 – Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων του Έργου Παραχώρησης

(vii) Παράρτημα 7 – Επικαιροποιημένο Μητρώο Μεταβιβαζόμενων Περιουσιακών Στοιχείων

(viii) Παράρτημα 8 – Υφιστάμενες μελέτες της προβλεπόμενης αναβάθμισης των Καθέτων Αξόνων

(ix) Παράρτημα 9 – Άδειες Σηράγγων

(x) Παράρτημα 10 – Επικαιροποιημένος Κατάλογος Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων

(xi) Παράρτημα 11 – Κατάλογος Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων

3. Λειτουργία και Συντήρηση

(i) Παράρτημα 1 – Υπάρχοντα Εγχειρίδια Λειτουργίας Εγνατίας Α.Ε.

(ii) Παράρτημα 2 – Τεύχη των ενεργών συμβάσεων της ΕΟΑΕ

(iii) Παράρτημα 3 – Κατάλογος Σηράγγων > 500μ.

(iv) Παράρτημα 4 – Κατάλογος Γεφυρών

(v) Παράρτημα 5 – Περιγραφή Ανοιχτού Συστήματος Διοδίων

(vi) Παράρτημα 6 – Βασικοί Δείκτες Απόδοσης

(vii) Παράρτημα 7 – Περίοδος Μέτρησης ΒΔΑ

(viii) Παράρτημα 8 – Τμήματα Μέτρησης ΒΔΑ

4. Επικείμενες Εργασίες

(i) Παράρτημα 1 – Εργασίες Αναβάθμισης

(ii) Παράρτημα 2 – Εργασίες Αδειοδότησης Σηράγγων σε κατηγορία Α΄

(iii) Παράρτημα 3 – Σταθμοί Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών και Χώροι Στάθμευσης και Αναψυχής

(iv) Παράρτημα 4 – Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών

5. Νομιμοποιητικά Έγγραφα

6. Ελάχιστες Απαιτήσεις Ασφάλισης

7. Μερίδιο Παραχωρησιούχου σε Κεφαλαιακή Δαπάνη Ειδικής Μεταβολής Νομοθεσίας
8. Χρηματοοικονομικό Μοντέλο
9. Αναπροσαρμογή Χρηματοοικονομικού Μοντέλου λόγω Γεγονότος Αναπροσαργμογής
10. Αρχές προσδιορισμού Αποζημίωσης Παραχωρησιούχου λόγω Γεγονότων Καθυστέρησης
11. Ελάχιστες απαιτήσεις εγκαταστάσεων και εξοπλισμού αστυνόμευσης και πυρόσβεσης
12. Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού
13. Σύμβαση Μελέτης – Κατασκευής
14. Σύμβαση Λειτουργίας – Συντήρησης
15. Η από 16.08.2021 Βελτιωμένη Δεσμευτική Προσφορά
16. Πράξη Σύστασης Παραχωρησιούχου

3.3.3 Σε περίπτωση ασυμφωνίας των Προσαρτημάτων με τη Σύμβαση Παραχώρησης, υπερισχύει η Σύμβαση Παραχώρησης.

3.3.4 Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των Προσαρτημάτων, η σειρά ισχύος τους καθορίζεται από τη σειρά που αναφέρονται στο Άρθρο 3.3.2.

4. ΙΣΧΥΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ – ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ – ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

4.1 ΙΣΧΥΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

4.1.1 Με την επιφύλαξη των Άρθρων 4.1.2 έως και 4.1.4. η ισχύς της Σύμβασης αρχίζει από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος και λήγει με την πάροδο της Περιόδου Παραχώρησης.

4.1.2 Το σύνολο των όρων της παρούσας Σύμβασης ισχύουν από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης με την εξαίρεση των Άρθρων 1, 2, 3, 4, 6, 7, 14, 15, 16.2.1, 17, 21, 29, 33.1.1, 36 και 37, τα οποία ισχύουν και εφαρμόζονται από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος.

4.1.3 Ρυθμίσεις της παρούσας οι οποίες εισάγουν παρέκκλιση από διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας ισχύουν ή δεσμεύουν τρίτα μη συμβαλλόμενα στην παρούσα μέρη, υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 4.1.2, μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Κυρωτικού Νόμου.

4.1.4 Το παρόν Άρθρο 4.1.4, καθώς και οι ρυθμίσεις των Άρθρων 3, 21, 28, 29, 30, 31, 33, 37, 38.5 εξακολουθούν να ισχύουν και μετά τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης ή την καταγγελία της Σύμβασης.

4.2 ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων καταγγελίας που προβλέπονται στην παρούσα και του κατωτέρω Άρθρου 4.5, η Περίοδος Παραχώρησης εκκινεί από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και λήγει την αντίστοιχη ημερομηνία μετά από τριάντα πέντε (35) έτη.

4.3 ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

4.3.1 Η έναρξη της Περιόδου Παραχώρησης τελεί υπό την αίρεση εκπλήρωσης σωρευτικά των προϋποθέσεων που απαριθμούνται στο Άρθρο 4.3.2 κατωτέρω, εντός προθεσμίας πέντε (5) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος (η «**Προθεσμία Έναρξης Παραχώρησης**»). Η Προθεσμία Έναρξης Παραχώρησης είναι δυνατόν να παρατείνεται ελευθέρως κατόπιν έγγραφης συμφωνίας μεταξύ του Παραχωρητή και του Παραχωρησιούχου, η οποία θα καταρτισθεί το αργότερο μέχρι την εκπνοή της εκάστοτε προθεσμίας που παρατείνεται και υπό τους ειδικότερους όρους που θα συμφωνηθούν μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών με αυτήν, αλλά σε κάθε περίπτωση αζημίως για τον Παραχωρητή και το Δημόσιο. Ειδικά ως προς την πλήρωση της

προϋπόθεσης του Άρθρου 4.3.2 (a) περ. 1. κατωτέρω συμφωνείται ότι στην Προθεσμία Έναρξης Παραχώρησης δεν συνυπολογίζεται η τυχόν περίοδος διάλυσης της Βουλής και έως ότου λάβει ψήφο εμπιστοσύνης από τη Βουλή η νέα Κυβέρνηση και κατά το χρόνο αυτό η Προθεσμία Έναρξης Παραχώρησης παρατείνεται αυτοδικαίως.

4.3.2 Προϋποθέσεις επίτευξης Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης

(a) Υποχρεώσεις Δημοσίου:

Για την επίτευξη της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρητής (ανάλογα με την περίπτωση) θα πρέπει να ικανοποιήσουν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. ψήφιση από την Βουλή των Ελλήνων του Κυρωτικού Νόμου και δημοσίευση του Κυρωτικού Νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως,
2. έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τυχόν κρατικών ενισχύσεων που συμφωνούνται με την παρούσα (άρθρα 107 έως 109 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης) ή διαπίστωση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή της μη ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης,
3. παράδοση από το Δημόσιο και την ΕΟΑΕ του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης στον Παραχωρησιούχο, η οποία πραγματοποιείται με την υπογραφή του Πρωτοκόλλου Παράδοσης – Παραλαβής του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 7 της παρούσας και το Προσάρτημα 2, υπό τον όρο της προηγούμενης εκπλήρωσης από τον Παραχωρησιούχο των προϋποθέσεων που καθορίζονται στο Άρθρο 4.3.2 (b) κατωτέρω,
4. υπογραφή της μεταξύ του Δημοσίου, του Παραχωρητή και των Δανειστών τυχόν Απευθείας Σύμβασης σύμφωνα με το Άρθρο 16.3.5 της παρούσας,
5. αδειοδότηση των σηράγγων από τη ΔΑΣ τουλάχιστον ως Σήραγγες Κατηγορίας Ε, χωρίς περιορισμούς ή εργασίες που θα πρέπει να εκτελεστούν ακολούθως,

6. υπογραφή των Συμβάσεων Παροχής Υπηρεσιών από τις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης,

7. παράδοση στον Παραχωρησιούχο του Επικαιροποιημένου Μητρώου Μεταβιβαζόμενων Περιουσιακών Στοιχείων του Άρθρου 7.2.3 (g) και του Επικαιροποιημένου Καταλόγου Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων του Άρθρου 7.2.3 (j).

(b) Υποχρεώσεις Παραχωρησιούχου και Αρχικών Μετόχων:

Για την επίτευξη της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης ο Παραχωρησιούχος ή/και οι Αρχικοί Μέτοχοι (ανάλογα με την περίπτωση) θα πρέπει να ικανοποιήσουν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. προσκόμιση από τους Αρχικούς Μετόχους δια του Παραχωρησιούχου της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης, συνταγμένης σύμφωνα με το υπόδειγμα του Τμήματος 1 του Προσαρτήματος 1,

2. προσκόμιση από τον Παραχωρησιούχο της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Επικείμενων Εργασιών, συνταγμένης σύμφωνα με το υπόδειγμα του Τμήματος 2 ή του Τμήματος 3 του Προσαρτήματος 1,

3. προσκόμιση από τον Παραχωρησιούχο της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας - Συντήρησης, συνταγμένης σύμφωνα με το υπόδειγμα του Τμήματος 4 του Προσαρτήματος 1,

4. αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου του Παραχωρησιούχου σύμφωνα με το Άρθρο 17.1.2 (a) της παρούσας,

5. προσκόμιση, σύμφωνα με τους όρους του Άρθρου 22 της παρούσας, επικυρωμένων αντιγράφων των υπογεγραμμένων ασφαλιστικών συμβάσεων, όπως αυτές συμφωνήθηκαν κατά την Περίοδο Οριστικοποίησης Συμβατικών Εγγράφων, όπως η περίοδος αυτή ορίζεται στο Άρθρο 13.3 της ΠΥΔΠ,

6. υπογραφή από τον Παραχωρησιούχο των Συμβάσεων Παροχής Υπηρεσιών με τις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης σύμφωνα με το Άρθρο 8.5.6.2, οι οποίες θα παραδοθούν ταυτόχρονα με την

επέλευση της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης, σύμφωνα με το Άρθρο 4.3.3,

7. να προβεί στις δηλώσεις των Άρθρων 7.6.3 και 7.7.5,

8. υπογραφή του Πρωτοκόλλου Παράδοσης – Παραλαβής του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 7 της παρούσας και το Προσάρτημα 2,

9. υποβολή επιστολής από τους Δανειστές ή την Πληρεξούσια Τράπεζα εκ μέρους αυτών σε μορφή και περιεχόμενο ευλόγως ικανοποιητικό για το Δημόσιο και τον Παραχωρητή, με την οποία θα βεβαιώνεται ότι οι Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις είναι σε πλήρη ισχύ καθώς και η ικανοποίηση όλων των όρων και προϋποθέσεων για την εκταμίευση ποσών βάσει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων εκτός από τις προϋποθέσεις του Άρθρου 4.3.2 (a) που αφορούν στο Δημόσιο ή τον Παραχωρητή,

10. καταβολή από τον Παραχωρησιούχο στον Παραχωρητή της Αμοιβής Παραχώρησης, όπως αυτή έχει τυχόν αναπροσαρμοσθεί δυνάμει της πρόβλεψης του Άρθρου 4.3.3.Α.

4.3.3 Η ημερομηνία, κατά την οποία θα διαπιστωθεί και επιβεβαιωθεί εγγράφως από τα Συμβαλλόμενα Μέρη, σύμφωνα με το κείμενο που συμφωνείται στο Τμήμα 5 του Προσαρτήματος 1 της παρούσας (η «**Επιβεβαίωση Πλήρωσης Προϋποθέσεων Επίτευξης Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης**») ότι:

(a) έχει πληρωθεί το σύνολο των προϋποθέσεων της παραγράφου 4.3.2 ανωτέρω, και

(b) έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία υπολογισμού της Αναπροσαρμογής Χρηματοοικονομικού Κλεισίματος σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 4.3.3.Α κατωτέρω,

αποτελεί την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

4.3.3.Α Κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, θα υπολογιστεί η Αναπροσαρμογή Χρηματοοικονομικού Κλεισίματος και το Ποσοστό της Ετήσιας Αμοιβής λαμβάνοντας υπόψη τις πραγματικές τιμές των βασικών επιτοκίων κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, οι οποίες εφαρμόζονται στα δάνεια που χορηγούνται βάσει των Καθορισμένων

Δανειακών Συμβάσεων. Σε περίπτωση που η υπολογισθείσα Αναπροσαρμογή Χρηματοοικονομικού Κλεισίματος είναι ένα αρνητικό ποσοστό σε απόλυτη τιμή μεγαλύτερο του 7,50% τότε:

(i) η Αναπροσαρμογή Χρηματοοικονομικού Κλεισίματος θα τεθεί ίση με μείον 7,50% ώστε το Ποσοστό Ετήσιας Αμοιβής να ισούται με μηδέν (0,00%), και

(ii) η Αμοιβή Παραχώρησης θα απομειωθεί κατά ένα ποσό ίσο με το ποσό που, βάσει του, σύμφωνα με την ΠΥΔΠ, ελεγμένου χρηματοοικονομικού μοντέλου, απαιτείται για τη διατήρηση αμετάβλητου του ΕΒΑΔΕ ενώ ταυτόχρονα επιτυγχάνονται τουλάχιστον οι ελάχιστες τιμές του ΕΔΚΔΥ και ΔΚΔΥ που απαιτούνται σύμφωνα με τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις, λαμβάνοντας υπόψη σε κάθε περίπτωση, την συνεπαγόμενη μεταβολή του ποσού της Δεσμευτικής Επένδυσης (σύμφωνα με τους όρους των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων).

Η Αναπροσαρμογή Χρηματοοικονομικού Κλεισίματος, τυχόν απομείωση της Αμοιβής Παραχώρησης και μεταβολή του ποσού της Δεσμευτικής Επένδυσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα παράγραφο, θα αποτυπώνεται στην Επιβεβαίωση Πλήρωσης Προϋποθέσεων Επίτευξης Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης και από την επίτευξη της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης θα δεσμεύει τα Συμβαλλόμενα Μέρη.

4.3.4 Με την επίτευξη της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης:

(a) η Σύμβαση Παραχώρησης τίθεται σε πλήρη ισχύ,

(b) παύει αυτοδικαίως η εντολή που έχει λάβει η ΕΟΑΕ εκ του ν. 3986/2011 και των Αποφάσεων ΔΕΑΑ ως προς την διαχείριση του Έργου Παραχώρησης.

Με την εξαίρεση της Προθεσμίας Έναρξης Παραχώρησης που άρχεται από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος, και εφόσον δεν προβλέπεται ρητώς διαφορετικά στην παρούσα Σύμβαση, σημείο αφετηρίας όλων των προθεσμιών που αναφέρονται στην παρούσα Σύμβαση αποτελεί η Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

4.4 ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

Η Σύμβαση Παραχώρησης θα κατατεθεί από το Ελληνικό Δημόσιο στη Βουλή των Ελλήνων για την κύρωσή της με νόμο (ο «**Κυρωτικός Νόμος**»). Μετά την

κύρωση της από τη Βουλή των Ελλήνων η Σύμβαση Παραχώρησης αποκτά ισχύ τυπικού νόμου και κατισχύει κάθε άλλης διάταξης, γενικής ή ειδικής.

4.5 ΜΗ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΗΣ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑΣ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

4.5.1 Λύση της Σύμβασης Παραχώρησης

Σε περίπτωση που εντός της Προθεσμίας Έναρξης Παραχώρησης, όπως αυτή έχει τυχόν παραταθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 4.3.1 ανωτέρω:

(a) είτε το Δημόσιο δεν έχει εκπληρώσει τις προϋποθέσεις του Άρθρου 4.3.2 (a),

(b) είτε ο Παραχωρησιούχος ή/και οι Αρχικοί Μέτοχοι δεν έχουν εκπληρώσει τις προϋποθέσεις του Άρθρου 4.3.2 (b),

η Σύμβαση Παραχώρησης θα λύεται αυτοδικαίως, θα παύει εφεξής να παράγει έννομα αποτελέσματα και, υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 4.5.2, τα Συμβαλλόμενα Μέρη θα απαλλάσσονται από κάθε τυχόν ευθύνη ή αξίωση αποζημίωσης έναντι αλλήλων. Προς αποφυγή αμφιβολίας, μετά την λύση της Σύμβασης Παραχώρησης κατά τα ανωτέρω και εφόσον το Έργο Παραχώρησης έχει τυχόν ήδη παραδοθεί στον Παραχωρησιούχο, αυτό θα επιστραφεί από τον Παραχωρησιούχο στο Δημόσιο εντός πέντε (5) ημερών από την κατά τα ανωτέρω λύση της Σύμβασης.

4.5.2 Αποζημιώσεις λόγω μη Επίτευξης της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης

4.5.2.1 Στην περίπτωση που η Σύμβαση Παραχώρησης λυθεί λόγω μη εκπλήρωσης από το Δημόσιο ή/και τον Παραχωρητή των προϋποθέσεων που απαριθμούνται στο Άρθρο 4.3.2, για λόγους μη οφειλόμενους σε πράξη ή παράλειψη του Παραχωρησιούχου, τότε :

(a) ο Παραχωρητής θα επιστρέψει στον Παραχωρησιούχο την Ενδιάμεση Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία λύσης της Σύμβασης,

(b) το Δημόσιο θα επιστρέψει στον Παραχωρησιούχο όσες άλλες εγγυητικές επιστολές έχει τυχόν προσκομίσει ο Παραχωρησιούχος στο Δημόσιο σύμφωνα με το Άρθρο 4.3.2 (b) εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία λύσης της Σύμβασης,

(c) το Δημόσιο θα επιστρέψει ατόκως στον Παραχωρησιούχο την Αμοιβή Παραχώρησης που τυχόν έχει καταβληθεί από τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης,

(d) το Δημόσιο θα καταβάλει εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία λύσεως της Σύμβασης στον Παραχωρησιούχο:

(i) αποζημίωση ύψους ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων Ευρώ (€ 1.500.000), και

(ii) ατόκως, όλες τις άμεσες εύλογες δαπάνες που αποδεικνύεται ότι επιβαρύνθηκε από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος έως και την ημερομηνία λύσης της Σύμβασης, κατόπιν έγγραφου αιτήματος του Παραχωρησιούχου, στο οποίο θα επισυνάπτονται τα επίσημα παραστατικά των εν λόγω δαπανών.

4.5.2.2 Για τους σκοπούς του Άρθρου 4.5.2.1 (d), ως άμεσες εύλογες δαπάνες θεωρούνται οι δαπάνες που καταβλήθηκαν από τον Παραχωρησιούχο κατά την περίοδο αυτή για την επίτευξη της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης, συμπεριλαμβανομένων και όλων των εύλογων χρηματοοικονομικών δαπανών, όπως ενδεικτικά αμοιβών αναδοχής, και/ή αμοιβών δέσμευσης κεφαλαίων, δαπανών ματαίωσης χρηματοδότησης (breakage costs), δαπανών λόγω πρόωρης καταγγελίας συμφωνιών αντιστάθμισης μελλοντικών κινδύνων επιτοκίου (hedging breakage costs), καθώς και των αμοιβών και εξόδων των τεχνικών, χρηματοοικονομικών, νομικών και ασφαλιστικών συμβούλων.

4.5.2.3 Η ευθύνη του Δημοσίου έναντι του Παραχωρησιούχου και των Αρχικών Μετόχων σε περίπτωση λύσης της Σύμβασης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 4.5.2.1 ανωτέρω περιορίζεται και εξαντλείται στην καταβολή των προβλεπομένων στο αυτό Άρθρο αποζημιώσεων αποκλειστικά από το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος και οι Αρχικοί Μέτοχοι δεν διατηρούν κατά του Παραχωρητή και του Δημοσίου το δικαίωμα να εγείρουν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση οποιουδήποτε είδους.

4.5.2.4 Στην περίπτωση που η Σύμβαση Παραχώρησης λυθεί λόγω μη εκπλήρωσης από τον Παραχωρησιούχο ή/και τους Αρχικούς Μετόχους των προϋποθέσεων που απαριθμούνται στο Άρθρο 4.3.2 (b), για λόγους μη οφειλόμενους σε πράξη ή παράλειψη του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή ή σε Γεγονός Ανωτέρας Βίας, ο Παραχωρητής δικαιούται να ζητήσει την κατάπτωση της Ενδιάμεσης Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης.

4.6 ΠΡΟΔΡΟΜΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

4.6.1 Ανά πάσα στιγμή μετά την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος και μέχρι την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης το Δημόσιο δικαιούται να ζητήσει από τον Παραχωρησιούχο, να προβεί σε πρόδρομες εργασίες, όπως ενδεικτικά μελέτες, σύνταξη φακέλων περιβαλλοντικής αδειοδότησης και έρευνες σχετικές με την εκτέλεση των εργασιών Ανάταξης Τεχνικών του Άρθρου 9.1.1 (f)(i)(1), τις οποίες ο Παραχωρησιούχος έχει προσδιορίσει ως πρόδρομες εργασίες κατ’ αντικείμενο και τίμημα στην Δεσμευτική Προσφορά του. Το τίμημα των εργασιών αυτών δεν μπορεί να υπερβαίνει το πέντε στα εκατό (5%) του Τιμήματος Επικείμενων Εργασιών που αφορά τις εργασίες του Άρθρου 9.1.1 (f)(i)(1). Ομοίως, κατά το διάστημα αυτό το Δημόσιο μετά από αίτημα του Παραχωρησιούχου, δικαιούται να του επιτρέψει την πρόσβαση στα στοιχεία του Έργου καθώς και να ζητήσει από τον Παραχωρησιούχο να προβεί σε πρόδρομες εργασίες, πέραν των αναφερομένων στο παρόν Άρθρο (κατ’αντικείμενο και τίμημα), εφόσον τούτο επιβάλλεται για λόγους ασφάλειας των χρηστών.

4.6.2 Σε περίπτωση που επέλθει η Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος δεν δικαιούται οποιαδήποτε αμοιβής ή ανταλλάγματος για τις ως άνω εργασίες, δοθέντος ότι αυτές αποτελούν μέρος των Επικείμενων Εργασιών που σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση υποχρεούται να εκτελέσει ο Παραχωρησιούχος.

4.6.3 Σε περίπτωση που δεν επέλθει η Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος θα αποζημιωθεί για τις εν λόγω Εργασίες εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία λύσεως της Σύμβασης ανάλογα με το ποσοστό εξ αυτών που έχει εκτελέσει και το κόστος τους, όπως το έχει προσδιορίσει για αυτές στη Δεσμευτική Προσφορά του ή όπως αυτό έχει διαμορφωθεί κατ’εφαρμογή του Άρθρου 4.6.1 ανωτέρω.

5. ΣΥΜΒΑΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

5.1 ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

5.1.1. Με την παρούσα Σύμβαση Παραχώρησης, ο Παραχωρητής αναθέτει στον Παραχωρησιούχο το Έργο «Μελέτη - Κατασκευή - Χρηματοδότηση - Λειτουργία - Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Αυτοκινητόδρομου Εγνατία Οδός και των Τριών Καθέτων Οδικών Αξόνων αυτού», έναντι της καταβολής της Αμοιβής Παραχώρησης και της Ετήσιας Αμοιβής και των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται από τον Παραχωρησιούχου με την παρούσα Σύμβαση.

5.1.2 Το Δικαίωμα Αποκλειστικής Εκμετάλλευσης του Έργου Παραχώρησης συνίσταται στην παραχώρηση εκ μέρους του Παραχωρητή στον Παραχωρησιούχο, σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις της παρούσας Σύμβασης:

(i) του αποκλειστικού δικαιώματος επιβολής και είσπραξης για ίδιο λογαριασμό, Διοδίων Τελών από τους Χρήστες του Έργου Παραχώρησης, και

(ii) του αποκλειστικού δικαιώματος εμπορικής εκμετάλλευσης των υπαρχόντων και προς κατασκευή Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών και των κάθε είδους εμπορικών χρήσεων που επιτρέπεται να πραγματοποιηθούν στο Έργο Παραχώρησης και οι οποίες αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση των Χρηστών ή άλλως δεν παρεμποδίζουν την εξυπηρέτηση αυτή.

(iii) του αποκλειστικού δικαιώματος εμπορικής εκμετάλλευσης των Παρόδιων Εκτάσεων.

(iv) κάθε άλλης συναφούς δραστηριότητας, που επιτρέπεται κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις να ασκείται στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης και αποβλέπει στην εύλογη αύξηση των Εσόδων, υπό την προϋπόθεση όμως ότι ο Παραχωρητής ή/και το Δημόσιο έχουν παράσχει τη συναίνεσή τους.

5.1.3 Επιπλέον του Δικαιώματος Αποκλειστικής Εκμετάλλευσης του Έργου Παραχώρησης, το Δημόσιο αναλαμβάνει να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο τη Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου, όπως αυτή προσδιορίζεται κατά ποσό και τρόπο καταβολής στο Άρθρο 16.2.

5.2 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ

Ο Αυτοκινητόδρομος χαρακτηρίζεται ως αυτοκινητόδρομος κατά τις διατάξεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, όπως ισχύει, και εντάσσεται στο βασικό εθνικό οδικό δίκτυο για την εφαρμογή των ισχυουσών διατάξεων, περιλαμβανομένων και των κλάδων των κόμβων - μέχρι των άκρων των Ορίων του Αυτοκινητόδρομου - που υφίστανται ή θα κατασκευασθούν.

5.3 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

5.3.1 Το Έργο Παραχώρησης για το οποίο αναλαμβάνει ο Παραχωρησιούχος την υποχρέωση να μελετήσει, χρηματοδοτήσει, λειτουργήσει και συντηρήσει, συμπεριλαμβανομένης της εκτέλεσης των Επικείμενων Εργασιών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας, είναι:

Α. Ο Αυτοκινητόδρομος, ήτοι:

(i) Ο αυτοκινητόδρομος Εγνατία Οδός, ο οποίος αποτελεί τμήμα του διευρωπαϊκού “κεντρικού οδικού δικτύου” (Trans-European “core road network”) έχει ήδη κατασκευασθεί και βρίσκεται σε λειτουργία, μήκους 658 χιλιομέτρων, εκτεινόμενος από την Ηγουμενίτσα στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσπρωτίας (βορειοδυτική ακτή της Ελλάδας) μέχρι τους Κήπους στην Περιφερειακή Ενότητα του Έβρου (στον συνοριακό σταθμό με την Τουρκία), ως προς τον οποίο ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει επιπλέον την υποχρέωση Ανάταξης.

(ii) Ο κάθετος οδικός άξονας Σιάτιστα – Ιεροπηγή / Κρυσταλλοπηγή, ο οποίος αποτελεί τμήμα του διευρωπαϊκού «εκτεταμένου οδικού δικτύου» (Trans-European “Comprehensive Road Network”) και διαθέτει οκτώ (8) ανισόπεδους κόμβους, πέραν του κόμβου με την Εγνατία Οδό, συνδέει μέσω του αυτοκινητόδρομου Κεντρικής Ελλάδος (Ε65 - σήμερα υπό κατασκευή) την Αλβανία με την ηπειρωτική Ελλάδα και την μητροπολιτική περιοχή της Αθήνας, διαθέτει συνολικό μήκος 69,3 χιλιόμετρα και τεχνικά χαρακτηριστικά όμοια με εκείνα του αυτοκινητόδρομου της Εγνατίας Οδού.

(iii) Ο κάθετος οδικός άξονας Θεσσαλονίκη – Σέρρες – Προμαχώνας, μήκους 95,5 χιλιομέτρων, που αποτελεί τμήμα του διευρωπαϊκού “κεντρικού οδικού δικτύου” (Trans-European “core road network”), με δεκαεπτά (17) ανισόπεδους κόμβους, πέραν του κόμβου με την Εγνατία Οδό, συνδέει, μέσω της Εγνατίας Οδού και του αυτοκινητόδρομου

Π.Α.Θ.Ε. τη δυτική Βουλγαρία με την ηπειρωτική Ελλάδα, συμπεριλαμβανομένης της μητροπολιτικής περιοχής της Αθήνας και έχει κατασκευασθεί, με προδιαγραφές παρόμοιες με εκείνες της Εγνατίας Οδού (με εξαίρεση το οδικό τμήμα Χριστός – Αμπέλα, μήκους 10,176 χιλιομέτρων σε σχέση με το οποίο ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει επιπλέον την υποχρέωση Αναβάθμισης Καθέτων Αξόνων).

(iv) Ο κάθετος οδικός άξονας Χαλάστρα – Εύζωνοι, μήκους 60 χιλιομέτρων, που αποτελεί τμήμα του διευρωπαϊκού “κεντρικού οδικού δικτύου” (Trans-European “core road network”), με τρεις (3) ανισόπεδους κόμβους, πέραν του κόμβου με την Εγνατία Οδό, ο οποίος συνδέει την Ελλάδα με την Π.Γ.Δ.Μ. στο μεθοριακό σταθμό Ευζώνων, σε σχέση με τον οποίο, μεταξύ άλλων, ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει επιπλέον την υποχρέωση Αναβάθμισης Καθέτων Αξόνων.

Β. Οι Παρόδιες Εκτάσεις

Παρόδιες Εκτάσεις είναι οι εκτάσεις των Χώρων Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης εξαιρουμένου του Αυτοκινητοδρόμου, οι οποίοι είναι δυνατόν να αξιοποιηθούν κατά την κρίση του Παραχωρησιούχου, υπό την αίρεση εξασφάλισης με ευθύνη του τυχόν απαιτούμενων Αδειών και εγκρίσεων και υπό τον όρο ότι πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις.

5.3.2 Ειδικότερα, το Έργο Παραχώρησης περιλαμβάνει:

(i) Τον Αυτοκινητόδρομο μέχρι τη στάθμη της παράπλευρης οδού / πεζόδρομου (SR) ή του φυσικού εδάφους αν δεν υπάρχει η στάθμη της παράπλευρης οδού / πεζοδρόμου (SR), περιλαμβανομένων των πρανών μέχρι και την υφιστάμενη περίφραξη.

(ii) Τους ανισόπεδους κόμβους του Αυτοκινητόδρομου εντός των ορίων που περιγράφονται στην Υπουργική Απόφαση που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Α.Α.Π. 399/24.12.2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το ΦΕΚ Δ΄ 68/13.02.2020, εκτός των τμημάτων α) από Α/Κ 21 (Α/Κ Καλοχωρίου) μέχρι την οδό Δάφνης στη Θεσσαλονίκη, β) από τον Α/Κ 23 (Α/Κ Ευκαρπίας) ως τον Α/Κ Κ5 (Α/Κ Παπαγεωργίου), και γ) την υποθαλάσσια ζεύξη «Άκτιο – Πρέβεζα» από τον ισόπεδο κόμβο προς Μαρίνα Ακτίου (χ.θ. 0+000) έως τον ισόπεδο κόμβεο Παντοκράτορα (χ.θ. 3+270) όπως αυτή περιγράφεται στο Άρθρο 1, Πεδίο. ΣΤ΄, ΦΕΚ Α.Α.Π. 399/24.12.2014 με το δευτερεύον οδικό δίκτυο μέχρι την στάθμη

των παραπλεύρων οδών (SR), αν υπάρχουν ή του φυσικού εδάφους, περιλαμβανομένων των πρανών του σώματος των έργων μέχρι και την περίφραξη, καθώς επίσης και τα αναγκαία μήκη στο δευτερεύον οδικό δίκτυο.

(iii) Τα Κέντρα Διαχείρισης Αυτοκινητοδρόμου (ΚΔΑ) και τα Κέντρα Ελέγχου Κυκλοφορίας (ΚΕΚ),

(iv) Τις γέφυρες ανισόπεδων διαβάσεων οδών, καθ΄ όλο το μήκος τους συμπεριλαμβανομένων των μηκών που αντιστοιχούν στους τοίχους των ακροβάθρων και στις πλάκες πρόσβασης.

(v) Τους υφιστάμενους και νέους σταθμούς διοδίων καθώς και οποιοδήποτε κτιριακό ή άλλο εξοπλισμό απαιτείται για την λειτουργία τους (κτίρια διοίκησης με τον περιβάλλοντα τους χώρο, χοάνες διοδίων, νησίδες και θαλαμίσκοι, στέγαστρα, σήραγγες εξυπηρετήσεων κ.λπ.).

(vi) Τους Σταθμούς Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ).

(vii) Τους Χώρους Στάθμευσης και Αναψυχής (ΧΣΑ).

(viii) Τα έργα απορροής όμβριων υδάτων και αντιπλημμυρικής προστασίας που αποσκοπούν στην εύρυθμη λειτουργία του Έργου Παραχώρησης περιλαμβανομένων και των φρεατίων υδροσυλλογής και των τεχνικών έργων όμβριων, έστω και αν κατασκευάζονται εκτός των ορίων αυτού.

(ix) Τους αγωγούς και τις λοιπές εγκαταστάσεις παροχών/συνδέσεων Ο.Κ.Ω. προς το Έργο Παραχώρησης.

(x) Τις Η/Μ εγκαταστάσεις του Έργου Παραχώρησης (ηλεκτροφωτισμός, τηλέφωνα ανάγκης, συστήματα και άλλες εγκαταστάσεις).

(xi) Τις πινακίδες του συστήματος ελέγχου κυκλοφορίας / ενημέρωσης των οδηγών στον αυτοκινητόδρομο και στους ανισόπεδους κόμβους μέχρι και απόσταση 1 χλμ. από αυτούς στο δευτερεύον οδικό δίκτυο.

(xii) Τα συστήματα είσπραξης Διοδίων Τελών.

(xiii) Το σύστημα επίβλεψης, ελέγχου και συλλογής περιβαλλοντικών στοιχείων και δεδομένων (π.χ. ρύπανσης, στάθμης θορύβου κ.λπ.).

(xiv) Το σύστημα καταμέτρησης κυκλοφορίας.

(xv) Κάθε άλλο σύστημα και/ή υποσύστημα τηλεματικής (Α.Τ.Τ.) απαραίτητο για την καλή και ασφαλή λειτουργία του Έργου Παραχώρησης.

(xvi) Με την επιφύλαξη των Άρθρων 5.3.3 και 5.3.4 κατωτέρω, τις Παρόδιες Εκτάσεις.

(xvii) Οποιαδήποτε άλλη κατασκευή/εγκατάσταση, για την οποία ο Παραχωρησιούχος θα είναι υπεύθυνος, τόσο για τη μελέτη – κατασκευή, όσο και για τη λειτουργία – εκμετάλλευση και συντήρηση αυτής σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και τα Προσαρτήματά της.

5.3.3 Δεν περιλαμβάνονται στο Έργο Παραχώρησης οι παράπλευρες οδοί (S.R.) όπου αυτές υφίστανται ή θα κατασκευαστουν στο πλαισιο των ΕΕ και ακόμη και εάν εκτείνονται εντός των Παρόδιων Εκτάσεων και όπως αυτές απεικονίζονται στα σχέδια που έχουν αναρτηθεί στο Φάκελο «3.3 Παράπλευρο Οδικό Δίκτυο»του ΕΧΔ και αποτελούν τμήμα της Δέσμης Δεδομένων.

5.3.4 Τα έργα για τα οποία ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει με την παρούσα Σύμβαση μόνο την υποχρέωση μελέτης, χρηματοδότησης και αναβάθμισης ή κατασκευής (τα «Τοπικά Έργα») είναι τα ακόλουθα:

(i) το Παράπλευρο Δίκτυο του Αυτοκινητοδρόμου την αναβάθμιση ή κατασκευή του οποίου αναλαμβάνει ο Παραχωρησιούχος δυνάμει της παρούσας,

(ii) το Παράπλευρο Δίκτυο του Αυτοκινητοδρόμου εκτός του Έργου Παραχώρησης που θα απαιτηθεί να ανακατασκευαστεί για την διαμόρφωση σταθμών διοδίων, ΚΔΑ και ΣΕΑ,

(iii) λοιπές Κατασκευές ή έργα τα οποία παρότι βρίσκονται εντός του Ορίου Απαλλοτρίωσης, δεν περιλαμβάνονται στο Έργο Παραχώρησης και δεν συσχετίζονται με την λειτουργία αυτού αλλά στοχεύουν στην εξυπηρέτηση αναγκών κατοικημένων περιοχών και παρόδιων ιδιοκτησιών,

(iv) τα κάθε είδους δίκτυα και εγκαταστάσεις που τοποθετούνται στα ανωτέρω έργα (ηλεκτροφωτισμός, αποχέτευση ακαθάρτων, έργα άρδευσης κλπ.),

(v) οι κάθε είδους αγωγοί ή/και σωληνώσεις αναμονής διέλευσης και λοιπές εγκαταστάσεις δικτύων Ο.Κ.Ω. (δίκτυα αποχέτευσης (ομβρίων, ακαθάρτων), δίκτυα ύδρευσης, σωληνώσεις / φρεάτια διέλευσης αγωγών), έστω και αυτά κατασκευάζονται/εγκαθίστανται στο Έργο Παραχώρησης, με εξαίρεση τα έργα που προαναφέρθηκαν ως ανήκοντα στο Έργο Παραχώρησης σύμφωνα με τα αναφερόμενα 5.3.2 ανωτέρω

(vi) τα στοιχεία των ανισόπεδων διαβάσεων οδών που δεν περιλαμβάνονται στο Έργο Παραχώρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενο στο Άρθρο 5.3.2 (iv) ανωτέρω.

5.4 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ

5.4.1 Ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει να εκτελέσει το Έργο σύμφωνα με τους όρους της παρούσας και των Προσαρτημάτων της. Ειδικότερα, αναλαμβάνει αποκλειστικά με δαπάνες του και με δικό του κίνδυνο, εκτός αν άλλως ορίζεται ρητά στην παρούσα:

(i) Να χρηματοδοτήσει το Έργο με ίδια ή/και δανειακά κεφάλαια,

(ii) Να καταβάλλει την Αμοιβή Παραχώρησης και την Ετήσια Αμοιβή, όποτε είναι ληξιπρόθεσμες και απαιτητές σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης,

(iii) Να εκπονήσει όλες τις αναγκαίες έρευνες και Μελέτες,

(iv) Να εκτελέσει όλες τις Επικείμενες Εργασίες σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης και όσες άλλες εργασίες απαιτούνται με την παρούσα Σύμβαση μέχρι και τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης,

(v) Να λειτουργήσει το Έργο Παραχώρησης σε όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, σύμφωνα με τις Προδιαγραφές Απόδοσης και εν γένει τους όρους της παρούσας,

(vi) Να συντηρήσει το Έργο Παραχώρησης σε όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, σύμφωνα με τις Προδιαγραφές, και εν γένει τους όρους της παρούσας,

(vii) Να αναλάβει από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα της ΕΟΑΕ που προβλέπονται στις Μεταβιβαζόμενες Συμβάσεις, που αναφέρονται στο Προσάρτημα 2 (Παράρτημα 10) και στις Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενες Συμβάσεις του Άρθρου 7.8. (Προσάρτημα 2, Παράρτημα 10), να συνεχίσει την εκτέλεση αυτών, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία, τους όρους κάθε Μεταβιβαζόμενης Σύμβασης, τους όρους κάθε Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενης Σύμβασης και τα Άρθρα 7.7 και 7.8.

(viii) Να καταβάλει το σύνολο των αμοιβών και εξόδων του Ανεξάρτητου Μηχανικού, σύμφωνα με το Προσάρτημα 12,

(ix) Να παραδώσει στο Δημόσιο το Έργο Παραχώρησης κατά τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης σε πλήρη λειτουργία σύμφωνα με τους όρους της παρούσας,

(x) Να συνάπτει και να διατηρεί σε ισχύ τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές συμβάσεις,

(xi) Να εκπαιδεύσει το προσωπικό του Δημοσίου στα καθήκοντα και στον χρόνο που προβλέπονται στο Άρθρο 32.1(e) της παρούσας,

(xii) Να ενημερώνει τους Χρήστες σύμφωνα με τις προβλέψεις της Σύμβασης,

(xiii) Να εγκαταστήσει σύστημα ποιοτικού ελέγχου και διασφάλισης ποιότητας σε όλα τα στάδια μελέτης, λειτουργίας, εκμετάλλευσης και συντήρησης του Έργου Παραχώρησης, το οποίο θα πιστοποιηθεί από διεθνή οίκο εγνωσμένου κύρους,

(xiv) Να συνεργάζεται με τους φορείς που έχουν την ευθύνη λειτουργίας και συντήρησης του οδικού δικτύου που συνδέεται καθ΄ οιονδήποτε τρόπο με το Έργο Παραχώρησης,

(xv) Λόγω της χρηματοδότησης της κατασκευής του Έργου Παραχώρησης από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να διατηρήσει και συντηρήσει τις ευκρινείς πινακίδες στα εμφανή στο κοινό σημεία του Έργου Παραχώρησης, (στο ίδιο σημείο που οι πινακίδες αυτές διατηρούνται κατά την Ημερομηνία Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών), στις οποίες να αναγράφεται ότι η κατασκευή του Αυτοκινητοδρόμου συγχρηματοδοτήθηκε από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το χρονικό διάστημα που επιβάλλεται από το εθνικό δίκαιο και το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

(xvi) Να διευκολύνει την άσκηση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων του Δημοσίου, του Παραχωρητή και κάθε Αρμόδιας Αρχής καθ’ όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης και σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης,

(xvii) Να διασφαλίζει την τήρηση των διατάξεων της εκάστοτε κείμενης Νομοθεσίας περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και να συμμορφώνεται με οποιεσδήποτε σχετικές αποφάσεις, οδηγίες, εγκυκλίους ή κατευθυντήριες οδηγίες της ΑΠΔΠΧ,

(xviii) Να διασφαλίζει την τήρηση των διατάξεων της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής Νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή την εθνική Νομοθεσία ή που προβλέπονται σε διεθνείς συμβάσεις που απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του ν. 4413/2016 (ΦΕΚ Α΄148),

(xix) Να εκπληρώνει με προσήκοντα τρόπο οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση απορρέει από τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης και την εκάστοτε ισχύουσα Νομοθεσία.

(xx) Να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες/εργασίες εντός πέντε (5) ετών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης ώστε η κατακόρυφη σήμανση του αυτοκινητοδρόμου να εναρμονίζεται πλήρως με τους ισχύοντες κώδικες (ΟΜΟΕ ΚΣΑ 2010).

5.4.2 Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα, η ευθύνη του Παραχωρησιούχου δεν περιορίζεται, αποδυναμώνεται, ούτε επιμερίζεται από συναινέσεις ή εγκρίσεις που παρέχει το Δημόσιο σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης.

5.4.3 Οποιαδήποτε συναίνεση ή έγκριση του Δημοσίου ή του Παραχωρητή, που παρέχεται χωρίς παρατηρήσεις έχει την έννοια - και μόνον - ότι το Δημόσιο ή και ο Παραχωρητής αντίστοιχα δεν έχουν αντίρρηση, και δεν επιδέχεται άλλης ερμηνείας ούτε καθιστά το Δημόσιο ούτε τον Παραχωρητή από κοινού υπεύθυνους με τον Παραχωρησιούχο, ο οποίος διατηρεί στο ακέραιο την ευθύνη για την τήρηση των υποχρεώσεών του από την παρούσα και την κείμενη Νομοθεσία έναντι του Δημοσίου, του Παραχωρητή και των τρίτων. Όταν η συναίνεση ή έγκριση παρέχεται με παρατηρήσεις, τότε οι παρατηρήσεις υποχρεώνουν τον Παραχωρησιούχο σε συμμόρφωση με αυτές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα Σύμβαση, άλλως η σχετική συναίνεση ή έγκριση τεκμαίρεται ως μη δοθείσα. Προς αποφυγή αμφιβολίας, σε περίπτωση διαφωνίας του Παραχωρησιούχου ως προς τις ως άνω παρατηρήσεις του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή ο Παραχωρησιούχος δύναται να προσφύγει στην προβλεπόμενη στο Άρθρο 33 της παρούσας Διαδικασία Επίλυσης Διαφορών.

5.5 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

5.5.1 Το Δημόσιο αναλαμβάνει, σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης:

(i) Να εξασφαλίζει στον Παραχωρησιούχο σε όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, την αδιατάρακτη άσκηση του Δικαιώματος Αποκλειστικής Εκμετάλλευσης του Έργου Παραχώρησης.

(ii) Να παραδώσει στον Παραχωρησιούχο, σύμφωνα με τις προβλέψεις των Άρθρων 4 και 7 της παρούσας, την ακώλυτη χρήση του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης και τα σχετικά Δικαιώματα Πρόσβασης και να διατηρεί στη διάθεση του Παραχωρησιούχου για όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης τους Χώρους Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης και τα σχετικά Δικαιώματα Πρόσβασης.

(iii) Να παρέχει υποστήριξη στον Παραχωρησιούχο σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών αστυνόμευσης, πυρόσβεσης και διάσωσης, στο πλαίσιο των Συμβάσεων Παροχής Υπηρεσιών (πλην του ΕΚΑΒ) με τις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα.

(iv) Να διασφαλίσει ότι οι συμβάσεις λειτουργίας και συντήρησης της ΕΟΑΕ θα ισχύουν και θα εκτελούνται σύμφωνα με τους όρους αυτών τουλάχιστον έως την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

(v) Να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο τη Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου κατά τις ειδικότερες προβλέψεις του Άρθρου 16.2.

5.5.2 Το Δημόσιο αναλαμβάνει μόνο εκείνες τις συμβατικές οικονομικές υποχρεώσεις που αφορούν στο Έργο, για τις οποίες υπάρχει ρητή πρόβλεψη στην παρούσα Σύμβαση.

5.5.3 Ο Παραχωρητής δεν αναλαμβάνει οποιαδήποτε οικονομική υποχρέωση έναντι του Παραχωρησιούχου, των Αρχικών Μετόχων, των Υπεργολάβων και του Ανεξάρτητου Μηχανικού βάσει της παρούσας.

6. ΓΝΩΣΗ ΣΥΝΘΗΚΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

6.1 ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ – ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

6.1.1 Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα και υπό την επιφύλαξη των Άρθρων 6.1.5 και 6.1.6 κατωτέρω, ο Παραχωρησιούχος δηλώνει και αναγνωρίζει ότι έχει ήδη διερευνήσει, λάβει υπόψη του, πλήρως κατανοήσει, αναλάβει, αποδεχθεί και αποτιμήσει με την Δεσμευτική Προσφορά του και αναλαμβάνει τους κινδύνους οι οποίοι σχετίζονται με:

(i) την κατάσταση στην οποία βρίσκεται το Έργο Παραχώρησης και όλα τα επιμέρους στοιχεία αυτού, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά και όχι αποκλειστικά, των οδοστρωμάτων, τεχνικών έργων, σηράγγων και οδικού εξοπλισμού κ.λπ., με την εξαίρεση των κινδύνων που ρητώς αναλαμβάνει το Δημόσιο σύμφωνα με το Άρθρο 6.1.5 κατωτέρω.

(ii) τη φύση και τα χαρακτηριστικά των περιβαλλοντικών, κλιματολογικών, υδρολογικών, γεωλογικών, γεωφυσικών, τεκτονικών και γενικών συνθηκών, οι οποίες επικρατούν στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης, τη φύση και τα χαρακτηριστικά του εδάφους και του υπεδάφους, τη μορφή, τη φύση και τα χαρακτηριστικά του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης, το είδος, τη φύση και τις ποσότητες των απαιτούμενων για την εκτέλεση των Κατασκευών υλικών και εργασιών, καθώς και τις συνθήκες κυκλοφοριακής κίνησης του Έργου (υφιστάμενης και προβλεπόμενης). Σε κάθε περίπτωση παράγοντες όπως ενδεικτικά συνθήκες υπεδάφους και εδάφους (εκτός από τα Αρχαιολογικά Ευρήματα – σύμφωνα όμως με τις διατάξεις της παρούσας), συνθήκες πηγών υλικών ή καιρικές συνθήκες ή οι συνθήκες, ο όγκος, η σύνθεση και η εποχικότητα της κυκλοφορίας, δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν ως απρόβλεπτοι και να επηρεάσουν καθ’ οιονδήποτε τρόπο την εκτέλεση της Σύμβασης (χρονικά ή / και οικονομικά).

(iii) το βαθμό επάρκειας των μέσων και των Δικαιωμάτων Πρόσβασης προς και από το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης, την διαθεσιμότητα υλικών από Ελληνικές και διεθνείς πηγές, τη διαθεσιμότητα εργατικού δυναμικού, την ύπαρξη εγκαταστάσεων κοινής ωφελείας στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης ή κοντά σ’ αυτόν, την καταλληλότητα και επάρκεια του Χώρου Εκτέλεσης του

Έργου Παραχώρησης για τις Προσωρινές και τις Μόνιμες Κατασκευές και τη λειτουργία του Έργου Παραχώρησης και, γενικότερα, όλους τους λοιπούς κινδύνους και τα λοιπά ενδεχόμενα και απρόοπτες εξελίξεις που μπορεί να επηρεάσουν ή να έχουν επίπτωση στον Παραχωρησιούχο και στα δικαιώματα ή στις υποχρεώσεις του ως προς τη χρηματοδότηση, την συντήρηση και τη λειτουργία του Έργου Παραχώρησης και τη μελέτη και εκτέλεση των Επικείμενων Εργασιών, καθώς και κάθε άλλο δικαίωμα ή υποχρέωσή του από ή σύμφωνα με τη παρούσα Σύμβαση.

(iv) τις θέσεις προσωρινής ή οριστικής απόθεσης προϊόντων εκσκαφής, τις μεταφορές, τη διάθεση, διαχείριση και αποθήκευση υλικών.

(v) τις Προδιαγραφές, τεχνικές απαιτήσεις, όλους τους σχετικούς κανονισμούς, πρότυπα, πρακτικές, σχετική Νομοθεσία (περιλαμβανομένης και αυτής στην οποία ρητά παραπέμπει η παρούσα Σύμβαση).

(vi) τα χρηματοοικονομικά και μακροοικονομικά στοιχεία όπως, ενδεικτικά, επιτόκια και πληθωρισμός και το εν γένει μακροοικονομικό περιβάλλον της Χώρας,

(vii) τη διαθεσιμότητα και τους όρους χρηματοδότησης του Έργου.

(viii) τους κινδύνους κυκλοφορίας και Εσόδων του Έργου Παραχώρησης,

(ix) τις Μεταβιβαζόμενες Συμβάσεις και τις Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενες Συμβάσεις, και

(x) κάθε άλλο στοιχείο που ενδέχεται να επηρεάσει την εκτέλεση του Έργου.

6.1.2 Ο Παραχωρησιούχος:

(i) αναλαμβάνει όλους τους κινδύνους που σχετίζονται με την εκτέλεση του Έργου με την εξαίρεση αυτών τους οποίους έχει αναλάβει ρητά με την παρούσα το Δημόσιο, και

(ii) δεν διατηρεί ούτε θα εγείρει οποιαδήποτε αξίωση και δεν δικαιούται οποιασδήποτε αποζημίωσης η οποία απορρέει ή και σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με τους εν λόγω κινδύνους.

6.1.3 Για την άρση κάθε αμφιβολίας, ο Παραχωρησιούχος κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης παραλαμβάνει ανεπιφύλακτα το Έργο Παραχώρησης και τα Μεταβιβαζόμενα Περιουσιακά Στοιχεία «ως έχουν» και

στην κατάσταση που αυτά ευρίσκονται κατά την ημερομηνία αυτή και αναγνωρίζει ότι αναλαμβάνει το σύνολο των κινδύνων που απορρέουν ή σχετίζονται άμεσα ή έμμεσα με την υφιστάμενη κατά την ημερομηνία παράδοσης κατάσταση του Έργου Παραχώρησης και των Μεταβιβαζόμενων Περιουσιακών Στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν κεκρυμμένων ελαττωμάτων σε αυτά, και ανεξαρτήτως της επάρκειας, της κατάστασης και της καταλληλότητας του Έργου Παραχώρησης και των Μεταβιβαζόμενων Περιουσιακών Στοιχείων για την εκτέλεση του Έργου.

6.1.4 Κατ’ εξαίρεση ο Παραχωρησιούχος δεν θα ευθύνεται για θετικές ή παρεπόμενες ή αποθετικές ζημίες που θα προκληθούν σε τρίτους από μόνη την ύπαρξη αυτού καθ’ εαυτού του Έργου Παραχώρησης ή από μόνη τη λειτουργία και συντήρησή του ή των Κατασκευών ή οποιουδήποτε τμήματος αυτών σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, εκτός αν οι ζημίες αυτές οφείλονται σε υπαιτιότητα αυτού ή οποιωνδήποτε προσώπων που χρησιμοποιεί για την εκτέλεση της Σύμβασης (περιλαμβανομένου του Ανεξάρτητου Μηχανικού), ή αν οι ζημίες αυτές ανάγονται σε κινδύνους που έχει αναλάβει ο Παραχωρησιούχος δυνάμει της παρούσας. Προς αποφυγή οιασδήποτε αμφιβολίας διευκρινίζεται ότι ο Παραχωρησιούχος δεν ευθύνεται έναντι οιουδήποτε δανειστή και για οιαδήποτε χρέη της ΕΟΑΕ, λόγω της ανάθεσης του Έργου στον Παραχωρησιούχο, αποκλειομένης της εφαρμογής του άρθρου 479 του Αστικού Κώδικα.

6.1.5 Οι κίνδυνοι που αφορούν τα στοιχεία του Έργου Παραχώρησης αναλαμβάνονται από τον Παραχωρησιούχο για όλα τα στοιχεία του Έργου Παραχώρησης με εξαίρεση τις περιπτώσεις που εξειδικεύονται στο Άρθρο 6.1.6 της παρούσας για τις οποίες ο κίνδυνος αναλαμβάνεται από το Δημόσιο.

6.1.6 Όσον αφορά στη συντήρηση των Τεχνικών ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει την ευθύνη σε ό,τι αφορά στην αντικατάσταση αρμών, στηθαίων ασφαλείας, κιγκλιδωμάτων, εφεδράνων αντισεισμική μόνωση ανεξάρτητα από τους κανονισμούς που έχουν εφαρμοστεί στην κατασκευή, έργα προστασίας από υποσκαφή ή διάβρωση στα θεμέλια και βάθρα αυτών. Σε κάθε περίπτωση ο Παραχωρησιούχος έχει την ευθύνη για τις αναγκαίες επιθεωρήσεις, την τεχνική ευθύνη και μέριμνα για την αποκατάσταση ή ενίσχυση των τεχνικών έργων ή και την τυχόν βελτίωση της σεισμικής απόκρισης ή μείωσης της σεισμικής τρωτότητας.

Το Δημόσιο διατηρεί την ευθύνη για:

(i) την αντιμετώπιση τυχόν επιπτώσεων στα δομικά στοιχεία ή στην ασφάλεια λειτουργίας του ΕΠ από γεωλογικά φαινόμενα των οποίων η προέλευση βρίσκεται εκτός της ευρύτερης περιοχής διέλευσης του Έργου Παραχώρησης, όπου ευρύτερη περιοχή νοείται η περιοχή εκτός των Ορίων Απαλλοτρίωσης πλέον δέκα μέτρων. Εξαιρούνται οι εργασίες αποκατάστασης ευστάθειας στην περιοχή του επιχώματος Γ4 και σήραγγας Σ3 περί τη Χ.Θ. 242+700 στην περιοχή της Λευκόπετρας Ν. Ημαθίας που αποτελούν αντικείμενο των Επικείμενων Εργασιών. Διευκρινίζεται ότι κάθε είδους προβλήματα ευστάθειας πρανών δεν εμπίπτουν στην παρούσα κατηγορία και ως εκ τούτου οι εργασίες αντιμετώπισης τους βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο.

(ii) την αντιμετώπιση τυχόν επιπτώσεων πλημμυρικών φαινομένων προερχόμενων εκτός των ορίων σχεδιασμού βάσει των εγκεκριμένων υδραυλικών μελετών του έργου, οι οποίες θα παραδοθούν στον Παραχωρησιούχο κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης. Εξαιρετικά, το Δημόσιο αναλαμβάνει την ευθύνη του κινδύνου που προκύπτει από εμφάνιση πλημμυρικών φαινομένων στις περιοχές:

(α) Α/Κ Ιωαννίνων (τμήμα της ΕΟ που διέρχεται από την περιοχή της Πεδινής) περί τη Χ.Θ. 67,

(β) Κοζάνης περί τη Χ.Θ 200 (περιοχή στρατοπέδου Ν. Νικόπολης),

(γ) Ασπροβάλτας περί τη Χ.Θ. 404+500 (ρέμα Ματσίκι),

(δ) Βρασνά περί τη Χ.Θ. 391+000 έως 391+300 και

(ε) Λίμνη Βόλβη περί τη Χ.Θ. 373+500 έως 374+500 και περί τη Χ.Θ. 378+000.

(iii) Την αντιμετώπιση τυχόν επιπτώσεων κατολισθήσεων στις περιοχές:

(α) Βασιλικός, περί τη Χ.Θ. 10+380,

(β) Κρυσταλλοπηγή, περί τη Χ.Θ. 24+550,

(γ) Αγία Αναστασία – Σήραγγα Σ2, περί τη Χ.Θ. 51+900,

(δ) Αγία Αναστασία, περί τη Χ.Θ. 56+500,

(ε) Μουτσάρα, περί τη Χ.Θ. 80+250,

(στ) Πρινότοπα – Περιοχή Α, περί τη Χ.Θ. 95+720,

(ζ) Πρινότοπα – Περιοχή Β, περί τη Χ.Θ. 96+520,

(η) Πρινότοπα – Περιοχή Γ , περί τη Χ.Θ. 96+950,

(θ) Περιοχή Β, περί τη Χ.Θ. 98+600,

(ι) Περιοχή Δ2, περί τη Χ.Θ. 101+150,

(ια) Όρυγμα Κ, περί τη Χ.Θ. 101+900,

(ιβ) Δυτική είσοδος σήραγγας Ανθοχωρίου (Δ4/3.1), περί τη Χ.Θ. 102+620,

(ιγ) Περί τη Χ.Θ. 116+350,

(ιδ) Κόμβος Παναγιάς, περί τη Χ.Θ. 121+950,

(ιε) Επίχωμα Ε6, περί τη Χ.Θ. 135+100, και

(ιστ) Περιοχή Στρύμη - Μέστη, Τμήμα 15.3, περί τη Χ.Θ. 584+000.

Η τεχνική ευθύνη και οι δαπάνες τεκμηρίωσης τυχόν εργασιών αποκατάστασης ευστάθειας στις ανωτέρω περιοχές βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο. Επιπλέον, ο Παραχωρησιούχος διατηρεί την ευθύνη για τις εργασίες επιθεώρησης και συντήρησης τυχόν εργασιών αποκατάστασης ευστάθειας (περιλαμβανομένου του καταγραφικού δικτύου μετρήσεως της συμπεριφοράς τους) στις ανωτέρω περιοχές.

Το Δημόσιο θα αποζημιώνει τον Παραχωρησιούχο για τις απαιτούμενες Κατασκευές για τις εργασίες αποκατάστασης ευστάθειας που περιγράφονται στο παρόν Άρθρο 6.1.6.(iii), με εφαρμογή των προβλέψεων του Άρθρου 35 της παρούσας και, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις των Άρθρων 23.1 ή 23.4.1, θα καταβάλει στον Παραχωρησιούχο και τις εκεί προβλεπόμενες αποζημιώσεις.

6.2 ΔΕΔΟΜΕΝΑ

6.2.1 Ο Παραχωρησιούχος δηλώνει ότι έλαβε υπόψη του και διερεύνησε, επαλήθευσε, αξιολόγησε περαιτέρω ή και συμπλήρωσε ανεξάρτητα και με δική του ευθύνη κατ’ ελάχιστον το σύνολο των στοιχείων, πληροφοριών και δεδομένων που του παρασχέθηκαν από τον Παραχωρητή κατά τη διάρκεια του Διαγωνισμού και περιλαμβάνονται στη Δέσμη Δεδομένων και στους ΦΧΔ.

6.2.2 Ο Παραχωρητής, το Δημόσιο, η ΕΟΑΕ, καθώς και οι υπάλληλοι, τα στελέχη, σύμβουλοι, προστηθέντες ή βοηθοί εκπληρώσεως αυτών οι οποίοι συμμετείχαν στην παραγωγή, επιλογή, συλλογή και διαβίβαση των στοιχείων, πληροφοριών και δεδομένων της Δέσμης Δεδομένων και των ΦΧΔ δεν εγγυήθηκαν ούτε εγγυώνται δια της παρούσας ούτε ευθύνονται έναντι του

Παραχωρησιούχου για την επάρκεια, πληρότητα, ορθότητα και ακρίβεια των στοιχείων, πληροφοριών και δεδομένων της Δέσμης Δεδομένων και των ΦΧΔ.

6.2.3 Τα στοιχεία, δεδομένα και πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη Δέσμη Δεδομένων και στους ΦΧΔ, καθώς και τυχόν ανακρίβειες, σφάλματα, ελλείψεις ή ανεπάρκεια αυτών δεν απαλλάσσουν τον Παραχωρησιούχο από οποιεσδήποτε υποχρεώσεις, ευθύνες ή κινδύνους αναλαμβάνει αυτός δυνάμει της παρούσας ούτε καθ' οιονδήποτε τρόπο περιορίζουν τις εν λόγω υποχρεώσεις, ευθύνες ή τους κινδύνους. Ο Παραχωρησιούχος δεν δύναται να επικαλεστεί τα στοιχεία, δεδομένα και πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη Δέσμη Δεδομένων και στους ΦΧΔ, καθώς και τυχόν ανακρίβειες, σφάλματα, ελλείψεις ή ανεπάρκεια αυτών για την έγερση οποιασδήποτε αξιώσεως έναντι του Παραχωρητή ή του Δημοσίου κατά την εκτέλεση της παρούσας.

6.3 ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ ΜΕ ΤΟ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

6.3.1 Ρητώς συμφωνείται ότι η παρούσα Σύμβαση δεν αφαιρεί ή/και περιορίζει καθώς και δεν άγει σε υποχρέωση άσκησης οποιουδήποτε δικαιώματος ή εξουσίας του Δημοσίου (ασκούμενης άμεσα από αυτό ή/και μέσω άλλης Αρμόδιας Αρχής) σε σχέση με την ανάπτυξη, περιορισμό, διαχείριση, εκμετάλλευση του δικτύου μεταφορικών και συγκοινωνιακών υποδομών της χώρας και ο Παραχωρησιούχος δεν δύναται να έχει οποιαδήποτε αξίωση έναντι του Δημοσίου εξ' αυτής της αιτίας.

6.3.2 Χωρίς να περιορίζεται η ως άνω γενική πρόβλεψη, το Δημόσιο ή οποιαδήποτε άλλη Αρμόδια Αρχή (περιλαμβανομένης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης) ή και τρίτα πρόσωπα στα οποία το Δημόσιο ή άλλη Αρμόδια Αρχή έχει εκχωρήσει σχετικό δικαίωμα δικαιούνται να αναλάβουν κάθε ενέργεια και ο Παραχωρησιούχος ουδεμία απαίτηση θα έχει έναντι του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή σε σχέση ιδίως με:

(i) την κατασκευή ή μη νέων αυτοκινητοδρόμων, οδών ταχείας κυκλοφορίας ή άλλων οδών (όπως αυτοί διακρίνονται κατά τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, συμπεριλαμβανομένης της κατασκευής ή μη του τμήματος Τρίκαλα – Εγνατία του Αυτοκινητοδρόμου Κεντρικής Ελλάδος-Ε65 (Βόρειο Τμήμα) και των οδικών αξόνων Εγνατία – Κακαβιά (προέκταση Ιόνιας Οδού), Ηγουμενίτσα – Σαγιάδα – Μαυρομάτι (Κάθετος Άξονας Εγνατίας), Νίκη – Φλώρινα - Κοζάνη – Λάρισα, Κοζάνη Ρίμνιο, Πρέβεζα – Ηγουμενίτσα,

(ii) την επέκταση, αναβάθμιση, συντήρηση ή μη υφιστάμενων αυτοκινητοδρόμων, οδών ταχείας κυκλοφορίας ή άλλων οδών,

(iii) την κατασκευή, επέκταση, αναβάθμιση άλλων μεταφορικών υποδομών (όπως αερολιμένες, λιμένες, δίκτυα μέσων σταθερής τροχιάς, έστω και παράλληλα με το Έργο Παραχώρησης).

6.3.3 Κατ’ εξαίρεση, η εκ μέρους του Δημοσίου ή άλλης Αρμόδιας Αρχής ή και τρίτου προσώπου στα οποία το Δημόσιο ή άλλη Αρμόδια Αρχή έχει εκχωρήσει σχετικό δικαίωμα:

(a) κατασκευή και θέση σε λειτουργία ευθέως ανταγωνιστικών έργων αυτοκινητοδρόμων ή οδών ταχείας κυκλοφορίας (όπως αυτοί ορίζονται στον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, όπως αυτός ισχύει), πλην των αναφερομένων στο Άρθρο 6.3.2,

(b) μη επιβολή Διοδίων Τελών σε αυτοκινητόδρομους που αποδεδειγμένα λειτουργούν ανταγωνιστικά με το Έργο Παραχώρησης, ή η επιβολή σε αυτούς Ανώτατου Ορίου Διοδίων Τελών ανά χιλιόμετρο χαμηλότερου του 85% του Ανώτατου Ορίου Διοδίων Τελών που προβλέπεται κατά μέσο όρο για το Έργο Παραχώρησης για την αντίστοιχη περίοδο, ή / και

(c) επιβολή Ανώτατου Ορίου Διοδίων Τελών σε αυτοκινητοδρόμους ή οδούς ταχείας κυκλοφορίας που συνδέονται άμεσα με το Έργο Παραχώρησης ανά χιλιόμετρο υψηλότερου κατά 15% τουλάχιστον του Ανώτατου Ορίου Διοδίων Τελών που προβλέπεται κατά μέσο όρο για το Έργο Παραχώρησης για την αντίστοιχη περίοδο, ή / και

(d) μόνιμη εκτροπή ή μόνιμος αποκλεισμός οδών που λειτουργούν ως προσβάσεις σε οιοδήποτε σημείο του Έργου Παραχώρησης συνιστά Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου υπό την προϋπόθεση ότι ο Παραχωρησιούχος αποδείξει ότι, αποκλειστικά λόγω αυτού, σωρευτικά:

(i) αποδεδειγμένα μειώθηκε ουσιωδώς η κυκλοφορία του Αυτοκινητοδρόμου, και

(ii) αποδεδειγμένα μειώθηκαν τα Έσοδα του Παραχωρησιούχου.

6.3.4 Περαιτέρω η παροχή άδειας λειτουργίας ΣΕΑ:

(a) στον Αυτοκινητόδρομο Ιόνια Οδός σε απόσταση μικρότερη των τριάντα (30) χιλιομέτρων από το Έργο Παραχώρησης, εξαιρουμένου του ήδη αδειοδοτημένου αμφίπλευρου ΣΕΑ Χ.Θ. 189+600 στο Επισκοπικό, ή

(b) στον Αυτοκινητόδρομο Ε65 σε απόσταση μικρότερη των τριάντα (30) χιλιομέτρων από το Έργο Παραχώρησης, εξαιρουμένου του ήδη προβλεπόμενου αμφίπλευρου ΣΕΑ Χ.Θ. 162+200 στην Αγναντιά,

υπό την προϋπόθεση ότι οδηγεί αποδεδειγμένα σε μείωση των Εσόδων του Παραχωρησιούχου θα συνιστά Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου.

6.3.4Α Με τις διατάξεις της παρούσας δεν θίγεται καθ’ οιονδήποτε τρόπο ούτε περιορίζεται το δικαίωμα του Δημοσίου και το Δημόσιο δεν έχει οποιαδήποτε ευθύνη έναντι του Παραχωρησιούχου για τον καθορισμό, οργάνωση, αναδιάταξη της πολιτικής του σε σχέση με τις δημόσιες συγκοινωνίες και μεταφορές (περιλαμβανομένων των χερσαίων, αεροπορικών και των ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών ή των συγκοινωνιών με χρήση υδροπλάνων) που εξυπηρετούν την άμεση και την ευρύτερη περιοχή του Έργου Παραχώρησης.

6.3.5 Χωρίς να περιορίζεται η ως άνω γενική πρόβλεψη, το Δημόσιο ή οποιαδήποτε άλλη Αρμόδια Αρχή (περιλαμβανομένης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης) ή και τρίτα πρόσωπα στα οποία το Δημόσιο ή άλλη Αρμόδια Αρχή έχει εκχωρήσει σχετικό δικαίωμα, δικαιούνται, χωρίς να γεννάται οποιοδήποτε δικαίωμα του Παραχωρησιούχου για οποιαδήποτε αποζημίωση:

(i) να καθορίζουν ελεύθερα την τιμή εισιτηρίου των μέσων μαζικής μεταφοράς που εξυπηρετούν την άμεση και ευρύτερη περιοχή του Έργου Παραχώρησης, καθώς και να επιβάλλουν περιορισμούς, κανονισμούς ή/και μέτρα που μπορεί να επηρεάσουν τη χρήση ή/και την ανάπτυξη των δημόσιων συγκοινωνιών,

(ii) να επιβάλλουν γενικούς περιορισμούς/ρυθμίσεις/μέτρα στην κυκλοφορία των επιβατικών, εμπορευματικών ή/και άλλων κατηγοριών οχημάτων, που μπορούν να επηρεάσουν έμμεσα την ανάπτυξη ή την μη ανάπτυξη των δημοσίων συγκοινωνιών ή τους κυκλοφοριακούς φόρτους του Αυτοκινητόδρομου ή και τα Έσοδα του Παραχωρησιούχου,

(iv) να αναθέτουν συμβάσεις Εκτέλεσης Υποχρεώσεων Παροχής Δημοσίας Υπηρεσίας (ΥΠΔΥ) σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία,

(v) να αναπτύσσουν ή/και να αδειοδοτούν νέες συγκοινωνιακές δραστηριότητες (όπως λ.χ. αδειοδότηση υδροπλάνων),

(vi) να προβαίνουν ή μη σε αναπτυξιακές παρεμβάσεις που συνεπάγονται μεταβολές στην κυκλοφορία της ευρύτερης περιοχής ή και στον Αυτοκινητόδρομο σχετικά με :

(1) τον όγκο της,

(2) τη σύνθεσή της,

(3) τα στατιστικά χαρακτηριστικά της, και

(4) τη διαχρονική εξέλιξη των παραπάνω.

6.3.6 Δεν γεννάται δικαίωμα του Παραχωρησιούχου για οποιοδήποτε πρόσθετο αντάλλαγμα ή χρηματική αποζημίωση, αν το Δημόσιο, στο πλαίσιο της άσκησης του ανωτέρω δικαιώματός του αλλά και της εν γένει πολιτικής του, περιλαμβανομένης και της δημοσιονομικής πολιτικής του ως προς, ενδεικτικά, την φορολογία των καυσίμων και τα τέλη ταξινόμησης και κυκλοφορίας των οχημάτων, προκαλέσει μεταβολές στην επιλογή μέσου μετακίνησης, μεταβολές στο μέγεθος ή/και στη σύνθεση της κυκλοφορίας, τα στατιστικά χαρακτηριστικά της και τη διαχρονική εξέλιξή τους.

7. ΧΩΡΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ – ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

7.1 ΔΙΑΘΕΣΗ ΧΩΡΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

7.1.1 Με την επιφύλαξη του Άρθρου 7.3, το Δημόσιο υποχρεούται να διαθέσει στον Παραχωρησιούχο, κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παρόντος Άρθρου και του Άρθρου 4 της παρούσας, την ακώλυτη και αδιάλειπτη χρήση του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης και τα σχετικά Δικαιώματα Πρόσβασης προς και από αυτόν, καθώς και κάθε άλλο δικαίωμα εύλογα θεωρούμενο από το Δημόσιο ως απαραίτητο για την εκτέλεση του Έργου, χωρίς οποιαδήποτε σχετική πληρωμή ή άλλη πληρωτέα επιβάρυνση του Παραχωρησιούχου προς το Δημόσιο ή οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή ή τρίτο πρόσωπο, πλην της Αμοιβής Παραχώρησης και της Ετήσιας Αμοιβής. Το Δημόσιο θα θεωρείται ότι έχει διαθέσει την ελεύθερη χρήση του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης ή τμήματος αυτού στον Παραχωρησιούχο, ακόμα και αν εκκρεμεί η έκδοση διοικητικών αδειών. Τα πάσης φύσεως προϊόντα εκσκαφών, καθαιρέσεων και υλοτομίας εντός του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης περιέρχονται στον Παραχωρησιούχο, χωρίς καμία επιβάρυνση.

7.1.2 Το Δημόσιο αναλαμβάνει την υποχρέωση καθ’ όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης να εξασφαλίζει την ακώλυτη και αδιάλειπτη χρήση από τον Παραχωρησιούχο του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης, όπως επίσης και τα σχετικά Δικαιώματα Πρόσβασης προς και από αυτόν. Ο Χώρος Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης δεν θα χρησιμοποιηθεί από τον Παραχωρησιούχο για κανένα άλλο σκοπό παρά μόνο για την εκτέλεση του Έργου Παραχώρησης.

7.2 ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ – ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΧΩΡΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

7.2.1 Η διάθεση του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης υλοποιείται με τη σύνταξη και υπογραφή Πρωτοκόλλου Παράδοσης – Παραλαβής Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης, σύμφωνα με το υπόδειγμα του Προσαρτήματος 2 της παρούσας, που υπογράφεται μεταξύ εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων αφενός του Δημοσίου, του Παραχωρητή και της ΕΟΑΕ και αφετέρου του Παραχωρησιούχου.

7.2.2 Αμέσως μετά την υπογραφή της παρούσας και εντός της Προθεσμίας Έναρξης Παραχώρησης το Δημόσιο θα διασφαλίσει ότι η ΕΟΑΕ θα συγκεντρώσει όλα τα στοιχεία τα οποία, σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο, συνοδεύουν το Πρωτόκολλο Παράδοσης – Παραλαβής Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης και θα τα θέσει εγκαίρως στη διάθεση του Παραχωρησιούχου, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εμπρόθεσμη υπογραφή του κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

7.2.3 Το Πρωτόκολλο Παράδοσης – Παραλαβής Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης θα συνοδεύεται από τα κάτωθι αρχεία, σχέδια, καταστάσεις και έγγραφα:

(a) Τα μητρώα και σχέδια «όπως κατασκευάστηκε» (as built) του Αυτοκινητόδρομου και οιωνδήποτε κατασκευών επί των Παρόδιων Εκτάσεων,

(b) Τα έγγραφα που αφορούν στα Όρια Απαλλοτρίωσης,

(c) Τα έγγραφα που αφορούν στα Όρια Αυτοκινητοδρόμου,

(d) Τα έγγραφα που αφορούν στα έργα υδραυλικής προστασίας του Έργου Παραχώρησης, έστω και αν βρίσκονται εκτός των Ορίων Απαλλοτρίωσης,

(e) Την πλέον πρόσφατη προ της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης έκδοση του Εγχειριδίου Λειτουργίας και του Εγχειριδίου Επιθεώρησης και Συντήρησης,

(f) Τους Εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους,

(g) Με την επιφύλαξη του Άρθρου 7.6, το Επικαιροποιημένο Μητρώο Μεταβιβαζόμενων Περιουσιακών Στοιχείων, όπως αυτό έχει επικαιροποιηθεί το αργότερο δέκα πέντε (15) ημέρες πριν από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης,

(h) Τις υφιστάμενες μελέτες της προβλεπόμενης Αναβάθμισης των Καθέτων Αξόνων,

(i) Τις Άδειες Σηράγγων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 4.3.2 (a),

(j) Τον Επικαιροποιημένο Κατάλογο Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων, όπως αυτός έχει επικαιροποιηθεί το αργότερο έναν (1) μήνα πριν από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ακριβή αντίγραφα των Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων, που περιλαμβάνονται στον εν λόγω

Επικαιροποιημένο Κατάλογο Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων, καθώς και τα πρωτότυπα σώματα των προβλεπόμενων στο Άρθρο 7.7.2 εγγυητικών επιστολών.

(k) Τον Κατάλογο Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων, , ακριβή αντίγραφα των Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων, που περιλαμβάνονται στον εν λόγω Κατάλογο Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων, καθώς και τα πρωτότυπα σώματα των προβλεπόμενων στο Άρθρο 7.8.3 εγγυητικών επιστολών.

7.3 ΧΩΡΟΙ ΥΠΟ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ

7.3.1 Σε περίπτωση κατά την οποία τμήματα του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης τα οποία είναι αναγκαία για την εκτέλεση των Επικείμενων Εργασιών δεν έχουν περιέλθει εν μέρει ή εξ ολοκλήρου στην κυριότητα του Δημοσίου, λόγω μη συντέλεσης της αναγκαίας απαλλοτρίωσης, η προθεσμία για την παράδοσή τους στον Παραχωρησιούχο ορίζεται σε είκοσι τέσσερις (24) μήνες από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

7.3.2 Η εκ μέρους του Δημοσίου καθυστέρηση στη διάθεση των ανωτέρω τμημάτων του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης, εντός των προαναφερθεισών προθεσμιών και υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις των Άρθρων 23.1 και 23.4 της παρούσας αποτελεί αντίστοιχα Γεγονός Καθυστέρησης ή /και Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου.

7.4 ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΧΩΡΟΙ

7.4.1 Σε περίπτωση κατά την οποία ο Παραχωρησιούχος και για τους σκοπούς εκτέλεσης του Έργου χρειασθεί οποιοδήποτε χώρο πρόσθετο στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης, θα αποκτήσει τη χρήση του χώρου αυτού με δικές του δαπάνες και κίνδυνο. Οι προαναφερθέντες Πρόσθετοι Χώροι θα χρησιμοποιηθούν μόνο ως πρόσθετοι χώροι για την εγκατάσταση κατασκευών σχετικών με τις Προσωρινές Κατασκευές, καθώς και για την εγκατάσταση λατομείων, δανειοθαλάμων, χώρων απόρριψης αχρήστων, αποθηκευτικών χώρων και χώρων εκσκαφών.

7.4.2 Υπό τον όρο ότι ο Παραχωρησιούχος θα αποδείξει, και ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα πιστοποιήσει στο Δημόσιο κατά τρόπο ευλόγως ικανοποιητικό για αυτό ότι οι Πρόσθετοι Χώροι είναι απαραίτητοι για το Έργο Παραχώρησης, το Δημόσιο θα παράσχει στον Παραχωρησιούχο την εύλογη συνδρομή του στην απόκτηση των Πρόσθετων Χώρων (αλλά το Δημόσιο δεν θα είναι

υποχρεωμένο να προβεί σε αναγκαστικές απαλλοτριώσεις ή να εξασκήσει καμία παρομοίου είδους εξουσία για την απόκτηση των Προσθέτων Χώρων και/ή των σχετικών με αυτούς δικαιωμάτων). Μετά την παροχή της συνδρομής αυτής εκ μέρους του Δημοσίου, ο Παραχωρησιούχος θα οφείλει, ύστερα από γραπτό αίτημα του Δημοσίου συνοδευόμενο με παραστατικά των αιτούμενων εξόδων ή δαπανών, να αποζημιώσει το Δημόσιο για κάθε δαπάνη ή έξοδο που επιβάρυνε το Δημόσιο ή οποιαδήποτε σχετική Αρμόδια Αρχή σύμφωνα με το παρόν Άρθρο.

7.4.3 (a) Εάν οποιοσδήποτε Πρόσθετος Χώρος ανήκει στο Δημόσιο, και επιτρέπεται η χρήση για την οποία τον προορίζει ο Παραχωρησιούχος, και ο Ανεξάρτητος Μηχανικός πιστοποιήσει την ανάγκη για τον Πρόσθετο Χώρο και τη διάρκεια αυτής, τότε το Δημόσιο θα διαθέσει τον χώρο αυτό, και κάθε υλικό που μπορεί να εξαχθεί από αυτόν, στον Παραχωρησιούχο χωρίς κανενός είδους αντάλλαγμα.

(b) Με τη λήξη της χρονικής περιόδου για την οποία είναι αναγκαίοι οι εν λόγω Πρόσθετοι Χώροι, ο Παραχωρησιούχος θα τους επιστρέψει στο Δημόσιο, κατόπιν αποκατάστασής τους σύμφωνα με μελέτη που θα εγκριθεί βάσει των όρων της παρούσας Σύμβασης.

(c) Αφού ειδοποιήσει εγκαίρως το Δημόσιο, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να αφαιρέσει οποιεσδήποτε Προσωρινές Κατασκευές από τους εν λόγω Πρόσθετους Χώρους που θα επιστραφούν στο Δημόσιο, εξαιρουμένων των περιπτώσεων όπου το Δημόσιο θα έχει ειδοποιήσει εγγράφως τον Παραχωρησιούχο ότι έχει αποφασίσει πως ορισμένες ή και όλες από αυτές τις Προσωρινές Κατασκευές (εκτός από τον εξοπλισμό και τα κινητά περιουσιακά στοιχεία) μπορούν να παραμείνουν. Όταν το Δημόσιο προβαίνει σε ανάλογη έγγραφη ειδοποίηση, οι προαναφερόμενοι Πρόσθετοι Χώροι θα παραδίδονται στο Δημόσιο σε κατάσταση «όπως είναι και ευρίσκονται» και χωρίς καμία επιβάρυνση, ο δε Παραχωρησιούχος δεν θα έχει καμία απαίτηση ή δικαίωμα κατά του Δημοσίου εκ της αιτίας αυτής.

7.5. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

7.5.1. Εάν ο Παραχωρησιούχος αποδείξει και ο Ανεξάρτητος Μηχανικός ή Αρμόδια Αρχή μετά την περίοδο Επικείμενων Εργασιών επιβεβαιώσει ότι απαιτείται Συμπληρωματικός Χώρος Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης και εφόσον το αντίστοιχο σχέδιο συνοδευόταν από την πρόταση του Παραχωρησιούχου

αναφορικά με το Συμπληρωματικό Χώρο Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης, τη σχετική τοπογράφηση και τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, καθώς και όλα τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης και κάθε άλλου εγγράφου που το Δημόσιο μπορεί ευλόγως να ζητήσει συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης κόστους - οφέλους, το Δημόσιο θα προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για να απαλλοτριώσει αυτόν τον Συμπληρωματικό Χώρο. Οι δαπάνες απαλλοτρίωσης βαρύνουν το Δημόσιο και οι χώροι αυτοί θα εντάσσονται στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης.

7.5.2. Οι απαλλοτριώσεις σύμφωνα με το παρόν Άρθρο 7.5 θα πραγματοποιηθούν από το Δημόσιο εντός των προθεσμιών που παρατίθενται κατωτέρω, οι οποίες εκκινούν από την ημερομηνία έκδοσης των Εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων και την υποβολή του κτηματολογίου και του πλήρους φακέλου από τον Παραχωρησιούχο:

(i) για απαλλοτριώσεις εκτός σχεδίου πόλεως: είκοσι τέσσερις (24) μήνες, και

(ii) για απαλλοτριώσεις εντός σχεδίου πόλεως: τριάντα τρεις (33) μήνες.

Η αδυναμία του Δημοσίου να πραγματοποιήσει απαλλοτριώσεις Συμπληρωματικού Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης που απαιτούνται σύμφωνα με το Άρθρο 7.5 εντός του προκαθορισμένου χρονικού πλαισίου θα συνιστά Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του Άρθρου 23.4.1 της παρούσας.

7.6 ΜΕΤΑΒΙΒΑΖΟΜΕΝΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

7.6.1 Κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης μεταβιβάζονται αυτοδικαίως στον Παραχωρησιούχο κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή τα Μεταβιβαζόμενα Περιουσιακά Στοιχεία που είναι καταχωρημένα στο Επικαιροποιημένο Μητρώο Μεταβιβαζόμενων Περιουσιακών Στοιχείων του Άρθρου 7.2.3 (g), ελεύθερα από δικαιώματα, αξιώσεις τρίτων προσώπων ή βάρη υπέρ τρίτων προσώπων και χωρίς οποιαδήποτε σχετική πληρωμή ή άλλη πληρωτέα επιβάρυνση του Παραχωρησιούχου προς το Δημόσιο ή τον Παραχωρητή ή την ΕΟΑΕ. Το Δημόσιο, ο Παραχωρητής και η ΕΟΑΕ δεν παρέχουν καμία εγγύηση στον Παραχωρησιούχο ως προς την κατάσταση ή άλλως σε σχέση με τα Μεταβιβαζόμενα Περιουσιακά Στοιχεία.

7.6.2 Το Δημόσιο υποχρεούται να διασφαλίσει ότι η ΕΟΑΕ θα προβεί σε όλες τις αναγκαίες υλικές και άλλες ενέργειες για τη φυσική παράδοση της κατοχής των Μεταβιβαζόμενων Περιουσιακών Στοιχείων σε νόμιμα εξουσιοδοτημένο

προς τούτο εκπρόσωπο του Παραχωρησιούχου κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης. Η εν λόγω φυσική παράδοση των Μεταβιβαζόμενων Περιουσιακών Στοιχείων θα πιστοποιείται με την υπογραφή του Πρωτοκόλλου Παράδοσης – Παραλαβής Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης.

7.6.3 Ο Παραχωρησιούχος δύναται να δηλώσει το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης προς το Ελληνικό Δημόσιο και την ΕΟΑΕ τα περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στο Επικαιροποιημένο Μητρώο Μεταβιβαζόμενων Περιουσιακών Στοιχείων του Άρθρου 7.2.3 (g), τα οποία ο Παραχωρησιούχος δεν επιθυμεί να μεταβιβαστούν σε αυτόν σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας. Εφόσον ο Παραχωρησιούχος προβεί στη δήλωση του προηγούμενου εδαφίου του παρόντος Άρθρου 7.6.3, τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία θα αφαιρούνται από το Επικαιροποιημένο Μητρώο Μεταβιβαζόμενων Περιουσιακών Στοιχείων του Άρθρου 7.2.3 (g), δεν θα μεταβιβάζονται στον Παραχωρησιούχο κατά τις ρυθμίσεις του παρόντος Άρθρου 7.6 και θα παραμένουν στην κυριότητα, νομή και κατοχή της ΕΟΑΕ και μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

7.7 ΜΕΤΑΒΙΒΑΖΟΜΕΝΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

7.7.1 Χωρίς να θίγεται το περιεχόμενο του Άρθρου 14, κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και δυνάμει της παρούσας Σύμβασης ο Παραχωρησιούχος ή/και ο Βασικός Υπεργολάβος, τον οποίο αυτός έχει υποδείξει στην δήλωση του Άρθρου 7.7.5, υπεισέρχεται αυτόματα και αυτοδίκαια στα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων τυχόν παρεπόμενων δικαιωμάτων, και τις υποχρεώσεις της ΕΟΑΕ που απορρέουν από την αντίστοιχη Μεταβιβαζόμενη Σύμβαση, και αναλαμβάνει να τηρεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την αντίστοιχη Μεταβιβαζόμενη Σύμβαση καθ’ όλη τη διάρκεια ισχύος της εκκινώντας από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης. Η δημοσίευση του Κυρωτικού Νόμου θα επέχει θέση αναγγελίας σύμφωνα με το άρθρο 460 του Αστικού Κώδικα. Για την άρση κάθε αμφιβολίας, τυχόν όροι των Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων, σύμφωνα με τους οποίους δεν επιτρέπεται η προβλεπόμενη δια του παρόντος Άρθρου 7.7.1 υποκατάσταση ή άλλως η εκχώρηση δικαιωμάτων εκ μέρους της ΕΟΑΕ ή άλλοι συναφείς όροι, δεν εμποδίζουν την υποκατάσταση της ΕΟΑΕ από τον Παραχωρησιούχο ή κάποιον εκ των βασικών Υπεργολάβων αυτού σύμφωνα με το παρόν Άρθρο 7.7.1 και δεν αντιτάσσονται έναντι αυτού ή του Δημοσίου

ή του Παραχωρητή ή της ΕΟΑΕ από οποιοδήποτε αντισυμβαλλόμενο στις Μεταβιβαζόμενες Συμβάσεις μέρος ή οποιονδήποτε τρίτο.

7.7.2 Στο πλαίσιο του προηγούμενου Άρθρου 7.7.1, από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης ο Παραχωρησιούχος ή, κατά περίπτωση, ο Βασικός Υπεργολάβος αυτού υποκαθίσταται ως δικαιούχος και ως προς οποιαδήποτε εγγυητική επιστολή έχει εκδοθεί και παραδοθεί στην ΕΟΑΕ σε εξασφάλιση υποχρεώσεων οποιουδήποτε αντισυμβαλλόμενου μέρους Μεταβιβαζόμενης Σύμβασης σύμφωνα με τους όρους της οικείας Μεταβιβαζόμενης Σύμβασης. Για το σκοπό αυτό, η ΕΟΑΕ υποχρεούται να παραδώσει στον Παραχωρησιούχο ή, κατά περίπτωση, στον Βασικό Υπεργολάβο αυτού το σώμα των ως άνω εγγυητικών επιστολών, το οποίο θα συνοδεύει τον Επικαιροποιημένο Κατάλογο Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων. Επιπλέον κάθε κατάθεση ή ποσό που καταβάλλεται στην ΕΟΑΕ από οποιοδήποτε αντισυμβαλλόμενο μέρος Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων ή τρίτο για λογαριασμό αυτού, ή κάθε εγγυητική επιστολή ή άλλη εξασφάλιση που παρέχεται εν είδει εξασφάλισης για την εκτέλεση των υποχρεώσεών του αντισυμβαλλόμενου μέρους Μεταβιβαζόμενης Σύμβασης σύμφωνα με τη σχετική Μεταβιβαζόμενη Σύμβαση μεταβιβάζεται από την ΕΟΑΕ στον Παραχωρησιούχο ή, κατά περίπτωση, στον Βασικό Υπεργολάβο αυτού κατά την ημερομηνία μεταβίβασης της σχετικής Μεταβιβαζόμενης Σύμβασης στον Παραχωρησιούχο ή, κατά περίπτωση, στον Βασικό Υπεργολάβο αυτού σύμφωνα με το άρθρο 458 του ελληνικού Αστικού Κώδικα που εφαρμόζεται, κατ' αναλογία, στη μεταβίβαση σύμφωνα με το παρόν Άρθρο.

7.7.3 Η ΕΟΑΕ παραμένει μόνη υπεύθυνη για το σύνολο των υποχρεώσεων και μόνη δικαιούχος των απαιτήσεων που απορρέουν από τις Μεταβιβαζόμενες Συμβάσεις και γεννήθηκαν μέχρι την ημερομηνία υποκατάστασης του Παραχωρησιούχου ή, κατά περίπτωση, του Βασικού Υπεργολάβου αυτού στις συμβάσεις αυτές σύμφωνα με το Άρθρο 7.7.1, αποκλειομένης της εφαρμογής του άρθρου 479 του Αστικού Κώδικα.

7.7.4 Η ΕΟΑΕ υποχρεούται να καταβάλει αμελλητί στον Παραχωρησιούχο ή, κατά περίπτωση, στον Βασικό Υπεργολάβο αυτού, οποιοδήποτε ποσό τυχόν εισέπραξε ή εισπράττει από αντισυμβαλλόμενο σε Μεταβιβαζόμενη Σύμβαση ή οποιονδήποτε τρίτο και το οποίο αφορά σε απαίτηση που απορρέει από οποιαδήποτε από τις Μεταβιβαζόμενες Συμβάσεις και γεννήθηκε μετά την υποκατάσταση του Παραχωρησιούχου ή, κατά περίπτωση, του Βασικού Υπεργολάβου αυτού, στη σύμβαση αυτή σύμφωνα με το Άρθρο 7.7.1.

7.7.5 Ο Παραχωρησιούχος δύναται να δηλώσει το αργότερο δέκα (15) ημέρες πριν την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης προς το Ελληνικό Δημόσιο και την ΕΟΑΕ τις συμβάσεις που περιλαμβάνονται στον Επικαιροποιημένο Κατάλογο Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων του Άρθρου 7.2.3 (j), στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της ΕΟΑΕ στις οποίες ο Παραχωρησιούχος επιθυμεί να υποκατασταθεί ο ίδιος ή κάποιος εκ των Βασικών Υπεργολάβων αυτού σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας. Εφόσον ο Παραχωρησιούχος προβεί στη δήλωση του προηγούμενου εδαφίου του παρόντος Άρθρου 7.7.5, οι συμβάσεις στις οποίες ο Παραχωρησιούχος δεν επιθυμεί να υποκατασταθεί ο ίδιος ή κάποιος εκ των Βασικών Υπεργολάβων του θα αφαιρούνται από τον Επικαιροποιημένο Κατάλογο Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων του Άρθρου 7.2.3 (j), ο Παραχωρησιούχος και οι οι Βασικοί Υπεργολάβοι αυτού δεν θα υποκαθίστανται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές κατά τις ρυθμίσεις του παρόντος Άρθρου 7.7 και ως προς τις συμβάσεις αυτές θα τυγχάνει εφαρμογής το επόμενο Άρθρο 7.7.6.

7.7.6 Τυχόν συμβάσεις:

(i) μεταξύ της ΕΟΑΕ και τρίτων που δεν περιλαμβάνονται στον Κατάλογο Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων και αφορούν ή σχετίζονται με την παροχή ή την παραχώρηση υπηρεσιών ή την προμήθεια αγαθών ή την εκτέλεση έργων επί του ή σε σχέση με τον Αυτοκινητόδρομο ή/και τις Παρόδιες Εκτάσεις Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης που σχετίζονται με το Έργο Παραχώρησης, ή/και

(ii) ως προς τις οποίες ο Παραχωρησιούχος δεν δήλωσε, σύμφωνα με το Άρθρο 7.7.5, ότι επιθυμεί την υποκατάστασή αυτού ή κάποιου εκ των Βασικών Υπεργολάβων του στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της ΕΟΑΕ,

λύονται αυτοδικαίως κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, αζημίως για τον Παραχωρησιούχο. Τυχόν αποζημιωτικές αξιώσεις των αντισυμβαλλομένων στις συμβάσεις του παρόντος Άρθρου 7.7.5 προβάλλονται μόνο έναντι του Δημοσίου ή/και της ΕΟΑΕ σύμφωνα με την κείμενη Νομοθεσία.

7.7.7 Ο Παραχωρησιούχος και οι Βασικοί Υπεργολάβοι δεν υποκαθίστανται στις εργασιακές συμβάσεις που έχει συνάψει η ΕΟΑΕ ούτε αναλαμβάνουν την υποχρέωση να προσλάβουν οποιοδήποτε εργαζόμενο ή υπάλληλο της ΕΟΑΕ ή των υπεργολάβων της ή των εν γένει αντισυμβαλλομένων της. Το Δημόσιο

θα αποζημιώνει τον Παραχωρησιούχο ή/και οποιονδήποτε εκ των Βασικών Υπεργολάβων για κάθε χρηματικό ποσό που κατέβαλαν σε υπαλλήλους, πληρεξούσιους ή υπεργολάβους της ΕΟΑΕ δυνάμει τελεσίδικης ή προσωρινά εκτελεστής δικαστικής απόφασης, η καταβολή του οποίου οφείλεται άμεσα στη μεταβίβαση της λειτουργίας του Έργου στον Παραχωρησιούχο βάσει της παρούσας Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά απαιτήσεων για μισθούς των υπαλλήλων, ασφαλιστικές εισφορές και αποζημιώσεις λόγω καταγγελίας σύμβασης εργασίας.

7.8 ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΖΟΜΕΝΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

7.8.1. Κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης εξακολουθούν να είναι σε πλήρη ισχύ και να αναπτύσσουν τις έννομες συνέπειές τους οι κάτωθι συμβάσεις:

η από 6.11.2008 Σύμβαση Παραχώρησης Δημόσιας Υπηρεσίας για την «Ανάπτυξη, Χρηματοδότηση, Λειτουργία, Συντήρηση και Εκμετάλλευση ζεύγους ΣΕΑ στην θέση Πλάτανος του τμήματος 6.0 της Εγνατίας Οδού», που έχει συνομολογεί μεταξύ της ΕΟΑΕ και της εταιρείας με την επωνυμία «AVINOIL ΑΝΩΝΥΜΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΩΝ».

από κοινού καλούμενες «**οι Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενες Συμβάσεις**».

7.8.2. Ο Παραχωρησιούχος κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης δυνάμει της παρούσας Σύμβασης υπεισέρχεται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια στα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων τυχόν παρεπόμενων δικαιωμάτων, και τις υποχρεώσεις της ΕΟΑΕ που απορρέουν από κάθε Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενη Σύμβαση, και αναλαμβάνει να τηρεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν από εκάστη Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενη Σύμβαση καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της εκκινώντας από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης. Η δημοσίευση του Κυρωτικού Νόμου θα επέχει θέση αναγγελίας σύμφωνα με το άρθρο 460 του Αστικού Κώδικα. Για την άρση κάθε αμφιβολίας, τυχόν όροι των Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων, σύμφωνα με τους οποίους δεν επιτρέπεται η προβλεπόμενη δια του παρόντος Άρθρου 7.8.2 υποκατάσταση ή άλλως η εκχώρηση δικαιωμάτων εκ μέρους της ΕΟΑΕ ή άλλοι συναφείς όροι, δεν εμποδίζουν την υποκατάσταση της ΕΟΑΕ από τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το παρόν Άρθρο 7.8.2 και δεν αντιτάσσονται έναντι αυτού ή του Δημοσίου ή του

Παραχωρητή ή της ΕΟΑΕ από οποιοδήποτε αντισυμβαλλόμενο στις Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενες Συμβάσεις μέρος ή οποιονδήποτε τρίτο.

7.8.3. Στο πλαίσιο του Άρθρου 7.8.2, από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης ο Παραχωρησιούχος υποκαθίσταται ως δικαιούχος και ως προς οποιαδήποτε εγγυητική επιστολή έχει εκδοθεί και παραδοθεί στην ΕΟΑΕ σε εξασφάλιση υποχρεώσεων οποιουδήποτε αντισυμβαλλόμενου μέρους Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενης Σύμβασης σύμφωνα με τους όρους της οικείας Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενης Σύμβασης. Για το σκοπό αυτό, η ΕΟΑΕ υποχρεούται να έχει παραδώσει στον Παραχωρησιούχο το σώμα των ως άνω εγγυητικών επιστολών κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

7.8.4. Η ΕΟΑΕ παραμένει μόνη υπεύθυνη για το σύνολο των υποχρεώσεων και μόνη δικαιούχος των απαιτήσεων που απορρέουν από τις Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενες Συμβάσεις και γεννήθηκαν μέχρι την ημερομηνία υποκατάστασης του Παραχωρησιούχου στις συμβάσεις αυτές σύμφωνα με το Άρθρο 7.8.2, αποκλειόμενης της εφαρμογής του άρθρου 479 του Αστικού Κώδικα.

7.8.5. Η ΕΟΑΕ υποχρεούται να καταβάλει αμελλητί στον Παραχωρησιούχο οποιοδήποτε ποσό τυχόν εισέπραξε ή εισπράττει από αντισυμβαλλόμενο σε Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενη Σύμβαση ή οποιονδήποτε τρίτο και το οποίο αφορά σε απαίτηση που απορρέει από οποιαδήποτε από τις Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενες Συμβάσεις και γεννήθηκε μετά την υποκατάσταση του Παραχωρησιούχου στη σύμβαση αυτή σύμφωνα με το Άρθρο 7.8.2.

7.8.6. Προς αποφυγή αμφιβολιών ρητά ορίζεται ότι στις Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενες Συμβάσεις δεν εφαρμόζεται το Άρθρο 7.7.5.

7.9 ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

Κατά τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης ή μετά την καταγγελία ή λύση της παρούσας Σύμβασης για οποιονδήποτε λόγο, ο Παραχωρησιούχος θα επιστρέψει στο Δημόσιο το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης χωρίς καμία επιβάρυνση και νομικό ελάττωμα και, σύμφωνα, ανάλογα με την περίπτωση, με τα οριζόμενα στα Άρθρα 26, 27 και 32 της παρούσας.

8. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ – ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ - ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ

8.1 ΒΑΣΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ – ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ & ΕΠΙΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

8.1.1 Ο Παραχωρησιούχος καθ’ όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, είναι υποχρεωμένος να λειτουργεί, συντηρεί και επισκευάζει το Έργο Παραχώρησης και να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται:

(i) ότι ο Αυτοκινητόδρομος και όλες οι λωρίδες κυκλοφορίας αυτού είναι, εκτός αν άλλως και υπό τους όρους που ρητά επιτρέπεται από την παρούσα, διαρκώς ανοικτές για τους Χρήστες και ότι διασφαλίζεται η ασφαλής, ομαλή και ανεμπόδιστη διεξαγωγή της κυκλοφορίας,

(ii) η σύμφωνη με τις Προδιαγραφές Απόδοσης και το Εγχειρίδιο Λειτουργίας, ασφαλής, εύρυθμη και σε υψηλό επίπεδο εξυπηρέτησης των Χρηστών λειτουργία του Έργου Παραχώρησης,

(iii) η σύμφωνη με τις Προδιαγραφές Απόδοσης και το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης, συντήρηση και επισκευή του Έργου Παραχώρησης, συμπεριλαμβανομένης και της υποχρέωσης διατήρησης σε καλή λειτουργική κατάσταση, ανανέωσης, αντικατάστασης και αναβάθμισης των επί μέρους στοιχείων του Έργου Παραχώρησης,

(iv) ότι πληρούνται ως προς την κυκλοφορία των Χρηστών τα επίπεδα απόδοσης που προσδιορίζονται στις Προδιαγραφές Απόδοσης και το Εγχειρίδιο Λειτουργίας,

(v) ότι η διάρκεια ζωής μελέτης (design life) και το επίπεδο απόδοσης κάθε τμήματος του Αυτοκινητοδρόμου διατηρείται σύμφωνα με τις απαιτήσεις που προσδιορίζονται στις Προδιαγραφές Απόδοσης,

(vi) ότι η διενέργεια οποιασδήποτε Δραστηριότητας επί του Έργου Παραχώρησης που ενδέχεται να συνεπάγεται τη διακοπή ή την παρεμπόδιση της κυκλοφορίας ή την ασφάλεια τον Χρηστών θα πρέπει να είναι σύμφωνη με το Σχέδιο Διαχείρισης Κυκλοφορίας, το οποίο θα εκπονηθεί από τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με τις απαιτήσεις των Προδιαγραφών Απόδοσης και θα εγκριθεί από το Δημόσιο,

(vii) ότι όλα τα ελαττώματα θα αποκαθίστανται το συντομότερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Εγχειριδίου Λειτουργίας,

(viii) ότι το Έργο Παραχώρησης λειτουργεί, συντηρείται και επισκευάζεται σύμφωνα με την Ορθή Πρακτική,

(ix) ότι η συλλογή των Διοδίων Τελών και η λειτουργία των Σταθμών Διοδίων θα είναι σύμφωνη με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 19 της παρούσας,

(x) ότι το Έργο Παραχώρησης λειτουργεί, συντηρείται και επισκευάζεται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη Νομοθεσία,

(xi) ότι ο Παραχωρησιούχος ανταποκρίνεται άμεσα και αποτελεσματικά σε έκτακτες ή / και επείγουσες καταστάσεις,

(xii) η ασφάλεια των Χρηστών και των μη χρηστών (ατόμων και μεταφορικών μέσων) του Έργου Παραχώρησης που κυκλοφορούν, βρίσκονται ή εργάζονται στο Έργο Παραχώρησης ή στον Χώρο Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης, τόσο υπό κανονικές συνθήκες (πρόληψη) όσο και σε περίπτωση περιστατικού έκτακτης ή / και επείγουσας κατάστασης,

(xiii) η συστηματική επιθεώρηση και παρακολούθηση της απόδοσης όλων των συστημάτων και εγκαταστάσεων (αερισμού, φωτισμού, πυρόσβεσης κ.λπ.) του Έργου Παραχώρησης κατά τη διάρκεια της κανονικής λειτουργίας του και την κατάλληλη προσαρμογή τους, στο βαθμό που απαιτείται, σε περίπτωση έκτακτου ή / και επείγοντος περιστατικού,

(xiv) η συμμόρφωση του συστήματος λειτουργίας και συντήρησης προς όλους τους κανόνες ασφαλείας, όπως ισχύουν ανά διαστήματα,

(xv) η διαρκής και πλήρης ενημέρωση των Χρηστών σε θέματα ασφαλείας και χρήσης του Αυτοκινητοδρόμου,

(xvi) η διαρκής συμμόρφωση με τα Εγχειρίδια και

(xvii) η διαρκής και αδιάλειπτη λειτουργία των ΣΕΑ και ΧΣΑ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Προσάρτημα 3.

8.1.2 Οι προδιαγραφές, υποχρεώσεις, ενέργειες, καθώς και οι λοιπές προβλέψεις που περιλαμβάνονται ή αναφέρονται στις Προδιαγραφές Απόδοσης αποτελούν τις ελάχιστες απαιτήσεις, τις οποίες ο Παραχωρησιούχος οφείλει διαρκώς να ικανοποιεί για την συμμόρφωση του με τις απαιτήσεις του Άρθρου 8.1.1. Στο πλαίσιο αυτό η ικανοποίηση από τον Παραχωρησιούχο των

απαιτήσεων που περιγράφονται στις Προδιαγραφές Απόδοσης δεν τον απαλλάσσει από την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που ο Παραχωρησιούχος έχει αναλάβει σε σχέση με την λειτουργία, συντήρηση και επισκευή του Αυτοκινητοδρόμου σύμφωνα με το Άρθρο 8.1, καθώς και τους σχετιζόμενους κινδύνους που αναλαμβάνει δυνάμει της παρούσας.

8.1.3 Εκτός αν άλλως ορίζεται ρητώς στην παρούσα, το σύνολο των Δραστηριοτήτων, Κατασκευών, εργασιών και υλικών που θα απαιτηθούν καθ’ όλη την διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης για την σύμφωνη με την Σύμβαση λειτουργία, συντήρηση και επισκευή του Έργου Παραχώρησης θα παρέχονται από τον Παραχωρησιούχο με δική του δαπάνη και κίνδυνο και δεν θα αποτελούν Συμπληρωματικά Έργα και ο Παραχωρησιούχος δεν θα δικαιούται οποιασδήποτε αμοιβής ή και αποζημίωσης για αυτά.

8.1.4 Ο Παραχωρησιούχος θα μεριμνά ώστε όλοι οι Υπεργολάβοι, οι προστηθέντες ή βοηθοί εκπληρώσεώς αυτού, καθώς και, οι προστηθέντες και οι βοηθοί εκπληρώσεως των Υπεργολάβων του και οποιαδήποτε άλλα πρόσωπα για τα οποία ο Παραχωρησιούχος είναι άμεσα ή έμμεσα υπεύθυνος κατά τις διατάξεις της παρούσας και της κείμενης Νομοθεσίας, συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος Άρθρου 8 και του Προσαρτήματος 3 κατά τη διεξαγωγή των Δραστηριοτήτων.

8.1.5. Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να τοποθετήσει στον Αυτοκινητόδρομο μεταλλικά στηθαία ασφαλείας, πλευρικά ή στην κεντρική νησίδα, σε όλα τα οδικά τμήματα που οι μελέτες του έργου το προβλέπουν (ή πρόκειται να το προβλέψουν κατά την διάρκεια της Παραχώρησης) ως εξής:

(i) Τα τοποθετούμενα στηθαία θα καλύπτουν τις προδιαγραφές του προτύπου ΕΝ1317, όπως αυτές παρουσιάζονται αναλυτικά στα ακόλουθα Τεύχη Τεχνικών Προδιαγραφών ΣΑΟ που έχουν αναρτηθεί στο Φάκελο «9.1 – Προδιαγραφές ΣΑΟ» του ΕΧΔ και αποτελούν τμήμα της Δέσμης Δεδομένων:

- Τεύχος 1 Οδηγίες Μελετών Οδικών Έργων (ΟΜΟΕ) Συστήματα Αναχαίτισης Οχημάτων (ΟΜΟΕ -ΣΑΟ) Μάιος 2019
- Τεύχος 2 Οδηγίες Τοποθέτησης και Επισκευής Συστημάτων Αναχαίτισης Οχημάτων Σεπτέμβριος 2019
- ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΔΗΓΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΥΝΑΡΜΟΓΩΝ ΣΤΗΘΑΙΩΝ ΤΟ-ΠΕΣΣ 2019

- Οδηγίες Εφαρμογής Ειδικών Μελετών Ασφάλισης έναντι Παρόδιων Εμποδίων σε Υπεραστικές Οδούς με Ενιαίο Οδόστρωμα – Φεβρουάριος 2020
- ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ Χορήγησης Δήλωσης Επιδόσεων Έγχυτων Στηθαίων Ασφαλείας Σκυροδέματος (ΣΕΣ) - Συγκριτική Διαδικασία ΣΕΣ 2013 - Μάρτιος 2020

Η ανθεκτικότητα των εγκαθιστάμενων στηθαίων πρέπει να τεκμαίρεται μέσω πιστοποίησης, αναγνώρισης ή έκθεσης σχετικής πραγματογνωμοσύνης, ότι θα διαρκέσει για τουλάχιστον 25 χρόνια για τις μέσες συνθήκες λειτουργίας τους στη Χώρα.

(ii) Εντός δύο ετών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να αντικαταστήσει στηθαία συνολικού μήκους 100 χλμ. Οι αντικαταστάσεις θα πραγματοποιηθούν σε οδικά τμήματα:

(1) Σημαντικού κυκλοφοριακού φόρτου

(2) Συγκέντρωσης ατυχημάτων

(3) Μεγάλης παλαιότητας

και θα τοποθετούνται σε μήκος τουλάχιστον 10 χλμ. ή θα καλύπτουν ολόκληρη την απόσταση μεταξύ δύο ανισόπεδων κόμβων.

Το πρόγραμμα αντικατάστασης των ΣΑΟ θα εκπονηθεί από τον Παραχωρησιούχο και θα εγκριθεί από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό εντός δύο (2) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

(iii) Από τη δεύτερη επέτειο της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης και κάθε έτος εφεξής, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να αντικαθιστά ή τοποθετεί εκ νέου μήκος μεταλλικών στηθαίων ίσο με το ένα εικοστό τρίτο του λοιπού, δηλαδή πέραν των 100 χλμ. της πρώτης διετίας, συνολικού μήκους μεταλλικών στηθαίων του αυτοκινητοδρόμου. Το λοιπό συνολικό μήκος θα υπολογισθεί από τον Παραχωρησιούχο και θα εγκριθεί από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό εντός των πρώτων δύο ετών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης συγχρόνως με την έγκριση των μελετών οδικής ασφάλειας του αυτοκινητοδρόμου. Μετά το εικοστό πέμπτο (25ο) έτος της Περιόδου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται σε ετήσια αντικατάσταση στηθαίων έτσι ώστε ο χρόνος ζωής όλων των στηθαίων του αυτοκινητοδρόμου να

μην υπολείπεται του χρόνου που τεκμαίρεται μέσω της πιστοποίησης, αναγνώρισης ή έκθεσης σχετικής πραγματογνωμοσύνης. Επιπλέον θα πρέπει να προβεί σε κατάλληλο προγραμματισμό και ενέργειες ώστε κατά την επιστροφή του Έργου στο Δημόσιο να ικανοποιείται η απαίτηση του παραμένοντος χρόνου ζωής για τα στηθαία (3 έτη). Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος δεν επιτύχει την τοποθέτηση του απαιτούμενου μήκους στηθαίων εντός της ετήσιας χρονικής περιόδου σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο παρόν Άρθρο, για κάθε ημερολογιακή ημέρα υπαίτιας εκ μέρους του καθυστέρησης θα καταβάλει ποινική ρήτρα στο Δημόσιο ίση με Ευρώ τρεις χιλιάδες (€ 3.000), ενώ το άθροισμα των ποσών των ποινικών ρητρών που επιβάλονται σε σχέση με τις υποχρεώσεις αντικατάστασης στηθαίων κάθε ετήσιας περιόδου του παρόντος Άρθρου δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των Ευρώ πεντακοσίων χιλιάδων (€ 500.000).

(iv) Η προτεραιότητα και το πρόγραμμα τοποθέτησης / αντικατάστασης μεταλλικών στηθαίων θα ορισθεί από τις ως άνω μελέτες οδικής ασφάλειας.

(v) Ο Παραχωρησιούχος θα συντάσσει σχετική αναφορά στο τέλος έκαστου έτους της Περιόδου Παραχώρησης.

(vi) Κατ' εξαίρεση ο Παραχωρησιούχος είναι δυνατόν να χρησιμοποιήσει στηθαία που δεν πληρούν το πρότυπο ΕΝ 1317 («παλαιού τύπου») σε τμήματα όπου σημειώνεται τροχαίο ατύχημα ή υπάρχει φθορά και δεν έχει ακόμη έλθει η σειρά αντικατάστασης στηθαίων κατά το πρότυπο ΕΝ 1317 του συγκεκριμένου οδικού τμήματος. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να τηρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις, όπως προκύπτουν από τα Τεύχη, τις Οδηγίες και τις Προϋποθέσεις που έχουν αναρτηθεί στο Φάκελο «9.1 – Προδιαγραφές ΣΑΟ» του ΕΧΔ.

(vii) Για τα οδικά τμήματα και για το χρονικό διάστημα που αυτά είναι εξοπλισμένα με «παλαιού τύπου» στηθαία, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο παρόν Άρθρο, το Δημόσιο εξακολουθεί να βαρύνεται με τους κινδύνους που σχετίζονται με αστικές και ποινικές ευθύνες αν αποδεδειγμένα προκύψει ευθύνη ατυχήματος λόγω μη ύπαρξης μεταλλικού στηθαίου κατά το πρότυπο ΕΝ 1317.

(viii) Ο υπολογισμός των σχετικών δεικτών απόδοσης δεν επηρεάζεται από το είδος στηθαίου («παλαιού τύπου» ή κατά το πρότυπο ΕΝ 1317). Τα

οδικά τμήματα στα οποία πραγματοποιείται αλλαγή τύπου στηθαίων κατά το χρονικό διάστημα μέτρησης των δεικτών αφαιρούνται από τους υπολογισμούς των δεικτών απόδοσης.

(ix) Κατά την Περίοδο Παραχώρησης ο Παραχωρησιούχος δεν υποχρεούνται να αντικαταστήσει τα στηθαία που είναι κατασκευασμένα από σκυρόδεμα. Το Δημόσιο βαρύνεται με τους κινδύνους που σχετίζονται με αστικές και ποινικές ευθύνες αν αποδεδειγμένα προκύψει ευθύνη ατυχήματος λόγω μη ύπαρξης στηθαίου από σκυρόδεμα κατά το πρότυπο ΕΝ 1317.

(x) Το Δημόσιο διατηρεί το δικαίωμα να προβεί σε αντικατάσταση στηθαίων από σκυρόδεμα κατά τη διάρκεια της Παραχώρησης είτε ως Νέα Έργα Δημοσίου σύμφωνα με το Άρθρο 15.1 είτε με ανάθεση της κατασκευής στον Παραχωρησιούχο ως Συμπληρωματικά Έργα σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρο 35. Ο Παραχωρησιούχος δεν δικαιούται στις περιπτώσεις αυτές να διεκδικήσει απολεσθέντα έσοδα λόγω μειωμένης κυκλοφορίας.

8.2 ΔΙΑΡΚΗΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

8.2.1 Υπό την επιφύλαξη των προβλεπομένων στα Άρθρα 8.5 και 23.4.1., ο Παραχωρησιούχος καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης υποχρεούται να διατηρεί το σύνολο των λωρίδων κυκλοφορίας του Αυτοκινητοδρόμου ανοικτό για τους Χρήστες σε εικοσιτετράωρη βάση και επί 365 ημέρες το χρόνο, ούτως ώστε να διασφαλίζεται η ασφαλής, ανεμπόδιστη και συνεχής κυκλοφορία των Χρηστών.

8.2.2 Ο Παραχωρησιούχος δύναται να διακόψει την κυκλοφορία σε τμήμα του Αυτοκινητοδρόμου αποκλειστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(i) όταν αυτό απαιτείται ή επιτρέπεται να το πράξει σύμφωνα με τις Προδιαγραφές Απόδοσης ή τη Νομοθεσία ή τα Εγχειρίδια, ή

(ii) υφίσταται ανάγκη να διακοπεί η κυκλοφορία σε τμήμα του Αυτοκινητοδρόμου σε περίπτωση:

(a) σχετικής απαίτησης Αρμόδιας Αρχής,

(b) που υφίσταται σημαντικός κίνδυνος σχετιζόμενος με την ασφάλεια και την υγεία των Χρηστών ή του κοινού ή/και την ομαλή λειτουργία του Αυτοκινητοδρόμου,

(c) βαριάς και έκτακτης συντήρησης ή/και επισκευών (που δεν προβλέπονται στις Προδιαγραφές Απόδοσης) ή/και εκτάκτων περιστατικών, ή

(iii) σε κάθε άλλη περίπτωση εφόσον έχει λάβει την ρητή συναίνεση του Δημοσίου.

8.2.3 Σε περίπτωση που απαιτηθεί η διακοπή της χρήσης ολόκληρου του Ε.Π. ή οποιουδήποτε μέρους αυτού, για οποιοδήποτε χρονικό διάστημα, ο Παραχωρησιούχος οφείλει:

(i) να ενημερώνει εγκαίρως προηγουμένως, ή, σε περίπτωση που η διακοπή είναι αποτέλεσμα εκτάκτων περιστατικών, το συντομότερο δυνατόν, το Δημόσιο και τους Χρήστες σχετικά με την εν λόγω διακοπή αναφέροντας το τμήμα του Αυτοκινητοδρόμου που αυτή επηρεάζει, τα μέτρα ασφαλείας της επόμενης περίπτωσης (ii), καθώς και την προγραμματισμένη ή εκτιμώμενη χρονική διάρκεια της διακοπής,

(ii) να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα ασφάλειας για την ομαλή και ασφαλή διεξαγωγή της κυκλοφορίας,

(iii) να περιορίζει τη διακοπή της κυκλοφορίας ή τους λοιπούς περιορισμούς στην χρήση του Αυτοκινητοδρόμου στο ελάχιστο αναγκαίο μέτρο,

(iv) να προγραμματίζει το κλείσιμο λωρίδων κυκλοφορίας ή τον αποκλεισμό μέρους του οδοστρώματος κατά το δυνατόν σε περιόδους, κατά τις οποίες η προβλεπόμενη κυκλοφορία είναι μικρότερη από την κυκλοφοριακή ικανότητα της παραμένουσας σε κυκλοφοριακή χρήση διατομής,

(v) να ενημερώνει, να συνεργάζεται και να υποβοηθά τις αστυνομικές αρχές για τον έλεγχο της κυκλοφορίας,

(vi) να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την άμεση αποκατάσταση της διαθεσιμότητας του Αυτοκινητοδρόμου,

σύμφωνα, σε κάθε περίπτωση, με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις Προδιαγραφές Απόδοσης και στα Εγχειρίδια.

8.3 ΧΡΗΣΗ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ – ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ

8.3.1 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει:

(i) να επιτρέπει, με την επιφύλαξη του Άρθρου 8.3.2, την κυκλοφορία και χρήση του Έργου Παραχώρησης σε όλους τους Χρήστες, σύμφωνα με

την αρχή της ίσης μεταχείρισης και χωρίς διακρίσεις, στο πλαίσιο των διατάξεων της παρούσας και της Νομοθεσίας και

(ii) να λαμβάνει κάθε αναγκαίο και εύλογο μέτρο, ώστε οι Χρήστες του Έργου Παραχώρησης να συμμορφώνονται κατά τη χρήση του Έργου Παραχώρησης, με το σύνολο των διατάξεων του Νομοθεσίας και της παρούσας.

8.3.2 Εκτός αν άλλως προβλέπεται στην παρούσα Σύμβαση, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να απαγορεύει την είσοδο στον Αυτοκινητόδρομο, τη χρήση και κυκλοφορία σε αυτόν μόνο στις περιπτώσεις που η είσοδος, χρήση και κυκλοφορία επί του Αυτοκινητοδρόμου απαγορεύεται κατά τις διατάξεις της Νομοθεσίας.

8.3.3 Ειδικά σε σχέση με τις σήραγγες του Αυτοκινητοδρόμου, θα πρέπει να αποκλεισθεί η κυκλοφορία οχημάτων που, σύμφωνα με τις Μελέτες Ανάλυσης Κινδύνων Σηράγγων, πρέπει να αποκλειστεί η χρήση τους, με την επιφύλαξη όμως των περιπτώσεων που, σύμφωνα με τις ανωτέρω Μελέτες Ανάλυσης Κινδύνων Σηράγγων, η διέλευση οχημάτων με επικίνδυνα φορτία υπόκειται σε ειδικές διευθετήσεις.

8.3.4 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να:

(i) τοποθετήσει ευκρινή και σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις σήμανση με τις ανωτέρω απαγορεύσεις, σε ικανή απόσταση από τις προσβάσεις του Έργου Παραχώρησης,

(ii) ενημερώνει τους Χρήστες για τις ανωτέρω απαγορεύσεις και να λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του για την τήρηση αυτών.

8.3.5 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παρέχει στους Χρήστες επαρκή πληροφόρηση και έγκαιρη προειδοποίηση για κάθε γεγονός που επηρεάζει την χρήση του Έργου Παραχώρησης από αυτούς.

8.4 ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ & ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

8.4.1 Χωρίς να περιορίζονται οι υποχρεώσεις του από το Άρθρο 8.1 ανωτέρω και κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στις Προδιαγραφές Απόδοσης και στα Εγχειρίδια, κατά την εκτέλεση των Δραστηριοτήτων που αφορούν τη λειτουργία και την συντήρηση του Έργου Παραχώρησης ο Παραχωρησιούχος οφείλει:

(i) να ενεργεί έγκαιρα και ταχέως,

(ii) να λαμβάνει κάθε αναγκαίο και εύλογο μέτρο, σύμφωνα με τις Προδιαγραφές Απόδοσης, τα Εγχειρίδια και την Ορθή Πρακτική (συμπεριλαμβανομένου του επαναπρογραμματισμού κάποιων εκ των δραστηριοτήτων λειτουργίας και συντήρησης) για να ελαχιστοποιεί οποιαδήποτε παρεμπόδιση ή κίνδυνο των Χρηστών,

(iii) να δίνει προτεραιότητα στην ασφάλεια των Χρηστών ή τρίτων προσώπων και της περιουσίας αυτών, που επηρεάζονται ή ενδέχεται να επηρεαστούν από την εκτέλεση των δραστηριοτήτων λειτουργίας και συντήρησης και να ελαχιστοποιεί τις επιπτώσεις σε αυτούς από την εκτέλεση των δραστηριοτήτων λειτουργίας και συντήρησης,

(iv) να συνεργάζεται με τις Αρμόδιες Αρχές και τρίτα πρόσωπα στα οποία το Δημόσιο έχει αναθέσει την εκτέλεση Έργων Δημοσίου και να ελαχιστοποιεί οποιαδήποτε παρεμπόδιση στην εκτέλεση αυτών,

(v) κατά την ολοκλήρωση οποιωνδήποτε δραστηριοτήτων λειτουργίας και συντήρησης, να αφαιρεί οποιασδήποτε Προσωρινές Κατασκευές έχει εγκαταστήσει σε σχέση με τις δραστηριότητες αυτές, το συντομότερο δυνατόν και με την μέγιστη επιμέλεια.

8.4.2 Χωρίς να περιορίζονται οι υποχρεώσεις του που απορρέουν από το Άρθρο 8.1, ο Παραχωρησιούχος εγγυάται ότι κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων λειτουργίας και συντήρησης θα χρησιμοποιεί προσωπικό ή Υπεργολάβους οι οποίοι διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα, καθώς και υλικά υψηλής ποιότητας τα οποία θα επιτελούν τον σκοπό για τον οποίο προορίζονται, σύμφωνα με την παρούσα.

8.4.3 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντηρεί και έχει σε συνεχή λειτουργία όλα τα συστήματα, διατάξεις, εξοπλισμό, συσκευές και εγκαταστάσεις ασφαλείας, ρύθμισης και ελέγχου της κυκλοφορίας, που απαιτούνται για τη λειτουργία του Έργου Παραχώρησης σε υψηλό και ασφαλές επίπεδο λειτουργίας και εξυπηρέτησης. Ειδικότερα:

(i) Ο Παραχωρησιούχος θα εκτελεί τη συντήρηση και θα λειτουργεί τα ανωτέρω συστήματα, εγκαταστάσεις, κ.λπ. σύμφωνα με τις Προδιαγραφές Απόδοσης και τα Εγχειρίδια.

(ii) Η διακοπή της λειτουργίας ενός συστήματος, εγκατάστασης κ.λπ. για συντήρηση θα προγραμματίζεται εγκαίρως σύμφωνα με τα Εγχειρίδια.

(iii) Η αιφνίδια διακοπή λειτουργίας ενός συστήματος, εγκατάστασης κλπ., λόγω βλάβης, θα αποκαθίσταται εντός του χρόνου που προδιαγράφεται στις Προδιαγραφές Απόδοσης και στα Εγχειρίδια. Για όσες περιπτώσεις δεν προδιαγράφονται, η διακοπή θα αποκαθίσταται στον ελάχιστο δυνατό χρόνο.

8.4.4 Ο Παραχωρησιούχος αναγνωρίζει και αποδέχεται ότι στις υποχρεώσεις λειτουργίας και συντήρησης που αναλαμβάνει δυνάμει της παρούσας συμπεριλαμβάνεται και η διαρκής υποχρέωσή του να αναβαθμίζει με δαπάνες του τον Αυτοκινητόδρομο και τα επί μέρους τμήματα ή/και στοιχεία αυτού (εγκαταστάσεις, εξοπλισμός κ.λπ.), κατά τρόπο ώστε (α) να ενσωματώνονται οποιεσδήποτε τεχνολογικές εξελίξεις ή εξελιγμένες πρακτικές λειτουργίας και συντήρησης, όπως επιτάσσει η Ορθή Πρακτική και (β) να είναι συμβατά με τον εκτιμώμενο εκάστοτε χρόνο παραμένουσας ζωής των στοιχείων του Αυτοκινητοδρόμου.

8.5 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ

8.5.1. Εγχειρίδιο Λειτουργίας

8.5.1.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάξει λεπτομερές και πλήρες Εγχειρίδιο Λειτουργίας, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη παρούσα Σύμβαση, στις Συμβάσεις Παροχής Υπηρεσιών με τις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης, στη Νομοθεσία και την Ορθή Πρακτική. Το Εγχειρίδιο Λειτουργίας θα εγκριθεί από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σύμφωνα με το Άρθρο 8.7.

8.5.1.2 Από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης έως την έγκριση του Εγχειριδίου Λειτουργίας σύμφωνα με τα Άρθρο 8.7 και 9.3.2, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εφαρμόζει το υπάρχον Εγχειρίδιο Λειτουργίας της ΕΟΑΕ. Από την Δεύτερη Αποκλειστική Προθεσμία ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εφαρμόζει το Εγχειρίδιο Λειτουργίας που θα έχει αρμοδίως εγκριθεί.

8.5.1.3 Το Εγχειρίδιο Λειτουργίας πρέπει να περιλαμβάνει διαδικασίες και οδηγίες για:

1. Σχέδια Δράσης που αφορούν στη λειτουργία του Έργου Παραχώρησης σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα κατωτέρω (Άρθρο 8.5.6.6).
2. Λεπτομερείς διαδικασίες (που θα αναπτυχθούν σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης και, όπου αρμόζει, με τα Σχέδια

Δράσης) για τη λειτουργία του Έργου Παραχώρησης και ιδίως όσον αφορά:

(i) στη διαχείριση, ρύθμιση και περιορισμούς της κυκλοφορίας

(ii) στις διαδικασίες αντιμετώπισης εκτάκτων περιστατικών περιλαμβανομένων, σε περίπτωση ατυχήματος, των διαδικασιών κλεισίματος λωρίδων κυκλοφορίας, με εξειδίκευση στις περιοχές σηράγγων

(iii) στην ασφαλή λειτουργία του Έργου Παραχώρησης και στην ασφάλεια των Χρηστών, των υπαλλήλων του Παραχωρησιούχου και των επιτρεπόμενων επισκεπτών του Έργου Παραχώρησης σύμφωνα με τους Κανονισμούς Υγιεινής και Ασφάλειας.

(iv) στην επιβολή, είσπραξη, λογιστική διαχείριση και καταγραφή Διοδίων Τελών

(v) στη λειτουργία των Σταθμών Διοδίων

(vi) στις διαδικασίες εξοπλισμού και επιτήρησης σηράγγων

(vii) στη λειτουργία των Κέντρων Ελέγχου Κυκλοφορίας (ΚΕΚ)

Το περιεχόμενο του Εγχειριδίου Λειτουργίας θα καλύπτει κατ' ελάχιστον τις απαιτήσεις του εγχειριδίου λειτουργίας και συντήρησης της ΕΟΑΕ.

8.5.2 Λειτουργία Σταθμών Διοδίων

8.5.2.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καθορίσει, μελετήσει, οργανώσει και επιβλέπει τις Δραστηριότητες που αφορούν στη λειτουργία των Σταθμών Διοδίων ιδίως όσον αφορά:

(i) στη διαδικασία είσπραξης και την αντιμετώπιση προβλημάτων είσπραξης των Διοδίων Τελών,

(ii) στη διαχείριση εισπράξεων των Σταθμών Διοδίων,

(iii) στη διαχείριση παραβάσεων, εξαιρέσεων και αδυναμίας πληρωμών,

(iv) στην αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών στους Σταθμούς Διοδίων,

(v) στην υποστήριξη και συντήρηση των Σταθμών Διοδίων,

(vi) στον ελεγκτικό μηχανισμό των Σταθμών Διοδίων,

(vii) στις προβλεπόμενες ενέργειες, καθήκοντα και αρμοδιότητες των υπαλλήλων των Σταθμών Διοδίων.

8.5.3 Λειτουργία Σηράγγων του Έργου Παραχώρησης

8.5.3.1 Ως πεδίο εφαρμογής του παρόντος ορίζονται όλες οι σήραγγες του Έργου Παραχώρησης ανεξαρτήτως μήκους ή άλλου χαρακτηριστικού, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά, καθώς και τα ανοικτά τμήματα του Έργου Παραχώρησης σε μήκος τουλάχιστον εκατό (100 μέτρων) που βρίσκονται εκατέρωθεν των σηράγγων. Δια της παρούσας ο Παραχωρησιούχος ορίζεται ως Διαχειριστής Σηράγγων του Έργου Παραχώρησης κατά την έννοια του π.δ. 230/2007.

8.5.3.2 Εντός δύο ημερών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος να διορίσει πρόσωπο ως Αρμόδιο Ασφαλείας των σηράγγων του Έργου Παραχώρησης κατά την έννοια του άρθρου 6 του π.δ. 230/2007.

8.5.3.3 Ο Αρμόδιος Ασφαλείας θα έχει τα τουλάχιστον τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες σε όλα τα ζητήματα που σχετίζονται με την ασφάλεια των σηράγγων του Έργου Παραχώρησης, όπως κατ’ ελάχιστο ορίζονται στο άρθρο 6 του π.δ. 230/2007.

8.5.3.4 Ο Αρμόδιος Ασφαλείας μπορεί να ανήκει στο προσωπικό του Παραχωρησιούχου, αλλά θα πρέπει να είναι ανεξάρτητος σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με την ασφάλεια των σηράγγων και δεν δέχεται οδηγίες από τον Παραχωρησιούχο για τα θέματα αυτά.

8.5.3.5 Το Δημόσιο και η ΔΑΣ, δικαιούνται να διεξάγουν τακτικές επιθεωρήσεις προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι οι σήραγγες του Έργου Παραχώρησης είναι σύμφωνες με τις απαιτήσεις της Σύμβασης και της Νομοθεσίας. Το διάστημα μεταξύ δύο διαδοχικών επιθεωρήσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη. Δραστηριότητα της κάθε επιθεώρησης μπορεί να είναι και η διενέργεια Άσκησης Ετοιμότητας κατ' εντολή του Δημοσίου ή της ΔΑΣ, την οποία ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει με δαπάνη του, εφόσον το χρονικό διάστημα από την τελευταία Άσκηση Ετοιμότητας που διενήργησε ο Παραχωρησιούχος σύμφωνα με το επόμενο Άρθρο 8.5.3.6 υπερβαίνει τους δεκαοκτώ (18) μήνες.

8.5.3.6 Ο Παραχωρησιούχος, δια του Αρμόδιου Ασφαλείας είναι υποχρεωμένος, κατά τακτά χρονικά διαστήματα που θα προβλέπονται στο Εγχειρίδιο Λειτουργίας, να πραγματοποιεί Ασκήσεις Ετοιμότητας στις σήραγγες του Έργου Παραχώρησης. Οι Ασκήσεις Ετοιμότητας διεξάγονται με συμμετοχή των Υπηρεσιών Έκτακτης Ανάγκης και του σχετικού προσωπικού του Παραχωρησιούχου και πρέπει, κατά το δυνατόν, να προγραμματίζονται σε

ώρες μειωμένης κυκλοφορίας στο Έργο Παραχώρησης. Για το σκοπό εκτέλεσης των ανωτέρω ασκήσεων, ο Παραχωρησιούχος δύναται να διακόπτει τη λειτουργία του Αυτοκινητοδρόμου για τη χρονική περίοδο που προβλέπεται στο Εγχειρίδιο Λειτουργίας.

8.5.3.7 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εξασφαλίζει την ενημέρωση των Χρηστών σε θέματα ασφαλείας σηράγγων και την επίτευξη βελτιωμένης επικοινωνίας μεταξύ των αρμοδίων οργάνων των σηράγγων και των Χρηστών που ευρίσκονται μέσα σε αυτές. Η ενημέρωση αυτή θα πρέπει να εκτείνεται και σε θέματα σωστής συμπεριφοράς των Χρηστών εντός των σηράγγων και ειδικότερα σε περιπτώσεις βλάβης οχημάτων, κυκλοφοριακής συμφόρησης, ατυχημάτων και πυρκαγιών αλλά και στην πληροφόρηση των Χρηστών για τα συστήματα ασφαλείας που διαθέτουν οι σήραγγες.

8.5.4 Επικίνδυνα Φορτία (ADR)

8.5.4.1 Η διέλευση οχημάτων που μεταφέρουν επικίνδυνα φορτία διαμέσου του Έργου Παραχώρησης τελεί υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην Συμφωνία ADR, της 30ης Σεπτεμβρίου 1957, η οποία κυρώθηκε με το ν. 1741/1987 (ΦΕΚ Α΄ 225), καθώς και σε κάθε νεότερη αναθεώρηση των διατάξεων της Συμφωνίας ADR και άλλων ρυθμίσεων τεχνικών και λεπτομερειακών ζητημάτων εφαρμογής της ADR. Η εφαρμοστέα κατά την υπογραφή της παρούσας έκδοση της Συμφωνίας ADR είναι η έκδοση 2021 η οποία λαμβάνει υπόψη όλες τις τροποποιήσεις με τις Οδηγίες 61/2010/ΕΕ, 2012/45/ΕΕ, 2014/103/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/2309, (ΕΕ) 2018/217,(ΕΕ) 2018/1846 και (ΕΕ) 2020/1833 της Επιτροπής για την προσαρμογή στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο (Υ.Α. Γ5/145078/2021 – ΦΕΚ 3202/Β’ 21.7.2021 όπως τροποποιήθηκε με την Υ.Α. 200035/2023 - ΦΕΚ 4101/Β’ 23.6.2023).

8.5.4.2 Τα οχήματα και οι οδηγοί που μεταφέρουν επικίνδυνα φορτία θα πρέπει να φέρουν όλα τα απαραίτητα συνοδευτικά έγγραφα και τον εξοπλισμό που προδιαγράφονται στη Συμφωνία ADR.

8.5.4.3 Ο Παραχωρησιούχος διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει την πλήρη απαγόρευση ή χρονικούς και άλλους περιορισμούς στη διέλευση όλων των επικίνδυνων φορτίων ή συγκεκριμένων κατηγοριών αυτών, σε μεμονωμένα τμήματα ή στο σύνολο του Έργου Παραχώρησης καθώς και σε μεμονωμένες σήραγγες ή ομάδες σηράγγων. Οι σχετικοί περιορισμοί θα ανακοινώνονται από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, πριν την εφαρμογή τους και παράλληλα θα

τοποθετούνται κατάλληλες ρυθμιστικές πινακίδες στους ανισόπεδους κόμβους ανάντη των συγκεκριμένων οδικών τμημάτων και σηράγγων.

8.5.4.4 Στην περίπτωση που επιβληθεί μερική ή συνολική απαγόρευση μεταφοράς επικίνδυνων φορτίων δια μέσου του Έργου Παραχώρησης, η μεταφορά τους θα είναι δυνατή μόνο κατόπιν έγγραφης άδειας του Παραχωρησιούχου. Στην περίπτωση αυτή οι ενδιαφερόμενοι πρέπει τουλάχιστον 24 ώρες πριν από την είσοδό του οχήματος στον Αυτοκινητόδρομο, να ζητήσουν από τον Παραχωρησιούχο την άδεια διέλευσης, παρέχοντας τουλάχιστον τις παρακάτω πληροφορίες:

(a) το είδος και την ποσότητα του επικίνδυνου υλικού ή ουσίας,

(b) τα βασικά χαρακτηριστικά του οχήματος (μήκος, πλάτος, βάρος),

(c) τα σημεία και το χρόνο εισόδου στον Αυτοκινητόδρομο και εξόδου από αυτόν,

(d) αποδείξεις ασφαλιστικών εγγράφων.

8.5.5 Υπερμεγέθη και Υπέρβαρα Οχήματα

8.5.5.1 Υπό την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου, δεν επιτρέπεται η κυκλοφορία στο Έργο Παραχώρησης οχημάτων ή συνδυασμών οχημάτων, εάν αυτά υπερβαίνουν τις μέγιστες επιτρεπόμενες διαστάσεις, βάρη και βάρη ανά άξονα τα οποία αναφέρονται στο παράρτημα Ι του π.δ. 77/1998 (ΦΕΚ Α΄71) «*Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 96/53/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Ιουλίου 1996 σχετικά με τον καθορισμό, για ορισμένα οδικά οχήματα που κυκλοφορούν στην Κοινότητα, των μέγιστων επιτρεπόμενων διαστάσεων στις εθνικές και διεθνείς μεταφορές και των μέγιστων επιτρεπόμενων βαρών στις διεθνείς μεταφορές*», όπως αυτό εκάστοτε ισχύει.

8.5.5.2 Σύμφωνα με το άρθρο 5 του ανωτέρω π.δ. 77/1998 σε συνδυασμό με το άρθρο 53 Κεφάλαιο Ε παράγ. 2 του ΚΟΚ, η κυκλοφορία οχημάτων ή συνδυασμών τους, τα οποία υπερβαίνουν τις μέγιστες διαστάσεις, όταν τα οχήματα αυτά ή συνδυασμοί τους μεταφέρουν ή προορίζονται να μεταφέρουν αδιαχώριστα ή μη φορτία, επιτρέπεται μόνο βάσει ειδικών αδειών που είτε εκδίδονται από τον Παραχωρησιούχο είτε προϋποθέτουν τη συναίνεσή του προς την εκδίδουσα αρχή στις οποίες θα αναγράφονται τα οδικά τμήματα διέλευσης, η ημερομηνία και ώρες πραγματοποίησης της διαδρομής και το ανώτατο όριο ταχύτητας.

8.5.5.3 Η αίτηση για τη χορήγηση της σχετικής ειδικής άδειας θα πρέπει να υποβάλλεται στον Παραχωρησιούχο, τουλάχιστον τρεις (3) Εργάσιμες Ημέρες πριν από την προγραμματιζόμενη διέλευση. Ο Παραχωρησιούχος διατηρεί το δικαίωμα άρνησης χορήγησης της σχετικής άδειας. Η ως άνω άρνηση δε συνιστά σε καμία περίπτωση λόγο οικονομικών ή άλλων απαιτήσεων από τρίτους προς τον Παραχωρησιούχο για καθυστερήσεις, κόστος καυσίμων, απώλεια εργατοωρών κ.λπ. Ομοίως δε γεννάται κατά του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή οιαδήποτε αξίωση τρίτου από την άρνηση χορήγησης της σχετικής άδειας από τον Παραχωρησιούχο.

8.5.5.4 Με τη χορηγούμενη άδεια διέλευσης, ο Παραχωρησιούχος ορίζει το χρόνο διέλευσης και τα απαραίτητα μέτρα ασφαλείας που ο μεταφορέας θα πρέπει να λάβει (συνοδεία οχημάτων κ.λπ.), ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια και η άνεση των υπόλοιπων Χρηστών του Έργου Παραχώρησης.

8.5.5.5 Σε περίπτωση που εντοπιστεί Όχημα το οποίο υπερβαίνει τις εκ του νόμου οριζόμενες μέγιστες διαστάσεις και βάρη και δεν φέρει τη σχετική άδεια διέλευσης από τον Παραχωρησιούχο, εκτός των άλλων κυρώσεων που πιθανόν να επιβληθούν από τρίτους (π.χ. Τροχαία) στον οδηγό του Οχήματος, ο Παραχωρησιούχος διατηρεί το δικαίωμα απαίτησης οικονομικής αποζημίωσης από τον οδηγό, κάτοχο ή/και ιδιοκτήτη του Οχήματος για εργασίες και μέσα που πιθανόν να χρειαστούν προκειμένου το Όχημα να εξέλθει του Έργου Παραχώρησης, ώστε να μην αποτελεί κίνδυνο για τους Χρήστες και τις εγκαταστάσεις του Έργου Παραχώρησης, καθώς και για τυχόν εργασίες αποκατάστασης που απαιτηθεί να γίνουν λόγω ζημιών που προκάλεσε η διέλευση του Οχήματος στο τμήμα για το οποίο δεν είχε άδεια διέλευσης.

8.5.6 Αστυνόμευση του Έργου Παραχώρησης – Σχέδια Δράσης

8.5.6.1 Μετά την υπογραφή της Σύμβασης ο Παραχωρησιούχος οφείλει να έρθει σε επαφή με τις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης, ώστε έγκαιρα να ρυθμίσουν από κοινού, με σχετική συμφωνία, τις υπηρεσίες αστυνόμευσης και πυρόσβεσης του Έργου Παραχώρησης.

8.5.6.2 Οι Συμβάσεις Παροχής Υπηρεσιών με τις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης θα έχουν ρυθμιστικό χαρακτήρα χωρίς να δημιουργούν περαιτέρω υποχρεώσεις στον Παραχωρησιούχο, πέραν αυτών που προβλέπονται από την παρούσα, τις Προδιαγραφές Απόδοσης και τα Εγχειρίδια και θα πρέπει να έχουν συναφθεί το αργότερο έως την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης

σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 4 της παρούσας. Οι Συμβάσεις Παροχής Υπηρεσιών μπορεί να τροποποιούνται με αμοιβαία συμφωνία των εμπλεκόμενων μερών, με την επιφύλαξη της προηγούμενης γραπτής συναίνεσης του Δημοσίου.

8.5.6.3 Ο Παραχωρησιούχος θα εξασφαλίζει και θα συντηρεί με δικές του δαπάνες τις κατάλληλες εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης του απαραίτητου προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας και της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και τον εξοπλισμό αυτών, σύμφωνα με τα κατ’ ελάχιστο προβλεπόμενα στο Προσάρτημα 11 της παρούσας. Οι ακριβείς θέσεις των εγκαταστάσεων και ο συγκεκριμένος τύπος του περιγραφόμενου στο Προσάρτημα 11 εξοπλισμού θα προσδιοριστεί με τη συμφωνία αστυνόμευσης και πυρόσβεσης του Άρθρου 8.5.6.1. Κάθε άλλη δαπάνη σχετική με την αστυνόμευση και πυρόσβεση (όπως λ.χ. μισθοδοσία προσωπικού, καύσιμα κλπ.) βαρύνει το Δημόσιο.

8.5.6.4 Η αστυνόμευση του Έργου Παραχώρησης από την Ελληνική Αστυνομία είναι ανεξάρτητη από την Τεχνική Αστυνόμευση του Παραχωρησιούχου, η οποία και διατηρεί την αυτοτέλειά της, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

8.5.6.5 Για τον σκοπό οργάνωσης της αντιμετώπισης ατυχημάτων ή εκτάκτων περιστατικών ο Παραχωρησιούχος θα εκπονήσει αναλυτικά / λεπτομερειακά Σχέδια Δράσης για κάθε είδος / περίπτωση ατυχήματος όπως αναγράφονται στο υπάρχον εγχειρίδιο λειτουργίας και στις τυχόν αναθεωρήσεις του.

8.5.6.6 Τα Σχέδια Δράσης θα περιλαμβάνουν σαφείς οδηγίες για τις ενέργειες κάθε ατόμου / υπηρεσίας σε περίπτωση ατυχήματος, ή έστω και κινδύνου ατυχήματος ή οποιασδήποτε κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Τα Σχέδια Δράσης θα αποτείνονται τόσο στο προσωπικό του Παραχωρησιούχου, όσο και στις εμπλεκόμενες άλλες Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης. Τα Σχέδια Δράσης θα περιλαμβάνουν ενδεικτικά και τα ακόλουθα:

(a) Είδος/πλήθος κινητοποιούμενων (π.χ. ασθενοφόρων, περιπολικών, πυροσβεστικών, κλπ.) μέσων και ομάδων προσωπικού κατά περίπτωση,

(b) Είδος ομάδων διάσωσης, απεγκλωβισμού και τρόπους παροχής πρώτων βοηθειών,

(c) Τρόπο / οδούς προσπέλασης ατόμων και μέσων στη θέση ατυχήματος,

(d) Αναγκαίο εξοπλισμό για τις ανωτέρω ομάδες,

(e) Διαίρεση του Έργου Παραχώρησης σε περιοχές ευθύνης των ομάδων.

8.5.6.7 Τα Σχέδια Δράσης θα επικαιροποιούνται και ενημερώνονται από τον Παραχωρησιούχο, όπως εκάστοτε απαιτείται (π.χ. σε περιπτώσεις εκσυγχρονισμού των συστημάτων τηλεπικοινωνιακής σύνδεσης, ή μεταστέγασης των αρμοδίων Υπηρεσιών Έκτακτης Ανάγκης, ή εκσυγχρονισμού μέσων / υλικών πυρόσβεσης, βάσει της εμπειρίας που αποκτάται σταδιακά κ.λπ.).

8.5.6.8 Τα Σχέδια Δράσης, όπως εκάστοτε επικαιροποιούνται, τελούν υπό την έγκριση των εμπλεκόμενων Αρμοδίων Αρχών (και κυρίως των Υπηρεσιών Έκτακτης Ανάγκης) και του Δημοσίου.

8.5.6.9 Τα επικαιροποιημένα Σχέδια Δράσης υποβάλλονται προς έγκριση στο Δημόσιο και στις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης. Η προθεσμία προς έγκριση ορίζεται σε τριάντα (30) ημέρες από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη, τα Σχέδια Δράσης τεκμαίρονται ως εγκριθέντα.

8.5.7 Αντιμετώπιση Εκτάκτων Καταστάσεων

8.5.7.1 Ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος σε περίπτωση εκτάκτων καταστάσεων, όπως ενδεικτικά:

(i) ατυχήματος ή οποιασδήποτε άλλης έκτακτης κατάστασης που απαιτεί άμεση αντιμετώπιση,

(ii) διαπιστώσεως του κινδύνου επελεύσεως ατυχήματος ή τρομοκρατικής ενέργειας,

(iii) βλάβης δομικών στοιχείων τεχνικών έργων που επηρεάζουν τα έργα του Έργου Παραχώρησης,

(iv) επικινδύνων παραμορφώσεων του οδοστρώματος του Αυτοκινητοδρόμου,

(v) βλάβης στις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις του Έργου Παραχώρησης που θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των Χρηστών ή των εργαζομένων στο Έργο Παραχώρησης,

(vi) οποιασδήποτε κατάστασης που θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των Χρηστών ή των εργαζομένων στο Έργο Παραχώρησης,

να λαμβάνει κάθε μέτρο που είναι αναγκαίο και να παρέχει κάθε διευκόλυνση στις Αρμόδιες Αρχές να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους, ακόμη και αν τούτο

έχει επιπτώσεις στα Έσοδα, προκειμένου να διασφαλιστούν συνθήκες ασφάλειας για τους Χρήστες, το Έργο Παραχώρησης και τους τρίτους.

8.5.7.2 Τα μέτρα που οφείλει να λαμβάνει ο Παραχωρησιούχος σε έκτακτες καταστάσεις θα πρέπει να είναι σε πλήρη συμμόρφωση με τα προβλεπόμενα στις Προδιαγραφές Απόδοσης, στο Εγχειρίδιο Λειτουργίας και στα Σχέδια Δράσης και, εφόσον τούτο απαιτείται, δύνανται να εκτείνονται έως:

(i) την αναστολή είσπραξης Διοδίων Τελών,

(ii) το κλείσιμο του Αυτοκινητοδρόμου σε τμήματα αυτού (μικρά ή μεγαλύτερα) μεταξύ κόμβων στη μία ή και στις δύο κατευθύνσεις και την διακοπή της κυκλοφορίας,

(iii) κάθε άλλο μέτρο που η λήψη του θεωρείται δικαιολογημένα αναγκαία από το Δημόσιο ή/και τις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης για την ασφάλεια των Χρηστών και την προστασία του Έργου Παραχώρησης

8.5.7.3 Η έγκριση του Εγχειριδίου Λειτουργίας από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και η συμμόρφωση του Παραχωρησιούχου με αυτό δεν περιορίζει ούτε αναιρεί καθ' οιονδήποτε τρόπο οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις, ευθύνες και κινδύνους που έχει αναλάβει ο Παραχωρησιούχος δυνάμει της παρούσας και δεν δύναται να αντιταχθεί έναντι του Δημοσίου ούτε να αποτελέσει βάση για οποιαδήποτε αξίωση του Παραχωρησιούχου έναντι του Δημοσίου σε περίπτωση παράβασης εκ μέρους του οποιουδήποτε από τους όρους της παρούσας.

8.6 ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ

8.6.1 Τακτική Συντήρηση Αυτοκινητοδρόμου

Η Τακτική Συντήρηση του Αυτοκινητοδρόμου περιλαμβάνει:

i) την Τεχνική Αστυνόμευση σύμφωνα με τις διαδικασίες που περιγράφονται στο Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης. Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εξασφαλίσει την Τεχνική Αστυνόμευση του Αυτοκινητοδρόμου η οποία θα πρέπει να καλύπτει τους ακόλουθους τομείς:

- Εντοπισμό των φθορών και βλαβών των στοιχείων του Αυτοκινητόδρομου
- Εντοπισμό επικείμενων κινδύνων για τους Χρήστες

ii) την στοιχειώδη συντήρηση σύμφωνα με τις διαδικασίες που περιγράφονται στο Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης.

- Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εξασφαλίζει τη στοιχειώδη συντήρηση του Αυτοκινητοδρόμου που περιλαμβάνει όλες τις εργασίες συντήρησης που πραγματοποιούνται σε διαστήματα όπως ορίζεται στο Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης προκειμένου να εξασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία του Ε.Π
- Στο τέλος κάθε ημερολογιακού έτους, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάσσει και να υποβάλλει στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, και μετά το πέρας των υποχρεώσεων του Ανεξάρτητου Μηχανικού σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 10 της παρούσας, στο Δημόσιο έκθεση με όλες τις εργασίες επιθεώρησης, συντήρησης, επιδιόρθωσης και τεχνικής βελτίωσης οι οποίες πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του παρελθόντος έτους στο Ε.Π σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης.
- Η Τακτική Συντήρηση του Αυτοκινητοδρόμου θα πραγματοποιείται βάσει των προθεσμιών απόκρισης και αποκατάστασης φθορών που αναλυτικά περιγράφονται στο Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης.
- Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις προθεσμίες αυτές ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταβάλλει στο Δημόσιο αποζημίωση. Βάση υπολογισμού της αποζημίωσης Τακτικής Συντήρησης αποτελούν τα προβλεπόμενα στο Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης της ΕΟΑΕ. Οι σχετικές επί μέρους αποζημιώσεις υπόκεινται σε αναθεώρηση με βάση υπολογισμού την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

  Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου αναφορικά με το ποσό της αποζημίωσης, η διαφορά υποβάλλεται προς επίλυση κατά τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 33. Η αποζημίωση θα καταβάλλεται από τον Παραχωρησιούχο στο Δημόσιο εντός τριάντα (30) ημερών από την περάτωση της Διαδικασίας Επίλυσης Διαφοράς, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στο Άρθρο 33. Το Δημόσιο δικαιούται να

χρησιμοποιεί την αποζημίωση για τη χρηματοδότηση σύμφωνα με το Άρθρο 8.6.6.

8.6.1.Α Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης

Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάξει λεπτομερές και πλήρες Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης του Έργου Παραχώρησης σύμφωνα με την παρούσα, τη Νομοθεσία και την Ορθή Πρακτική εντός της Δεύτερης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας. Μέχρι τότε θα πρέπει να χρησιμοποιεί το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης της ΕΟΑΕ.

Το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης θα πρέπει να περιλαμβάνει ενδεικτικά διαδικασίες και οδηγίες που αφορούν:

- στη διεξαγωγή Τεχνικής Αστυνόμευσης
- στην κατάρτιση χρονοδιαγράμματος εργασιών συντήρησης και επισκευής.
- στη συντήρηση και επιθεώρηση γεφυρών
- στη συντήρηση και επιθεώρηση οδοστρωμάτων
- στη συντήρηση και επιθεώρηση οδικού εξοπλισμού
- στην επιθεώρηση και συντήρηση σηράγγων
- στην υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων.

Το περιεχόμενο του Εγχειριδίου Επιθεώρησης και Συντήρησης θα καλύπτει κατ’ ελάχιστον τις απαιτήσεις του Εγχειριδίου Λειτουργίας και Συντήρησης της ΕΟΑΕ.

8.6.2 Σύστημα Διαχείρισης Αυτοκινητοδρόμου

Εντός δυο (2) ετών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης ο Παραχωρησιούχος οφείλει να συντάξει και υποβάλλει προς έγκριση στον Ανεξάρτητο Μηχανικό Σύστημα Διαχείρισης Αυτοκινητοδρόμου (Asset Management System) το οποίο να είναι σύγχρονο (κατά AASHTO Transportation Asset Management Guide ή αντίστοιχο) και λειτουργικό εργαλείο για τη διαχείριση του έργου και την τήρηση αρχείων, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για τα περιουσιακά στοιχεία και την ημερομηνία εγκατάστασης τους (όπου είναι δυνατόν), να χρησιμοποιεί κατάλληλο λογισμικό (state of the art) και το οποίο να καλύπτει επαρκώς όλα τα επί μέρους συστατικά στοιχεία του Αυτοκινητοδρόμου δηλαδή:

- Οδοστρώματα
- Τεχνικά έργα (Γέφυρες, Σήραγγες κλπ.)
- Οδικό Εξοπλισμό

Το λογισμικό για κάθε μεμονωμένο στοιχείο του Αυτοκινητοδρόμου θα πρέπει να συνεργάζεται ικανοποιητικά με τα υπόλοιπα και παρέχει ενοποιημένο πρόγραμμα δράσεων ενεργειών και συνολικό προϋπολογισμό παρεμβάσεων.

Η βάση δεδομένων του Συστήματος Διαχείρισης Αυτοκινητοδρόμου θα περιλαμβάνει όλα τα περιουσιακά στοιχεία που πρέπει να συντηρούνται με κατάλληλη περιγραφή και σε κατάλληλη χωρική κλίμακα.

Η βάση δεδομένων του Συστήματος Διαχείρισης Αυτοκινητοδρόμου θα περιλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες δραστηριότητες προληπτικής συντήρησης, ημερομηνίες και ιστορικό επισκευών. Η βάση δεδομένων θα περιλαμβάνει την ημέρα που ο εξοπλισμός τίθεται εκτός λειτουργίας και την ημέρα που επανατίθεται σε κατάσταση λειτουργίας, καθώς και κατάλληλες πληροφορίες αναφορικά με τις βλάβες, το είδος των επισκευών και προσδιορισμό των εργασιών συντήρησης που πραγματοποιήθηκαν.

Το Σύστημα Διαχείρισης Αυτοκινητοδρόμου θα πρέπει αφενός να χρησιμοποιεί κατάλληλες καμπύλες φθοράς για τα επιμέρους μεμονωμένα στοιχεία του Αυτοκινητοδρόμου οι οποίες θα καθορίζουν και τον χρόνο ζωής των στοιχείων αυτών και αφετέρου να συμβάλλει στην επικαιροποίηση και ακριβέστερο καθορισμό των καμπυλών.

Το Σύστημα Διαχείρισης του Αυτοκινητοδρόμου θα εγκριθεί από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό. Από τη χρονική στιγμή της ανωτέρω έγκρισης το ετήσιο πρόγραμμα συντήρησης οφείλει να συντάσσεται με βάση το Σύστημα Διαχείρισης του Αυτοκινητοδρόμου.

Ένας από τους βασικούς στόχους του Συστήματος Διαχείρισης του Αυτοκινητοδρόμου είναι ο προγραμματισμός, η απόδοση προτεραιοτήτων και η κατάρτιση προϋπολογισμού για τις δράσεις συντήρησης και επισκευής.

8.6.3 Επιδόσεις Συντήρησης - Βασικοί Δείκτες Απόδοσης

8.6.3.1 Ο γενικός στόχος του Δημοσίου μέσω της παροχής, συντήρησης και λειτουργίας Έργου Παραχώρησης από τον Παραχωρησιούχο είναι η εξυπηρέτηση των μεταφορικών αναγκών του κοινού και των επιχειρήσεων με τον βέλτιστο τρόπο. Για την επίτευξη του στόχου τούτου το Δημόσιο στοχεύει

στην παροχή σχημάτων μεταφορών (περιλαμβανομένου και του Έργου Παραχώρησης), μέσω των οποίων πληρούνται κυρίως οι ακόλουθοι στόχοι:

(a) Ικανοποίηση της τρέχουσας και μελλοντικής ζήτησης μεταφορών,

(b) Εξυπηρέτηση όλων των τύπων μεταφορικών οχημάτων που επιτρέπεται να κυκλοφορούν στο Έργο Παραχώρησης,

(c) Εξυπηρέτηση άλλων αναγκών των τοπικών κοινωνιών που συνδέονται με το Έργο Παραχώρησης και τις συναφείς με αυτό υποδομές,

(d) Βελτιστοποίηση των χρήσεων γης και του σχεδιασμού στις μεταφορές,

(e) Βελτιστοποίηση της αλληλοεπίδρασης άλλων μεταφορικών μέσων προς υποβοήθηση των πολυτροπικών μεταφορών επιβατών και εμπορευμάτων,

(f) Ελαχιστοποίηση της δαπάνης του συνόλου του κύκλου ζωής κατασκευής, συντήρησης και λειτουργίας του Έργου Παραχώρησης και της παροχής υπηρεσιών μεταφοράς,

(g) Ελαχιστοποίηση της δαπάνης των Χρηστών του Έργου Παραχώρησης, όπως της δαπάνης λειτουργίας οχημάτων, της δαπάνης χρήσης του Έργου Παραχώρησης και της αξίας χρόνου των Χρηστών,

(h) Μεγιστοποίηση της άνεσης, της οδικής ασφάλειας, της εν γένει ασφάλειας και της αξιοπιστίας των προβλεπόμενων χρόνων ταξιδιού,

(i) Παροχή αποδεκτού επιπέδου πρόσβασης για όλα τα είδη μεταφορών και σε όλες τις περιοχές του Έργου Παραχώρησης,

(j) Ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων,

(k) Ελαχιστοποίηση του κινδύνου αστοχίας οιουδήποτε στοιχείου του Έργου Παραχώρησης, μέσω της παροχής υποδομής υψηλής ποιότητας και υιοθέτησης αξιόπιστων μελετών,

(l) Μεγιστοποίηση της ασφάλειας, βεβαιότητας, αποδοτικότητας, διαφάνειας και ίσης μεταχείρισης προς όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, μέσω της εφαρμογής διαδικασιών διακυβέρνησης οι οποίες εξασφαλίζουν ότι:

(i) Ο Παραχωρησιούχος θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, περιλαμβανομένης της εμπρόθεσμης λήψης όλων των εύλογων μέτρων, προκειμένου να διευκολύνεται η επίτευξη των στόχων των Προδιαγραφών Απόδοσης,

(ii) Το Δημόσιο και οι εμπλεκόμενοι στο Έργο Παραχώρησης τρίτοι θα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να ελαχιστοποιούνται οιεσδήποτε δυσμενείς επιπτώσεις επί των Δραστηριοτήτων, του Έργου Παραχώρησης και της κυκλοφορίας στο Έργο Παραχώρησης,

(iii) Όλες οι Κατασκευές και Δραστηριότητες να είναι σύμφωνες με το Νόμο και τις προβλέψεις της παρούσας,

(iv) Η χρέωση των Διοδίων Τελών να είναι ορθή και εμπρόθεσμη, και

(v) Να ικανοποιούνται οι ανάγκες των τρεχουσών γενεών χωρίς να επιβάλλονται παράλογες δαπάνες ή επιπτώσεις στις μελλοντικές γενεές, περιλαμβανομένης της πρόνοιας για μελλοντικές αναβαθμίσεις ή τροποποιήσεις του Έργου Παραχώρησης.

8.6.3.2 Βασικοί Δείκτες Απόδοσης

(a) Ο Παραχωρησιούχος οφείλει κατά την εκτέλεση του Έργου να μεριμνά για την επίτευξη των Απαιτούμενων Τιμών για το σύνολο των Βασικών Δεικτών Απόδοσης όπως αναλυτικά περιγράφεται στο Προσάρτημα 3 (Παράρτημα 6). Οι Βασικοί Δείκτες Απόδοσης που παρακολουθούνται είναι:

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	Α/Α	ΒΑΣΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ
ΟΔΟΣΤΡΩΜΑΤΑ	1	Διεθνής Δείκτης Ομαλότητας -International Roughness Index (IRI)
	2	Δείκτης Παρούσας Εξυπηρετικότητας- Present Serviceability Index (PSI)
	3	Φέρουσα Ικανότητα Οδοστρώματος
	4	Ολισθηρότητα
ΤΕΧΝΙΚΑ	5	Δομική και Λειτουργική Επάρκεια
	6	Κατάσταση Στηθαίων
	7	Οδόστρωμα καταστρώματος Δείκτης Παρούσας Εξυπηρετικότητας- Present Serviceability Index (PSI)
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	8	Κατάσταση Στηθαίων Ασφαλείας
		Η/Μ Σηράγγων
	9	Κυκλώματα φωτισμού - Κατάσταση
	10	Συστήματα SCADA και TMS - Κατάσταση
	11	Αγωγός Πυρόσβεσης - Κατάσταση
	12	Τηλέφωνα SOS - Κατάσταση

		Κατακόρυφη Σήμανση/Πινακίδες
	13	Συντελεστής οπισθανάκλασης.
	14	Αναγνωσιμότητα (Μέρα/Νύκτα)
		Οριζόντια Σήμανση/Διαγραμμίσεις
	15	Συντελεστής φωτεινότητας σε συνθήκες διάχυτου φωτισμού Qd.
	16	Συντελεστής οπισθανάκλασης.
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	17	Χρόνος ανταπόκρισης συμβάντος
	18	Χρόνος εκκαθάρισης συμβάντος
		Αποχιονισμός
	19	Χρόνος ανταπόκρισης
	20	Χρόνος εκκαθάρισης

(b) Ο Παραχωρησιούχος θα υποβάλλει στο Δημόσιο έκθεση ΒΔΑ για κάθε Περίοδο Μέτρησης που θα αφορά στους είκοσι (20) Βασικούς Δείκτες Απόδοσης σύμφωνα με το Άρθρο 8.6.4.

(c) Σε περίπτωση μη επίτευξης των Απαιτούμενων Τιμών των Βασικών Δεικτών Απόδοσης ο Παραχωρησιούχος θα καταβάλλει αποζημίωση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Προσάρτημα 3 Παράρτημα 6 (παρ. 6.5) της παρούσας.

8.6.4 Σύστημα αξιολόγησης ΒΔΑ

(a) Ο Παραχωρησιούχος είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση των επιδόσεών του και την τήρηση των τιμών των ΒΔΑ αναφορικά με την παρούσα Σύμβαση κατά την περίοδο που εκκινεί από την Ημερομηνία Παραχώρησης του Έργου και για όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, με τον τρόπο και τη συχνότητα που ορίζονται παρακάτω.

(b) Η Περίοδος Παραχώρησης χωρίζεται σε δώδεκα (12) Περιόδους Μέτρησης όπως αυτές αναλυτικά παρουσιάζονται στο Προσάρτημα 3, Παράρτημα 7. Εντός δύο (2) μηνών μετά το πέρας κάθε Περιόδου Μέτρησης ο Παραχωρησιούχος θα υποβάλει στο Δημόσιο τις εκθέσεις ΒΔΑ, που θα συντάσσονται βάσει του Συστήματος Αξιολόγησης ΒΔΑ, οι οποίες θα πρέπει να είναι συντεταγμένες κατά μορφή και περιεχόμενο σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο Προσάρτημα 3 και να βεβαιώνει την ακρίβεια αυτών.

(c) Ο Αυτοκινητόδρομος χωρίζεται σε ενενήντα (90) τμήματα μήκους 10 χιλιομέτρων ή και μικρότερα στα άκρα αυτοτελών τμημάτων όπως παρουσιάζεται στο Προσάρτημα 3, Παράρτημα 8.

(d) Οι επιδόσεις του Παραχωρησιούχου ως προς την επίτευξη των απαιτούμενων τιμών ΒΔΑ βαθμολογούνται. Η βαθμολόγηση του Παραχωρησιούχου προκύπτει από την σχέση :

$S_k = \sum_{i=1}^{n90} \sum_{j=1}^{m20} Sijk$

Όπου:

i = συγκεκριμένο οδικό τμήμα i (συνολικά 90 οδικά τμήματα)

j = συγκεκριμένος ΒΔΑ (συνολικά 20 ΒΔΑ)

k = Περίοδος Μέτρησης των ΒΔΑ (συνολικά 12 Περίοδοι Μέτρησης)

S_k = Ο συνολικός βαθμός της Περιόδου Μέτρησης k

Sijk = Ο βαθμός αξιολόγησης του ΒΔΑ j στο οδικό τμήμα i στην Περίοδο Μέτρησης k (0 σε περίπτωση ικανοποίησης των Απαιτούμενων Τιμών ΒΔΑ, 1 σε περίπτωση μη ικανοποίησης των Απαιτούμενων Τιμών ΒΔΑ)

(e) Με βάση τα αποτελέσματα των μετρήσεων κάθε Περιόδου Μέτρησης θα υπολογίζεται το Ποσοστό Επίδοσης του Παραχωρησιούχου για την εκάστοτε Περίοδο Μέτρησης.

(f) Ο Παραχωρησιούχος θα πρέπει να διατηρεί αντίγραφο των δεδομένων ΒΔΑ για όλη την Περίοδο Παραχώρησης.

8.6.5 Έλεγχος

(a) Κατόπιν σχετικού αιτήματος του Δημοσίου και εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να υποβάλει στο Δημόσιο έκθεση ελέγχου από έναν ανεξάρτητο ελεγκτικό οίκο εγνωσμένου κύρους ο οποίος θα έχει ελέγξει τα δεδομένα ΒΔΑ και τις εκθέσεις ΒΔΑ της τελευταίας Περιόδου Μέτρησης Επιδόσεων.

(b) Οποτεδήποτε κατά την διάρκεια μιας Περιόδου Μέτρησης Επιδόσεων το Δημόσιο δικαιούται να γνωστοποιήσει στον Παραχωρησιούχο την

πρόθεσή του να προβεί σε έλεγχο των δεδομένων ΒΔΑ, των εκθέσεων ΒΔΑ ή/και του συστήματος ελέγχου ΒΔΑ προκειμένου να βεβαιώσει την ακρίβεια αυτών (η «**Γνωστοποίηση Ελέγχου ΒΔΑ**»).

(c) Στην ως άνω περίπτωση:

(i) το Δημόσιο θα ορίσει έναν ελεγκτή εγνωσμένου κύρους αποδοχής του Παραχωρησιούχου ο οποίος θα διενεργήσει τον έλεγχο ΒΔΑ για λογαριασμό του και με δαπάνες του Δημοσίου, και θα γνωστοποιήσει αυτόν στον Παραχωρησιούχο (ο Ελεγκτής ΒΔΑ),

(ii) ο Παραχωρησιούχος, εντός εύλογου χρόνου, θα πρέπει να θέσει στη διάθεσή του Ελεγκτή ΒΔΑ τα δεδομένα ΒΔΑ, τις εκθέσεις ΒΔΑ και το σύστημα ελέγχου ΒΔΑ,

(iii) ο Παραχωρησιούχος θα παράσχει στον Ελεγκτή ΒΔΑ κάθε αναγκαία υποστήριξη κατά τη διενέργεια του ελέγχου ΒΔΑ, συμπεριλαμβανόμενης της πρόσβασης στα όργανα διοίκησης του Παραχωρησιούχου και στον Ελεγκτή ΒΔΑ του Παραχωρησιούχου, εφόσον τούτο εύλογα ζητηθεί από τον Ελεγκτή ΒΔΑ.

(d) Σε περίπτωση που η έκθεση του Ελεγκτή ΒΔΑ του Άρθρου 8.6.5 (c) διαπιστώνει ότι τα δεδομένα ΒΔΑ ή η έκθεση ΒΔΑ ή το σύστημα ελέγχου ΒΔΑ δεν είναι ακριβή τότε ο Παραχωρησιούχος οφείλει:

(i) να διορθώσει την ανακρίβεια και να επανεκδώσει τα σχετικά δεδομένα ή την έκθεση ή να ενημερώσει το Δημόσιο σχετικά με κάθε αλλαγή στο σύστημα ελέγχου επιδόσεων ΒΔΑ, και

(ii) να επαναξιολογήσει οποιοδήποτε επηρεαζόμενο ΒΔΑ και να καταβάλει στο Δημόσιο κάθε αναγκαία αναπροσαρμογή στην αποζημίωση ΒΔΑ.

8.6.6 Αποζημίωση ΒΔΑ

(a) Με βάση το Ποσοστό Επίδοσης της Περιόδου Μέτρησης όπως αυτό ορίζεται στο Προσάρτημα 3 Παράρτημα 6, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταβάλλει στο Δημόσιο αποζημίωση υπολογιζόμενη σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Προσάρτημα 3, Παράρτημα 6.

(b) Ο Παραχωρησιούχος δεν θα υποχρεούται σε καταβολή αποζημίωσης ΒΔΑ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν Άρθρο και στο

Προσάρτημα 3 σε περίπτωση που η μη ικανοποίηση της Απαιτούμενης Τιμής ΒΔΑ οφείλεται αποδεδειγμένα σε Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου, Γεγονός Αθέτησης Δημοσίου ή/και Γεγονός Ανωτέρας Βίας ή σε περίπτωση μη επιτρεπόμενης Παρέμβασης Δημοσίου σύμφωνα με το Άρθρο 24.

(c) Ο Παραχωρησιούχος δεν θα υποχρεούται σε καταβολή αποζημίωσης ΒΔΑ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν Άρθρο και στο Προσάρτημα 3 πριν την παρέλευση της Περιόδου Επικείμενων Εργασιών.

(d) Η Αποζημίωση ΒΔΑ θα καταβάλλεται από τον Παραχωρησιούχο στο Δημόσιο εντός σαράντα πέντε ημερών (45) ημερών από την Γνωστοποίηση του Ελέγχου ΒΔΑ σύμφωνα με το Άρθρο 8.6.5.

(e) Το Δημόσιο δικαιούται να χρησιμοποιεί την αποζημίωση ΒΔΑ για την χρηματοδότηση:

(i) Εκπτώσεων του καταβαλλόμενου Διόδιου Τέλους για τους Χρήστες

(ii) περιόδων ελεύθερης διέλευσης των Χρηστών,

(iii) την κατασκευή κοινωφελών υποδομών.

(f) Η εφαρμογή του συστήματος αξιολόγησης ΒΔΑ και οποιαδήποτε αποζημίωση ΒΔΑ που είναι καταβλητέα σύμφωνα με το παρόν Άρθρο 8.6.6. δεν αποκλείει, περιορίζει ή επηρεάζει:

(i) οποιαδήποτε εκ των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει ο Παραχωρησιούχος δυνάμει της παρούσας, ή

(ii) οποιοδήποτε δικαίωμα του Δημοσίου ή και του Παραχωρητή το οποίο προβλέπεται από την παρούσα, όπως, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, την κατάπτωση μέρους ή του συνόλου της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας - Συντήρησης, την καταγγελία της Σύμβασης Παραχώρησης, την αξίωση οποιασδήποτε αποζημίωσης έναντι του Παραχωρησιούχου δυνάμει της παρούσας.

8.7 Έγκριση και επικαιροποίηση του Εγχειριδίου Λειτουργίας και του Εγχειριδίου Επιθεώρησης και Συντήρησης

8.7.1 Το Εγχειρίδιο Λειτουργίας και το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης συντάσσονται και υποβάλλονται από τον Παραχωρησιούχο στον Ανεξάρτητο Μηχανικό εντός έξι (6) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης με κοινοποίηση αντιγράφου στο Δημόσιο.

8.7.2 Εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υποβολής του Εγχειριδίου Λειτουργίας και του Εγχειριδίου Επιθεώρησης και Συντήρησης, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα κοινοποιήσει στον Παραχωρησιούχο και το Δημόσιο την απόφασή του με τις παρατηρήσεις του αναφορικά με τον έλεγχο του Εγχειριδίου Λειτουργίας και του Εγχειριδίου Επιθεώρησης και Συντήρησης.

8.7.3 Μέσα σε προθεσμία δέκα τεσσάρων (14) ημερών από την κοινοποίηση της ανωτέρω απόφασης του Ανεξάρτητου Μηχανικού, το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους στον Ανεξάρτητο Μηχανικό. Στην περίπτωση αυτή, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την τελευταία κοινοποίηση είτε να αποδεχτεί τις παρατηρήσεις τους εν όλω ή εν μέρει είτε να εμείνει στην αρχική του απόφαση.

8.7.4 Η απόφαση αυτή του Ανεξάρτητου Μηχανικού είναι οριστική και δεσμευτική, εκτός εάν και μέχρις ότου ανατραπεί από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, κατόπιν προσφυγής του Δημοσίου ή του Παραχωρησιούχου κατά της απόφασης αυτής εντός προθεσμίας επτά (7) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησής της.

8.7.5 Σε περίπτωση που ο Ανεξάρτητος Μηχανικός δεν εγκρίνει το Εγχειρίδιο Λειτουργίας ή το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης, ή η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποφασίσει ότι το Εγχειρίδιο Λειτουργίας ή το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης δεν πληρούν τις σχετικές Προδιαγραφές που αφορούν στη λειτουργία, επιθεώρηση και συντήρηση του Έργου, ο Παραχωρησιούχος θα πρέπει να τα προσαρμόσει κατάλληλα με βάση τις παρατηρήσεις του Ανεξάρτητου Μηχανικού ή της Επιτροπής Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, κατά περίπτωση, και να τα υποβάλει εκ νέου στο Δημόσιο και στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, οπότε θα εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτή οι διατάξεις του παρόντος Άρθρου 8.7.

8.7.6 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει εντός της Πέμπτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας να αναμορφώσει το Εγχειρίδιο Λειτουργίας και το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης.

8.7.7 Το ενημερωμένο Εγχειρίδιο Λειτουργίας και το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης θα πρέπει να υποβάλλονται αμέσως μετά την επικαιροποίησή τους προς τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και θα εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος Άρθρου 8.7. Μετά το πέρας των υποχρεώσεων του Ανεξάρτητου Μηχανικού σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 10 της παρούσας, οι εκάστοτε επικαιροποιήσεις του Προγράμματος Συντήρησης θα υποβάλλονται προς έγκριση στο Δημόσιο, αναλόγως εφαρμοζόμενης ως προς την έγκρισή τους της ανωτέρω διαδικασίας.

8.7.8 Η έγκριση του Εγχειριδίου Λειτουργίας και του Εγχειριδίου Επιθεώρησης και Συντήρησης από το Δημόσιο και η συμμόρφωση του Παραχωρησιούχου με αυτά δεν περιορίζει ούτε αναιρεί καθ’ οιονδήποτε τρόπο οποιαδήποτε από τις υποχρεώσεις, ευθύνες και κινδύνους που έχει αναλάβει ο Παραχωρησιούχος δυνάμει της παρούσας και δεν δύναται να αντιταχθεί έναντι του Δημοσίου ούτε να αποτελέσει βάση για οποιαδήποτε αξίωση του Παραχωρησιούχου έναντι του Δημοσίου σε περίπτωση παράβασης εκ μέρους του οποιουδήποτε από τους όρους της παρούσας.

8.7.9 Το αναθεωρημένο Εγχειρίδιο Λειτουργίας και το αναθεωρημένο Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης που θα συντάξει ο Παραχωρησιούχος έως την Πέμπτη (Άρθρο 9.3.5 III) Αποκλειστική Προθεσμία θα αναθεωρούνται εκ νέου εντός της Περιόδου Παραχώρησης του Έργου όταν είτε ο Παραχωρησιούχος είτε το Δημόσιο κρίνουν ότι απαιτείται επικαιροποίηση.

8.7.10 Η επικαιροποίηση του Εγχειριδίου Λειτουργίας και του Εγχειριδίου Επιθεώρησης και Συντήρησης κατά την Περίοδο Παραχώρησης θα γίνεται όταν ζητηθεί από το Δημόσιο ή τον Παραχωρησιούχο, με σκοπό τη συμμόρφωση με τις διατάξεις της Νομοθεσίας, και ιδίως τις σύγχρονες τεχνικές εξελίξεις αναφορικά με την ασφάλεια. Στην περίπτωση που:

(a) το Δημόσιο ζητήσει την επικαιροποίηση του Εγχειριδίου Λειτουργίας ή του Εγχειριδίου Επιθεώρησης και Συντήρησης θα πρέπει να κοινοποιήσει στον Παραχωρησιούχο τις προδιαγραφές σύμφωνα με τις οποίες θα πραγματοποιηθεί η αναθεώρηση. Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να προβεί στην αναθεώρησή του και να το υποβάλει εντός έξι (6) μηνών στο Δημόσιο για έλεγχο και

(b) ο Παραχωρησιούχος επιζητεί την επικαιροποίηση του Εγχειριδίου Λειτουργίας ή του Εγχειριδίου Επιθεώρησης και Συντήρησης, τα υποβάλλει για έλεγχο στο Δημόσιο με αιτιολόγηση των σημείων για τα οποία αιτείται την αναθεώρηση. Στη διαδικασία της επικαιροποίησης εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, τα προβλεπόμενα στο παρόν Άρθρο 8.7.

Οι επικαιροποιήσεις αυτές δεν θα πρέπει να υποβιβάζουν τη λειτουργικότητα, το επίπεδο εξυπηρέτησης και την επιμέλεια στη συντήρηση του Έργου Παραχώρησης.

9. ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ – ΜΕΛΕΤΕΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ – ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

9.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

9.1.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εκτελέσει σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 9.1.2 τις Επικείμενες Εργασίες, οι οποίες συνοπτικά αφορούν σε:

(a) Εργασίες αναβάθμισης τις οποίες ο Παραχωρησιούχος θα εκτελέσει ώστε τα ακόλουθα τμήματα να αποκτήσουν διατομή τύπου (α4νσ), με δύο λωρίδες και Λ.Ε.Α. ανά κατεύθυνση, όπως οι εργασίες αυτές αναλυτικά περιγράφονται στο Προσάρτημα 4 Παράρτημα 1 της παρούσης:

(i) Κάθετος Άξονας Χαλάστρα – Εύζωνοι (Αυτοκινητόδρομος Α1) - από Α/Κ Αξιού (Α/Κ 19) Εγνατίας Οδού (χ.θ. 0+000/χ.θ. 488+000 ΠΑΘΕ) έως Συνοριακό Σταθμό Ευζώνων (χ.θ. 60+000/χ.θ.548+000 ΠΑΘΕ) Ισόπεδος Κόμβος Ειδομένης στο τμήμα Α/Κ Αξιού – Α/Κ Πολυκάστρου.

(ii) Κάθετος Άξονας Λαγκαδά –Σέρρες - Προμαχώνα (Αυτοκινητόδρομος Α25) – από Α/Κ Λαγκαδά (Α/Κ 24) Εγνατίας Οδού (χ.θ. 0+000) έως Συνοριακό Σταθμό Προμαχώνα (χ.θ. 95+500), στο τμήμα Χριστός – Κ. Αμπέλα (της συγκεκριμένης μελέτης οδοποιίας).

(b) Εργασίες κατασκευής των ΣΕΑ και ΧΣΑ που περιγράφονται στο Προσάρτημα 4 Παράρτημα 3 οι οποίες περιλαμβάνουν όλες τις εργασίες κατασκευής χωματουργικών, τεχνικών έργων, έργων αποχέτευσης και αποστράγγισης, οδοστρωσίας, ασφαλτικών, σήμανσης – ασφάλειας, οδοφωτισμού, έργων πρασίνου, περίφραξης και Η/Μ εγκαταστάσεων για την κατασκευή κυκλοφοριακών συνδέσεων των γηπέδων των ΣΕΑ με τον Αυτοκινητόδρομο.

(c) (i) Εργασίες για την κατασκευή Μετωπικού Σταθμού Διοδίων στη θέση «Πλάτανος», χθ 277+000. Ο σταθμός θα διαθέτει οκτώ (8) μετωπικές λωρίδες διέλευσης, εκ των οποίων οι τέσσερις αμφίδρομες και κτίριο διοίκησης. Στις εργασίες περιλαμβάνονται όλες οι απαραίτητες εργασίες για την κατασκευή του σταθμού διοδίων και εγκατάστασης απαραίτητου εξοπλισμού για τη θέση σε λειτουργία του σταθμού.

(ii) Εργασίες για την κατασκευή Υβριδικού Συστήματος Διοδίων που περιγράφεται στο Άρθρο 19.1.3. Στις εργασίες περιλαμβάνονται όλες οι απαραίτητες εργασίες για την κατασκευή των σταθμών διοδίων, γεφυρών ηλεκτρονικής συλλογής διοδίων, εγκατάστασης οπτικής ίνας και απαραίτητου εξοπλισμού για τη λειτουργία του συστήματος.

(d) Εργασίες στις σήραγγες του έργου, όπως αυτές προκύπτουν από τις Μελέτες Ανάλυσης Κινδύνων Σηράγγων στις σήραγγες άνω των 500 μ. και τις ειδικές μελέτες για τον καθορισμό των μέτρων που απαιτείται να εφαρμοστούν σχετικά με την πρόσβαση στις σήραγγες του Έργου οχημάτων που μεταφέρουν επικίνδυνα φορτία προκειμένου αυτές να αδειοδοτηθούν ως Σήραγγες Κατηγορίας Α σύμφωνα με το Προσάρτημα 4 Παράρτημα 2.

(e) Αντικατάσταση 100 χλμ. μεταλλικών στηθαίων ασφαλείας σύμφωνα με το Άρθρο 8.1.5 (ii).

(f) Εργασίες Ανάταξης τις οποίες ο Παραχωρησιούχος θα εκτελέσει προκειμένου ο Αυτοκινητόδρομος να επιτελέσει το ρόλο για τον οποίο έχει σχεδιαστεί, σε συμφωνία με τις Προδιαγραφές Απόδοσης, τα σχετικά Εγχειρίδια Λειτουργίας και Επιθεώρησης και Συντήρησης και προκειμένου να τηρούνται οι σχετικοί κανονισμοί όπως αυτοί περιγράφονται στο Άρθρο 8 της παρούσης. Οι εργασίες αυτές αφορούν σε:

(i) Τεχνικά:

(1) Εργασίες αντικατάστασης (μερικής ή πλήρους) του φορέα, των βάθρων, των ακρόβαθρων και των λοιπών στοιχείων των Τεχνικών, ώστε αυτά να ικανοποιούν τους δείκτες απόδοσης και να προσφέρουν τον ελάχιστο απαιτούμενο χρόνο παραμένουσας ζωής που προβλέπεται στο Άρθρο 32.3 της παρούσας κατά την Επιστροφή του Έργου:

1. Άνω διάβαση Κλειδιού (ΑΔ03.16.17)
2. Άνω διάβαση Λουδία (ΑΔ02.17.18)
3. Γέφυρα Αξιού (ΓΕ03.18.19)
4. Άνω διάβαση Α/Κ Αξιού (ΑΔ01.19.20 & ΑΔ02.19.20)
5. Άνω διάβαση (ΑΔ06.19.20)

6. Γέφυρα Γαλλικού (ΓΕ03.20.21 & ΓΕ03.21.20)

7. Στρυμόνα (ΓΕ05.28.27Α)

8. Άνω Διάβαση Α/Κ Κλειδιού (ΓΕ01.18.17)

9. Γέφυρα Λουδία (ΓΕ03.18.17)

10. Άνω Διάβαση Χαλάστρας (ΑΔ03.19.20)

11. Γέφυρα Κρουσοβίτη (ΓΕ04.05.06 στον Κάθετο Άξονα Α-25)

(2) Εργασίες αντικατάστασης των στηθαίων ασφαλείας σε όλα τα Τεχνικά του Αυτοκινητοδρόμου προκειμένου να ικανοποιούν το ευρωπαϊκό πρότυπο ΕΝ1317 όπως αυτό περιγράφεται στα Τεύχη Τεχνικών Προδιαγραφών ΣΑΟ, που έχουν αναρτηθεί στο Φάκελο «9.1 – Προδιαγραφές ΣΑΟ» του ΕΧΔ και αποτελούν τμήμα της Δέσμης Δεδομένων.

(ii) Γεωτεχνικά:

- Ο Παραχωρησιούχος θα πραγματοποιήσει τις απαραίτητες γεωλογικές εργασίες που αφορούν στην κατασκευή σταθεροποιητικού αντιβάρου και έργα διευθέτησης ρεμάτων για την αποκατάσταση της ευστάθειας στην περιοχή του επιχώματος Γ4 και σήραγγας Σ3 περί τη Χ.Θ. 242+700 στην περιοχή της Λευκόπετρας Ν. Ημαθίας.

9.1.2 Οι Επικείμενες Εργασίες θα εκτελεστούν, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης, τα Τεύχη Υλοποίησης Εργασιών, τις Προδιαγραφές Απόδοσης, και την Ορθή Πρακτική, προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι οι Μόνιμες Κατασκευές και κάθε τμήμα τους θα είναι κατάλληλες για το σκοπό, για τον οποίο προορίζονται, όπως αυτός προσδιορίζεται ή ευλόγως προκύπτει από τις Προδιαγραφές.

9.2 ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

9.2.1 Ο Παραχωρησιούχος θα ολοκληρώσει όλες τις Επικείμενες Εργασίες και θα ικανοποιήσει όλες τις προϋποθέσεις για την έκδοση των αντίστοιχων Βεβαιώσεων Περάτωσης Εργασιών (ΒΠΕ) ανά Επικείμενη Εργασία σύμφωνα με το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών και, σε κάθε περίπτωση, εντός εξήντα (60) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης (η «**Συνολική Προθεσμία της Περιόδου Επικείμενων**

Εργασιών» ή η **«Συνολική Προθεσμία»**), όπως η προθεσμία αυτή τυχόν παραταθεί σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης.

9.2.2 Η Συνολική Προθεσμία και όλες οι Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες μετρούνται σε ημερολογιακούς μήνες από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

9.2.3 Ως Ημερομηνία Περάτωσης της Περιόδου Επικείμενων Εργασιών νοείται η ημερομηνία έκδοσης της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών Περιόδου Επικείμενων Εργασιών (Β.Π.Ε.$_{ΕΕ}$), σύμφωνα με το Άρθρο 9.12 της παρούσας ή οποιαδήποτε προηγούμενη της ημερομηνίας έκδοσης ημερομηνία που αναφέρεται στην Β.Π.Ε.$_{ΕΕ}$ ως η Ημερομηνία Περάτωσης Επικείμενων Εργασιών.

9.2.4 Εντός τριών (3) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάξει και να υποβάλει προς έγκριση στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, με κοινοποίηση στο Δημόσιο, το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών που θα προσαρτηθεί στη Σύμβαση Παραχώρησης σε αντικατάσταση του Χρονοδιαγράμματος Περιόδου Επικείμενων Εργασιών της Δεσμευτικής Προσφοράς που προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 15, συνοδευόμενο από το κατάλληλα προσαρμοσμένο σε αυτό χρονοδιάγραμμα εισροών - εκροών. Το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών δεν μπορεί να αποκλίνει από το υποβληθέν με τη Δεσμευτική Προσφορά, αποτελεί εξειδίκευση αυτού και θα πρέπει να συντάσσεται σύμφωνα με το Προσάρτημα 4 (Παράρτημα 4).

9.2.5 Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα ελέγξει και θα εγκρίνει το υποβληθέν σε αυτόν Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου ΕΕ μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του. Η σχετική έγκριση κοινοποιείται στο Δημόσιο. Μέσα σε προθεσμία δεκατεσσάρων (14) ημερών από την κοινοποίηση του Εγκεκριμένου Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής Περιόδου ΕΕ, το Δημόσιο μπορεί να ενημερώσει τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και τον Παραχωρησιούχο για τυχόν σχόλια ή αντιρρήσεις του.

9.2.6 Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να γνωστοποιήσει στο Δημόσιο, μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής ενημέρωσης από το Δημόσιο, αν συμφωνεί, και κατά συνέπεια τροποποιεί το Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου ΕΕ ή απορρίπτει τα σχόλια και/ή τις αντιρρήσεις του. Η απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού θα

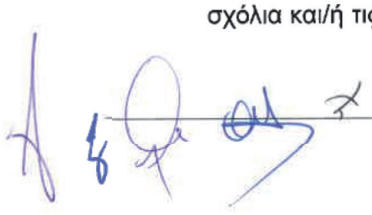

είναι οριστική και δεσμευτική, εκτός αν ανατραπεί από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών μετά από προσφυγή του Δημοσίου ή του Παραχωρησιούχου.

9.2.7 Αν είτε το Δημόσιο είτε ο Παραχωρησιούχος αμφισβητούν την απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού να δεχτεί ή να απορρίψει τα σχόλια ή/και τις αντιρρήσεις του Δημοσίου, μπορούν μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη λήψη αυτής της απόφασης να προσφύγουν στην Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών. Αν ο Ανεξάρτητος Μηχανικός ή η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποδεχθεί τα σχόλια ή τις ενστάσεις του Δημοσίου, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα δώσει τις απαραίτητες οδηγίες στον Παραχωρησιούχο προκειμένου αυτός να επανυποβάλει το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου ΕΕ προς έγκριση, οι δε ανωτέρω διατάξεις θα εφαρμόζονται αναλόγως και για αυτή τη νέα υποβολή. Σχόλια ή αντιρρήσεις που προβλήθηκαν κατά την πρώτη υποβολή και δεν έγιναν δεκτά από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών δεν επιτρέπεται να προβληθούν εκ νέου.

9.2.8 Προς το σκοπό της παρακολούθησης της τήρησης του Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής Περιόδου ΕΕ, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συντάσσει και να παραδίδει στο Δημόσιο και στον Ανεξάρτητο Μηχανικό μηνιαίες εκθέσεις προόδου, συνταγμένες σύμφωνα με το Προσάρτημα 4 (Παράρτημα 4), μέσα σε δέκα (10) ημέρες από το τέλος κάθε ημερολογιακού μηνός, η δε υποχρέωση υποβολής εκθέσεων υφίσταται μέχρι την ολοκλήρωση από τον Παραχωρησιούχο όλων των εργασιών οι οποίες περιλαμβάνονται στον Κατάλογο Υπολειπόμενων Εργασιών.

9.3 ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΕΣ ΤΜΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ – ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΡΗΤΡΕΣ

Πέραν της Συνολικής Προθεσμίας, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εκτελέσει τις Επικείμενες Εργασίες, καθώς και να προβεί στις κατωτέρω ενέργειες σύμφωνα με τις ακόλουθες Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες, με αφετηρία την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ενώ συμφωνείται ότι ως επίτευξη κάθε Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας νοείται η ημερομηνία έκδοσης σχετικής βεβαίωσης περάτωσης εργασιών η **«Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας (Β.Π.Ε.$_{ΑΤΠ}$)»**, ή οποιαδήποτε προηγούμενη της ημερομηνίας έκδοσης ημερομηνία που αναφέρεται στην Β.Π.Ε.$_{ΑΤΠ}$ ως Ημερομηνία Περάτωσης Εργασιών Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας:

9.3.1 ΠΡΩΤΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

Εντός τριών (3) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης ο Παραχωρησιούχος πρέπει να υποβάλει για έγκριση το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Προσάρτημα 4 (Παράρτημα 4). Με την επίτευξη της Πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας θα εκδοθεί η Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών 1ης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας.

9.3.2 ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

Εντός έξι (6) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης ο Παραχωρησιούχος πρέπει να υποβάλει για έγκριση το Εγχειρίδιο Λειτουργίας και το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης. Με την επίτευξη της Δεύτερης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας θα εκδοθεί η Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών 2ης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας.

9.3.3 ΤΡΙΤΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

Εντός δώδεκα (12) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και υπό την προυπόθεση ότι το Δημόσιο έχει διαθέσει εγκαίρως σύμφωνα με το Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου ΕΕ στον Παραχωρησιούχο τα τμήματα του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης τα οποία είναι αναγκαία για την εκτέλεση των αναφερόμενων στην παρούσα παράγραφο Επικείμενων Εργασιών, ο Παραχωρησιούχος πρέπει να ολοκληρώσει τις κάτωθι Επικείμενες Εργασίες:

(i) Τις εργασίες κατασκευής και θέσης σε λειτουργία του Μετωπικού Σταθμού Διοδίων «Πλάτανος» στη χ.θ. 277+000.

(ii) Τις εργασίες κατασκευής των Χώρων Στάθμευσης και Αναψυχής (ΧΣΑ) στα σημεία που προσδιορίζονται στο Προσάρτημα 4 (Παράρτημα 3).

Με την ολοκλήρωση κάθε μιας από τις ως άνω Επικείμενες Εργασίες (i) έως και (ii) θα εκδοθεί ξεχωριστή Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών για κάθε επιμέρους Επικείμενη Εργασία. Η έκδοση Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών για όλες τις ως άνω εργασίες (i) και (ii) θα θεωρείται ότι συνιστά έκδοση Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών 3ης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας.

9.3.4. ΤΕΤΑΡΤΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

Εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και υπό την προυπόθεση ότι το Δημόσιο έχει διαθέσει εγκαίρως σύμφωνα με το Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου ΕΕ στον Παραχωρησιούχο τα τμήματα του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης τα οποία είναι αναγκαία για την εκτέλεση των αναφερόμενων στην παρούσα παράγραφο Επικείμενων Εργασιών, ο Παραχωρησιούχος πρέπει να ολοκληρώσει τις κάτωθι Επικείμενες Εργασίες:

(i) Τις εργασίες για την κατασκευή και θέση σε λειτουργία των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ) στα σημεία που προσδιορίζονται στο Προσάρτημα 4 Παράρτημα 3, στους οποίους θα πρέπει να παρέχονται κατ’ ελάχιστον οι υπηρεσίες που περιγράφονται στο ίδιο Προσάρτημα.

(ii) Τις εργασίες για τη διαμόρφωση Συστήματος Διαχείρισης Α/Δ (Asset Management System).

(iii) Τις εργασίες για την εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία του Υβριδικού Συστήματος Διοδίων όπως αυτό περιγράφεται στο Άρθρο 19.1.3.

(iv) Την αντικατάσταση 100 km μεταλλικών στηθαίων ασφαλείας σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο Άρθρο 8.1.5 (ii).

Με την ολοκλήρωση κάθε μιας από τις ως άνω Επικείμενες Εργασίες (i) έως και (iv) θα εκδοθεί ξεχωριστή Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών για κάθε επιμέρους Επικείμενη Εργασία. Η έκδοση Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών για όλες τις ως άνω εργασίες (i) έως και (iv) θα θεωρείται ότι συνιστά έκδοση Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών 4ης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας.

9.3.5 ΠΕΜΠΤΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

Εντός τριάντα έξι (36) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και υπό την προυπόθεση ότι το Δημόσιο έχει διαθέσει εγκαίρως σύμφωνα με το Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου ΕΕ στον Παραχωρησιούχο τα τμήματα του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης τα οποία είναι αναγκαία για την εκτέλεση των αναφερόμενων στην παρούσα παράγραφο Επικείμενων Εργασιών, ο Παραχωρησιούχος πρέπει να ολοκληρώσει τις κάτωθι Επικείμενες Εργασίες:

(i) Τις εργασίες Ανάταξης των Τεχνικών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 9.1.1 (f) (i).

(ii) Τις εργασίες στις σήραγγες του έργου όπως αυτές προκύπτουν από τη μελέτη ανάλυσης κινδύνων σηράγγων στις σήραγγες άνω των 500m και την ειδική μελέτη για τον καθορισμό των μέτρων που απαιτείται να εφαρμοστούν σχετικά με την πρόσβαση στις σήραγγες του Έργου οχημάτων που μεταφέρουν επικίνδυνα φορτία προκειμένου αυτές να αδειοδοτηθούν ως σήραγγες κατηγορίας Α. Οι προϋποθέσεις για την αδειοδότηση των σηράγγων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 9.1.1 (d).

(iii) Τις εργασίες για την αναμόρφωση του Εγχειριδίου Λειτουργίας και του Εγχειριδίου Επιθεώρησης και Συντήρησης.

(iv) Τις εργασίες Αναβάθμισης του τμήματος Χριστός -Κ. Αμπέλα Χ.Θ 0+000 έως 10+176 (της συγκεκριμένης μελέτης οδοποιίας) στον Κάθετο Άξονα Λαγκαδά –Σέρρες - Προμαχώνα (Αυτοκινητόδρομος Α25).

Με την ολοκλήρωση κάθε μιας από τις ως άνω Επικείμενες Εργασίες (i) έως και (iv) θα εκδοθεί ξεχωριστή Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών για κάθε επιμέρους Επικείμενη Εργασία. Η έκδοση Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών για όλες τις ως άνω εργασίες (i) έως και (iv) θεωρείται ότι συνιστά έκδοση Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών 5ης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας.

9.3.6 ΕΚΤΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ

Εντός εξήντα (60) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και υπό την προυπόθεση ότι το Δημόσιο έχει διαθέσει εγκαίρως σύμφωνα με το Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου ΕΕ στον Παραχωρησιούχο τα τμήματα του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης τα οποία είναι αναγκαία για την εκτέλεση των αναφερόμενων στην παρούσα παράγραφο Επικείμενων Εργασιών, ο Παραχωρησιούχος πρέπει να ολοκληρώσει τις κάτωθι Επικείμενες Εργασίες:

(i) Τις εργασίες Αναβάθμισης του τμήματος Α/Κ Αξιού – Α/Κ Πολυκάστρου στον Κάθετο Άξονα Χαλάστρα – Εύζωνοι (Αυτοκινητόδρομος Α1).

(ii) Την κατασκευή και θέση σε λειτουργία των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ) στα σημεία που προσδιορίζονται στο

Προσάρτημα 4 Παράρτημα 3, στους οποίους θα πρέπει να παρέχονται κατ’ ελάχιστον οι υπηρεσίες που περιγράφονται στο ίδιο Προσάρτημα.

(iii) Γεωτεχνικά έργα. Εργασίες αποκατάστασης ευστάθειας στην περιοχή του επιχώματος Γ4 και σήραγγας Σ3 περί τη Χ.Θ. 242+700 στην περιοχή της Λευκόπετρας Ν. Ημαθίας.

(iv) την κατασκευή του ΧΣΑ Περιστερίου στο σημείο που προσδιορίζεται στο Προσάρτημα 4 Παράρτημα 3.

Με την ολοκλήρωση κάθε μιας από τις ως άνω Επικείμενες Εργασίες (i) έως και (iv) θα εκδοθεί ξεχωριστή Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών για κάθε επιμέρους Επικείμενη Εργασία. Η έκδοση Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών για όλες τις ως άνω εργασίες (i) έως και (iv) θα θεωρείται ότι συνιστά έκδοση Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών 6ης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας.

9.3.7 ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΡΗΤΡΕΣ

(i) Οι ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται στον Παραχωρησιούχο για κάθε ημερολογιακή ημέρα υπαίτιας εκ μέρους του υπέρβασης των Αποκλειστικών Τμηματικών Προθεσμιών του Άρθρου 9.3 της παρούσας, ορίζονται ως ακολούθως:

(a) Για υπέρβαση της Πρώτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας αυτής, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ πεντακόσια (€ 500) ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας αυτής, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ χίλια (€ 1.000) ημερησίως.

(b) Για υπέρβαση της Δεύτερης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας αυτής, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ πεντακόσια (€ 500) ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της προθεσμίας αυτής, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ χίλια (€ 1.000) ημερησίως.

(c) Για υπέρβαση της Τρίτης (Άρθρο Ι) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας αυτής, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ χίλια (€ 1.000) ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της ίδιας

προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ δυο χιλιάδες (€ 2.000) ημερησίως.

(d) Για υπέρβαση της Τρίτης (Άρθρο ΙΙ) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας αυτής, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ χίλια (€ 1.000) ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της ίδιας προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ δυο χιλιάδες (€ 2.000) ημερησίως.

(e) Για υπέρβαση της Τέταρτης (Άρθρο Ι) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας αυτής, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ τρεις χιλιάδες (€ 3.000) ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της ίδιας προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ έξι χιλιάδες (€ 6.000) ημερησίως.

(f) Για υπέρβαση της Τέταρτης (Άρθρο ΙΙ) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας αυτής, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ δυο χιλιάδες (€ 2.000) ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της ίδιας προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ τέσσερις χιλιάδες (€ 4.000) ημερησίως.

(g) Για υπέρβαση της Τέταρτης (Άρθρο ΙΙΙ) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας αυτής, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ πέντε χιλιάδες (€ 5.000) ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της ίδιας προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ δέκα χιλιάδες (€ 10.000) ημερησίως.

(h) Για υπέρβαση της Τέταρτης (Άρθρο ΙV) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας αυτής, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ δύο χιλιάδες (€ 2.000) ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της ίδιας προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ έξι χιλιάδες (€ 6.000) ημερησίως.

(i) Για υπέρβαση της Πέμπτης (Άρθρο Ι) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας αυτής, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ πέντε χιλιάδες (€ 5.000)

ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της ίδιας προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ δέκα χιλιάδες (€ 10.000) ημερησίως.

(j) Για υπέρβαση της Πέμπτης (Άρθρο II) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας αυτής, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ πέντε χιλιάδες (€ 5.000) ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της ίδιας προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ δέκα χιλιάδες (€ 10.000) ημερησίως.

(k) Για υπέρβαση της Πέμπτης (Άρθρο III) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας αυτής, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ πεντακόσια (€ 500) ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της ίδιας προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ χίλια (€ 1.000) ημερησίως.

(l) Για υπέρβαση της Πέμπτης (Άρθρο IV) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας αυτής, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ τρεις χιλιάδες (€ 3.000) ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της ίδιας προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ έξι χιλιάδες (€ 6.000) ημερησίως.

(m) Για υπέρβαση της Έκτης (Άρθρο I) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας αυτής, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ δέκα χιλιάδες (€ 10.000) ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της ίδιας προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ είκοσι χιλιάδες (€ 20.000) ημερησίως

(n) Για υπέρβαση της Έκτης (Άρθρο II) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας αυτής, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ δυο χιλιάδες (€ 2.000) ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της ίδιας προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ τέσσερις χιλιάδες (€ 4.000) ημερησίως.

(o) Για υπέρβαση της Έκτης (Άρθρο III) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας αυτής,

η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ δυο χιλιάδες (€ 2.000) ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της ίδιας προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ τέσσερις χιλιάδες (€ 4.000) ημερησίως.

(p) Για υπέρβαση της Έκτης (Άρθρο IV) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ίση ή μικρότερη από το 10% της προθεσμίας αυτής, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ πεντακόσια (€ 500) ημερησίως. Για οποιαδήποτε υπέρβαση μεγαλύτερη του 10% της ίδιας προθεσμίας, η ποινική ρήτρα ορίζεται σε Ευρώ χίλια (€ 1.000) ημερησίως.

(ii) Σε περίπτωση υπαίτιας εκ μέρους του Παραχωρησιούχου υπέρβασης της Συνολικής Προθεσμίας του Άρθρου 9.2.1, η ποινική ρήτρα που επιβάλλεται στον Παραχωρησιούχο θα είναι ένα ποσό που υπολογίζεται ως το μεγαλύτερο μεταξύ α) Ευρώ είκοσι χιλιάδες (€ 20.000) και β) το άθροισμα των ποινικών ρητρών που επιβάλλονται στον Παραχωρησιούχο λόγω υπέρβασης μίας ή περισσοτέρων από τις Αποκλειστικές Τμηματικές Προθεσμίες του Άρθρου 9.3.

(iii) Οι ποινικές ρήτρες επιβάλλονται με απόφαση της Υπηρεσίας και καταβάλλονται στο Δημόσιο εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης του Παραχωρησιούχου για καταβολή των ποινικών ρητρών, αυτές εισπράττονται από το Δημόσιο με ανάλογη κατάπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Επικείμενων Εργασιών.

(iv) Ο διατάξεις του άρθρου 409 Α.Κ. δεν τυγχάνουν εφαρμογής σε σχέση με τις ποινικές ρήτρες που επιβάλλονται δυνάμει του παρόντος Άρθρου 9.

9.3.8 ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΡΗΤΡΩΝ

Το άθροισμα των ποσών των ποινικών ρητρών που επιβάλλονται στον Παραχωρησιούχο δυνάμει του Άρθρου 9 της παρούσας Σύμβασης, περιορίζεται:

(a) κατ' ανώτατο ημερήσιο όριο στο ποσό των Ευρώ σαράντα χιλιάδων (€ 40.000), και

(b) σωρευτικά καθ’ όλη την Περίοδο Παραχώρησης στο ποσό των Ευρώ είκοσι τεσσάρων εκατομμυρίων(€ 24.000.000).

9.4 ΕΠΙΒΛΕΨΗ

9.4.1 Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα επιβλέψει την εκτέλεση των Επικείμενων Εργασιών αλλά και όλων των εργασιών που θα υλοποιηθούν κατά την Περίοδο Επικείμενων Εργασιών. Κατά την Περίοδο ΕΕ, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα συνεργάζεται και με το Δημόσιο, προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση των Μελετών και των Επικείμενων Εργασιών με τις Προδιαγραφές.

9.4.2 Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης και της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού, θα είναι υπεύθυνος κατά την Περίοδο Επικείμενων Εργασιών, μεταξύ άλλων και για τα ακόλουθα:

(i) Τον έλεγχο και έγκριση του Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών, των επικαιροποιήσεών του και του συναρτώμενου χρονοδιαγράμματος εισροών-εκροών που θα υποβληθεί από τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 9.2.4,

(ii) Τον έλεγχο της τήρησης του Εγκεκριμένου Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών και την υποβολή στο Δημόσιο μηνιαίων αναφορών προόδου του εν λόγω Χρονοδιαγράμματος και όλων των στοιχείων που αφορούν στις Επικείμενες Εργασίες,

(iii) Τον έλεγχο και την έγκριση του προγράμματος ερευνών και δοκιμών στον Χώρο Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης,

(iv) Τον έλεγχο τήρησης των απαιτήσεων των περατωθεισών Επικείμενων Εργασιών (συμπεριφορά Επικείμενων Εργασιών),

(v) Τον έλεγχο και την έγκριση των Μελετών και των Λοιπών Μελετών,

(vi) Τον έλεγχο του συστήματος διασφάλισης ποιότητας και τον ποιοτικό έλεγχο, καθώς και την παρακολούθηση τήρησης των διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικού ελέγχου για κάθε υποβαλλόμενο έγγραφο και πιστοποιητικό ελέγχου ποιότητας σχετικού με τις Επικείμενες Εργασίες,

(vii) Την παρακολούθηση της εφαρμογής των Εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων και τη συμμόρφωση του Παραχωρησιούχου με τις Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις,

(viii) Τον έλεγχο για τη διαπίστωση ότι τα υλικά και η ποιότητα της εργασίας συμφωνούν με τις συμβατικές απαιτήσεις και Προδιαγραφές και ότι

λαμβάνονται όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την άρση κάθε σχετικής παράβασης,

(ix) Την επίβλεψη των Επικείμενων Εργασιών αλλά και όλων των εργασιών που θα υλοποιηθούν κατά την Περίοδο Επικείμενων Εργασιών σύμφωνα με τις Προδιαγραφές,

(x) Την παρακολούθηση της εφαρμογής των Κανονισμών Υγιεινής και Ασφάλειας που εκάστοτε ισχύουν,

(xi) Την έκδοση των Βεβαιώσεων Περάτωσης Εργασιών σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 9.11,

(xii) Τον καθορισμό του θεμάτων που προβλέπονται στα Άρθρα 23.2.1 έως 23.2.4 σε περίπτωση Γεγονότος Καθυστέρησης.

9.5 ΜΕΛΕΤΕΣ

9.5.1 Ο Παραχωρησιούχος θα εκπονήσει και ολοκληρώσει με ευθύνη του τις απαιτούμενες Μελέτες σύμφωνα με το Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου ΕΕ.

9.5.2 Οι Μελέτες θα καταρτισθούν σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης και ειδικότερα σε συμμόρφωση με:

(i) τους Εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους

(ii) τις Προδιαγραφές τις οποίες καθορίζουν ή στις οποίες παραπέμπουν η Σύμβαση και τα Προσαρτήματά της,

(iii) τα εγχειρίδια ποιότητας ως προς την ανάπτυξη και τον έλεγχο των Μελετών σύμφωνα προς το IS0-9001:2015,

(iv) όλες τις σχετικές Άδειες, και

(v) τη Νομοθεσία και τους εκάστοτε ισχύοντες κανονισμούς.

Όλα τα προαναφερόμενα από (i) έως και (v) θα αποκαλούνται εφεξής οι «**Απαιτήσεις Μελέτης**».

9.5.3 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εξασφαλίσει την εκπόνηση των Μελετών από τους Μελετητές που έχουν οριστεί στο πλαίσιο του Διαγωνισμού ή, σε περίπτωση αντικατάστασής τους, σύμφωνα με το επόμενο Άρθρο, από τον αντικαταστάτη τους.

9.5.4 Οι Μελετητές που ορίστηκαν στο πλαίσιο του Διαγωνισμού δεν επιτρέπεται να αντικατασταθούν χωρίς την έγγραφη ρητή συναίνεση του Δημοσίου. Το

Δημόσιο δικαιούται, αλλά δεν υποχρεούται να παράσχει τη συναίνεσή του αυτή και μόνον εφ' όσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του Άρθρου 14.1 της παρούσας.

9.5.5 Ο Παραχωρησιούχος σε καμία περίπτωση δεν απαλλάσσεται από την ευθύνη του επί τη βάσει του παρόντος Άρθρου 9 ή από την παρούσα Σύμβαση εν γένει, λόγω του ότι εγκρίθηκε ο διορισμός των Μελετητών ή του αντικαταστάτη τους από το Δημόσιο ή λόγω διαφωνίας ανάμεσα στους Μελετητές και τον Παραχωρησιούχο ή λόγω παραβάσεων εκ μέρους των Μελετητών των υποχρεώσεών τους.

9.6 ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΕΛΕΤΩΝ

9.6.1 Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα ελέγξει και θα εγκρίνει τις Μελέτες και τις Λοιπές Μελέτες, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση με τα Προσαρτήματά της και τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού, και θα είναι υπεύθυνος για:

(i) την επιθεώρηση και τον έλεγχο του κατά πόσον οι Μελέτες ανταποκρίνονται προς τις Απαιτήσεις Μελέτης και την εντολή για εκτέλεση οποιασδήποτε συμπληρωματικής μελέτης αναγκαίας για τη συμμόρφωση των Μελετών προς τις απαιτήσεις αυτές,

(ii) την έγκριση του προγράμματος ερευνών και δοκιμών επί του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης, τον έλεγχο της καταλληλότητας και επάρκειας αυτών για τους σκοπούς της μελέτης και τη χορήγηση αντιγράφου αυτού του εγκεκριμένου προγράμματος στον Παραχωρησιούχο και στο Δημόσιο,

(iii) την επιθεώρηση, τον έλεγχο και την έγκριση των εγχειριδίων διασφάλισης ποιότητας και ποιοτικού ελέγχου Μελετών (σύμφωνα με τις διαδικασίες του ISO-9001:2015), την εντολή για τροποποιήσεις ή προσθήκες (όπως απαιτείται) και την παρακολούθηση της υλοποίησής τους,

(iv) τη σύνταξη και παροχή στον Παραχωρησιούχο και το Δημόσιο, περιοδικών (τουλάχιστον ανά δίμηνο) εκθέσεων προόδου, οι οποίες θα καλύπτουν τις δραστηριότητες της προηγούμενης περιόδου και τα προβλήματα, τα οποία ανέκυψαν, και θα παρουσιάζουν το πρόγραμμα δραστηριοτήτων της επομένης περιόδου με αναφορά σε όλες τις δοκιμές, οι οποίες θα πρέπει να διενεργηθούν,

(v) την επιβολή τυχόν αναγκαίων μετρήσεων δομικής συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια της Περιόδου Επικείμενων Εργασιών και την ανασκόπηση των αποτελεσμάτων τους.

9.6.2 Εντός μηνός από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος και ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα συμφωνήσουν εγγράφως τυχόν λεπτομέρειες του προβλεπόμενου στη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού τρόπου υποβολής στον Ανεξάρτητο Μηχανικό των Μελετών και των Λοιπών Μελετών και των προθεσμιών εντός των οποίων ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα υποχρεούται να εκδίδει το Πιστοποιητικό Έγκρισης Μελέτης του επόμενου Άρθρου 9.7. Η σχετική συμφωνία κοινοποιείται υποχρεωτικά στο Δημόσιο.

9.7 ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

9.7.1 Μέσα σε προθεσμία που θα συμφωνηθεί μεταξύ του Παραχωρησιούχου και του Ανεξάρτητου Μηχανικού σύμφωνα με το Άρθρο 9.6.2 και θα γνωστοποιηθεί στο Δημόσιο, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να εκδώσει και να παραδώσει στον Παραχωρησιούχο ένα Πιστοποιητικό Έγκρισης Μελέτης με κοινοποίηση αντιγράφου στην Υπηρεσία, και στην περίπτωση της Υπηρεσίας, θα επισυνάψει ένα πλήρες αντίγραφο των εν λόγω εγκεκριμένων Μελετών και Λοιπών Μελετών, το φύλλο ελέγχου της εκάστοτε εγκριθείσας Μελέτης (Μελέτες και Λοιπές Μελέτες), καθώς και κάθε άλλο σχετικό έγγραφο που έχει στην κατοχή του ο Ανεξάρτητος Μηχανικός. Από την ημέρα της έκδοσης του Πιστοποιητικού Έγκρισης Μελέτης από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, οι εγκεκριμένες Μελέτες (Μελέτες και Λοιπές Μελέτες) θεωρούνται «καλές προς κατασκευή» και ο Παραχωρησιούχος δύναται να αρχίσει άμεσα τις σχετικές εργασίες, με την επιφύλαξη του Άρθρου 9.7.6.

9.7.2 Μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής των ως άνω εγκεκριμένων Μελετών, το Δημόσιο δικαιούται να γνωστοποιήσει στον Ανεξάρτητο Μηχανικό (με κοινοποίηση στον Παραχωρησιούχο) την ύπαρξη τυχόν σχολίων ή αντιρρήσεών του ως προς τη μη συμμόρφωση των Μελετών και των Λοιπών Μελετών προς τις Απαιτήσεις Μελέτης και/ή τυχόν ανακολουθιών τους με οποιεσδήποτε προηγουμένως εγκριθείσες Μελέτες ή και Λοιπές Μελέτες, εκθέτοντας τους λόγους για τους οποίους έχει αυτή τη άποψη.

9.7.3 Μέσα σε προθεσμία επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό της γνωστοποίησης του Δημοσίου για την ύπαρξη

σχολίων ή αντιρρήσεών του, όπως ορίζεται στο Άρθρο 9.7.2, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να γνωστοποιήσει στο Δημόσιο, και τον Παραχωρησιούχο το κατά πόσον συμφωνεί με ή απορρίπτει τα σχόλια και/ή τις αντιρρήσεις αυτές. Η απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού θα είναι τελική και δεσμευτική εκτός εάν και μέχρις ότου ανατραπεί από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, εφόσον το Δημόσιο ή ο Παραχωρησιούχος προσφύγουν σε αυτήν.

9.7.4 Αν είτε το Δημόσιο είτε ο Παραχωρησιούχος αμφισβητήσουν την απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού να δεχτεί ή να απορρίψει τα σχόλια ή τις αντιρρήσεις του Δημοσίου, μπορούν, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη λήψη αυτής της απόφασης να προσφύγουν στην Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών.

9.7.5 Εάν είτε ο Ανεξάρτητος Μηχανικός είτε η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποδεχθούν τα σχόλια ή τις αντιρρήσεις του Δημοσίου, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα δώσει τις αναγκαίες οδηγίες στον Παραχωρησιούχο προκειμένου να επανυποβάλει αίτηση για τη χορήγηση νέου Πιστοποιητικού Έγκρισης Μελέτης, οι δε διατάξεις του παρόντος Άρθρου 9.7 θα ισχύουν και γι’ αυτή την επανυποβολή. Σχόλια ή αντιρρήσεις που προβλήθηκαν κατά την πρώτη υποβολή και δεν έγιναν δεκτά από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών δεν επιτρέπεται να προβληθούν εκ νέου.

9.7.6 Αν ο Ανεξάρτητος Μηχανικός έχει εγκρίνει την Μελέτη (Μελέτες και Λοιπές Μελέτες) που του έχει υποβληθεί και ο Παραχωρησιούχος ή το Δημόσιο δεν έχουν προβάλει αντιρρήσεις ως προς την έγκριση αυτή μέσα στις προθεσμίες του παρόντος Άρθρου 9.7 ή η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποφασίσει ότι η έγκριση θα πρέπει να δοθεί, τότε το σχετικό Πιστοποιητικό Έγκρισης Μελέτης καθίσταται οριστικό.

9.7.7 Εάν (i) ο Ανεξάρτητος Μηχανικός αποδέχεται εν όλω ή εν μέρει τα σχόλια του Δημοσίου δυνάμει του Άρθρου 9.7.3 και ο Παραχωρησιούχος αμφισβητεί την απόφαση αυτή σύμφωνα με το Άρθρο 9.7.4 ή εάν (ii) ο Ανεξάρτητος Μηχανικός αρνείται εν όλω ή εν μέρει τα σχόλια του Δημοσίου δυνάμει του Άρθρου 9.7.3 και το Δημόσιο αμφισβητεί την απόφαση αυτή σύμφωνα με το Άρθρο 9.7.4, τότε το Δημόσιο δικαιούται να ζητήσει εγγράφως από τον Παραχωρησιούχο να προβεί στην υλοποίηση της Μελέτης (Μελέτες και Λοιπές Μελέτες) σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Δημοσίου και ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συμμορφωθεί. Εάν στη συνέχεια η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών απορρίψει τη θέση του Δημοσίου,

τότε ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται όλες τις πρόσθετες δαπάνες, οι οποίες αποδεδειγμένα προκλήθηκαν λόγω της συμμόρφωσής του με το μέρος εκείνο των απαιτήσεων του Δημοσίου που διαπιστώθηκε πως είναι πέρα από τις συμβατικές του υποχρεώσεις, όπως αυτές θα πιστοποιούνται από τον Ανεξάρτητο Μηχανική ή κατά περίπτωση από τον ορκωτό ελεγκτή του Παραχωρησιούχου.

9.8 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Καμία εγκεκριμένη Μελέτη (ή τμήμα αυτής) που εγκρίθηκε σύμφωνα με τις διαδικασίες του παρόντος Άρθρου 9, δεν μπορεί να τροποποιηθεί, να αλλάξει ή να παραλλαχθεί, παρά μόνο μετά από ειδική έγγραφη πρόταση για την τροποποίηση, αλλαγή ή παρέκκλιση που θα υποβληθεί στον Ανεξάρτητο Μηχανικό για έγκριση σύμφωνα με τις διαδικασίες του Άρθρου 9.7.

9.9 ΕΝΑΡΞΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Ο Παραχωρησιούχος δεν δικαιούται να ξεκινήσει την υλοποίηση οποιουδήποτε τμήματος των Επικείμενων Εργασιών, εάν πρώτα δεν έχουν εγκριθεί οι σχετικές αναγκαίες Μελέτες που αφορούν στις αντίστοιχες Κατασκευές αυτές σύμφωνα με τα Άρθρα 9.6. και 9.7 της παρούσας.

9.10 ΕΥΘΥΝΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ

9.10.1 Η υποβολή οποιασδήποτε Μελέτης ή οποιουδήποτε εγγράφου που υποβάλλεται σύμφωνα με το παρόν Άρθρο, η έγκριση ή απόρριψή του, η έκδοση οποιουδήποτε Πιστοποιητικού Έγκρισης Μελέτης, η υποβολή σχολίων ή αντιρρήσεων από το Δημόσιο και η οποιαδήποτε παραπομπή οποιουδήποτε ζητήματος στην Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, δεν θα απαλλάσσουν καθ’ οιονδήποτε τρόπο τον Παραχωρησιούχο από οποιαδήποτε από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις και ευθύνες ή κινδύνους που έχει αναλάβει δυνάμει της παρούσας Σύμβασης και δεν δύνανται να θεμελιώσουν οποιεσδήποτε αξιώσεις του Παραχωρησιούχου έναντι του Δημοσίου κατά την εκτέλεση της παρούσας.

9.10.2 Οποιαδήποτε εκ μέρους του Ανεξάρτητου Μηχανικού παράβαση των υποχρεώσεών του από τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού ή οποιαδήποτε καθυστέρηση εκ μέρους του ή που προκλήθηκε εξαιτίας του σχετικά με την προσήκουσα ή έγκαιρη εκπλήρωση των υποχρεώσεών του από την Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού, ή οποιαδήποτε διαφωνία μεταξύ του Ανεξάρτητου Μηχανικού και του Παραχωρησιούχου που αφορά την εκπλήρωση των

υποχρεώσεων του Ανεξάρτητου Μηχανικού ή εξ’ άλλης αιτίας, δεν απαλλάσσει τον Παραχωρησιούχο καθ’ οιονδήποτε τρόπο από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις ή ευθύνες του ή τους κινδύνους που έχει αναλάβει από ή σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

9.11 ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΠΕΡΑΤΩΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

9.11.1 Όλες οι Κατασκευές της Περιόδου ΕΕ θα επιβλέπονται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης και της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού.

9.11.2 Όλες οι Βεβαιώσεις Περάτωσης Εργασιών (Β.Π.Ε.) εκδίδονται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, σύμφωνα με τις διαδικασίες του παρόντος Άρθρου.

9.11.3 Η έκδοση Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών προβλέπεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(i) Βεβαίωση Περάτωσης Επικείμενων Εργασιών (Β.Π.Ε.$_{ΠΕΕ}$), όταν το σύνολο των Κατασκευών της Περιόδου Επικείμενων Εργασιών έχει ολοκληρωθεί υπό την πρόσθετη προϋπόθεση ότι έχουν υποβληθεί οι αντίστοιχες επιμετρήσεις, το μητρώο των Επικείμενων Εργασιών και τα σχέδιά τους «*όπως κατασκευάστηκαν*»,

(ii) Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας (Β.Π.Ε.$_{ΑΤΠ}$) που θα εκδίδεται ξεχωριστά για καθεμία από τις εργασίες που περιλαμβάνονται σε κάθε Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία, με την οποία πιστοποιείται ότι έχουν ικανοποιηθεί οι όροι της κάθε εργασίας Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας του Άρθρου 9.3 και

(iii) Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Τοπικού Έργου (Β.Π.Ε.$_{ΤΕ}$), όταν η κατασκευή οποιουδήποτε Τοπικού Έργου έχει ολοκληρωθεί και είναι δυνατή η αυτοτελής απόδοσή του στο Δημόσιο, και υπό την πρόσθετη προϋπόθεση ότι έχουν υποβληθεί το μητρώο του αντίστοιχου έργου και τα σχέδια «όπως κατασκευάστηκε».

9.12 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΒΕΒΑΙΩΣΗΣ ΠΕΡΑΤΩΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

9.12.1 Β.Π.Ε.$_{ΕΕ}$

(a) Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να ειδοποιήσει εγγράφως τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και το Δημόσιο τουλάχιστον εξήντα (60) ημέρες πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία περάτωσης των Μόνιμων Κατασκευών της

Περιόδου Επικείμενων Εργασιών, καλώντας τους να επιθεωρήσουν τις Μόνιμες Κατασκευές, προκειμένου να διαπιστώσουν την ολοκλήρωσή τους.

(b) Εντός των ανωτέρω εξήντα (60) ημερών, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός, ο Παραχωρησιούχος, και η Υπηρεσία θα επιθεωρήσουν, παρουσία του Βασικού Υπεργολάβου Κατασκευής, τις Μόνιμες Κατασκευές, για τις οποίες έχει ζητηθεί από τον Παραχωρησιούχο η Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Περιόδου ΕΕ για να ελέγξουν ότι έχουν ολοκληρωθεί (σύμφωνα προς τις Προδιαγραφές) και ότι, αναφορικά με την περάτωσή τους, οι Μόνιμες Κατασκευές είναι έτοιμες για λειτουργία και ασφαλείς για τους Χρήστες. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αυτής, ο Βασικός Υπεργολάβος Κατασκευής θα μπορεί να εκτελεί εργασίες μικρής έκτασης.

(c) Το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος μπορούν να υποβάλουν στον Ανεξάρτητο Μηχανικό οποιεσδήποτε σχετικές παρατηρήσεις τους σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή μέχρι και δέκα πέντε (15) ημέρες πριν από την ημερομηνία της σχετικής προβλεπόμενης ημερομηνίας περάτωσης των Μόνιμων Κατασκευών της Περιόδου Επικείμενων Εργασιών.

(d) Μέχρι και την προβλεπόμενη ημερομηνία περάτωσης των Μόνιμων Κατασκευών της Περιόδου Επικείμενων Εργασιών (και είτε τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα έχουν παρευρεθεί σε κάποια ή σε όλες τις επιθεωρήσεις και/ή έχουν κάνει οποιεσδήποτε παρατηρήσεις), ο Ανεξάρτητος Μηχανικός υποχρεούται να πληροφορεί τον Παραχωρησιούχο, τον Βασικό Υπεργολάβο Κατασκευής και την Υπηρεσία περί του εάν, κατά τη γνώμη του, οι Μόνιμες Κατασκευές, για τις οποίες έχει ζητηθεί από τον Παραχωρησιούχο η Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Περιόδου ΕΕ, έχουν ή όχι ολοκληρωθεί κατά την ημερομηνία αυτή (σύμφωνα με τις Απαιτήσεις Μελέτης) και, εάν οι Μόνιμες Κατασκευές Περιόδου ΕΕ είναι ή δεν είναι έτοιμες για ασφαλή λειτουργία. Κατά τον σχηματισμό της γνώμης του αυτής, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να λάβει υπόψη του και να συνυπολογίσει εκείνες τις παρατηρήσεις του Παραχωρησιούχου και της Υπηρεσίας, τις οποίες θεωρεί εύλογες και δικαιολογημένες.

(e) Η απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού θα είναι οριστική και δεσμευτική, εκτός εάν και μέχρις ότου ανατραπεί από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών.

(f) Σε περίπτωση που είτε το Δημόσιο είτε ο Παραχωρησιούχος διαφωνούν με την απόφαση του Ανεξάρτητου Μηχανικού, θα ενημερώνουν αμέσως τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και μπορούν να παραπέμψουν το ζήτημα στην Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία λήψης της απόφασης του Ανεξάρτητου Μηχανικού. Η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών οφείλει να εκδώσει απόφαση μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία συγκρότησής της.

(g) Σε περίπτωση που ο Ανεξάρτητος Μηχανικός αποφασίσει ότι οι Μόνιμες Κατασκευές της Περιόδου ΕΕ έχουν ολοκληρωθεί, είναι έτοιμες για ασφαλή χρήση από τους Χρήστες και το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρησιούχος δεν έχουν υποβάλει αντιρρήσεις ως προς αυτό ή η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποφασίσει ότι οι Μόνιμες Κατασκευές αυτές έχουν ολοκληρωθεί, είναι έτοιμες για χρήση και είναι ασφαλείς για τους Χρήστες, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός υποχρεούται να εκδώσει πάραυτα τη σχετική Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Περιόδου Επικείμενων Εργασιών προς τον Παραχωρησιούχο και να κοινοποιήσει ένα επικυρωμένο αντίγραφο αυτής στο Δημόσιο.

(h) Σε περίπτωση που ο Ανεξάρτητος Μηχανικός ή η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποφασίσει ότι οι Μόνιμες Κατασκευές της Περιόδου ΕΕ δεν έχουν ολοκληρωθεί ή δεν είναι έτοιμες για χρήση ή δεν είναι ασφαλείς για τους Χρήστες, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός οφείλει να δώσει εντολή στον Παραχωρησιούχο να ολοκληρώσει τις εν λόγω εναπομένουσες ή επανορθωτικές εργασίες. Με την ολοκλήρωση των εναπομενουσών ή επανορθωτικών εργασιών θα εφαρμόζονται και πάλι οι διατάξεις του παρόντος Άρθρου 9.12.1.

(i) Παρατηρήσεις και σχόλια που αφορούν μικρής, κατά την υπεύθυνη γνώμη του Ανεξάρτητου Μηχανικού, έκτασης εργασίες, δεν θα αποτελούν λόγο για την άρνηση της έκδοσης της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών Περιόδου Επικείμενων Εργασιών, υπό τον όρο ότι ο Ανεξάρτητος Μηχανικός βεβαιώνει εγγράφως ότι οι εργασίες αυτές δεν μειώνουν την ασφάλεια του Έργου Παραχώρησης και των Χρηστών του. Οι μικρής έκτασης εργασίες θα καταγράφονται στον Κατάλογο Υπολειπόμενων Εργασιών και θα εκτελούνται από τον Παραχωρησιούχο δια του Βασικού Υπεργολάβου Κατασκευής μέσα στο χρονικό διάστημα που θα ορίζει ο Ανεξάρτητος Μηχανικός. Σε

περίπτωση υπέρβασης του χρονικού διαστήματος αυτού με ευθύνη του Παραχωρησιούχου τότε θα επιβάλλεται σε βάρος του ποινική ρήτρα, ανερχόμενη στο ποσό των δέκα χιλιάδων Ευρώ (10.000,00 €) ημερησίως και μέχρι την πλήρη ολοκλήρωση των εν λόγω εργασιών. Η έκδοση της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών Περιόδου Επικείμενων Εργασιών δεν θα απαλλάσσει τον Παραχωρησιούχο καθ’ οιονδήποτε τρόπο από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις ή ευθύνες ή κινδύνους που έχει αναλάβει δυνάμει της παρούσας, συμπεριλαμβανομένων αυτών που συνδέονται ή σχετίζονται με την εκτέλεση των εργασιών που περιλαμβάνονται στον Κατάλογο Υπολειπόμενων Εργασιών.

9.12.2 $\text{ΒΠΕ}_{\text{ΑΤΠ}}$

(a) Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας είναι δυνατόν να εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σε κάθε περίπτωση που έχει επιτευχθεί οποιαδήποτε εργασία που περιλαμβάνεται σε Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία.

(b) Ως προς τη διαδικασία έκδοσης $\text{ΒΠΕ}_{\text{ΑΤΠ}}$, εφαρμόζονται ανάλογα οι όροι των παραγράφων (a) έως και (i) του Άρθρου 9.12.1, με τη διαφορά ότι οι προθεσμίες των παραγράφων (a), (b) και (c) ορίζονται σε δέκα πέντε (15), δέκα πέντε (15) και πέντε (5) ημέρες αντίστοιχα. Η προθεσμία της παραγράφου (f) του Άρθρου 9.12.1 ισχύει και τις $\text{ΒΠΕ}_{\text{ΑΤΠ}}$.

9.12.3 **$\text{ΒΠΕ}_{\text{ΤΕ}}$**

(a) Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών Τοπικού Έργου είναι δυνατόν να εκδίδεται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σε κάθε περίπτωση που οποιοδήποτε Τοπικό Έργο το οποίο έχει τεχνική ή/και λειτουργική αυτοτέλεια, αποπερατώνεται.

(b) Ως προς τη διαδικασία έκδοσης $\text{ΒΠΕ}_{\text{ΤΕ}}$, εφαρμόζονται ανάλογα οι όροι των παραγράφων (a) έως και (i) του Άρθρου 9.12.1, με τη διαφορά ότι οι προθεσμίες των παραγράφων (a), (b) και (c) ορίζονται σε δέκα πέντε (15), δέκα πέντε (15) και πέντε (5) ημέρες αντίστοιχα. Η προθεσμία της παραγράφου (f) του Άρθρου 9.12.1 ισχύει και τις $\text{ΒΠΕ}_{\text{ΤΕ}}$.

(c) Η $\text{ΒΠΕ}_{\text{ΤΕ}}$ επέχει θέση πρωτοκόλλου παραλαβής από το Δημόσιο του Τοπικού Έργου το οποίο αφορά και από την ημερομηνία κοινοποίησης αντιγράφου αυτής στο Δημόσιο και κάθε άλλο αρμόδιο φορέα διαχείρισης ο Παραχωρησιούχος ουδεμία ευθύνη ή υποχρέωση φέρει σχετικά με την διαχείριση, χρήση, συντήρηση ή/και λειτουργία του Τοπικού Έργου.

10. ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

10.1 ΓΕΝΙΚΑ

10.1.1 Ο Παραχωρησιούχος έχει συνάψει με τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, ο οποίος είναι ανεξάρτητος οίκος, εγνωσμένου κύρους και ειδικευμένος στην επίβλεψη παρόμοιων έργων, τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού που προσαρτάται στην παρούσα ως Προσάρτημα 12.

10.1.2 Το Δημόσιο συμφωνεί και αποδέχεται με την παρούσα Σύμβαση όπως, από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, η έγκριση των Μελετών και των Λοιπών Μελετών και η επίβλεψη των Επικείμενων Εργασιών αλλά και όλων των εργασιών που θα υλοποιηθούν κατά την Περίοδο ΕΕ (ή σε περίπτωση Πρόδρομων Εργασιών, από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος), διενεργηθεί από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, σύμφωνα με τους όρους της παρούσας και της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού.

10.1.3 Σε περίπτωση σύγκρουσης ή μη συμβατότητας ανάμεσα σε οποιονδήποτε από τους όρους της παρούσας Σύμβασης και τους όρους της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού, θα υπερισχύουν οι διατάξεις της παρούσας Σύμβασης. Για την άρση κάθε αμφιβολίας, τυχόν πρόσθετα καθήκοντα ή/και υποχρεώσεις του Ανεξάρτητου Μηχανικού που προβλέπονται στη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού θα ισχύουν και θα δεσμεύουν τόσο τον Παραχωρησιούχο όσο και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, στο μέτρο που δεν έρχονται σε αντίθεση με την παρούσα ή δεν καθιστούν δυσμενέστερη την θέση του Δημοσίου.

10.1.4 Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός δεν μπορεί να αντικατασταθεί ούτε μπορούν να τροποποιηθούν οι όροι της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού (ή να αποτελέσουν αντικείμενα οιουδήποτε είδους παραίτησης από δικαιώματα) χωρίς την προηγούμενη ρητή έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου, την οποία αυτό δεν θα αρνείται ή καθυστερεί αδικαιολόγητα.

10.1.5 Εάν το Δημόσιο διαπιστώσει ότι ο Ανεξάρτητος Μηχανικός έχει ουσιωδώς παραβεί ή παραβαίνει τις συμβατικές του υποχρεώσεις, το Δημόσιο δικαιούται να ζητήσει εγγράφως από τον Παραχωρησιούχο και ο Παραχωρησιούχος οφείλει να καταγγείλει τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού και να αντικαταστήσει τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, εφόσον δεν αρθεί η παράβαση, μετά από τη σχετική ειδοποίηση που θα επιδώσει ο Παραχωρησιούχος στον Ανεξάρτητο Μηχανικό με την οποία θα τον καλεί σε άρση της παράβασης,

σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού. Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να προβεί στην επιλογή νέου Ανεξάρτητου Μηχανικού, ο οποίος θα πληροί κριτήρια ανάλογα με αυτά που καθορίστηκαν στον όρο 10.1 της Πρόσκλησης Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών. Η ισχύς της καταγγελίας επέρχεται κατά την εγκατάσταση στο Έργο Παραχώρησης του νέου Ανεξάρτητου Μηχανικού, μέχρι την οποία ο Ανεξάρτητος Μηχανικός εξακολουθεί να ασκεί τα καθήκοντά του.

10.1.6 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να συμμορφώνεται με τους όρους της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού και αν συντρέχει περίπτωση, με τις υποδείξεις του Ανεξάρτητου Μηχανικού (εφόσον οι υποδείξεις αυτές έχουν δοθεί σύμφωνα με τα απορρέοντα από τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού δικαιώματά του).

10.2 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

10.2.1 Όλες οι Επικείμενες Εργασίες καθώς και όλες οι εργασίες που θα υλοποιηθούν κατά την Περίοδο ΕΕ θα επιβλέπονται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σύμφωνα με τους όρους του Άρθρου 9 της παρούσας Σύμβασης και της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού.

10.2.2 Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα ελέγξει και θα εγκρίνει τις Μελέτες καθώς και τις Λοιπές Μελέτες που τυχόν απαιτηθούν για την υλοποίηση του συνόλου των εργασιών κατά την Περίοδο ΕΕ, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και τα Προσαρτήματά της και τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού, και θα είναι υπεύθυνος για την εκπλήρωση των σχετικών υποχρεώσεών του σύμφωνα με το Άρθρο 9 της παρούσας.

10.2.3 Περαιτέρω, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός υποχρεούται να εκτελεί τα καθήκοντα που ειδικώς του ανατίθενται δυνάμει της παρούσας Σύμβασης.

10.3 ΑΜΟΙΒΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

Ο Παραχωρησιούχος είναι ο μόνος υπόχρεος για την πληρωμή αμοιβών και λοιπών δαπανών και εξόδων του Ανεξάρτητου Μηχανικού, ο δε Παραχωρητής και το Δημόσιο δεν θα έχουν καμία ευθύνη για τις αμοιβές και δαπάνες αυτές.

10.4 ΕΥΘΥΝΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

10.4.1 Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός έχει καθήκον επιμελείας και είναι υπεύθυνος έναντι του Δημοσίου, του Παραχωρητή, καθώς και του Παραχωρησιούχου, όπως αυτό προβλέπεται στη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού.

10.4.2 Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός υποχρεούται όπως καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των καθηκόντων του σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και τη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού, καθώς και για χρονική περίοδο δύο (2) ετών μετά την καθ' οιονδήποτε τρόπο λύση ή λήξη της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού, απέχει από κάθε ενέργεια, η οποία θα μπορούσε να δημιουργήσει κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων σε σχέση με τις υποχρεώσεις και τα καθήκοντά του δυνάμει της παρούσας και της Σύμβασης Ανεξάρτητου Μηχανικού.

10.5 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

Σε περίπτωση καταγγελίας της Σύμβασης σύμφωνα με το Άρθρο 26 κατά την Περίοδο Επικείμενων Εργασιών, το Δημόσιο θα δικαιούται να υποκαταστήσει τον Παραχωρησιούχο στη Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού και ο Ανεξάρτητος Μηχανικός δεν θα δύναται να αρνηθεί την εν λόγω υποκατάσταση. Για το σκοπό αυτό, η Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού, καθώς και η αντίστοιχη σύμβαση που τυχόν συναφθεί με τυχόν αντικαταστάτη του θα παρέχει ρητώς δικαιώματα υποκατάστασης του Παραχωρησιούχου από το Δημόσιο σε περίπτωση καταγγελίας της παρούσας Σύμβασης.

11. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

11.1 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ – ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ

11.1.1 Κατά τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συμμορφώνεται πλήρως με τους όρους που καθορίζονται στους Εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους του Έργου Παραχώρησης καθώς και με τις περιβαλλοντικές Άδειες την έκδοση, ανανέωση, επικαιροποίηση ή τροποποίηση των οποίων εξασφαλίζει ο Παραχωρησιούχος σύμφωνα με την παρούσα καθώς και με τη Νομοθεσία περί προστασίας του Περιβάλλοντος (οι «**Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις**»). Για την εφαρμογή του Άρθρου 37 της παρούσας λαμβάνονται υπ' όψιν οι Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις που ίσχυαν τριάντα (30) ημέρες προ της Ημερομηνίας Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών.

11.1.2 Προς το σκοπό και προ της εκτέλεσης των Επικείμενων Εργασιών, καθώς και προς το σκοπό και προ της εκτέλεσης των Δραστηριοτήτων, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να μεριμνά με δαπάνες του για την έκδοση, ανανέωση, επικαιροποίηση ή τροποποίηση κάθε απαιτούμενης από την κείμενη Νομοθεσία περιβαλλοντικής Άδειας.

11.1.3 Προκειμένου για την έκδοση κάθε απαιτούμενης περιβαλλοντικής Άδειας για την εκτέλεση Επικείμενων Εργασιών, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να έχει υποβάλει πλήρη φάκελο στην Αρμόδια Αρχή, τουλάχιστον εκατό πενήντα (150) μέρες πριν την ημερομηνία που προβλέπεται στο εκάστοτε Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου ΕΕ για την έναρξη εκτέλεσης των εργασιών, για τις οποίες ζητείται η Άδεια.

11.1.4 Το Ελληνικό Δημόσιο αναλαμβάνει την υποχρέωση ότι κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης το Έργο Παραχώρησης στο σύνολό του θα διαθέτει σε ισχύ Εγκεκριμένους Περιβαλλοντικούς Όρους. Σε περίπτωση που κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης οποιαδήποτε εκ των περιβαλλοντικών Αδειών του Έργου Παραχώρησης δεν βρίσκεται σε ισχύ ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται αμελλητί και πάντως εντός τριών μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης να προβεί με δαπάνες του σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για την έκδοση ή ανανέωση αυτών. Στην περίπτωση αυτή ο Παραχωρησιούχος θα συντάξει και θα υποβάλλει στον Παραχωρητή και το Δημόσιο έκθεση, η οποία θα έχει τύχει του προηγούμενου ελέγχου του Ανεξάρτητου Μηχανικού, στην οποία θα αποτυπώνονται οι εργασίες που τυχόν απαιτηθούν για την έκδοση ή ανανέωση των εν λόγω περιβαλλοντικών

Αδειών και η εκτίμηση του κόστους υλοποίησης αυτών. Έως την έκδοση ή ανανέωση των εν λόγω Αδειών ο Παραχωρησιούχος δεν θα θεωρείται ότι παραβιάζει τις Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις ούτε θα φέρει τυχόν δυσμενείς συνέπειες που απορρέουν εξ αυτής της αιτίας υπό την προϋπόθεση ότι έχει προβεί άμεσα σε όλες τις απαιτούμενες προς τούτο ενέργειες και ότι η μη έκδοση ή ανανέωση αυτών ή η καθυστέρηση στην έκδοση ή ανανέωση δεν οφείλεται σε υπαίτια πράξη ή παράλειψη του Παραχωρησιούχου.

11.2 ΠΡΟΛΗΨΗ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται:

(i) να συστήσει «Υπηρεσία Περιβάλλοντος» με επικεφαλής εξειδικευμένο επιστήμονα ως «Υπεύθυνο Περιβάλλοντος»,

(ii) σε όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης να συντάσσει ετησίως εκθέσεις περιβαλλοντικής διαχείρισης του Έργου Παραχώρησης και να τις υποβάλλει στις Αρμόδιες Αρχές με κοινοποίηση στην Υπηρεσία σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Προσαρτήματος 2, Παράρτημα 6,

(iii) να δημιουργήσει και διατηρεί διαδικτυακό τόπο (internet site) στον οποίο υποχρεωτικά θα δημοσιεύονται οι ανωτέρω εκθέσεις,

(iv) να εφαρμόσει Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ), τόσο για την κατασκευή όσο και για τη λειτουργία, για τη διασφάλιση του ορθού σχεδιασμού και της αποτελεσματικής εφαρμογής του οποίου υποχρεούται να χρησιμοποιεί διεθνή πρότυπα και διαδικασίες (όπως πρότυπα ISO 14001:2015 και 14004),

(v) όπως εντός προθεσμίας δώδεκα (12) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης πιστοποιηθεί κατά ISO 14001:2015,

(vi) ο ίδιος, οι Υπεργολάβοι του, συμπεριλαμβανομένου του Βασικού Υπεργολάβου Κατασκευής θα χρησιμοποιούν, στο πλαίσιο των Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων, τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικοοικονομικές πρακτικές, για να προλαμβάνεται (όπου είναι δυνατόν), άλλως να ελαχιστοποιείται κάθε είδους Ρύπανση που μπορεί να προκληθεί στο Περιβάλλον και να εξασφαλίζει ότι η αποθήκευση, επεξεργασία, αποβολή και απομάκρυνση και απόρριψη όλων των ουσιών, οι οποίες παράχθηκαν στο πλαίσιο της εκτέλεσης του Έργου (συμπεριλαμβανομένων και ενεργειών που λαμβάνουν χώρα εκτός του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης όπως εκσκαφές, εξόρυξη,

λατόμηση ή διαδικασίες θραύσης αδρανών) σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή κατά τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης θα είναι τέτοιας φύσης ώστε να προλαμβάνεται (όπου είναι δυνατόν) και διαφορετικά να ελαχιστοποιείται οποιαδήποτε Ρύπανση θα μπορούσε να προκληθεί στο Περιβάλλον ή στον άνθρωπο ή σε οποιονδήποτε άλλο ζώντα οργανισμό από τις ουσίες αυτές,

(vii) μετά την ολοκλήρωση των Κατασκευών της Περιόδου Επικείμενων Εργασιών, ο Παραχωρησιούχος και οι Υπεργολάβοι αυτού θα επαναφέρουν το Χώρο Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης, εκτός του ίδιου του Έργου Παραχώρησης, στην αρχική τους κατάσταση ή στη μορφή που καθορίζεται στις εγκεκριμένες Μελέτες ή/και στις σχετικές Άδειες,

(viii) ο ίδιος, οι Υπεργολάβοι του, συμπεριλαμβανομένου του Βασικού Υπεργολάβου Κατασκευής δε θα χρησιμοποιήσουν εκρηκτικά για τις οποιεσδήποτε εκσκαφές των Κατασκευών παρά μόνο κατόπιν Άδειας της Αρμόδιας Αρχής και σύμφωνα με την Άδεια αυτή.

11.3 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΘΟΡΥΒΟΥ ΚΑΙ ΡΥΠΩΝ

Υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 37, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να προβεί με δαπάνες και ευθύνη του και σύμφωνα με τις Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις:

(i) στην εκτέλεση όλων των έργων που είναι απαραίτητα για την τήρηση των εκάστοτε ισχυόντων ορίων οδικού θορύβου και αέριων ρύπων καθ’ όλη τη διάρκεια της Σύμβασης Παραχώρησης, σύμφωνα με τις Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις,

(ii) στην εκπόνηση προς το σκοπό αυτό σχετικής μελέτης προκειμένου να εγκαταστήσει σύστημα ελέγχου με μόνιμους και περιοδικούς σταθμούς μέτρησης οδικού θορύβου και αέριων ρύπων σε θέσεις που θα εγκριθούν από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, εντός δώδεκα (12) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης,

(iii) στην εγκατάσταση ηχοπετασμάτων ή/και στην κατάλληλη φύτευση για την συμμόρφωση με τα όρια οδικού θορύβου στις θέσεις εκείνες του ΕΠ που έως και τριάντα (30) ημέρες προ της Ημερομηνία Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών υπάρχει οργανωμένη δόμηση (όρια σχεδίου

πόλης ή όρια οικισμών) ή υπάρχει ειδική εγκατάσταση (νοσοκομείο, σχολείο κλπ.).

11.4 ΡΥΠΑΝΣΗ

11.4.1 Λαμβανομένων υπόψη και των απαιτήσεων των Εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων του Έργου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος φέρει τον κίνδυνο οιασδήποτε Ρύπανσης του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης στο βαθμό που δεν συνιστά Υπάρχουσα Ρύπανση.

11.4.2 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παρακολουθεί τακτικά, να επιθεωρεί και να εκτελεί τι αναγκαίες μετρήσεις στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης για τον εντοπισμό οιασδήποτε Ρύπανσης.

11.4.3 Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος εντοπίσει οιαδήποτε Ρύπανση στο Χώρο Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης, υποχρεούται όπως:

(i) Γνωστοποιήσει το γεγονός αυτό στο Δημόσιο το συντομότερο δυνατόν και πάντως όχι πέραν των πέντε (5) Εργασίμων Ημερών από την ημερομηνία εντοπισμού της Ρύπανσης. Η γνωστοποίηση πρέπει να περιλαμβάνει:

(a) τη θέση του Παραχωρησιούχου για το κατά πόσον η Ρύπανση αυτή συνιστά Υπάρχουσα Ρύπανση, και

(b) πλήρη φάκελο με όλες τις πληροφορίες και στοιχεία που έλαβε υπόψη του για να διαμορφώσει την άποψη αυτή.

(ii) Ομοίως γνωστοποιήσει το γεγονός σε οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή, και

(iii) Εκκινήσει άμεσα και με τη δέουσα επιμέλεια τη λήψη όλων των εύλογων μέτρων περιορισμού της Ρύπανσης του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης προς αποφυγή περαιτέρω Περιβαλλοντικού Κινδύνου λαμβάνοντας υπόψη τον κίνδυνο επέλευσης περαιτέρω Περιβαλλοντικού Κινδύνου, και σύμφωνα με:

(a) την εφαρμοστέα ισχύουσα Νομοθεσία,

(b) τις οδηγίες οιασδήποτε Αρμόδιας Αρχής, και

(c) τις εύλογες κατευθύνσεις του Δημοσίου σε περίπτωση που το Δημόσιο βαρύνεται με τη δαπάνη των αναγκαίων μέτρων και εργασιών σύμφωνα με το Άρθρο 11.4.1 της παρούσας.

11.4.4 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται, μετά από έγγραφο αίτημα του Δημοσίου, να εξασφαλίσει τη γνώμη ανεξάρτητου συμβούλου, έμπειρου σε θέματα

Ρύπανσης παρόμοιας φύσης και μεγέθους με την γνωστοποιηθείσα Ρύπανση, ως προς τα αίτια και την έκταση της Ρύπανσης αυτής, τα ενδεικνυόμενα μέτρα αποκατάστασης και την εκτίμηση της δαπάνης των μέτρων αυτών.

11.4.5 Ο Παραχωρησιούχος θα ευθύνεται για τις ζημίες που απορρέουν άμεσα από Ρύπανση (πλην Υπάρχουσας Ρύπανσης και της Ρύπανσης που περιγράφεται στο Άρθρο 11.4.7 της παρούσας) και συμφωνεί να αποζημιώνει το Δημόσιο και να το κρατά αζήμιο από κάθε ζημία, δαπάνη, κόστος που υφίσταται ή τον βαρύνει, ως άμεσο επακόλουθο των επιπτώσεων κάθε Ρύπανσης.

11.4.6. Τυχόν Υπάρχουσα Ρύπανση συνιστά Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου υπό τις προϋποθέσεις του Άρθρου 23.4.1 ή/και Γεγονός Καθυστέρησης υπό τις προϋποθέσεις του Άρθρου 23.1.

11.4.7. Η Ρύπανση που τυχόν προκαλείται από την εκτέλεση των Νέων Έργων Δημοσίου συνιστά Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου υπό τις προϋποθέσεις του Άρθρου 23.4.1 ή/και Γεγονός Καθυστέρησης υπό τις προϋποθέσεις του Άρθρου 23.1. Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να λαμβάνει μέτρα για τον περιορισμό της Ρύπανσης που προκαλείται κατά την εκτέλεση των Νέων Έργων Δημοσίου ή, καθώς και να ακολουθεί τις κατευθύνσεις του Δημοσίου ή/και οποιασδήποτε Αρμόδιας Αρχής.

11.5 ΕΚΘΕΣΗ ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Ο Παραχωρησιούχος είναι υποχρεωμένος κατ’ έτος να συντάσσει και δημοσιοποιεί έκθεση αναφοράς για τις οντότητες δημοσίου ενδιαφέροντος ήτοι μια μη χρηματοοικονομική κατάσταση που θα περιέχει πληροφορίες στο βαθμό που απαιτείται για την κατανόηση της εξέλιξης, των επιδόσεων, της θέσης και του αντικτύπου των δραστηριοτήτων της, σε σχέση με περιβαλλοντικά, κοινωνικά και εργασιακά θέματα, το σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου, την καταπολέμηση της διαφθοράς και με θέματα σχετικά με τη δωροδοκία, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4403/2016 (ΦΕΚ Α΄125), σε συνδυασμό με την εγκύκλιο με α.π. 62784/06-06-2017 του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης (ΑΔΑ: 6ΩΙΞ465ΧΙ8-2Α2).

12. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ – ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

12.1 Εάν πρόκειται να κατασκευαστούν έργα υποδομής ή οικοδομικά έργα εντός του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να μεριμνά για τον έγκαιρο εντοπισμό και την προστασία τυχόν Αρχαιολογικών Ευρημάτων, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους του παρόντος Άρθρου 12.

12.2 Προ της εκτελέσεως οποιασδήποτε Κατασκευής, ο Παραχωρησιούχος θα προβαίνει σε αρχαιολογικές τομές στην περιοχή όπου πρόκειται να αναληφθούν τα έργα ή θα χρησιμοποιεί άλλες ενδεδειγμένες μεθόδους, σύμφωνα με την Ορθή Πρακτική, και στην συνέχεια θα διερευνά τα συλλεχθέντα δεδομένα προκειμένου να καθορίσει την ύπαρξη ή μη Αρχαιολογικών Ευρημάτων.

12.3 Τουλάχιστον τέσσερις (4) ημέρες πριν την εκτέλεση οποιωνδήποτε αρχαιολογικών τομών, ο Παραχωρησιούχος θα ειδοποιεί κάθε Αρμόδια Αρχή που είναι υπεύθυνη για την επίβλεψη αυτών, καθώς και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και το Δημόσιο προκειμένου αυτοί να παραστούν, εφόσον το επιθυμούν.

12.4 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται, αμέσως μόλις διαπιστώσει την ύπαρξη Αρχαιολογικών Ευρημάτων κατά τις αρχαιολογικές τομές ή κατά την διάρκεια εκτέλεσης των Κατασκευών, να ειδοποιήσει την Αρμόδια Αρχή, τον Ανεξάρτητο Μηχανικό (εφόσον η διαπίστωση λαμβάνει χώρα κατά την Περίοδο Επικείμενων Εργασιών) και την Υπηρεσία και να διακόψει αμέσως τις Κατασκευές στην περιοχή των Αρχαιολογικών Ευρημάτων, λαμβάνοντας συγχρόνως όλα τα απαραίτητα μέτρα για τη διατήρηση και διαφύλαξη των εν λόγω Αρχαιολογικών Ευρημάτων, έως ότου η Αρμόδια Αρχή αναλάβει την ευθύνη γι’ αυτές, σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία. Μετά τον πρώτο χαρακτηρισμό των Αρχαιολογικών Ευρημάτων από την Αρμόδια Αρχή, θα δίνονται οδηγίες στον Παραχωρησιούχο είτε για την συνέχιση των εργασιών, είτε για την αναστολή τους προς διενέργεια αρχαιολογικών ερευνών από την Αρμόδια Αρχή, είτε για την προσωρινή διακοπή των εργασιών στην περιοχή όπου ανακαλύφθηκε το Αρχαιολογικό Εύρημα για το διάστημα κατά το οποίο η Αρχαιολογική Υπηρεσία θα διενεργεί αρχαιολογικές έρευνες με δικά της μέσα και δαπάνη του Δημοσίου.

12.5 Ο Παραχωρησιούχος έχει προβλέψει χρονικό διάστημα τεσσάρων (4) μηνών πριν από την έναρξη των εργασιών για την Αναβάθμιση των Κάθετων Αξόνων,

για αρχαιολογικές τομές, τυχόν αρχαιολογικές έρευνες και λοιπές εργασίες αντιμετώπισης των αποτελεσμάτων των ερευνών στις περιοχές που θα εκτελεσθούν οι εργασίες Αναβάθμισης Κάθετων Αξόνων. Συνολική καθυστέρηση πέραν των τεσσάρων (4) μηνών στην Κρίσιμη Διαδρομή του Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών συνεπεία εργασιών σε σχέση με Αρχαιολογικά Ευρήματα θα συνιστά Γεγονός Καθυστέρησης.

12.6 Το κόστος εκτέλεσης των αρχαιολογικών τομών, συνολικού μήκους μέχρι είκοσι (20) χλμ. ή η με άλλες ενδεδειγμένες μεθόδους έρευνα ανάλογης έκτασης για ενδεχόμενη ανεύρεση Αρχαιολογικών Ευρημάτων για όλο το Έργο Παραχώρησης θα βαρύνει αποκλειστικά τον Παραχωρησιούχο. Η εκτέλεση από τον Παραχωρησιούχο επιπλέον αρχαιολογικών τομών θα πιστοποιείται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και θα αμείβεται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 35.2. Κάθε άλλη δαπάνη για πρόσθετες αρχαιολογικές τομές ή για αρχαιολογικές έρευνες και για την παρακολούθηση των σχετικών έργων και ανασκαφών, κατόπιν αιτήματος της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, θα βαρύνει το Δημόσιο σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία.

12.7 Κάθε Αρχαιολογικό Εύρημα ανήκει στην αποκλειστική ιδιοκτησία του Δημοσίου.

13. ΑΔΕΙΕΣ

13.1 ΑΔΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

Διά της παρούσης, το Δημόσιο χορηγεί στον Παραχωρησιούχο γενική άδεια αναβάθμισης, ανάταξης, συντήρησης, διαχείρισης, λειτουργίας και εκμετάλλευσης του Έργου Παραχώρησης, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρούσας Σύμβασης (η «**Άδεια Υλοποίησης Παραχώρησης**»). Υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 13.2.6 της παρούσας, η χορήγηση της Άδειας Υλοποίησης Παραχώρησης δεν απαλλάσσει τον Παραχωρησιούχο από την υποχρέωση να εξασφαλίσει όλες τις επιμέρους ή ειδικές Άδειες που απαιτούνται βάσει της παρούσας Σύμβασης ή της κείμενης Νομοθεσίας.

13.2 ΑΔΕΙΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

13.2.1 Εφόσον δεν προβλέπεται ρητώς διαφορετικά στην παρούσα Σύμβαση, ο Παραχωρησιούχος είναι υπεύθυνος καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης για την έκδοση, ανανέωση, παράταση και τη διατήρηση σε πλήρη ισχύ όλων των Αδειών που είναι αναγκαίες για τις Δραστηριότητες. Προς αποφυγή αμφιβολίας ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να ανανεώνει, παρατείνει, επικαιροποιεί και εν γένει να διατηρεί σε ισχύ το σύνολο των Αδειών που έχουν εκδοθεί από το Δημόσιο και την ΕΟΑΕ πριν και έως την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης σε σχέση με την λειτουργία και συντήρηση του Έργου Παραχώρησης και την κατασκευή των Επικείμενων Εργασιών, στο μέτρο που αυτό απαιτείται για την άσκηση των Δραστηριοτήτων.

13.2.2 Ο Παραχωρησιούχος θα διασφαλίσει ότι το Έργο Παραχώρησης θα λειτουργεί πάντοτε με έγκυρες και ισχύουσες Άδειες. Προς τούτο θα υποβάλλει εγκαίρως τις απαιτούμενες αιτήσεις στις Αρμόδιες Αρχές για την έκδοση, ανανέωση, παράταση και επικαιροποίηση όλων των Αδειών ειδοποιώντας εγγράφως και εγκαίρως το Δημόσιο περί της υποβολής των αιτήσεων αυτών.

13.2.3 Κάθε αίτηση για έκδοση Αδείας θα υποβάλλεται κατά περιεχόμενο και τύπο σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία και θα συνοδεύεται από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης. Μια αίτηση θα θεωρείται πλήρης εκτός εάν η Αρμόδια Αρχή που χορηγεί την Άδεια ενημερώσει τον Παραχωρησιούχο εγγράφως, εντός δεκαπέντε (15) Εργασίμων Ημερών από την υποβολή της αίτησης, ότι η αίτηση ή/και τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης

είναι ελλιπή. Τυχόν διαπίστωση ελλείψεων της αίτησης διακόπτει την σχετική προθεσμία. Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται με κάθε υποβολή αίτησης για την έκδοση Άδειας να υπομνήσει στην Αρμόδια Αρχή το τεκμήριο του προηγούμενου εδαφίου του παρόντος Άρθρου.

13.2.4 Για τους σκοπούς του Άρθρου 13.2.3, η υποβολή αίτησης για την έκδοση οποιασδήποτε Άδειας θεωρείται έγκαιρη εφόσον:

(a) απέχει από την ημερομηνία έναρξης της δραστηριότητας για την οποία ζητείται η εν λόγω Άδεια ή,

(b) σε περίπτωση που αφορά στην εκτέλεση των Επικείμενων Εργασιών, απέχει από την ημερομηνία που προβλέπεται στο Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών για την έναρξη εκτέλεσης των εργασιών, για τις οποίες ζητείται η εν λόγω Άδεια,

χρονικό διάστημα ίσο ή μεγαλύτερο από το χρόνο που προβλέπεται από την ισχύουσα για την έκδοσή της Νομοθεσία, ή αν δεν καθορίζεται προθεσμία χρονικό διάστημα ενενήντα (90) ημερών.

13.2.5 Μετά τη λήψη έγγραφου αιτήματος από τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 13.2.2 και εντός εύλογου και ικανού διαστήματος πριν από την προθεσμία έκδοσης ή ανανέωσης κάποιας Άδειας ή το συντομότερο δυνατό, το Δημόσιο θα συνδράμει, στο μέτρο του δυνατού, τον Παραχωρησιούχο, μετά από έγγραφο αίτημά του, για την εξασφάλιση ή/και διατήρηση κάθε Άδειας στη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, υπό τον όρο ότι ο Παραχωρησιούχος:

(a) πριν από την υποβολή αυτού του αιτήματος, θα έχει προβεί σε όλες τις ενέργειες που είναι ευλόγως απαραίτητες για την εξασφάλιση ή/και τη διατήρηση των Αδειών που αποτελούν αντικείμενο αυτού του αιτήματος,

(b) θα συνεχίσει επιμελώς να επιδιώκει τη χορήγηση ή/και τη διατήρηση κάθε Άδειας που αποτελεί αντικείμενο αυτού του αιτήματος,

(c) θα παρέχει προς το Δημόσιο τις πληροφορίες που μπορεί ευλόγως να ζητήσει το Δημόσιο σε σχέση με το αίτημα του Παραχωρησιούχου, και

(d) θα βαρύνεται με όλα τα έξοδα που αφορούν τη χορήγηση ή/και τη διατήρηση κάθε τέτοιας Άδειας.

13.2.6 Τυχόν οικοδομικές άδειες που απαιτούνταν αλλά δεν έχουν εκδοθεί σε σχέση με τις υφιστάμενες Κατασκευές του Έργου Παραχώρησης θα θεωρείται ότι έχουν χορηγηθεί δια της κυρώσεως της παρούσας από το Ελληνικό Κοινοβούλιο κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Κυρωτικού Νόμου.

13.3 ΑΔΕΙΕΣ ΔΙΚΤΥΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ

13.3.1 Ο Παραχωρησιούχος, με δική του ευθύνη, φροντίδα και δαπάνες, θα διατηρήσει ή (εφόσον τούτο απαιτείται) εξασφαλίσει την τηλεφωνοδότηση και την υδροδότηση του Έργου Παραχώρησης καθώς και την, σε κατάλληλες θέσεις εντός του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης, παροχή ηλεκτρικής ενέργειας, στην ισχύ και στην τάση που απαιτούνται από τη Νομοθεσία ή που είναι απαραίτητες για τις Δραστηριότητες, καθ' όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, εκδίδοντας προς τούτο όλες τις απαιτούμενες Άδειες ή/και συνάπτοντας όλες τις απαιτούμενες συμβάσεις με τους Ο.Κ.Ω. ή τους αντίστοιχους ιδιώτες παρόχους.

13.3.2 Το Δημόσιο δεσμεύεται ότι:

(a) θα παράσχει στον Παραχωρησιούχο κάθε εύλογη συνδρομή για τη διάθεση από τους Ο.Κ.Ω. των ανωτέρω παροχών μέχρι τα όρια του Έργου Παραχώρησης (εφόσον απαιτείται), και

(b) θα διευκολύνει την έγκαιρη μεταβίβαση στον Παραχωρησιούχο όλων των συμβάσεων για τις συνδέσεις ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεφώνου, γραμμών μεταφοράς δεδομένων και ύδρευσης στο Έργο Παραχώρησης κατά ή πριν από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης προκειμένου ο Παραχωρησιούχος να είναι σε θέση, από και μετά την ημερομηνία αυτή, να ασκήσει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν σε σχέση με αυτές τις συμβάσεις. Ο Παραχωρησιούχος δεν θα ευθύνεται για τις υποχρεώσεις ή τις ευθύνες που προκύπτουν στο πλαίσιο συμβάσεων για συνδέσεις ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεφώνου και ύδρευσης με το Έργο Παραχώρησης για το διάστημα πριν από την παράδοση του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης σύμφωνα με το Άρθρο 7.7.3 της παρούσας.

13.3.3 Προκειμένου περί παρεμβάσεων σε υφιστάμενα δίκτυα Ο.Κ.Ω. ή κάθε αναγκαίας μετατόπισής τους, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να υποβάλει έγκαιρα και κατά τον προσήκοντα τρόπο τις απαιτούμενες αιτήσεις προς το Δημόσιο, τις Αρμόδιες Αρχές και τους Οργανισμούς Κοινής Ωφελείας (Ο.Κ.Ω.) για την έκδοση όλων των σχετικών Αδειών, ειδοποιώντας εγγράφως και εγκαίρως το Δημόσιο περί της υποβολής των αιτήσεων αυτών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Άρθρα 13.2.3 και 13.2.4.

13.3.4 Το Δημόσιο, στο πλαίσιο του ενδιαφέροντός του για την έγκαιρη ολοκλήρωση του Έργου, θα εξασφαλίσει ότι οι Οργανισμοί Κοινής Ωφελείας θα εκπονούν

τις μελέτες που απαιτούνται και σχετίζονται με την μετατόπιση των δικτύων αρμοδιότητάς τους και των τυχών σχετικών εγκαταστάσεων και θα εκτελούν τις αντίστοιχες εργασίες με δαπάνη τους, χωρίς να παρεμποδίζουν (στο μέτρο που αυτό είναι εφικτό) τον Παραχωρησιούχο στην τήρηση του Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών. Παράλληλα ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παρέχει έγκαιρα στον εκάστοτε εμπλεκόμενο Ο.Κ.Ω. και πάντως όχι αργότερα από τρεις (3) μήνες προ της ημερομηνίας κατά την οποία η σχετική μετατόπιση δικτύου συνιστά Κρίσιμη Δραστηριότητα στο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών, τα απαραίτητα στοιχεία προκειμένου να είναι δυνατός ο εκ μέρους των Ο.Κ.Ω. προγραμματισμός των σχετικών εργασιών.

13.3.5 Οποιαδήποτε καθυστέρηση εκ μέρους των Ο.Κ.Ω μετακίνησης των δικτύων τους, χωρίς εύλογη αιτία, που έχει ως αποτέλεσμα να επηρεάζεται δυσμενώς η Κρίσιμη Διαδρομή του Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών, όπως αυτό εκάστοτε επικαιροποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα, αποτελεί Γεγονός Καθυστέρησης και σε περίπτωση που επηρεάζεται ουσιωδώς δυσμενώς και η λειτουργία του Έργου, Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου.

13.3.6 Συμφωνείται ότι οι Κατασκευές που αφορούν σε αποκατάσταση υφισταμένων αντιπλημμυρικών και αρδευτικών έργων δεν περιλαμβάνονται στην έννοια των δικτύων Ο.Κ.Ω. και η σχετική ευθύνη και δαπάνη βαρύνει εξ ολοκλήρου και αποκλειστικά τον Παραχωρησιούχο.

13.4 ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΕΚΔΟΣΗΣ

13.4.1 Σε περίπτωση που το Δημόσιο ή άλλη Αρμόδια Αρχή καθυστερεί την έκδοση οποιασδήποτε Άδειας πέραν της νόμιμης προθεσμίας ή, για την περίπτωση που αυτή δεν προβλέπεται, πέραν των ενενήντα (90) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης, καίτοι ο Παραχωρησιούχος έχει υποβάλλει εγκαίρως και πλήρως τις απαιτούμενες αιτήσεις, έχει εκπληρώσει όλους τους όρους που απαιτούνται από την εκάστοτε ισχύουσα Νομοθεσία για την έκδοσή της και συντρέχουν οι προϋποθέσεις έκδοσής της, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν Άρθρο και στην κείμενη Νομοθεσία, αυτή θεωρείται αυτοδικαίως εκδοθείσα από της εκπνοής της προθεσμίας αυτής. Η τεκμαρτή έκδοση Αδείας σύμφωνα με το παρόν Άρθρο βεβαιώνεται με διαπιστωτική πράξη που εκδίδει η Υπηρεσία εντός είκοσι (20) Εργασίμων Ημερών μετά από έγγραφη αίτηση του Παραχωρησιούχου.

13.4.2 Κάθε διαπιστωτική πράξη που εκδίδεται σύμφωνα με το παρόν Άρθρο θα αναγράφει ότι εκδίδεται σύμφωνα με το Άρθρο αυτό, θα αντικαθιστά την απαιτούμενη Άδεια και θα έχει την ίδια ισχύ που θα είχε η σχετική Άδεια εάν είχε εκδοθεί. Η μη έκδοση της διαπιστωτικής πράξης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα και εντός της προθεσμίας του Άρθρου 13 συνιστά Γεγονός Καθυστέρησης ή/και Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου.

13.4.3 Το παρόν Άρθρο 13.4 δεν αφορά και δεν εφαρμόζεται ως προς τις τυχόν απαιτούμενες περιβαλλοντικές Άδειες, τις Άδειες του Άρθρου 13.5, τις Άδειες Ο.Κ.Ω. και τις πάσης φύσεως Άδειες που αφορούν λοιπές εμπορικές δραστηριότητες. Προς αποφυγή αμφιβολίας, τυχόν καθυστέρηση στην έκδοση των απαιτούμενων περιβαλλοντικών Αδειών και των Αδειών του Άρθρου 13.5 χωρίς υπαιτιότητα του Παραχωρησιούχου πέραν της νόμιμης προθεσμίας ή, για την περίπτωση που αυτή δεν προβλέπεται, πέραν των ενενήντα (90) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης συνιστά Γεγονός Καθυστέρησης ή/και Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου υπό την προυπόθεση ότι πληρούνται και οι προυποθέσεις, κατά περίπτωση, των άρθρων 23.1 και 23.4.1 της παρούσας.

13.5 ΑΔΕΙΕΣ ΣΗΡΑΓΓΩΝ

13.5.1 Ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να διατηρεί σε ισχύ, να επικαιροποιεί ή ανανεώνει τις Άδειες Σηράγγων από την ΔΑΣ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 230/2007, ως εκάστοτε ισχύει.

13.5.2 Στο πλαίσιο των υποχρεώσεών του σύμφωνα με το Άρθρο 13.5.1, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συμμορφώνεται με τις υποδείξεις, παρατηρήσεις της ΔΑΣ και να λαμβάνει κάθε διορθωτικό μέτρο που, σύμφωνα με τη Νομοθεσία και ιδίως τις διατάξεις του Π.Δ. 230/2007 είναι αναγκαίο για την διατήρηση σε ισχύ, την επικαιροποίηση ή ανανέωση των Αδειών Σηράγγων. Στο πλαίσιο αυτό ο Παραχωρησιούχος θα είναι υπεύθυνος για τη μελέτη, την κατασκευή, την ολοκλήρωση, τη θέση σε λειτουργία και τον έλεγχο των έργων αλλά και την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού που απαιτούνται για την διαρκή συμμόρφωση των Σηράγγων με τις προβλέψεις του Π.Δ. 230/2007 και εν γένει με τους όρους της παρούσας Σύμβασης, την Ορθή Πρακτική, όλες τις σχετικές Άδειες και την σχετική ισχύουσα Νομοθεσία.

13.5.3 Το σύνολο των δαπανών που θα απαιτηθούν για την διατήρηση σε ισχύ, την επικαιροποίηση ή ανανέωση των Αδειών Σηράγγων, συμπεριλαμβανομένου του κόστους για την υιοθέτηση όλων των εκάστοτε αναγκαίων διορθωτικών

μέτρων, τις δαπάνες νέων υποδομών, τις κεφαλαιουχικές επενδύσεις ή/και τα υπόλοιπα έξοδα που απαιτούνται για την συμμόρφωση των Σηράγγων με τις απαιτήσεις του Π.Δ. 230/2007 βαρύνουν αποκλειστικά τον Παραχωρησιούχο

13.6 ΑΔΕΙΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΩΝ ΔΙΟΔΙΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ

Ως προς τις Άδειες που υποχρεούται να εκδώσει ο Παραχωρησιούχος για την κατασκευή των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ), των Χώρων Στάθμευσης και Αναψυχής (ΧΣΑ), των Σταθμών Διοδίων, των ΚΕΚ, των ΚΔΑ και των εγκαταστάσεων Αστυνόμευσης και Πυρόσβεσης, τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 23 του ν. 2300/1995 (ΦΕΚ Α’ 69) με τις ακόλουθες παρεκκλίσεις:

(a) οι θέσεις των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών (ΣΕΑ), των Χώρων Στάθμευσης και Αναψυχής και των Σταθμών Διοδίων του Έργου Παραχώρησης καθορίζονται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Προσάρτημα 4 (Παράρτημα 3),

(b) οι ελάχιστες απαιτήσεις των εγκαταστάσεων Αστυνόμευσης και Πυρόσβεσης καθορίζονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Προσάρτημα 11 και οι ακριβείς θέσεις αυτών θα προσδιοριστούν με την συμφωνία αστυνόμευσης και πυρόσβεσης του Άρθρου 8.5.6.1.

(c) η έγκριση των Μελετών για την εκτέλεση των Κατασκευών των ανωτέρω Υποστηρικτικών Εγκαταστάσεων και των Σταθμών Διοδίων του Έργου Παραχώρησης πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 10.2.2. της παρούσας και επέχει θέση οικοδομικής άδειας κατά παρέκκλιση των προβλεπομένων στο ν. 4495/2017 και ιδίως στο άρθρο 33 αυτού.

(d) η σύνδεση των προαναφερθεισών Κατασκευών, των Υποστηρικτικών Εγκαταστάσεων και των Σταθμών Διοδίων του Έργου Παραχώρησης με τα δίκτυα ύδρευσης, ηλεκτροφωτισμού, τηλεφώνου κ.λπ. πραγματοποιείται μετά την έκδοση βεβαίωσης από την Υπηρεσία ότι τα έργα έχουν εκτελεστεί σύμφωνα με την εγκεκριμένη Μελέτη.

14. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΥΣ

14.1 ΒΑΣΙΚΟΙ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΙ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ

14.1.1 Ο Παραχωρησιούχος έχει συμβληθεί με τους Βασικούς Υπεργολάβους με τις Βασικές Συμβάσεις Υπεργολαβίας που προσαρτώνται στην παρούσα ως Προσαρτήματα 13 και 14.

14.1.2 Με την επιφύλαξη του Άρθρου 14.1.3, δεν επιτρέπεται η αντικατάσταση οποιουδήποτε εκ των Βασικών Υπεργολάβων, χωρίς την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου, την οποία αυτό, λαμβάνοντας υπόψη τις προϋποθέσεις συμμετοχής στον Διαγωνισμό, τα σχετικά κριτήρια επάρκειας και τις δεσμεύσεις των όρων 9.4 (iii), 10.2 και 10.3 της Πρόσκλησης Υποβολής Δεσμευτικών Προσφορών, καθώς και τη διασφάλιση της τήρησης των διατάξεων της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής Νομοθεσίας, που έχουν θεσπισθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή την εθνική Νομοθεσία ή που προβλέπονται σε διεθνείς συμβάσεις που απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του ν. 4413/2016 (ΦΕΚ Α΄148), δεν θα αρνείται ή καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία. Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε εκ των Βασικών Υπεργολάβων αποτελεί κοινοπραξία ή ένωση προσώπων, ως αντικατάσταση Βασικού Υπεργολάβου νοείται και η αντικατάσταση οιουδήποτε μέλους της εν λόγω κοινοπραξίας ή ένωσης προσώπων. Για το σκοπό αυτό, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να προβαίνει εγκαίρως πριν από την αντικατάσταση οποιουδήποτε Βασικού Υπεργολάβου σε σχετική γνωστοποίηση της πρόθεσής του προς το Δημόσιο, προσκομίζοντας όλα τα αναγκαία έγγραφα, στοιχεία και πληροφορίες για τον έλεγχο της συνδρομής των προϋποθέσεων του α΄ εδαφίου του παρόντος Άρθρου 14.1.2. Περαιτέρω, οι όροι των Βασικών Συμβάσεων Υπεργολαβίας δεν επιτρέπεται να τροποποιηθούν ή να αποτελέσουν αντικείμενο οποιασδήποτε είδους, έγκυρης ως προς το Δημόσιο ή τον Παραχωρητή, παραίτησης των εκεί συμβαλλομένων μερών από δικαιώματα, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου.

14.1.3 Ειδικώς, ο Βασικός Υπεργολάβος Λειτουργίας, την τεχνική ικανότητα του οποίου επικαλέστηκε ο Παραχωρησιούχος με την Δεσμευτική Προσφορά του στον Διαγωνισμό, υποχρεούται να συμμετέχει ο ίδιος ενεργά στη συντήρηση και λειτουργία του Αυτοκινητόδρομου επί τη βάσει της Σύμβασης Λειτουργίας - Συντήρησης για χρονική περίοδο που θα εκτείνεται κατ’ ελάχιστον μέχρι την πάροδο δύο (2) ετών από την ημερομηνία έκδοσης της Βεβαίωσης

Περάτωσης Επικείμενων Εργασιών. Κατά την περίοδο αυτή δεν επιτρέπεται η λύση ή λήξη της Σύμβασης Λειτουργίας - Συντήρησης ή η αντικατάσταση του Βασικού Υπεργολάβου Λειτουργίας. Κατ’ εξαίρεση, επιτρέπεται η με οποιονδήποτε τρόπο λύση της Σύμβασης Λειτουργίας - Συντήρησης ή η αντικατάσταση του Βασικού Υπεργολάβου Λειτουργίας (ανάλογα με την περίπτωση) υπό τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία του Άρθρου 14.1.2, αποκλειστικά στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(i) σε περίπτωση τυχόν εταιρικού μετασχηματισμού στο πρόσωπο του Βασικού Υπεργολάβου Λειτουργίας, εφόσον ο εν λόγω μετασχηματισμός δεν συντελείται με σκοπό την καταστρατήγηση των διατάξεων του παρόντος Άρθρου 14.1.3 ή

(ii) σε περίπτωση που η ανάγκη αντικατάστασης προκύπτει από οψιγενείς αντικειμενικούς λόγους που επιφέρουν αυτοτελώς αδυναμία εκτέλεσης της Σύμβασης Λειτουργίας - Συντήρησης από τον Βασικό Υπεργολάβο Λειτουργίας, όπως παύση πληρωμών, πτώχευση, η θέση σε οποιαδήποτε άλλη πτωχευτική ή προπτωχευτική διαδικασία, παύση εργασιών, λύση και εκκαθάριση του Βασικού Υπεργολάβου Λειτουργίας και άλλοι αντίστοιχοι με αυτούς λόγοι ή

(iii) σε περίπτωση υποκατάστασης στη Σύμβαση Λειτουργίας - Συντήρησης εταιρείας, της οποίας το εταιρικό κεφάλαιο και τα δικαιώματα ψήφου ανήκουν σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) στον Βασικό Υπεργολάβο Λειτουργίας, υπό την προϋπόθεση ότι τόσο ο Βασικός Υπεργολάβος Λειτουργίας όσο και ο αντικαταστάτης του στην περίπτωση αυτή θα ευθύνονται αλληλεγγύως και εις ολόκληρον έναντι του Παραχωρησιούχου για την εμπρόθεσμη και προσήκουσα εκτέλεση των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Σύμβαση Λειτουργίας - Συντήρησης μέχρι τη λήξη της διάρκειάς της, ή

(iv) σε περίπτωση επανειλημμένης και σοβαρής παραβίασης εκ μέρους του Βασικού Υπεργολάβου Λειτουργίας οποιουδήποτε ουσιώδους όρου της Σύμβασης Λειτουργίας- Συντήρησης, η οποία επιδρά ουσιωδώς αρνητικά στο Έργο Παραχώρησης.

Σε κάθε περίπτωση λύσης της Σύμβασης Λειτουργίας - Συντήρησης ή αντικατάστασης του Βασικού Υπεργολάβου Λειτουργίας λόγω συνδρομής της ανωτέρω περιπτώσεως (iv) επιβάλλεται στον Παραχωρησιούχο από το Δημόσιο ποινική ρήτρα ίση με το ποσό των Ευρώ ένα εκατομμύριο (€

1.000.000) ανά περίπτωση, η οποία συμφωνείται ως εύλογη και δίκαιη, μη εφαρμοζομένων σε σχέση με αυτή των διατάξεων του άρθρου 409 ΑΚ.

Σε περίπτωση επιτρεπτής κατά τα οριζόμενα στο παρόν Άρθρο 14.1.3 λύσης της Σύμβασης Λειτουργίας - Συντήρησης ή αντικατάστασης του Βασικού Υπεργολάβου Λειτουργίας, ο Παραχωρησιούχος θα εξασφαλίζει ότι η τυχόν νέα Σύμβαση Λειτουργίας - Συντήρησης θα περιλαμβάνει όρους ουσιωδώς όμοιους με τους όρους της Σύμβασης Λειτουργίας- Συντήρησης και δεν θα αντίκειται στις ρυθμίσεις της παρούσας Σύμβασης.

Μετά την πάροδο της καθοριζόμενης στο παρόν Άρθρο 14.1.3 περιόδου, επιτρέπεται η λύση ή λήξη της Σύμβασης Λειτουργίας - Συντήρησης ή η αντικατάσταση του Βασικού Υπεργολάβου Λειτουργίας, εφόσον ο νέος Υπεργολάβος διαθέτει προσόντα ανάλογα με αυτά του Βασικού Υπεργολάβου Λειτουργίας και πληροί τα κριτήρια προσωπικής κατάστασης της Πρόσκλησης Υποβολής Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και της ΠΥΔΠ.

14.1.4 Ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να επιτρέπει στους Βασικούς Υπεργολάβους να αναθέτουν υπεργολαβικά την εκπλήρωση των κατά την οικεία Βασική Σύμβαση Υπεργολαβίας υποχρεώσεών τους με την επιφύλαξη των όρων της Σύμβασης και εφόσον πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

(i) η υπεργολαβική ανάθεση δεν αφορά σε τέτοιο μέρος των υποχρεώσεων του οικείου Βασικού Υπεργολάβου, ώστε να αποτελεί κατ' ουσίαν καταστρατήγηση των Άρθρων 14.1.2 και 14.1.3,

(ii) ο υπεργολάβος του Βασικού Υπεργολάβου θα συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της αντίστοιχης Βασικής Σύμβασης Υπεργολαβίας.

(iii) η ανάθεση της υπεργολαβίας δεν θα μειώνει τη δυνατότητα οποιουδήποτε Βασικού Υπεργολάβου να εκπληρώσει τις κατά την αντίστοιχη Βασική Σύμβαση Υπεργολαβίας υποχρεώσεις του ή/και τη δυνατότητα του Παραχωρησιούχου να εκπληρώνει τις κατά την παρούσα υποχρεώσεις του.

(iv) ο Παραχωρησιούχος θα γνωστοποιεί εγγράφως στο Δημόσιο τα ονόματα και τα λοιπά στοιχεία του εκάστοτε σχετικού υπεργολάβου (ή υπεργολάβων) στους οποίους οι Βασικοί Υπεργολάβοι έχουν αναθέσει την εκτέλεση μέρους Βασικής Σύμβασης Υπεργολαβίας και θα κοινοποιεί ταυτοχρόνως αντίγραφο του εκάστοτε σχετικού υπεργολαβικού συμφωνητικού (ή συμφωνητικών) μέσα σε προθεσμία

τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία υπογραφής των υπεργολαβικών συμφωνητικών αυτών.

(iv) ο οικείος Βασικός Υπεργολάβος θα παραμένει υπεύθυνος για τις υποχρεώσεις που προβλέπονται από την αντίστοιχη Βασική Σύμβαση Υπεργολαβίας και δεν θα απαλλάσσεται από καμία από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις και ευθύνες του από την εν λόγω σύμβαση, λόγω του ότι μέρος των υποχρεώσεών του πραγματοποιείται από υπεργολάβο.

14.1.5 Ο Παραχωρησιούχος δεν θα απαλλάσσεται από οποιαδήποτε από τις δεσμεύσεις, ευθύνες και υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση λόγω του γεγονότος ότι οι υποχρεώσεις της εκτελούνται από οποιονδήποτε Βασικό Υπεργολάβο ή υπεργολάβο Βασικού Υπεργολάβου, το δε Δημόσιο και ο Παραχωρητής δεν θα είναι καθ’ οιονδήποτε τρόπο υπεύθυνοι έναντι οποιουδήποτε Βασικού Υπεργολάβου ή οποιουδήποτε υπεργολάβου Βασικού Υπεργολάβου, ούτε θα δεσμεύονται καθ’ οιονδήποτε τρόπο από τους όρους των Βασικών Συμβάσεων Υπεργολαβίας ή οποιουδήποτε σχετικού με αυτές υπεργολαβικού συμφωνητικού.

14.1.6 Η χορήγηση έγγραφης συναίνεσης από το Δημόσιο ως προς τυχόν αντικατάσταση (κατά την έννοια των Άρθρων 14.1.2 και 14.1.3) οποιουδήποτε Βασικού Υπεργολάβου, καθώς και η εξέταση ή η έγκριση οποιασδήποτε τροποποίησης, αλλαγής, μεταβολής των όρων οποιασδήποτε εκ των Βασικών Συμβάσεων Υπεργολαβίας ή παραίτησης του Παραχωρησιούχου από δικαιώματά του δυνάμει οποιασδήποτε εξ αυτών, δεν θα απαλλάσσουν τον Παραχωρησιούχο από οποιαδήποτε από τις δεσμεύσεις, ευθύνες ή υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση, ούτε θα καθιστούν καθ΄ οιονδήποτε τρόπο το Δημόσιο ή/και τον Παραχωρητή υπεύθυνους έναντι οποιωνδήποτε από τα πρόσωπα αυτά, ούτε θα δημιουργούν για το Δημόσιο ή/ και τον Παραχωρητή οποιαδήποτε δέσμευση από τους όρους οποιασδήποτε Βασικής Σύμβασης Υπεργολαβίας ή περαιτέρω υπεργολαβικού συμφωνητικού.

14.1.7 Ο Παραχωρησιούχος έχει την αποκλειστική ευθύνη των πληρωμών προς οποιονδήποτε Βασικό Υπεργολάβο, το δε Δημόσιο και ο Παραχωρητής δεν θα φέρουν καμία ευθύνη για τέτοιες πληρωμές.

14.1.8 Ο Βασικός Υπεργολάβος Κατασκευής, τα μέλη του (εφόσον αποτελεί κοινοπραξία ή ένωση προσώπων) και οι τυχόν υπεργολάβοι του, όπως και οι τυχόν Υπεργολάβοι του Παραχωρησιούχου που χρησιμοποιούνται για την

εκτέλεση των Κατασκευών του Έργου Παραχώρησης (πλην των Μελετών) υπόκεινται στον πειθαρχικό έλεγχο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και σε διοικητικές και παρεπόμενες διοικητικές κυρώσεις, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου τέταρτου του ν. 3535/2007 (ΦΕΚ 41 Α΄). Οι προβλεπόμενες χρηματικές κυρώσεις μπορεί να επιβάλλονται παράλληλα και στον Παραχωρησιούχο.

14.2 ΛΟΙΠΟΙ ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΙ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ

14.2.1 Πέραν των περιπτώσεων του Άρθρου 14.1 της παρούσας, ο Παραχωρησιούχος δεν δικαιούται να αναθέτει σε υπεργολάβο την εκτέλεση ουσιώδους μέρους των υποχρεώσεών του που απορρέουν από την παρούσα, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου, η οποία, προκειμένου περί υπεργολάβων που έχουν ονοματιστεί κατά τη διαδικασία του Διαγωνισμού (περιλαμβανομένων και των Βασικών Υπεργολάβων και με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο Άρθρο 14.1), δεν απαιτείται. Σε κάθε περίπτωση, κάθε υπεργολαβική ανάθεση από τον Παραχωρησιούχο, η αξία της οποίας υπερβαίνει το ποσό των 7.500.000 Ευρώ θα θεωρείται άνευ ετέρου ως ανάθεση ουσιώδους μέρους των υποχρεώσεων του Παραχωρησιούχου σε υπεργολάβο.

14.2.2 Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος επιθυμεί να αναθέσει σε υπεργολάβο ουσιώδες μέρος των συμβατικών του υποχρεώσεων, υποχρεούται να θέσει υπόψη του Δημοσίου όλα τα απαραίτητα πληροφοριακά στοιχεία για τον προτεινόμενο υπεργολάβο, όπως εμπειρία, προσωπικό που θα ασχοληθεί στο Έργο Παραχώρησης επί τη βάσει της οικείας σύμβασης υπεργολαβίας, εκπροσώπηση, προσωπική κατάσταση, οικονομικά στοιχεία, καθώς και τις συγκεκριμένες αρμοδιότητες που προτίθεται να του αναθέσει, εφαρμοζόμενης συναφώς της διατάξεως του άρθρου 50 παράγραφος 7 του ν. 4413/2016. Το Δημόσιο αποφαίνεται επί του αιτήματος κατ' εφαρμογή του άρθρου 50 παράγραφος 6 του ν. 4413/2016, εντός τριάντα (30) ημερών από την πλήρη υποβολή των ως άνω πληροφοριακών στοιχείων, καθώς και την παροχή κάθε συναφούς διευκρίνισης ή επιπλέον πληροφορίας ως προς το πρόσωπο του προτεινόμενου υπεργολάβου ήθελε ζητήσει το Δημόσιο εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος. Εάν το Δημόσιο δεν απαντήσει εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος, τεκμαίρεται ότι συναινεί. Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να υποβάλει στο Δημόσιο επικυρωμένα αντίγραφα όλων των υπεργολαβικών συμφωνητικών που συνάπτει, δυνάμει του παρόντος Άρθρου

14.2, των οποίων η αξία υπερβαίνει το ποσό των 7.500.000 Ευρώ εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την υπογραφή τους.

14.2.3 Ο Παραχωρησιούχος παραμένει υπεύθυνος και δεν απαλλάσσεται από καμία από τις δεσμεύσεις, υποχρεώσεις και ευθύνες του από την παρούσα Σύμβαση λόγω του ότι μέρος των υποχρεώσεών του εκτελείται από υπεργολάβο. Σχετικώς εφαρμόζονται αναλογικά και ως προς τους Λοιπούς Υπεργολάβους και τους Υπεργολάβους εν γένει οι ρυθμίσεις των Άρθρων 14.1.5 έως και 14.1.8.

14.3 ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

14.3.1 Ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να εξασφαλίσει ότι με κάθε υπεργολαβικό συμφωνητικό:

(i) Όλα τα δικαιώματα του Δημοσίου και του Παραχωρητή που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση ισχύουν και έναντι οποιουδήποτε Υπεργολάβου και αποτελούν και δικές του υποχρεώσεις, στο βαθμό που αφορούν το αντικείμενο της οικείας σύμβασης υπεργολαβίας.

(ii) Κάθε υπεργολαβικό συμφωνητικό θα διαλαμβάνει ρυθμίσεις που δεν θα επιτρέπουν την εκχώρηση δικαιωμάτων οποιουδήποτε Υπεργολάβου ή υποκατάσταση τρίτου, χωρίς την προηγούμενη έγκριση του Δημοσίου, η οποία θα γνωστοποιείται στον Παραχωρησιούχο.

(iii) Κάθε υπεργολαβικό συμφωνητικό θα διαλαμβάνει ρύθμιση περί του δικαιώματος του Δημοσίου σε υποκατάσταση σύμφωνα με το Άρθρο 26.3.1 (f) (i) της παρούσας.

(iv) Οποιοδήποτε υπεργολαβικό συμφωνητικό συνάπτει ο Παραχωρησιούχος ή οποιοσδήποτε Υπεργολάβος δεν γεννά οποιοδήποτε δικαίωμα στους εκάστοτε συμβαλλόμενους έναντι του Δημοσίου και του Παραχωρητή.

14.3.2 Σε περίπτωση πρόωρης λήξης της παρούσας Σύμβασης οποτεδήποτε και για οποιονδήποτε λόγο:

(i) Το Δημόσιο δικαιούται, κατά την απόλυτη διακριτική του ευχέρεια, να συνεχίσει την εφαρμογή του υπεργολαβικού συμφωνητικού με οποιονδήποτε Υπεργολάβο κατά το ανεκτέλεστο μέρος του, υπεισερχόμενο στη θέση του Παραχωρησιούχου, με τους ίδιους ή, κατόπιν συμφωνίας με τον Υπεργολάβο, με ευνοϊκότερους για το Δημόσιο όρους. Εάν το Δημόσιο επιλέξει να μην συνεχίσει την

εφαρμογή του υπεργολαβικού συμφωνητικού δεν ευθύνεται απέναντι στον Υπεργολάβο, ούτε αναλαμβάνει οποιαδήποτε οικονομική ή άλλη υποχρέωση απέναντί του.

(ii) Το Δημόσιο δεν ευθύνεται, ούτε αναλαμβάνει οποιαδήποτε οικονομική ή άλλη υποχρέωση που τυχόν απορρέει από το εκτελεσμένο - εκ μέρους του Υπεργολάβου - μέρος του υπεργολαβικού συμφωνητικού, για το οποίο ο Παραχωρησιούχος και μόνον αυτός υπέχει κάθε ευθύνη.

(iii) Εφόσον τούτο ζητηθεί από το Δημόσιο, ο Παραχωρησιούχος και ο Υπεργολάβος είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν στο Δημόσιο κάθε πληροφορία σχετική με την εκτέλεση της υπεργολαβίας.

14.3.3 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται σε κάθε περίπτωση να γνωστοποιεί αμελλητί στο Δημόσιο τα στοιχεία επικοινωνίας και τους νόμιμους εκπροσώπους του συνόλου των Υπεργολάβων του, που απασχολούνται στο Έργο Παραχώρησης κατά την Περίοδο Παραχώρησης.

14.3.4 Το Δημόσιο και ο Παραχωρητής δεν δικαιούνται να παρεμβαίνουν στις σχέσεις του Παραχωρησιούχου με οποιονδήποτε Υπεργολάβο. Το Δημόσιο δικαιούται να παρεμβαίνει μόνον όταν:

(i) παραβιάζονται ουσιωδώς από τον Υπεργολάβο όροι της παρούσας Σύμβασης και υπό την προϋπόθεση ότι το Δημόσιο έχει προηγουμένως ζητήσει εγγράφως από τον Παραχωρησιούχο να αρθεί η παραβίαση των όρων της Σύμβασης μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα και ο Υπεργολάβος δεν έχει αποκαταστήσει τη συγκεκριμένη ουσιώδη παραβίαση εντός του σχετικού χρονικού διαστήματος,

(ii) συντρέχουν λόγοι παρέμβασης του Δημοσίου σύμφωνα με το Άρθρο 24 της παρούσας.

Οι παρεμβάσεις του Δημοσίου μπορεί να φθάνουν μέχρις αξίωσης για άμεση αντικατάσταση του Υπεργολάβου. Η παρέμβαση ή μη του Δημοσίου δεν αίρει ούτε αποδυναμώνει τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση.

15. ΕΡΓΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

15.1 ΝΕΑ ΕΡΓΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

15.1.1 Το Δημόσιο δικαιούται, οποτεδήποτε μετά την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος και περαιτέρω, καθ’ όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, είτε το ίδιο είτε δι’ άλλης Αρμόδιας Αρχής είτε δι’ αναθέσεως σε τρίτο από το ίδιο ή από άλλη Αρμόδια Αρχή να μελετά, κατασκευάζει, συντηρεί, επισκευάζει, λειτουργεί επί, υπό, άνωθεν του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης (εν όλω ή εν μέρει) ή εφαπτόμενα προς αυτόν οποιαδήποτε υποδομή, συμπεριλαμβανομένων οποιασδήποτε οδού, σιδηροδρόμου, δικτύου Ο.Κ.Ω., μεθοριακού σταθμού, διάβασης πεζών και υποδομών εξυπηρέτησης οποιουδήποτε μέσου Δημόσιας Συγκοινωνίας (τα «**Νέα Έργα Δημοσίου**»).

15.1.2 Κατ’ εξαίρεση, το Δημόσιο δεν δικαιούται να εκτελέσει Νέα Έργα Δημοσίου επί του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

(i) τα Νέα Έργα Δημοσίου συμπεριλαμβάνονται στις Δραστηριότητες, ή/ και

(ii) η εκτέλεση των Νέων Έργων Δημοσίου οδηγεί σε μεταβολή της φύσης ή του αντικειμένου του Έργου, ή/ και

(iii) η εκτέλεση των Νέων Έργων Δημοσίου θα μπορούσε να διαταράξει ουσιωδώς τον επιμερισμό κινδύνων σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, ή/ και

(iv) η εκτέλεση των Νέων Έργων Δημοσίου συνεπάγεται ή θα μπορούσε να συνεπάγεται αύξηση των Κεφαλαιουχικών Δαπανών ή/και Λειτουργικών Εξόδων του Παραχωρησιούχου σε ποσοστό ανώτερο του 20% (συνολικά), ή/και μείωση των Εσόδων σε ποσοστό ανώτερο του 20% (συνολικά), ή/και

(v) η εκτέλεση των Νέων Έργων Δημοσίου θα μπορούσε να οδηγήσει σε καθυστέρηση έναντι οποιασδήποτε Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ή της Συνολικής Προθεσμίας της Περιόδου Επικείμενων Εργασιών, πέραν του 30%, συνυπολογιζομένων και τυχόν παρατάσεων που χορηγούνται λόγω Γεγονότων Καθυστέρησης.

15.1.3 Τα Νέα Έργα Δημοσίου θα εκτελούνται κατά τρόπο ώστε:

(i) να μην εμποδίζεται ο Παραχωρησιούχος ολοσχερώς και κατά τρόπο οριστικό να εκτελεί τις Δραστηριότητες ουσιωδώς σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα,

(ii) να μην επηρεάζονται ουσιωδώς αρνητικά η κατάσταση και/ή λειτουργική αποδοτικότητα των στοιχείων του Έργου Παραχώρησης, ή η ικανότητα του Παραχωρησιούχου να επιστρέψει το Έργο Παραχώρησης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Άρθρου 32, εκτός των περιπτώσεων που τούτο επιβάλλεται για λόγους ασφάλειας των Νέων Έργων Δημοσίου ή των χρηστών τους ή των Χρηστών του Έργου Παραχώρησης.

15.1.4 Στην περίπτωση που το Δημόσιο προτίθεται να ασκήσει το προβλεπόμενο στο Άρθρο 15.1.1 δικαίωμά του:

(i) το Δημόσιο υποχρεούται να προβεί εγκαίρως προηγουμένως σε σχετική έγγραφη γνωστοποίηση προς τον Παραχωρησιούχο, παρέχοντας σε αυτόν ενημέρωση σε σχέση με τα Νέα Έργα Δημοσίου, στα οποία το Δημόσιο προτίθεται να προβεί, τον σχεδιαζόμενο φορέα εκτέλεσής τους, την εκτιμώμενη διάρκειά τους και το εκτιμώμενο επηρεαζόμενο τμήμα του Έργου Παραχώρησης και του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης,

(ii) ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συνεργάζεται με το Δημόσιο εντός συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων που θα συμφωνούνται καλόπιστα μεταξύ του Παραχωρησιούχου και του Δημοσίου, προκειμένου να επιτρέψει την πραγματοποίηση των Νέων Έργων Δημοσίου

(iii) το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος θα εξετάσουν από κοινού με καλή πίστη κατά πόσον είναι σκόπιμη και αναγκαία η σύναψη ιδιαίτερης συμφωνίας μεταξύ τους, με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό των τυχόν δι-επαφών (interfaces) κατά την παράλληλη εκτέλεση των Νέων Έργων Δημοσίου και των Δραστηριοτήτων και τον εκ των προτέρων προσδιορισμό κατά τρόπο δεσμευτικό των τυχόν οικονομικών επιπτώσεων της εκτέλεσης των Νέων Έργων Δημοσίου στο Έργο Παραχώρησης.

15.1.5 Η εκτέλεση Νέου Έργου Δημοσίου δύναται να συνιστά Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου ή/ και Γεγονός Καθυστέρησης.

15.1.6 Κατά τη διάρκεια μελέτης και εκτέλεσης των Νέων Έργων Δημοσίου, οποτεδήποτε μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης:

(a) Ο Παραχωρησιούχος θα:

(i) συνεργάζεται (και θα διασφαλίζει ότι οι Υπεργολάβοι συνεργάζονται) με το Δημόσιο, προκειμένου να διευκολύνει την πραγματοποίηση των Νέων Έργων Δημοσίου,

(ii) ανέχεται την εκτέλεση των Νέων Έργων Δημοσίου και θα παρέχει στο Δημόσιο ή οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εκτέλεση των Νέων Έργων Δημοσίου ή σε οποιοδήποτε τρίτο πρόσωπο, στο οποίο έχει ανατεθεί από το Δημόσιο ή την Αρμόδια Αρχή η εκτέλεση των Νέων Έργων Δημοσίου, πρόσβαση στον Χώρο Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης, στην έκταση που αυτό είναι αναγκαίο για τον σχεδιασμό, τη διερεύνηση των συνθηκών, τη μελέτη, την εκτέλεση, τη συντήρηση, την επισκευή ή τη λειτουργία των Νέων Έργων Δημοσίου, καθώς και κάθε εύλογη διευκόλυνση για την εκτέλεσή τους,

(iii) συντονίζει με επιμέλεια την εκτέλεση των Δραστηριοτήτων, καθώς και κάθε τυχόν δι-επαφή (interface) της εκτέλεσης αυτών με την εκτέλεση των Νέων Έργων Δημοσίου και

(iv) καταβάλλει κάθε προσπάθεια (και θα διασφαλίζει ότι οι Υπεργολάβοι του ομοίως θα καταβάλλουν κάθε προσπάθεια), ώστε να ελαχιστοποιείται οποιαδήποτε παρέμβαση, παρεμπόδιση, διακοπή ή καθυστέρηση των εργασιών και ενεργειών που απαιτούνται για την εκτέλεση των Νέων Έργων Δημοσίου.

(b) Το Δημόσιο θα (ή θα διασφαλίζει ότι κάθε Αρμόδια Αρχή, η οποία έχει επιληφθεί της εκτέλεσης των Νέων Έργων Δημοσίου ή τρίτος, στον οποίο έχει ανατεθεί η εκτέλεση των έργων αυτών θα):

(i) συντονίζει με επιμέλεια τις ενέργειες και εργασίες που είναι αναγκαίες για την εκτέλεση των Νέων Έργων Δημοσίου, καθώς και κάθε τυχόν δι-επαφή (interface) της εκτέλεσης αυτών με τις Δραστηριότητες,

(ii) καταβάλλει κάθε προσπάθεια, ώστε να ελαχιστοποιεί οποιαδήποτε παρέμβαση, παρεμπόδιση, διακοπή ή καθυστέρηση στην εκτέλεση των Δραστηριοτήτων και

(iii) θα διασφαλίζει ότι οι προστηθέντες του ή οι προστηθέντες Αρμόδιας Αρχής ή τρίτοι που απασχολούνται στην εκτέλεση των Νέων Έργων Δημοσίου θα συνεργάζονται με τον Παραχωρησιούχο και τους Υπεργολάβους του για την κατά το δυνατόν αδιατάρακτη εκτέλεση των Δραστηριοτήτων.

Το παρόν Άρθρο 15.1.6 δεν εφαρμόζεται προκειμένου περί Νέων Έργων Δημοσίου που πραγματοποιούνται κατά την χρονική περίοδο μέχρι την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

15.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ – ΚΙΝΔΥΝΟΙ

15.2.1 Εφόσον Έργο Δημοσίου θα αποτελέσει τμήμα του Έργου Παραχώρησης, η παράδοσή του στον Παραχωρησιούχο θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με την ακόλουθη διαδικασία ως προς κάθε Έργο Δημοσίου ή περισσότερα εξ αυτών από κοινού:

(a) Τουλάχιστον έναν (1) μήνα πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία έκδοσης της βεβαίωσης περάτωσης εργασιών (κατά την έννοια του άρθρου 168 του ν. 4412/2016 – ΦΕΚ Α΄ 147) του Έργου Δημοσίου, το Δημόσιο θα ανακοινώνει εγγράφως στον Παραχωρησιούχο την επικείμενη περάτωση και θα τον καλέσει να υπογράψει το Πρωτόκολλο Παράδοσης Έργου Δημοσίου μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν της βεβαίωσης περάτωσης εργασιών συνοδευόμενης από το μητρώο έργου του υπό παράδοση Έργου Δημοσίου.

(b) Κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να ζητήσει τα ποιοτικά στοιχεία του υπό παράδοση Έργου Δημοσίου από το Δημόσιο ή/ και να διενεργήσει επιτόπιες επισκέψεις με δικές του δαπάνες. Εφ’ όσον από τα στοιχεία αυτά προκύπτει η τήρηση των απαιτήσεων της οικείας Σύμβασης Έργου Δημοσίου, η παραλαβή του Έργου Δημοσίου είναι υποχρεωτική για τον Παραχωρησιούχο. Σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο προκύψει ότι δεν έχουν τηρηθεί ουσιωδώς οι απαιτήσεις της οικείας Σύμβασης Έργου Δημοσίου, ο Παραχωρησιούχος έχει το δικαίωμα να μην παραλάβει το οικείο Έργο Δημοσίου και να αναπέμψει τη διαφορά στη διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών.

(c) Η υπογραφή του Πρωτοκόλλου Παράδοσης Έργου Δημοσίου προϋποθέτει:

(i) την έκδοση της βεβαίωσης περάτωσης εργασιών για το Έργο Δημοσίου από την εποπτεύουσα αρχή του Έργου Δημοσίου και την κοινοποίησή της από το Δημόσιο στον Παραχωρησιούχο, συνοδευόμενη από αντίγραφο του μητρώου του οικείου Έργου Δημοσίου,

(ii) την επέκταση εκ μέρους του Παραχωρησιούχου των υφισταμένων ασφαλιστικών καλύψεων, ώστε να καλύπτουν και το υπό παράδοση Έργο Δημοσίου, και

(iii) τη διασφάλιση εκ μέρους του Παραχωρησιούχου της κατάλληλης προσαρμογής των τυχόν επηρεαζόμενων Συμβάσεων Παροχής Υπηρεσιών με τις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης, ώστε να καλύπτεται από αυτές και το υπό παράδοση Έργο Δημοσίου.

15.2.2 Ως προς τα Έργα Δημοσίου, το Δημόσιο αναλαμβάνει έναντι του Παραχωρησιούχου τη δαπάνη που ενδέχεται να προκύψει από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 171 του ν. 4412/2016 για χρονικό διάστημα ίσο με δύο (2) έτη από την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής βεβαίωσης περάτωσης εργασιών ως προς το οικείο Έργο Δημοσίου.

15.2.3 Η κατανομή κινδύνων του Άρθρου 6.1 της παρούσας ισχύει και για τα Νέα Έργα Δημοσίου μετά την πάροδο του χρονικού διαστήματος του ανωτέρω Άρθρου 15.2.2.

15.2.4 Τα Άρθρα 15.1.3 και 15.1.5 της παρούσας ισχύουν και για τα Έργα Δημοσίου.

16. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ - ΑΝΑΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

16.1 ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ

16.1.1 Κάθε Αρχικός Μέτοχος θα εκπληρώνει την υποχρέωσή του να καταβάλλει στον Παραχωρησιούχο το τμήμα της Δεσμευτικής Επένδυσης που έχει επιμεριστεί στον εν λόγω Αρχικό Μέτοχο κατά ή πριν από τις ημερομηνίες και στα ποσά που παρατίθενται στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο και περιλαμβάνονται στο Χρονοδιάγραμμα Καταβολών Δεσμευτικής Επένδυσης στο Άρθρο 16.1.4.

16.1.2 Ως εξασφάλιση για την εκπλήρωση της υποχρέωσης βάσει του Άρθρου 16.1.1, οι Αρχικοί Μέτοχοι θα εκδώσουν και θα υποβάλουν στο Δημόσιο, μέσω του Παραχωρησιούχου, την Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης σύμφωνα με το Άρθρο 21.3, εφόσον απαιτείται, κατόπιν της Αναπροσαρμογής Χρηματοοικονομικού Κλεισίματος.

16.1.3 Οι Αρχικοί Μέτοχοι δεσμεύονται να καταβάλλουν στον Παραχωρησιούχο ως Δεσμευτική Επένδυση ένα συνολικό ποσό τριακοσίων ενενήντα πέντε εκατομμυρίων εξακοσίων τριάντα ενός χιλιάδων ογδόντα δύο και είκοσι εννέα λεπτών Ευρώ, (395.631.082,29 €) ως εξής:

(a) ένα ποσό εβδομήντα εννέα εκατομμυρίων εκατόν είκοσι έξι χιλιάδων διακοσίων δεκαέξι και σαράντα έξι λεπτών Ευρώ (79.126.216,46€) ως Μετοχικό Κεφάλαιο του Παραχωρησιούχου , και

(b) ένα ποσό τριακοσίων δεκαέξι εκατομμυρίων πεντακοσίων τεσσάρων χιλιάδων οκτακοσίων εξήντα πέντε και ογδόντα τριών λεπτών Ευρώ (316.504.865,83€) ως Δευτερογενές Χρέος.

Το ανωτέρω ποσό της Δεσμευτικής Επένδυσης δύναται να μεταβληθεί κατά την Αναπροσαρμογή Χρηματοοικονομικού Κλεισίματος σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 4.3.3Α της παρούσας.

16.1.4 Χρονοδιάγραμμα Καταβολών Δεσμευτικής Επένδυσης:

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΒΟΛΩΝ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ				
Αριθμός Καταβολής	**Δεσμευτική Επένδυση (ονομαστικό ποσό σε Ευρώ)**		**Ημερομηνία Καταβολής/ Ανάληψης**	**Μερικό Σύνολο**
	Μετοχικό Κεφάλαιο	**Δευτερογενές Χρέος**		
1	2.500.000,00	0,00	Ημερομηνία Υπογραφής Σύμβασης Παραχώρησης	2.500.000,00
2	76.626.216,46	316.504.865,83	Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης	393.131.082,29
Σύνολο	**79.126.216,46**	**316.504.865,83**		**395.631.082,29**

Σε περίπτωση μεταβολής της Δεσμευτικής Επένδυσης κατά την διαδικασία Αναπροσαρμογής Χρηματοοικονομικού Κλεισίματος, η δεύτερη καταβολή της Δεσμευτικής Επένδυσης θα αναπροσαρμοστεί κατά ποσό ίσο με την προκύπτουσα μεταβολή της Δεσμευτικής Επένδυσης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 4.3.3.Α της παρούσας.

16.1.5 Η καταβολή της Δεσμευτικής Επένδυσης θα αποδεικνύεται σε κάθε ημερομηνία καταβολής:

(a) όσον αφορά στο ποσό που εκφράζεται ως Μετοχικό Κεφάλαιο, διά της υποβολής στο Δημόσιο επικυρωμένου αντιγράφου όλων των νομικών εγγράφων που υποβάλλονται στο αρμόδιο εμπορικό μητρώο (Γενικό Εμπορικό Μητρώο-ΓΕΜΗ) σύμφωνα με τον τη Νομοθεσία περί ανώνυμων εταιρειών και τους σχετικούς νόμους σε περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου Ανώνυμης Εταιρείας

(b) όσον αφορά στο ποσό που εκφράζεται ως Δευτερογενές Χρέος, διά της υποβολής στο Δημόσιο σχετικού πιστοποιητικού του ορκωτού ελεγκτή του Παραχωρησιούχου.

16.1.6 Με την επιφύλαξη καταβολών Μετοχικού Κεφαλαίου, οι οποίες πρέπει να πραγματοποιηθούν σύμφωνα με το Άρθρο 16.1.4 και το Άρθρο 17.1.2 (a) πριν από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, εάν κάποια πληρωμή της Δεσμευτικής Επένδυσης δεν καταβληθεί ολοσχερώς πριν από ή κατά την απαιτούμενη ημερομηνία βάσει του Χρονοδιαγράμματος Καταβολών Δεσμευτικής Επένδυσης, το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούνται να ζητήσουν την κατάπτωση της Εγγυητικής Επιστολής

Δεσμευτικής Επένδυσης και την καταβολή στον Παραχωρησιούχο ποσού ίσου με τη διαφορά μεταξύ του καταβλητέου ποσού κατά την αντίστοιχη ημερομηνία σύμφωνα με το Χρονοδιάγραμμα Καταβολών Δεσμευτικής Επένδυσης και του πράγματι καταβληθέντος κατά την ίδια ημερομηνία δια της καταπτώσεως της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης. Σε περίπτωση που το Δημόσιο ή ο Παραχωρησιούχος δεν ασκήσουν το ανωτέρω δικαίωμα τους εντός πέντε (5) Εργασίμων Ημερών από την εκάστοτε ημερομηνία, το σχετικό δικαίωμα θα δικαιούνται να ασκήσουν και οι Δανειστές του Παραχωρησιούχου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις (εφόσον υπάρχουν) και την Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης.

16.1.7 Οποιαδήποτε αύξηση της Δεσμευτικής Επένδυσης προϋποθέτει την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου και του Παραχωρητή, την οποία δεν θα αρνούνται ή καθυστερούν χωρίς εύλογη αιτία. Εάν ο Παραχωρησιούχος διαπιστώσει ότι απαιτούνται πρόσθετα ίδια κεφάλαια ή/και Δευτερογενές Χρέος για το Έργο σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση, ο Παραχωρησιούχος θα ενημερώσει το Δημόσιο και τον Παραχωρητή για τις απαιτήσεις και θα τους παράσχει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες σε σχέση με αυτά τα πρόσθετα ίδια κεφάλαια ή/και το Δευτερογενές Χρέος.

16.2 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

16.2.1 Η Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου ανέρχεται συνολικά στο ποσό των εξήντα εκατομμυρίων ευρώ (€ 60.000.000,00), σε τρέχουσες τιμές και δεν υπόκειται σε κρατήσεις υπέρ οποιουδήποτε τρίτου. Η Χρηματοδοτική Συμβολή Δημοσίου καταβάλλεται από το Δημόσιο στον Παραχωρησιούχο εντός είκοσι (20) ημερών από την εκπλήρωση των προϋποθέσεων του Άρθρου 16.2.2. Σε περίπτωση μη ύπαρξης επαρκών διαθέσιμων πιστώσεων του Δημοσίου για την κάλυψη του συνολικού ποσού της Χρηματοδοτικής Συμβολής Δημοσίου, όπως το γεγονός αυτό θα έχει γνωστοποιηθεί από το Δημόσιο στον Παραχωρησιούχο το αργότερο δεκαπέντε (15) ημέρες προ της επίτευξης της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης, η Αμοιβή Παραχώρησης, όπως αυτή θα έχει διαμορφωθεί κατά την Αναπροσαρμογή Χρηματοοικονομικού Κλεισίματος σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 4.3.3Α της παρούσας, απομειώνεται κατά το μη καλυπτόμενο, από διαθέσιμες πιστώσεις, ποσό της ΧΣΔ.

16.2.2 Υπό την επιφύλαξη των προβλεπομένων στο Άρθρο 16.2.1, προϋποθέσεις καταβολής εκ μέρους του Δημοσίου της Χρηματοδοτικής Συμβολής Δημοσίου, αποτελούν:

(i) Η έκδοση της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών της Πέμπτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας του Άρθρου 9.3.5 (i) από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό.

(ii) Η πιστοποίηση ότι η καταβληθείσα Δεσμευτική Επένδυση του Παραχωρησιούχου δεν είναι μικρότερη από το ποσό που αντιστοιχεί στο Χρονοδιάγραμμα Καταβολών Δεσμευτικής Επένδυσης του Άρθρου 16.1.4.

16.3 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΜΕΣΩ ΔΑΝΕΙΩΝ

16.3.1 Ο Παραχωρησιούχος θα διασφαλίσει ότι σε κάθε δεδομένη στιγμή είναι διαθέσιμη χρηματοδότηση για την πλήρη και ορθή υλοποίηση του Έργου.

16.3.2 Οι δανειακές συμβάσεις που υπογράφονται ταυτόχρονα με την υπογραφή της παρούσας Σύμβασης θα οριστούν από το Δημόσιο ως Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις πριν από ή κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης. Το Δημόσιο δικαιούται να εγκρίνει και να ορίζει εγγράφως και άλλες περαιτέρω συμβάσεις χρηματοδότησης ή συμβάσεις αντιστάθμισης κινδύνου επιτοκίου ως Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις κατόπιν αιτήματος του Παραχωρησιούχου, διά υπουργικής απόφασης που πρέπει να εκδίδεται το αργότερο εντός είκοσι μίας (21) Εργάσιμων Ημερών από την υποβολή των υπογεγραμμένων συμβάσεων χρηματοδότησης από τον Παραχωρησιούχο. Κάθε σύμβαση χρηματοδότησης που δεν έχει εγκριθεί εγγράφως από το Δημόσιο δεν θα θεωρείται για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης ως Καθορισμένη Δανειακή Σύμβαση. Παρά τα προαναφερθέντα, το Δημόσιο δεν θα αρνείται ούτε θα καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία τη συναίνεσή του για την έγκριση και τον ορισμό ως Καθορισμένης Δανειακής Σύμβασης οποιασδήποτε πράξης Αναχρηματοδότησης των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων, η οποία δεν καθιστά επαχθέστερη τη θέση του Δημοσίου και του Παραχωρητή έναντι οποιουδήποτε Μέρους ή/και των Δανειστών ή την άντληση δανειακών κεφαλαίων με σκοπό τη χρηματοδότηση αναγκών για κεφάλαιο κίνησης του συνήθους επιχειρησιακού κύκλου του Παραχωρησιούχου. Εάν υποβληθεί αίτημα από τον Παραχωρησιούχο και πριν από τη χορήγηση της παραπάνω έγκρισης από το Δημόσιο, τα Μέρη, συμπεριλαμβανομένου και του Παραχωρητή, θα συνέλθουν προς το σκοπό προσδιορισμού του τυχόν

προκύπτοντος Οφέλους Αναχρηματοδότησης σύμφωνα με το Άρθρο 16.4. Σε περίπτωση που το αίτημα για την έγκριση περαιτέρω συμβάσεων χρηματοδότησης ως Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων εντάσσεται στο πλαίσιο Αποζημιωτέας Αναχρηματοδότησης, η έγκριση του Δημοσίου θα χορηγείται κατόπιν γνώμης του Παραχωρητή, η οποία θα πρέπει να έχει διατυπωθεί προς το Δημόσιο εντός δεκαπέντε (15) Εργασίμων Ημερών από την υποβολή των υπογεγραμμένων συμβάσεων χρηματοδότησης από τον Παραχωρησιούχο.

16.3.3. Καμία τροποποίηση Καθορισμένης Δανειακής Σύμβασης δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς την έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου και του Παραχωρητή, την οποία δεν θα αρνούνται ούτε θα καθυστερούν χωρίς βάσιμους λόγους. Σε κάθε περίπτωση, θα τεκμαίρεται ότι το Δημόσιο και ο Παραχωρητής έχουν χορηγήσει αυτή τη συναίνεση μετά την πάροδο ενός (1) μηνός από την παραλαβή του σχετικού αιτήματος του Παραχωρησιούχου από το Δημόσιο και τον Παραχωρητή αντίστοιχα. Κατ’ εξαίρεση, η συναίνεση του Δημοσίου και του Παραχωρητή δεν θα απαιτείται σε σχέση με τυχόν τροποποίηση των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων η οποία δεν καθιστά επαχθέστερη τη θέση του Παραχωρητή και του Δημοσίου έναντι οποιουδήποτε Μέρους ή/και των Δανειστών. Οι εν λόγω τροποποιήσεις θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να γνωστοποιούνται στο Δημόσιο και τον Παραχωρητή μέσα σε εύλογο χρόνο. Η συναίνεση του Δημοσίου δεν θα κρίνεται απαραίτητη για τη διόρθωση προφανών λαθών αλλά οι σχετικές διορθώσεις πρέπει να κοινοποιούνται αμέσως στον Παραχωρητή και το Δημόσιο.

16.3.4. Εάν πραγματοποιηθεί τροποποίηση σε κάποια Καθορισμένη Δανειακή Σύμβαση ή προταθεί νέα σύμβαση χρηματοδότησης που δεν αυξάνει τις υποχρεώσεις ή τις ευθύνες του Παραχωρητή ή του Δημοσίου ούτε θίγει τα δικαιώματά τους στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης ή/και της Απευθείας Σύμβασης με το Δημόσιο ή άλλως επιτρέπεται σύμφωνα με το Άρθρο 16.3.3 ανωτέρω και, συνεπώς, δεν απαιτεί την προγενέστερη έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου, τότε ο Παραχωρησιούχος θα παραδώσει στον Παραχωρητή και το Δημόσιο επικυρωμένο αντίγραφο κάθε τροποποιημένου εγγράφου ή νέας σύμβασης χρηματοδότησης εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την ημερομηνία υπογραφής ή επικύρωσης ως γνήσιο αντίγραφο από στέλεχος του Παραχωρησιούχου.

16.3.5 Οι σχέσεις μεταξύ των Δανειστών, αφενός, και του Δημοσίου και του Παραχωρητή, αφετέρου, που αφορούν στα δικαιώματα των Δανειστών ως τρίτων που συνομολογούνται με την παρούσα Σύμβαση Παραχώρησης δύναται να ρυθμίζονται και απευθείας με την Απευθείας Σύμβαση. Η Απευθείας Σύμβαση θα υπογράφεται εκ μέρους του Παραχωρητή και του Δημοσίου σύμφωνα με το Άρθρο 38.3, εφόσον ζητηθεί από τους Δανειστές η σύναψη τέτοιας συμφωνίας. Η υπογραφή της Απευθείας Σύμβασης λαμβάνει χώρα μετά την κύρωση της παρούσας κατά το Άρθρο 4.3.2 (a) περ. 1, και συνιστά μια εκ των προϋποθέσεων για την επέλευση της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης. Με την Απευθείας Σύμβαση δεν επιτρέπεται να μεταβάλλονται οι όροι της παρούσας Σύμβασης ούτε επιτρέπεται οι όροι αυτής να έχουν ως αποτέλεσμα οποιαδήποτε δυσμενή μεταβολή των εκ της Συμβάσεως Παραχώρησης δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του Δημοσίου και του Παραχωρητή.

16.4 ΑΝΑΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

16.4.1 Ο Παραχωρησιούχος θα εξασφαλίζει την πρότερη έγγραφη συγκατάθεση του Παραχωρητή και του Δημοσίου (η οποία δεν πρέπει να απορρίπτεται ή να καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία) για κάθε Αποζημιωτέα Αναχρηματοδότηση, ενώ τόσο ο Παραχωρητής και το Δημόσιο όσο και ο Παραχωρησιούχος θα ενεργούν καλόπιστα ανά πάσα στιγμή αναφορικά με οποιαδήποτε Αναχρηματοδότηση ή πιθανή ή προτεινόμενη Αναχρηματοδότηση βάσει του Άρθρου 16.5.

16.4.2 Ο Παραχωρητής δύναται να λάβει: i) μερίδιο εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) από οποιοδήποτε Όφελος Αναχρηματοδότησης από μια Αποζημιωτέα Αναχρηματοδότηση, αναφορικά με οποιοδήποτε Όφελος Αναχρηματοδότησης για οποιαδήποτε χρηματοδότηση από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης έως δέκα (10) έτη από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης (η Πρώτη Ημερομηνία Λήξης Οφέλους Αναχρηματοδότησης) και (ii) μερίδιο τοις εκατό οποιουδήποτε Οφέλους Αναχρηματοδότησης από μια Αποζημιωτέα Αναχρηματοδότηση, αναφορικά με οποιοδήποτε Όφελος Αναχρηματοδότησης για οποιαδήποτε χρηματοδότηση, το οποίο θα μειώνεται σε ετήσια βάση επτά και πέντε δέκατα τοις εκατό (7,5%) από το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) από την Πρώτη Ημερομηνία Λήξης Οφέλους Αναχρηματοδότησης έως δέκα (10) έτη από την Πρώτη Ημερομηνία Λήξης Οφέλους Αναχρηματοδότησης.

16.4.3 ΔΕΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΑΙ

16.4.4 Ο Παραχωρησιούχος θα παρέχει έγκαιρα στον Παραχωρητή και το Δημόσιο πλήρεις λεπτομέρειες οποιασδήποτε προτεινόμενης Αποζημιωτέας Αναχρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένου ενός αντιγράφου του προτεινόμενου χρηματοοικονομικού μοντέλου που σχετίζεται με αυτή (εάν υπάρχει) και του σκεπτικού για τις παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στο προτεινόμενο χρηματοοικονομικό μοντέλο. Ο Παραχωρητής και το Δημόσιο (πριν, κατά τη διάρκεια και ανά πάσα στιγμή μετά από οποιαδήποτε Αναχρηματοδότηση) θα έχουν απεριόριστα δικαιώματα ελέγχου οποιουδήποτε χρηματοοικονομικού μοντέλου και τεκμηρίωσης (συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε παραμέτρου του υπολογισμού του Οφέλους Αναχρηματοδότησης) που χρησιμοποιείται σχετικά με τη συγκεκριμένη Αναχρηματοδότηση (είτε η Αναχρηματοδότηση είναι Αποζημιωτέα Αναχρηματοδότηση είτε όχι).

16.4.5 Ο Παραχωρητής δύναται να επιλέξει να λάβει το μερίδιό του από τυχόν Όφελος Αναχρηματοδότησης ως:

(a) εφάπαξ πληρωμή ποσού μικρότερου ή ίσου με οποιαδήποτε Διανομή που πραγματοποιείται κατά την ημερομηνία της Αναχρηματοδότησης ή κοντά σε αυτή και σχετίζεται με τη διανομή οφέλους από την Αναχρηματοδότηση, ή

(b) Ποσοστό Ετήσιας Αμοιβής (ή αύξηση αυτού) για την υπολειπόμενη διάρκεια της παρούσας Σύμβασης, ή

(c) έναν συνδυασμό των ανωτέρω.

Ο Παραχωρητής, εντός τριάντα (30) ημερών αφότου λάβει τις πλήρεις λεπτομέρειες της τυχόν προτεινόμενης Αποζημιωτέας Αναχρηματοδότησης, θα ειδοποιεί τον Παραχωρησιούχο σχετικά με την επιλογή του τρόπου με τον οποίο επιθυμεί να λάβει το μερίδιό του από τυχόν Όφελος Αναχρηματοδότησης.

16.4.6 Ο Παραχωρητής, το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος θα διαπραγματεύονται καλόπιστα, προκειμένου να συμφωνήσουν τη βάση και τη μέθοδο υπολογισμού του Οφέλους Αναχρηματοδότησης και την καταβολή του μεριδίου του Παραχωρητή από το Όφελος Αναχρηματοδότησης (λαμβάνοντας υπόψη τον τρόπο με τον οποίο ο Παραχωρητής έχει επιλέξει να λάβει το μερίδιό του από το Όφελος Αναχρηματοδότησης βάσει του Άρθρου 16.4.5). Εάν τα Μέρη δεν συμφωνήσουν σχετικά με τη βάση και τη μέθοδο του

υπολογισμού του Οφέλους Αναχρηματοδότησης ή την πληρωμή του μεριδίου του Παραχωρητή, η Διαφορά θα διευθετηθεί σύμφωνα με τη Διαδικασία Επίλυσης Διαφορών του Άρθρου 33 της παρούσας Σύμβασης.

16.4.7 Το Όφελος Αναχρηματοδότησης θα υπολογίζεται αφού ληφθούν υπόψη τυχόν έξοδα πρόωρης εξόφλησης απαραίτητα για τη διευκόλυνση της Αποζημιωτέας Αναχρηματοδότησης μαζί με τις εύλογες και θεμιτές δαπάνες που κάθε μέρος υφίσταται άμεσα σε σχέση με την Αποζημιωτέα Αναχρηματοδότηση και με το σκεπτικό ότι όλες οι εύλογες και θεμιτές δαπάνες που υφίσταται ο Παραχωρητής θα καταβληθούν σε αυτόν από τον Παραχωρησιούχο εντός τριάντα (30) ημερών έπειτα από κάθε Αποζημιωτέα Αναχρηματοδότηση.

16.5 ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΙΤΗΜΑΤΟΣ ΑΝΑΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ Η’/ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΗ

16.5.1 Εάν το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρητής (ενεργώντας ευλόγως) θεωρούν τους όρους χρηματοδότησης που είναι γενικά διαθέσιμοι στην αγορά ευνοϊκότερους από αυτούς που προβλέπονται στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις (εάν υπάρχουν), το Δημόσιο ή ο Παραχωρητής (ανάλογα με την περίπτωση) δύνανται, να ζητήσουν εγγράφως από τον Παραχωρησιούχο να απευθυνθεί σε δυνητικούς χρηματοδότες και να λάβει όρους πιθανής Αναχρηματοδότησης (η «**Ειδοποίηση Προτεινόμενης Αναχρηματοδότησης**»).

16.5.2 Η Ειδοποίηση Προτεινόμενης Αναχρηματοδότησης θα ορίζει με εύλογες λεπτομέρειες το σκεπτικό βάσει του οποίου το Δημόσιο ή ο Παραχωρητής (ανάλογα με την περίπτωση) θεωρούν ότι υφίστανται ουσιωδώς ευνοϊκότεροι όροι χρηματοδότησης στην αγορά. Ο Παραχωρησιούχος, το Δημόσιο και ο Παραχωρητής θα συναντηθούν, προκειμένου να συζητήσουν την Ειδοποίηση Προτεινόμενης Αναχρηματοδότησης εντός είκοσι οκτώ (28) ημερών, από τη λήψη της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης από τον Παραχωρησιούχο. Κατά την εν λόγω συνάντηση θα εξεταστούν τα διαθέσιμα στοιχεία αμφότερων των Μερών σχετικά με τη διαθεσιμότητα των όρων χρηματοδότησης για πιθανή Αναχρηματοδότηση. Το Δημόσιο ή ο Παραχωρητής (ανάλογα με την περίπτωση) δύνανται να αποσύρουν την Ειδοποίηση Προτεινόμενης Αναχρηματοδότησης κατά την εν λόγω συνάντηση ή πριν από αυτήν ή εντός δέκα (10) ημερών έπειτα από αυτή.

16.5.3 Εάν το Δημόσιο ή ο Παραχωρητής (ανάλογα με την περίπτωση) επιδώσει μια Ειδοποίηση Προτεινόμενης Αναχρηματοδότησης η οποία δεν αποσυρθεί δυνάμει του Άρθρου 16.5.2, τότε ο Παραχωρησιούχος δύναται:

(a) είτε να προχωρήσει στην Προτεινόμενη Αναχρηματοδότηση,

(b) είτε να μην προχωρήσει στην Προτεινόμενη Αναχρηματοδότηση.

17. ΕΤΑΙΡΕΙΑ - ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ - ΜΕΤΟΧΟΙ

17.1 ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

17.1.1 Το καταβεβλημένο Μετοχικό Κεφάλαιο του Παραχωρησιούχου κατά την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος ανέρχεται στο ποσό των δύο εκατομμυρίων πεντακοσίων χιλιάδων Ευρώ (€ 2.500.000,00).

17.1.2 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να αυξήσει το Μετοχικό Κεφάλαιο με καταβολές σε μετρητά και οι Αρχικοί Μέτοχοι να καλύψουν ολοσχερώς το ποσό εκάστης αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου κατ’ αναλογία (pro rata) προς το ποσοστό συμμετοχής εκάστου στο Μετοχικό Κεφάλαιο, ως ακολούθως:

(a) προ της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης, το Μετοχικό Κεφάλαιο θα αυξηθεί κατά ποσό τέτοιο, ώστε το Μετοχικό Κεφάλαιο μετά την αύξησή του να αντιστοιχεί σε ποσό ίσο με το Ελάχιστο Μετοχικό Κεφάλαιο και το αργότερο κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης θα πρέπει να έχει πιστοποιηθεί αρμοδίως από τον Παραχωρησιούχο η ολοσχερής καταβολή σε αυτόν του εν λόγω ποσού από τους Αρχικούς Μετόχους, ενώ

(b) μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης το Μετοχικό Κεφάλαιο θα αυξάνεται και θα καταβάλλεται στον Παραχωρησιούχο, σύμφωνα με το «Χρονοδιάγραμμα Καταβολών Δεσμευτικής Επένδυσης» του Άρθρου 16.1.4.

17.1.3 Σε περίπτωση που, προκειμένου περί της αυξήσεως του Μετοχικού Κεφαλαίου, τα αρμόδια όργανα του Παραχωρησιούχου δεν λαμβάνουν ή καθυστερούν να λάβουν τις απαιτούμενες αποφάσεις ή να προβούν στις απαιτούμενες διαδικαστικές ενέργειες για την αύξηση αυτή και οι πράξεις ή παραλείψεις τους αυτές έχουν ως συνέπεια την μη εμπρόθεσμη αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου, έχουν εφαρμογή, σε περίπτωση παραβίασης της περίπτωσης 17.1.2 (a) ανωτέρω, οι προβλέψεις του Άρθρου 4.5.2.4 και, σε περίπτωση παραβίασης της περίπτωσης 17.1.2 (b) ανωτέρω, οι προβλέψεις του Άρθρου 26.2 της παρούσας.

17.1.4 Εφόσον οι Αρχικοί Μέτοχοι καθυστερούν ή αρνούνται την κάλυψη και καταβολή του εκάστοτε ποσού αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου του Παραχωρησιούχου, που προβλέπεται στο Άρθρο 17.1.2 ανωτέρω, τυγχάνουν εφαρμογής οι ρυθμίσεις του Άρθρου 16.1.6 της παρούσας.

17.1.5 Ο Παραχωρητής και το Δημόσιο αποδέχονται όπως ο Παραχωρησιούχος και οι Μέτοχοι αυτού δικαιούνται, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της Νομοθεσίας περί ανώνυμων εταιρειών, να προβαίνουν σε μείωση μετοχικού κεφαλαίου του Παραχωρησιούχου με ταυτόχρονη ισόποση μετατροπή της μείωσης αυτής σε Δευτερογενές Χρέος, υπό την προϋπόθεση ότι το Μετοχικό Κεφάλαιο καθ’ όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης θα ισούται τουλάχιστον με το Ελάχιστο Μετοχικό Κεφάλαιο.

17.2 ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

17.2.1 Αποκλειστικός σκοπός του Παραχωρησιούχου είναι η εκτέλεση του Έργου σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα Σύμβαση.

17.2.2 Πλην των περιπτώσεων τροποποίησης του καταστατικού του Παραχωρησιούχου σε συμμόρφωσή με το Άρθρο 17.1.2 ανωτέρω ή προς συμμόρφωση με υποχρεώσεις που επιβάλλονται από τη Νομοθεσία ή για τη διόρθωση πρόδηλων σφαλμάτων, απαγορεύεται οποιαδήποτε άλλη τροποποίηση όρων του καταστατικού του Παραχωρησιούχου, που είναι σε θέση να επηρεάσει ουσιωδώς το Έργο και που επηρεάζουν ή δύνανται να επηρεάσουν την ικανότητα του Παραχωρησιούχου να εκτελέσει τις αναληφθείσες υποχρεώσεις δυνάμει της παρούσας Σύμβασης ή δυσχεραίνουν ή δύνανται να δυσχεράνουν τη θέση του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του Δημοσίου και του Παραχωρητή, την οποία αυτοί δεν θα αρνούνται ή καθυστερούν αδικαιολόγητα. Η συναίνεση τεκμαίρεται, εφόσον παρέλθει άπρακτο διάστημα ενός (1) μηνός από την παραλαβή της έγγραφης γνωστοποίησης του Παραχωρησιούχου ή, εφόσον ζητήθηκαν περαιτέρω διευκρινίσεις ή πληροφορίες από τον Παραχωρητή ή το Δημόσιο, από την ημερομηνία κατά την οποία παρασχέθηκαν εγγράφως από τον Παραχωρησιούχο οι εν λόγω διευκρινίσεις ή πληροφορίες. Σε περίπτωση παραβίασης της υποχρέωσης αυτής εκ μέρους του Παραχωρησιούχου και των Μετόχων του, το Δημόσιο θα δικαιούται να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση, σύμφωνα με το Άρθρο 26 της παρούσας.

17.2.3 Το Δημόσιο και ο Παραχωρητής προσκαλούνται υποχρεωτικά στις Γενικές Συνελεύσεις των Μετόχων του Παραχωρησιούχου ως παρατηρητές.

17.2.4 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί προς τον Παραχωρητή και το Δημόσιο πλήρη επικυρωμένη σειρά των στοιχείων, τα οποία κατά τη Νομοθεσία περί ανώνυμων εταιρειών και τη λοιπή εκάστοτε κείμενη

Νομοθεσία, απαιτείται να υποβάλει στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο και εντός της αυτής προθεσμίας.

17.3 ΜΕΤΟΧΕΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ

17.3.1 Οι μετοχές του Παραχωρησιούχου είναι υποχρεωτικά ονομαστικές. Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται σε κάθε περίπτωση να ενημερώνει εγγράφως το Δημόσιο και τον Παραχωρητή σε σχέση με οποιαδήποτε σκοπούμενη μεταβίβαση μετοχών του Παραχωρησιούχου εκ μέρους των Αρχικών Μετόχων ή σε σχέση με τη δημιουργία συμφέροντος ή δικαιώματος οποιασδήποτε φύσεως επί των μετοχών αυτών το συντομότερο δυνατό και πάντως όχι αργότερα από έναν (1) μήνα πριν την ολοκλήρωση και θέση σε ισχύ της σχετικής συναλλαγής, προκειμένου να ελεγχθεί η συνδρομή των όρων και προϋποθέσεων του παρόντος Άρθρου 17. Με την επιφύλαξη του επόμενου εδαφίου, η πλήρωση των προϋποθέσεων του παρόντος Άρθρου σε σχέση με κάθε γνωστοποιούμενη σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο συναλλαγή, τεκμαίρεται, εφόσον παρέλθει άπρακτο διάστημα ενός (1) μηνός από την παραλαβή της έγγραφης γνωστοποίησης του Παραχωρησιούχου ή εφόσον ζητήθηκαν περαιτέρω διευκρινίσεις ή πληροφορίες από τον Παραχωρητή ή το Δημόσιο, από την ημερομηνία κατά την οποία παρασχέθηκαν εγγράφως από τον Παραχωρησιούχο οι εν λόγω διευκρινίσεις ή πληροφορίες. Κατ' εξαίρεση, το Δημόσιο δικαιούται οποτεδήποτε να αντιταχθεί ή να μη συναινέσει σε γνωστοποιούμενη πρόθεση μεταβίβασης μετοχών του Παραχωρησιούχου ή τη δημιουργία ή μεταβίβαση άλλου δικαιώματος δυνάμει του οποίου αποκτώνται δικαιώματα ψήφου στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων του Παραχωρησιούχου, για λόγους εθνικής άμυνας ή δημόσιας ασφάλειας ή για λόγους οι οποίοι, κατά την εύλογη κρίση του Παραχωρητή ή του Δημοσίου, εξυπηρετούν ή προστατεύουν το εθνικό συμφέρον, ανεξαρτήτως των οριζόμενων στα Άρθρα 17.3.3 έως και 17.3.5 κατωτέρω.

17.3.2 Προς το σκοπό της εκπλήρωσης της υποχρέωσης του Άρθρου 17.3.1, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο, ώστε να διασφαλίζει ότι οι Μέτοχοι θα τον κρατούν ενήμερο εγκαίρως και προσηκόντως σε σχέση με οποιαδήποτε εκ μέρους τους σκοπούμενη συναλλαγή, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Άρθρου 17.

17.3.3 Από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος έως και την πέμπτη (5η) επέτειο από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, υπό την επιφύλαξη των

Άρθρων 17.3.1, 17.3.4 και 17.3.5, κάθε Αρχικός Μέτοχος δύνανται να μεταβιβάζει συνολικά έως και το 49% των μετοχών του στον Παραχωρησιούχο.

17.3.4 Σε κάθε περίπτωση και ανεξαρτήτως των ρυθμίσεων του προηγούμενου Άρθρου 17.3.3:

(a) ο Επικεφαλής, ανεξαρτήτως του αριθμού των μετοχών του, υποχρεούται να διατηρεί τον έλεγχο της διοίκησης του Παραχωρησιούχου έως την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και

(b) ο Επικεφαλής υποχρεούται να διατηρεί στην πλήρη κυριότητά του μετοχές, μετά των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου, που αντιστοιχούν κατ’ ελάχιστον σε ποσοστό ίσο με τριάντα τέσσερα τοις εκατό (34%) του εκάστοτε συνολικού Μετοχικού Κεφαλαίου του Παραχωρησιούχου, έως την πέμπτη (5η) επέτειο της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης και

(c) ο Αρχικός Μέτοχος του Παραχωρησιούχου που διαθέτει την Τεχνική Επάρκεια σύμφωνα με τη Δεσμευτική Προσφορά υποχρεούται να διατηρεί στην πλήρη κυριότητά του μετοχές, μετά των αντίστοιχων δικαιωμάτων ψήφου, που αντιστοιχούν κατ’ ελάχιστον σε ποσοστό ίσο με δέκα τοις εκατό (10%) του εκάστοτε συνολικού Μετοχικού Κεφαλαίου του Παραχωρησιούχου, έως την έκδοση της Βεβαίωσης Περάτωσης Επικείμενων Εργασιών και

(d) έως και την πέμπτη (5η) επέτειο της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης, κανείς Μέτοχος που αποκτά μετοχές από τους Αρχικούς Μετόχους κατ’ Άρθρο 17.3.3 δεν μπορεί να κατέχει ποσοστό Μετοχικού Κεφαλαίου του Παραχωρησιούχου μεγαλύτερο από το ποσοστό που Επικεφαλής.

17.3.5 Οι περιορισμοί του Άρθρου 17.3.3 δεν ισχύουν:

(a) με την επιφύλαξη του Άρθρου 17.3.6, επί μετοχών που απέκτησαν τρίτοι από Αρχικό Μέτοχο,

(b) επί μεταβιβάσεων:

(i) μεταξύ των Αρχικών Μετόχων, συμπεριλαμβανομένων και του Επικεφαλής και του Αρχικού Μετόχου που διαθέτει την Τεχνική Επάρκεια με την επιφύλαξη του Άρθρου 17.3.4.

(ii) προς εταιρείες, των οποίων το εταιρικό κεφάλαιο και τα δικαιώματα ψήφου ανήκουν σε ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%) σε Αρχικό Μέτοχο,

(iii) προς το Δημόσιο,

(iv) που πραγματοποιούνται δυνάμει ασκήσεως δικαιωμάτων οποιουδήποτε ενεχύρου που έχει συσταθεί επί των μετοχών αποκλειστικά προς εξασφάλιση Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων,

(v) μετά την πάροδο των προβλεπόμενων στο Άρθρο 17.3.3 χρονικών οροσήμων.

(c) σε κάθε άλλη περίπτωση, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν χορηγήσει την προηγούμενη έγγραφη συναίνεσή τους το Δημόσιο και ο Παραχωρητής.

17.3.6 Σε περίπτωση οποιασδήποτε επιτρεπτής κατά τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης μεταβίβασης μετοχών, που λαμβάνει χώρα προ της ολοσχερούς καταβολής της Δεσμευτικής Επένδυσης, ο μεταβιβάζων (Αρχικός) Μέτοχος δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση των Άρθρων 16.1 και 17.1.2(b), μέχρις ότου και παρά μόνο εφόσον η τράπεζα που έχει εκδώσει την Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης γνωστοποιήσει εγγράφως στο Δημόσιο ότι του λοιπού η εγγυητική αυτή επιστολή ισχύει και υπέρ του προς όν η μεταβίβαση προσώπου.

17.3.7 Με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με το παρόν Άρθρο 17.3, ο Παραχωρησιούχος μπορεί να εκδίδει νέες μετοχές. Εκτός της περίπτωσης εισαγωγής των μετοχών του Παραχωρησιούχου σε οργανωμένη αγορά, σύμφωνα με τους όρους του Άρθρου 17.4 και έως την πάροδο των χρονικών οροσήμων των Άρθρων 17.3.3 και 17.3.4 ανωτέρω, για τον μερικό ή ολικό αποκλεισμό του δικαιώματος προτίμησης των (Αρχικών) Μετόχων υπέρ οποιουδήποτε τρίτου σε περίπτωση επιτρεπτής κατά διατάξεις της παρούσας Σύμβασης αυξήσεως του Μετοχικού Κεφαλαίου του Παραχωρησιούχου με έκδοση νέων μετοχών, απαιτείται συναίνεση του Δημοσίου και του Παραχωρητή, την οποία αυτοί δεν θα μπορούν να αρνούνται ή καθυστερούν αδικαιολόγητα.

17.3.8 Μεταβίβαση μετοχών του Παραχωρησιούχου προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα με έδρα σε μη συνεργάσιμα κράτη, όπως αυτά εκάστοτε καθορίζονται κατ’ έτος με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών κατ’

εξουσιοδότηση του άρθρου 65 του ν. 4172/2013 (ΦΕΚ Α΄ 167), δεν επιτρέπεται.

17.3.9 Οποιαδήποτε μεταβίβαση μετοχών του Παραχωρησιούχου που γίνεται κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Άρθρου 17 είναι άκυρη. Την ακυρότητα δικαιούνται να επικαλεστούν οποτεδήποτε το Δημόσιο, λοιπά Συμβαλλόμενα Μέρη (πλην του μεταβιβάσαντος (Αρχικού) Μετόχου) και οι Δανειστές του Παραχωρησιούχου.

17.3.10 Στην πρόσθια όψη του σώματος των μετοχών του Παραχωρησιούχου αναγράφονται υποχρεωτικά οι περιορισμοί του παρόντος Άρθρου 17.

17.3.11 Ο Επικεφαλής, ανεξαρτήτως του ποσοστού των μετοχών του στον Παραχωρησιούχο, θα διατηρεί τον έλεγχο της διοίκησης του Παραχωρησιούχου έως και την επίτευξη της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης.

17.4 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

17.4.1 Με την επιφύλαξη των περιορισμών του Άρθρου 17.3, ο Παραχωρησιούχος δικαιούται οποτεδήποτε μετά την Ημερομηνία Περάτωσης Επικείμενων Εργασιών να υποβάλει αίτηση για την εισαγωγή των μετοχών του Παραχωρησιούχου προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών ή σε αντίστοιχη οργανωμένη αγορά Κράτους Μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτους μέλους του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, σύμφωνα με την κείμενη Νομοθεσία, εκδίδοντας προς το σκοπό αυτό νέες μετοχές ή προσφέροντας παλιές ή και τα δύο.

17.4.2 Προ της Ημερομηνίας Περάτωσης Επικείμενων Εργασιών, για την εισαγωγή των μετοχών του Παραχωρησιούχου προς διαπραγμάτευση σύμφωνα με το προηγούμενο Άρθρο 17.4.1, απαιτείται η προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του Παραχωρητή και του Δημοσίου, την οποία αυτοί δεν θα αρνούνται ή καθυστερούν αδικαιολόγητα.

18. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

18.1 Το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο, όπως ελέγχθηκε, προσαρτάται κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης στην παρούσα ως Προσάρτημα 8.

18.2 Το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο θα επικαιροποιείται, με ευθύνη και δαπάνη του Παραχωρησιούχου και σύμφωνα με τη διαδικασία του παρόντος Άρθρου. Από της επικαιροποιήσεώς του το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο θα αναφέρεται στην παρούσα ως το Επικαιροποιημένο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο και πάντως κάθε αναφορά στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο μετά την πρώτη επικαιροποίησή του θα νοείται ως αναφορά στο Επικαιροποιημένο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο.

18.3 Οι επικαιροποιήσεις του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου μπορούν να αφορούν και να περιλαμβάνουν:

18.3.1 Την εισαγωγή ιστορικών στοιχείων, που θα γίνεται ετησίως με σκοπό όπως τα στοιχεία και δεδομένα του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου που αφορούν σε παρελθούσες περιόδους να περιλαμβάνουν τα πραγματικά στοιχεία και δεδομένα που είναι διαθέσιμα σε σχέση με το Έργο.

18.3.2 Την εισαγωγή στοιχείων που αφορούν σε αλλαγές που συμφωνούνται ή προκύπτουν βάσει των προβλέψεων της Σύμβασης Παραχώρησης και έχουν άμεσο αντίκτυπο στη εκτίμηση της μελλοντικής οικονομικής υπόστασης του Παραχωρησιούχου (όπως ενδεικτικά παρατάσεις και αποζημίωση λόγω Γεγονότων Καθυστέρησης, Μεταβολής Νομοθεσίας που έχει αντίκτυπο στη διαφοροποίηση του μηχανισμού καταβολής του φόρου προστιθέμενης αξίας) που θα πραγματοποιείται ετησίως.

18.3.3 Την εισαγωγή στοιχείων που αφορούν στην επικαιροποίηση των Προβλέψεων του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου και θα περιλαμβάνουν τροποποιήσεις στις παραδοχές, με σκοπό την αποτύπωση της πλέον ρεαλιστικής κατά το χρόνο εκείνο Πρόβλεψης, υπό την προϋπόθεση ότι η επικαιροποίηση αυτή θα είναι ουσιώδης είτε

(a) λόγω μεταβολών των παραμέτρων που έχουν κατά τη χρονική εκείνη στιγμή ήδη πραγματοποιηθεί ή εκτιμάται με μεγάλη βεβαιότητα ότι θα πραγματοποιηθούν και έχουν αντίκτυπο, κατά άμεσο τρόπο, στις προβλέψεις του Παραχωρησιούχου (όπως ενδεικτικά η επιτρεπτή εκ μέρους του υπογραφή σύμβασης ανάθεσης αντικειμένου που περιλαμβάνεται στη Σύμβαση Παραχώρησης, βάσει της οποίας

προβλέπονται σαφώς καθορισμένες μελλοντικές πληρωμές του Παραχωρησιούχου προς τον συγκεκριμένο υπεργολάβο οι οποίες διαφέρουν από τις υφιστάμενες αντίστοιχες Προβλέψεις του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου), είτε

(b) λόγω μεταβολών των παραμέτρων που έχουν, κατά τη χρονική εκείνη στιγμή, ήδη πραγματοποιηθεί ή εκτιμάται με μεγάλη βεβαιότητα ότι θα πραγματοποιηθούν και στο μέλλον και έχουν αντίκτυπο, κατά έμμεσο τρόπο, στις προβλέψεις του Παραχωρησιούχου (όπως ενδεικτικά ιστορικά κυκλοφοριακά δεδομένα και δεδομένα εσόδων ή ιστορικά στοιχεία πληθωρισμού, βάσει των οποίων κρίνεται αναγκαία η αναμόρφωση των αντίστοιχων προβλέψεων).

18.3.4 Η επικαιροποίηση των Προβλέψεων, στην περίπτωση που έχει συμβεί (ή και συνεχίζει να υφίσταται) Γεγονός Καθυστέρησης ή Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου, θα πρέπει να γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο να παρουσιάζονται:

(i) οι Προβλέψεις με την παραδοχή ότι το Γεγονός Καθυστέρησης ή / και Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου δεν είχε συμβεί,

(ii) οι Προβλέψεις λαμβάνοντας υπόψη τις συνέπειες από την επέλευση του (των) γεγονότος(-ότων) αυτού(-ών), και

(iii) οι σχετικές προβλεπόμενες κατά περίπτωση αποζημιώσεις του Άρθρου 23 και του Άρθρου 27 της παρούσας.

18.4 Σε περίπτωση επέλευσης Γεγονότος Αναπροσαρμογής, η αναπροσαρμογή του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου θα πραγματοποιείται σύμφωνα με το Προσάρτημα 9.

18.5 Το Επικαιροποιημένο ή/ και αναπροσαρμοσμένο, κατά τα ανωτέρω υπό στοιχεία 18.3.1, 18.3.2, 18.3.3 18.3.4 και 18.4 προβλεπόμενα, Χρηματοοικονομικό Μοντέλο θα υποβάλλεται προς έγκριση στο Δημόσιο και τον Παραχωρητή, συνοδευόμενο από επιστολή των Δανειστών με την οποία θα πιστοποιείται η έγκριση από αυτούς του συνόλου των τροποποιήσεων / επικαιροποιήσεων του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου. Το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο θα υποβάλλεται στο Παραχωρητή και στο Δημόσιο κατά τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 20.3.2 της παρούσας.

18.6 Οι επικαιροποιήσεις και αναπροσαρμογές που θα πραγματοποιούνται στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο και υποβάλλονται προς έγκριση στο Δημόσιο και στον Παραχωρητή, θα πρέπει απαραιτήτως να συνοδεύονται από

αντιστοίχως τροποποιημένο έγγραφο παραδοχών και υποθέσεων / εγχειρίδιο του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου καθώς και από αναλυτικό σημείωμα στο οποίο θα αναφέρονται λεπτομερώς οι επικαιροποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν και θα κατατάσσονται στις κατηγορίες 18.3.1, 18.3.2, 18.3.3 (a), 18.3.3 (b),18.3.4 (i), 18.3.4 (ii), 18.3.4 (iii) και 18.4 που ορίζονται ανωτέρω.

18.7 Το Δημόσιο και ο Παραχωρητής, στις περιπτώσεις επικαιροποιήσεων του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, κατά τα ανωτέρω υπό 18.3.1, 18.3.2 και 18.3.3 προβλεπόμενα δεν θα αρνείται ή καθυστερεί την έγκριση του Επικαιροποιημένου Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, άνευ σπουδαίου λόγου.

18.8 Σε σχέση με τις επικαιροποιήσεις της παραγράφου 18.3.4 και 18.4 ανωτέρω, ο Παραχωρητής ή/ και το Δημόσιο θα έχουν το δικαίωμα να ελέγξουν και να διατυπώσουν σχετικές διαφωνίες ή/και εναλλακτικές προτάσεις σε σχέση με αυτές. Τυχόν άρνηση του Παραχωρητή ή /και Δημοσίου να αποδεχθούν τις προτεινόμενες επικαιροποιήσεις ή και διατύπωση εναλλακτικών προτάσεων εκ μέρους τους, θα πρέπει να συνοδεύεται από τη σχετική αιτιολόγηση των θέσεων και προτάσεων του Παραχωρητή και του Δημοσίου. Ο Παραχωρητής και το Δημόσιο θα οφείλουν να απαντήσουν εντός διαστήματος σαράντα πέντε (45) ημερών από της υποβολής του σχετικού αιτήματος του Παραχωρησιούχου. Σε περίπτωση τυχόν μη απάντησης του Παραχωρητή και του Δημοσίου (ανάλογα με την περίπτωση) εντός του συμφωνηθέντος διαστήματος των σαράντα πέντε (45) ημερών θα τεκμαίρεται η αποδοχή του αιτήματος του Παραχωρησιούχου εκ μέρους του Παραχωρητή και του Δημοσίου. Σημειώνεται επίσης ότι ο Παραχωρητής ή/και το Δημόσιο έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν την επικαιροποίηση του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου για παραμέτρους που αν και σύμφωνα με τα 18.3.1, 18.3.2, 18.3.3, 18.3.4 και 18.4 ανωτέρω θα ήταν εύλογο να πραγματοποιηθούν από τον Παραχωρησιούχο εντούτοις δεν έλαβαν χώρα. Σε περίπτωση που ο Παραχωρητής, το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος δεν καταλήξουν σε συμφωνία εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από την γνωστοποίηση των απόψεων του Παραχωρητή και του Δημοσίου στον Παραχωρησιούχο, ο Παραχωρητής ή/και το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρησιούχος δικαιούνται να προσφύγουν στο Διαιτητικό Δικαστήριο.

19. ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ – ΔΙΟΔΙΑ ΤΕΛΗ

19.1 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΔΙΟΔΙΩΝ ΤΕΛΩΝ

19.1.1 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εγκαταστήσει και να λειτουργήσει ένα σύγχρονο ηλεκτρονικό σύστημα είσπραξης και διαχείρισης διοδίων, το οποίο θα περιλαμβάνει τη δυνατότητα λογιστικής καταγραφής για κάθε μια κατηγορία διοδίων και οχημάτων.

19.1.2 Από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να λειτουργήσει στον Αυτοκινητόδρομο Ανοικτό Σύστημα Διοδίων με μετωπικούς σταθμούς διοδίων (ΜΣΔ) και πλευρικούς σταθμούς διοδίων (ΠΣΔ), το οποίο θα περιλαμβάνει τους σταθμούς που περιγράφονται στο Προσάρτημα 3 (Παράρτημα 5) με εξαίρεση το σταθμό διοδίων «Πλατάνου» στη χθ. 277+000 που θα κατασκευαστεί από τον Παραχωρησιούχο εντός του αντικειμένου των Επικείμενων Εργασιών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 9.1.1 (c) (i).

Όλοι οι σταθμοί (ΜΣΔ και ΠΣΔ) πέραν της χειροκίνητης καταβολής διοδίων θα έχουν τη δυνατότητα να εξυπηρετήσουν και χρήστες που διαθέτουν πομποδέκτη.

Τα μήκη χρέωσης των ΜΣΔ και ΠΣΔ έχουν προσδιοριστεί στην με αρ. ΔΝΣβ/οικ.27840/ΦΝ393/13.5.2020 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών – Υποδομών & Μεταφορών περί καθορισμού τελών διοδίων στην Εγνατία Οδό και στους καθέτους άξονες (α) Α/Κ Σιάτιστας έως Μεθοριακό Σταθμό Κρυσταλλοπηγής, (β) Α/Κ Λαγκαδά/ Σερρών έως το Μεθοριακό Σταθμό Προμαχώνα, (γ) Α/Κ Χαλάστρας έως τον Μεθοριακό Σταθμό Ευζώνων – Επαναχωροθέτηση Σταθμών Διοδίων (ΦΕΚ Β΄ 2018/25.5.2020).

19.1.3 Εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εγκαταστήσει και να λειτουργήσει στον Αυτοκινητόδρομο μικτό σύστημα διοδίων αναλογικής χρέωσης σε τμήματα του Αυτοκινητοδρόμου και «ανοικτό» στα λοιπά τμήματα με ειδικό σύστημα αναλογικής χρέωσης (rebate) (το «**Υβριδικό Σύστημα Διοδίων**»), το οποίο θα εγκατασταθεί και θα λειτουργεί στα ακόλουθα τμήματα:

(a) Α/Κ Καλοχωρίου έως Α/Κ Ευκαρπίας (Θεσσαλονίκη)

(b) Α/Κ Αγ. Ανδρέα έως Α/Κ Άσπρα Χώματα (Καβάλα)

(c) Α/Κ Δωδώνης έως Α/Κ Παμβώτιδας (Ιωάννινα)

(d) Α/Κ Μάκρης έως Μεθοριακό σταθμό Κήπων (Αλεξανδρούπολη)

(e) Α/Κ Ταξιάρχη έως Α/Κ Καλαμιάς (Σιάτιστα).

Η χρέωση των οχημάτων που διαθέτουν πομποδέκτη (ηλεκτρονικοί χρήστες) στα ως άνω πέντε τμήματα του Αυτοκινητοδρόμου, που προβλέπεται η λειτουργία του Υβριδικού Συστήματος Διοδίων, θα γίνεται αναλογικά με βάση την απόσταση που οι εν λόγω Χρήστες θα έχουν διανύσει στα τμήματα αυτά. Για τα υπόλοιπα τμήματα του Αυτοκινητοδρόμου, υπό την επιφύλαξη του δικαιώματος του Παραχωρησιούχου να εγκαταστήσει το σύστημα του Άρθρου 19.1.4 θα λειτουργεί το Ανοικτό Σύστημα Διοδίων με ΜΣΔ και ΠΣΔ.

Το Ανοιχτό Σύστημα Διοδίων, το Υβριδικό Σύστημα Διοδίων αλλά και το κλειστό σύστημα διοδίων του όρου 19.1.4 είναι δυνατόν να λειτουργούν με χρήση δρυφάκτου (barrier) σε όλα τα σημεία επιλογής και σχεδιασμού του Παραχωρησιούχου. Σε κάθε περίπτωση ο Παραχωρησιούχος θα έχει τον πλήρη και αποκλειστικό έλεγχο είσπραξης διοδίων.

19.1.4 Ο Παραχωρησιούχος δικαιούται κατά την απόλυτη διακριτική του ευχέρεια να εγκαταστήσει και να λειτουργήσει κλειστό σύστημα διοδίων με πλήρη έλεγχο όλων (ή ορισμένων) των εισόδων – εξόδων κατά μήκος του Αυτοκινητοδρόμου, που επιτρέπει την πλήρη εφαρμογή της αρχής του καθορισμού του καταβαλλόμενου από τον Χρήστη Διόδιου Τέλους ανάλογα με τη διανυόμενη απόσταση.

19.1.5 Για την εγκατάσταση και λειτουργία του Υβριδικού Συστήματος Διοδίων και την κατά τη διακριτική ευχέρεια του Παραχωρησιούχου εγκατάσταση και λειτουργία του κλειστού συστήματος διοδίων του Άρθρου 19.1.4. ο Παραχωρησιούχος δικαιούται κατά την κρίση του να εγκαταστήσει νέους σταθμούς διοδίων με την προϋπόθεση ότι οι Χρήστες θα χρεώνονται αναλογικά για τα τμήματα του Αυτοκινητοδρόμου που αναφέρονται στο Άρθρο 19.1.3.

Σε όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, σε σχέση με τα τμήματα που λειτουργεί το Ανοιχτό Σύστημα Διοδίων με ΜΣΔ και ΠΣΔ ο Παραχωρησιούχος έχει το δικαίωμα να προτείνει με σχετική μελέτη που θα εγκριθεί σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, τυχόν επιπλέον θέσεις ανάπτυξης σταθμών

διοδίων που θα εξασφαλίζουν βελτιστοποίηση της αρχής της χρέωσης αναλογικά προς τη διανυόμενη απόσταση.

19.1.6 Με δεδομένο το χαρακτήρα του Αυτοκινητόδρομου και την υποχρέωση τήρησης των Αρχών Διαλειτουργικότητας του Διευρωπαϊκού Δικτύου ο Παραχωρησιούχος θα πρέπει να λειτουργεί ηλεκτρονικό σύστημα διοδίων κατ’ Άρθρο 19.1.2 σύστημα διοδίων, με την υποχρέωση πάντως λειτουργίας και χειροκίνητης πύλης καταβολής διοδίων σε κάθε σταθμό διοδίων.

Στους ΠΣΔ, θεωρείται ως χειροκίνητη πύλη και η δυνατότητα πληρωμής αντιτίμου των διοδίων τελών μέσω συσκευής που θα δέχεται νομίσματα σε διάφορες αξίες του Ευρώ και θα μπορεί να επιστρέφει τυχόν υπερβάλλον ποσό από το οφειλόμενο αντίτιμο. Η συσκευή αυτή θα πρέπει να τοποθετείται στη θέση όπου υπάρχει φυλάκιο με πλήρη εξοπλισμό για λειτουργία με εισπράκτορα, ώστε να είναι δυνατή η εναλλακτική λειτουργία είσπραξης μέσω της συσκευής ή του εισπράκτορα σε έκτακτες περιπτώσεις (π.χ. βλάβη της συσκευής, κυκλοφοριακή αιχμή κλπ). Η συσκευή πρέπει να είναι εφοδιασμένη με μικροφωνική εγκατάσταση ώστε, σε περίπτωση αδυναμίας καταβολής του αντιτίμου, να επιτρέπει την επικοινωνία του Χρήστη με προσωπικό του Παραχωρησιούχου για να επιλύεται τυχόν πρόβλημα εκτέλεσης της πληρωμής εντός του δεκαλέπτου. Παράλληλα θα υπάρχει εγκατάσταση κλειστού συστήματος τηλεόρασης (CCTV) παρακολούθησης της εκτελούμενης πράξης πληρωμής. Σε κάθε περίπτωση ισχύουν οι περιορισμοί για τις καθυστερήσεις σύμφωνα με το Άρθρο 19.1.9.

19.1.7 Το ηλεκτρονικό σύστημα είσπραξης Διοδίων Τελών που θα λειτουργεί σύμφωνα με το Άρθρο 19.1.6 θα συμμορφώνεται με την ισχύουσα Νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατ' ελάχιστο να είναι τεχνολογίας μικροκυμάτων 5,8 GHz (άρθρο 2 παρ. 1.γ της Οδηγίας 2004/52 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29/04/2004 – OJ I 124/124) ώστε να είναι συμβατό και διαλειτουργικό με το ενιαίο εθνικό ή ευρωπαϊκό ηλεκτρονικό σύστημα συλλογής διοδίων τελών.

19.1.8 Στην περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος επιλέξει να εγκαταστήσει πλήρως αυτοματοποιημένο σύστημα διαχείρισης διελεύσεων και είσπραξης διοδίων με ελεύθερη ροή οχημάτων (χωρίς δρύφακτο – Free Flow system), υποχρεούται να προβλέψει και την εγκατάσταση των αναγκαίων διαδρόμων χειροκίνητης είσπραξης διοδίων σύμφωνα με την παράγραφο 19.1.6, ούτως ώστε να δύναται να εξυπηρετούνται Χρήστες που δεν έχουν προμηθευτεί κατάλληλο ηλεκτρονικό εξοπλισμό.

Ανεξαρτήτως του ηλεκτρονικού συστήματος είσπραξης και διαχείρισης διοδίων που θα εγκαταστήσει και θα λειτουργεί ο Παραχωρησιούχος σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν Άρθρο 19, το Δημόσιο θα περιλάβει διάταξη στον Κυρωτικό Νόμο δυνάμει της οποίας:

(i) η βεβαίωση της μη καταβολής από Χρήστες του Διόδιου Τέλους, συνοδευόμενη από ευκρινή φωτογραφία του αριθμού κυκλοφορίας του οχήματος με επισημείωση του χρόνου διέλευσης και βεβαίωση Αρμόδιας Αρχής για τα στοιχεία του υπόχρεου (την οποία η Αρμόδια Αρχή είναι υποχρεωμένη να εκδίδει εντός πέντε (5) Εργάσιμων Ημερών από την κατάθεση της σχετικής αίτησης του Παραχωρησιούχου), αποτελεί πλήρη απόδειξη για τη διέλευση του οχήματος χωρίς την καταβολή του Διόδιου Τέλους και για την υποχρέωση του κυρίου του οχήματος προς καταβολή του οφειλόμενου τέλους και του 20πλάσιου από αυτό ποσού, ως αστικής ποινής, και

(ii) Ο Παραχωρησιούχος, μετά από παρέλευση 15 ημερών από την ημερομηνία βεβαίωσης της μη καταβολής, εντός των οποίων ο υπόχρεος θα δικαιούται να καταβάλει το οφειλόμενο τέλος με τον τρόπο που θα υποδείξει ο Παραχωρησιούχος, απαλλασσόμενος από κάθε άλλη επιβάρυνση, θα δικαιούται να ζητήσει και έκδοση διαταγής πληρωμής και για τα δύο αυτά ποσά με βάση την παραπάνω βεβαίωση.

Σε κάθε περίπτωση το Δημόσιο δεν φέρει την ευθύνη της βεβαίωσης της μη καταβολής και της είσπραξης των ανωτέρω, αλλά θα δικαιούται να επιβάλει επιπροσθέτως οποιαδήποτε επιπλέον πρόστιμα σύμφωνα με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ΚΟΚ). Ειδικότερα η δαπάνη της διαδικασίας βεβαίωσης και είσπραξης των ανωτέρω βαρύνει τον Παραχωρησιούχο, ο οποίος δεν δικαιούται να απαιτήσει από το Δημόσιο οποιαδήποτε αποζημίωση για τις ανωτέρω αιτίες, ούτε να απαιτήσει περαιτέρω ανάμιξη του Δημοσίου στα θέματα αυτά. Το Δημόσιο θα είναι υποχρεωμένο να διώξει τυχόν ποινικές παραβιάσεις και παραβάσεις του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας (ΚΟΚ) στην περιοχή του Έργου Παραχώρησης.

Το Δημόσιο θα συνδράμει τον Παραχωρησιούχο για τη χορήγηση σε αυτόν της απαιτούμενης άδειας χρήσης ηλεκτρονικών τεχνικών συσκευών για τη βεβαίωση της μη καταβολής από Χρήστες του ισχύοντος Διόδιου Τέλους, από την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα ή, σε περίπτωση που δεν απαιτείται τέτοια άδεια, για την συμμόρφωση προς κάθε άλλη

εφαρμοστέα εκ του νόμου απαίτηση αναφορικά με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

19.1.9 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να ελαχιστοποιήσει την ουσιώδη παρεμπόδιση της κυκλοφορίας στον Αυτοκινητόδρομο. Ειδικότερα, ο αριθμός των πυλών των σταθμών διοδίων που θα βρίσκονται σε συνεχή λειτουργία πρέπει, για όλο το 24ωρο να είναι τόσος ώστε να μην δημιουργούνται ουρές αναμονής στις πύλες των σταθμών διοδίων πέραν των είκοσι πέντε (25) οχημάτων ανά πύλη για περισσότερες από τρείς (3) ώρες ανά ημέρα, και για περισσότερες από δεκατέσσερις (14) ημέρες ανά μήνα.

19.1.10 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εγκαταστήσει σύστημα αδιάλειπτής μέτρησης του κυκλοφοριακού φόρτου στον Αυτοκινητόδρομο (περιλαμβανομένων των κόμβων όπου υφίστανται πλευρικά διόδια). Η καταμέτρηση θα γίνεται σε συνεχή βάση στους σταθμούς διοδίων κατά κατηγορία οχημάτων.

(i) Όλα τα οχήματα που νόμιμα απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής διοδίων τελών, θα καταμετρούνται ως ιδιαίτερη κατηγορία οχημάτων.

(ii) Για όλα τα υπόλοιπα οχήματα, οι κατηγορίες οχημάτων θα είναι σε αντιστοιχία με τις κατηγορίες των εκάστοτε επιβαλλομένων Διοδίων Τελών, επιτρεπόμενης πάντως της υποδιαιρέσεως μιας κατηγορίας για λόγους στατιστικούς.

19.1.11 Τα αρχεία των καταμετρήσεων πρέπει να είναι διαθέσιμα για έλεγχο από το Δημόσιο και τον Παραχωρητή σε εύλογο χρόνο μετά από σχετική ειδοποίηση. Όλα τα πρωτογενή και επεξεργασμένα δεδομένα για τον κυκλοφοριακό φόρτο πρέπει να είναι διαθέσιμα για έλεγχο από το Δημόσιο και τον Παραχωρητή. Ο Παραχωρησιούχος θα υποβάλλει όλα τα ως άνω δεδομένα στο Δημόσιο και στον Παραχωρητή με ηλεκτρονικό τρόπο εντός δέκα (10) ημερών από το τέλος κάθε ημερολογιακού μήνα. Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται επίσης να γνωστοποιεί έγκαιρα στο Δημόσιο τα πλήρη τεχνικά στοιχεία του συστήματος καταμέτρησης που σκοπεύει να εγκαταστήσει στον Αυτοκινητόδρομο και να εξασφαλίσει με δαπάνες του την απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση του Δημοσίου με το δικό του σύστημα καταμέτρησης. Περαιτέρω, το Δημόσιο δικαιούται να εγκαταστήσει με δικά του έξοδα το δικό του σύστημα καταγραφής της κυκλοφορίας, ο δε Παραχωρησιούχος υποχρεούται να διευκολύνει το Δημόσιο στην εγκατάσταση αυτή.

19.2 ΔΙΟΔΙΑ ΤΕΛΗ

19.2.1 Ο Παραχωρησιούχος έχει καθ’ όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης το αποκλειστικό δικαίωμα της επιβολής και είσπραξης για ίδιο λογαριασμό Διοδίων Τελών από τους Χρήστες του Αυτοκινητόδρομου.

19.2.2 Λαμβανομένων υπόψη της δαπάνης ανάπτυξης του Έργου Παραχώρησης, της υποχρέωσης προστασίας του περιβάλλοντος και της αρχής του καθορισμού των Διοδίων Τελών ανάλογα με την διανυόμενη από τον Χρήστη απόσταση, συμφωνούνται τα εξής:

(i) «Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών (ΑΟΔΤ)»:

Υπό την επιφύλαξη των ειδικών ρυθμίσεων της παρούσας, η ανώτατη ανά χιλιόμετρο τιμή Διοδίων Τελών που ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να επιβάλλει σε οχήματα της κατηγορίας 2 του Άρθρου 19.3 ορίζεται (σε αξία Ημέρας Τιμής Βάσης, προ ΦΠΑ) σε πέντε λεπτά και ένα δέκατο του λεπτού του Ευρώ ανά χιλιόμετρο (ΑΟΔΤ = 0.0510 €/χλμ) για όλο το μήκος του Αυτοκινητόδρομου.

Για τις υπόλοιπες κατηγορίες οχημάτων η ανώτατη ανά χιλιόμετρο χρέωση προκύπτει με εφαρμογή των συντελεστών των πινάκων του Άρθρου 19.3 επί του αντίστοιχου εφαρμοζόμενου Τέλους Διοδίου.

(ii) Ειδικότερες ρυθμίσεις Διοδίων Τελών:

1. Η εφαρμοζόμενη τιμή Διοδίου Τέλους για την κατηγορία οχημάτων 2 που θα επιβάλλεται σε όλο το μήκος του Αυτοκινητοδρόμου (Α2) Εγνατίας Οδού και σε όλο το μήκος του Αυτοκινητοδρόμου (Α29) Κάθετος Άξονας Σιάτιστας – Κρυσταλλοπηγής – Ιεροπηγής από την Ημερομηνία έναρξης Παραχώρησης έως την επίτευξη της Τέταρτης (Άρθρο ΙΙΙ) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ορίζεται σε τέσσερα λεπτά του Ευρώ ανά χιλιόμετρο (0,0400 €/χλμ) μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ χωρίς να υπόκειται, για την αποφυγή πάσης αμφιβολίας, στην τιμαριθμική αναπροσαρμογή του όρου 19.2.3. Μετά την επίτευξη της Τέταρτης (Άρθρο ΙΙΙ) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας η εφαρμοζόμενη τιμή Διοδίου Τέλους διαμορφώνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα της παραγράφου (i) του παρόντος Άρθρου.

2. Η εφαρμοζόμενη τιμή Διοδίου Τέλους για την κατηγορία οχημάτων 2 που θα επιβάλλεται σε όλο το μήκος του Αυτοκινητοδρόμου (Α25) Κάθετος Άξονας Θεσσαλονίκης (Λαγκαδά) – Σερρών - Προμαχώνα από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης έως την επίτευξη της Πέμπτης (Άρθρο IV) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ορίζεται σε τέσσερα λεπτά του Ευρώ ανά χιλιόμετρο (0,0400 €/χλμ) μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, χωρίς να υπόκειται, για την αποφυγή πάσης αμφιβολίας, στην τιμαριθμική αναπροσαρμογή του όρου 19.2.3. Μετά την επίτευξη της Πέμπτης (Άρθρο IV) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας η εφαρμοζόμενη τιμή Διοδίου Τέλουςδιαμορφώνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα της παραγράφου (i) του παρόντος Άρθρου.

3. Η εφαρμοζόμενη τιμή Διοδίου Τέλους για την κατηγορία οχημάτων 2 που θα επιβάλλεται σε όλο το μήκος του Αυτοκινητοδρόμου (Α1) Κάθετος Άξονας Χαλάστρας – Ευζώνων από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης έως την επίτευξη της Έκτης (Άρθρο I) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ορίζεται σε τέσσερα λεπτά του Ευρώ ανά χιλιόμετρο (0,0400 €/χλμ) μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, χωρίς να υπόκειται, για την αποφυγή πάσης αμφιβολίας, στην τιμαριθμική αναπροσαρμογή του όρου 19.2.3. Μετά την επίτευξη της Έκτης (Άρθρο I) Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας η εφαρμοζόμενη τιμή Διοδίου Τέλους διαμορφώνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα της παραγράφου (i) του παρόντος Άρθρου.

4. Στους πλευρικούς σταθμούς διοδίων η εφαρμοζόμενη τιμή του Διοδίου Τέλους υπολογίζεται ως εξής:

(i) Έξοδος από τον αυτοκινητόδρομο:

Το υπερβάλλον μήκος, που ορίζεται από το σημείο εξόδου από τον Αυτοκινητόδρομο μέχρι το εγγύτερο όριο του μήκους χρέωσης του προηγούμενου Μετωπικού Σταθμού] x εφαρμοζόμενη τιμή Διοδίου Τέλους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 19.2.2. (i) και 19.2.2 (ii) (1) έως (3)

(ii) Είσοδος στον Αυτοκινητόδρομο:

Το υπερβάλλον μήκος, που ορίζεται από το σημείο εισόδου στον αυτοκινητόδρομο μέχρι το εγγύτερο όριο του μήκους χρέωσης του επόμενου Μετωπικού Σταθμού] x εφαρμοζόμενη τιμή Διοδίου Τέλους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 19.2.2. (i) και 19.2.2 (ii) (1) έως (3)

5. Στα οχήματα που εισέρχονται – εξέρχονται στον Αυτοκινητόδρομο από εισόδους – εξόδους ανισόπεδων κόμβων στους οποίους δεν έχουν εγκατασταθεί πλευρικοί σταθμοί διοδίων, επιτρέπεται να μην επιβάλλονται Διόδια Τέλη για χρησιμοποίηση τμημάτων του Αυτοκινητόδρομου στα οποία δε μεσολαβεί μετωπικός σταθμός.

19.2.3 Το Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών υπόκειται σε ετήσια τιμαριθμική αναπροσαρμογή, η οποία θα γίνεται εντός του πρώτου δεκαημέρου κάθε ημερολογιακού έτους, βάσει του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, όπως αυτός καταρτίζεται και δημοσιεύεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) και διαμορφώνεται την 30η Σεπτεμβρίου του προηγούμενου της αναπροσαρμογής έτους), με τη χρήση του ακόλουθου τύπου:

$$AO\Delta T_n = \frac{BT x \Delta TK_{n-1}}{\Delta TK_{βάσης}}$$

Όπου:

$AO\Delta T_n$	=	Το Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών που δικαιούται να εισπράξει ο Παραχωρησιούχος για τη συγκεκριμένη κατηγορία οχημάτων κατά το ημερολογιακό έτος n,
BT	=	Το Ανώτατο Όριο Διοδίων Τελών για την ίδια κατηγορία οχημάτων όπως αυτά προσδιορίζονται από το Άρθρο 19.3 και σε αξίες 1ης Ιανουαρίου 2020,
ΔTK_{n-1}	=	ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή για το μήνα Σεπτέμβριο του προηγούμενου έτους από το ημερολογιακό έτος n,
$\Delta TK_{βάσης}$	=	ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή για το μήνα Σεπτέμβριο του 2019
n	=	το ημερολογιακό έτος

19.3 ΑΝΩΤΑΤΑ ΌΡΙΑ ΔΙΟΔΙΩΝ ΤΕΛΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

19.3.1 Τα Διόδια Τέλη, τα οποία δικαιούται να επιβάλλει ο Παραχωρησιούχος ανά κατηγορία οχημάτων θα υπολογίζονται με βάση το γινόμενο του εκάστοτε εφαρμοζόμενου Διόδιου Τέλους του Άρθρου 19.2.2 με τον κατάλληλο συντελεστή αναγωγής του παρόντος Άρθρου. Η κατηγοριοποίηση των οχημάτων και οι σχετικοί συντελεστές αναγωγής των Διοδίων Τελών ανά κατηγορία οχημάτων συμφωνούνται ως ακολούθως:

1. Από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης έως την τρίτη (3η) επέτειο της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης το αργότερο

Πίνακας Κατηγορίας Οχημάτων – έως την Τρίτη επέτειο της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης (το αργότερο)			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΜΗ ΔΙΟΔΙΩΝ ΤΕΛΩΝ			
Κατηγορία Οχήματος	**Ονομασία**	**Περιγραφή**	**Συντελεστής**
1	Δίκυκλα, τρίκυκλα		0.70
2	Ελαφρά οχήματα	Οχήματα με ή χωρίς ρυμουλκούμενο και ύψος μέχρι 2,70 μ.	1.00
3	Φορτηγά, λεωφορεία και άλλα οχήματα με λιγότερους από τέσσερις (4) άξονες	Οχήματα με ή χωρίς ρυμουλκούμενο με δύο ή τρεις άξονες και ύψος μεγαλύτερο από 2,70 μ.	2.50
4	Φορτηγά και άλλα οχήματα με τέσσερις (4) ή περισσότερους άξονες	Οχήματα με ή χωρίς ρυμουλκούμενο με τέσσερις ή περισσότερους άξονες και ύψος μεγαλύτερο από 2,70 μ.	3.50

2. Το νωρίτερο δυνατόν και όχι αργότερα από την τρίτη (3η) επέτειο της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης

	Πίνακας Κατηγορίας Οχημάτων – το νωρίτερο δυνατόν και όχι αργότερα από την τρίτη επέτειο της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης			
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΠΛΗΡΩΜΗ ΔΙΟΔΙΩΝ ΤΕΛΩΝ			
Κατηγορία Οχήματος	**Ονομασία**	**Περιγραφή**	**Κλάση εκπομπών ρίπων**	**Συντελεστής**
1	Δίκυκλα, τρίκυκλα		Δεν εφαρμόζεται	0.70
2	Ελαφρά οχήματα	Οχήματα με ή χωρίς ρυμουλκούμενο και ύψος μέχρι 2,70 μ.	Δεν Εφαρμόζεται	1.00
3	Φορτηγά, λεωφορεία και άλλα οχήματα με λιγότερους από τέσσερις (4) άξονες	Οχήματα με ή χωρίς ρυμουλκούμενο με δύο ή τρεις άξονες και ύψος μεγαλύτερο από 2,70 μ.	EURO 0 - I - II	2,873
			EURO III	2,816
			EURO IV	2,734
			EURO V	2,632
			EURO VI	2,500
4	Φορτηγά και άλλα οχήματα με τέσσερις (4) ή περισσότερους άξονες	Οχήματα με ή χωρίς ρυμουλκούμενο με τέσσερις ή περισσότερους άξονες και ύψος μεγαλύτερο από 2,70 μ.	EURO 0 - I - II	4,023
			EURO III	3,942
			EURO IV	3,828
			EURO V	3,684
			EURO VI	3,500

19.3.2 Το Δημόσιο, διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει και ο Παραχωρησιούχος θα υποχρεούται στην περίπτωση αυτή να προβεί σε τροποποίηση των κατηγοριών οχημάτων με βάση τους εκπεμπόμενους ρύπους καθώς και των σχετικών συντελεστών αναγωγής που αναφέρονται στον πίνακα της παραγράφου 2 του Άρθρου 19.3.1. Σε κάθε περίπτωση οι τροποποιήσεις του παρόντος Άρθρου θα πραγματοποιηθούν κατ’ εφαρμογή της διαδικασίας και των προβλέψεων του Άρθρου 35 της παρούσας.

19.3.3 Το Δημόσιο αναλαμβάνει να θεσπίσει σύστημα έκδοσης ειδικού σήματος το οποίο θα τοποθετείται σε εμφανές σημείο του οχήματος, και θα επιτρέπει την άμεση αναγνώριση της κλάσης εκπομπών ρύπων των οχημάτων, εφόσον αυτό απαιτείται από την ισχύουσα Νομοθεσία. Σε περίπτωση που είναι αδύνατη η επιβεβαίωση της κλάσης των εκπομπών ρύπων ενός οχήματος λόγω μη θέσπισης και λειτουργίας του προαναφερθέντος συστήματος, ο Παραχωρησιούχος δύναται να επιβάλει το Διόδιο Τέλος που αντιστοιχεί στο μέγιστο προβλεπόμενο επίπεδο.

19.4 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΟΔΙΩΝ ΤΕΛΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟ

19.4.1 Ο Παραχωρησιούχος μπορεί να αναπροσαρμόσει τα Διόδια Τέλη που θα χρεώνονται στους Χρήστες (μέσα στο πλαίσιο των εφαρμοζόμενων ανωτάτων ορίων που αναφέρονται στο Άρθρο 19.2), την 1η Ιανουαρίου κάθε ημερολογιακού έτους και οφείλει να ειδοποιεί το Δημόσιο για τη σκοπούμενη αναπροσαρμογή των τελών διοδίων και να δημοσιεύει τα νέα διόδια τέλη τα οποία πρόκειται να χρεωθούν προς γνώση του κοινού το νωρίτερο ένα (1) μήνα πριν την εφαρμογή τους. Επίσης, σε περίπτωση αύξησης ή μείωσης του ποσοστού ΦΠΑ, ο Παραχωρησιούχος δύναται να αναπροσαρμόζει αντίστοιχα τα διόδια τέλη, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν δύναται να υπερβεί προ ΦΠΑ τα ανώτατα όρια που καθορίζονται βάσει των Άρθρων 19.2.2 (i) και 19.2.2 (ii) όπως αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με το Άρθρο 19.2.4.

19.4.2 Σε κάθε περίπτωση, τα διόδια τέλη που θα χρεώνονται σύμφωνα με το παρόν Άρθρο 19.2, περιλαμβανομένου ΦΠΑ, θα στρογγυλοποιούνται στο πλησιέστερο πολλαπλάσιο της υποδιαίρεσης των πέντε λεπτών του Ευρώ (0,05 Ευρώ) στο Ανοικτό Σύστημα Διοδίων και στις περιπτώσεις που η πληρωμή πραγματοποιείται χειροκίνητα.

Ο Παραχωρησιούχος δικαιούται:

(i) Να θεσπίσει ένα σύστημα εκπτώσεων στα διόδια τέλη ή ειδικών μειωμένων τελών διοδίων για συχνή ή καθημερινή χρήση ή για οποιαδήποτε άλλη ειδική κατηγορία Χρηστών.

(ii) Να μειώνει τα διόδια τέλη για κατηγορίες οχημάτων για μια συγκεκριμένη περίοδο (εντός ημέρας, εβδομάδας, μήνα κλπ.).

(iii) Να χρεώνει διαφορετικά Διόδια Τέλη στους διαφορετικούς Σταθμούς Διοδίων, αλλά σε καμιά περίπτωση τα Διόδια Τέλη δεν δύνανται να

υπερβούν, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, τα ανώτατα όρια που καθορίζονται βάσει του Άρθρου 19.2.4

19.5 ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΔΙΟΔΙΑ

Εξαιρούνται της υποχρέωσης καταβολής διοδίων οι εξής κατηγορίες οχημάτων:

(i) Οχήματα της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, της Ελληνικής Αστυνομίας, του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής, των Ελληνικών και Συμμαχικών Ενόπλων Δυνάμεων, καθώς και οχήματα πρώτων βοηθειών του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας.

(ii) Ασθενοφόρα.

(iii) Επιβατικά οχήματα ιδιωτικής χρήσης που ανήκουν κατά πλήρη κυριότητα σε άτομα με αναπηρία (Α.Μ.Α.) και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο από αυτά ή για την μεταφορά των ατόμων αυτών. Τα οχήματα πρέπει να φέρουν σε εμφανές σημείο το Δελτίο Στάθμευσης Οχημάτων των Ατόμων με Αναπηρίες (ΔΕΛΤΙΟ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ «Α.Μ.Α.»), το οποίο χορηγείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Τομέα Μεταφορών και Επικοινωνιών των Περιφερειακών Ενοτήτων και στο οποίο αναγράφεται το ονοματεπώνυμο του κατόχου και ο αριθμός μητρώου του Δελτίου Στάθμευσης (π.δ. 241/2005 «Θέσπιση Δελτίου Στάθμευσης για άτομα με αναπηρίες» - ΦΕΚ Α΄ 290).

(iv) Επιβατικά οχήματα ιδιωτικής χρήσης που ανήκουν κατά πλήρη κυριότητα σε αναπήρους πολέμου βαρείας αναπηρίας, εφόσον, μετά από γνωμοδότηση της Ανώτατης Υγειονομικής Επιτροπής του Στρατού, κρίνονται απαραίτητα για την μετακίνησή τους και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνον από αυτούς.

(v) Οχήματα του Παραχωρησιούχου, του Βασικού Υπεργολάβου Κατασκευής, του Ανεξάρτητου Μηχανικού καθώς και του Βασικού Υπεργολάβου Λειτουργίας και του προσωπικού αυτού, εφόσον μετακινούνται για τους σκοπούς εκτέλεσης της Σύμβασης.

(vi) Οχήματα του προσωπικού του Δημοσίου που ασκεί εποπτεία – επίβλεψη της εκτέλεσης της Σύμβασης, εφ’ όσον μετακινούνται για το σκοπό αυτό.

19.6 ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ

Ο Παραχωρησιούχος θα λαμβάνει τα απαιτούμενα μέτρα με κατάλληλη σήμανση ώστε:

(i) Κατ' ανάλογη εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 29 του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, όπως αυτός κυρώθηκε με το ν. 2696/1999 (ΦΕΚ Α΄57) να αποτρέπει την πρόσβαση στον Αυτοκινητόδρομο σε πεζούς, έφιππους, ζώα, ποδήλατα, ζωήλατα, οχήματα και γενικά οχήματα, τα οποία δεν κινούνται με κινητήρα, ως και μηχανοκίνητα οχήματα, τα οποία εξ υπολογισμού ή εκ κατασκευής, ή εξ άλλης αιτίας, δεν μπορούν να αναπτύξουν σε οριζόντια οδό ταχύτητα μεγαλύτερη των 70χλμ./ώρα, και γενικότερα δε σε όσους απαγορεύεται η κυκλοφορία σε αυτοκινητόδρομους σύμφωνα με τον εκάστοτε ισχύοντα Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας.

(ii) Να εφαρμόζονται στις σήραγγες του Έργου Παραχώρησης, οι περιορισμοί που επιβάλλονται από τα πορίσματα της Μελέτης Ανάλυσης Κινδύνων Σηράγγων.

19.7 ΣΤΑΘΜΟΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΣΤΩΝ (ΣΕΑ)

Ο Παραχωρησιούχος θα έχει καθ΄ όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης και Συντήρησης το αποκλειστικό δικαίωμα ανάπτυξης και εκμετάλλευσης των Σταθμών Εξυπηρέτησης Αυτοκινήτων – ΣΕΑ, τόσο των εν λειτουργία όσο και των προς κατασκευή, από τους οποίους τα Έσοδα του Παραχωρησιούχου λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό των Πληρωμών προς τον Παραχωρητή. Ο Παραχωρησιούχος δύναται να εγκαταστήσει επιπλέον Σταθμούς Εξυπηρέτησης Αυτοκινητιστών – ΣΕΑ σύμφωνα με το επιχειρηματικό του σχέδιο καθ' όλη την Περίοδο Παραχώρησης με δικά του έξοδα σε απαλλοτριωμένες εκτάσεις του Έργου Παραχώρησης, υπό τον όρο ότι η χωροθέτηση γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε έκαστος ΣΕΑ να απέχει απόσταση τουλάχιστον τριάντα (30) χλμ από τα όρια των έτερων αυτοκινητοδρόμων υπό παραχώρηση.

20. ΠΛΗΡΩΜΕΣ

20.1 ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΗ

20.1.1 Λαμβάνοντας υπόψη τα δικαιώματα που εκχωρούνται από τον Παραχωρητή στον Παραχωρησιούχο βάσει της παρούσας Σύμβασης, ο Παραχωρησιούχος θα καταβάλλει στον Παραχωρητή:

(a) την Αμοιβή Παραχώρησης κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και

(b) την Ετήσια Αμοιβή η οποία υπολογίζεται δυνάμει του Άρθρου 20.1.2 και σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης, η οποία είναι καταβλητέα σύμφωνα με το Άρθρο 20.2 (Υπολογισμοί και Πληρωμή).

20.1.2 Η Ετήσια Αμοιβή για κάθε Έτος Παραχώρησης από την πέμπτη (5η) επέτειο της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης έως το πέρας της Περιόδου Παραχώρησης θα υπολογίζεται από τον Παραχωρησιούχο ως το γινόμενο του Ποσοστού Ετήσιας Αμοιβής επί τα Έσοδα. Προς αποφυγή πάσης αμφιβολίας, για τον υπολογισμό της Ετήσιας Αμοιβής του Έτους Παραχώρησης κατά τη διάρκεια του οποίου επέρχεται η πέμπτη (5η) επέτειος της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης δεν θα ληφθούν υπόψη τα Έσοδα της περιόδου από την έναρξη του εν λόγω Έτους Παραχώρησης έως την ημερομηνία η οποία συμπίπτει με την πέμπτη (5η) επέτειο της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης.

20.2 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΛΗΡΩΜΗ

20.2.1 Εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη εκάστου Έτους Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος θα παρέχει στον Παραχωρητή λεπτομέρειες του υπολογισμού της σχετικής Ετήσιας Αμοιβής, συνοδευόμενη από σχετική βεβαίωση του ορκωτού λογιστή του Παραχωρησιούχου και τα στοιχεία σχετικά με τα Έσοδα (σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 20.3 (Υποχρέωση Παροχής Στοιχείων)) (ανάλογα με την περίπτωση). Με την επιφύλαξη του Άρθρου 20.2.2, η Ετήσια Αμοιβή θα κατατίθεται από τον Παραχωρησιούχο εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη κάθε Έτους Παραχώρησης στο οποίο αναφέρεται σε τραπεζικό λογαριασμό του Παραχωρητή που θα γνωστοποιείται εγγράφως από τον Παραχωρητή στον Παραχωρησιούχο τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από τη λήξη του σχετικού Έτους Παραχώρησης.

20.2.2 Εάν ο Παραχωρητής διαφωνεί με τους υπολογισμούς του Παραχωρησιούχου αναφορικά με το ποσό της Ετήσιας Αμοιβής ή/και τα Έσοδα, θα ειδοποιεί σχετικά τον Παραχωρησιούχο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την υποβολή του υπολογισμού ή/και των στοιχείων σύμφωνα με το Άρθρο 20.2.1 και θα δηλώνει το ποσό που είναι υποχρεωμένος να καταβάλει ο Παραχωρησιούχος. Εάν ο Παραχωρησιούχος αμφισβητήσει τους υπολογισμούς του Παραχωρητή, θα καταβάλει το ποσό που γνωστοποίησε ως Ετήσια Αμοιβή στον Παραχωρητή εντός πέντε (5) ημερών από την παραλαβή της ανωτέρω ειδοποίησης.

20.2.3 Τυχόν διαφορές αναφορικά με το ποσό της Ετήσιας Αμοιβής ή των Εσόδων θα παραπέμπονται εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη λήξη του σχετικού Έτους Παραχώρησης στο Διαιτητικό Δικαστήριο. Εάν παρέλθει αυτό το χρονικό όριο χωρίς καμία ενέργεια από τον Παραχωρητή, ο υπολογισμός του Παραχωρησιούχου θα θεωρηθεί οριστικός και δεσμευτικός.

20.2.4 Με την επιφύλαξη του Άρθρου 25 της παρούσας (Ανωτέρα Βία), εάν ο Παραχωρησιούχος δεν υποβάλει τον υπολογισμό σχετικά με την Ετήσια Αμοιβή εντός των προθεσμιών που ορίζονται στο Άρθρο 20.2.1 της παρούσας, θα θεωρηθεί τούτο Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου.

20.2.5 ΔΕΝ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΑΙ

20.2.6 Εφόσον δεν προβλέπεται ρητώς διαφορετικά στην παρούσα Σύμβαση, κάθε Μέρος δικαιούται, με επιφύλαξη κάθε άλλου δικαιώματος ή μέτρου αποκατάστασης, να λάβει τόκο για οποιαδήποτε πληρωμή που δεν έχει καταβληθεί εμπρόθεσμα σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης, ο οποίος τόκος θα υπολογίζεται σε ημερήσια βάση με ετήσιο επιτόκιο ίσο με το Επιτόκιο Αναφοράς από την επομένη της παρέλευσης της προθεσμίας πληρωμής έως την ημερομηνία πληρωμής και συμπεριλαμβανομένης αυτής. Τυχόν αναβληθείσες πληρωμές σύμφωνα με το Άρθρο 25 της παρούσας δεν θα είναι οφειλόμενες και καταβλητέες ούτε θα τοκίζονται κατά την περίοδο της εν λόγω αναβολής.

20.2.7 Παρά τις διατάξεις του Άρθρου 25 της παρούσας και με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος Άρθρου 20 (Πληρωμές), για την περίοδο κατά την οποία υφίστανται οι επιπτώσεις ενός Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, η Ετήσια Αμοιβή θα συσσωρεύεται και ο Παραχωρησιούχος θα είναι υποχρεωμένος βάσει της παρούσας Σύμβασης να καταβάλλει την Αμοιβή Παραχώρησης στον Παραχωρητή σύμφωνα με το παρόν Άρθρο 20.

20.2.8 Οι Ετήσιες Αμοιβές που αναβάλλονται βάσει της παρούσας Σύμβασης λόγω ενός Γεγονότος Ανωτέρας Βίας θα καταβάλλονται στον Παραχωρητή μόλις αυτό είναι ευλόγως δυνατό μετά τον τερματισμό των επιπτώσεων του Γεγονότος Ανωτέρας Βίας με την προϋπόθεση ότι η πληρωμή του αναβαλλόμενου ποσού δεν θα έχει ως αποτέλεσμα την παραβίαση από μέρους του Παραχωρησιούχου των υποχρεώσεων αυτού βάσει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων (εάν υπάρχουν).

20.2.9 Εφόσον δεν προβλέπεται ρητώς διαφορετικά στην παρούσα Σύμβαση ή έχει συμφωνηθεί άλλως μεταξύ των Μερών, όλες οι πληρωμές που θα καταβάλλονται από τα Μέρη (είτε βάσει αποζημίωσης είτε άλλως), θα καταβάλλονται στο άλλο Μέρος εντός εξήντα (60) ημερών αφότου οι συγκεκριμένες πληρωμές καταστούν οφειλόμενες και πληρωτέες.

20.3 ΤΗΡΗΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

20.3.1 Ο Παραχωρησιούχος θα καταρτίζει τους λογαριασμούς του σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο. Οι λογαριασμοί του Παραχωρησιούχου θα ελέγχονται από οίκο ορκωτών ελεγκτών και θα παρέχουν όλες τις προβλεπόμενες και περαιτέρω δέουσες πληροφορίες για τις ανάγκες του Παραχωρησιούχου και τις εύλογες απαιτήσεις του Παραχωρητή και του Δημοσίου.

20.3.2 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να παρέχει στον Παραχωρητή και στο Δημόσιο:

(a) Εντός ενενήντα (90) ημερών από τη λήξη κάθε οικονομικού έτους (με κάθε οικονομικό έτος να ταυτίζεται με κάθε Έτος Παραχώρησης) του Παραχωρησιούχου:

(i) τις σχετικές ετήσιες οικονομικές καταστάσεις,

(ii) την έκθεση του ορκωτού λογιστή σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις, καθώς και την έκθεση διαχείρισης του διοικητικού συμβουλίου για το ίδιο οικονομικό έτος,

(iii) ένα πιστοποιητικό των οικονομικών πηγών και της χρήσης των κεφαλαίων, στη μορφή που χρησιμοποιήθηκε από τον Παραχωρησιούχο και που συμφωνεί με αυτό το οποίο περιλαμβάνεται στο Επικαιροποιημένο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο και

(iv) ένα Επικαιροποιημένο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο μαζί με μια έγγραφη επεξήγηση των κύριων αλλαγών.

(b) Εντός επτά (7) ημερών από το σχετικό αίτημα του Παραχωρητή ή του Δημοσίου, τις οικονομικές και άλλες πληροφορίες που πρέπει να παρασχεθούν στους Δανειστές δυνάμει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων (εάν υπάρχουν).

(c) Εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη κάθε Έτους Παραχώρησης, τα εξής αναφορικά με το συγκεκριμένο Έτος Παραχώρησης, όπως αυτά έχουν πιστοποιηθεί από τον ορκωτό λογιστή του Παραχωρησιούχου:

(i) Αριθμό διελεύσεων ανά κατηγορία οχήματος,

(ii) Αριθμό διελεύσεων εξαιρούμενων από την επιβολή Διοδίων Τελών οχημάτων ανά κατηγορία οχήματος,

(iii) Αριθμό διελεύσεων Οχημάτων που δεν κατέβαλλαν Διόδια Τέλη ανά κατηγορία οχήματος,

(iv) Εφαρμοζόμενο Διόδιο Τέλος για κάθε κατηγορία οχήματος (εάν αυτό είναι διαφορετικό για διαφορετικά τμήματα της ετήσιας περιόδου, θα πρέπει τα τμήματα αυτά να γνωστοποιηθούν και οι αριθμοί διελεύσεων ανά κατηγορία οχήματος θα πρέπει να δοθούν αναλυτικά για κάθε τμήμα τις περιόδου),

(v) Σύνολο καταβληθέντων Διοδίων Τελών ανά κατηγορία οχήματος,

(vi) Γενικό σύνολο Διοδίων Τελών,

(vii) Άλλα έσοδα που εμπίπτουν στην έννοια των Εσόδων,

(viii) Σύνολο Εσόδων.

20.4 ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ

Ανεξαρτήτως του δικαιώματος του Δημοσίου με βάση τις διατάξεις της κείμενης Νομοθεσίας να πραγματοποιεί οποτεδήποτε φορολογικούς ελέγχους στον Παραχωρησιούχο, ο Παραχωρητής και το Δημόσιο δικαιούνται να διενεργούν, έκαστος με δαπάνη του και μέσω ορκωτών ελεγκτών, έλεγχο των λογαριασμών του Παραχωρησιούχου, υπό τον όρο ότι οι έλεγχοι αυτοί θα διενεργούνται σε διαστήματα όχι μικρότερα των δώδεκα (12) μηνών και ότι θα δίδεται στον Παραχωρησιούχο σχετική έγγραφη προειδοποίηση προ ευλόγου χρόνου.

21. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ

21.1 Για την εκ μέρους του Παραχωρησιούχου τήρηση των υποχρεώσεών του που απορρέουν από τη Σύμβαση κατά την περίοδο από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος έως την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος προσκόμισε και παρέδωσε εις χείρας του Παραχωρητή την υπ’ αριθ. 2781207 Ενδιάμεση Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης της ασφαλιστικής επιχείρησης με την επωνυμία «EULER HERMES HELLAS, BRANCH OF EULER HERMES SA» για το ποσό των Ευρώ σαράντα εκατομμυρίων (€ 40.000.000).

21.2 Για την εκ μέρους του Παραχωρησιούχου και των Αρχικών Μετόχων (όπου συντρέχει περίπτωση) καλή εκτέλεση της Σύμβασης από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, συμφωνείται η εκ μέρους του Παραχωρησιούχου έκδοση των εγγυητικών επιστολών που προβλέπονται στα αμέσως κατωτέρω Άρθρα.

21.3 ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Πριν ή κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και εφόσον απαιτηθεί κατόπιν ολοκλήρωσης της Αναπροσαρμογής Χρηματοοικονομικού Κλεισίματος σύμφωνα με το άρθρο 4.3.3Α της παρούσας ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παραδώσει στο Δημόσιο την Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης, εκδοθείσα από Αποδεκτή Τράπεζα ή Αποδεκτή Ασφαλιστική Επιχείρηση υπέρ του Δημοσίου, των Δανειστών και του Παραχωρησιούχου, για ένα ποσό ίσο προς το ποσό του υπολοίπου της Δεσμευτικής Επένδυσης σύμφωνα με το άρθρο 4.3.3Α, μετά την αφαίρεση του καταβληθέντος μέχρι ή κατά την Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης ποσού Δεσμευτικής Επένδυσης, συνταγμένη σύμφωνα με το υπόδειγμα το οποίο έχει συμφωνηθεί από τα Συμβαλλόμενα Μέρη και προσαρτάται στην παρούσα ως Τμήμα 1 του Προσαρτήματος 1, για την εξασφάλιση της προσήκουσας καταβολής της Δεσμευτικής Επένδυσης στον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση.

21.4 ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

21.4.1 Πριν ή κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παραδώσει στο Δημόσιο την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Επικείμενων Εργασιών, εκδοθείσα από Αποδεκτή Τράπεζα ή Αποδεκτή Ασφαλιστική Επιχείρηση, για ποσό ίσο προς Ευρώ είκοσι τέσσερα

εκατομμύρια (€24.000.000), συνταγμένη σύμφωνα με το υπόδειγμα, το οποίο έχει συμφωνηθεί από τα Συμβαλλόμενα Μέρη και προσαρτάται στην παρούσα ως Τμήμα 2 του Προσαρτήματος 1.

21.4.2 Η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Επικείμενων Εργασιών επιτρέπεται να είναι πολυεπίπεδη, ώστε να είναι εφικτή η ενσωμάτωση σε ένα σώμα εγγυητικής επιστολής, περισσοτέρων επάλληλων δικαιωμάτων κατάπτωσης, όπως της εγγύησης του Βασικού Υπεργολάβου Κατασκευής προς τον Παραχωρησιούχο (δυνάμει της Σύμβασης Μελέτης- Κατασκευής) ή/και των μελών του Βασικού Υπεργολάβου Κατασκευής προς τον Βασικό Υπεργολάβο Κατασκευής (δυνάμει του συστατικού εγγράφου του Βασικού Υπεργολάβου Κατασκευής ή άλλης συναφούς συμφωνίας), εφόσον εκδίδεται σύμφωνα με το υπόδειγμα που έχει συμφωνηθεί από τα Συμβαλλόμενα Μέρη και προσαρτάται στην παρούσα ως Τμήμα 3 του Προσαρτήματος 1.

21.5 ΕΓΓΥΗΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ – ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ

21.5.1 Προ ή κατά την Ημερομηνία Έναρξης Περιόδου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να παραδώσει στο Δημόσιο την Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας - Συντήρησης για ένα ποσό ίσο προς Ευρώ δώδεκα εκατομμύρια (€12.000.000), υπόδειγμα της οποίας έχει συμφωνηθεί από τα Συμβαλλόμενα Μέρη και προσαρτάται στην παρούσα ως Τμήμα 4 του Προσαρτήματος 1.

21.5.2 Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος συμβάλλεται με Βασικό Υπεργολάβο Λειτουργίας, η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας – Συντήρησης επιτρέπεται να είναι πολυεπίπεδη κατ' ανάλογη εφαρμογή του Άρθρου 21.4.2 και των συναφών ρυθμίσεων του υποδείγματος του Τμήματος 3 του Προσαρτήματος 1 και κατάλληλη προσαρμογή στο πλαίσιο αυτό του υποδείγματος του Τμήματος 4 του Προσαρτήματος 1.

21.5.3 Η πρώτη Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας - Συντήρησης του Άρθρου 21.5.1 θα είναι διάρκειας ίσης προς το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης και της 31ης Δεκεμβρίου του επομένου έτους από το έτος έκδοσής της, πλέον δύο (2) μηνών. Κάθε επόμενη Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας - Συντήρησης θα είναι διάρκειας τουλάχιστον δέκα τεσσάρων (14) μηνών. Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται καθ’ όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης να διασφαλίζει ότι θα εκδίδει εγκαίρως κάθε επόμενη

Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας – Συντήρησης και ότι θα την παραδίδει στο Δημόσιο το αργότερο δέκα (10) ημέρες πριν από την ημερομηνία λήξης της διάρκειας κάθε προηγούμενης, ούτως ώστε πάντοτε και ανά πάσα στιγμή καθ’ όλη την Περίοδο Παραχώρησης να βρίσκεται εις χείρας του Δημοσίου τουλάχιστον μία έγκυρη και σε ισχύ Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας Συντήρησης.

21.5.4 Ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει την υποχρέωση όπως, μέσα στο πρώτο δίμηνο κάθε έτους της Περιόδου Παραχώρησης, αναπροσαρμόζει το ποσό της Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας – Συντήρησης, σύμφωνα με την ποσοστιαία αύξηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή του προηγούμενου έτους, με την επιφύλαξη των δύο τελευταίων εδαφίων του παρόντος Άρθρου 21.5.4. Κατ' εξαίρεση, η αναπροσαρμογή του ποσού της πρώτης Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας – Συντήρησης θα γίνει κατά το πρώτο δίμηνο του έτους εκπνοής της διάρκειάς της και σύμφωνα με την ποσοστιαία αύξηση του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ του τέλους του αμέσως προηγούμενου μήνα της έκδοσής της και της 31ης Δεκεμβρίου του προηγούμενου από το έτος λήξης της έτους. Σε περίπτωση που ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή, για οποιαδήποτε περίοδο αναθεώρησης παρουσιάσει μείωση, το ποσό της εγγύησης Εγγυητικής Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας – Συντήρησης θα παραμένει αμετάβλητο για το επόμενο έτος. Η πρόβλεψη του προηγούμενου εδαφίου αφορά κάθε Εγγυητική Επιστολής Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας - Συντήρησης για όσο χρόνο ο ΔΤΚ επηρεάζει μειωτικά το ποσό της εγγύησης.

21.6 ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Οι τράπεζες ή οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν εκδώσει οποιαδήποτε από τις Εγγυητικές Επιστολές θα είναι Αποδεκτές Τράπεζες ή Αποδεκτές Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις. Εάν οποιαδήποτε εκδότρια τράπεζα ή ασφαλιστική επιχείρηση οποιασδήποτε εκ των Εγγυητικών Επιστολών παύσει να είναι Αποδεκτή Τράπεζα ή Αποδεκτική Ασφαλιστική Επιχείρηση, ο Παραχωρησιούχος, μόλις πληροφορηθεί γι’ αυτό, θα ενημερώσει, κατά περίπτωση, τον Παραχωρητή ή το Δημόσιο χωρίς καθυστέρηση και, αν ο Παραχωρησιούχος δεν αντικαταστήσει την αντίστοιχη Εγγυητική Επιστολή με μία Εγγυητική Επιστολή με τους ίδιους όρους, εκδοθείσα από Αποδεκτή Τράπεζα ή Αποδεκτή Ασφαλιστική Επιχείρηση, εντός εξήντα (60) ημερών από τη σχετική έγγραφη ειδοποίηση του Παραχωρητή ή του Δημοσίου (ανάλογα

με την περίπτωση) και σε κάθε περίπτωση εντός τουλάχιστον τριάντα (30) ημερών προ της λήξεως της ισχύος της, ο Παραχωρητής ή το Δημόσιο (ανάλογα με την περίπτωση), με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων τους προς καταγγελία της Σύμβασης σύμφωνα με το Άρθρο 26, δικαιούνται να απαιτήσουν αμέσως την κατάπτωση ολόκληρου του ποσού της αντίστοιχης Εγγυητικής Επιστολής.

21.7 ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ

21.7.1 Η Ενδιάμεση Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης θα επιστραφεί στον Παραχωρησιούχο μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή σχετικού έγγραφου αιτήματός του προς τον Παραχωρητή.

21.7.2 Η Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης θα απομειώνεται ανάλογα με την καταβολή της Δεσμευτικής Επένδυσης, όπως αυτή θα πιστοποιείται εκάστοτε σύμφωνα με τις προβλέψεις του Άρθρου 16.1.5.

21.7.3 Η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Επικείμενων Εργασιών θα απομειωθεί και θα επιστραφεί τελικώς στον Παραχωρησιούχο ως ακολούθως:

(i) εφόσον δεν υφίσταται Κατάλογος Υπολειπόμενων Εργασιών, κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%), εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών Τέταρτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας, ενώ, εφόσον υφίσταται ο εν λόγω Κατάλογος, κατά την ημερομηνία αυτή η Εγγυητική Επιστολής Εκτέλεσης Επικείμενων Εργασιών θα απομειωθεί μόνο κατά ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%), ενώ κατά το εναπομείναν ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%), εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης όλων των εργασιών του Καταλόγου Υπολειπόμενων Εργασιών και

(ii) εφόσον δεν υφίσταται Κατάλογος Υπολειπόμενων Εργασιών, κατά ποσοστό ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%), εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία έκδοσης της Βεβαίωσης Περάτωσης Επικείμενων Εργασιών, ενώ, εφόσον υφίσταται ο εν λόγω Κατάλογος, κατά την ημερομηνία αυτή η Εγγυητική Επιστολή Εκτέλεσης Επικείμενων Εργασιών θα απομειωθεί μόνο κατά ποσοστό ογδόντα τοις εκατό (80%), ενώ κατά το εναπομείναν ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%), εντός πέντε (5) ημερών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης όλων των εργασιών του Καταλόγου Υπολειπόμενων Εργασιών.

21.7.4 Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί καταγγελίας της παρούσας, η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Λειτουργίας – Συντήρησης θα επιστραφεί στον Παραχωρησιούχο εντός πέντε (5) ημερών μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας Επιστροφής του Έργου Παραχώρησης στο Δημόσιο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 32.

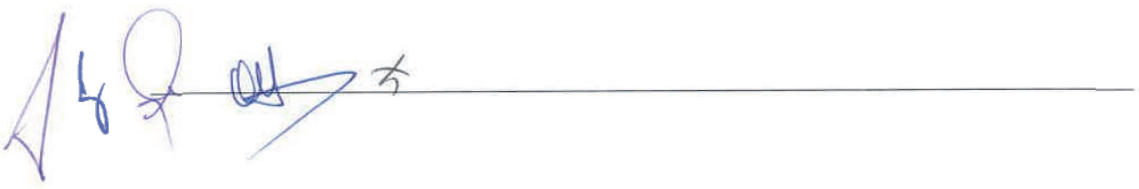

22. ΑΣΦΑΛΙΣΗ

22.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να συνάψει και να διατηρεί, αποκλειστικά με δική του δαπάνη, καθ’ όλο το χρονικό διάστημα από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης (ή οποιαδήποτε μεταγενέστερη ημερομηνία ενδέχεται να συμφωνηθεί μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου) και έως τη λήξη της ισχύος της παρούσας Σύμβασης τις υποχρεωτικές από τον νόμο, καθώς και τις οριζόμενες από την παρούσα Σύμβαση ασφαλίσεις, σύμφωνα με το Προσάρτημα 6 της παρούσας Σύμβασης (*Ελάχιστες Απαιτήσεις Ασφάλισης*).

22.2 Όλες οι ασφαλιστικές συμβάσεις θα καταρτίζονται εγγράφως στην Ελληνική ή την αγγλική γλώσσα και θα τυγχάνουν της εγκρίσεως του Δημοσίου, η οποία θα έχει την έννοια του ελέγχου και της εκ μέρους του αποδοχής ότι ανταποκρίνονται επαρκώς στους όρους της παρούσας Σύμβασης, την οποία το Δημόσιο δεν θα αρνείται ή καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία. Οι ασφαλιστικές συμβάσεις θα πρέπει υποχρεωτικά να διαλαμβάνουν όρους περί του δικαιώματος υποκατάστασης του Δημοσίου στα δικαιώματα του Παραχωρησιούχου, σύμφωνα με το Άρθρο 26.3.1 (f) (ii). Σε περίπτωση σύνταξης των ασφαλιστικών συμβάσεων στην Αγγλική γλώσσα, αυτές θα υποβάλλονται στο Δημόσιο προς έγκριση συνοδευόμενες με την επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα.

22.3 Κάθε ασφάλιση που υποχρεούται ο Παραχωρησιούχος να συνάψει θα παρέχει ουσιωδώς κάλυψη έναντι των σχετικών κινδύνων και ευθυνών και θα διατηρείται τουλάχιστον στα σχετικά ποσά που εξειδικεύονται στο Προσάρτημα 6 της παρούσας Σύμβασης. Περαιτέρω, συμφωνείται ότι τα όρια της αποζημίωσης, είτε ως ασφαλισμένο ποσό είτε σε σχέση με τυχόν απαιτούμενη επέκταση αποτελούν τα ελάχιστα όρια και αντιπροσωπεύουν την τρέχουσα εκτίμηση της μέγιστης προβλεπόμενης ζημίας. Τα όρια θα επανεξετάζονται περιοδικά ανά τρία (3) έτη και κατά περίπτωση, θα αυξάνονται με βάση τα αποτελέσματα της μελέτης/έκθεσης Μέγιστης Πιθανής Ζημιάς ή θα διατηρούνται σύμφωνα με τα όρια που θα ασφαλιζόταν ένας φορέας λειτουργίας επιδεικνύοντας τέτοιο βαθμό δεξιότητας, επιμέλειας, σύνεσης και προνοητικότητας όπως θα αναμενόταν εύλογα και κανονικά από έναν εξειδικευμένο και έμπειρο φορέα ενεργώντας καλή τη πίστη και διεξάγοντας τον ίδιο τύπο δραστηριότητας κάτω από τις ίδιες ή ισοδύναμες περιστάσεις και προϋποθέσεις και ενεργώντας εν γένει σύμφωνα με την

ισχύουσα Νομοθεσία, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν θα μειώνονται κάτω από τα ελάχιστα όρια που προβλέπονται στο Προσάρτημα 6 της παρούσας.

22.4 Οι ασφαλιστικές καλύψεις, όροι, προϋποθέσεις και εξαιρέσεις θα είναι αυτές που τίθενται στο Προσάρτημα 6 της παρούσας Σύμβασης και επιπλέον αυτές που συνήθως περιλαμβάνονται σε ασφαλίσεις που συνάπτονται από συνετούς φορείς διαχείρισης αυτοκινητοδρόμων.

22.5 Ο Παραχωρησιούχος θα εξασφαλίσει ότι όλες οι ασφαλίσεις, οι οποίες προβλέπονται στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης, θα τοποθετούνται μέσω μεσιτών ασφάλισης και με αναγνωρισμένους ασφαλιστές ή αντασφαλιστές, τους οποίους θα γνωστοποιεί στο Δημόσιο και θα υπόκεινται στην έγκρισή του, την οποία δεν θα μπορεί να αρνείται ή καθυστερεί αδικαιολόγητα. Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να διαθέτει οποιαδήποτε στοιχεία ή πληροφορίες ζητήσει το Δημόσιο ή ο Παραχωρητής σχετικά με τους ασφαλιστές, τους αντασφαλιστές ή τους ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές.

22.6 Υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 22.9 της παρούσας, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να εξασφαλίσει ότι δεν θα λαμβάνουν χώρα μειώσεις ή περιορισμοί στη συμφωνηθείσα παρεχόμενη ασφαλιστική κάλυψη.

22.7 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται όπως:

(a) λαμβάνει υπόψη του και συμμορφώνεται με όλες τις περί ασφαλίσεων διατάξεις του νόμου,

(b) συμμορφώνεται απολύτως με όλα τα εκ του νόμου και των ασφαλιστικών συμβάσεων ασφαλιστικά βάρη,

(c) εξασφαλίσει ότι έχουν παρασχεθεί και θα συνεχίσουν να παρέχονται στους ασφαλιστές όλες εκείνες οι πληροφορίες, οι οποίες απαιτούνται, προκειμένου να μην μπορεί να τεθεί υπό οποιαδήποτε αμφισβήτηση η ισχύς των ασφαλιστικών καλύψεων,

(d) αποφεύγει οποιαδήποτε ενέργεια, πράξη ή παράλειψη η οποία θα θέσει ή θα μπορούσε να θέσει σε αμφισβήτηση την ισχύ των ασφαλιστικών καλύψεων, εν όλω ή εν μέρει,

(e) συμμορφώνεται πλήρως με οποιεσδήποτε συμφωνημένες υποδείξεις ή όρους των ασφαλιστών, και

(f) παρέχει εγκαίρως στο Δημόσιο κάθε πληροφόρηση που εύλογα θα ζητηθεί από αυτό σχετικά με τις ασφαλίσεις.

22.8 Οι ασφαλιστικές συμβάσεις θα υποβάλλονται στο Δημόσιο εγκαίρως και σε κάθε περίπτωση όχι αργότερα από δέκα (10) ημέρες πριν την ημερομηνία ενάρξεως της ασφαλιστικής κάλυψης, και θα υπόκεινται στην έγκρισή του, την οποία δεν θα μπορεί να αρνείται ή καθυστερεί αδικαιολόγητα. Κατά την υποβολή, είναι επιτρεπτό η ασφαλιστική σύμβαση να έχει τη μορφή δεσμευτικά υπογεγραμμένου σχεδίου ασφάλισης, αλλά σε κάθε περίπτωση η πλήρης ασφαλιστική σύμβαση θα πρέπει να υποβληθεί στο Δημόσιο προς τελική έγκριση σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν από την έναρξη ισχύος της κάλυψης.

22.9 Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια ισχύος της παρούσας μεταβληθούν ουσιωδώς στη διεθνή ασφαλιστική αγορά οι συνθήκες ασφάλισης των κινδύνων για τους οποίους υποχρεούται από την παρούσα Σύμβαση να διατηρεί ασφαλιστική κάλυψη ο Παραχωρησιούχος, έτσι ώστε είτε το κόστος της ασφάλισης να καθίσταται «υπερβολικό» για τον Παραχωρησιούχο είτε μια κάλυψη να καθίσταται «μη διαθέσιμη», τότε το Δημόσιο δικαιούται είτε να καταβάλει το ίδιο το πρόσθετο κόστος των ασφαλίστρων ώστε να διατηρηθεί σε ισχύ η ασφαλιστική κάλυψη ή άλλως υποχρεούται να απαλλάξει τον Παραχωρησιούχο από την υποχρέωση να διατηρεί ασφαλισμένο τον εν λόγω κίνδυνο εν όλω ή εν μέρει.

22.10 Για τους σκοπούς της προηγουμένης παραγράφου συμφωνείται ότι:

(i) «μη διαθέσιμη» καθίσταται μια ασφαλιστική κάλυψη, εάν αυτή δεν διατίθεται από αναγνωρισμένους ασφαλιστές (ή/και αντασφαλιστές) που δραστηριοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διαθέτουν δείκτη χρηματοδοτικής ασφάλειας ασφαλιστών του οίκου Standard & Poor's όχι χαμηλότερο του A- ή αντίστοιχου δείκτη των οίκων Fitch ή Moody's, με όρους (περιλαμβανομένων ενδεικτικά και του αντικειμένου, των ορίων, των απαλλαγών και των εξαιρέσεων) ουσιαστικά αντίστοιχους με τους όρους της ασφαλιστικής κάλυψης που διέθετε έως τότε ο Παραχωρησιούχος και είχε εγκρίνει το Δημόσιο και, στο μέτρο που η ασφαλιστική κάλυψη δεν έχει ακόμα εξασφαλιστεί, με όρους ουσιαστικά αντίστοιχους με τους όρους της ασφαλιστικής κάλυψης που απαιτείται να εξασφαλίσει ο Παραχωρησιούχος δυνάμει της παρούσας Σύμβασης.

(ii) το κόστος της ασφάλισης θα θεωρείται «υπερβολικό», εάν η ασφάλιση αυτή καθίσταται διαθέσιμη από αναγνωρισμένους ασφαλιστές (ή/ και αντασφαλιστές) που δραστηριοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διαθέτουν δείκτη χρηματοδοτικής ασφάλειας ασφαλιστών του οίκου

Standard & Poor's όχι χαμηλότερο του Α-, με ασφάλιστρο, το οποίο είναι τουλάχιστον διπλάσιο σε τιμές Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης από το προβλεπόμενο στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο, όπως αυτό θα έχει επικαιροποιηθεί, τόσο κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης όσο και κατά την Ημερομηνία Περάτωσης Επικείμενων Εργασιών, ώστε να εμφανίζει το εκάστοτε πράγματι καταβαλλόμενο από τον Παραχωρησιούχο ασφάλιστρο ανά ασφαλιζόμενο κίνδυνο. Η σύγκριση του κόστους θα αφορά ασφαλιστική κάλυψη με όρους (περιλαμβανομένων ενδεικτικά και του αντικειμένου, των ορίων, των απαλλαγών και των εξαιρέσεων) ουσιαστικά αντίστοιχους με τους όρους της ασφαλιστικής κάλυψης που διέθετε έως τότε ο Παραχωρησιούχος και είχε εγκρίνει το Δημόσιο ή ο Παραχωρητής.

22.11 Σε περίπτωση διαφωνίας σχετικά με το αν μια κάλυψη είναι «μη διαθέσιμη» και σε ποιο βαθμό, καθώς και με το αν το κόστος μιας καλύψεως είναι «υπερβολικό», τα Μέρη θα απευθύνονται σε μια ανεξάρτητη διεθνή ασφαλειομεσιτική εταιρία (insurance broker) με εμπειρία σε θέματα ασφαλίσεων μεγάλων έργων με παραχώρηση, που θα γνωμοδοτεί ως προς το ζήτημα επί του οποίου παρουσιάστηκε διαφωνία. Το Μέρος που επιθυμεί να απευθυνθεί στην ασφαλειομεσιτική εταιρία, γνωστοποιεί εγγράφως την πρόθεσή του στο άλλο Μέρος, ώστε να συμφωνήσουν από κοινού ποια θα είναι η εταιρία αυτή και εάν δεν υπάρξει συμφωνία επ’ αυτού, την ασφαλειομεσιτική εταιρία θα ορίζει ο Πρόεδρος των Lloyd's του Λονδίνου. Η ασφαλειομεσιτική εταιρία θα γνωμοδοτήσει ως ανεξάρτητος ειδικός και όχι ως διαιτητής. Το περιεχόμενο της γνωμοδότησης του ειδικού θα εφαρμοστεί από τα Μέρη έως ότου το θέμα λυθεί οριστικά με τη διαδικασία του Άρθρου 33.3, εφ’ όσον κάποιο Μέρος επιθυμεί να προσφύγει σε αυτήν. Η δαπάνη της εξασφαλίσεως της γνωμοδοτήσεως του ανεξάρτητου ειδικού θα βαρύνει εξ ίσου το Δημόσιο και τον Παραχωρησιούχο.

22.12 Ο Παραχωρησιούχος θα πρέπει να επιβεβαιώνει εγγράφως στο Δημόσιο την ανανέωση ή παράταση (κατά περίπτωση) των ασφαλιστικών συμβάσεων τουλάχιστον δέκα (10) ημέρες πριν την ημερομηνία λήξεώς τους, ενημερώνοντας ταυτόχρονα για τις οποιεσδήποτε τροποποιήσεις ενδεχομένως επέρχονται ως προς την έως τότε ισχύουσα κάλυψη και υποβάλλοντας προς έγκριση το ανανεωτήριο ασφαλιστήριο συμβόλαιο ή την πρόσθετη πράξη παράτασης αντίστοιχα, το συντομότερο δυνατόν και πάντως όχι αργότερα από πέντε (5) ημέρες πριν από την ημερομηνία ενάρξεως της

ισχύος των καλύψεων που παρέχονται με αυτά. Το Δημόσιο δεν θα αρνείται ή καθυστερεί την έγκριση αυτή χωρίς εύλογη αιτία.

22.13 Σε περίπτωση που:

(a) είτε το Δημόσιο διαπιστώσει οποτεδήποτε ότι οποιαδήποτε εκ των προβλεπομένων στην παρούσα Σύμβαση ασφαλίσεων δεν έχει συναφθεί ή έχει παύσει να ισχύει, εν όλω ή εν μέρει, ή δεν έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα Σύμβαση,

(b) είτε ο Παραχωρησιούχος αμελεί ή για οποιοδήποτε λόγο δεν καταβάλει οφειλόμενα ασφάλιστρα,

το Δημόσιο δικαιούται:

(i) είτε να προβεί το ίδιο στη σύναψη των σχετικών ασφαλιστικών συμβάσεων, καταβάλλοντας τα αντίστοιχα ασφάλιστρα,

(ii) είτε να προβεί σε καταβολή των ασφαλίστρων στους ασφαλιστές για λογαριασμό του Παραχωρησιούχου, προκειμένου να μην κινδυνεύσει η ασφαλιστική κάλυψη,

υπό την προϋπόθεση ότι έχει ενημερώσει εγγράφως τον Παραχωρησιούχο για τη σχετική πρόθεσή του να συνάψει την εν λόγω ασφάλιση ή να καταβάλει τα εν λόγω ασφάλιστρα, αντίστοιχα, και έχει παράσχει στον Παραχωρησιούχο προθεσμία δέκα τεσσάρων (14) ημερών για να πράξει το ίδιο.

Στην περίπτωση αυτή, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταβάλει στο Δημόσιο τα ποσά των ασφαλίστρων αυτών, καθώς και οποιαδήποτε συναφή εύλογη και τεκμηριωμένη δαπάνη πραγματοποίησε το Δημόσιο, εντός τριάντα (30) ημερών από την σχετική ειδοποίηση. Εάν ο Παραχωρησιούχος δεν συμμορφωθεί με την υποχρέωσή του αυτή, το Δημόσιο θα δικαιούται να επιδιώξει την είσπραξή τους με ολική ή μερική κατάπτωση της σχετικής εγγυητικής επιστολής που έχει προσκομίσει ο Παραχωρησιούχος.

22.14 Με την επιφύλαξη των περιπτώσεων των Άρθρων 22.9 και 22.10, ο Παραχωρησιούχος δεν δικαιούται να προβεί σε οποιαδήποτε δραστηριότητα που αφορά ή σχετίζεται στην εκτέλεση του Έργου, χωρίς αυτή η δραστηριότητα να καλύπτεται από εγκριθείσα από το Δημόσιο ασφαλιστική σύμβαση.

22.15 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να γνωστοποιεί εγγράφως στο Δημόσιο την επέλευση οποιασδήποτε ζημίας το ύψος της οποίας υπερβαίνει ή ενδέχεται να υπερβεί το ποσό του ενός εκατομμυρίου Ευρώ (€ 1.000.000) και

να το ενημερώνει συνεχώς για την εξέλιξη της υποθέσεως έως ότου οι ασφαλιστές κλείσουν το σχετικό φάκελο. Σε κάθε περίπτωση το Δημόσιο δικαιούται και αυτοτελώς να ενημερώνεται απευθείας από τους ασφαλιστές επί του χειρισμού των εν λόγω ζημιών και επί όλης της σχετικής αλληλογραφίας και εκθέσεων εκτιμητών.

22.16 Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα Σύμβαση, οι ασφαλίσεις δεν απαλλάσσουν τον Παραχωρησιούχο, ούτε περιορίζουν καθ’ οιονδήποτε τρόπο τις υποχρεώσεις και ευθύνες του, οικονομικές ή άλλες έναντι του Δημοσίου και του Παραχωρητή, που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση.

23. ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ

23.1 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ

Ως «**Γεγονός Καθυστέρησης**» νοείται κάθε γεγονός, το οποίο λαμβάνει χώρα κατά την Περίοδο Επικείμενων Εργασιών, και

(a) δεν οφείλεται σε επέλευση κινδύνου τον οποίο έχει αναλάβει με την παρούσα ο Παραχωρησιούχος ή σε υπαιτιότητα αυτού ή των οποιωνδήποτε προσώπων που αυτός χρησιμοποιεί για την εκτέλεση της Σύμβασης (περιλαμβανομένου του Ανεξάρτητου Μηχανικού) ή σε Γεγονός Ανωτέρας Βίας οι οικονομικές συνέπειες του οποίου, σύμφωνα με το Άρθρο 25 της παρούσας, βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο, και,

(b) επηρεάζει δυσμενώς την Κρίσιμη Διαδρομή του Εγκεκριμένου Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών, όπως αυτό θα επικαιροποιείται σύμφωνα με το Άρθρο 9 της παρούσας, με αποτέλεσμα την μη επίτευξη των Αποκλειστικών Τμηματικών Προθεσμιών του Άρθρου 9.3 ή/και της Συνολικής Προθεσμίας της Περιόδου ΕΕ.

23.2 ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΠΕΕ)

23.2.1 Σε περίπτωση συνδρομής Γεγονότος Καθυστέρησης, σε σχέση με:

(a) οποιαδήποτε Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία του Άρθρου 9.3,

(b) τη Συνολική Προθεσμία της Περιόδου Επικείμενων Εργασιών,

και με την επιφύλαξη των προβλέψεων των Άρθρων 23.4, 26 και 27, ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται:

(i) παράτασης της Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ή/ και της Συνολικής Προθεσμίας της Περιόδου Επικείμενων Εργασιών ίσης με την προκληθείσα καθυστέρηση, και

(ii) αποζημίωσης:

(1) για οποιαδήποτε έξοδα ή δαπάνες σχετικά με τη μελέτη, κατασκευή ή θέση σε λειτουργία του αντικειμένου της Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ή της Συνολικής Προθεσμίας της Περιόδου Επικείμενων Εργασιών, περιλαμβανομένης και της αναθεώρησης, με τον ιστορικό ΔΤΚ του διαστήματος της καθυστέρησης, του Τιμήματος Επικείμενων Εργασιών που αντιστοιχεί στις επηρεαζόμενες Κατασκευές, ως

προς τα οποία πιστοποιείται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό ότι εύλογα προέκυψαν ως άμεση συνέπεια τέτοιου Γεγονότος Καθυστέρησης και δεν θα είχαν προκύψει αν δεν υπήρχε αυτό. Αποζημιώσεις, πέραν της αναθεώρησης, που αποτελούν αντικείμενο αιτήματος από τον Παραχωρησιούχο για ζημία του Βασικού Υπεργολάβου Κατασκευής λόγω Γεγονότος Καθυστέρησης, υπολογίζονται και πιστοποιούνται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό αποκλειστικά σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Προσάρτημα 10 της παρούσας,

(2) για οποιαδήποτε πρόσθετα έξοδα σχετικά με τη χρηματοδότηση και την ασφάλιση του Έργου Παραχώρησης, ως προς τα οποία πιστοποιείται από τον τακτικό ορκωτό ελεγκτή του Παραχωρησιούχου, ότι εύλογα προέκυψαν ως άμεση συνέπεια τέτοιου Γεγονότος Καθυστέρησης και δεν θα είχαν προκύψει αν δεν υπήρχε αυτό, καθώς και

(3) για τις ζημιές που υφίσταται ο Παραχωρησιούχος στην περίπτωση που το Γεγονός Καθυστέρησης αποτελεί και Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου (όλα τα ανωτέρω χωρίς διπλό υπολογισμό).

Η καταβολή στον Παραχωρησιούχο της ανωτέρω αποζημίωσης θα γίνεται μέσα σε εξήντα (60) ημέρες αφότου το Δημόσιο λάβει έγγραφο αίτημα του Παραχωρησιούχου με όλα τα δικαιολογητικά στοιχεία του κόστους ή της δαπάνης που απαιτείται, συμπεριλαμβανομένης υποχρεωτικά και της αντίστοιχης κατά περίπτωση πιστοποίησης από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό ή τον τακτικό ορκωτό ελεγκτή του Παραχωρησιούχου κατά τα ανωτέρω και εφόσον δεν χωρεί αμφισβήτηση του ποσού της αιτούμενης αμφισβήτησης ή/και των δικαιολογητικών που προσκομίζονται από τον Παραχωρησιούχο, περιλαμβανομένης και της πιστοποίησης του Ανεξάρτητου Μηχανικού ή του τακτικού ορκωτού ελεγκτή του Παραχωρησιούχου. Σε περίπτωση αμφισβήτησης εκ μέρους του Δημοσίου του ποσού της αιτούμενης αποζημίωσης ή/και των δικαιολογητικών που προσκομίζονται από τον Παραχωρησιούχο, περιλαμβανομένης και της πιστοποίησης του Ανεξάρτητου Μηχανικού ή του τακτικού ορκωτού ελεγκτή του Παραχωρησιούχου, και εάν τα Μέρη δεν επιτύχουν να επιλύσουν αυτή τη διαφορά εντός είκοσι μίας (21) ημερών από την κατά τα ανωτέρω λήψη του εγγράφου αιτήματος του Παραχωρησιούχου, τότε οποιοδήποτε από τα Μέρη δύναται να παραπέμψει τη Διαφορά σε Διαδικασία Επίλυσης Διαφοράς μέσα σε προθεσμία - την οποία

τα Μέρη δικαιούνται να παρατείνουν με έγγραφη συμφωνία τους - δέκα τεσσάρων (14) ημερών από τη λήξη της ανωτέρω περιόδου των είκοσι μιας (21) ημερών. Σε κάθε περίπτωση το Δημόσιο θα δύναται να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο το τυχόν μη αμφισβητούμενο μέρος της αιτούμενης αποζημίωσης. Στην περίπτωση που τα Μέρη προσφύγουν σε Διαδικασία Επίλυσης Διαφοράς οι καταβολές βάσει της Διαιτητικής απόφασης ή του Πορίσματος της Επιτροπής Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, θα γίνονται το αργότερο εντός εξήντα (60) ημερών από την επίδοση της απόφασης του Διαιτητικού Δικαστηρίου ή του Πορίσματος στο Δημόσιο. Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής πέραν της προθεσμίας αυτής, οφείλονται τόκοι υπολογιζόμενοι με το Επιτόκιο Αναφοράς.

23.2.2 Σε περίπτωση που οποιοδήποτε Γεγονός Καθυστέρησης επηρεάζει σωρευτικά μία ή και τις δύο κατηγορίες προθεσμιών του Άρθρου 23.2.1, ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται αποζημίωσης που θα υπολογίζεται και θα καταβάλλεται με τον προσήκοντα συνδυασμό των ανωτέρω παραγράφων (1) (2), και (3) του Άρθρου 23.2.1(ii).

23.2.3 Σε περίπτωση συνδρομής οποιουδήποτε Γεγονότος Καθυστέρησης, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να ενημερώσει αμελλητί, εγγράφως και λεπτομερώς το Δημόσιο, με κοινοποίηση στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, την εκτίμησή του περί:

(i) των συνθηκών που συνιστούν το Γεγονός Καθυστέρησης,

(ii) της διάρκειας της καθυστέρησης και της επίπτωσής της επί των Αποκλειστικών Τμηματικών Προθεσμιών του Άρθρου 9 ή/και της Συνολικής Προθεσμίας της Περιόδου Επικείμενων Εργασιών,

(iii) της αιτούμενης αποζημίωσης σύμφωνα με το παρόν Άρθρο, και

(iv) των τυχόν προτεινομένων μέτρων αποκατάστασης Γεγονότος Καθυστέρησης και της συναφούς δαπάνης του Παραχωρησιούχου για την επιτάχυνση εκτέλεσης των επηρεαζόμενων εργασιών (η «**Δαπάνη Επιτάχυνσης**»), σύμφωνα με τις προβλέψεις του Άρθρου 23.3.

Ο Παραχωρησιούχος δύναται να αιτηθεί παράταση της επηρεαζόμενης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας ή/και της Συνολικής Προθεσμίας της Περιόδου Επικείμενων Εργασιών.

Καθ’ όλη τη διάρκεια του Γεγονότος Καθυστέρησης, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να ενημερώνει έγκαιρα και εγγράφως το Δημόσιο και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό για οποιαδήποτε γεγονότα δύνανται να επηρεάσουν το Γεγονός

Καθυστέρησης ή και τις εκτιμήσεις του σύμφωνα με τα ανωτέρω. Αίτημα του Παραχωρησιούχου για αποζημίωση λόγω Γεγονότος Καθυστέρησης, περιλαμβανομένης και της παράτασης προθεσμίας, στο οποίο περιλαμβάνονται τα στοιχεία του Άρθρου 23.2.1, δύναται να υποβάλλεται εντός εξήντα (60) ημερών από το τέλος του εξαμήνου κατά το οποίο έλαβε χώρα το γεγονός αυτό και οποιουδήποτε επόμενου εξαμήνου κατά το οποίο εξακολουθεί να διαρκεί το σχετικό γεγονός ή οι εξ αυτού συνέπειες. Το επόμενο Άρθρο 23.2.4 εφαρμόζεται επίσης στην περίπτωση αυτή.

23.2.4 Σε περίπτωση που εντός είκοσι μιας (21) ημερών από τη λήψη του εγγράφου αιτήματος του Παραχωρησιούχου του ανωτέρω Άρθρου 23.2.1 το οποίο υποχρεωτικά πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα απαιτούμενα από το Άρθρο αυτό στοιχεία:

(i) δεν συμφωνηθούν μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου η διάρκεια της καθυστέρησης και της αιτούμενης παράτασης προθεσμίας, ή

(ii) το Δημόσιο αμφισβητήσει εγγράφως, με κοινοποίηση στον Ανεξάρτητο Μηχανικό, το ότι η καθυστέρηση οφείλεται σε Γεγονός Καθυστέρησης ή το κατά πόσο επηρεάζεται η Κρίσιμη Διαδρομή του Χρονοδιαγράμματος Επικείμενων Εργασιών, όπως αυτό εκάστοτε επικαιροποιείται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του Άρθρου 9 της παρούσας,

η διάρκεια της καθυστέρησης και της παράτασης (και μόνον) θα καθοριστεί από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό το συντομότερο δυνατόν και πάντως όχι αργότερα από δέκα τέσσερις (14) ημέρες από τη λήξη της ανωτέρω περιόδου των είκοσι μιας (21) ημερών. Οι προθεσμίες της παρούσης παραγράφου 23.2.4 είναι δυνατόν να παρατείνονται με έγγραφη συμφωνία μεταξύ της Υπηρεσίας και του Παραχωρησιούχου.

23.2.5 Αν είτε το Δημόσιο είτε ο Παραχωρησιούχος αμφισβητήσουν τον καθορισμό των ανωτέρω θεμάτων από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό, έκαστο των Μερών δικαιούται, μέσα σε προθεσμία δέκα τεσσάρων (14) ημερών από τη γνωστοποίηση αυτού του καθορισμού ή όποιας προθεσμίας συμφωνηθεί κατά παράταση, να παραπέμψει το θέμα στην Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών. Κατά τη διάρκεια και μέχρι την επίλυση της διαφοράς από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, εφαρμόζεται ο καθορισμός του Ανεξάρτητου Μηχανικού.

23.2.6 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να λαμβάνει κάθε πρόσφορο μέτρο για τον περιορισμό των συνεπειών που προκύπτουν από Γεγονός Καθυστέρησης.

23.3 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗΣ

23.3.1 Σε περίπτωση συνδρομής Γεγονότος Καθυστέρησης, το Δημόσιο, αντί χορήγησης της αιτούμενης από τον Παραχωρησιούχο παράτασης ή μέρους αυτής, δικαιούται:

(i) είτε να αποδεχθεί τα τυχόν προταθέντα από τον Παραχωρησιούχο μέτρα αποκατάστασης Γεγονότος Καθυστέρησης, με την αυτή ή μειωμένη Δαπάνη Επιτάχυνσης, εφόσον την αποδεχθεί ο Παραχωρησιούχος κατά τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 23.3.2,

(ii) είτε, αν ο Παραχωρησιούχος δεν έχει προτείνει παρόμοια μέτρα, να ζητήσει από τον Παραχωρησιούχο να προτείνει μέτρα αποκατάστασης Γεγονότος Καθυστέρησης σε συνδυασμό με Δαπάνη Επιτάχυνσης.

23.3.2 Η Δαπάνη Επιτάχυνσης, περιλαμβανομένων των οποιωνδήποτε γενικών εξόδων και εργολαβικού οφέλους του Βασικού Υπεργολάβου Κατασκευής και τυχόν επιπλέον αμοιβής του Ανεξάρτητου Μηχανικού, που θα καταβάλει το Δημόσιο, δεν δύναται να υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) της δαπάνης των επηρεαζόμενων εργασιών. Ο ΦΠΑ επί του ποσού της Δαπάνης Επιτάχυνσης βαρύνει το Δημόσιο. Με την επιφύλαξη του προαναφερθέντος περιορισμού, το ποσό της Δαπάνης Επιτάχυνσης και ο τρόπος και χρόνος καταβολής του εκ μέρους του Δημοσίου καθορίζονται με προηγούμενη ειδική έγγραφη συμφωνία μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου, άνευ της οποίας δεν δημιουργείται οποιαδήποτε υποχρέωση προς καταβολή Δαπάνης Επιτάχυνσης ή/και οποιαδήποτε εφαρμογή μέτρων αποκατάστασης Γεγονότος Καθυστέρησης από πλευράς Παραχωρησιούχου.

23.3.3 Η δαπάνη των επηρεαζόμενων εργασιών υπολογίζεται με αναγωγή τους σε ποσοστό φυσικού αντικειμένου των Κατασκευών της Περιόδου Επικείμενων Εργασιών και υπολογισμό του αντίστοιχου ποσοστού επί του Τιμήματος Επικείμενων Εργασιών.

23.3.4 Στην περίπτωση που λόγω Γεγονότων Καθυστέρησης:

(i) το σύνολο των παρατάσεων του Άρθρου 23.2.1 υπερβεί το τριάντα στα εκατό (30%) της Συνολικής Προθεσμίας Επικείμενων Εργασιών, και

(ii) εκ του λόγου τούτου και μόνον καταγγελθεί οποιαδήποτε από τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις,

ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται να καταγγείλει την παρούσα Σύμβαση σύμφωνα με το Άρθρο 27.1 (f) της παρούσας.

23.4 ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ ΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

23.4.1 Ως Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου νοείται κάθε γεγονός (περιλαμβανομένων και των Γεγονότων Καθυστέρησης), πλην των Γεγονότων Αθέτησης Δημοσίου (για τα οποία έχει όμως επιδοθεί Γνωστοποίηση Καταγγελίας), εφόσον συντρέχουν σωρευτικά τα ακόλουθα:

(i) το γεγονός δεν οφείλεται σε κίνδυνο τον οποίο έχει αναλάβει με την παρούσα ο Παραχωρησιούχος ή σε υπαιτιότητα αυτού ή των οποιωνδήποτε προσώπων που αυτός χρησιμοποιεί για την εκτέλεση της Σύμβασης ή σε Γεγονός Ανωτέρας Βίας οι οικονομικές συνέπειες του οποίου, σύμφωνα με το Άρθρο 25.3 της παρούσας βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο,

(ii) εξαιτίας του γεγονότος αυτού είτε η λειτουργία του Έργου Παραχώρησης αναστέλλεται ή διακόπτεται μερικώς ή ολικώς, είτε μειώνονται ουσιωδώς τα Έσοδα του Έργου Παραχώρησης για οποιαδήποτε χρονική περίοδο, και

(iii) το γεγονός επηρεάζει σε σχέση με τις Προβλέψεις δυσμενώς τα Έσοδα του Παραχωρησιούχου ή/και επηρεάζει ουσιωδώς δυσμενώς τις δαπάνες λειτουργίας - συντήρησης - εκμετάλλευσης του Έργου Παραχώρησης.

23.4.2 Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος αποδείξει ότι συνεπεία Γεγονότος Ευθύνης Δημοσίου επήλθε μείωση των Εσόδων του, το Δημόσιο θα αποζημιώσει τον Παραχωρησιούχο με ποσό ίσο με τη διαφορά μεταξύ των Εσόδων που πραγματοποιήθηκαν στο εξάμηνο που έλαβε χώρα το γεγονός αυτό ή σε οποιοδήποτε επόμενο εξάμηνο κατά το οποίο εξακολουθεί να διαρκεί το σχετικό γεγονός ή οι εξ αυτού συνέπειες, όπως αυτά πιστοποιούνται από σχετική βεβαίωση του ορκωτού ελεγκτή του Παραχωρησιούχου, και της Πρόβλεψης Εσόδων του Παραχωρησιούχου για την ίδια περίοδο.

23.4.3 Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος αποδείξει ότι συνεπεία Γεγονότος Ευθύνης Δημοσίου επήλθε ουσιώδης αύξηση δαπανών λειτουργίας – συντήρησης και εκμετάλλευσης του Έργου Παραχώρησης, όπως αυτή πιστοποιείται από σχετική βεβαίωση του ορκωτού ελεγκτή του Παραχωρησιούχου, σε σχέση με τις αντίστοιχες Προβλέψεις, το Δημόσιο θα

αποζημιώσει τον Παραχωρησιούχο για την αποδεικνυόμενη με χρήση του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου διαφορά.

23.4.4 Από το ποσό της αποζημίωσης των Άρθρων 23.4.2 και 23.4.3 θα αφαιρείται οποιαδήποτε τυχόν μείωση των δαπανών του Παραχωρησιούχου λόγω της επελεύσεως του Γεγονότος Ευθύνης του Δημοσίου, όπως αυτές θα υπολογίζονται σύμφωνα με το Χρηματοοικονομικό Μοντέλο και οποιαδήποτε ασφαλιστική αποζημίωση εισέπραξε ή όφειλε να εισπράξει προς αποκατάσταση των αποτελεσμάτων του Γεγονότος Ευθύνης του Δημοσίου.

23.4.5 Με την επιφύλαξη του Άρθρου 23.4.6, η καταβολή της αποζημιώσεως των Άρθρων 23.4.2 και 23.4.3 θα γίνεται εντός εξήντα (60) ημερών από το τέλος του εξαμήνου κατά το οποίο έλαβε χώρα το γεγονός αυτό και οποιουδήποτε επόμενου εξαμήνου κατά το οποίο εξακολουθεί να διαρκεί το σχετικό γεγονός ή οι εξ αυτού συνέπειες, μετά την υποβολή σχετικού εγγράφου αιτήματος του Παραχωρησιούχου συνοδευόμενου από την βεβαίωση του ορκωτού ελεγκτή του Παραχωρησιούχου κατά τα άρθρα 23.4.2 και 23.4.3.

23.4.6 Σε περίπτωση που το Δημόσιο αμφισβητεί, είτε την συνδρομή Γεγονότος Ευθύνης Δημοσίου, είτε τα στοιχεία επί των οποίων βασίζεται ο υπολογισμός της αποζημίωσης, είτε το ποσό της αποζημίωσης, είτε τέλος επικαλείται συντρέχον πταίσμα του Παραχωρησιούχου που συνετέλεσε στη μείωση των Εσόδων του ή στην ουσιώδη αύξηση των δαπανών του, δικαιούται να προσφύγει στη Διαδικασία Επίλυσης Διαφορών εντός δύο (2) μηνών από την Έγγραφη Εκδήλωση τη Διαφοράς.

23.4.7 Οποιεσδήποτε καταβολές βάσει της Διαιτητικής απόφασης ή του Πορίσματος της Επιτροπής Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, θα γίνονται το αργότερο εντός εξήντα (60) ημερών από την επίδοση της απόφασης του Διαιτητικού Δικαστηρίου ή του Πορίσματος στο Δημόσιο. Σε περίπτωση καθυστέρησης καταβολής πέραν της προθεσμίας αυτής, οφείλονται τόκοι υπολογιζόμενοι με το Επιτόκιο Αναφοράς.

23.5 Η αποζημιωτική ευθύνη του Δημοσίου έναντι του Παραχωρησιούχου για οποιαδήποτε υποχρέωση, απώλεια, ζημία, κόστος ή δαπάνη που ανέλαβε, υπέστη ή πραγματοποίησε αυτός, η οποία ευθύνη πηγάζει από ή σχετίζεται με Γεγονός Καθυστέρησης ή Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου, περιορίζεται αποκλειστικά στις περιπτώσεις και έως του ποσού που κατά περίπτωση υπολογίζεται δυνάμει των προβλέψεων του παρόντος Άρθρου και ο Παραχωρησιούχος παραιτείται από τούδε ρητώς οποιασδήποτε περαιτέρω

αξιώσεως η οποία απορρέει από οποιαδήποτε εκάστοτε ισχύουσα, γενική ή ειδική, διάταξη νόμου. Επιπλέον ο Παραχωρησιούχος συμφωνεί ότι τα αναφερόμενα στο παρόν Άρθρο 23 μέσα είναι τα μοναδικά και αποκλειστικά μέσα αποκατάστασης έναντι του Δημοσίου ή οποιασδήποτε Αρμόδιας Αρχής για τα Γεγονότα που αφορά το Άρθρο αυτό.

23.6 ΕΥΘΥΝΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ

23.6.1 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να αποζημιώνει πλήρως το Δημόσιο, τον Παραχωρητή, την Υπηρεσία, και όλες τις Αρμόδιες Αρχές και τους σχετικούς αντιπροσώπους, προστηθέντες και υπαλλήλους αυτών και να κρατεί αυτούς αζήμιους, για όλα τα έξοδα, απώλειες, ζημίες και δαπάνες που πηγάζουν από ή σε σχέση με οποιαδήποτε πράξη ή παράλειψη του Παραχωρησιούχου ή των αντιπροσώπων, προστηθέντων ή υπαλλήλων ή Υπεργολάβων του σχετιζόμενη με τη παρούσα Σύμβαση ή παράβαση αυτής ή που πηγάζει από ή απορρέει από την εκτέλεση των Κατασκευών ή/και των Δραστηριοτήτων ή εν γένει το Έργο, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε τοιαύτης πράξης ή παράλειψης που έχει ως συνέπεια:

(i) σωματικές βλάβες (συμπεριλαμβανομένων βλαβών που απέβησαν θανατηφόρες), και/ή

(ii) οποιαδήποτε απώλεια ή ζημία της ακίνητης και κινητής περιουσίας του Δημοσίου, οποιασδήποτε Αρμόδιας Αρχής και των σχετικών αντιπροσώπων, προστηθέντων ή υπαλλήλων αυτών, και

(iii) παράβαση νόμου.

23.6.2 Ο Παραχωρησιούχος θα ευθύνεται αποκλειστικά, χωρίς δικαίωμα αναγωγής κατά του Δημοσίου, του Παραχωρητή ή οποιωνδήποτε από τους αντίστοιχους υπαλλήλους ή/και όργανα του για οποιαδήποτε δαπάνη, έξοδο, απώλεια, ευθύνη ή ζημία (συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, και τυχόν περιβαλλοντικών ζημιών) που υπέστη ή με την οποία επιβαρύνεται οποιοσδήποτε Χρήστης ή κάθε άλλο τρίτο πρόσωπο, στο βαθμό που αυτά βρίσκονται σε αιτιώδη συνάφεια με οποιαδήποτε παράνομη ή αντισυμβατική ενέργεια ή παράλειψη του Παραχωρησιούχου ή των Υπεργολάβων ή των αντιπροσώπων, προστηθέντων ή υπαλλήλων τους κατά την Περίοδο Παραχώρησης ή με κίνδυνο που έχει αναλάβει ο Παραχωρησιούχος σε σχέση με το Έργο Παραχώρησης ή συνεπεία του Έργου Παραχώρησης ή της παρούσας Σύμβασης ή της παραβίασης αυτής ή από την παρουσία του Παραχωρησιούχου ή των Υπεργολάβων ή των αντιπροσώπων,

προστηθέντων ή υπαλλήλων τους στον Χώρο Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης. Σε κάθε παρόμοια περίπτωση, ο Παραχωρησιούχος θα αποζημιώνει πλήρως και θα κρατεί αζήμιους το Δημόσιο, τον Παραχωρητή, τις Αρμόδιες Αρχές και όλους τους υπαλλήλους και όργανά τους για κάθε έξοδο ή δαπάνη, στα οποία υποβλήθηκαν, ή για κάθε απώλεια ή ζημία, την οποία υπέστησαν, σε σχέση με οποιαδήποτε απαίτηση Χρήστη ή κάθε άλλου τρίτου προσώπου η οποία τυχόν εγερθεί έναντι αυτών.

23.6.3 Ο Παραχωρησιούχος δεν θα υποχρεούται σε καταβολή αποζημίωσης στο Δημόσιο ή, ανάλογα την περίπτωση, σε Αρμόδια Αρχή ή στους αντιπροσώπους, προστηθέντες ή υπαλλήλους τους ή στους Χρήστες ή σε τρίτους σύμφωνα με τα Άρθρα 23.6.1 και 23.6.2, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(a) εάν και στο μέτρο που το Δημόσιο ή, κατά περίπτωση, ο Παραχωρητής, η Αρμόδια Αρχή ή οι αντιπρόσωποι, προστηθέντες ή υπάλληλοί τους, ή οι Χρήστες και οποιοσδήποτε τρίτος έχουν αποζημιωθεί επί τη βάσει των ασφαλιστικών συμβάσεων που έχει συνάψει ο Παραχωρησιούχος,

(b) εάν και στο μέτρο που οποιεσδήποτε τέτοιες ζημίες, έξοδα, δαπάνες, απώλειες και / ή απαιτήσεις προκλήθηκαν από δόλο ή βαριά αμέλεια του Δημοσίου ή, ανάλογα την περίπτωση, του Παραχωρητή, της Υπηρεσίας, των Αρμοδίων Αρχών ή των αντιπροσώπων, προστηθέντων ή υπαλλήλων τους.

23.6.4 Στην περίπτωση του Άρθρου 23.6.3 (b), το Δημόσιο θα καλύπτει πλήρως και θα αποζημιώνει τον Παραχωρησιούχο σε σχέση με κάθε τέτοιο κόστος, δαπάνη, απώλεια ή/και ζημία, αλλά χωρίς διπλό υπολογισμό αποζημίωσης σε περίπτωση εφαρμογής των ρυθμίσεων του παρόντος Άρθρου 23 ή άλλης πρόβλεψης της παρούσας Σύμβασης.

23.6.5 Το Δημόσιο θα καταβάλλει κάθε εύλογη προσπάθεια ώστε να ελαχιστοποιούνται ή να μετριάζονται οι απώλειες ή οι ζημίες αυτές κατά το μέτρο του πρακτικώς δυνατού (αλλά χωρίς μη εύλογες δαπάνες ή δυσχέρειες).

23.7 ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ - ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

23.7.1 Το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρητής και ο Παραχωρησιούχος θα ενημερώνουν ο ένας τον άλλο αμέσως, εντός του ευλόγως συντομότερου χρονικού διαστήματος αφότου έλαβαν γνώση, για κάθε απαίτηση, αξίωση, αγωγή ή διαδικασία ή προβλεπόμενη απαίτηση, αξίωση, αγωγή ή διαδικασία εναντίον

τους, σε σχέση με την οποία δικαιούνται αποζημίωση σύμφωνα με το Άρθρο 23.6 και θα παρέχουν ο ένας στον άλλο εύλογη συνδρομή για την αντιμετώπιση οποιασδήποτε τοιαύτης απαίτησης, αξίωσης, αγωγής ή διαδικασίας.

23.7.2 Εάν είτε το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρητής είτε ο Παραχωρησιούχος επιτρέψουν την ικανοποίηση ή διακανονισμό οποιασδήποτε παρόμοιας απαίτησης, αξίωσης, αγωγής ή διαδικασίας χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του άλλου μέρους (στην περίπτωση του Δημοσίου, εκπροσωπούμενου για την περίπτωση αυτή από τον Υπουργό Οικονομικών), δεν θα δικαιούνται να προβάλλουν απαίτηση κατά του άλλου σύμφωνα με το παρόν Άρθρο και θα προστατεύουν και αποζημιώνουν πλήρως το άλλο μέρος σε σχέση με την απαίτηση, αξίωση, αγωγή ή διαδικασία και σε σχέση με την ως άνω διευθέτηση.

23.8 ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

23.8.1 Εκτός αν άλλως ρητά ορίζεται στην παρούσα, το Δημόσιο δεν θα ευθύνεται έναντι του Παραχωρησιούχου και ο τελευταίος δεν θα δύναται να αξιώσει οποιαδήποτε αποζημίωση από το Δημόσιο σε σχέση με οποιοδήποτε Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου ή με οποιαδήποτε παραβίαση της παρούσας εκ μέρους του Δημοσίου ή σε σχέση με οποιοδήποτε γεγονός ή κατάσταση απορρέει ή σχετίζεται με την εκτέλεση του Έργου ει μη μόνον υπό τις ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις:

(i) εφόσον ο Παραχωρησιούχος γνωστοποιήσει εγγράφως στο Δημόσιο την πρόθεση του να προβάλει αξίωση έναντι του Δημοσίου καθώς και το γεγονός ή την κατάσταση στα οποία αυτή βασίζεται, εντός δεκαπέντε (15) Εργασίμων Ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε ή όφειλε εύλογα να είχε λάβει γνώση του εν λόγω γεγονότος ή της κατάστασης, και

(ii) υποβάλλει εγγράφως την αξίωση του προς το Δημόσιο εντός προθεσμίας τριάντα (30) Εργασίμων Ημερών από την ημερομηνία κοινοποιήσεως της γνωστοποίησης της προηγούμενης περιπτώσεως (i) στην οποία θα περιλαμβάνει τις ακόλουθες πληροφορίες:

(a) αναλυτική περιγραφή όλων των πραγματικών περιστατικών που στοιχειοθετούν την βάση της αξιώσεως του,

(b) το Άρθρο της Σύμβασης επί του οποίου εδράζεται η προβαλλόμενη αξίωση,

(c) λεπτομερή ανάλυση του ποσού της αιτούμενης αποζημίωσης και του τρόπου υπολογισμού αυτού.

23.8.2 Σε περίπτωση που η αξίωση του Παραχωρησιούχου κατά τα ανωτέρω βασίζεται επί γεγονότος ή καταστάσεως τα οποία ή οι συνέπειες αυτών είναι συνεχιζόμενες, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να έχει γνωστοποιήσει την εν λόγω αξίωση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 23.8.1 και περαιτέρω να υποβάλλει τις πληροφορίες του Άρθρου 23.8.1 (ii) στο Δημόσιο σε τακτά χρονικά διαστήματα ανάλογα έως την παύση του ανωτέρω γεγονότος ή καταστάσεως. Οι προθεσμίες της παραγράφου 23.8.1 δύνανται να παρατείνονται κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του Παραχωρησιούχου, το οποίο το Δημόσιο δεν θα αρνείται αδικαιολόγητα.

24. ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

24.1 ΜΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα, το Δημόσιο δεσμεύεται ότι κατά τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης ούτε αυτό ούτε οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή θα παρέμβει ή/και θα διακόψει με πράξεις του τη μελέτη, κατασκευή, χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Έργου Παραχώρησης. Με την επιφύλαξη του Άρθρου 26.1, οποιαδήποτε παράβαση της ανωτέρω υποχρέωσης εκ μέρους του Δημοσίου θα συνιστά Γεγονός Καθυστέρησης ή/και Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου, υπό την προϋπόθεση ότι συντρέχουν και οι λοιπές αντίστοιχες προϋποθέσεις του Άρθρου 23.

24.2 ΕΠΙΤΡΕΠΟΜΕΝΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Κατ' εξαίρεση, το Δημόσιο δύναται να παρεμβαίνει ή/και να διακόπτει τη μελέτη, κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση του Έργου Παραχώρησης και ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να ανέχεται τέτοια παρέμβαση ή/και διακοπή:

24.2.1 Σε περίπτωση πολέμου (είτε κηρυγμένου είτε ακήρυκτου), εισβολής, ένοπλης σύρραξης ή ενέργειας ξένου εχθρού, επιστράτευσης οφειλόμενης σε εξωτερικούς κινδύνους, αποκλεισμού, εμπορικού αποκλεισμού, επανάστασης, στάσης, εξέγερσης, κοινωνικής αναταραχής, δολιοφθοράς, τρομοκρατικών ενεργειών ή απειλής οποιουδήποτε από αυτά, εφόσον συμβαίνουν εντός Ελλάδας ή εμπλέκεται ή επηρεάζεται άμεσα η Χώρα, καθώς και σε κάθε περίπτωση εθνικού συμφέροντος ή προφανούς απειλής για τη δημόσια τάξη και την εθνική ασφάλεια και άμυνα.

24.2.2 Σε περίπτωση που:

(a) το Δημόσιο, έχοντας εκτιμήσει όλους τους σχετικούς παράγοντες και συνθήκες, θεωρεί εύλογα ότι:

(i) ο Παραχωρησιούχος παραβιάζει κάποια από τις υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση κατά τρόπο που προκαλεί άμεσο και σοβαρό κίνδυνο για την ασφάλεια των Χρηστών, ή

(ii) ως αποτέλεσμα μιας πράξης ή παράλειψης του Παραχωρησιούχου (ανεξαρτήτως εάν η εν λόγω πράξη ή παράλειψη συνιστά παράβαση υποχρέωσής του από την παρούσα Σύμβαση) έχει προκληθεί ουσιώδης ζημία ή όχληση (ή

υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να προκληθεί τέτοια) στο Περιβάλλον ή υπάρχει άμεσος και σοβαρός κίνδυνος για την ασφάλεια των Χρηστών, των εργαζομένων στο Έργο ή τρίτων και, κατά την εύλογη γνώμη του Δημοσίου ή της Αρμόδιας Αρχής, το επίπεδο της σοβαρότητας της ζημίας, της όχλησης ή του κινδύνου δικαιολογεί την εκ μέρους του Δημοσίου ή της Αρμόδιας Αρχής παρέμβαση ή διακοπή,

(b) αυτή η παράβαση ή κατάσταση είναι δεκτική άρσης ή αποκατάστασης από τον Παραχωρησιούχο και το Δημόσιο ειδοποιεί εγγράφως τον Παραχωρησιούχο και του δίνει εντολή να άρει ή αποκαταστήσει αυτή την παράβαση ή κατάσταση εντός τακτής προθεσμίας (που εύλογα καθορίζεται με γνώμονα την σοβαρότητα της κατάστασης) και/ή να λάβει μέτρα για να εξουδετερώσει τον κίνδυνο ή να αποκαταστήσει τη ζημία ή την όχληση και,

(c) παρόλο που τέτοια ειδοποίηση έχει επιδοθεί από το Δημόσιο στον Παραχωρησιούχο, ο τελευταίος δεν έχει αποκαταστήσει την παράβαση αυτή εντός της τακτής προθεσμίας που περιέχεται στην ειδοποίηση του Δημοσίου.

24.2.3 Εάν ο Παραχωρησιούχος ουσιωδώς διακόψει την εκτέλεση μέρους ή του συνόλου των Επικείμενων Εργασιών για συνεχή περίοδο μεγαλύτερη των τριών (3) μηνών, εκτός αν η διακοπή αυτή είναι αποτέλεσμα ενός Γεγονότος Καθυστέρησης ή Γεγονότος Ευθύνης Δημοσίου ή Γεγονότος Ανωτέρας Βίας.

24.2.4 Εκτός των περιπτώσεων που αυτό οφείλεται στην εκτέλεση κατεπειγουσών εργασιών έκτακτης ανάγκης ή προγραμματισμένης συντήρησης (σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης) ή Ασκήσεως Ετοιμότητας, εάν ο Αυτοκινητόδρομος ή ουσιώδες τμήμα του παραμείνει κλειστό για την κυκλοφορία, χωρίς τις προβλεπόμενες από τα Εγχειρίδια κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, για περισσότερες από τρεις (3) συνεχείς ώρες, και χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε προηγούμενη ειδοποίηση του Δημοσίου προς τον Παραχωρησιούχο που να αξιώνει από αυτόν να ανοίξει και να λειτουργήσει τον Αυτοκινητόδρομο ή το συγκεκριμένο τμήμα αυτού.

24.2.5 Όσο διαρκεί κάποιο Γεγονός Ανωτέρας Βίας πλην των οριζόμενων στο Άρθρο 24.2.1, αλλά μόνο εφόσον:

(i) ο Παραχωρησιούχος αιτείται την παρέμβαση του Δημοσίου ή Αρμόδιας Αρχής, ή

(ii) ο Αυτοκινητόδρομος ή ουσιώδες τμήμα του παραμένει κλειστό ή ουσιαστικά δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί προς κυκλοφορία για περισσότερες από είκοσι τέσσερις (24) συνεχόμενες ώρες.

24.3 ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

24.3.1 Μόλις συμβεί οποιοδήποτε από τα γεγονότα που προσδιορίζονται στο Άρθρο 24.2, το Δημόσιο μπορεί να θέσει τον Αυτοκινητόδρομο ή το επηρεαζόμενο τμήμα του υπό τον άμεσο έλεγχο ή διαχείρισή του και (αν αρμόζει) μπορεί το ίδιο ή μέσω οποιουδήποτε τρίτου προσώπου να λάβει οποιοδήποτε αναγκαίο μέτρο για την άρση των συνθηκών που οδήγησαν σε αυτήν τη διακοπή ή παρέμβαση του Δημοσίου.

24.3.2 Καμία διακοπή ή παρέμβαση δεν θα είναι διάρκειας ή έκτασης μεγαλύτερης από αυτή που εύλογα απαιτείται, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες που έδωσαν αφορμή στην ανάγκη για διακοπή ή παρέμβαση.

24.4 ΚΑΛΥΨΗ ΕΞΟΔΩΝ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΩΝ

Σε περίπτωση οποιασδήποτε διακοπής ή παρέμβασης του Δημοσίου που έλαβε χώρα:

(i) εξαιτίας ενός γεγονότος που καθορίζεται στα Άρθρα 24.2.1 ή 24.2.5, και υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω παρέμβαση ή η διακοπή δεν σχετίζεται με κάποια παράβαση του Παραχωρησιούχου ή με κίνδυνο που ο Παραχωρησιούχος έχει αναλάβει με την παρούσα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Άρθρου 25 (*Ανωτέρα Βία*),

(ii) εξαιτίας αντισυμβατικής ενέργειας ή παράλειψης του Παραχωρησιούχου (περιλαμβανομένων των γεγονότων που αναφέρονται στα Άρθρα 24.2.2, 24.2.3, και 24.2.4), ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να καταβάλει στο Δημόσιο τα έξοδα και τις δαπάνες, στα οποία υποβλήθηκε το Δημόσιο ή οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή ή τρίτος κατ’ εντολή του Δημοσίου κατά την παρέμβαση ή διακοπή για την άρση της παράβασης ή της κατάστασης, καθώς και να αποζημιώσει το Δημόσιο για οποιαδήποτε ζημία υπέστη ως επακόλουθο της πράξης ή της παράλειψης του Παραχωρησιούχου, εντός τριάντα (30) ημερών από την έγγραφη ειδοποίηση του Δημοσίου που θα συνοδεύεται από τα σχετικά παραστατικά δαπανών και εξόδων.

24.5 ΔΙΑΦΩΝΙΑ

Σε περίπτωση διαφωνίας ως προς τη συνδρομή λόγων εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος Άρθρου, ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να προσφύγει σε Διαδικασία Επίλυσης Διαφορών του Άρθρου 33 της παρούσας μέσα σε είκοσι μία (21) ημέρες από τη διακοπή / παρέμβαση του Δημοσίου. Σε περίπτωση που η Διαδικασία Επίλυσης Διαφορών αποβεί υπέρ του Παραχωρησιούχου και υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι λοιπές οικείες προϋποθέσεις του Άρθρου 23, η παρέμβαση του Δημοσίου θα συνιστά Γεγονός Καθυστέρησης ή/και Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου. Αν ο Παραχωρησιούχος δεν προσφύγει κατά τα ανωτέρω μέσα στην προθεσμία αυτή των είκοσι μία (21) ημερών, θεωρείται ότι ο Παραχωρησιούχος έχει αποδεχτεί πως η διακοπή ή η παρέμβαση είναι επιτρεπτή και ότι δεν δικαιούται καμία αποζημίωση για αυτές. Παρά την οποιαδήποτε παραπομπή τέτοιων ζητημάτων στη Διαδικασία Επίλυσης Διαφορών, το Δημόσιο δικαιούται να ασκεί τα κατά το παρόν Άρθρο δικαιώματά του, μέχρις ότου αποφανθεί άλλως το κατά την παρούσα αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο.

25. ΑΝΩΤΕΡΑ ΒΙΑ

25.1 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ

Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, ο όρος «**Γεγονός Ανωτέρας Βίας**» θα θεωρείται ότι σημαίνει όλα εκείνα τα γεγονότα ή περιστατικά τα οποία ή οι συνέπειες των οποίων ευρίσκονται εκτός της σφαίρας ελέγχου ή επιρροής των Συμβαλλομένων Μερών και τα οποία δεν θα μπορούσαν να είχαν προβλεφθεί ή προληφθεί ή αποτραπεί ακόμα και με επίδειξη ιδιαίτερης επιμέλειας εκ μέρους των Συμβαλλομένων Μερών, τα οποία ο Παραχωρησιούχος δεν έχει την υποχρέωση σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση να ασφαλίσει και δεν είναι πράγματι ασφαλισμένα, ή ως προς τα οποία ο Παραχωρησιούχος έχει απαλλαγεί από την υποχρέωση ασφάλισης εν όλω ή εν μέρει σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 22.

25.2 ΕΠΕΛΕΥΣΗ

25.2.1 Σε περίπτωση κατά την οποία είτε ο Παραχωρησιούχος είτε το Δημόσιο ισχυρίζονται ότι έχουν ουσιωδώς εμποδιστεί ή καθυστερήσει στην εκπλήρωση οποιασδήποτε συμβατικής τους υποχρέωσης λόγω Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, το Μέρος το οποίο προβάλει τον εν λόγω ισχυρισμό υποχρεούται να ειδοποιήσει εγγράφως («**Γνωστοποίηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας**») το άλλο Μέρος (και, κατά την Περίοδο Επικείμενων Εργασιών, τον Ανεξάρτητο Μηχανικό), μόλις αυτό καταστεί πρακτικώς δυνατό και σε κάθε περίπτωση όμως όχι αργότερα από πέντε (5) ημέρες, από την ημερομηνία κατά την οποία υπέπεσε στην αντίληψή του η επέλευση του Γεγονότος Ανωτέρας Βίας. Η Γνωστοποίηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας θα πρέπει να προσδιορίζει τις συνθήκες, οι οποίες συνιστούν το Γεγονός Ανωτέρας Βίας, την εκτιμώμενη διάρκεια και τις επιπτώσεις του (κατά το μέτρο που είναι ευλόγως προσδιορίσιμες), καθώς και τις υποχρεώσεις του θιγόμενου Μέρους, των οποίων την εκπλήρωση εμποδίζει ή καθυστερεί το Γεγονός Ανωτέρας Βίας.

25.2.2 Σε περίπτωση κατά την οποία ο αποδέκτης της Γνωστοποίησης Γεγονότος Ανωτέρας Βίας αμφισβητεί τη βασιμότητά της, οφείλει να ειδοποιήσει εγγράφως για την αμφισβήτηση αυτή («**Αμφισβήτηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας**») το άλλο Μέρος (και τον Ανεξάρτητο Μηχανικό κατά την Περίοδο Επικείμενων Εργασιών), δηλώνοντας τους λόγους, για τους οποίους αμφισβητεί την επέλευση ή/και τις συνέπειες του Γεγονότος Ανωτέρας Βίας,

εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της Γνωστοποίησης Γεγονότος Ανωτέρας Βίας.

25.2.3 Εάν ούτε η Γνωστοποίηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας ούτε η Αμφισβήτηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας έχουν ανακληθεί μέσα σε επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής της Αμφισβήτησης Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, το Δημόσιο ή ο Παραχωρησιούχος δικαιούνται να προσφύγουν στη Διαδικασία Επίλυσης Διαφορών σύμφωνα με το Άρθρο 33, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι μίας (21) ημερών από τη εκπνοή της ως άνω περιόδου των επτά (7) ημερών.

25.2.4 Εάν δεν αμφισβητηθεί η Γνωστοποίηση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας και μόλις είναι πρακτικώς δυνατόν, το Δημόσιο, ο Παραχωρητής και ο Παραχωρησιούχος θα συναντηθούν για να συζητήσουν το Γεγονός Ανωτέρας Βίας και τις συνέπειές του και, στο βαθμό που θα είναι τότε δυνατόν, να προσδιορίσουν τον αποτελεσματικότερο τρόπο για την συνέχιση των Κατασκευών ή την εκτέλεση των Δραστηριοτήτων στο Έργο Παραχώρησης ή το επηρεαζόμενο τμήμα του, καταβάλλοντας κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να ελαχιστοποιήσουν τις συνέπειες του Γεγονότος Ανωτέρας Βίας στην εκτέλεση του Έργου Παραχώρησης.

25.2.5 Σε περίπτωση που δεν μπορεί να προκύψει αμέσως αν το Γεγονός Ανωτέρας Βίας θα καταστεί Παρατεταμένο Γεγονός Ανωτέρας Βίας (όπως ορίζεται στο Άρθρο 25.5), το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος θα προβούν σε κάθε εύλογη ενέργεια για τη συνέχιση του Έργου, με τη χρήση των ασφαλιστικών αποζημιώσεων και της τυχόν οφειλόμενης αποζημίωσης του Δημοσίου.

25.2.6 Ανεξαρτήτως των ανωτέρω και υπό την προϋπόθεση ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις του Άρθρου 25.1, τα Μέρη δύνανται οποτεδήποτε να συμφωνήσουν περί της συνδρομής Γεγονότος Ανωτέρας Βίας και των συνεπειών του.

25.3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ

Με την επιφύλαξη του Άρθρου 25.5:

(a) Στο βαθμό που ο Παραχωρησιούχος δυνάμει του Άρθρου 22, έχει ασφαλίσει το Έργο Παραχώρησης σε σχέση με τις συνέπειες γεγονότος, το οποίο αν δεν είχε ασφαλιστεί θα συνιστούσε Γεγονός Ανωτέρας Βίας, ο Παραχωρησιούχος θα φέρει τις οικονομικές συνέπειες του ανωτέρω γεγονότος και μέχρι τα ποσά που οφείλονται σύμφωνα με τα

ασφαλιστήρια συμβόλαια, συνυπολογιζομένης και της απαλλαγής που τυχόν προβλέπεται σε αυτά.

(b) Επιπλέον και υπό την προϋπόθεση ότι από την επέλευση Γεγονότος Ανωτέρας Βίας επηρεάζεται η Κρίσιμη Διαδρομή του Εγκεκριμένου Χρονοδιαγράμματος Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών ή ο χρόνος εκπλήρωσης συγκεκριμένων υποχρεώσεων του Παραχωρησιούχου, ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται παράτασης της επηρεαζόμενης προθεσμίας σύμφωνα με το Άρθρο 23.2.1 αντίστοιχα.

(c) Ο Παραχωρησιούχος θα φέρει τις οικονομικές συνέπειες οποιουδήποτε Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, οι συνέπειες του οποίου στο Έργο Παραχώρησης οφείλονται στη μη τήρηση των Προδιαγραφών εκ μέρους του Παραχωρησιούχου.

25.4 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Με την επιφύλαξη του Άρθρου 25.5, όλα τα Γεγονότα Ανωτέρας Βίας, εκτός από εκείνα που βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο (και στο μέτρο που τον βαρύνουν) σύμφωνα με το Άρθρο 25.3, τα οποία λαμβάνουν χώρα και:

(i) επηρεάζουν ουσιωδώς δυσμενώς την ικανότητα του Παραχωρησιούχου να εκτελέσει τις Επικείμενες Εργασίες σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα, θεωρούνται ως Γεγονότα Καθυστέρησης και αποζημιώνονται από το Δημόσιο σύμφωνα και υπό την προϋπόθεση της κατά τα λοιπά συνδρομής των όρων του Άρθρου 23.2, ή/και

(ii) επηρεάζουν δυσμενώς την ικανότητα του Παραχωρησιούχου να εκτελεί τις Δραστηριότητες θεωρούνται ως Γεγονότα Ευθύνης του Δημοσίου και αποζημιώνονται από το Δημόσιο σύμφωνα και υπό την προϋπόθεση της κατά τα λοιπά συνδρομής των όρων του Άρθρου 23.4.

25.5 ΠΑΡΑΤΕΤΑΜΕΝΟ ΓΕΓΟΝΟΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ

25.5.1 «**Παρατεταμένο Γεγονός Ανωτέρας Βίας**» σημαίνει για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης ένα Γεγονός Ανωτέρας Βίας, το οποίο:

(a) εφόσον επιδρά στη δυνατότητα του Παραχωρησιούχου να εκτελέσει τις Επικείμενες Εργασίες κατά το ουσιώδες μέρος τους, διαρκεί ή οι επιπτώσεις του διαρκούν:

(i) επί μία συνεχή περίοδο άνω των εννέα (9) μηνών, εφόσον ο Παραχωρησιούχος έχει ασφαλιστεί κατά των συνεπειών του σύμφωνα με το Άρθρο 22 ή

(ii) επί μία συνεχή περίοδο άνω των έξι (6) μηνών, σε κάθε άλλη περίπτωση.

(b) σε κάθε άλλη περίπτωση, διαρκεί ή οι επιπτώσεις του διαρκούν:

(i) επί μία συνεχή περίοδο άνω των εννέα (9) μηνών, εφόσον κατά των συνεπειών του οποίου ο Παραχωρησιούχος έχει ασφαλιστεί, σύμφωνα με το Άρθρο 22 ή

(ii) επί μία συνεχή περίοδο άνω των έξι (6) μηνών, σε περίπτωση οποιουδήποτε άλλου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας.

25.5.2 Σε περίπτωση οποιουδήποτε Παρατεταμένου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος, εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της αντίστοιχης περιόδου των εννέα (9) ή έξι (6) μηνών, που αναφέρονται στο Άρθρο 25.5.1, θα συναντηθούν για να αποφασίσουν κατά πόσο, ανάλογα με τις μέχρι τότε συνέπειες του Γεγονότος Ανωτέρας Βίας και των απόψεών τους σχετικά με τις μελλοντικές συνέπειες, μπορούν να συμφωνήσουν σχετικά με τα πρόσθετα μέτρα αντιμετώπισης του Γεγονότος Ανωτέρας Βίας και συνέχισης της παρούσας Σύμβασης, περιλαμβανομένης, με την επιφύλαξη της κείμενης Νομοθεσίας, και της τροποποίησης της παρούσας. Αν το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος δεν καταλήξουν σε συμφωνία εντός εξήντα (60) ημερών, από το τέλος της εν λόγω περιόδου ή εντός τυχόν μεγαλύτερης προθεσμίας που θα συμφωνήσουν μεταξύ τους:

(i) στην περίπτωση του Άρθρου 25.3 (c), το Παρατεταμένο Γεγονός Ανωτέρας Βίας θα συνιστά Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου.

(ii) σε κάθε άλλη περίπτωση, θα τυγχάνει εφαρμογής το Άρθρο 27.5 της παρούσας.

26. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ - ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

26.1 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΑΘΕΤΗΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ

Τα γεγονότα που απαριθμούνται στις παραγράφους 26.1.1 έως και 26.1.20 κατωτέρω συνιστούν Γεγονότα Αθέτησης Παραχωρησιούχου, εκτός αν:

(a) θεραπευθούν από τον Παραχωρησιούχο πλήρως και κατά τρόπο ικανοποιητικό για το Δημόσιο και/ή - στην περίπτωση του Άρθρου 26.1.6 – τον Παραχωρητή, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα τεσσάρων (14) ημερών από την επίδοση σχετικής έγγραφης ειδοποίησης του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή προς τον Παραχωρησιούχο, («**Γνωστοποίηση Αθέτησης Παραχωρησιούχου**»), ή

(b) η επέλευσή τους οφείλεται αποκλειστικά σε Γεγονός Καθυστέρησης ή Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου ή Γεγονός Αθέτησης Δημοσίου.

26.1.1 Η πτώχευση, η εκκαθάριση, η ειδική εκκαθάριση, η διακοπή εργασιών ή η στάση πληρωμών, η αναγκαστική διαχείριση, η υπαγωγή στη διαχείριση του Παραχωρησιούχου ή η θέση του Παραχωρησιούχου σε οποιαδήποτε άλλη πτωχευτική, καθώς και προπτωχευτική διαδικασία που προβλέπεται από το ν. 3588/2007 (ΦΕΚ Α΄ 153) και το ν. 4307/2014 (ΦΕΚ Α΄ 246) ή από οποιαδήποτε άλλη νομοθετική διάταξη, όπως εκάστοτε ισχύει, ή η έναρξη οποιασδήποτε από τις ανωτέρω διαδικασίες, εξαιρουμένων των περιπτώσεων όπου λύση επέρχεται για λόγους συγχώνευσης ή αναδιάρθρωσης του Παραχωρησιούχου υπό όρους που έχουν προηγουμένως εγκριθεί από τον Παραχωρητή και το Δημόσιο.

26.1.2 Η με οποιοδήποτε τρόπο λύση του Παραχωρησιούχου, εξαιρουμένων των περιπτώσεων όπου η λύση επέρχεται για λόγους συγχώνευσης ή αναδιάρθρωσης του Παραχωρησιούχου, με την προηγούμενη έγκριση του Δημοσίου.

26.1.3 Η αδυναμία του Παραχωρησιούχου να χρηματοδοτήσει το Έργο σύμφωνα με την υποχρέωσή του εκ του Άρθρου 16, εκτός εάν η αδυναμία αυτή οφείλεται αποκλειστικά σε Γεγονός Αθέτησης Δημοσίου σύμφωνα με το Άρθρο 27 χωρίς να υπάρχει ταυτόχρονη συνδρομή άλλου Γεγονότος Αθέτησης του Παραχωρησιούχου του παρόντος Άρθρου. Ως αδυναμία χρηματοδότησης του Έργου νοούνται ιδίως:

(a) η αδυναμία του Παραχωρησιούχου να εκπληρώσει οποιαδήποτε προϋπόθεση αναγκαία για την εκταμίευση οιασδήποτε Καθορισμένης

Δανειακής Σύμβασης, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την ουσιώδη καθυστέρηση ή τη μη δυνατότητα εκταμίευσης του συνόλου ή μέρους της αντίστοιχης Καθορισμένης Δανειακής Σύμβασης, εκτός εάν η αδυναμία αυτή είναι προσωρινής φύσης ή, αντίστοιχα, η εκπλήρωση της σχετικής υποχρέωσης έχει αρθεί από τους Δανειστές ως προϋπόθεση για την εκταμίευση,

(b) η εκ μέρους οιουδήποτε Δανειστή καταγγελία οποιασδήποτε από τις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις.

26.1.4 Υπό την επιφύλαξη τυχόν παρατάσεων που θα χορηγηθούν λόγω Γεγονότος Καθυστέρησης σύμφωνα με το Άρθρο 23:

(a) η υπέρβαση Συνολικής Προθεσμίας Επικείμενων Εργασιών του Άρθρου 9, για χρόνο μεγαλύτερο ποσοστού 30% της εν λόγω προθεσμίας (ως αυτή είχε αρχικά ορισθεί, μη συνυπολογιζομένων τυχόν παρατάσεων που έχουν χορηγηθεί δυνάμει της παρούσας Σύμβασης),

(b) η, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο, εκτίμηση του Ανεξάρτητου Μηχανικού ότι κατά πάσα συνετή πρόβλεψη δεν υπάρχουν προοπτικές έκδοσης της Βεβαίωσης Περάτωσης Επικείμενων Εργασιών ($ΒΠΕ_{ΕΕ}$), κατά την εκπνοή της Συνολικής Προθεσμίας Επικείμενων Εργασιών του Άρθρου 9 προσαυξημένης κατά ποσοστό 30%.

26.1.5 Η μη πλήρης καταβολή από τους Αρχικούς Μετόχους του Παραχωρησιούχου ή/και τρίτους οποιουδήποτε ποσού πληρωτέου βάσει των Άρθρων 16 και 17, και η μη είσπραξη του ποσού αυτού από τον Παραχωρησιούχο εντός πέντε (5) ημερών από την υποβολή του σχετικού αιτήματος βάσει της Εγγυητικής Επιστολής Δεσμευτικής Επένδυσης.

26.1.6 Η μη καταβολή από μέρος του Παραχωρησιούχου οποιουδήποτε οφειλόμενου ποσού ή ποσών στο Δημόσιο ή/και στον Παραχωρητή βάσει της παρούσας Σύμβασης εντός τριάντα (30) ημερών από τη σχετική ημερομηνία πληρωμής ή, εάν το εν λόγω ποσό αποτελεί αντικείμενο αμφισβήτησης, εντός πέντε (5) ημερών από την επίδοση στον Παραχωρησιούχο του σχετικού Πορίσματος της Επιτροπής Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών ή της απόφασης του Διαιτητικού Δικαστηρίου, ανάλογα με την περίπτωση, η οποία έχει εκδοθεί σύμφωνα με το Άρθρο 33 και υποχρεώνει τον Παραχωρησιούχο να καταβάλει το εν λόγω ποσό.

26.1.7 Η κατά παράβαση του Άρθρου 17:

(a) τροποποίηση του καταστατικού του Παραχωρησιούχου, ή

(b) η μεταβίβαση από τους Μετόχους μετοχών τους στον Παραχωρησιούχο ή/και

(c) η εισαγωγή των μετοχών του Παραχωρησιούχου προς διαπραγμάτευση.

26.1.8 Η μη έγκαιρη και προσήκουσα προσκόμιση ή αντικατάσταση οποιασδήποτε εκ των Εγγυητικών Επιστολών, σύμφωνα με το Άρθρο 21,

26.1.9 Η συνδρομή Παρατεταμένου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, σύμφωνα με το Άρθρο 25.5.2 (i),

26.1.10 Η συνδρομή Παρατεταμένου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, σύμφωνα με το Άρθρο 25.5.2 (ii). Στην περίπτωση αυτή η καταγγελία εκ μέρους του Δημοσίου έχει τα αποτελέσματα της καταγγελίας των Άρθρων 27.3 και 27.5,

26.1.11 Η εκ μέρους του Παραχωρησιούχου διακοπή:

(a) των Επικείμενων Εργασιών για συνεχόμενο χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τους τρεις (3) συνεχόμενους μήνες, ή

(b) της λειτουργίας του Έργου Παραχώρησης (ή τμήματός του) για συνεχόμενο χρονικό διάστημα εβδομήντα δύο (72) συνεχόμενων ωρών,

για λόγους μη οφειλόμενους αποκλειστικά σε Γεγονός Καθυστέρησης, Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου, Γεγονός Αθέτησης Δημοσίου, Γεγονός Ανωτέρας Βίας ή μη επιτρεπόμενη Παρέμβαση σύμφωνα με το Άρθρο 24.

26.1.12 Το Ποσοστό Επίδοσης των ΒΔΑ σε ποσοστό μικρότερο του 80% βάσει του Προσαρτήματος 3 – Παράρτημα 6 σε οποιαδήποτε Περίοδο Μέτρησης Επιδόσεων.

26.1.13 Η αντικατάσταση οποιουδήποτε εκ των Βασικών Υπεργολάβων ή του Μελετητή ή, σε περίπτωση που αυτός αποτελεί ένωση προσώπων, η μεταβολή της σύνθεσής του κατά παράβαση των όρων του Άρθρου 14,

26.1.14 Η εκτέλεση του Έργου, κατά παράβαση των όρων της Σύμβασης, με αποτέλεσμα να διακινδυνεύεται ουσιωδώς η ασφάλεια των Χρηστών ή η ομαλή λειτουργία του Αυτοκινητοδρόμου,

26.1.15 Η παραβίαση από τον Παραχωρησιούχο των Περιβαλλοντικών Απαιτήσεων σύμφωνα με την παρούσα,

26.1.16 Η καταγγελία ή αναστολή οποιασδήποτε σύμβασης μεταξύ του Παραχωρησιούχου και των Βασικών Υπεργολάβων ή άλλων εγκεκριμένων Λοιπών Υπεργολάβων ή η αντικατάσταση οποιουδήποτε Βασικού Υπεργολάβου χωρίς την πρότερη εξασφάλιση της έγκρισης του Δημοσίου, την οποία το Δημόσιο δεν θα αρνείται ή καθυστερεί χωρίς εύλογη αιτία.

26.1.17 Η εκ μέρους του Παραχωρησιούχου παραβίαση των Κανονισμών Υγιεινής και Ασφάλειας, η οποία έχει ουσιώδεις δυσμενείς επιπτώσεις στην λειτουργία του Έργου, ή τους Χρήστες.

26.1.18 Η επιβολή εκ μέρους του Παραχωρησιούχου Διοδίων Τελών πέραν του Ανώτατου Ορίου Διοδίων Τελών.

26.1.19 Κάθε άλλη παράβαση οποιασδήποτε διάταξης της παρούσας Σύμβασης ή των Συμβάσεων Παροχής Υπηρεσιών με τις Υπηρεσίες Έκτακτης Ανάγκης από τον Παραχωρησιούχο, εφόσον η παράβαση αυτή επιδρά ουσιωδώς αρνητικά επί του Έργου και οι συνέπειές της δεν ρυθμίζονται άλλως στην παρούσα Σύμβαση.

26.1.20 Κάθε άλλο γεγονός το οποίο ορίζεται ως Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου σύμφωνα με τους όρους της παρούσας.

26.2 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Ή ΤΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΗ

26.2.1 Σε περίπτωση συνδρομής οιουδήποτε Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου, το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρητής (αλλά ο τελευταίος μόνο για τις περιπτώσεις των Άρθρων 26.1.1, 26.1.2 και 26.1.6, 26.1.7) δικαιούται, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων των Δανειστών σύμφωνα με το Άρθρο 28, να καταγγείλει τη Σύμβαση Παραχώρησης με επίδοση προς τον Παραχωρησιούχο και τους Δανειστές εγγράφου (η «**Γνωστοποίηση Καταγγελίας Δημοσίου**»), στο οποίο θα προσδιορίζεται το Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου.

26.2.2 Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Άρθρου 28 και του επόμενου Άρθρου 26.2.3, τα αποτελέσματα της καταγγελίας επέρχονται από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας Δημοσίου στον Παραχωρησιούχο.

26.2.3 Πλην των περιπτώσεων του Άρθρου 26.1.1 και 26.1.2, η αμφισβήτηση της ισχύος της καταγγελίας εκ μέρους του Παραχωρησιούχου με προσφυγή στο Διαιτητικό Δικαστήριο, αναστέλλει τα αποτελέσματά της μέχρι την έκδοση της Διαιτητικής Απόφασης.

26.2.4 Η ημερομηνία, κατά την οποία επέρχονται τα αποτελέσματα της καταγγελίας σύμφωνα με την παρούσα, αποτελεί την Ημερομηνία Καταγγελίας (η «**Ημερομηνία Καταγγελίας**»).

26.2.5 Μέχρι την Ημερομηνία Καταγγελίας, οι Συμβαλλόμενοι εξακολουθούν να έχουν υποχρέωση εκπλήρωσης των συμβατικών τους υποχρεώσεων, εκτός αν, σε περίπτωση που εκκρεμεί Διαφορά, το Διαιτητικό Δικαστήριο ορίσει άλλως.

26.2.6 Σε περίπτωση που το Δημόσιο προτίθεται να κάνει χρήση των δικαιωμάτων υποκατάστασης που απορρέουν από το Άρθρο 26.3.1 (f), οφείλει να περιλάβει σχετική δήλωση στη Γνωστοποίηση Καταγγελίας και να γνωστοποιήσει άμεσα εγγράφως στους αντισυμβαλλόμενους του Παραχωρησιούχου τις συμβάσεις, στις οποίες προτίθεται να τον υποκαταστήσει.

26.3 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ή ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΗ

26.3.1 Σε περίπτωση καταγγελίας της Σύμβασης από το Δημόσιο ή τον Παραχωρητή, και με εξαίρεση της καταγγελίας δυνάμει του Άρθρου 26.1.10, κατά και από την Ημερομηνία Καταγγελίας:

(a) ανακαλείται αυτοδικαίως η Άδεια Υλοποίησης Παραχώρησης και όλα τα δικαιώματα του Παραχωρησιούχου και οποιουδήποτε τρίτου έλκοντος δικαιώματα από αυτή επί του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης, παύουν αυτοδικαίως και το Έργο Παραχώρησης επιστρέφει στο σύνολο του στο Δημόσιο,

(b) όλα τα πάσης φύσεως δικαιώματά του Παραχωρησιούχου επί των Κατασκευών, της κινητής περιουσίας και τυχόν ακινήτων που ανήκουν κατά κυριότητα στον Παραχωρησιούχο, περιλαμβανομένων για την άρση κάθε αμφιβολίας και των οριζομένων στο Άρθρο 32.2 (b), (c), (d), (e) και (g) της παρούσας, περιέρχονται αυτοδικαίως κατά πρωτότυπη κτήση, ελεύθερα βαρών και οποιωνδήποτε νομικών ελαττωμάτων, και χωρίς αντάλλαγμα στο Δημόσιο, μη εφαρμοζομένου εν προκειμένω επί του Δημοσίου του άρθρου 479 Α.Κ.,

(c) περιέρχεται στο Δημόσιο το θετικό υπόλοιπο των Διαθεσίμων του Παραχωρησιούχου,

(d) περιέρχονται στο Δημόσιο όλες οι τυχόν απαιτήσεις του Παραχωρησιούχου κατά των ασφαλιστών, πέραν αυτών που είναι δεσμευμένες από ή για λογαριασμό των Δανειστών,

(e) ο Παραχωρησιούχος θα συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις του δυνάμει του Άρθρου 28,

(f) το Δημόσιο, εφ' όσον έχει τηρήσει τις προϋποθέσεις του Άρθρου 26.2.6, δικαιούνται να υποκαταστήσει, κατά την απόλυτη διακριτική του ευχέρεια, τον Παραχωρησιούχο:

(i) στο σύνολο ή σε μέρος των συμβατικών σχέσεων που έχει συνάψει ο Παραχωρησιούχος στο πλαίσιο εκτέλεσης της παρούσας Σύμβασης, όπως ιδίως στις Συμβάσεις Βασικών Υπεργολάβων, στην τυχόν σύμβαση μεταξύ του Μελετητή και του Παραχωρησιούχου (εάν υφίσταται τέτοια) και στην Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού. Στην περίπτωση αυτή, το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρητής θα αναλαμβάνουν μόνο τις υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου, δυνάμει των ανωτέρω συμβάσεων, που γεννώνται μετά την υποκατάσταση του Δημοσίου στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις Παραχωρησιούχου,

(ii) στα ασφαλιστήρια συμβόλαια που υφίστανται κατά την ημέρα υποκατάστασης, και μέχρι το χρόνο για τον οποίο έχουν καταβληθεί τα σχετικά ασφάλιστρα χωρίς να απαιτείται η έκδοση προσθέτων πράξεων, αλλά δεν αναλαμβάνουν την πληρωμή οφειλόμενων ασφαλίστρων. Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να περιλάβει στα ασφαλιστήρια συμβόλαια σχετικό όρο σύμφωνα με το παρόν Άρθρο 26.3.1 (f) (ii).

(g) καταπίπτουν υπέρ του Δημοσίου η Εγγυητική Επιστολή Καλής Λειτουργίας - Συντήρησης και η Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Επικείμενων Εργασιών,

(h) η Εγγυητική Επιστολή Δεσμευτικής Επένδυσης η οποία βρίσκεται στη διάθεση του Δημοσίου θα επιστραφεί στον Παραχωρησιούχο,

(i) το Δημόσιο θα καταβάλει στον Παραχωρησιούχο ή στους Δανειστές, (εφόσον αυτό προβλέπεται στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις) το Ποσό Αποζημίωσης Παραχωρησιούχου λόγω Αθέτησης, το οποίο υπολογίζεται ως ποσό όχι μικρότερο του μηδενός και ίσο με το μικρότερο μεταξύ:

(i) των Υποχρεώσεων Έναντι των Δανειστών κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας, και

(ii) του Ποσού Αποζημίωσης Καθαρής Παρούσας Αξίας (Αποζημίωση ΚΠΑ). Η Αποζημίωση ΚΠΑ υπολογίζεται ως εξής:

Αποζημίωση ΚΠΑ = Α + Β - Γ

όπου:

Α = η Καθαρή Παρούσα Αξία (ΚΠΑ) των Εσόδων, που θα είχε εισπράξει ο Παραχωρησιούχος από την Ημερομηνία Καταγγελίας έως τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης (παραβλέποντας για αυτούς τους σκοπούς την πρόωρη καταγγελία της Σύμβασης) με βάση τις πιο πρόσφατες Προβλέψεις

Β = τυχόν οφειλόμενη αποζημίωση στον Παραχωρησιούχο βάσει της παρούσας Σύμβασης λόγω γεγονότων που έχουν συμβεί πριν από την Ημερομηνία Καταγγελίας, και

Γ = (Δ1 - Δ2) + Ε + Ζ + Η

όπου:

Δ1 = η συνολική δαπάνη που τυχόν απαιτείται κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας για την αποκατάσταση του Έργου Παραχώρησης ώστε το Έργο Παραχώρησης να είναι σύμφωνο με τις απαιτήσεις Επιστροφής που προβλέπονται από την παρούσα Σύμβαση. Η δαπάνη αυτή υπολογίζεται με τη διαδικασία της πρώτης επιθεώρησης του Άρθρου 32.1 (a) και ανάλογη εφαρμογή των Άρθρων 32.1 (b) (i) και (ii) και 32.1.(c) της παρούσας. Σε περίπτωση που η Ημερομηνία Καταγγελίας επέλθει κατά την τελευταία τριετία της Περιόδου Παραχώρησης, τότε το Δημόσιο δικαιούται:

(i) να ζητήσει την κατάπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Επιστροφής εάν αυτή υφίσταται, οπότε το Δ1 θα ισούται με μηδέν (0), ή άλλως,

(ii) να αναλάβει το υπόλοιπο του Ειδικού Λογαριασμού Επιστροφής Έργου, το οποίο και αφαιρείται από το Δ1.

Δ2 = οι ασφαλιστικές αποζημιώσεις τις οποίες θα εισπράξει το Δημόσιο ή είχε εισπράξει ο Παραχωρησιούχος πριν την Ημερομηνία Καταγγελίας λόγω επελεύσεως ασφαλισμένου κινδύνου που προξένησε ζημιά η οποία για να αποκατασταθεί απαιτείται η καταβολή μέρους της δαπάνης Δ1,

Ε = η ΚΠΑ των δαπανών για τη λειτουργία και τη συντήρηση του Έργου Παραχώρησης σύμφωνα με τους όρους της παρούσας συμπεριλαμβανομένης της Ετήσιας Αμοιβής, και άλλων τυχόν οφειλόμενων αμοιβών και κεφαλαιουχικών δαπανών από την Ημερομηνία Καταγγελίας έως τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης (παραβλέποντας για αυτούς τους σκοπούς τυχόν πρόωρη καταγγελία της Σύμβασης) εξαιρουμένων των δαπανών που συμπεριλαμβάνονται στο Δ1 παραπάνω, με βάση τις πιο πρόσφατες Προβλέψεις,

Ζ = ποσά που έχουν κατατεθεί ή τοποθετηθεί από τον Παραχωρησιούχο ή για λογαριασμό αυτού σε οποιονδήποτε αποθεματικό λογαριασμό εξυπηρέτησης οφειλών για εξασφάλιση υποχρεώσεων έναντι των Δανειστών βάσει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων,

Η = οποιοδήποτε ποσό, που δεν περιλαμβάνεται στο (Ζ) ανωτέρω, σε μετρητά ή ισοδύναμα μετρητών που βρίσκονται στη διάθεση του Παραχωρησιούχου και άλλα ποσά που εξασφαλίζουν τις απαιτήσεις των Δανειστών και είναι οφειλόμενα ή εισπρακτέα από τους Δανειστές (είτε σε λογαριασμό αποθεματικών είτε αλλού), καθώς και όσες εισπράξεις από ασφάλειες έχουν καταβληθεί ή πρόκειται δεσμευτικά να καταβληθούν στον Παραχωρησιούχο και είναι διαθέσιμες στους Δανειστές και αποδεδειγμένα δεν έχουν δεσμευτεί για άλλη χρήση η για πληρωμές σε τρίτους.

ΚΠΑ σημαίνει την Καθαρή Παρούσα Αξία κάθε μίας κατά περίπτωση σειράς ταμειακών ροών που υπολογίζεται σε μια δεδομένη ημερομηνία κατά τον ακόλουθο τρόπο:

$$NPV = \sum_{t=1}^{t=n} \frac{C_t}{(1+r_t)^t}$$

Όπου:

NPV = Καθαρή Παρούσα Αξία σειράς ταμειακών ροών.

rt = συντελεστής προεξόφλησης ίσος με το μέσο σταθμισμένο κόστος δανεισμού των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων, όπως υπολογίζεται για την περίοδο που ξεκινά από την Ημερομηνία Καταγγελίας έως τη συμβατικά συμφωνημένη ημερομηνία οριστικής αποπληρωμής των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων.

Ct= οι σχετικές ταμειακές ροές για το έτος t, είτε Έσοδα είτε δαπάνες για τη συντήρηση και τη λειτουργία (Ε), ανάλογα με την περίπτωση.

t = 1 αναφέρεται στο έτος που ξεκινά κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας.

t = n αναφέρεται στο έτος κατά το οποίο έχει προγραμματιστεί να λήξει η Περίοδος Παραχώρησης (παραβλέποντας για αυτούς τους σκοπούς τυχόν πρόωρη καταγγελία της Σύμβασης).

26.3.2 Η πληρωμή του σχετικού ποσού που υπολογίζεται δυνάμει του Άρθρου 26.3.1 (i) θα πραγματοποιείται σύμφωνα με το Άρθρο 26.3.5. Ωστόσο, εάν το ποσό είναι μικρότερο του μηδενός, δεν θα απαιτείται πληρωμή από τον Παραχωρησιούχο προς το Δημόσιο ή τον Παραχωρητή.

26.3.3 Μετά την καταγγελία της παρούσας Σύμβασης λόγω μη αποκατάστασης από μέρους του Παραχωρησιούχου ενός Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου και με την επιφύλαξη του Άρθρου 28, ο Παραχωρησιούχος πρέπει μόλις κάτι τέτοιο είναι ευλόγως εφικτό και, σε κάθε περίπτωση, εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την Ημερομηνία Καταγγελίας, να ειδοποιεί το Δημόσιο σχετικά με τα ποσά που έχουν υπολογιστεί δυνάμει του Άρθρου 26.3.1 (i).

26.3.4 Εφόσον υπάρχει διαφωνία επί του υπολογισμού του εν λόγω ποσού, που γνωστοποιήθηκε σύμφωνα με το Άρθρο 26.3.3, τα Μέρη θα συναντηθούν, προκειμένου να συμφωνήσουν επί του καθορισμού του εν λόγω ποσού. Σε περίπτωση που το εν λόγω ποσό δεν συμφωνηθεί εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών, η Διαφορά πρέπει να επιλυθεί σύμφωνα με το Άρθρο 33. Τυχόν μέρος του ποσού που δεν αμφισβητείται κατά τα ανωτέρω θα καταβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 26.3.5 κατωτέρω.

26.3.5 ΚΑΤΑΒΟΛΗ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ

(a) Η καταβολή του ποσού που προκύπτει κατά το Άρθρο 26.3.1 (i) θα γίνει σε ισόποσες συνεχόμενες εξαμηνιαίες δόσεις. Η πρώτη δόση θα είναι πληρωτέα μετά από έξι (6) μήνες από την Ημερομηνία Καταγγελίας ή, σε περίπτωση Διαφοράς, από την έκδοση της απόφασης του αρμοδίου δικαιοδοτικού οργάνου, και η τελευταία δόση θα είναι πληρωτέα την προγραμματισμένη ημερομηνία τελικής εξόφλησης βάσει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων (κατά την αρχική τους λήξη και θεωρώντας ότι δεν συντρέχει γεγονός επίσπευσης αποπληρωμής τους) και θα περιλαμβάνει όλα τα υπολειπόμενα ποσά. Το Ποσό Αποζημίωσης Παραχωρησιούχου λόγω Αθέτησης θα καταβάλλεται εντόκως, με τόκο

που θα υπολογίζεται ως το χαμηλότερο μεταξύ i) του επιτοκίου της παραγράφου 27.4 (a) και ii) της απόδοσης του ομολόγου του Δημοσίου κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας αντίστοιχης ή (αν δεν υφίσταται) όσο το δυνατόν πλησιέστερης μέσης διάρκειας των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων. Ο εν λόγω τόκος θα υπολογίζεται με αναφορά σε διαδοχικές περιόδους εκτοκισμού, η πρώτη των οποίων θα αρχίζει την Ημερομηνία Καταγγελίας και θα τελειώνει την ημερομηνία της πληρωμής της πρώτης δόσης και κάθε επομένη περίοδος θα αρχίζει την τελευταία ημέρα της προηγούμενης και θα τελειώνει την ημέρα της πληρωμής της τότε ακόλουθης δόσης.

(b) Η αποζημιωτική ευθύνη του Δημοσίου έναντι του Παραχωρησιούχου για οποιαδήποτε υποχρέωση, απώλεια, ζημία, κόστος ή δαπάνη που υπέστη ή πραγματοποίησε ο τελευταίος, η οποία πηγάζει από, ή σχετίζεται με Γεγονότα Αθέτησης Παραχωρησιούχου ή εν γένει με την καταγγελία της Σύμβασης Παραχώρησης λόγω Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου περιορίζεται αποκλειστικά στις περιπτώσεις και έως του ποσού που κατά περίπτωση υπολογίζεται δυνάμει των προβλέψεων των παρόντος Άρθρου 26 και ο Παραχωρησιούχος παραιτείται ρητώς οποιασδήποτε περαιτέρω αξιώσεως η οποία απορρέει από αδικοπραξία ή από οποιαδήποτε εκάστοτε ισχύουσα, γενική ή ειδική, διάταξη νόμου. Επιπλέον ο Παραχωρησιούχος συμφωνεί ότι τα αναφερόμενα στο Άρθρο 26 μέσα είναι τα μοναδικά και αποκλειστικά μέσα αποκατάστασης έναντι του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή για τα γεγονότα που ρυθμίζει το Άρθρο αυτό.

(c) Το Δημόσιο δύναται στο τέλος κάθε περιόδου εκτοκισμού αφού ειδοποιήσει προς τούτο τον Παραχωρησιούχο και τους Δανειστές τουλάχιστον είκοσι μία (21) ημέρες πριν, να προπληρώσει (χωρίς οποιαδήποτε επιβάρυνση ή ποινή) ολόκληρο ή οποιοδήποτε μέρος του ποσού που οφείλεται τη χρονική εκείνη στιγμή.

27. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ - ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

27.1 ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΑΘΕΤΗΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Τα γεγονότα που απαριθμούνται στις παραγράφους 27.1 (2) (a) έως και 27.1 (2) (g) κατωτέρω συνιστούν Γεγονότα Αθέτησης Δημοσίου, εκτός αν:

(1) θεραπευθούν από το Δημόσιο πλήρως και κατά τρόπο ικανοποιητικό για τον Παραχωρησιούχο, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δεκατεσσάρων ημερών (14) ημερών από την επίδοση σχετικής έγγραφης ειδοποίησης του Παραχωρησιούχου προς το Δημόσιο («**Γνωστοποίηση Αθέτησης Δημοσίου**»), ή

(2) αν η επέλευσή τους οφείλεται αποκλειστικά σε υπαίτια πράξη ή παράλειψη του Παραχωρησιούχου:

(a) Η μη πληρωμή οποιουδήποτε ποσού που οφείλεται στον Παραχωρησιούχο εκ της παρούσας Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένης και της ΧΣΔ κατά τις προβλέψεις του Άρθρου 16.2, και το Δημόσιο δεν έχει ειδοποιήσει εγγράφως τον Παραχωρησιούχο ότι τα εν λόγω ποσά αποτελούν αντικείμενο Διαφοράς, εντός των προθεσμιών και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην παρούσα, άλλως εντός ενενήντα (90) ημερών από τότε που αυτό κατέστη ληξιπρόθεσμο και απαιτητό, εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα,

(b) η συνδρομή Παρατεταμένου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, σύμφωνα με το Άρθρο 25.5.2 (ii),

(c) η κατάργηση/ακύρωση ή μονομερής τροποποίηση της Σύμβασης Παραχώρησης εκ μέρους του Δημοσίου,

(d) η εκ μέρους του Δημοσίου λήψη οιουδήποτε μέτρου προς το σκοπό της δήμευσης ή εθνικοποίησης του Παραχωρησιούχου ή τμήματος των περιουσιακών του στοιχείων, κατά τρόπο μη σύμφωνο με τις προβλέψεις της παρούσας Σύμβασης,

(e) η εκ μέρους των Δανειστών καταγγελία Καθορισμένης Δανειακής Σύμβασης που οφείλεται ή λαμβάνει χώρα ως συνέπεια της επέλευσης οποιουδήποτε από τα λοιπά Γεγονότα Αθέτησης Δημοσίου του παρόντος Άρθρου,

(f) η συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής του Άρθρου 23.3.4,

(g) κάθε άλλη παραβίαση οποιασδήποτε διάταξης της παρούσας Σύμβασης από το Δημόσιο, εφόσον σωρευτικά:

(i) η παράβαση αυτή επιδρά κατά τρόπο διαρκή και ουσιωδώς αρνητικά επί του Έργου ως συνόλου σε βαθμό που, κατά την καλή πίστη και τα συναλλακτικά ήθη, καθίσταται αδύνατη για τον Παραχωρησιούχο η περαιτέρω εκτέλεση της Σύμβασης,

(ii) η παραβίαση αυτή δεν οφείλεται αποκλειστικά σε υπαίτια πράξη ή παράλειψη του Παραχωρησιούχου, και

(iii) οι συνέπειές της παραβίασης αυτής δεν ρυθμίζονται άλλως στην παρούσα Σύμβαση.

27.2 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ

27.2.1 Σε περίπτωση συνδρομής οιουδήποτε Γεγονότος Αθέτησης Δημοσίου, ο Παραχωρησιούχος, δικαιούται να καταγγείλει τη Σύμβαση Παραχώρησης με επίδοση προς το Δημόσιο και τον Παραχωρητή σχετικού εγγράφου (η «**Γνωστοποίηση Καταγγελίας Παραχωρησιούχου**»), στο οποίο θα προσδιορίζεται το Γεγονός Αθέτησης Δημοσίου.

27.2.2 Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Άρθρου 28 και του επόμενου Άρθρου 27.2.3, τα αποτελέσματα της καταγγελίας επέρχονται από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας σύμφωνα με το προηγούμενο Άρθρο.

27.2.3 Η αμφισβήτηση της ισχύος της καταγγελίας εκ μέρους του Δημοσίου ή του Παραχωρητή με προσφυγή στο Διαιτητικό Δικαστήριο, αναστέλλει τα αποτελέσματά της μέχρι την έκδοση της Διαιτητικής Απόφασης.

27.2.4 Η ημερομηνία, κατά την οποία επέρχονται τα αποτελέσματα της καταγγελίας, σύμφωνα με την αμέσως προηγούμενη παράγραφο, αποτελεί την Ημερομηνία Καταγγελίας.

27.2.5 Μέχρι την Ημερομηνία Καταγγελίας οι Συμβαλλόμενοι εξακολουθούν να έχουν υποχρέωση εκπλήρωσης των συμβατικών τους υποχρεώσεων, εκτός αν, σε περίπτωση που εκκρεμεί Διαφορά, το Διαιτητικό Δικαστήριο ορίσει άλλως.

27.3 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ

27.3.1 Σε περίπτωση καταγγελίας της Σύμβασης από τον Παραχωρησιούχο κατά και από την Ημερομηνία Καταγγελίας:

(a) όλα τα δικαιώματα του Παραχωρησιούχου και οποιουδήποτε τρίτου έλκοντος δικαιώματα από αυτή επί του Χώρου Εκτέλεσης του Έργου Παραχώρησης, παύουν αυτοδικαίως και το Έργο Παραχώρησης επιστρέφει στο σύνολο του στο Δημόσιο, ως έχει και ευρίσκεται κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας.

(b) όλα τα πάσης φύσεως δικαιώματά του Παραχωρησιούχου επί των Κατασκευών, της κινητής περιουσίας και τυχόν ακινήτων που ανήκουν κατά κυριότητα στον Παραχωρησιούχο, περιλαμβανομένων για την άρση κάθε αμφιβολίας και των οριζομένων στο Άρθρο 32.2 (b), (c), (d), (e) και (g) της παρούσας, περιέρχονται αυτοδικαίως κατά πρωτότυπη κτήση, ελεύθερα βαρών και οποιωνδήποτε νομικών ελαττωμάτων και χωρίς αντάλλαγμα στο Δημόσιο, μη εφαρμοζομένου εν προκειμένω επί του Δημοσίου του άρθρου 479 Α.Κ.,

(c) το Δημόσιο δικαιούται να υποκαταστήσει, κατά την απόλυτη διακριτική του ευχέρεια, τον Παραχωρησιούχο στο σύνολο ή σε μέρος των συμβατικών σχέσεων που ο τελευταίος έχει συνάψει στο πλαίσιο εκτέλεσης της παρούσας Σύμβασης, κατόπιν σχετικής εγγράφου γνωστοποιήσεως του Δημοσίου προς τον Παραχωρησιούχο εντός τριάντα (30) ημερών από την Ημερομηνία Καταγγελίας, αναλόγως εφαρμοζομένου στην περίπτωση αυτή του Άρθρου 26.3.1 (f) της παρούσας.

(d) Το Δημόσιο υποχρεούται να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο ή στους Δανειστές (στους τελευταίους, εάν αυτό προβλέπεται στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις) (εάν υπάρχουν) το Ποσό Αποζημίωσης λόγω Αθέτησης Δημοσίου το οποίο υπολογίζεται ως ποσό ίσο με το άθροισμα των εξής:

(i) των Υποχρεώσεων Έναντι των Δανειστών κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας, και

(ii) ενός ποσού το οποίο, εάν καταβαλλόταν στους Μετόχους, κατά την ημερομηνία καταβολής της δεύτερης δόσης σύμφωνα με το Άρθρο 27.4 και συνυπολογιζόμενων α) των ποσών Δεσμευτικής Επένδυσης (ως αρνητική αξία) και β) των Διανομών που έχουν πράγματι καταβληθεί από τον Παραχωρησιούχο και στις δυο περιπτώσεις από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος έως την ημερομηνία καταβολής της δεύτερης δόσης σύμφωνα με το

Άρθρο 27.4 θα επιτύγχανε ΕΒΑ ίσο με τον ΕΒΑΔΕ που ορίζεται στο Επικαιροποιημένο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο (παραβλέποντας για αυτούς σκοπούς την πρόωρη καταγγελία της Σύμβασης),

μείον

το ποσό τυχόν ασφαλιστικής αποζημίωσης που είναι εισπρακτέα από τον Παραχωρησιούχο και δεν προορίζεται για τους Δανειστές ούτε έχει χρησιμοποιηθεί στην αποκατάσταση των σχετικών στοιχείων ενεργητικού.

(e) Επιστρέφονται στον Παραχωρησιούχο οι πάσης φύσεως Εγγυητικές Επιστολές που βρίσκονται στη διάθεση του Παραχωρητή και/ή του Δημοσίου και δεν έχουν ακυρωθεί ή καταπέσει σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης, εντός δέκα (10) Εργασίμων Ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία θα μεταβιβαστεί το Έργο Παραχώρησης στο Δημόσιο.

27.3.2 Η πληρωμή του ποσού δυνάμει του Άρθρου 27.3.1 (d) θα πραγματοποιείται σύμφωνα με το Άρθρο 27.4. Ωστόσο, εάν το ποσό είναι μικρότερο του μηδενός, δεν θα απαιτείται πληρωμή από τον Παραχωρησιούχο.

27.3.3 Μετά την καταγγελία της παρούσας Σύμβασης λόγω Γεγονότος Αθέτησης Δημοσίου και με την επιφύλαξη του Άρθρου 28, ο Παραχωρησιούχος ή η Πληρεξούσια Τράπεζα εφόσον αυτό προβλέπεται στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις πρέπει μόλις κάτι τέτοιο είναι ευλόγως εφικτό και, σε κάθε περίπτωση, εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από την Ημερομηνία Καταγγελίας, να ειδοποιεί το Δημόσιο σχετικά με το ποσό που έχει υπολογιστεί δυνάμει του Άρθρου 27.3.1 (d). Η εν λόγω ειδοποίηση πρέπει να παρουσιάζει με εύλογες λεπτομέρειες την προέλευση των σχετικών ποσών.

27.3.4 Εφόσον υπάρχει διαφωνία επί του υπολογισμού του εν λόγω ποσού, που γνωστοποιήθηκε σύμφωνα με το Άρθρο 26.3.3, τα Μέρη θα συναντηθούν, προκειμένου να συμφωνήσουν επί του καθορισμού του εν λόγω ποσού. Σε περίπτωση που το εν λόγω ποσό δεν συμφωνηθεί εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών, η Διαφορά πρέπει να επιλυθεί σύμφωνα με το Άρθρο 33. Τυχόν μέρος του ποσού που δεν αμφισβητείται κατά τα ανωτέρω θα καταβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 27.3.5 κατωτέρω.

27.4 ΚΑΤΑΒΟΛΗ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ

(a) Το Δημόσιο υποχρεούται να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο ή στους Δανειστές (εφ' όσον το τελευταίο προβλέπεται στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις), το Ποσό Αποζημίωσης λόγω Αθέτησης Δημοσίου σε δύο (2) δόσεις, της πρώτης καταβλητέας εντός εννέα (9) μηνών και της δεύτερης εντός δεκαοκτώ (18) μηνών από την Ημερομηνία Καταγγελίας ή, σε περίπτωση Διαφοράς, από την έκδοση της απόφασης του αρμοδίου δικαιοδοτικού οργάνου. Επί του ποσού εκάστης δόσεως θα καταβληθεί τόκος, από την Ημερομηνία Καταγγελίας μέχρι την καταβολή της, που θα υπολογίζεται ετησίως με επιτόκιο το μέσο σταθμισμένο κόστος δανεισμού των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων, όπως αυτό υπολογίζεται για την περίοδο από την Ημερομηνία Καταγγελίας μέχρι την προγραμματισμένη τελική ημερομηνία αποπληρωμής των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων,

(b) Η αποζημιωτική ευθύνη του Δημοσίου έναντι του Παραχωρησιούχου για οποιαδήποτε υποχρέωση, απώλεια, ζημία, κόστος ή δαπάνη που υπέστη ή πραγματοποίησε ο τελευταίος, η οποία πηγάζει από, ή σχετίζεται με Γεγονότα Αθέτησης Δημοσίου ή εν γένει με την καταγγελία της Σύμβασης Παραχώρησης περιορίζεται αποκλειστικά στις περιπτώσεις και έως του ποσού που κατά περίπτωση υπολογίζεται δυνάμει των προβλέψεων των παρόντος Άρθρου 27 και ο Παραχωρησιούχος παραιτείται ρητώς οποιασδήποτε περαιτέρω αξιώσεως η οποία απορρέει από αδικοπραξία ή από οποιαδήποτε εκάστοτε ισχύουσα, γενική ή ειδική, διάταξη νόμου. Επιπλέον ο Παραχωρησιούχος συμφωνεί ότι τα αναφερόμενα στο Άρθρο 27 μέσα είναι τα μοναδικά και αποκλειστικά μέσα έναντι του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή.

27.5 ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΛΟΓΩ ΠΑΡΑΤΕΤΑΜΕΝΟΥ ΓΕΓΟΝΟΤΟΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΒΙΑΣ

Σε περίπτωση καταγγελίας λόγω συνδρομής Παρατεταμένου Γεγονότος Ανωτέρας Βίας, σύμφωνα με το Άρθρο 25.5.2 (ii), το Ποσό Αποζημίωσης λόγω Ανωτέρας Βίας θα είναι ένα ποσό ίσο με το μικρότερο από το Ποσό Αποζημίωσης λόγω Αθέτησης Δημοσίου και ενός ποσού ίσου με το άθροισμα των εξής:

(α) των Υποχρεώσεων Έναντι των Δανειστών κατά την Ημερομηνία Καταγγελίας και

(β) ενός ποσού το οποίο, εάν καταβαλλόταν στους Μετόχους, κατά την ημερομηνία καταβολής της δεύτερης δόσης σύμφωνα με το Άρθρο 27.4 και συνυπολογιζόμενων α) των ποσών Δεσμευτικής Επένδυσης (ως αρνητική αξία) και β) των Διανομών που έχουν πράγματι καταβληθεί από τον Παραχωρησιούχο και στις δυο περιπτώσεις από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος έως την ημερομηνία καταβολής της δεύτερης δόσης σύμφωνα με το Άρθρο 27.4, θα επιτύγχανε ΕΒΑ ίσο με το μικρότερο μεταξύ α) ποσοστού τέσσερα στα εκατό (4%) και β) ποσοστού ίσο με το Επιτόκιο Αναφοράς προσαυξημένο κατά ένα στα εκατό (1%),

μείον:

(α) το ποσό των Διαθέσιμων του Παραχωρησιούχου και

(β) το ποσό τυχόν ασφαλιστικής αποζημίωσης που είναι εισπρακτέα από τον Παραχωρησιούχο και δεν προορίζεται για τους Δανειστές ούτε έχει χρησιμοποιηθεί στην αποκατάσταση των σχετικών στοιχείων ενεργητικού.

Η πληρωμή του ποσού που υπολογίζεται δυνάμει του παρόντος Άρθρου θα πραγματοποιείται σύμφωνα με το Άρθρο 27.4 (a).

28. ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗ - ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

28.1 ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ - ΔΑΝΕΙΣΤΩΝ

28.1.1 Σε περίπτωση συνδρομής οιουδήποτε Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου πλην αυτών που προβλέπονται στα Άρθρα 26.1.1, 26.1.2, 26.1.4 (α), 26.1.9, 26.1.10, η επίδοση εκ μέρους του Δημοσίου της Γνωστοποίησης Καταγγελίας Δημοσίου προς τον Παραχωρησιούχο και τους Δανειστές θα περιλαμβάνει και πρόσκληση προς αυτούς προς επανόρθωση του Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου άλλως προς υποβολή σχεδίου επανόρθωσης του γεγονότος αυτού.

28.1.2 Ο Παραχωρητής και το Δημόσιο αναγνωρίζουν ότι οι Δανειστές δικαιούνται ανά πάσα στιγμή είτε πριν είτε μετά από την επέλευση Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου να λάβουν ή να ζητούν τη λήψη των μέτρων που προβλέπονται στις Καθορισμένες Δανειακές Συμβάσεις και συμφωνούνται σε αυτές (ή εξειδικεύονται σύμφωνα με το Άρθρο 28.1.8), συμπεριλαμβανομένης της υποκατάστασης του Παραχωρησιούχου, οποιουδήποτε εκ των Βασικών Υπεργολάβων και των τυχόν υπεργολάβων αυτών προκειμένου, είτε να αποτραπεί, είτε να επανορθωθεί το Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου.

28.1.3 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να γνωστοποιήσει στο Δημόσιο και στον Παραχωρητή τις τυχόν επί μέρους συμφωνίες του με τους Δανειστές σχετικά με τον τρόπο ασκήσεως του δικαιώματος επανορθώσεως του Γεγονότος Αθέτησης Παραχωρησιούχου.

28.1.4 Οποιοδήποτε σχέδιο επανόρθωσης θα υπόκειται στην έγκριση του Παραχωρητή και του Δημοσίου την οποία αυτοί δεν θα αρνούνται ή καθυστερούν χωρίς εύλογη αιτία. Ο Παραχωρητής και το Δημόσιο οφείλουν να γνωστοποιούν εγγράφως στον Παραχωρησιούχο και τους Δανειστές την εκ μέρους τους αποδοχή ή απόρριψη του σχεδίου επανόρθωσης εντός δεκαπέντε (15) Εργασίμων Ημερών από την υποβολή του. Σε περίπτωση που η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη τεκμαίρεται η αποδοχή του σχεδίου επανόρθωσης.

28.1.5 Οποιοδήποτε σχέδιο επανόρθωσης υποβληθεί από τους Δανειστές μπορεί να προτείνει, μεταξύ άλλων, την υποκατάσταση του Παραχωρησιούχου από άλλο πρόσωπο (το «**Υποκατάστατο Πρόσωπο**»), το οποίο υποχρεωτικά θα πρέπει να πληροί τα κριτήρια προσωπικής κατάστασης και τα κριτήρια χρηματοοικονομικής και τεχνικής επάρκειας της Πρόσκλησης Υποβολής

Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος και της ΠΥΔΠ. Σε περίπτωση που το Υποκατάστατο Πρόσωπο δεν πληροί τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια αυτά, ο Παραχωρητής ή/και το Δημόσιο θα έχουν το δικαίωμα, με έγγραφό του προς τους Δανειστές στο οποίο θα προσδιορίζονται ποιες προϋποθέσεις και ποια κριτήρια δεν ικανοποιούνται, να ζητήσουν άπαξ από τους Δανειστές να προτείνουν, εφ' όσον επιθυμούν, άλλο πρόσωπο που να ικανοποιεί όλα τα ανωτέρω.

28.1.6 Οι Δανειστές ομοίως δικαιούνται να προτείνουν την υποκατάσταση οποιουδήποτε Βασικού Υπεργολάβου. Σε αυτήν την περίπτωση, οι όροι και προϋποθέσεις του Άρθρου 28.1.5 θα εφαρμόζονται ανάλογα.

28.1.7 Σε περίπτωση που, παρά την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας Δημοσίου εκ μέρους του Δημοσίου ή του Παραχωρητή, ο Παραχωρησιούχος ή οι Δανειστές:

(i) δεν επανόρθωσαν το Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου εντός εξήντα (60) ημερών από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας Δημοσίου, ή

(ii) δεν υπέβαλαν σχέδιο επανόρθωσης, εντός εξήντα (60) ημερών από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας Δημοσίου, ή το σχέδιο αυτό υποβλήθηκε εμπρόθεσμα αλλά δεν έγινε δεκτό από το Δημόσιο ή τον Παραχωρητή, ή

(iii) το σχέδιο επανόρθωσης, αν και υποβλήθηκε εμπρόθεσμα, δεν ολοκληρώθηκε εντός προθεσμίας εκατόν ογδόντα (180) ημερών από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας Δημοσίου ή εντός τυχόν μακρύτερης προθεσμίας που θα συμφωνηθεί κατά περίπτωση με το Δημόσιο και τον Παραχωρητή ή παρότι το σχέδιο επανόρθωσης ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, το Γεγονός Αθέτησης Παραχωρησιούχου δεν θεραπεύθηκε εντός της ίδιας προθεσμίας,

και υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 26.2.3, τα αποτελέσματα της καταγγελίας επέρχονται από την επομένη της λήξεως της αντίστοιχης προθεσμίας των περιπτώσεων που ορίζονται ανωτέρω.

28.1.8 Οι λεπτομέρειες ασκήσεως του δικαιώματος επανόρθωσης των Γεγονότων Αθέτησης Παραχωρησιούχου εκ μέρους των Δανειστών, όπως επίσης και των δικαιωμάτων τους ως τρίτων δυνάμει της παρούσας Σύμβασης και της επίλυσης των τυχόν διαφορών που ενδέχεται να ανακύψουν μεταξύ αυτών και του Παραχωρητή, του Δημοσίου ή/και του Παραχωρησιούχου από την εκ

μέρους τους άσκησή τους, είναι δυνατόν να ρυθμιστούν με την Απευθείας Σύμβαση.

28.2 ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

28.2.1 Σε περίπτωση συνδρομής οιουδήποτε Γεγονότος Αθέτησης Δημοσίου, η επίδοση εκ μέρους του Παραχωρησιούχου της Γνωστοποίησης Καταγγελίας Παραχωρησιούχου προς το Δημόσιο θα περιλαμβάνει και πρόσκληση προς αυτό προς επανόρθωση του Γεγονότος Αθέτησης Δημοσίου ή προς υποβολή σχεδίου επανόρθωσης του Γεγονότος αυτού.

28.2.2 Σε περίπτωση που, παρά την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας Παραχωρησιούχου, το Δημόσιο:

(i) δεν επανόρθωσε το Γεγονός Αθέτησης Δημοσίου εντός εξήντα (60) ημερών από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας Παραχωρησιούχου, ή

(ii) δεν υπέβαλε σχέδιο επανόρθωσης, εντός εξήντα (60) ημερών από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας Παραχωρησιούχου, ή το σχέδιο αυτό υποβλήθηκε εμπρόθεσμα αλλά δεν έγινε δεκτό από τον Παραχωρησιούχο και τους Δανειστές, ή

(iii) το σχέδιο επανόρθωσης, αν και υποβλήθηκε εμπρόθεσμα, δεν ολοκληρώθηκε εντός προθεσμίας εκατόν ογδόντα (180) ημερών από την επίδοση της Γνωστοποίησης Καταγγελίας Παραχωρησιούχου ή της προθεσμίας που θα συμφωνηθεί κατά περίπτωση με τον Παραχωρησιούχο και το Γεγονός Αθέτησης Δημοσίου δεν θεραπεύθηκε εντός της ίδιας προθεσμίας,

και υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 27.2.3, τα αποτελέσματα της καταγγελίας επέρχονται από την επομένη της λήξεως της αντίστοιχης προθεσμίας των περιπτώσεων που ορίζονται ανωτέρω.

28.3 ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

28.3.1 Από την ημερομηνία Γνωστοποίησης Καταγγελίας Παραχωρησιούχου ή Γνωστοποίησης Καταγγελίας Δημοσίου, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να διασφαλίζει ότι δεν αφαιρούνται οριστικά ουσιώδη στοιχεία ενεργητικού, εγκαταστάσεις, αρχεία ή λογαριασμοί από και σε σχέση με το Έργο Παραχώρησης ούτε αντικαθίστανται χωρίς την πρότερη έγγραφη έγκριση του

Δημοσίου, ενώ ο Παραχωρησιούχος θα συνεχίσει να εκτελεί το Έργο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα Σύμβαση.

28.3.2 Από την Ημερομηνία Καταγγελίας:

(a) το Δημόσιο δικαιούται, κατά την απόλυτη διακριτική του ευχέρεια, να απαιτήσει από τον Παραχωρησιούχο, και ο τελευταίος αποδέχεται, να συνεχίσει να εκτελεί τις Επικείμενες Εργασίες και τις Δραστηριότητες (οι «**Δραστηριότητες Πρόσθετης Περιόδου**») καθ’ όλη την διάρκεια της Πρόσθετης Περιόδου ή, νωρίτερα, έως την ημερομηνία την οποία ορίσει το Δημόσιο και θα γνωστοποιήσει σχετικώς στον Παραχωρησιούχο κατά την οποία ο Παραχωρησιούχος θα διακόψει την παροχή των Δραστηριοτήτων Πρόσθετης Περιόδου. Ο Παραχωρησιούχος πρέπει να καταβάλει κάθε εύλογη προσπάθεια, προκειμένου να διασφαλίσει ότι το Δημόσιο ή/και ο διάδοχος φορέας διαχείρισης τον οποίο τυχόν ορίσει το Δημόσιο να αναλάβει την λειτουργία, συντήρηση ή/και εκμετάλλευση του Έργου Παραχώρησης θα έχουν άμεση πρόσβαση σε όλα τα έγγραφα, όλους τους υπαλλήλους και όλες τις εγκαταστάσεις και τα στοιχεία ενεργητικού που βρίσκονται υπό τον έλεγχο του Παραχωρησιούχου για τον εν λόγω σκοπό τη συγκεκριμένη στιγμή, και

(b) ο Παραχωρησιούχος θα ασκεί τις Δραστηριότητες Πρόσθετης Περιόδου επί τη βάσει ότι, στον βαθμό που αυτό είναι δυνατό, το Έργο Παραχώρησης ενδέχεται να μεταβιβαστεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα στο Δημόσιο ή σε διάδοχο φορέα διαχείρισης προς τον σκοπό της εξασφάλισης της συνέχειας της δημόσιας υπηρεσίας. Ο Παραχωρησιούχος πρέπει επομένως να καταβάλει κάθε εύλογη προσπάθεια, προκειμένου να διασφαλίσει ότι το Έργο Παραχώρησης εξυπηρετείται από κατάλληλο αριθμό υπαλλήλων (οι οποίοι έχουν επαρκείς δεξιότητες, προσόντα και πείρα) κατά τη στιγμή της μεταβίβασης στο Δημόσιο ή σε οποιονδήποτε διάδοχο φορέα διαχείρισης έπειτα από τη λήξη της Πρόσθετης Περιόδου, με την προϋπόθεση ότι ο Παραχωρησιούχος δεν χρειάζεται να παρέχει κίνητρα για τη συμφωνία μεταβίβασης στο Δημόσιο ή σε οποιονδήποτε διάδοχο φορέα διαχείρισης ή να παραμείνει έως τη χρονική στιγμή της εν λόγω μεταβίβασης.

28.3.3 Το Δημόσιο θα καταβάλει στον Παραχωρησιούχο αμοιβή για την παροχή των Δραστηριοτήτων Πρόσθετης Περιόδου, η οποία θα αντιστοιχεί στο κόστος της παροχής των εν λόγω δραστηριοτήτων όπως αυτό θα προκύπτει από την

προσκόμιση όλων των απαιτούμενων νόμιμων παραστατικών και στοιχείων. Σε περίπτωση που η Σύμβαση έχει καταγγελθεί συνεπεία κάποιου Γεγονότος Αθέτησης Δημοσίου ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται πλέον του κόστους παροχής των σχετικών υπηρεσιών και ένα ποσοστό του εν λόγω κόστους, το οποίο θα συμφωνηθεί από τα Συμβαλλόμενα Μέρη πριν από την έναρξη της Πρόσθετης Περιόδου («**Αμοιβή Δραστηριοτήτων Πρόσθετης Περιόδου**») και δεν θα υπερβαίνει ποσοστό 10%. Η εν λόγω Αμοιβή Δραστηριοτήτων Πρόσθετης Περιόδου θα καταβάλλεται στον Παραχωρησιούχο κάθε μήνα της Πρόσθετης Περιόδου εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών μετά την παραλαβή από το Δημόσιο τιμολογίου από τον Παραχωρησιούχο, με την προϋπόθεση ότι το τιμολόγιο δεν θα έχει εκδοθεί νωρίτερα από την έβδομη (7η) ημέρα του σχετικού μήνα και ότι το τιμολόγιο θα ορίζει το κόστος για τις Δραστηριότητες Πρόσθετης Περιόδου για τον συγκεκριμένο μήνα. Αναφορικά με τον πρώτο και τον τελευταίο μήνα της Πρόσθετης Περιόδου η Αμοιβή Δραστηριοτήτων Πρόσθετης Περιόδου θα είναι αντίστοιχα αναλογική.

28.3.4 Κατά την διάρκεια της Πρόσθετης Περιόδου ο Παραχωρησιούχος δεν θα δικαιούται να παρακρατεί οποιαδήποτε έσοδα εισπράττει από την παροχή των Δραστηριοτήτων Πρόσθετης Περιόδου και όλα τα σχετικά έσοδα θα αποδίδονται από τον Παραχωρησιούχο στο Δημόσιο σε μηνιαία βάση.

28.3.5 Προς αποφυγή αμφιβολιών, η εκτέλεση των Δραστηριοτήτων Πρόσθετης Περιόδου δεν δύναται να θεωρηθεί ως συνέχιση του Έργου.

29. ΕΚΧΩΡΗΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ

29.1 Εκτός των περιπτώσεων που προβλέπονται ρητά στην παρούσα, ο Παραχωρησιούχος δεν δικαιούται να επιβαρύνει ή εκχωρήσει ή με οποιονδήποτε τρόπο μεταβιβάσει τα δικαιώματα ή / και υποκατασταθεί στις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του Παραχωρητή και του Δημοσίου.

29.2 Κατ' εξαίρεση, αποκλειστικά προς εξασφάλιση των Δανειστών του Έργου, ο Παραχωρησιούχος δικαιούται, μετά από προηγούμενη έγγραφη ενημέρωση του Παραχωρητή και του Δημοσίου, να εκχωρήσει, ενεχυριάσει ή άλλως μεταβιβάσει σε αυτούς τα δικαιώματα του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση.

29.3 Οποιαδήποτε παρόμοια παροχή εξασφάλισης προς τους Δανειστές που γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Άρθρου, θα καθίσταται έγκυρη και δεσμευτική για τον Παραχωρητή και το Δημόσιο, εφόσον γίνεται είτε με συμβολαιογραφικό έγγραφο είτε με έγγραφο βεβαίας χρονολογίας και αναγγέλλεται στον Παραχωρητή και το Δημόσιο, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

29.4 Ο Παραχωρητής ή και το Δημόσιο δύνανται οποτεδήποτε, αποστέλλοντας σχετική ειδοποίηση-γνωστοποίηση στον Παραχωρησιούχο τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν, να εκχωρήσουν ή να μεταβιβάσουν ή υποκατασταθούν σε μέρος ή και το σύνολο των συμβατικών δικαιωμάτων ή/και υποχρεώσεών τους από την παρούσα Σύμβαση, πλην αυτών που συνδέονται άμεσα με το πρόσωπο του Δημοσίου, σε Ν.Π.Δ.Δ ή Ν.Π.Ι.Δ. υφιστάμενο ή συσταθησόμενο για το σκοπό αυτό. Στην περίπτωση αυτή ο Παραχωρητής ή το Δημόσιο (ανάλογα με την περίπτωση) εγγυώνται πλήρως την εκπλήρωση από το εν λόγω πρόσωπο ή των τυχόν διαδόχων του όλων των εκχωρουμένων ή μεταβιβαζόμενων υποχρεώσεων, όπως αυτές προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση.

29.5 Ρητώς συμφωνείται ότι ο Παραχωρητής δικαιούται οποτεδήποτε, μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, αποστέλλοντας σχετική ειδοποίηση-γνωστοποίηση στον Παραχωρησιούχο τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες πριν να εκχωρήσει ελεύθερα και σε οποιονδήποτε τρίτο οποιεσδήποτε υφιστάμενες ή μελλοντικές απαιτήσεις του έναντι του Παραχωρησιούχου, συμπεριλαμβανομένης και της απαίτησης καταβολής της Ετήσιας Αμοιβής.

30. ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

30.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

30.1.1 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να συνάπτει τις απαραίτητες συμφωνίες με τους ιδιοκτήτες ή τους κατόχους δικαιωμάτων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, υφιστάμενους ή μελλοντικούς, περιλαμβανομένων ενδεικτικά των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, των εμπορικών σημάτων και των διακριτικών γνωρισμάτων, των βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων, σε σχέση με οποιαδήποτε τυχόν σχέδια, μελέτες πιστοποιητικά, προδιαγραφές, εκθέσεις, γραπτές πληροφορίες και στοιχεία σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή (εκτός από αυτά που έχουν αποκτηθεί ή δημιουργηθεί από το Δημόσιο ή/και τον Παραχωρητή ή/και την ΕΟΑΕ ή για λογαριασμό αυτών), στοιχεία ενεργητικού, υλικά, κάθε είδους εξοπλισμό, μηχανήματα, όργανα, εγκαταστάσεις, δικαιώματα ή κάθε είδους αντικείμενα που χρησιμοποιούνται για ή σε σχέση με τις Δραστηριότητες και το Έργο Παραχώρησης (τα **«Δικαιώματα Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας»**), για τον σκοπό χρήσης αυτών για την εκτέλεση του Έργου.

30.1.2 Ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει την πληρωμή κάθε είδους αμοιβών, δικαιωμάτων, δικαιωμάτων εκμετάλλευσης (royalties), εξόδων, αποζημιώσεων και τελών στους ιδιοκτήτες ή τους κατόχους των ως άνω Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, καθώς και τη διενέργεια κάθε πράξης και την υπογραφή κάθε εγγράφου, που είναι αναγκαία για την επέλευση των αποτελεσμάτων του παρόντος Άρθρου 30, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν ενεργειών για την κατοχύρωση, δηλώσεων ή ανανεώσεων των δικαιωμάτων αυτών.

30.1.3 Προς τον σκοπό χρήσης τους για την εκτέλεση του Έργου, ο Παραχωρησιούχος θα θέσει στη διάθεση του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή, καθώς και κάθε Αρμόδιας Αρχής, χωρίς οποιαδήποτε επιβάρυνσή τους και χωρίς άλλους, εκτός από όσους προβλέπονται από την ειδική Νομοθεσία, περιορισμούς, όλα τα σχέδια, τις μελέτες, τα πιστοποιητικά, τις προδιαγραφές, τις εκθέσεις, τις γραπτές πληροφορίες και τα αρχεία σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, τα οποία αποκτώνται, αποκτήθηκαν ή δημιουργήθηκαν από τον Παραχωρησιούχο ή για λογαριασμό του, για τους σκοπούς του Έργου Παραχώρησης. Ο Παραχωρησιούχος θα λάβει όλα τα

εύλογα μέτρα προκειμένου να θέσει στη διάθεση του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή, καθώς και κάθε Αρμόδιας Αρχής όλα τα στοιχεία και έγγραφα που δημιουργήθηκαν από τρίτους για τους σκοπούς του Έργου Παραχώρησης και βρίσκονται στην κατοχή του.

30.1.4 Ο Παραχωρησιούχος δύναται να χρησιμοποιεί για τους σκοπούς του Έργου Παραχώρησης όλα τα σχέδια, τις μελέτες, τα πιστοποιητικά, τις προδιαγραφές, τις εκθέσεις, τις γραπτές πληροφορίες και τα αρχεία σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή, τα οποία αποκτώνται, αποκτήθηκαν ή δημιουργήθηκαν από το Δημόσιο, ή/και τον Παραχωρητή, ή/και την ΕΟΑΕ ή για λογαριασμό αυτών για τους σκοπούς του Έργου Παραχώρησης, υπό την επιφύλαξη τυχόν προϋποθέσεων τις οποίες θα ορίσει το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρητής ή/και η ΕΟΑΕ. Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος επιθυμεί να χρησιμοποιεί τα εν λόγω στοιχεία ή/και έγγραφα για οποιονδήποτε άλλο σκοπό, θα ενημερώνει εγγράφως το Δημόσιο ή/και τον Παραχωρητή, ή/και την ΕΟΑΕ (ανάλογα με την περίπτωση), οι οποίοι θα ενημερώσουν εγγράφως εντός εξήντα (60) ημερών εάν συναινούν ή όχι. Σε περίπτωση που το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρητής, ή/και η ΕΟΑΕ (ανάλογα με την περίπτωση) δεν απαντήσουν εντός της ως άνω προθεσμίας, θα θεωρείται ότι έχει απορριφθεί το αίτημα του Παραχωρησιούχου.

30.2 ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ/ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

30.2.1 Με την παρούσα Σύμβαση ο Παραχωρησιούχος χορηγεί στο Δημόσιο ή/και τον Παραχωρητή για τους σκοπούς του Έργου Παραχώρησης, ανέκκλητη, μη αποκλειστική και μεταβιβάσιμη, χωρίς υποχρέωση πληρωμής δικαιωμάτων, άδεια (με δικαίωμα περαιτέρω παραχώρησής της από το Δημόσιο ή/και τον Παραχωρητή) αντιγραφής, αναπαραγωγής, τροποποίησης, μετάφρασης και χρήσης κάθε Δικαιώματος Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας το οποίο:

(i) ενδέχεται να ανήκει στον Παραχωρησιούχο ή να έχει αδειοδοτηθεί σε αυτόν κατά την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος, ή

(ii) ενδέχεται να αποκτηθεί από τον Παραχωρησιούχο ή να αδειοδοτηθεί σε αυτόν μετά την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος.

30.2.2 Σε περίπτωση που οποιοδήποτε τέτοιο Δικαίωμα Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας ανήκει σε τρίτο, ο Παραχωρησιούχος θα λάβει όλα τα εύλογα μέτρα για να διασφαλίσει είτε:

(i) την απόκτηση της σχετικής άδειας επί του συγκεκριμένου Δικαιώματος Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, με όρους που επιτρέπουν την παροχή περαιτέρω άδειας του εν λόγω δικαιώματος στο Δημόσιο ή/και τον Παραχωρητή, είτε

(ii) την παροχή στο Δημόσιο ή/και τον Παραχωρητή της σχετικής άδειας του εν λόγω δικαιώματος με τους όρους που περιγράφονται στο Άρθρο 30.2.1.

30.2.3 Ο Παραχωρησιούχος θα ευθύνεται για την πληρωμή κάθε είδους αμοιβών, δικαιωμάτων, εξόδων, δικαιωμάτων εκμετάλλευσης (royalties), τελών Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής ιδιοκτησίας καθώς και των οφειλόμενων αποζημιώσεων βάσει μιας τέτοιας άδειας.

30.2.4 Με την παρούσα Σύμβαση το Δημόσιο, ή/και ο Παραχωρητής ή/και η ΕΟΑΕ χορηγούν στον Παραχωρησιούχο ανέκκλητη, μη αποκλειστική, χωρίς υποχρέωση πληρωμής δικαιωμάτων, άδεια (χωρίς όμως δικαίωμα παροχής περαιτέρω αδειών) κατά τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, μόνο των σχετικών Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας, τα οποία παρασχέθηκαν ή πρόκειται να παρασχεθούν στον Παραχωρησιούχο για τους σκοπούς του Έργου.

30.2.5 Από τη δημοσίευση του Κυρωτικού Νόμου η παρούσα Σύμβαση θεωρείται υποβληθείσα στον Οργανισμό Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 12 παρ. 1 και 22 παρ. 1 του ν. 1733/1987 (ΦΕΚ Α΄ 171).

30.2.6 Αναφορικά με τα Δικαιώματα Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας που δημιουργούνται κατά την Περίοδο Παραχώρησης οι σχετικές άδειες θεωρούνται παρασχεθείσες αυτοδικαίως από και με τη δημιουργία του εν λόγω Δικαιώματος Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας.

30.2.7 Εάν οποιαδήποτε στοιχεία, αρχεία, δεδομένα, και έγγραφα, τα οποία αναφέρονται στο παρόν Άρθρο 30, δημιουργούνται ή τηρούνται σε υπολογιστή, ο Παραχωρησιούχος θα διασφαλίσει, υπέρ του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή, ανάλογα με την περίπτωση και χωρίς κανένα κόστος για τους τελευταίους, την απόκτηση από το Δημόσιο ή/και τον Παραχωρητή, ανάλογα με την περίπτωση, άδειας χρήσης οποιουδήποτε απαραίτητου λογισμικού ή βάσης δεδομένων, ώστε αυτοί ή τα πρόσωπα που διορίζονται από αυτούς, να έχουν πρόσβαση και δυνατότητα χρήσης των εν λόγω δεδομένων για τον σκοπό των Δραστηριοτήτων.

30.2.8 Ο Παραχωρησιούχος θα διασφαλίζει ότι οποιαδήποτε στοιχεία, αρχεία, δεδομένα, υλικά και έγγραφα, τα οποία αναφέρονται στο παρόν Άρθρο 30, διατηρούνται ανά πάσα στιγμή στην κατοχή του και είναι άμεσα διαθέσιμα στον Παραχωρητή ή/και το Δημόσιο για επιθεώρηση, εκτός εάν αυτά έχουν ήδη παρασχεθεί και/ή υποβληθεί στον Παραχωρητή ή/και στο Δημόσιο σε συμμόρφωση με την παρούσα Σύμβαση.

30.2.9 Εντός δύο (2) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος θα υποβάλλει στον Παραχωρητή ή/και στο Δημόσιο τις προτάσεις του για τη διατήρηση εφεδρικών αρχείων και την ασφαλή αποθήκευση στοιχείων, αρχείων δεδομένων, υλικών και εγγράφων, τα οποία αναφέρονται στο παρόν Άρθρο 30. Εάν ο Παραχωρητής ή/και το Δημόσιο δεν εναντιωθούν στις ανωτέρω προτάσεις, ο Παραχωρησιούχος θα υλοποιεί τις συγκεκριμένες προτάσεις και θα διασφαλίζει ότι οι Υπεργολάβοι συμμορφώνονται με αυτές.

30.3 ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Τόσο ο Παραχωρησιούχος όσο και το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρητής ή/και η ΕΟΑΕ θα θέσουν σε ισχύ κάθε έγγραφο απαραίτητο για την πλήρη εκτέλεση των προβλεπόμενων στο παρόν Άρθρο, και θα προβούν σε κάθε απαραίτητη ενέργεια για την πλήρη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Άρθρου. Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος δεν συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα διάταξη, το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρητής δύνανται να προβούν στις εν λόγω ενέργειες, για λογαριασμό του Παραχωρησιούχου, δυνάμει ανέκκλητης εντολής που τους χορηγείται με την παρούσα Σύμβαση από τον Παραχωρησιούχο.

30.4 ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΗ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ – ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

30.4.1 Ο Παραχωρησιούχος θα αποζημιώνει και θα απαλλάσσει το Δημόσιο ή/και τον Παραχωρητή και καθέναν από τους αντιπροσώπους και υπαλλήλους αυτών από και έναντι κάθε απώλειας, δαπάνης, εξόδου, υποχρέωσης και/ή ζημίας που θα υποστούν και περαιτέρω θα απαλλάσσει το Δημόσιο ή/και τον Παραχωρητή από οποιαδήποτε απαίτηση, αξίωση, δικαστική διεκδίκηση και διαδικασία εναντίον τους, που προκύπτουν από ή λόγω οποιασδήποτε παραβίασης Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας αναφορικά με οποιαδήποτε σχέδια, μελέτες, πιστοποιητικά, προδιαγραφές, εκθέσεις, γραπτές πληροφορίες και αρχεία σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή

(εκτός από τα όσα αποκτήθηκαν ή δημιουργήθηκαν ή αποκτώνται ή δημιουργούνται από το Δημόσιο και/ή τον Παραχωρητή και/ή την ΕΟΑΕ, ανάλογα με την περίπτωση, ή για λογαριασμό αυτών), στοιχεία ενεργητικού, υλικά, κάθε είδους εξοπλισμό, μηχανήματα, όργανα, εγκαταστάσεις, δικαιώματα ή κάθε είδους αντικείμενα που χρησιμοποιούνται για ή σε σχέση με τις Δραστηριότητες και το Έργο Παραχώρησης.

30.4.2 Το Δημόσιο και/ή ο Παραχωρητής και/ή η ΕΟΑΕ, ανάλογα με την περίπτωση, θα ειδοποιούν τον Παραχωρησιούχο εντός δεκατεσσάρων (14) ημερών από τη λήψη οποιοσδήποτε απαίτησης, αγωγής ή εγγράφου εξωδικαστικής ή διοικητικής ή δικαιοδοτικής διαδικασίας εν γένει για παραβίαση οποιωνδήποτε Δικαιωμάτων Πνευματικής και Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας και δύνανται να παρακρατήσουν από οποιαδήποτε πληρωμή στον Παραχωρησιούχο ή από τις Εγγυητικές Επιστολές, τις οποίες έχει παραδώσει ο Παραχωρησιούχος, οποιοδήποτε ποσό το οποίο χρεώθηκαν για αυτόν τον λόγο.

31. ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

31.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ ΩΣ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΟΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

31.1.1 Πέραν των υποχρεώσεών του επί τη βάσει του Άρθρου 5.4.1, ο Παραχωρησιούχος, στο βαθμό που ενεργεί ως εκτελών την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αποκτώντας πρόσβαση ή συλλέγοντας πρωτογενώς δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι απολύτως απαραίτητα για την εκτέλεση της παρούσας Σύμβασης, ως προς τα οποία υπεύθυνος επεξεργασίας είναι το Δημόσιο ή / και Αρμόδια Αρχή ή / και ο Παραχωρητής σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται από την εθνική και ενωσιακή νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ειδικότερα δε του Γενικού Κανονισμού (ΕΕ) 679/2016, καθώς και το ν.4624/2019, όπως ισχύει, υποχρεούται να:

(i) διασφαλίζει και εγγυάται ότι συμμορφώνεται καθ’ όλη τη διάρκεια ισχύος της παρούσας Σύμβασης με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις του που απορρέουν από εκάστοτε κείμενη Νομοθεσία,

(ii) επεξεργάζεται τα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικά για το σκοπό της εκπλήρωσης των υποχρεώσεών του και της άσκησης των δικαιωμάτων του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση και σύμφωνα με τους όρους της παρούσας και μόνο κατ’ εντολή και επί τη βάσει οδηγιών του Δημοσίου ή/και της Αρμόδιας Αρχής ή/και του Παραχωρητή και διατηρεί αυτά μόνο για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται για την εκτέλεση της παρούσας Σύμβασης. Μετά το πέρας αυτού του χρονικού διαστήματος κατ’ επιλογή του Δημοσίου ή/και της Αρμόδιας Αρχής ή/και του Παραχωρητή ο Παραχωρησιούχος καταστρέφει/ διαγράφει, διαβιβάζοντας σχετικό πρωτόκολλο διαγραφής ή επιστρέφει όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα στο Δημόσιο ή/και στην Αρμόδια Αρχή ή/και στον Παραχωρητή και διαγράφει/ καταστρέφει τα υφιστάμενα αντίγραφα, εκτός αν από την εκάστοτε κείμενη Νομοθεσία απαιτείται η περαιτέρω τήρηση ή/και αποθήκευση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

(iii) απέχει από την επεξεργασία τους για οποιονδήποτε άλλο σκοπό, και δεν υπερβαίνει τα όρια των εντολών και οδηγιών που του έχει αναθέσει το Δημόσιο ή / και Αρμόδια Αρχή ή / και ο Παραχωρητής σε σχέση με

την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, υπό την επιφύλαξη του εθνικού ή ενωσιακού δικαίου.

(iv) διασφαλίζει, λαμβάνοντας τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα (περιλαμβανομένων και κατάλληλων συμβατικών δεσμεύσεων που είναι κατ’ ελάχιστον αντίστοιχες των προβλεπόμενων στην παρούσα) και διαδικασίες, ότι οι εργαζόμενοί του, τα στελέχη του, οι συνεργάτες, οι βοηθοί εκπληρώσεως ή οι προστηθέντες του, συμπεριλαμβανομένων και οποιωνδήποτε υπεργολάβων, οι οποίοι επεξεργάζονται τα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό του (και με την επιφύλαξη της περίπτωσης (vi) του παρόντος Άρθρου 31.1), τηρούν τις σχετικές με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διατάξεις της κείμενης Νομοθεσίας και τις ρυθμίσεις της παρούσας Σύμβασης, ειδικά αναφορικά με την υποχρέωση τήρησης ασφάλειας και εμπιστευτικότητας αυτών.

(v) ανταποκρίνεται αμελλητί και προσηκόντως σε κάθε εύλογο αίτημα ενημέρωσης του Δημοσίου ή / και Αρμόδιας Αρχής ή / και του Παραχωρητή που αφορά στην επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από ή για λογαριασμό του Παραχωρησιούχου,

(vi) μην προσλαμβάνει άλλον εκτελούντα την επεξεργασία χωρίς προηγούμενη γραπτή ειδική άδεια του Δημοσίου ή/και Αρμόδιας Αρχής ή/και του Παραχωρητή. Όταν ο Παραχωρησιούχος προσλαμβάνει άλλον εκτελούντα την επεξεργασία, κατόπιν της προαναφερθείσας προηγούμενης γραπτής ειδικής άδειας, για τη διενέργεια συγκεκριμένων δραστηριοτήτων επεξεργασίας, οι ίδιες υποχρεώσεις όσον αφορά στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιβάλλονται και στον άλλο εκτελούντα. Σε περίπτωση που ο τελευταίος αδυνατεί να ανταποκριθεί στις σχετικές υποχρεώσεις του, ο Παραχωρησιούχος παραμένει πλήρως υπόλογος έναντι του Δημοσίου ή / και Αρμόδιας Αρχής ή / και του Παραχωρητή για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του, ως εκτελών την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

(vii) μην προβαίνει σε οποιαδήποτε διαβίβαση των ανωτέρω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της σύμφωνης με την παρούσα Σύμβαση επεξεργασία τους, παρά μόνο κατόπιν ρητής προηγούμενης έγγραφης συναίνεσης του Δημοσίου ή / και της οικείας Αρμόδιας Αρχής ή / και του Παραχωρητή. Σημειώνεται ότι η επεξεργασία των δεδομένων

προσωπικού χαρακτήρα πραγματοποιείται αποκλειστικά εντός των εδαφικών ορίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Για οποιαδήποτε διαβίβαση δεδομένων σε χώρα η οποία δεν είναι κράτος-μέλος της ΕΕ ή του ΕΟΧ απαιτείται προηγούμενη ενημέρωση και παροχή γραπτής συναίνεσης του Δημοσίου ή / και της οικείας Αρμόδιας Αρχής ή / και του Παραχωρητή. Η εν λόγω διαβίβαση υπόκειται σε συμμόρφωση με τις ειδικές απαιτήσεις που αφορούν τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε χώρες εκτός της ΕΕ και του ΕΟΧ δυνάμει της κείμενης Νομοθεσίας. Ειδικότερα, ο Εκτελών την Επεξεργασία οφείλει να διασφαλίζει ότι σε κάθε περίπτωση διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτη χώρα ή διεθνή οργανισμό συντρέχουν οι κατάλληλες εγγυήσεις για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και να ενημερώνει εκ των προτέρων και εγκαίρως το Δημόσιο ή / και την οικεία Αρμόδια Αρχή ή / και τον Παραχωρητή για την αναγκαιότητα της διαβίβασης αυτής, ώστε να του δώσει τη ευκαιρία να αντιταχθεί σε αυτή.

(viii) λαμβάνει υπόψη τη φύση της επεξεργασίας και τις πληροφορίες που διαθέτει και επικουρεί το Δημόσιο ή / και Αρμόδια Αρχή ή / και τον Παραχωρητή στην εκπλήρωση της υποχρέωσης τους ως υπεύθυνοι επεξεργασίας να απαντούν στα αιτήματα των υποκειμένων επεξεργασίας για την άσκηση των δικαιωμάτων τους και συνδράμει στη διασφάλιση ότι το Δημόσιο ή/και η Αρμόδια Αρχή ή/και ο Παραχωρητής συμμορφώνονται με την εκάστοτε κείμενη Νομοθεσία αναφορικά με την ασφάλεια και προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

(ix) γνωστοποιεί στο Δημόσιο ή/και την οικεία Αρμόδια Αρχή ή/και τον Παραχωρητή (ανάλογα με την περίπτωση) αμελλητί (και σε κάθε περίπτωση, εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών από τότε που λαμβάνει γνώση οποιασδήποτε πραγματικής ή πιθανολογούμενης ή απειλούμενης διαρροής ή μη νόμιμης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και περαιτέρω,

(x) λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την αποκατάσταση της ασφάλειας των εν λόγω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τη διασφάλιση των δεδομένων και για τον περιορισμό οποιασδήποτε περαιτέρω πιθανής επίπτωσης για τα υποκείμενα των δεδομένων και για τα συμφέροντα του Δημοσίου ή/και της Αρμόδιας Αρχής ή/και του Παραχωρητή, εάν

αυτή συνδέεται με την Παραβίαση Δεδομένων ή αποτελεί συνέπεια της, καθώς και συνδράμει το Δημόσιο ή/και την οικεία Αρμόδια Αρχή ή/και τον Παραχωρητή (ανάλογα με την περίπτωση) εν γένει στην διασφάλιση του κατάλληλου επιπέδου ασφάλειας έναντι των κινδύνων κλοπής, απάτης, καταστροφής, αλλοίωσης ή κατάχρησης ή εν γένει κακής μεταχείρισης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Σε περίπτωση τυχόν αθέμιτης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα συνδράμει το Δημόσιο ή/και την οικεία Αρμόδια Αρχή ή/και τον Παραχωρητή (ανάλογα με την περίπτωση) στην υποβολή γνωστοποίησης στην ΑΠΔΠΧ ή στα υποκείμενα των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και

(xi) λαμβάνει και εφαρμόζει συνεχώς τα κατάλληλα τεχνικά/τεχνολογικά και οργανωτικά μέτρα και διαδικασίες ασφάλειας, στον απαιτούμενο βαθμό ώστε να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του επί τη βάσει του παρόντος Άρθρου 31 και την κείμενη Νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

31.2 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ

Ο Παραχωρησιούχος θα γνωστοποιεί δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία έχει πρόσβαση/ συλλέγει και επεξεργάζεται ως Εκτελών την Επεξεργασία, μόνο στο προσωπικό του που είναι απολύτως αναγκαίο να γνωρίζει τα εν λόγω δεδομένα προκειμένου ο Παραχωρησιούχος να δύναται να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του και να ασκεί τα δικαιώματά του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση, και υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(i) Ο Παραχωρησιούχος έχει διενεργήσει κατάλληλους ελέγχους ώστε να διασφαλίσει ότι το εν λόγω προσωπικό είναι κατάλληλο να έχει πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ούτως ώστε να ελαχιστοποιείται οποιοσδήποτε κίνδυνος κλοπής, απάτης, καταστροφής, αλλοίωσης ή κατάχρησης ή εν γένει κακής μεταχείρισης των εν λόγω προσωπικών δεδομένων και

(ii) Έχει συμφωνήσει με τα εν λόγω μέλη του προσωπικού του κατάλληλες συμβατικές δεσμεύσεις εμπιστευτικότητας σε σχέση με τα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.

31.3 ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

Εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από το σχετικό έγγραφο αίτημα - γνωστοποίηση του Δημοσίου ή/και Αρμόδιας Αρχής ή/και του Παραχωρητή (ανάλογα με την περίπτωση), ο Παραχωρησιούχος θα επιτρέπει στο πρόσωπο που υπέβαλε αυτό (ή σε εξουσιοδοτημένους από αυτό ελεγκτές), τη διενέργεια επιθεωρήσεων ή ελέγχων στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σύμφωνα με το παρόν Άρθρο 31, τις συναφείς εσωτερικές διαδικασίες και τα έγγραφα, προς το σκοπό ελέγχου της συμμόρφωσης του Παραχωρησιούχου με τις διατάξεις του παρόντος Άρθρου 31 και την κείμενη Νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στο πλαίσιο αυτό, ο Παραχωρησιούχος θα παρέχει στα ανωτέρω πρόσωπα κάθε εύλογη πληροφόρηση, συνδρομή και συνεργασία.

31.4 ΕΥΘΥΝΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ

Ο Παραχωρησιούχος θα αποζημιώνει και θα απαλλάσσει το Δημόσιο ή/και τον Παραχωρητή από και έναντι κάθε προστίμου, απώλειας, δαπάνης, εξόδου, υποχρέωσης και/ή ζημίας που θα υποστούν και περαιτέρω θα απαλλάσσει το Δημόσιο ή/και τον Παραχωρητή από οποιαδήποτε απαίτηση, αξίωση, δικαστική διεκδίκηση και διαδικασία εναντίον τους, που προκύπτουν από ή λόγω οποιασδήποτε παραβίασης των υποχρεώσεών του σύμφωνα με το παρόν Άρθρο 31 ή την κείμενη νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Στο πλαίσιο αυτό, το Δημόσιο και / ή ο Παραχωρητής δύνανται να παρακρατήσουν από οποιαδήποτε πληρωμή στον Παραχωρησιούχο ή από τις Εγγυητικές Επιστολές, τις οποίες έχει παραδώσει ο Παραχωρησιούχος, οποιοδήποτε ποσό το οποίο υποχρεώθηκαν να καταβάλουν για αυτόν τον λόγο.

32. ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

32.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟ ΤΗΣ ΛΗΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

(a) Εάν ζητηθεί από ο Δημόσιο, ο Παραχωρησιούχος και το Δημόσιο θα πραγματοποιήσουν από κοινού επιθεωρήσεις του Έργου Παραχώρησης τουλάχιστον τρία (3) έτη προ της προβλεπόμενης ημερομηνίας λήξης της Περιόδου Παραχώρησης και στη συνέχεια ανά έξι (6) μήνες από την ημερομηνία της πρώτης επιθεώρησης και μέχρι το πέρας της Περιόδου Παραχώρησης.

(b) Μετά από κάθε επιθεώρηση της προηγούμενης παραγράφου το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος θα καταβάλλουν κάθε προσπάθεια να συμφωνήσουν:

(i) Τις απαιτούμενες εργασίες συντήρησης και επισκευής που απαιτείται να εκτελεστούν από τον Παραχωρησιούχο προκειμένου να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις της Επιστροφής του Έργου Παραχώρησης, λαμβάνοντας υπόψη τις προγραμματισμένες εργασίες συντήρησης σύμφωνα με το Εγχειρίδιο Επιθεώρησης και Συντήρησης,

(ii) Μετά την αρχική επιθεώρηση, το πρόγραμμα εκτέλεσης των εργασιών αυτών και μετά την κάθε επόμενη επιθεώρηση την επικαιροποίηση του προγράμματος αυτού, και

(iii) Για τη συνολική δαπάνη εκτέλεσης των εργασιών αυτών (περιλαμβανομένου και περιθωρίου κινδύνων και απροβλέπτων τουλάχιστον δέκα τοις εκατό *10%*), υπολογιζόμενη σύμφωνα με τις Ορθές Πρακτικές.

(c) Αν το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος δεν συμφωνήσουν επί όλων των θεμάτων της ανωτέρω παραγράφου 32.1 (b) εντός είκοσι (20) Εργασίμων Ημερών από την ημερομηνία εκάστης επιθεώρησης, έκαστος θα δικαιούται να παραπέμψει τη Διαφορά στη Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών του Άρθρου 33.2 της παρούσας (Επίλυση Τεχνικών Διαφορών), εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από τη λήξη της 20ήμερης προθεσμίας.

(d) Χωρίς να επηρεάζονται οι υποχρεώσεις του σύμφωνα με την παρούσα για τη λειτουργία, συντήρηση, επισκευή και επιστροφή του Έργου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος οφείλει:

(i) Να εκτελέσει τις εργασίες με εφαρμογή του προγράμματος που συμφωνήθηκε σύμφωνα με το Άρθρο 32.1. (b) ή καθορίστηκε σύμφωνα με το Άρθρο 32.1. (c), και

(ii) Εναλλακτικά είτε:

(1) Να καταθέτει σταδιακά σε ένα ειδικό λογαριασμό που θα ανοίξει το Δημόσιο επ’ ονόματί του σε Αποδεκτή Τράπεζα (ο «**Ειδικός Λογαριασμός Επιστροφής Έργου**»), όλα τα Έσοδά του κατά τα τρία (3) τελευταία έτη της Περιόδου Παραχώρησης, αφού προηγούμενα αφαιρεθούν από αυτά οι δαπάνες λειτουργίας και συντήρησης (στις οποίες περιλαμβάνονται και τυχόν καταβαλλόμενοι τόκοι και άλλες πληρωμές, πλην πληρωμών κεφαλαίου δυνάμει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων), οιεσδήποτε πληρωμές δυνάμει του Άρθρου 20 της παρούσας, προγραμματισμένες Κεφαλαιουχικές Δαπάνες και Φόροι, μέχρι το χρονικό σημείο κατά το οποίο το υπόλοιπο του Ειδικού Λογαριασμού Επιστροφής Έργου ισούται ή υπερβαίνει τη συνολική δαπάνη εκτέλεσης των εργασιών αυτών, όπως αυτή συμφωνήθηκε σύμφωνα με το Άρθρο 32.1(b) ή καθορίστηκε σύμφωνα με το Άρθρο 32.1(c), ή

(2) να καταθέσει στο Δημόσιο την Εγγυητική Επιστολή Επιστροφής, η οποία θα πρέπει να έχει εκδοθεί για ποσό ίσο με τη δαπάνη εκτέλεσης των εργασιών αυτών, όπως η δαπάνη αυτή συμφωνήθηκε σύμφωνα με το Άρθρο 32.1.(b) ή καθορίστηκε σύμφωνα με το Άρθρο 32.1.(c), η οποία θα συμμορφώνεται με το υπόδειγμα του Τμήματος 4 του Προσαρτήματος 1.

(e) Να εκπαιδεύσει κατά τους τελευταίους τρεις (3) μήνες της Περιόδου Παραχώρησης το προσωπικό που θα οριστεί από το Δημόσιο σε όλες τις δραστηριότητες της λειτουργίας και συντήρησης, σε επίπεδο ικανότητας που θα του επιτρέψει, μετά τον το τέλος της Περιόδου Παραχώρησης, να λειτουργήσει και να συντηρήσει το Έργο Παραχώρησης στο επίπεδο που προδιαγράφεται με την παρούσα Σύμβαση.

32.2 ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

Κατά τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος θα επιστρέψει άλλως μεταβιβάσει ή /και καταβάλει ή εκχωρήσει στο Δημόσιο ή στο πρόσωπο που θα υποδειχθεί από το Δημόσιο, χωρίς κανένα αντάλλαγμα, τα ακόλουθα:

(a) Το Έργο Παραχώρησης, ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, με όλα τα επ’ αυτού δικαιώματα, ελεύθερο παντός εξασφαλιστικού δικαιώματος τρίτου ή άλλου νομικού ελαττώματος και σε κατάσταση που συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις της παρούσας (περιλαμβανομένων και των Προδιαγραφών Απόδοσης) περιλαμβανομένου του ότι:

(1) δεν υφίστανται Ελαττώματα και δεν απαιτούνται επισκευές σε οποιοδήποτε στοιχείο του Έργου Παραχώρησης,

(2) ο υπολειπόμενος χρόνος ζωής των στοιχείων που συνθέτουν το έργο Παραχώρησης είναι κατ' ελάχιστον ίσος προς τον χρόνο που προσδιορίζεται στις Προδιαγραφές Απόδοσης (και συγκεκριμένα όπως αυτός υπολογίζεται στο πλαίσιο του Asset Management System) και

(3) δεν προβλέπεται να απαιτηθεί αντικατάσταση ουσιώδους στοιχείου του Έργου παραχώρησης κατά την επόμενη 5ετία.

(b) Τους Πρόσθετους Χώρους ελεύθερους παντός εξασφαλιστικού δικαιώματος τρίτου ή άλλου νομικού ελαττώματος και σε κατάσταση που συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις της παρούσας (περιλαμβανομένων και των Προδιαγραφών Απόδοσης).

(c) Το σύνολο των δικαιωμάτων του επί των εγκαταστάσεων και κινητών πραγμάτων του Έργου Παραχώρησης

(d) Το σύνολο των Μητρώων, αρχείων και όλων των διαθέσιμων στον Παραχωρησιούχο πληροφοριών οι οποίες έχουν σχέση με τη μελέτη, κατασκευή, λειτουργία, συντήρηση ή επισκευή του Έργου Παραχώρησης.

(e) Με τη επιφύλαξη των όρων του Άρθρου 30 της παρούσας, τα Δικαιώματα Πνευματικής και Βιομηχανικής ιδιοκτησίας του Παραχωρησιούχου τα οποία χρησιμοποιούνται για την άσκηση των Δραστηριοτήτων και τα οποία θα επιτρέψουν στο Δημόσιο να είναι σε θέση να λειτουργήσει, συντηρήσει και επισκευάσει το Έργο

Παραχώρησης στο υψηλότερο επίπεδο που καθορίζεται με την παρούσα (περιλαμβανομένων και των Προδιαγραφών Απόδοσης) και αναφέρεται στην περίοδο αμέσως προ του πέρατος της Περιόδου Παραχώρησης.

(f) Τα μη αναλωθέντα ασφαλίσματα για την αποκατάσταση ή αντικατάσταση στοιχείων του Έργου Παραχώρησης ή άλλως να εκχωρήσει στο Δημόσιο όλα τα υφιστάμενα δικαιώματά του δυνάμει των ασφαλιστικών συμβάσεων του Έργου Παραχώρησης.

(g) Το σύνολο του λογισμικού (software), των συσκευών (hardware), καθώς και κάθε στοιχείο ηλεκτρονικού εξοπλισμού, υλικών και εγχειρίδιων που ανήκουν στον Παραχωρησιούχο και χρησιμοποιούνται για την άσκηση των Δραστηριοτήτων καθώς και όλα τα αρχεία ή έγγραφα σχετικά με τη διαχείριση, τη λειτουργία και την εκμετάλλευση του Έργου Παραχώρησης,

(h) Όλες τις άλλες αναγκαίες ενέργειες που απαιτούνται ώστε να είναι σε θέση το Δημόσιο να λειτουργήσει, συντηρήσει και επισκευάσει το Έργο Παραχώρησης στο υψηλό επίπεδο που προσδιορίζεται στην παρούσα (περιλαμβανομένων και των Προδιαγραφών Απόδοσης).

(i) κάθε δικαίωμα ή περιουσιακό στοιχείο του Παραχωρησιούχου που αποκτήθηκε από αυτόν ή χρησιμοποιείται σε σχέση με τη μελέτη, την κατασκευή, τη θέση σε λειτουργία, την ολοκλήρωση, τη λειτουργία και/ή τη συντήρηση του Έργου και/ή την επιβολή και είσπραξη διοδίων κατά τη στιγμή της επιστροφής.

32.3 ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

(a) Εντός σαράντα πέντε (45) Εργασίμων Ημερών μετά το πέρας της Περιόδου Παραχώρησης, το Δημόσιο υποχρεούται να αποστείλει στον Παραχωρησιούχο μια ειδοποίηση (η «**Ειδοποίηση Επιστροφής**») με την οποία θα προσδιορίζονται:

(i) Οι λεπτομέρειες των θεμάτων ή ενεργειών που το Δημόσιο θεωρεί ότι πρέπει να επιλύσει ή επανορθώσει ο Παραχωρησιούχος προκειμένου να επιτύχει την Επιστροφή.

(ii) Το βαθμό στον οποίο το Δημόσιο θεωρεί ότι η εναπομένουσα ζωή στοιχείου του Έργου Παραχώρησης είναι μικρότερη από τη εναπομένουσα ζωή σχεδιασμού που προσδιορίζεται στις

Προδιαγραφές Απόδοσης (και συγκεκριμένα όπως αυτός υπολογίζεται στο πλαίσιο του Asset Management System).

(iii) Το ποσό που το Δημόσιο θεωρεί απαιτείται να δαπανήσει προκειμένου να εκτελέσει ή να επανορθώσει τα θέματα που προσδιορίζονται στην ανωτέρω παράγραφο 32.3 (a) (i) και να εξασφαλίσει ότι τα στοιχεία του Έργου Παραχώρησης έχουν εναπομένουσα ζωή ίση με :

1. για οδοστρώματα επτά (7) χρόνια
2. για τα Τεχνικά είκοσι (20) χρόνια για τον φορέα και πέντε (5) χρόνια για το δομικό εξοπλισμό (αρμοί διαστολής, εφέδρανα και αποσβεστήρες).
3. για τον οδικό εξοπλισμό (στηθαία ασφαλείας, Η/Μ εγκαταστάσεις (ιστοί οδοφωτισμού, πίνακες διανομής οδοφωτισμού, φωτεινοί σηματοδότες, επαγωγικοί βρόγχοι, διατάξεις τηλεματικής, ερμάρια διανομής σηράγγων, ερμάρια ανάγκης σήραγγας, φωτιστικά σώματα σήραγγας, ανεμιστήρες αερισμού σήραγγας), οριζόντια και κατακόρυφη σήμανση και σήμανση), εξοπλισμός προστασίας (στηθαία ασφαλείας, απορροφητές ενέργειας, αντιθαμβωτικά πετάσματα, περιγράξεις, ηχοπετάσματα, δίχτυα συγκράτησης καταπτώσεων, τοίχοι συγκράτησης): τρία (3) χρόνια

(το «**Ποσό Επιστροφής**»).

(b) Ο Παραχωρησιούχος οφείλει, εντός είκοσι (20) Εργάσιμων Ημερών από τη λήψη της Ειδοποίησης Επιστροφής, να γνωστοποιήσει εγγράφως στο Δημόσιο ότι είτε:

(i) Συμφωνεί με το ποσό που αναφέρεται στην Ειδοποίηση Επιστροφής (η «**Ειδοποίηση Συμφωνίας Επιστροφής**»),

(ii) Διαφωνεί με τι λεπτομέρειες και το ποσό που αναφέρεται στην Ειδοποίηση Επιστροφής (η «**Ειδοποίηση Διαφωνίας Επιστροφής**»).

(c) Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος αποστείλει στο Δημόσιο μια Ειδοποίηση Συμφωνίας Επιστροφής ή παραλείψει να αποστείλει εμπρόθεσμα στο Δημόσιο μια Ειδοποίηση Διαφωνίας Επιστροφής:

(i) Το ποσό που προσδιορίζεται στην Ειδοποίηση Επιστροφής καθίσταται ληξιπρόθεσμο και απαιτητό από το Δημόσιο, και

(ii) Το Δημόσιο δικαιούται, κατ' επιλογή του, να αναλάβει το ποσό αυτό από τον Ειδικό Λογαριασμό Επιστροφής Έργου ή να ζητήσει τη κατάπτωση ισόποσου μέρους της Εγγυητικής Επιστολής Επιστροφής.

(d) Σε περίπτωση που ο Παραχωρησιούχος αποστείλει στο Δημόσιο μια Ειδοποίηση Διαφωνίας Επιστροφής, το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος θα διαπραγματευτούν με καλή πίστη και θα καταβάλουν εύλογες προσπάθειες προκειμένου να συμφωνήσουν επί των λεπτομερειών της Ειδοποίησης Επιστροφής και επί του Ποσού Επιστροφής.

(e) Σε περίπτωση που το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος, μετά τις διαπραγματεύσεις της αμέσως προηγούμενης παραγράφου:

(i) Συμφωνήσουν ως προς το Ποσό Επιστροφής, τότε τυγχάνουν εφαρμογής οι προβλέψεις των ανωτέρω παραγράφων 32.3(c) (i) και (ii).

(ii) Δεν καταλήξουν σε συμφωνία ως προς το Ποσό Επιστροφής εντός δέκα (10) Εργασίμων Ημερών από τη παραλαβή της Ειδοποίησης Διαφωνίας Επιστροφής από το Δημόσιο, τότε:

1. Το Δημόσιο δικαιούται, κατ' επιλογή του, να αναλάβει το ποσό αυτό από τον Ειδικό Λογαριασμό Επιστροφής Έργου ή να ζητήσει τη κατάπτωση ισόποσου μέρους της Εγγυητικής Επιστολής Επιστροφής, και

2. Τα θέματα που συνιστούν Διαφορά θα παραπεμφθούν, με πρωτοβουλία του Δημοσίου ή του Παραχωρησιούχου, προς επίλυση στη Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών του Άρθρου 33.2 της παρούσας.

(f) Το Δημόσιο υποχρεούται να καταβάλει στον Παραχωρησιούχο τη διαφορά μεταξύ του ποσού που ανέλαβε από τον Ειδικό Λογαριασμό Επιστροφής ή που εισέπραξε από την κατάπτωση της Εγγυητικής Επιστολής Επιστροφής σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 32.3 (ii) (1) και οποιουδήποτε μικρότερου ποσού καθοριστεί από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, εντός είκοσι (20) Εργασίμων Ημερών από τον καθορισμό αυτό.

(g) Ο Παραχωρησιούχος αναγνωρίζει και αποδέχεται ότι το Δημόσιο δεν είναι υποχρεωμένο να χρησιμοποιήσει οποιαδήποτε ποσά εισπράξει δυνάμει του παρόντος Άρθρου 32.3 για τη κάλυψη της δαπάνης συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις Επιστροφής του Έργου Παραχώρησης.

(h) Σε περίπτωση που μετά την ανάκτηση εκ μέρους του Δημοσίου των ποσών που του οφείλονται, κατά περίπτωση, δυνάμει των άρθρων 32.3(c), 32.3(e)(i) ή 32.3(e)(ii), παραμένει θετικό υπόλοιπο στον Ειδικό Λογαριασμό Επιστροφής Έργου (περιλαμβανομένων και των παραχθέντων τόκων), το Δημόσιο υποχρεούται να επιστρέψει το ποσό αυτό στον Παραχωρησιούχο εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία ολοκληρώθηκαν όλες οι διαδικασίες, περιλαμβανομένων και των Διαδικασιών Επίλυσης Διαφορών, του παρόντος Άρθρου 32.3.

32.4 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Το Δημόσιο δύναται κατά την διακριτική του ευχέρεια να υποκαταστήσει τον Παραχωρησιούχο στις συμβάσεις που αυτός έχει συνάψει με τρίτους. Στην περίπτωση αυτή, το Δημόσιο θα αναλάβει μόνο τις υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου, δυνάμει των ανωτέρω συμβάσεων, που προκύπτουν μετά την υποκατάσταση του Παραχωρησιούχου αποκλειομένης της εφαρμογής του άρθρου 479 Α.Κ.

32.5 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

Η επιστροφή του Έργου Παραχώρησης στο Δημόσιο απαλλάσσεται από την καταβολή φόρων μεταβίβασης καθώς και οποιωνδήποτε άλλων φόρων, τελών, αμοιβών ή επιβαρύνσεων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου ή οποιουδήποτε τρίτου. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 479 Α.Κ., η εφαρμογή του προηγούμενου Άρθρου 28.1.1 δεν θα δημιουργεί ευθύνη του Δημοσίου έναντι οποιουδήποτε τρίτου για οποιεσδήποτε υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου.

33. ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

33.1 ΓΕΝΙΚΑ

33.1.1 Όλες οι Διαφορές που ανακύπτουν μεταξύ των Συμβαλλομένων, από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος έως την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος της παρούσας Σύμβασης, θα επιλύονται από τα αρμόδια Δικαστήρια των Αθηνών.

33.1.2 Από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, όλες οι Διαφορές που ανακύπτουν μεταξύ των Συμβαλλομένων θα επιλύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Άρθρου. Οι Τεχνικές Διαφορές θα επιλύονται υποχρεωτικά με τη Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών του παρόντος Άρθρου. Η παραπομπή μιας Τεχνικής Διαφοράς σε Διαιτησία θα επιτρέπεται μόνο κατά το μέρος του Πορίσματος της Επιτροπής Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών που αφορά:

(i) στον καταμερισμό ζητημάτων υπαιτιότητας,

(ii) στα οικονομικά ζητήματα,

(iii) στον επιμερισμό των δαπανών στους διαδίκους, και

(iv) στην ερμηνεία νόμων και συμβατικών όρων της παρούσας Σύμβασης.

33.1.3 Η επίλυση με Διαιτησία ορισμένης Διαφοράς αναστέλλεται αν έχει δρομολογηθεί, κατά τις προβλέψεις του Άρθρου 33.2.2. της παρούσας Σύμβασης, Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών για τη συγκεκριμένη Διαφορά και για όσο χρόνο διαρκεί αυτή. Ως έναρξη της Διαδικασίας Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, νοείται ο διορισμός και των τριών Πραγματογνωμόνων.

33.1.4 Εκτός αν άλλως ρητά ορίζεται στην παρούσα Σύμβαση, η αποστολή της έγγραφης ειδοποίησης του Άρθρου 33.2.2 της παρούσας Σύμβασης για προσφυγή στη Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, η έναρξη και η διεξαγωγή Διαδικασίας Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών δεν θα αναστέλλει την εκτέλεση των υποχρεώσεων των Συμβαλλομένων Μερών που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση. Ομοίως και η προσφυγή στη Διαιτησία και η διεξαγωγή αυτής δεν θα αναστέλλει την εκτέλεση των υποχρεώσεων των Συμβαλλομένων Μερών που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση.

33.1.5 Η προσφυγή στη Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών μπορεί να ασκηθεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την Έγγραφη Εκδήλωση της Διαφοράς, εκτός από τις Τεχνικές Διαφορές εκείνες, για τις οποίες ορίζεται

βραχύτερη προθεσμία στην παρούσα Σύμβαση. Στις περιπτώσεις όπου προβλέπεται προθεσμία προσφυγής των Μερών στη Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών βραχύτερη των δύο (2) μηνών, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου πρέπει να εκδοθεί το Πόρισμα συντέμνεται σε σαράντα πέντε (45) ημερολογιακές ημέρες από την έναρξη της Διαδικασίας Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών. Η προσφυγή στη Διαιτησία μπορεί να ασκηθεί μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) μηνών από την ειδοποίηση της ύπαρξης Διαφοράς, εκτός από τις Διαφορές εκείνες, για τις οποίες ορίζεται βραχύτερη προθεσμία στην παρούσα Σύμβαση. Στις περιπτώσεις όπου προβλέπεται προθεσμία προσφυγής των Μερών στη Διαιτησία βραχύτερη των δύο (2) μηνών, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου πρέπει να εκδοθεί η Διαιτητική Απόφαση συντέμνεται σε τρεις (3) μήνες από την έναρξη της Διαιτησίας.

33.1.6 Ο εκ μέρους του Δημοσίου ορισμός Πραγματογνώμονα επί Διαδικασίας Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών ή Διαιτητή επί διαδικασίας Διαιτησίας, σύμφωνα με τα κατωτέρω αναφερόμενα, γίνεται με μόνη απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων αποκλειομένης κάθε αντίθετης διάταξης νόμου, υπό την επιφύλαξη όμως του Άρθρου 33.2.3 της παρούσας Σύμβασης.

33.1.7 Η Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών και η Διαιτησία που προβλέπονται στο παρόν Άρθρο δεν αποτελούν διεθνείς διαδικασίες επίλυσης διαφορών κατά την έννοια του Κ.Πολ.Δ.

33.1.8 Τα Μέρη συμφωνούν ότι:

(a) δεν θα επικαλεστούν οποιοδήποτε δικαίωμα μπορεί να έχουν βάσει Νομοθεσίας οποιασδήποτε δικαιοδοσίας με σκοπό την παρακώλυση, την παρεμπόδιση ή την ακύρωση της υποβολής οποιασδήποτε Διαφοράς στη Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών και στη Διαιτησία, και

(b) θα αποδέχονται οποιαδήποτε απόφαση εκδίδεται από το Διαιτητικό Δικαστήριο ως τελεσίδικη και δεσμευτική και δεν θα παρακωλύουν, παρεμποδίζουν την εκτέλεση ή επιδιώκουν την ακύρωση οποιασδήποτε απόφασης που εκδίδεται με βάση τη Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών και τη Διαιτησία του Άρθρου 33.

33.1.9 Οποιαδήποτε ειδοποίηση αναφορικά με τη βούληση των Συμβαλλόμενων Μερών έναρξης Διαδικασίας Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, οποιαδήποτε απάντηση σε αυτή, οποιοδήποτε αίτημα Διαιτησίας, οποιαδήποτε απάντηση

στο εν λόγω αίτημα, καθώς και οποιαδήποτε απάντηση σε τυχόν ανταιτήματα θα επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή ή με μέθοδο επίδοσης δικογράφου που αναγνωρίζεται ως έγκυρη στη δικαιοδοσία στην οποία γίνεται η επίδοση στο σχετικό Συμβαλλόμενο Μέρος.

33.2 ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

33.2.1 Για την επίλυση Τεχνικών Διαφορών, ακόμη και αν αυτές συνεπάγονται οικονομικές συνέπειες ή επιμερισμό της υπαιτιότητας, τα Συμβαλλόμενα Μέρη υποχρεούνται να προσφύγουν στη Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, που διεξάγεται από τρεις Πραγματογνώμονες που συγκροτούν τη τριμελή Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών. Οι Πραγματογνώμονες θα πρέπει να διαθέτουν την κατάρτιση και εμπειρία που είναι απαραίτητες για την επίλυση της Τεχνικής Διαφοράς που καλούνται να επιλύσουν. Η τριμελής Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών υποστηρίζεται από γραμματέα, απόφοιτο νομικής σχολής, τον οποίο υποχρεούται να διορίσει με πρακτικό της αμέσως μετά τη συγκρότησή της.

33.2.2 Η Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών δρομολογείται, όταν ένα από τα Συμβαλλόμενα Μέρη γνωστοποιήσει, με επίδοση σχετικής έγγραφης ειδοποίησης στο άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος, την πρόθεσή του να προσφύγει στη Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών. Η ειδοποίηση θα ορίζει υποχρεωτικά κατ’ ελάχιστον το αντικείμενο της Τεχνικής Διαφοράς και το αίτημα του προσφεύγοντος, καθώς και το διορισμό ενός Πραγματογνώμονα που θα συγκεντρώνει τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στο ανωτέρω Άρθρο 33.2.1.

33.2.3 Μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή της ειδοποίησης του Άρθρου 33.2.2 ανωτέρω, το άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος, υποχρεούται να διορίσει το δεύτερο Πραγματογνώμονα και να προβάλει τις απόψεις του επί της Τεχνικής Διαφοράς, ακολουθώντας την ίδια διαδικασία που ορίζεται στο Άρθρο 33.2.2 ανωτέρω. Η άρνηση του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους να διορίσει τον Πραγματογνώμονά του ή η άπρακτη παρέλευση της προαναφερθείσας εικοσαήμερης προθεσμίας, δίνει το δικαίωμα στον προσφεύγοντα να ζητήσει από το Διεθνές Κέντρο Τεχνικής Πραγματογνωμοσύνης του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ΔΕΕ) το διορισμό του δεύτερου Πραγματογνώμονα. Η αίτηση προς το Διεθνές Κέντρο Τεχνικής Πραγματογνωμοσύνης θα υποβάλλεται εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την άρνηση διορισμού Πραγματογνώμονα ή από

την άπρακτη παρέλευση της ανωτέρω εικοσαήμερης προθεσμίας και θα συνοδεύεται υποχρεωτικά από αντίγραφο της σχετικής ειδοποίησης του Συμβαλλόμενου Μέρους που εκκίνησε τη Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών και τις τυχόν υποβληθείσες απόψεις του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους. Το Διεθνές Κέντρο Τεχνικής Πραγματογνωμοσύνης του ΔΕΕ θα διορίζει το δεύτερο Πραγματογνώμονα εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών.

33.2.4 Εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από το, σύμφωνα με τα παραπάνω, διορισμό του δεύτερου Πραγματογνώμονα, οι δύο διορισμένοι Πραγματογνώμονες θα διορίζουν τον τρίτο Πραγματογνώμονα. Αν δεν είναι δυνατή η επίτευξη συμφωνίας, ή παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των είκοσι (20) ημερών, καθένα από τα Συμβαλλόμενα Μέρη μπορεί να προκαλέσει το διορισμό του τρίτου Πραγματογνώμονα, ο οποίος θα διορίζεται από το Διεθνές Κέντρο Τεχνικής Πραγματογνωμοσύνης του ΔΕΕ. Εάν παραστεί ανάγκη αντικατάστασης Πραγματογνώμονα, ο αντικαταστάτης ορίζεται από το Συμβαλλόμενο Μέρος που διόρισε τον αντικαθιστάμενο, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από την καθ΄ οιονδήποτε τρόπο παύση των καθηκόντων του αντικαθιστάμενου Πραγματογνώμονα, άλλως σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας αυτής, από το Διεθνές Κέντρο Τεχνικής Πραγματογνωμοσύνης του ΔΕΕ, μετά από αίτηση του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους. Σε περίπτωση αντικατάστασης του τρίτου Πραγματογνώμονα εφαρμόζονται οι προβλέψεις του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

33.2.5 Η Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών διενεργείται στην Αθήνα και στην Ελληνική γλώσσα. Η ευθύνη και η δαπάνη της τυχόν απαιτούμενης διερμηνείας ή/ και μετάφρασης εγγράφων στην ελληνική γλώσσα βαρύνει αποκλειστικά το Συμβαλλόμενο Μέρος που διορίζει, είτε απευθείας είτε μέσω προσφυγής στο Διεθνές Κέντρο Τεχνικής Πραγματογνωμοσύνης του ΔΕΕ, Πραγματογνώμονα μη ομιλούντα την Ελληνική γλώσσα. Με την επιφύλαξη του Άρθρου 33.1.5 η Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικής Διαφοράς πρέπει να ολοκληρωθεί με έκδοση Πορίσματος εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών που αρχίζει από την ημερομηνία διορισμού του τρίτου Πραγματογνώμονα, ήτοι την ημερομηνία έναρξης της Διαδικασίας Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών.

33.2.6 Η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών θα αποφασίσει, εντός προθεσμίας δεκατεσσάρων (14) ημερολογιακών ημερών από το διορισμό του τρίτου Πραγματογνώμονα, αν και σε ποιο βαθμό η Διαφορά αποτελεί Τεχνική

Διαφορά που θα επιλυθεί από την ίδια. Εάν η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αποφασίσει ότι δεν πρόκειται για Τεχνική Διαφορά, θα γνωστοποιήσει άμεσα στα Συμβαλλόμενα Μέρη την απόφασή της και στη συνέχεια εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών τα Συμβαλλόμενα Μέρη μπορούν να προσφύγουν για το ζήτημα αυτό στη Διαιτησία. Η Διαιτητική Απόφαση επ' αυτού θα είναι αμετάκλητη και δεσμευτική. Εάν η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών δεχθεί ότι πρόκειται για Τεχνική Διαφορά, θα γνωστοποιήσει άμεσα στα Μέρη την απόφασή της και θα προχωρήσει στην επίλυση της Τεχνικής Διαφοράς. Στην περίπτωση αυτή, που η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών κρίνει ότι η Διαφορά συνιστά Τεχνική Διαφορά, τα Μέρη που αμφισβητούν τη φύση της Διαφοράς ως Τεχνικής Διαφοράς δικαιούνται να προσφύγουν στη Διαιτησία μόνον μετά την έκδοση του Πορίσματος κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο Άρθρο 33.2.8 (b). Εάν πρόκειται για Τεχνική Διαφορά, και τα μέρη δεν αμφισβητούν τη φύση της Διαφοράς ως Τεχνικής Διαφοράς, μπορούν να προσφύγουν στη Διαιτησία κατά του Πορίσματος στο μέτρο που αυτό επιτρέπεται κατά τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 33.2.8 (a).

33.2.7 Για την επίλυση Τεχνικής Διαφοράς η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών εφαρμόζει τη Σύμβαση και τις ουσιαστικές διατάξεις της ελληνικής Νομοθεσίας. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης, η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών θα ορίσει τους κανόνες για τη διεξαγωγή της Διαδικασίας Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, αφού τα Συμβαλλόμενα Μέρη εκφράσουν τις απόψεις τους επ' αυτών. Η Επίλυση Τεχνικών Διαφορών πρέπει να ολοκληρωθεί με έκδοση αιτιολογημένου Πορίσματος που θα παραθέτει το σκεπτικό της Επιτροπής Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, εντός των προθεσμιών που προβλέπονται στο παρόν Άρθρο και υπολογίζονται από την ημερομηνία διορισμού του τρίτου Πραγματογνώμονα. Το Πόρισμα, δεν κατατίθεται στη Γραμματεία του Μονομελούς Πρωτοδικείου. Στη Διαδικασία της Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών και εφ' όσον δεν ορίζεται διαφορετικά στο παρόν Άρθρο, εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι διατάξεις των άρθρων 867 έως 903 του Κ.Πολ.Δ.

33.2.8 Το Πόρισμα της Επιτροπής Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών είναι τελεσίδικο και δεσμευτικό για τα Συμβαλλόμενα Μέρη. Εξαιρετικά, τα Συμβαλλόμενα Μέρη δικαιούνται, κατά το μέτρο που θίγονται, να προσφύγουν στη διαδικασία της Διαιτησίας του παρόντος Άρθρου κατά του Πορίσματος της Επιτροπής

Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την έκδοση του σχετικού Πορίσματος:

(a) εφόσον δεν αμφισβητούν τη φύση της Διαφοράς που επιλύθηκε με το Πόρισμα ως Τεχνικής Διαφοράς, μόνο για τα θέματα που προβλέπονται στις περιπτώσεις (i) έως (iv) του Άρθρου 33.1.2 με αίτημα τη μεταρρύθμιση των οικονομικών συνεπειών ή του επιμερισμού της υπαιτιότητας ή του επιμερισμού των δαπανών της διαδικασίας ή την ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των νόμων και της παρούσας Σύμβασης, ή

(b) εφόσον αμφισβητούν τη φύση της Διαφοράς που επιλύθηκε με το Πόρισμα ως Τεχνικής Διαφοράς, για κάθε ζήτημα της Διαφοράς εάν το Διαιτητικό Δικαστήριο κρίνει ότι η Διαφορά δεν συνιστά Τεχνική Διαφορά, άλλως εάν το Διαιτητικό Δικαστήριο κρίνει ότι Διαφορά που επιλύθηκε συνιστά πράγματι Τεχνική Διαφορά θα εξετάσει τη Διαφορά μόνο στο πλαίσιο των περιπτώσεων (i) έως (iv) του Άρθρου 33.1.2.

33.2.9 Οι δαπάνες της Διαδικασίας Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών (στις οποίες δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες που βαρύνουν τον διορίζοντα Πραγματογνώμονα μη ομιλούντα την Ελληνική γλώσσα, σύμφωνα με το Άρθρο 33.2.5), καθορίζονται από την Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών μέσα στα όρια που τίθενται στην παράγραφο 2 του άρθρου 882 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και επιμερίζονται με το Πόρισμα κατά περίπτωση στα Συμβαλλόμενα Μέρη. Οι δαπάνες της Διαδικασίας Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών, όπως θα καθορισθούν από την Επιτροπή Επίλυσης Διαφορών, προκαταβάλλονται από το Συμβαλλόμενο Μέρος που προσφεύγει σε αυτήν και επιμερίζονται με το Πόρισμα της Επιτροπής.

33.2.10 Οι Πραγματογνώμονες που διορίζονται στην Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών αναφορικά με Τεχνική Διαφορά δε δύνανται να διορισθούν Διαιτητές σε περίπτωση που η Τεχνική Διαφορά παραπεμφθεί στη συνέχεια σε Διαιτησία σύμφωνα με τα ανωτέρω.

33.3 ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

33.3.1 Υπό την επιφύλαξη των ανωτέρω προβλέψεων σχετικά με την επίλυση των Τεχνικών Διαφορών, οποιαδήποτε Διαφορά θα επιλύεται από τη συμφωνούμενη με το παρόν Άρθρο Διαιτησία, αποκλειομένης κάθε άλλης δικαιοδοσίας. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης συμφωνείται ότι το άρθρο 49 του Εισαγωγικού Νόμου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, όπως

αυτό ισχύει σχετικά με την διαδικασία και τις προϋποθέσεις για την υποβολή μιας Διαφοράς σε Διαιτησία από το Δημόσιο, δεν εφαρμόζεται.

33.3.2 Η διαδικασία της Διαιτησίας, διέπεται από τους Κανόνες Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου που ισχύουν κατά την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος της Σύμβασης, με την επιφύλαξη των παρεκκλίσεων που συμφωνούνται με το παρόν Άρθρο. Τα Συμβαλλόμενα Μέρη ρητώς συμφωνούν ότι αποκλείεται (i) η εφαρμογή του άρθρου 29 των Κανόνων Διαιτησίας του ΔΕΕ περί διαιτητή έκτακτης ανάγκης («Emergency Arbitrator»), καθώς (ii) η εφαρμογή ταχείας διαδικασίας εκδίκασης («expedited procedure») του άρθρου 30 και του Παραρτήματος VI των Κανόνων Διαιτησίας του ΔΕΕ για οποιαδήποτε Διαφορά από την παρούσα Σύμβαση. Το Διαιτητικό Δικαστήριο εφαρμόζει υποχρεωτικά τους όρους της παρούσας Σύμβασης και τις ουσιαστικές διατάξεις του Ελληνικού Δικαίου.

33.3.3 Υπό την επιφύλαξη των ανωτέρω ρυθμίσεων σχετικά με την επίλυση των Τεχνικών Διαφορών, κάθε Μέρος δικαιούται να παραπέμψει οποιαδήποτε Διαφορά σε Διαιτησία. Εάν Διαφορά παραπεμφθεί σε Διαιτησία χωρίς να έχει προηγουμένως παραπεμφθεί στη Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών και ο καθ’ ου η αίτηση προβάλει τον ισχυρισμό ότι πρόκειται για Τεχνική Διαφορά, το Διαιτητικό Δικαστήριο αποφασίζει για τη φύση της Διαφοράς εντός προθεσμίας είκοσι μίας (21) ημερολογιακών ημερών από την προβολή του σχετικού ισχυρισμού και η απόφασή του αυτή είναι δεσμευτική και αμετάκλητη για τα Μέρη. Εάν με την απόφασή του αυτή ορίσει ότι πρόκειται για Τεχνική Διαφορά, τότε αυτή πρέπει να παραπεμφθεί από τα Μέρη στη Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών και δεν εξετάζεται από το Διαιτητικό Δικαστήριο παρά μόνον μετά την έκδοση του Πορίσματος και στο μέτρο που συντρέχουν οι προϋποθέσεις του Άρθρου 33.2.8(α). Η Επιτροπή Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών που θα συγκροτηθεί δεσμεύεται από την απόφαση του Διαιτητικού Δικαστηρίου ως προς τη φύση της Διαφοράς ως Τεχνικής Διαφοράς. Ο ισχυρισμός του καθ’ ου η αίτηση ότι η παραπεμφθείσα απευθείας στη Διαιτησία Διαφορά είναι Τεχνική Διαφορά, μπορεί να προβληθεί μόνο προ της κατάρτισης της περίληψης των αιτημάτων (terms of reference) του άρθρου 23 των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου.

33.3.4 Το Διαιτητικό Δικαστήριο αποτελείται από τρεις (3) Διαιτητές. Έναρξη της διαδικασίας της Διαιτησίας αποτελεί η υποβολή από το προσφεύγον στη Διαιτησία Μέρος στη Γραμματεία του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου της

Αίτησης (“Request”) για τη διενέργεια Διαιτησίας που προβλέπεται στο άρθρο 4 των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου και στην οποία θα ορίζεται υποχρεωτικά ο Διαιτητής του προσφεύγοντος Μέρους. Ο ορισμός του δεύτερου Διαιτητή από το άλλο Μέρος γίνεται υποχρεωτικά με την Απάντηση στην Αίτηση («Answer») που προβλέπεται στο άρθρο 5 των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου. Η Αίτηση και η Απάντηση στην Αίτηση υποβάλλονται στη Γραμματεία του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου. Σε περίπτωση που το άλλο Μέρος, είτε δεν υποβάλει Απάντηση στην Αίτηση ή με την Απάντησή του δεν διορίζει το δεύτερο Διαιτητή, αυτός θα οριστεί από το Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, μετά από σχετικό αίτημα του προσφεύγοντος Μέρους. Ο τρίτος Διαιτητής θα διοριστεί μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την επίδοση της Απάντησης στην Αίτηση στο προσφεύγον μέρος, από τους δύο Διαιτητές που έχουν ορίσει τα Μέρη και θα γνωστοποιηθεί στα Μέρη εντός πέντε (5) ημερολογιακών ημερών από τον διορισμό του. Σε περίπτωση που μέσα στην προθεσμία αυτή οι δύο Διαιτητές δεν συμφωνήσουν στο πρόσωπο του τρίτου Διαιτητή, και με την επιφύλαξη τυχόν παράτασης της προθεσμίας αυτής με συμφωνία των Μερών, ο τρίτος Διαιτητής θα διοριστεί από το Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ICC) στο Παρίσι μετά από σχετικό αίτημα οποιουδήποτε Μέρους.

33.3.5 Εάν παραστεί ανάγκη αντικατάστασης Διαιτητή, ο αντικαταστάτης διορίζεται από το Μέρος που όρισε τον αντικαθιστάμενο, εντός προθεσμίας είκοσι (20) ημερολογιακών ημερών από την καθ΄ οιονδήποτε τρόπο παύση των καθηκόντων του αντικαθιστάμενου Διαιτητή, άλλως σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας αυτής, από το Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου μετά από αίτηση του άλλου Μέρους. Σε περίπτωση αντικατάστασης του τρίτου Διαιτητή εφαρμόζονται οι προβλέψεις του Άρθρου 33.3.4.

33.3.6 Η Διαιτησία διεξάγεται στην Αθήνα και στην Ελληνική γλώσσα. Η ευθύνη και η δαπάνη της τυχόν απαιτούμενης μετάφρασης ή διερμηνείας βαρύνει αποκλειστικά το Συμβαλλόμενο Μέρος που ορίζει Διαιτητή που δεν ομιλεί την Ελληνική γλώσσα και δεν καταλογίζεται στη δαπάνη της Διαδικασίας Επίλυσης Διαφοράς. Προς αποφυγή αμφιβολιών, οποιοσδήποτε συμμετέχων σε Διαιτησία δύναται να επικοινωνεί στην Αγγλική (ή σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα της επιλογής του). Στην περίπτωση αυτή θα παρέχονται μεταφράσεις

(εγγράφων) ή διερμηνεία (για προφορικές επικοινωνίες) στα Ελληνικά, με έξοδα και επιμέλεια του ενδιαφερομένου Μέρους. Το Διαιτητικό Δικαστήριο υποστηρίζεται από γραμματέα, απόφοιτο νομικής σχολής, τον οποίο υποχρεούται να διορίσει με πρακτικό του αμέσως μετά τη συγκρότησή του.

33.3.7 Το Διαιτητικό Δικαστήριο, ύστερα από έγγραφο αίτημα κάθε Μέρους στη Διαιτησία, δύναται να διατάξει τα κατάλληλα ασφαλιστικά μέτρα.

33.3.8 Με την επιφύλαξη των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, η Διαιτητική Απόφαση καθορίζει το ύψος των δαπανών της Διαιτησίας (στις οποίες δεν περιλαμβάνονται και οι δαπάνες που βαρύνουν τον διορίζοντα Διαιτητή μη ομιλούντα την Ελληνική γλώσσα, σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 33.3.6), συμπεριλαμβανομένων και των αμοιβών των Διαιτητών, οι οποίες πρέπει να περιορίζονται στο ελάχιστο όριο του Πινακίου Αμοιβών Διαιτητών του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, όπως και της αποζημίωσης των εύλογων προσωπικών εξόδων τους και την οριστική κατανομή τους στα Μέρη. Με την επιφύλαξη του Άρθρου 33.1.5 και των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, η Διαιτητική Απόφαση εκδίδεται το συντομότερο δυνατό και πάντως όχι πέραν των τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία υπογραφής της περίληψης των αιτημάτων από το Διαιτητικό Δικαστήριο και τα διάδικα Μέρη. Το Διαιτητικό Δικαστήριο δύναται, κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε Μέρους ή με πρωτοβουλία του, να παρατείνει την προθεσμία αυτή.

33.3.9 Η Διαιτητική Απόφαση είναι οριστική και αμετάκλητη και δεν υπόκειται σε κανένα τακτικό ή έκτακτο ένδικο μέσο ή βοήθημα, περιλαμβανομένης της αγωγής ακύρωσης του άρθρου 897 επ. του Κ.Πολ.Δ., δεν κατατίθεται στη Γραμματεία του Μονομελούς Πρωτοδικείου, αποτελεί δε τίτλο εκτελεστό χωρίς να απαιτείται επικύρωση αυτής από τα τακτικά Δικαστήρια και τα Μέρη δεσμεύονται να συμμορφωθούν αμέσως με τους όρους της. Το Άρθρο 33 των Κανόνων Διαιτησίας του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου δεν εφαρμόζεται κατά την έκδοση της Διαιτητικής Απόφασης.

33.3.10 Ο Παραχωρησιούχος δύναται να συμψηφίσει τα ποσά που επιδικάζονται σε αυτόν με Διαιτητική Απόφαση χωρίς οποιεσδήποτε περαιτέρω διατυπώσεις, όπως ενδεικτικά της διαδικασίας που έχει οριστεί στο ν.δ. 356/1974 (ΚΕΔΕ), στην ΠΟΛ 1022/2012 και στο ν. 4174/2013.

33.4 ΔΑΝΕΙΣΤΕΣ

Σε περίπτωση που προκύψει διαφορά μεταξύ του Δημοσίου, του Παραχωρησιούχου ή των Δανειστών βάσει ή σε σχέση με συγκεκριμένες διατάξεις της παρούσας Σύμβασης που θα συμφωνηθούν με τη συμφωνία του Άρθρου16.3.5, οι Δανειστές θα δικαιούνται να παραπέμψουν την εν λόγω διαφορά στις διαδικασίες επίλυσης διαφορών που προβλέπονται στο παρόν Άρθρο 33, ωσάν οι Δανειστές να ήταν συμβαλλόμενοι στην παρούσα Σύμβαση. Σε περίπτωση που σε εφαρμογή της παρούσας διάταξης προκύψει διαφορά μεταξύ Δημοσίου, Παραχωρησιούχου και Δανειστών κατά την οποία τα συμφέροντα του Παραχωρησιούχου και των Δανειστών είναι αντίθετα, τότε το Διαιτητικό Δικαστήριο του Άρθρου 33.3.4 συντίθεται από πέντε (5) Διαιτητές εκ των οποίων τρεις ορίζονται ανά ένας από έκαστο των διαδίκων και ο τέταρτος και πέμπτος και ο εξ αυτών Επιδιαιτητής ορίζονται με συμφωνία των τριών Διαιτητών εντός της προθεσμίας του Άρθρου 33.3.4. Σε περίπτωση που μέσα στην προθεσμία αυτή οι τρεις Διαιτητές δεν συμφωνήσουν στο πρόσωπο του τέταρτου και πέμπτου Διαιτητή, αυτοί και ο εξ αυτών Επιδιαιτητής θα οριστούν από το Διεθνές Διαιτητικό Δικαστήριο του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου μετά από σχετικό αίτημα οποιουδήποτε Μέρους. Σε περίπτωση διαφωνίας περί του αν τα συμφέροντα του Παραχωρησιούχου και των Δανειστών είναι αντίθετα, αποφασίζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό το αρμόδιο δικαστήριο του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 2735/1999. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του ανωτέρω Άρθρου 33.3.

33.5 Όλες οι προθεσμίες του παρόντος Άρθρου 33 δύνανται να παρατείνονται με έγγραφη συμφωνία μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών ή, κατά περίπτωση, και των Δανειστών.

34. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

34.1 Οι πληρωμές στον Παραχωρητή δυνάμει του Άρθρου 20.1 (Πληρωμές στον Παραχωρητή) αποτελούν εισόδημα για τον Παραχωρητή, το οποίο υπόκειται σε ΦΠΑ. Η Ετήσια Αμοιβή συνιστά δαπάνη λειτουργίας για τον Παραχωρησιούχο, ενώ η Αμοιβή Παραχώρησης όχι. Η καταβολή μέρους της Αμοιβής Παραχώρησης που πρέπει να πληρωθεί από τον Παραχωρησιούχο δυνάμει του Άρθρου 20.1.1 (a) κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης ή πριν από αυτή και η οποία ισούται με το ποσό του ΦΠΑ που αντιστοιχεί στην Αμοιβή Παραχώρησης, θα αναβάλλεται, κατά τη διακριτική ευχέρεια του Παραχωρησιούχου, έως ότου το εν λόγω ποσό ΦΠΑ πράγματι επιστραφεί από το Δημόσιο στον Παραχωρησιούχο, υπό την προϋπόθεση εκχώρησης στον Παραχωρητή ισόποσου πιστωτικού υπολοίπου ΦΠΑ δυνάμει του παρόντος Άρθρου. Ο Παραχωρησιούχος θα επιδιώκει δεόντως και εγκαίρως την επιστροφή οποιουδήποτε πιστωτικού υπολοίπου ΦΠΑ, συμπεριλαμβανομένου τόκου υπερημερίας για τυχόν καθυστερήσεις στην εν λόγω επιστροφή ΦΠΑ. Διευκρινίζεται ότι η εκχώρηση του πιστωτικού υπολοίπου ΦΠΑ δυνάμει του παρόντος Άρθρου θα εκτείνεται επίσης στον τόκο υπερημερίας για τυχόν καθυστερήσεις στην εν λόγω επιστροφή ΦΠΑ.

34.2 (a) Για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 33 του ν. 2859/2000, οι Επικείμενες Εργασίες και οποιεσδήποτε κεφαλαιουχικές δαπάνες και εργασίες βαριάς συντήρησης που διενεργούνται από τον Παραχωρησιούχο κατά τη διάρκεια των Επικείμενων Εργασιών θεωρούνται «Ενιαίο Επενδυτικό Αγαθό», όπως αυτό ορίζεται στην περίπτωση α’ της παραγράφου 4 του άρθρου 33 του ως άνω νόμου. Οι διατάξεις του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3 του άρθρου 33 του ν. 2859/2000, όπως εκάστοτε ισχύουν, εφαρμόζονται αναλόγως στην παρούσα Σύμβαση, παρότι ο Παραχωρησιούχος δεν αποτελεί Οργανισμό ή επιχείρηση Κοινής Ωφέλειας,

(b) Η επιστροφή τυχόν πιστωτικού υπολοίπου του ΦΠΑ στον Παραχωρησιούχο θα πραγματοποιείται εντός του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται στη Νομοθεσία και, σε κάθε περίπτωση, όχι σε περισσότερες από ενενήντα (90) ημέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Εάν σημειωθεί υπέρβαση της συγκεκριμένης προθεσμίας, το Δημόσιο θα καταβάλει στον Παραχωρησιούχο τόκους υπερημερίας αναφορικά με το ποσό που πρέπει να αποζημιωθεί, ενώ το χρονικό

διάστημα της συσσώρευσης θα υπολογιστεί σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 53 του ν. 4174/2013, όπως αυτή εκάστοτε ισχύει, με επιτόκιο το οποίο θα καθορίζεται κάθε φορά δυνάμει της παραγράφου 4 του άρθρου 53 του εν λόγω νόμου.

34.3 Οι συσσωρευμένες ζημίες του Παραχωρησιούχου μπορούν να μεταφερθούν εις νέον ώστε να συμψηφιστούν με τα φορολογητέα κέρδη οποιωνδήποτε επόμενων χρήσεων χωρίς χρονικό περιορισμό.

34.4 Η συνολική επενδυτική δαπάνη η οποία θα περιλαμβάνει το κόστος της Σύμβασης Μελέτης - Κατασκευής, συμπεριλαμβανομένου του αρχικού κόστους του συνολικά απαιτούμενου εξοπλισμού και οποιασδήποτε δαπάνης και εξόδου κάθε φύσης, συμπεριλαμβανομένων των τόκων με τους οποίους έχει επιβαρυνθεί ο Παραχωρησιούχος πριν από την λήξη της Περιόδου Επικείμενων Εργασιών, μαζί με την Αμοιβή Παραχώρησης δύνανται να κεφαλαιοποιηθούν (συνολικά ή εν μέρει) και να θα αποσβεστεί κατ’ επιλογή του Παραχωρησιούχου είτε με τη σταθερή μέθοδο καθ’ όλη τη διάρκεια της κατά περίπτωση εναπομείνασας Περιόδου Παραχώρησης (ανάλογα με τον χρόνο επίτευξης κάθε Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας) είτε δυνάμει της μεθόδου και των ποσοστών απόσβεσης βάσει του άρθρου 24 του ν. 4172/2013, όπως εκάστοτε ισχύει.

34.5 Τα έξοδα τόκων που καθίστανται δεδουλευμένα βάσει των Καθορισμένων Δανειακών Συμβάσεων (εάν υπάρχουν) και των Δευτερογενών Δανειακών Συμβάσεων μπορούν να αφαιρεθούν, στον βαθμό που επιτρέπεται από τα άρθρα 23 και 49 του ν. 4172/2013, από τα έσοδα του φορολογικού έτους στο οποίο καθίστανται δεδουλευμένοι, ανεξάρτητα από τον χρόνο έναρξης της λειτουργίας των επιμέρους έργων που συμπεριλαμβάνονται στις Επικείμενες Εργασίες εν λόγω τμημάτων, με την προϋπόθεση ότι δεν θα κεφαλαιοποιηθούν από τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με το Άρθρο 34.4.

34.6 Όλες οι πληρωμές θα πρέπει να καταβάλλονται από το Δημόσιο αναφορικά με αποζημιώσεις οποιουδήποτε είδους δυνάμει των Άρθρων 4.5.2.1 (d), 23, 25, 26 και 27 θα πραγματοποιούνται σε εκκαθαρισμένα κεφάλαια, χωρίς ΦΠΑ, χωρίς μειώσεις λόγω τελών χαρτοσήμου ή χρεώσεων και αμοιβών τρίτων, εκτός από τις περιπτώσεις στις οποίες απαιτείται από τη Νομοθεσία. Εάν ισχύει τέλος χαρτοσήμου, χρέωση ή αμοιβή τρίτου κατά τη στιγμή της πληρωμής, το ποσό της αποζημίωσης θα αυξηθεί με το ποσό του εν λόγω τέλους χαρτοσήμου, χρέωσης ή αμοιβής τρίτου.

34.7 Η Ετήσια Αμοιβή που είναι πληρωτέα από τον Παραχωρησιούχο στον Παραχωρητή απαλλάσσεται φόρων, εκτός του ΦΠΑ, και αφαιρείται από τα έσοδα του Παραχωρησιούχου του φορολογικού έτους κατά το οποίο καταβλήθηκε.

34.8 Προς αποφυγή αμφιβολιών, ο Παραχωρησιούχος απαλλάσσεται από οποιαδήποτε υποχρέωση που προκύπτει από το ν. 4223/2013, όπως ισχύει, ή από οποιονδήποτε άλλο Νόμο με παρόμοιο αποτέλεσμα, καταβολής φόρων ή δασμών (ειδικών ή συγκεντρωτικών) αναφορικά με το Έργο Παραχώρησης.

34.9 Κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Κυρωτικού Νόμου, ο Παραχωρησιούχος θα απαλλαγεί από κάθε υποχρέωση που απορρέει από οποιονδήποτε νόμο (συμπεριλαμβανομένων των Β.Δ. 24.9/20.10.1958, ν.δ. 318/1969, ν. 25/1975, ν. 1080/1980 και ν. 2130/1993) για την καταβολή τελών ή φόρων σε οποιοδήποτε οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης για τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας που αποτελούν το αντικείμενο των εν λόγω φόρων ή τελών αναφορικά με τα έργα που θα εκτελεστούν ή/και τις υπηρεσίες που θα παρασχεθούν σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση ή/και εν γένει την Παραχώρηση, καθώς και από την καταβολή κάθε άλλης δημοτικής προσόδου, όπως ενδεικτικά τέλη ακίνητης περιουσίας (ΤΑΠ).

34.10 Η Χρηματοδοτική Συμβολή του Δημοσίου που συνιστά επιδότηση κεφαλαίου του Άρθρου 16.2 της παρούσας δεν επιβαρύνεται με ΦΠΑ και δεν υπόκειται σε φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων, παρακράτηση φόρου εισοδήματος και εν γένει σε οποιοδήποτε άλλο φόρο.

35. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

35.1 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

35.1.1 Το Δημόσιο δικαιούται οποτεδήποτε κατά την διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης να ζητήσει από τον Παραχωρησιούχο να προβεί σε Τροποποίηση και ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται, υπό την επιφύλαξη του Άρθρου 35.1.7, να εφαρμόσει την αιτούμενη Τροποποίηση στο Έργο.

35.1.2 Το Δημόσιο δύναται να ζητήσει οποιαδήποτε Τροποποίηση υπό τον όρο της πλήρωσης των προϋποθέσεων του ν. 4413/2016 και των εκάστοτε ισχυουσών διατάξεων περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

35.1.3 Ο Παραχωρησιούχος δεν δικαιούται οποιαδήποτε πληρωμή ή αποζημίωση για ή αναφορικά με μια Τροποποίηση, εκτός εάν άλλως προβλέπεται στο παρόν Άρθρο 35.

35.1.4 Σε περίπτωση που το Δημόσιο επιθυμεί μία Τροποποίηση γνωστοποιεί αυτό εγγράφως στον Παραχωρησιούχο κοινοποιώντας σε αυτόν μία Πρόταση Τροποποίησης (η «**Πρόταση Τροποποίησης**»), η οποία περιλαμβάνει, κατ’ ελάχιστον, αναλυτική περιγραφή της προτεινόμενης Τροποποίησης και τις απαιτήσεις του Δημοσίου σε σχέση με την υλοποίηση της εν λόγω Τροποποίησης.

35.1.5 Εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος και σε κάθε περίπτωση εντός σαράντα (40) ημερών από την λήψη της Πρότασης Τροποποίησης - όπως αυτή η προθεσμία έχει τυχόν παραταθεί κατόπιν συμφωνίας του Παραχωρησιούχο με το Δημόσιο – ο Παραχωρησιούχος θα κοινοποιήσει στο Δημόσιο έγγραφό του στο οποίο θα περιλαμβάνονται αναλυτικά και τεκμηριωμένα κατ’ ελάχιστον οι ακόλουθες πληροφορίες (η «**Αξιολόγηση Τροποποίησης**»):

(i) διάγραμμα ενεργειών που απαιτούνται για την υλοποίηση της Τροποποίησης καθώς και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της αιτούμενης Τροποποίησης,

(ii) την εκτίμηση του Παραχωρησιούχου ως προς την τυχόν επίπτωση της Τροποποίησης στο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών καθώς και τυχόν επιπτώσεις στις υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου ως προς τις Επικείμενες Εργασίες ή/και τις Δραστηριότητες υπό την παρούσα Σύμβαση, συμπεριλαμβανομένης της τυχόν επίπτωσης στην ικανότητα του Παραχωρησιούχου να τηρεί του Βασικούς Δείκτες Απόδοσης,

(iii) περιγραφή των τυχόν αναγκαίων προσαρμογών που απαιτούνται ως προς τις Επικείμενες Εργασίες ή/και στις Δραστηριότητες. καθώς και τις προτεινόμενες ενέργειες εφαρμογής αυτών,

(iv) ενδεχόμενη μείωση ή αύξηση Εσόδων ως αποτέλεσμα της Τροποποίησης σε σχέση με το Επικαιροποιημένο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο συνοδευόμενη από σχετική ανάλυση της εκτίμησης μείωσης ή αύξησης Εσόδων,

(v) αναλυτική περιγραφή των μεταβολών (αυξητικών ή μειωτικών) στις Κεφαλαιουχικές Δαπάνες ή/και στα Λειτουργικά Έξοδα του Έργου που θα επέλθουν ως άμεση συνεπεία της Τροποποίησης,

(vi) τον τρόπο με τον οποίο υπολογίζονται με οικονομικά αποδοτικό τρόπο οι Κεφαλαιουχικές Δαπάνες και/ή τα Λειτουργικά Έξοδα που πρόκειται να υποστεί ή να αποφύγει ο Παραχωρησιούχος, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σχετικών χρηματοδοτικών δαπανών που πρόκειται να υποστεί ή να αποφύγει ο Παραχωρησιούχος ως αποτέλεσμα των εν λόγω Κεφαλαιουχικών Δαπανών και/ή Λειτουργικών Εξόδων

(vii) οποιαδήποτε άλλη σχετική πληροφορία έχει ευλόγως ζητήσει το Δημόσιο με την Πρόταση Τροποποίησης.

Σε περίπτωση που η Πρόταση Τροποποίησης αφορά σε εκτέλεση συμπληρωματικών εργασιών, οι πρόσθετες Κεφαλαιουχικές Δαπάνες που θα περιλαμβάνονται στην Αξιολόγηση Τροποποίησης θα υπολογίζονται:

(a) επί τη βάσει του Τιμολογίου Εργασιών αναθεωρημένες κατά το χρόνο εκτέλεσης των συμπληρωματικών εργασιών, με την εκάστοτε ισχύουσα αναθεώρηση, ή

(b) σε περίπτωση κατά την οποία οποιοδήποτε στοιχείο (ή στοιχεία) των συμπληρωματικών εργασιών δεν καλύπτεται (ή δεν καλύπτονται) από το Τιμολόγιο Εργασιών, κατ' αναλογία με την ανάλυση του οικονομικού αντικειμένου του Τιμήματος Επικείμενων Εργασιών, ή

(c) για συμπληρωματικές εργασίες που δεν καταλαμβάνονται από τις ανωτέρω περιπτώσεις, με βάση τα δεδομένα πραγματικού κόστους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εδάφιο (γ) της παραγράφου 5 του άρθρου 156 του ν. 4412/2016.

Στην περίπτωση αυτή, η προκύπτουσα δαπάνη των συμπληρωματικών εργασιών περιλαμβάνει ανοιγμένη και την αμοιβή των τυχόν συμπληρωματικών μελετών και προσαυξάνεται με ποσό γενικών εξόδων και οφέλους εργολάβου (Γ.Ε. & Ο.Ε.), που αντιστοιχεί σε ποσοστό δεκαοκτώ επί τοις εκατό (18%) και, εάν οι συμπληρωματικές εργασίες στις οποίες αφορά η Πρόταση Τροποποίησης, ζητείται να εκτελεσθούν κατά την περίοδο Επικείμενων Εργασιών, με την τυχόν πρόσθετη αμοιβή του Ανεξάρτητου Μηχανικού.

35.1.6 Η Αξιολόγηση Τροποποίησης θα συνταχθεί από τον Παραχωρησιούχο κατά τρόπο ώστε:

(i) να αποφευχθεί, στο μέτρο του δυνατού, η ανάγκη για την έκδοση νέων Αδειών ή η τροποποίηση υφιστάμενη Άδειας,

(ii) η εκτίμηση του Παραχωρησιούχου να υποστηρίζεται από τα εσωτερικά κόστη του Παραχωρησιούχου και των Υπεργολάβων αυτού, όπως αυτά θα δύνανται να επιβεβαιωθούν από το Δημόσιο, και στην περίπτωση που αφορούν στις Επικείμενες Εργασίες και από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό,

(iii) να είναι σύμφωνη και να ικανοποιεί τις απαιτήσεις του Δημοσίου ως προς την Τροποποίηση,

(iv) να περιορίζει τις τυχόν δυσμενείς επιπτώσεις στην λειτουργία του Έργου Παραχώρησης,

(v) να αποφεύγεται ο διπλός υπολογισμός.

35.1.7 Κατ’ εξαίρεση ο Παραχωρησιούχος δικαιούται να μην δεχθεί να υλοποιήσει την Τροποποίηση, γνωστοποιώντας τούτο εγγράφως στο Δημόσιο, αποκλειστικά εφόσον συντρέχει μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

(i) η Τροποποίηση θα μπορούσε, εάν εφαρμοζόταν, να οδηγήσει σε παραβίαση της Νομοθεσίας περί ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων παραχώρησης,

(ii) η Τροποποίηση θα μπορούσε, εάν εφαρμοζόταν, να επηρεάσει ουσιωδώς αρνητικά τα Έσοδα ή την δυνατότητα του Παραχωρησιούχου να εισπράττει Διόδια Τέλη,

(iii) η Τροποποίηση θα μπορούσε, εάν εφαρμοζόταν, να οδηγήσει σε θεμελιώδη μεταβολή της φύσης ή του αντικειμένου του Έργου, ή

(iv) η Τροποποίηση θα μπορούσε, εάν εφαρμοζόταν, να μεταβάλει ουσιωδώς τον επιμερισμό κινδύνων, ή

(v) η Τροποποίηση θα μπορούσε, εάν εφαρμοζόταν, να οδηγήσει σε καθυστέρηση της Ημερομηνίας Περάτωσης Επικείμενων Εργασιών, πλέον του τριάντα τοις εκατό (30%) συνυπολογιζομένων των παρατάσεων που τυχόν έχουν χορηγηθεί δυνάμει της παρούσας, ή

(vi) η προτεινόμενη Τροποποίηση δεν είναι εφικτή εξαιτίας κατασκευαστικών, λειτουργικών, μηχανικών ή άλλων τεχνικών λόγων ή δεν υπάρχει επαρκής χρόνος για εφαρμογή της εν λόγω Τροποποίησης πριν τη λήξη της Περιόδου Παραχώρησης,

35.1.8 Εντός τριάντα (30) Εργασίμων Ημερών από την λήψη της Αξιολόγησης Τροποποίησης από τον Παραχωρησιούχο, το Δημόσιο δικαιούται:

(i) να αποδεχθεί την Αξιολόγηση Τροποποίησης και να προβεί στην έκδοση Εντολής Τροποποίησης, ή

(ii) να μεταβάλει το αντικείμενο της αιτούμενης Τροποποίησης εκδίδοντας νέα Πρόταση Τροποποίησης, ή

(iii) να απορρίψει εν όλω ή εν μέρει την Αξιολόγηση Τροποποίησης του Παραχωρησιούχου, ή

(iv) να αποσύρει την Πρόταση Τροποποίησης, ή

(v) να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες, τις οποίες ο Παραχωρησιούχος θα πρέπει να παράσχει εντός προθεσμίας που θα του τάξει το Δημόσιο η οποία δεν δύναται να είναι μικρότερη των δέκα (10) ημερών,

γνωστοποιώντας τούτο εγγράφως στον Παραχωρησιούχο.

35.1.9 Στην περίπτωση που το Δημόσιο απορρίψει την Αξιολόγηση Τροποποίησης, το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος θα διαβουλευθούν προκειμένου να συμφωνήσουν σε μία κοινώς αποδεκτή λύση σχετικά με την Τροποποίηση. Σε περίπτωση που το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος δεν καταλήξουν σε συμφωνία εντός τριάντα (30) ημερών από την λήψη της υπό Άρθρο 35.1.8 γνωστοποίησης του Δημοσίου, η προκύπτουσα Διαφορά θα επιλύεται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 33 της παρούσας.

35.1.10 Στην περίπτωση του Άρθρου 35.1.8 (i) ανωτέρω ή σε περίπτωση που το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με την Τροποποίηση μετά από διαβουλεύσεις ή μετά την έκδοση απόφασης του Διαιτητικού Δικαστηρίου ή της Επιτροπής Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών,

σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 35.1.9 ανωτέρω, το Δημόσιο θα εκδίδει Εντολή Τροποποίησης προς τον Παραχωρησιούχο σύμφωνα με την Αξιολόγηση Τροποποίησης ή την συμφωνία των μερών ή/και την απόφαση του αρμοδίου δικαιοδοτικού οργάνου, αντίστοιχα. Το Δημόσιο δικαιούται να αποσύρει την Πρόταση Τροποποίησης σε περίπτωση που μετά την έκδοση της απόφασης του αρμοδίου δικαιοδοτικού οργάνου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 35.1.9, κρίνει ότι οι όροι της Τροποποίησης δεν είναι ικανοποιητικοί για αυτό.

35.1.11 Μετά την έκδοση της Εντολής Τροποποίησης ο Παραχωρησιούχος:

(i) υποχρεούται να υλοποιήσει την Τροποποίηση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Εντολή Τροποποίησης, και

(ii) θα απαλλάσσεται από τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την παρούσα υπό τον όρο και στην έκταση που αυτό προβλέπεται στην Εντολή Τροποποίησης.

35.1.12

(a) Ειδικώς σε περίπτωση που η Τροποποίηση αφορά σε εκτέλεση Συμπληρωματικών Έργων η αξία των οποίων υπερβαίνει τα € 5.225.0000, ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να προσκομίσει στο Δημόσιο Εγγυητική Επιστολή Καλής Εκτέλεσης Συμπληρωματικών Έργων ποσού ίσου με το πέντε στα εκατό (5%) επί τοις εκατό της αξίας αυτών συνταγμένης κατά το υπόδειγμα του Τμήματος 2 του Προσαρτήματος 1, κατάλληλα προσαρμοσμένο.

(b) Η επίβλεψη της εκτέλεσης των Συμπληρωματικών Έργων στα οποία αφορά η Τροποποίηση διενεργείται, εφόσον αυτά εκτελούνται κατά την διάρκεια της Περιόδου Επικείμενων Εργασιών, από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 10 της παρούσας και το Δημόσιο βαρύνεται με την τυχόν πρόσθετη αμοιβή του Ανεξάρτητου Μηχανικού για την επίβλεψη αυτή. Μετά το πέρας των υπηρεσιών του Ανεξάρτητου Μηχανικού η επίβλεψη της εκτέλεσης των Συμπληρωματικών Έργων στα οποία αφορά η Τροποποίηση θα διενεργείται από όργανα του Δημοσίου, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας και συμπληρωματικά με τις διατάξεις περί εκτελέσεως δημοσίων έργων.

35.2 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

35.2.1 Το Δημόσιο δύναται να ζητήσει από τον Παραχωρησιούχο να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να εξασφαλίσει χρηματοδότηση για το σύνολο των εκτιμώμενων πρόσθετων Κεφαλαιουχικών Δαπανών που προκύπτουν λόγω της Τροποποίησης με όρους ικανοποιητικούς για τα Μέρη.

35.2.2 Εάν ο Παραχωρησιούχος, καταβάλλοντας κάθε εύλογη προσπάθεια, δεν επιτύχει να εξασφαλίσει χρηματοδότηση σύμφωνα με το Άρθρο 35.2.1 εντός σαράντα (40) Εργάσιμων Ημερών από την ημερομηνία λήψης του σχετικού έγγραφου αιτήματος του Δημοσίου, τότε ο Παραχωρησιούχος δεν θα έχει καμία υποχρέωση να υλοποιήσει την Τροποποίηση, εκτός αν το Δημόσιο συμφωνήσει εντός δεκαπέντε (15) Εργασίμων Ημερών από την εκπνοή της προηγούμενης προθεσμίας να καταβάλει το ίδιο τις δαπάνες για τις οποίες δεν εξασφαλίστηκε χρηματοδότηση.

35.2.3 Στην περίπτωση που το Δημόσιο αναλάβει να καταβάλει το ίδιο τις δαπάνες για πρόσθετες Κεφαλαιουχικές Δαπάνες, το Δημόσιο και ο Παραχωρησιούχος θα συμφωνούν:

(α) ένα πρόγραμμα πληρωμών αναφορικά με την καταβολή αυτού του ποσού, στο οποίο θα απεικονίζονται τα ποσά και οι χρόνοι καταβολής των δαπανών που θα προκληθούν στον Παραχωρησιούχο από την εφαρμογή της Τροποποίησης,

(β) όταν η πληρωμή για μέρος της Τροποποίησης αφορά την εκτέλεση (ή την επίτευξη συγκεκριμένης προόδου) συγκεκριμένου στοιχείου της Τροποποίησης, έναν αντικειμενικό τρόπο πιστοποίησης ότι το αντίστοιχο μέρος της Τροποποίησης έχει εκτελεστεί επιτυχώς, προκειμένου να καταβληθεί η πληρωμή σύμφωνα με το πρόγραμμα πληρωμών.

Σε περίπτωση διαφωνίας τα ανωτέρω θα επιλύονται σύμφωνα με το Άρθρο 33.

35.3 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ – ΩΦΕΛΟΥΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

35.3.1 Σε περίπτωση που σύμφωνα με την Αξιολόγηση Τροποποίησης και σύμφωνα με τη σχετική Εντολή Τροποποίησης επιβεβαιώθηκε από το Δημόσιο ή και τον Παραχωρητή ότι η Τροποποίηση πρόκειται να φέρει τον Παραχωρησιούχο σε χειρότερη οικονομική θέση (ενδεικτικά λόγω μείωσης

Εσόδων, αύξησης Λειτουργικών Δαπανών, πρόσθετων Κεφαλαιουχικών Δαπανών και προκύπτοντος κόστους χρηματοδότησης είτε λόγω άλλης αιτίας) ο Παραχωρησιούχος θα δικαιούται αποζημίωση λόγω Τροποποίησης η οποία θα καταβάλλεται από το Δημόσιο και θα υπολογίζεται βάσει αναπροσαρμογής του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου σύμφωνα με τη διαδικασία του Προσαρτήματος 9, σε συνδυασμό με το τελευταίο εδάφιο του Άρθρου 35.1.5.

35.3.2 Εάν η Τροποποίηση σύμφωνα με την Αξιολόγηση Τροποποίησης και σύμφωνα με τη σχετική Εντολή Τροποποίησης είναι ή αναμένεται να είναι επωφελής για τον Παραχωρησιούχο, ο Παραχωρητής θα δικαιούται και ο Παραχωρησιούχος θα υποχρεούται να καταβάλει στον Παραχωρητή το ποσό με το οποίο επωφελήθηκε, υπολογιζόμενο βάσει αναπροσαρμογής του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου, σύμφωνα με τη διαδικασία του Προσαρτήματος 9.

36. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

36.1 Με την εξαίρεση των Προσαρτημάτων της, η παρούσα Σύμβαση μπορεί να τροποποιείται μόνο κατόπιν έγγραφης συμφωνίας μεταξύ του Παραχωρητή, του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου που θα κυρώνεται με νόμο. Η κατάργηση ή τροποποίηση της παρούσας με νόμο χωρίς τη συμφωνία του Παραχωρησιούχου συνιστά Γεγονός Αθέτησης Δημοσίου.

36.2 Οποιαδήποτε συμφωνία για τροποποίηση της Σύμβασης μεταξύ του Παραχωρητή, του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου καταρτίζεται εγγράφως και υπογράφεται από τα πρόσωπα που ορίζονται στο Άρθρο 38.3.

36.3 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

36.3.1 Η τροποποίηση:

(i) των Προσαρτημάτων 1 έως και 7, 9, 10 και 11 γίνεται με συμφωνία του Παραχωρητή, του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου η οποία υπογράφεται από τα πρόσωπα του Άρθρου 36.2.

(ii) των Προσαρτημάτων 12, 13 και 14, γίνεται με συμφωνία των εκεί συμβαλλομένων μερών, μετά από έγγραφη συναίνεση του Παραχωρητή και του Δημοσίου, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο Άρθρο10 ως προς το Προσάρτημα 12 (Σύμβαση Ανεξάρτητου Μηχανικού) και στο Άρθρο 13 ως προς τα Προσαρτήματα 13 (Σύμβαση Μελέτης-Κατασκευής) και 14 (Σύμβαση Λειτουργίας-Συντήρησης).

(iii) του Προσαρτήματος 16 (Καταστατικό) γίνεται κατά τα προβλεπόμενα σε αυτό και υπό τους όρους του Άρθρου 17.

(iv) του Προσαρτήματος 8 (Χρηματοοικονομικό Μοντέλο) γίνεται κατά τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 18.

36.3.2 Το Προσάρτημα 15, δεν τροποποιείται.

36.3.3 Η τροποποίηση των Προσαρτημάτων σύμφωνα με τους όρους του παρόντος Άρθρου 36.3 δεν συνιστά τροποποίηση της Σύμβασης Παραχώρησης και δεν κυρώνεται με νόμο.

37. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

37.1 Η παρούσα Σύμβαση διέπεται από το Ελληνικό δίκαιο. Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Κυρωτικού Νόμου, η Σύμβαση διέπεται πρωτίστως από τις διατάξεις του Κυρωτικού Νόμου, οι οποίες ως ειδικότερες υπερισχύουν κάθε άλλης διάταξης ίδιας ή κατώτερης τυπικής ισχύος.

37.2 Ο Παραχωρησιούχος οφείλει να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσει ότι συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει με την παρούσα και ότι το Έργο εκτελείται σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης και τις διατάξεις της Νομοθεσίας, όπως αυτή τυχόν μεταβάλλεται συνεπεία οποιασδήποτε Μεταβολής Νομοθεσίας.

37.3 Υπό την επιφύλαξη των προβλεπομένων στο παρόν Άρθρο 37, ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει τις συνέπειες και τις δαπάνες που απορρέουν από ή σχετίζονται με οποιονδήποτε τρόπο με την Μεταβολή Νομοθεσίας και δεν διατηρεί οποιαδήποτε σχετική με τις εν λόγω συνέπειες ή δαπάνες αξίωση έναντι του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή.

37.4 Σε περίπτωση επέλευσης Αποζημιωτέας Μεταβολής Νομοθεσίας, ο Παραχωρησιούχος:

(i) θα απαλλάσσεται από τυχόν υποχρεώσεις του σύμφωνα με την παρούσα, η εκπλήρωση των οποίων κατέστη αδύνατη ως άμεση συνέπεια της Αποζημιωτέας Μεταβολής Νομοθεσίας,

(ii) θα δικαιούται αποζημίωσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 37.8 κατωτέρω,

(iii) θα λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσει την συμμόρφωσή του με την Αποζημιωτέα Μεταβολή Νομοθεσίας, και

(iv) θα προβεί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες και θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να ελαχιστοποιήσει τις δυσμενείς συνέπειες της Αποζημιωτέας Μεταβολής Νομοθεσίας.

37.5 Εάν η Αποζημιωτέα Μεταβολή Νομοθεσίας είναι επωφελής για τον Παραχωρησιούχο, ο Παραχωρητής θα δικαιούται και ο Παραχωρησιούχος θα υποχρεούται να καταβάλει στον Παραχωρητή το ποσό με το οποίο επωφελήθηκε, υπολογιζόμενο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 37.8.

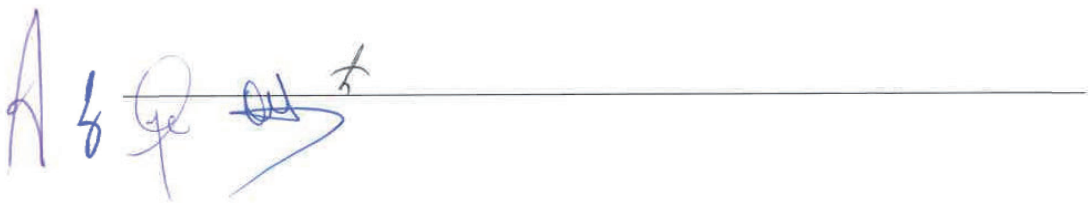

37.6 ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ- ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

37.6.1 Εάν έλαβε ή διαφαίνεται εύλογα ότι πρόκειται σύντομα να λάβει χώρα Αποζημιωτέα Μεταβολή Νομοθεσίας, τότε ο Παραχωρησιούχος θα υποβάλει έγγραφη γνωστοποίηση προς το Δημόσιο (η «**Ειδοποίηση Μεταβολής Νομοθεσίας**»), στην οποία θα περιλαμβάνονται:

(i) η Αποζημιωτέα Μεταβολή Νομοθεσίας που έχει επέλθει ή που πρόκειται να επέλθει, συνοδευόμενη από αναλυτική τεκμηρίωση ως προς τον χαρακτηρισμό αυτής ως Αποζημιωτέας Μεταβολής Νομοθεσίας,

(ii) η εκτίμηση του Παραχωρησιούχου ως προς την τυχόν επίπτωση της Αποζημιωτέας Μεταβολής Νομοθεσίας στο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών, καθώς και τυχόν επιπτώσεις στις υποχρεώσεις του Παραχωρησιούχου ως προς τις Επικείμενες Εργασίες ή/και τις Δραστηριότητες υπό την παρούσα Σύμβαση, συμπεριλαμβανομένης της τυχόν επίπτωσης στην ικανότητα του Παραχωρησιούχου να τηρεί τους Βασικούς Δείκτες Απόδοσης,

(iii) περιγραφή των τυχόν αναγκαίων προσαρμογών που απαιτούνται ως προς τις Επικείμενες Εργασίες ή/και στις Δραστηριότητες καθώς και οι προτεινόμενες ενέργειες εφαρμογής αυτών,

(iv) ενδεχόμενη μείωση ή αύξηση των Εσόδων ως αποτέλεσμα της Αποζημιωτέας Μεταβολής Νομοθεσίας, σε σχέση με το Επικαιροποιημένο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο συνοδευόμενη από σχετική ανάλυση της εκτίμησης μείωσης ή αύξησης Εσόδων,

(v) αναλυτική περιγραφή των μεταβολών (αυξητικών ή μειωτικών) στις Κεφαλαιουχικές Δαπάνες ή/και τα Λειτουργικά Έξοδα του Έργου, οι οποίες έχουν επέλθει ως άμεση συνεπεία της Αποζημιωτέας Μεταβολής Νομοθεσίας συμπεριλαμβανομένου και του ποσού πρόσθετης Κεφαλαιουχικής Δαπάνης που θα πρέπει να καλύψει ο Παραχωρησιούχος σε περίπτωση Αποζημιωτέας Μεταβολής Νομοθεσίας που είναι Ειδική Μεταβολή Νομοθεσίας σύμφωνα με το Άρθρο 37.7.1,

(vi) ο τρόπος με τον οποίο υπολογίζονται με οικονομικά αποδοτικό τρόπο οι Κεφαλαιουχικές Δαπάνες και/ή τα Λειτουργικά Έξοδα που πρόκειται να υποστεί ή να αποφύγει ο Παραχωρησιούχος, συμπεριλαμβανομένων τυχόν σχετικών χρηματοδοτικών δαπανών που

πρόκειται να υποστεί ή να αποφύγει ο Παραχωρησιούχος ως αποτέλεσμα των εν λόγω Κεφαλαιουχικών Δαπανών και/ή Λειτουργικών Εξόδων,

(vii) οι ενέργειες, στις οποίες ο Παραχωρησιούχος έχει προβεί, για τον περιορισμό των δυσμενών οικονομικών συνεπειών εκ της Αποζημιωτέας Μεταβολής Νομοθεσίας, ιδία των προσπαθειών, στις οποίες ο Παραχωρησιούχος και οι Υπεργολάβοι αυτού έχουν ευλόγως προβεί ή πρόκειται να προβούν, με επίκληση, μεταξύ άλλων, των ανταγωνιστικών τιμών ή αμοιβών στη σχετική αγορά, ώστε να περιοριστεί, κατά το μέγιστο δυνατό, οποιαδήποτε αύξηση των Κεφαλαιουχικών Δαπανών ή των Λειτουργικών Εξόδων.

37.6.2 Εάν έλαβε ή διαφαίνεται εύλογα ότι πρόκειται σύντομα να λάβει χώρα Αποζημιωτέα Μεταβολή Νομοθεσίας, η οποία κατά την εκτίμηση του Παραχωρητή ή / και του Δημοσίου είναι επωφελής για τον Παραχωρησιούχο και δεν έχει αποσταλεί σχετική Ειδοποίηση Μεταβολής Νομοθεσίας από τον τελευταίο, ο Παραχωρητής ή / και το Δημόσιο δικαιούνται να ζητήσουν εγγράφως από τον Παραχωρησιούχο και ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να υποβάλει την Ειδοποίηση Μεταβολής Νομοθεσίας στον Παραχωρητή και το Δημόσιο, σύμφωνα με τα περιγραφόμενα στο Άρθρο 37.6.1 σε σχέση με την ωφέλεια του Παραχωρησιούχου εντός εξήντα ημερών από το έγγραφο αίτημα του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή.

37.6.3 Εντός ευλόγου χρόνου μετά την παραλαβή τυχόν Ειδοποίησης Μεταβολής Νομοθεσίας από τον Παραχωρησιούχο βάσει των Άρθρων 37.6.1 και 37.6.2, και υπό την επιφύλαξη των Άρθρων 37.6.4 και 37.6.5 τα Μέρη θα διαβουλευθούν καλόπιστα και θα προσπαθήσουν να επιτύχουν συμφωνία σχετικά με τα ζητήματα που αναφέρονται στο Άρθρο 37.6.1.

37.6.4 Οι συνέπειες Αποζημιωτέας Μεταβολής Νομοθεσίας και η αντιμετώπιση αυτών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν Άρθρο 37, καθορίζονται μέσω ειδικής συμφωνίας μεταξύ του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου.

37.6.5 Σε περίπτωση μη επίτευξης συμφωνίας σύμφωνα με το Άρθρο 37.6.4, εντός τριάντα (30) ημερών από την παραλαβή της Ειδοποίησης Μεταβολής Νομοθεσίας, τυχόν Διαφορές μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών οι οποίες ανακύπτουν κατά την εφαρμογή του παρόντος Άρθρου 37.6 επιλύονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 33.

37.7 ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

37.7.1 Σε περίπτωση Αποζημιωτέας Μεταβολής Νομοθεσίας που είναι Ειδική Μεταβολή Νομοθεσίας και συνεπάγεται αύξηση Κεφαλαιουχικών Δαπανών, ο Παραχωρησιούχος θα συμμετέχει υποχρεωτικά σε τυχόν Σωρευτική Κεφαλαιακή Δαπάνη κατά το ποσοστό του πίνακα του Προσαρτήματος 7 («**Μερίδιο Παραχωρησιούχου σε Κεφαλαιακή Δαπάνη Ειδικής Μεταβολής Νομοθεσίας**»).

37.7.2 Το Δημόσιο δύναται να ζητήσει, με την επίδοση έγγραφου αιτήματος, από τον Παραχωρησιούχο και ο Παραχωρησιούχος οφείλει να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να εξασφαλίσει χρηματοδότηση, με όρους ικανοποιητικούς για τα Μέρη, για το σύνολο των εκτιμώμενων πρόσθετων Κεφαλαιουχικών Δαπανών που προκύπτουν λόγω Αποζημιωτέας Μεταβολής Νομοθεσίας.

37.7.3 Εάν ο Παραχωρησιούχος αποδεδειγμένα κατέβαλε κάθε δυνατή προσπάθεια να εξασφαλίσει χρηματοδότηση σύμφωνα με το Άρθρο 37.7.2, αλλά δεν κατόρθωσε να εξασφαλίσει χρηματοδότηση εντός σαράντα (40) Εργάσιμων Ημερών από την ημερομηνία λήψης του σχετικού έγγραφου αιτήματος του Δημοσίου, τότε το Δημόσιο θα είναι υπεύθυνο για την καταβολή της σχετικής πρόσθετης Κεφαλαιουχικής Δαπάνης.

37.7.4 Οι πληρωμές του Δημοσίου σύμφωνα με το Άρθρο 37.7.3 θα πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη διαδικασία του Άρθρου 35.3.3.

37.8 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗΣ – ΩΦΕΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

Ο υπολογισμός της αποζημίωσης που θα καταβάλλεται από το Δημόσιο στον Παραχωρησιούχο και του ποσού που θα καταβάλει ο Παραχωρησιούχος στον Παραχωρητή (ανάλογα με την περίπτωση) λόγω Αποζημιωτέας Μεταβολής Νομοθεσίας θα προκύπτει κατόπιν της αναπροσαρμογής του Χρηματοοικονομικού Μοντέλου σύμφωνα με τη διαδικασία και τους όρους του Προσαρτήματος 9. Ο τρόπος καταβολής θα συμφωνείται μεταξύ των Μερών μετά τον υπολογισμό της αποζημίωσης ή της ωφέλειας του Παραχωρησιούχου, ανάλογα με την περίπτωση.

38. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ – ΛΟΙΠΟΙ ΟΡΟΙ

38.1 ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

38.1.1 Τα Συμβαλλόμενα Μέρη συμφωνούν ότι η μεταξύ τους αλληλογραφία, γνωστοποιήσεις και επιδόσεις, θα γίνονται στις εξής διευθύνσεις:

(i) Προς τον Παραχωρητή:

ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Α.Ε.

Καραγεώργη Σερβίας 6

GR 10562, Αθήνα

(ii) Προς το Δημόσιο:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Νίκης 5 – 7

GR 105 63, Αθήνα

και

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

Αναστάσεως 2 και Τσιγάντε

GR 156 69, Παπάγος Αττικής

(iii) Προς τον Παραχωρησιούχο:

ΝΕΑ ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

Ν. Καζαντζάκη 3Γ

GR 54628, Μενεμένη Θεσσαλονίκης

(iv) Προς τους Αρχικούς Μετόχους:

1. ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ Α.Ε.

Λεωφόρος Μεσογείων 85

GR 11526, Αθήνα

2. EGIS PROJECTS S.A.S.

Avenue du Centre αρ. 15

CS 20538 Guyancourt – 78286 Saint-Quentin-en-Yvelines Cedex Γαλλία

38.1.2 Η επικοινωνία του Δημοσίου με τον Ανεξάρτητο Μηχανικό θα γίνεται στην ακόλουθη διεύθυνση, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στο Προσάρτημα 12:

Προς τον Ανεξάρτητο Μηχανικό:

Κ/Ξ ΟΜΕΚ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΑΕ -AECOM LTD ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

Κόδρου 7 και Ζαν Μορέας 24Α

GR 15231, Χαλάνδρι Αττικής

38.1.3 Η επικοινωνία του Δημοσίου με τον Βασικό Υπεργολάβο Κατασκευής, τον Μελετητή ή τον Βασικό Υπεργολάβο Λειτουργίας (εφόσον υφίστανται), καθώς και με οποιονδήποτε άλλο Υπεργολάβο του Παραχωρησιούχου θα γίνεται αποκλειστικά δια του Παραχωρησιούχου.

38.1.4 Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος οφείλει να γνωστοποιεί εγγράφως στα άλλα Μέρη οποιαδήποτε μεταβολή της διεύθυνσής του και κάθε τέτοια γνωστοποίηση θα ισχύει δέκα πέντε (15) ημέρες μετά την παραλαβή της από το Μέρος προς το οποίο απευθύνεται. Επιπλέον ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να γνωστοποιεί κατά τον ίδιο τρόπο στο Δημόσιο οποιαδήποτε μεταβολή της διευθύνσεως του Ανεξάρτητου Μηχανικού.

38.1.5 Ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται σε όλη τη διάρκεια ισχύος της Σύμβασης να ανακοινώνει αμέσως στο Δημόσιο το περιεχόμενο:

(i) όλων των εγγράφων που απευθύνονται ή κοινοποιούνται σε αυτόν σε σχέση με θέματα που αφορούν την εκτέλεση του Έργου,

(ii) όλων των δικογράφων ή άλλων δημοσίων ή ιδιωτικών εγγράφων που αναφέρονται στις πάσης φύσεως υποχρεώσεις του από την παρούσα Σύμβαση. Εξαιρετικά για τα ιδιωτικά έγγραφα η υποχρέωση αυτή αφορά μόνο σε εκείνα που είναι σε θέση να επηρεάσουν ουσιωδώς το Έργο και που επηρεάζουν ή δύνανται να επηρεάσουν την ικανότητα του Παραχωρησιούχου να εκτελέσει τις αναληφθείσες υποχρεώσεις δυνάμει της παρούσας Σύμβασης ή δυσχεραίνουν ή δύνανται να δυσχεράνουν τη θέση του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή.

38.1.6 Όλα τα έγγραφα που ενδέχεται να είναι ουσιώδη και ανταλλάσσονται μεταξύ του Παραχωρησιούχου, του Μελετητή, του Βασικού Υπεργολάβου Κατασκευής, του Ανεξάρτητου Μηχανικού, του Βασικού Υπεργολάβου Λειτουργίας, θα κοινοποιούνται υποχρεωτικά στο Δημόσιο. Η κοινοποίηση με

βάση την παρούσα διάταξη δεν δημιουργεί αφ’ εαυτής υποχρεώσεις για το Δημόσιο.

38.2 ΓΛΩΣΣΑ

38.2.1 Η παρούσα Σύμβαση καταρτίστηκε και υπεγράφη στην Ελληνική γλώσσα. Περαιτέρω:

38.2.2 Όλα τα έγγραφα μεταξύ των Μερών σχετικά με την υλοποίηση της παρούσας Σύμβασης και άλλα έγγραφα ανάμεσα στα Μέρη θα καταρτίζονται στα Ελληνικά. Εξαιρετικά σε περίπτωση που κάποιο έγγραφο καταρτίζεται στα Αγγλικά θα συνοδεύεται από ακριβή μετάφραση στα Ελληνικά. Για την άρση οποιασδήποτε αμφιβολίας, οι συμβάσεις του Παραχωρησιούχου με Βασικούς Υπεργολάβους ή άλλα τρίτα πρόσωπα δύνανται να καταρτίζονται στην Αγγλική γλώσσα.

38.2.3 Εάν πρόκειται να χρησιμοποιηθεί δεύτερη γλώσσα, αυτή θα είναι τα Αγγλικά. Εάν ένα έγγραφο έχει συνταχθεί σε δύο γλώσσες, θα υπερισχύει το κείμενο στα Ελληνικά.

38.2.4 Ο Παραχωρησιούχος θα διευκολύνει την επικοινωνία του αλλοδαπού προσωπικού του με τον Παραχωρητή και το Δημόσιο εξασφαλίζοντας διερμηνείς ή μεταφραστές. Όλα τα έξοδα για τυχόν μεταφράσεις βαρύνουν τον Παραχωρησιούχο που απασχολεί το αλλοδαπό προσωπικό.

38.2.5 Ανεξάρτητα από τη χρήση δεύτερης γλώσσας από τα Συμβαλλόμενα Μέρη, η επίσημη και υπερισχύουσα γλώσσα για αυτήν τη Σύμβαση θα είναι τα Ελληνικά.

38.2.6 Το Οικονομικό Μοντέλο και κατ’ εξαίρεση, άλλα ενημερωτικά φυλλάδια για υλικά ή εξοπλισμό μπορούν να υποβληθούν αρχικώς μόνο στα Αγγλικά και να μεταφραστούν, εάν ζητηθεί από τον Παραχωρητή ή/και το Δημόσιο. Η ευθύνη και το κόστος για τη μετάφραση θα επιβαρύνει τον Παραχωρησιούχο.

38.3 ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ

Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα Σύμβαση, όλες οι συμφωνίες που προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση να συναφθούν μεταξύ του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή και του Παραχωρησιούχου ή των Δανειστών υπογράφονται για λογαριασμό του Δημοσίου από τους Υπουργούς [Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών] και για λογαριασμό του

Παραχωρητή και του Παραχωρησιούχου από τους νομίμως και ειδικώς προς τούτο εκάστοτε εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους τους.

38.4 ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΩΝ

Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα, τα Συμβαλλόμενα Μέρη δύνανται με κοινή έγγραφη συμφωνία να παρατείνουν οποιαδήποτε προβλεπόμενη στην παρούσα Σύμβαση προθεσμία.

38.5 ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟΤΗΤΑ

Καθ’ όλη τη διάρκεια ισχύος της Σύμβασης, αλλά και μετά τη λήξη ή λύση αυτής, ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να τηρήσει εμπιστευτικά και να μη γνωστοποιήσει σε τρίτους, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συγκατάθεση του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή, οποιαδήποτε έγγραφα ή πληροφορίες (επιστημονικής, τεχνικής, εμπορικής, οικονομικής φύσης κλπ.) που θα περιέλθουν σε γνώση του κατά την εκτέλεση του Έργου. Εμπιστευτικά θεωρούνται και τα παραδοθέντα από αυτόν στο Δημόσιο ή τον Παραχωρητή για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του έγγραφα (εκθέσεις, μελέτες κ.λπ.). Ο Παραχωρησιούχος θα μεριμνά ώστε όλοι οι Υπεργολάβοι, οι προστηθέντες ή βοηθοί εκπληρώσεώς αυτού, καθώς και οι προστηθέντες και οι βοηθοί εκπληρώσεως των Υπεργολάβων και οποιαδήποτε άλλα πρόσωπα για τα οποία ο Παραχωρησιούχος είναι άμεσα ή έμμεσα υπεύθυνος κατά τις διατάξεις της παρούσας και της κείμενης Νομοθεσίας, συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος Άρθρου 38.6. Σε περίπτωση αθέτησης από τον Παραχωρησιούχο της ως άνω υποχρέωσής του, το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρητής δικαιούται να απαιτήσει την αποκατάσταση τυχόν ζημίας του και τη διακοπή κοινοποίησης των εμπιστευτικών πληροφοριών.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ των ανωτέρω το Ελληνικό Δημόσιο, η Ταμείο Αξιοποίησης της Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε., ο Παραχωρησιούχος και οι Αρχικοί Μέτοχοι, υπέγραψαν σήμερα, την Πέμπτη, 28.03.2024, την παρούσα δια των εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων τους σε έξι (6) πρωτότυπα.

Για το
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Κωνσταντίνος Χατζηδάκης

Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Για τον
ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟ

Εμμανουήλ Μουστάκας

Πρόεδρος

Χρήστος Σταϊκούρας

Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών

Για το
ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ Α.Ε.

Δημήτριος Πολίτης

Διευθύνων Σύμβουλος

Για τους
ΑΡΧΙΚΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ

Γεώργιος Περιστέρης

Πρόεδρος –

Διευθύνων Σύμβουλος

Renaud Beziade

Διευθύνων Σύμβουλος

Άρθρο δεύτερο
Κύρωση Τροποποίησης
της Σύμβασης Παραχώρησης

Κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η τροποποίηση της από 29.3.2024 Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών για τη χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση της Εγνατίας Οδού και των τριών καθέτων οδικών αξόνων, μεταξύ αφενός του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία», ως καθολικής διαδόχου, της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Ανώνυμη Εταιρεία» δυνάμει του ν. 5131/2024 (Α΄ 128) και αφετέρου της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Νέα Εγνατία Οδός Παραχώρηση Ανώνυμη Εταιρεία», η οποία υπογράφηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2025, το κείμενο της οποίας έχει ως εξής:

ΣΥΜΦΩΝΙΑ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΡΙΩΝ ΚΑΘΕΤΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΑΥΤΟΥ

Σύμφωνα με το Άρθρο 36 της από 29 Μαρτίου 2024 Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών.

Στην Αθήνα σήμερα, 4 του μηνός Δεκεμβρίου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι πέντε (2025),

ΜΕΤΑΞΥ

ΑΦ' ΕΝΟΣ

1) του **Ελληνικού Δημοσίου** (εφεξής "**το Ελληνικό Δημόσιο**" ή το "**Δημόσιο**"), όπως αυτό νόμιμα εκπροσωπείται δυνάμει του Άρθρου 38.3 της από **29 Μαρτίου 2024 Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών,** από τον **κ. Κυριάκο Πιερρακάκη**, Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που κατοικοεδρεύει στην Αθήνα, οδός Νίκης 5 – 7, και τον **κ. Χρίστο Δήμα**, Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, που κατοικοεδρεύει στο Δήμο Παπάγου – Χολαργού Αττικής, οδός Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε,

2) της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «**Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία**» (εφεξής ο «**Παραχωρητής**») ως καθολικής διαδόχου της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Ανώνυμη Εταιρεία» δυνάμει των διατάξεων του ν. 5131/2024 και της σε εκτέλεση του νόμου αυτού σύμβασης συγχώνευσης με απορρόφηση της εταιρείας με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου» από την εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας», ΦΕΚ Β' 7093/24.12.2024, η οποία καταχωρήθηκε στο ΓΕΜΗ με τον υπ' αριθμ. 5215773/31.12.2024 κωδικό αριθμό καταχώρισης), που εδρεύει στην Αθήνα, επί της οδού Καραγιώργη Σερβίας 6, και εκπροσωπείται νόμιμα για τη σύναψη της παρούσας Συμφωνίας από τον κ. Παναγιώτη Σταμπουλίδη σύμφωνα με την υπ' αρ. 422/24.11.2025 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας

ΚΑΙ ΑΦ' ΕΤΕΡΟΥ

της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΝΕΑ ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» και το διακριτικό τίτλο «ΝΕΑ ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.» (εφεξής ο «**Παραχωρησιούχος**»), που έχει συσταθεί με την υπ' αριθ10.527/4.3.2024 καταστατική πράξη της Συμβολαιογράφου Αθηνών Αργυρούς Φαίδωνα Σεργάκη, η οποία είναι εγγεγραμμένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) με αριθμό 175835504000, στο Δήμο Αμπελοκήπων-Μενεμένης Π.Ε. Θεσσαλονίκης, οδός Ν. Καζαντζάκη, αρ. 3Γ και εκπροσωπείται νόμιμα για τη σύναψη της παρούσας Συμφωνίας από τον Εμμανουήλ Μουστάκας, σύμφωνα με την από 04.12.2025 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας,

(εφεξής από κοινού καλούμενοι ως οι «**Συμβαλλόμενοι**» ή τα «**Συμβαλλόμενα Μέρη**» ή τα «**Μέρη**»),

αφού ελήφθησαν υπόψη τα ακόλουθα:

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

(α) Τα Συμβαλλόμενα Μέρη, υπέγραψαν την μεταξύ τους από 29 Μαρτίου 2024 Σύμβαση Παραχώρησης Υπηρεσιών (εφεξής η «**Σύμβαση Παραχώρησης**» ή «**Σύμβαση**»), με την οποία και υπό τους περιεχόμενους εκεί όρους και ειδικότερες συμφωνίες, το Δημόσιο ανέθεσε στον Παραχωρησιούχο το Έργο της Μελέτης - Κατασκευής - Χρηματοδότησης - Λειτουργίας - Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Αυτοκινητοδρόμου Εγνατία Οδός και των τριών Κάθετων Οδικών Αξόνων αυτού.

(β) Σύμφωνα με το Άρθρο 4.3.1 της Σύμβασης Παραχώρησης «Η *έναρξη της Περιόδου Παραχώρησης τελεί υπό την αίρεση εκπλήρωσης σωρευτικά των προϋποθέσεων που απαριθμούνται στο Άρθρο 4.3.2 κατωτέρω, εντός προθεσμίας πέντε (5) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος (η «Προθεσμία Έναρξης Παραχώρησης»). Η Προθεσμία Έναρξης Παραχώρησης είναι δυνατόν να παρατείνεται ελευθέρως κατόπιν έγγραφης συμφωνίας μεταξύ του Παραχωρητή και του Παραχωρησιούχου, η οποία θα καταρτισθεί το αργότερο μέχρι την εκπνοή της εκάστοτε προθεσμίας που παρατείνεται και υπό τους ειδικότερους όρους που θα συμφωνηθούν μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών με αυτήν, αλλά σε κάθε περίπτωση αζημίως για τον Παραχωρητή και το Δημόσιο.*».

(γ) Με τις από 26.08.2024, 27.02.2025 και 23.06.2025, Συμφωνίες Παράτασης Προθεσμίας για την Εκπλήρωση των Προϋποθέσεων της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης, οι οποίες συνήφθησαν δυνάμει του ανωτέρω Άρθρου 4.3.1, ο Παραχωρητής και ο Παραχωρησιούχος συμφώνησαν, διαδοχικά, την παράταση της Προθεσμίας Έναρξης Παραχώρησης έως την 31η.12.2025.

(δ) Σύμφωνα με το Άρθρο 4.3.2 (a) της Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ των προϋποθέσεων που το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρητής (ανάλογα με την περίπτωση) θα πρέπει να ικανοποιήσουν για την επίτευξη της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης περιλαμβάνεται και η αδειοδότηση των σηράγγων από τη ΔΑΣ τουλάχιστον ως Σήραγγες Κατηγορίας Ε, χωρίς περιορισμούς ή εργασίες που θα πρέπει να εκτελεστούν ακολούθως.

(ε) Έως και σήμερα δεν έχουν ολοκληρωθεί από την Εγνατία Οδός Α.Ε., οι εργασίες και ενέργειες που απαιτούνται για την αδειοδότηση των σηράγγων από τη ΔΑΣ τουλάχιστον ως Σήραγγες Κατηγορίας Ε, χωρίς περιορισμούς ή εργασίες που θα πρέπει να εκτελεστούν ακολούθως και η ολοκλήρωση αυτών δεν αναμένεται κατά το προσεχές διάστημα.

(στ) Δοθέντος ότι έχουν παρέλθει ήδη δεκαεννέα και πλέον μήνες από την υπογραφή της Σύμβασης Παραχώρησης χωρίς να έχει καταστεί εφικτή η επίτευξη της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης λόγω της μη εισέτι ικανοποίησης της υπό (δ) ανωτέρω προϋπόθεσης που βαρύνει το Δημόσιο, ενώ ο χρονικός ορίζοντας ικανοποίησης αυτής είναι αβέβαιος, τα Μέρη επιθυμούν να προβούν στην τροποποίηση της Σύμβασης Παραχώρησης προς τον σκοπό της, υπό προϋποθέσεις, άρσης της σχετικής προϋπόθεσης, προκειμένου να καταστεί εφικτή η επίτευξη της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης και η καταβολή από τον Παραχωρησιούχο της Αμοιβής Παραχώρησης το συντομότερο δυνατόν.

(ζ) Επιπλέον, δοθέντος ότι ως υπεύθυνος επεξεργασίας ορίζεται η οντότητα που πράγματι ασκεί αποφασιστική επιρροή σχετικά με τους σκοπούς και τα μέσα της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα Συμβαλλόμενα Μέρη επιθυμούν όπως ο Παραχωρησιούχος ενεργεί ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας αντί του Δημοσίου, ως

προβλέπεται στην Σύμβαση Παραχώρησης. Ως εκ τούτου, κρίνεται σκόπιμη και αναγκαία η τροποποίηση του Άρθρου 31 της Σύμβασης Παραχώρησης, προκειμένου να ανατεθεί η σχετική αρμοδιότητα στον Παραχωρησιούχο και να επέλθουν οι κατάλληλες προσαρμογές λόγω αυτής της μεταβολής για την καλύτερη λειτουργία της πρόβλεψης.

(η) Στο Άρθρο 36.1 της Σύμβασης προβλέπεται ότι «*Με την εξαίρεση των Προσαρτημάτων της, η παρούσα Σύμβαση μπορεί να τροποποιείται μόνο κατόπιν έγγραφης συμφωνίας μεταξύ του Παραχωρητή, του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου που θα κυρώνεται με νόμο. Η κατάργηση ή τροποποίηση της παρούσας με νόμο χωρίς τη συμφωνία του Παραχωρησιούχου συνιστά Γεγονός Αθέτησης Δημοσίου.*», ενώ σύμφωνα με το Άρθρο 36.2 της Σύμβασης «*Οποιαδήποτε συμφωνία για τροποποίηση της Σύμβασης μεταξύ του Παραχωρητή, του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου καταρτίζεται εγγράφως και υπογράφεται από τα πρόσωπα που ορίζονται στο Άρθρο 38.3.*». Σύμφωνα δε με το Άρθρο 38.3 της Σύμβασης: «*Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα Σύμβαση, όλες οι συμφωνίες που προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση να συναφθούν μεταξύ του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή και του Παραχωρησιούχου ή των Δανειστών υπογράφονται για λογαριασμό του Δημοσίου από τους Υπουργούς [Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών] και για λογαριασμό του Παραχωρητή και του Παραχωρησιούχου από τους νομίμως και ειδικώς προς τούτο εκάστοτε εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους τους.*».

(θ) Κατόπιν υποβολής της παρούσας συμφωνίας σε μορφή σχεδίου προς έλεγχο ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου συμφώνως προς τις διατάξεις του ν. 4700/2020 (ΦΕΚ Α’ 127), όπως ισχύουν, εκδόθηκε η υπ’ αριθ. 465/2025 θετική Πράξη του Ζ’ Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου επί της νομιμότητας με την οποία κρίθηκε ότι δεν κωλύεται η υπογραφή της παρούσας Συμφωνίας Τροποποίησης.

συμφωνήθηκαν και έγιναν αμοιβαία αποδεκτά τα ακόλουθα:

ΑΡΘΡΟ 1 ΟΡΟΛΟΓΙΑ

Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα, όλοι οι όροι που εμφανίζονται με κεφαλαίο αρχικό στην παρούσα έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στη Σύμβαση Παραχώρησης.

ΑΡΘΡΟ 2 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

Ήδη και εν όψει των ανωτέρω τα Συμβαλλόμενα Μέρη από κοινού αποδέχονται και συμφωνούν τις ακόλουθες τροποποιήσεις των κατωτέρω αναφερομένων άρθρων της Σύμβασης Παραχώρησης:

2.1 Το άρθρο **3.1.136** της Σύμβασης Παραχώρησης τροποποιείται και αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«***3.1.136 «Μελέτες Ανάλυσης Κινδύνων Σηράγγων»*** *είναι οι μελέτες που θα εκπονήσει ο Παραχωρησιούχος, εφόσον απαιτείται, για την ανάλυση των κινδύνων που σχετίζονται με τις σήραγγες του Έργου ώστε να αδειοδοτηθούν είτε ως Σήραγγες Κατηγορίας Α (περιλαμβανομένης και της ειδικής μελέτης που θα εκπονήσει ο Παραχωρησιούχος για τον καθορισμό των μέτρων που απαιτείται να εφαρμοστούν, κατά την εκάστοτε ισχύουσα Νομοθεσία, για την πρόσβαση στις σήραγγες του Έργου Παραχώρησης των οχημάτων που*

μεταφέρουν επικίνδυνα εμπορεύματα) είτε ως Σήραγγες Κατηγορίας Ε, σε περίπτωση εφαρμογής του Άρθρου 4.3.2.Α.».

2.2 Το άρθρο **3.1.220** της Σύμβασης Παραχώρησης τροποποιείται και αντικαθίσταται ως ακολούθως:

*«**3.1.220 «Υπηρεσία»** είναι η Δ17 - Διεύθυνση Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης», Γενική Διεύθυνση Συγκοινωνιών Υποδομών, Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και, κατά περίπτωση, σε θέματα Μελέτης και Κατασκευής κατά την περίοδο των Πρόδρομων και Επικείμενων Εργασιών, η Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης (ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ).».*

2.3 Στο άρθρο **4.3.1** της Σύμβασης Παραχώρησης, μετά το δεύτερο εδάφιο προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο ως ακολούθως:

«Κατόπιν έγγραφης συμφωνίας και υπό την επιφύλαξη των προβλέψεων του άρθρου 4.3.2.Α, τα Μέρη δύνανται να παραιτούνται, εν όλω ή εν μέρει, από την πλήρωση οποιασδήποτε από τις αναβλητικές αιρέσεις του άρθρου 4.3.2.».

2.4 Μετά το άρθρο **4.3.2** της Σύμβασης Παραχώρησης *(Προϋποθέσεις επίτευξης Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης)* προστίθεται νέο άρθρο 4.3.2.Α ως ακολούθως:

*«**4.3.2Α** Η Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης δύναται να επιτευχθεί χωρίς να έχει εκπληρωθεί η προϋπόθεση του άρθρου 4.3.2 (α) περ. 5, εφόσον προ της λήξης της Προθεσμίας Έναρξης Παραχώρησης το Δημόσιο γνωστοποιήσει στον Παραχωρησιούχο και τον Παραχωρητή ότι δεν έχουν αδειοδοτηθεί οι σήραγγες του αυτοκινητοδρόμου από τη ΔΑΣ ως Σήραγγες Κατηγορίας Ε, χωρίς περιορισμούς ή εργασίες που θα πρέπει να εκτελεστούν ακολούθως. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι ακόλουθοι όροι:*

*(i) Από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και έως την αδειοδότηση των σηράγγων σε Κατηγορία Ε σύμφωνα με το παρόν άρθρο 4.3.2.Α, η διέλευση οχημάτων από τις σήραγγες του Αυτοκινητόδρομου θα πραγματοποιείται νόμιμα με την τήρηση μέτρων την υιοθέτηση ενδεικνυόμενων περιορισμών ή όρων που είναι αναγκαίοι για τη συνέχιση λειτουργίας αυτών, όπως αυτά θα έχουν εγκριθεί από την ΔΑΣ κατ’ ανάλογη εφαρμογή των προβλέψεων του άρθρου 12 παρ. 2 του π.δ. 230/2007 (τα **«Προσωρινά Μέτρα Ασφάλειας Σηράγγων»**). Τα Προσωρινά Μέτρα Ασφάλειας Σηράγγων προτείνονται από τον Παραχωρησιούχο, υποβάλλονται στην ΔΑΣ προς έγκριση μέσω της Διεύθυνσης Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης Συγκοινωνιακών Υποδομών με Σύμβαση Παραχώρησης (Δ17) και πρέπει να έχουν εγκριθεί από τη ΔΑΣ και εφαρμοστεί προ της λήξης της Προθεσμίας Έναρξης Παραχώρησης, όπως αυτό πιστοποιείται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό. Ο Παραχωρησιούχος, με την εύλογη συνδρομή του Δημοσίου ή/και της ΕΟΑΕ, δύναται να προβαίνει στην εφαρμογή Προσωρινών Μέτρων Ασφαλείας Σηράγγων και προ της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης.*

(ii) Ο Παραχωρησιούχος μετά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης θα εκτελέσει τις απαιτούμενες αυτοψίες και δοκιμές, θα εκπονήσει τις αναγκαίες μελέτες και θα επικαιροποιήσει ή καταρτίσει (στο μέτρο που απαιτείται) τους Φακέλους Ασφαλείας του Παραρτήματος ΙΙ του π.δ. 230/2007 για το σύνολο των σηράγγων του Παραρτήματος 3 του Προσαρτήματος 3 της παρούσας, λαμβάνοντας υπόψη την κείμενη νομοθεσία και το υπ’ αριθ. Δ.Α.Σ./ΕΞ 01/01.04.2025 έγγραφο της ΔΑΣ, ούτως ώστε, κατόπιν της εκτέλεσης των εργασιών που θα εγκρίνει η ΔΑΣ, το σύνολο των εν λόγω σηράγγων να δύνανται να αδειοδοτηθούν ως σήραγγες Κατηγορίας Ε χωρίς περιορισμούς ή εργασίες που θα πρέπει να εκτελεστούν ακολούθως.

(iii) Οι Φάκελοι Ασφαλείας των σηράγγων του Παραρτήματος 3 του Προσαρτήματος 3 θα υποβληθούν από τον Παραχωρησιούχο στην ΔΑΣ προς έγκριση, κατόπιν γνώμης του Ανεξάρτητου Μηχανικού επί των παραδοχών και υποθέσεων των μελετών και της πληρότητας αυτών σύμφωνα με τα ανωτέρω υπό (ii), εντός προθεσμίας δώδεκα (12) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ώστε οι εν λόγω σήραγγες να δύνανται να αδειοδοτηθούν ως Σήραγγες Κατηγορίας Ε, χωρίς περιορισμούς ή εργασίες που θα πρέπει να εκτελεστούν ακολούθως.

*(iv) Ο Παραχωρησιούχος θα προβεί στην εκτέλεση του συνόλου των εργασιών που απαιτούνται για την συμμόρφωση των σηράγγων με τους εγκεκριμένους Φακέλους Ασφαλείας, ούτως ώστε οι εν λόγω σήραγγες να αδειοδοτηθούν ως Σήραγγες Κατηγορίας Ε χωρίς περιορισμούς ή εργασίες που θα πρέπει να εκτελεστούν ακολούθως, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής εκτέλεσης εργασιών σηράγγων κατά Κατηγορία Ε', το οποίο θα υποβάλει ο Παραχωρησιούχος, για κάθε μία από τις εν λόγω σήραγγες, εντός τριών (3) μηνών από την έγκριση του αντιστοίχου Φακέλου Ασφαλείας από τη ΔΑΣ και θα εγκριθεί από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σύμφωνα με τη διαδικασία των Άρθρων 9.2.5 έως και 9.2.7 της παρούσας (το «**Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Εργασιών Σήραγγας κατά Κατηγορία Ε'**»). Ως προς την εκτέλεση των εν λόγω εργασιών εφαρμόζεται αναλογικά η πρόβλεψη του Άρθρου 35.1.12 (a) της παρούσας.*

(v) Κατόπιν ολοκλήρωσης των εργασιών της παραγράφου (iv) ανωτέρω για κάθε σήραγγα του Παραρτήματος 3 του Προσαρτήματος 3 της παρούσας, ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα εκδίδει σχετική Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών σύμφωνα με το Άρθρο 9.12.2 και ακολούθως ο Παραχωρησιούχος, υπό την ιδιότητά του ως Διαχειριστή Σηράγγων, θα αιτηθεί αμελλητί στην ΔΑΣ την χορήγηση νέας άδειας λειτουργίας και την πιστοποίηση μίας εκάστης των εν λόγω σηράγγων σε Κατηγορία Ε, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 3 και 4 του Παραρτήματος ΙΙ του π.δ. 230/2007.

(vi) Ο έλεγχος και η έγκριση των τεχνικών μελετών της παραγράφου (ii) ανωτέρω και η επίβλεψη της εκτέλεσης των απαιτούμενων εργασιών της παραγράφου (iv) ανωτέρω διενεργείται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 10 της παρούσας.

(vii) Από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης έως και την αδειοδότηση κάθε σήραγγας του Παραρτήματος 3 του Προσαρτήματος 3 της παρούσας και την πιστοποίηση αυτής σε Κατηγορία Ε - σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο (v) ανωτέρω - και υπό την προϋπόθεση (1) τήρησης από τον Παραχωρησιούχο των Προσωρινών Μέτρων Ασφαλείας Σηράγγων και (2) της ολοκλήρωσης των εργασιών της παραγράφου (iv) ανωτέρω για κάθε σήραγγα εντός της αντίστοιχης προθεσμίας που ορίζεται στο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Εργασιών Σηράγγων κατά Κατηγορία Ε', εκτός και αν οι ανωτέρω προϋποθέσεις υπό (1) και (2) δεν πληρούνται χωρίς υπαιτιότητα του Παραχωρησιούχου:

(α) ο Παραχωρησιούχος, οι Βασικοί Υπεργολάβοι και οι Υπεργολάβοι αυτών, τα στελέχη και οι εργαζόμενοι αυτών, καθώς και ο Αρμόδιος Ασφαλείας δεν θα βαρύνονται με οιαδήποτε ευθύνη (συμβατική, αστική, διοικητική, ποινική ή άλλη) σχετιζόμενη αιτιωδώς με την μη αδειοδότηση/πιστοποίηση των σηράγγων κατά Κατηγορία Ε ή/και την μη συμμόρφωση των σηράγγων με τις απαιτήσεις αδειόδοτησης κατά Κατηγορία Ε, την οποία εξακολουθεί να φέρει το Δημόσιο ή/και η ΕΟΑΕ,

(β) το Δημόσιο θα αποζημιώνει τα ανωτέρω υπό (α) πρόσωπα για κάθε χρηματικό ποσό που τυχόν κατέβαλαν δυνάμει τελεσίδικης ή προσωρινά εκτελεστής δικαστικής απόφασης, σχετιζόμενη αιτιωδώς με την μη αδειοδότηση/πιστοποίηση των σηράγγων κατά Κατηγορία Ε ή/και την μη συμμόρφωση των σηράγγων με τις απαιτήσεις αδειόδοτησης αυτών κατά Κατηγορία Ε, στο μέτρο που τα ανωτέρω πρόσωπα δεν εισπράξουν ασφάλισμα από τις Ασφαλιστικές Συμβάσεις.

(γ) το Δημόσιο έχει την υποχρέωση να παρεμβαίνει υπέρ των ανωτέρω υπό (α) προσώπων σε τυχόν ανοιγείσα αστική δίκη εναντίον τους είτε μετά από απλή έγγραφη ενημέρωση, είτε μετά από ανακοίνωση ή/και προσεπίκληση (απλή ή/ ενωμένη με παρεμπίπτουσα αγωγή) στην δίκη αυτή.

(viii) Το Δημόσιο υποχρεούται να αποζημιώσει τον Παραχωρησιούχο:

*(α) για το σύνολο των Κεφαλαιουχικών Δαπανών που απαιτούνται για την εφαρμογή των Προσωρινών Μέτρων Ασφάλειας Σηράγγων, τη διενέργεια των απαιτούμενων αυτοψιών και δοκιμών, την εκπόνηση των αναγκαίων μελετών, την εκτέλεση των απαιτούμενων εργασιών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους υπό (i),(ii) και (iv) ανωτέρω, συμπεριλαμβανομένης της αναλογούσας αμοιβής του Ανεξάρτητου Μηχανικού (οι «**Κεφαλαιουχικές Δαπάνες Αδειοδότησης Σηράγγων Ε**»). Οι Κεφαλαιουχικές Δαπάνες Αδειοδότησης Σηράγγων Ε, υπολογίζονται κατ' ανάλογη εφαρμογή των προβλεπομένων στο Άρθρο 35.1.5 Β της Σύμβασης Παραχώρησης και επιμετρούνται και πιστοποιούνται σε μηνιαία βάση από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό. Προς αποφυγή αμφιβολίας, ο Παραχωρησιούχος βαρύνεται αποκλειστικά με την δαπάνη των εργασιών που περιγράφονται στο Παράρτημα 2 του Προσαρτήματος 4 και αφορούν στις εργασίες αδειοδότησης των σηράγγων από Κατηγορία Ε σε Κατηγορία Α,*

(β) για το σύνολο των δαπανών λειτουργίας του Έργου Παραχώρησης με τις οποίες επιβαρύνεται ο Παραχωρησιούχος οι οποίες πιστοποιείται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό ότι προέκυψαν ως συνέπεια της εφαρμογής του παρόντος Άρθρου 4.3.2.Α και βεβαιώνονται από τον ορκωτό ελεγκτή του Παραχωρησιούχου σε μηνιαία βάση,

(γ) για την τυχόν μείωση των Εσόδων που υφίσταται ο Παραχωρησιούχος η οποία πιστοποιείται από τον Ανεξάρτητο Μηχανικό ότι προέκυψε ως συνέπεια της εφαρμογής του παρόντος Άρθρου 4.3.2.Α, με ποσό ίσο με τη διαφορά μεταξύ των Εσόδων που εισπράχθηκαν σε κάθε εξάμηνο από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και μέχρι την αδειοδότηση του συνόλου των σηράγγων του Παραρτήματος 3 του Προσαρτήματος 3 της παρούσας κατά Κατηγορία Ε - όπως αυτά πιστοποιούνται από σχετική βεβαίωση του ορκωτού ελεγκτή του Παραχωρησιούχου - και της πρόβλεψης Εσόδων του Παραχωρησιούχου για την ίδια περίοδο,

(δ) για την πρόσθετη αμοιβή που θα λάβει ο Ανεξάρτητος Μηχανικός για την εκ μέρους του παροχή των υπηρεσιών που προβλέπονται στο παρόν Άρθρο 4.3.2.Α.

(ix) Το Δημόσιο θα καταβάλει στον Παραχωρησιούχο την αποζημίωση της παραγράφου υπό (viii) ανωτέρω, ως ακολούθως:

(α) Οι Κεφαλαιουχικές Δαπάνες Αδειοδότησης Σηράγγων Ε καταβάλλονται στον Παραχωρησιούχο μηνιαίως και εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του σχετικού λογαριασμού συνοδευόμενου από την σχετική πιστοποίηση του Ανεξάρτητου Μηχανικού,

(β) οι δαπάνες λειτουργίας της παραγράφου (viii)(β) καταβάλλονται στον Παραχωρησιούχο μηνιαίως και εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή σχετικού αιτήματος του Παραχωρησιούχου συνοδευόμενου από την σχετική πιστοποίηση του Ανεξάρτητου Μηχανικού και την βεβαίωση του ορκωτού ελεγκτή του Παραχωρησιούχου, και

(γ) η αποζημίωση απώλειας Εσόδων καταβάλλεται εντός τριάντα (30) ημερών από το τέλος κάθε εξαμήνου από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και μέχρι την αδειοδότηση των σηράγγων του Παραρτήματος 3 του Προσαρτήματος 3 κατά Κατηγορία Ε, μετά την υποβολή σχετικού εγγράφου αιτήματος του Παραχωρησιούχου συνοδευόμενου από την σχετική πιστοποίηση του Ανεξάρτητου Μηχανικού και την βεβαίωση του ορκωτού ελεγκτή του Παραχωρησιούχου.

(x) Από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης όλες οι Διαφορές που ανακύπτουν μεταξύ των Συμβαλλομένων από την εφαρμογή του παρόντος Άρθρου θα επιλύονται σύμφωνα

με τις διατάξεις του Άρθρου 33 της παρούσας. Ειδικά οι Τεχνικές Διαφορές που ανακύπτουν θα επιλύονται με τη Διαδικασία Επίλυσης Τεχνικών Διαφορών του Άρθρου 33.».

2.5 Στο άρθρο **4.3.3** της Σύμβασης Παραχώρησης, το στοιχείο (a) αυτού τροποποιείται και αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«[...] *(a) υπό την επιφύλαξη των Άρθρων 4.3.1 και 4.3.2.Α, έχει πληρωθεί το σύνολο των προϋποθέσεων της παραγράφου 4.3.2 ανωτέρω, και».*

2.6 Στο τέλος του άρθρου **4.6.3** της Σύμβασης Παραχώρησης προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο ως ακολούθως:

«Το παρόν Άρθρο 4.6.3 εφαρμόζεται ανάλογα και ως προς τις μελέτες και εργασίες που τυχόν θα έχει εκτελέσει ο Παραχωρησιούχος σύμφωνα με τις προβλέψεις του Άρθρου 4.3.2.Α (i) της παρούσας έως την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, οι οποίες αποζημιώνονται σύμφωνα με τους όρους του Άρθρου 4.3.2.Α.».

2.7 Στο άρθρο **7.2.3** της Σύμβασης Παραχώρησης, το στοιχείο (i) αυτού τροποποιείται και αντικαθίσταται ως εξής:

«(i) Τις Άδειες Σηράγγων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Άρθρο 4.3.2 (a) 5., ή, σε περίπτωση εφαρμογής του Άρθρου 4.3.2.Α, (1) το έγγραφο του Δημοσίου με το οποίο γνωστοποιείται στον Παραχωρησιούχο και τον Παραχωρητή η μη πλήρωση της προϋπόθεσης του Άρθρου 4.3.2 (a) 5, (2) οι εγκρίσεις των Προσωρινών Μέτρων Ασφαλείας από την ΔΑΣ σύμφωνα με το Άρθρο 4.3.2.Α (i) της παρούσας και (3) η πιστοποίηση του Ανεξάρτητου Μηχανικού περί της εφαρμογής αυτών.»

2.8 Στο άρθρο **8.5.3.1** της Σύμβασης Παραχώρησης, το τελευταίο εδάφιο τροποποιείται και αντικαθίσταται ως εξής:

«Από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης δια της παρούσας ο Παραχωρησιούχος ορίζεται ως Διαχειριστής Σηράγγων του Έργου Παραχώρησης κατά την έννοια του π.δ. 230/2007.»

2.9 Μετά από το άρθρο **8.5.3.7** της Σύμβασης Παραχώρησης, προστίθεται νέο άρθρο 8.5.3.8 ως ακολούθως:

«8.5.3.8 *Σε περίπτωση εφαρμογής του Άρθρου 4.3.2.Α της παρούσας και κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης και της αδειοδότησης κάθε σήραγγας του Παραρτήματος 3 του Προσαρτήματος 3 της παρούσας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 4.3.2.Α.»*

2.10 Στο άρθρο **8.5.4.3** της Σύμβασης Παραχώρησης, το πρώτο εδάφιο τροποποιείται και αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο Παραχωρησιούχος διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει από την Αρμόδια Αρχή την πλήρη απαγόρευση ή χρονικούς και άλλους περιορισμούς στη διέλευση όλων των επικίνδυνων φορτίων ή συγκεκριμένων κατηγοριών αυτών, σε μεμονωμένα τμήματα ή στο σύνολο του Έργου Παραχώρησης καθώς και σε μεμονωμένες σήραγγες ή ομάδες σηράγγων τους οποίους και θα εφαρμόζει κατόπιν σχετικής έγκρισης της Αρμόδιας Αρχής.»

2.11 Στο άρθρο **9.3.5** της Σύμβασης Παραχώρησης *(ΠΕΜΠΤΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ)*, στο τέλος της υπό στοιχείο (ii) παραγράφου προστίθενται νέα εδάφια (τρίτο και τέταρτο) ως ακολούθως:

«Σε περίπτωση εφαρμογής του Άρθρου 4.3.2.Α της παρούσας, στο αντικείμενο της Πέμπτης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας περιλαμβάνονται και οι δοκιμές και αυτοψίες, μελέτες και εργασίες που θα εκτελέσει ο Παραχωρησιούχος σύμφωνα με το αυτό Άρθρο. Η Πέμπτη Αποκλειστική Τμηματική Προθεσμία θα παρατείνεται αυτόματα για κάθε σήραγγα του Προσαρτήματος 3 του Παραρτήματος 3 της παρούσας κατά το χρονικό διάστημα που προκύπτει ότι αυτό απαιτείται για την εκτέλεση των εργασιών αδειοδότησης της εν λόγω σήραγγας κατά κατηγορία Ε’ και κατά Κατηγορία Α’, από έκαστο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Εργασιών Σηράγγων κατά Κατηγορία Ε’ και το Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Επικείμενων Εργασιών όπως αυτό θα επικαιροποιείται λαμβάνοντας υπόψη το αντίστοιχο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Εργασιών Σηράγγων κατά Κατηγορία Ε’.»

2.12 Στο άρθρο **9.3.5** της Σύμβασης Παραχώρησης *(ΠΕΜΠΤΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗ ΤΜΗΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ)*, τα τελευταία δύο εδάφια τροποποιούνται και αντικαθίστανται ως εξής:

«Με την ολοκλήρωση κάθε μιας από τις ως άνω Επικείμενες Εργασίες (i) έως και (iv) καθώς και σε περίπτωση εφαρμογής του Άρθρου 4.3.2.Α, των εκεί προβλεπόμενων εργασιών, θα εκδοθεί ξεχωριστή Βεβαίωση Περάτωσης Εργασιών. Η έκδοση Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών για όλες τις ως άνω εργασίες (i) έως και (iv) καθώς και σε περίπτωση εφαρμογής του Άρθρου 4.3.2.Α, των εκεί προβλεπόμενων εργασιών, θεωρείται ότι συνιστά έκδοση Βεβαίωσης Περάτωσης Εργασιών 5ης Αποκλειστικής Τμηματικής Προθεσμίας.».

2.13 Το άρθρο **13.4.3** της Σύμβασης Παραχώρησης τροποποιείται και αντικαθίσταται ως ακολούθως:

*«**13.4.3** Το παρόν Άρθρο 13.4 δεν αφορά και δεν εφαρμόζεται ως προς τις τυχόν απαιτούμενες περιβαλλοντικές Άδειες, τις Άδειες των Άρθρων 13.5 και 4.3.2.Α, τις Άδειες Ο.Κ.Ω. και τις πάσης φύσεως Άδειες που αφορούν λοιπές εμπορικές δραστηριότητες. Προς αποφυγή αμφιβολίας, τυχόν καθυστέρηση στην έκδοση των απαιτούμενων περιβαλλοντικών Αδειών και των Αδειών των Άρθρων 13.5 και 4.3.2.Α χωρίς υπαιτιότητα του Παραχωρησιούχου πέραν της νόμιμης προθεσμίας ή, για την περίπτωση που αυτή δεν προβλέπεται, πέραν των ενενήντα (90) ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης συνιστά Γεγονός Καθυστέρησης ή/και Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται και οι προϋποθέσεις, κατά περίπτωση, των άρθρων 23.1 και 23.4.1 της παρούσας.».*

2.14 Το άρθρο **13.5.1** της Σύμβασης Παραχώρησης τροποποιείται και αντικαθίσταται ως ακολούθως:

*«**13.5.1** Χωρίς να θίγονται οι προβλέψεις του Άρθρου 4.3.2.Α, ο Παραχωρησιούχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να διατηρεί σε ισχύ, να επικαιροποιεί ή ανανεώνει τις Άδειες Σηράγγων από την ΔΑΣ σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 230/2007, ως εκάστοτε ισχύει.».*

2.15 Στο άρθρο **13.5.2** της Σύμβασης Παραχώρησης, στο πρώτο εδάφιο, μετά τις λέξεις «Στο πλαίσιο των υποχρεώσεών του σύμφωνα με το Άρθρο 13.5.1» προστίθενται οι λέξεις: *«και υπό την επιφύλαξη των προβλέψεων του Άρθρου 4.3.2.Α,».*

2.16 Το άρθρο **13.5.3** της Σύμβασης Παραχώρησης τροποποιείται και αντικαθίσταται ως ακολούθως:

*«**13.5.3** Υπό την επιφύλαξη των προβλέψεων του Άρθρου 4.3.2.Α, το σύνολο των δαπανών που θα απαιτηθούν για την διατήρηση σε ισχύ, την επικαιροποίηση ή ανανέωση των Αδειών Σηράγγων, συμπεριλαμβανομένου του κόστους για την υιοθέτηση όλων των εκάστοτε*

αναγκαίων διορθωτικών μέτρων, τις δαπάνες νέων υποδομών, τις κεφαλαιουχικές επενδύσεις ή/και τα υπόλοιπα έξοδα που απαιτούνται για την συμμόρφωση των Σηράγγων με τις απαιτήσεις του Π.Δ. 230/2007 βαρύνουν αποκλειστικά τον Παραχωρησιούχο.».

2.17 Στο άρθρο **19.2.2** της Σύμβασης Παραχώρησης, στο στοιχείο (ii), περίπτωση 1, ο όρος *«(Άρθρο III)»*, που αναγράφεται στο πρώτο και στο δεύτερο εδάφιο, αντικαθίσταται και στα δύο εδάφια με το νέο όρο *«(Άρθρο 9.3.4 (iii))»*.

2.18 Στο άρθρο **19.2.2** της Σύμβασης Παραχώρησης, στο στοιχείο (ii), περίπτωση 2, ο όρος *«(Άρθρο IV)»*, που αναγράφεται στο πρώτο και στο δεύτερο εδάφιο, αντικαθίσταται και στα δύο εδάφια με το νέο όρο *«(Άρθρο 9.3.5 (iv))»*.

2.19 Στο άρθρο **19.2.2** της Σύμβασης Παραχώρησης, στο στοιχείο (ii), περίπτωση 3, ο όρος *«(Άρθρο I)»*, που αναγράφεται στο πρώτο και στο δεύτερο εδάφιο, αντικαθίσταται και στα δύο εδάφια με το νέο όρο *«(Άρθρο 9.3.6 (i))»*.

2.20 Το άρθρο **31.1** της Σύμβασης Παραχώρησης *(ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ ΩΣ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΟΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ)* τροποποιείται και αντικαθίσταται ως εξής:

*«**31.1** ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ ΩΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ»*

2.21 Το άρθρο **31.1.1** της Σύμβασης Παραχώρησης τροποποιείται και αντικαθίσταται ως εξής:

*«**31.1.1** Επιπλέον των υποχρεώσεών του επί τη βάσει του Άρθρου 5.4.1, ο Παραχωρησιούχος, μεταξύ άλλων αποκτώντας πρόσβαση ή συλλέγοντας πρωτογενώς δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, προβαίνει σε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ενεργώντας ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας κατά την έννοια του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου. Οι πράξεις επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο εκτέλεσης της παρούσας Σύμβασης εκτελούνται σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται από την εκάστοτε ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ειδικότερα δε το Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 679/2016 («ΓΚΠΔ»), το Ν.4624/2019, όπως ισχύει, καθώς και τις αποφάσεις, γνωμοδοτήσεις, οδηγίες της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα («ΑΠΔΠΧ») καθώς και κάθε άλλης αρμόδιας αρχής ή δικαστηρίου στον βαθμό που τυγχάνουν αναλογικής ή αυτοτελούς εφαρμογής. Στο πλαίσιο αυτό ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να:*

(i) διασφαλίζει και εγγυάται ότι συμμορφώνεται καθ’ όλη τη διάρκεια ισχύος της παρούσας Σύμβασης με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις του που απορρέουν από την εκάστοτε κείμενη Νομοθεσία,

(ii) επεξεργάζεται τα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικά για το σκοπό της εκπλήρωσης των υποχρεώσεών του και της άσκησης των δικαιωμάτων του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση και σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης, αλλά και για κάθε άλλο νόμιμο λόγο σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, διατηρεί δε αυτά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, σε κάθε δε περίπτωση για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται για την εκτέλεση της παρούσας Σύμβασης και έως τη λήξη αυτής κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4 της παρούσας Σύμβασης ή λύση αυτής κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 26 και 27 αυτής με την επιφύλαξη συμμόρφωσής του με τις διατάξεις της κείμενης Νομοθεσίας και τις σχετικές επιβαλλόμενες υποχρεώσεις. Μετά το πέρας αυτού του χρονικού διαστήματος ο Παραχωρησιούχος, με την επιφύλαξη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις του, διαφύλαξης των εννόμων συμφερόντων του και άσκησης των δικαιωμάτων του που απορρέουν από την κείμενη εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, καταστρέφει/διαγράφει, διαβιβάζοντας σχετικό πρωτόκολλο διαγραφής στο Δημόσιο ή/και στην Αρμόδια Αρχή ή/και στον Παραχωρητή και διαγράφει/καταστρέφει τυχόν

υφιστάμενα αντίγραφα, εκτός αν από την εκάστοτε κείμενη Νομοθεσία απαιτείται ή επιτρέπεται για οποιονδήποτε νόμιμο λόγο η περαιτέρω τήρηση ή/και αποθήκευση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,

(iii) κατά την εκτέλεση πράξεων επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, λαμβάνει τα απαραίτητα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, (περιλαμβανομένων και κατάλληλων συμβατικών δεσμεύσεων που είναι κατ’ ελάχιστον αντίστοιχες των προβλεπόμενων στην παρούσα) για την προστασία της εμπιστευτικότητας, της ακεραιότητας, της διαθεσιμότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων του που εμπλέκονται στην επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων τα οποία επεξεργάζεται στο πλαίσιο και για τους σκοπούς της παρούσας, ώστε να είναι ασφαλή σύμφωνα με τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας. Τα ανωτέρω μέτρα πρέπει να εγγυώνται ένα κατάλληλο επίπεδο προστασίας σε σχέση με το είδος των προσωπικών δεδομένων, τη φύση και τους σκοπούς της επεξεργασίας και τους υφιστάμενους κινδύνους καθώς και τη διατήρηση της εμπιστευτικότητας, της ακεραιότητας και της διαθεσιμότητας των προσωπικών δεδομένων. Κατά την επιλογή των κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι τελευταίες εξελίξεις, το κόστος εφαρμογής και η φύση, το πεδίο εφαρμογής, καθώς και οι κίνδυνοι διαφορετικής πιθανότητας επέλευσης και σοβαρότητας για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων από την επεξεργασία, ειδικότερα ως συνέπεια καταστροφής, απώλειας, αλλοίωσης, άνευ άδειας κοινολόγηση ή προσπέλαση των προσωπικών δεδομένων.

(iv) διασφαλίζει, λαμβάνοντας τα κατά περίπτωση κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα (περιλαμβανομένων και κατάλληλων συμβατικών δεσμεύσεων που είναι κατ’ ελάχιστον αντίστοιχες των προβλεπόμενων στην παρούσα) και διαδικασίες, ότι οι εργαζόμενοί του, τα στελέχη του, οι συνεργάτες, οι βοηθοί εκπληρώσεως ή οι προστηθέντες του, συμπεριλαμβανομένων και οποιωνδήποτε υπεργολάβων, οι οποίοι είναι εξουσιοδοτημένοι να αποκτούν πρόσβαση ή/και να επεξεργάζονται τα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό του, τηρούν τις σχετικές με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διατάξεις της κείμενης Νομοθεσίας και τις ρυθμίσεις της παρούσας Σύμβασης, ειδικά αναφορικά με την υποχρέωση τήρησης της ασφάλειας, ακεραιότητας και εμπιστευτικότητας αυτών,

(v) εφόσον από το είδος, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας, ιδίως με χρήση νέων τεχνολογιών, και συνεκτιμώντας τη φύση των δεδομένων και τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, ενδέχεται να επιφέρει υψηλό κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων («υποκείμενα των δεδομένων») προβαίνει πριν από την επεξεργασία, στη διενέργεια εκτίμησης των επιπτώσεων των σχεδιαζόμενων πράξεων επεξεργασίας στην προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (Εκτίμηση Αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων/Data Protection Impact Assessment – DPIA). Το Δημόσιο ή/και Αρμόδια Αρχή ή/και ο Παραχωρητής ενημερώνονται κατά περίπτωση για τα πορίσματα της εκτίμησης αντικτύπου, καθώς και για τις διορθωτικές ενέργειες στις οποίες θα προβεί ο Υπεύθυνος Επεξεργασίας συνεπεία αυτής. Ανάλογα με το αποτέλεσμα της εκτίμησης αντικτύπου, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εξασφαλίσει τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφαλείας που ενδεχομένως να απαιτηθούν για την αντιμετώπιση των επαπειλούμενων υψηλών κινδύνων.

(vi) με την επιφύλαξη των διατάξεων της κείμενης Νομοθεσίας, ιδιαίτερα δε των διατάξεων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μη θιγομένων των δικαιωμάτων της αρμόδιας εποπτικής αρχής για άσκηση ελέγχου βάσει τη ισχύουσας νομοθεσίας, ανταποκρίνεται αμελλητί και προσηκόντως σε κάθε αίτημα ενημέρωσης και ελέγχου του Δημοσίου ή/και Αρμόδιας Αρχής ή/και του Παραχωρητή, είτε απευθείας είτε από εξουσιοδοτημένο από αυτόν τρίτο μέρος που αφορά στην επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από ή για λογαριασμό του Παραχωρησιούχου, στον βαθμό που αυτό είναι εύλογο και αιτιολογημένο, δεν

συνεπάγεται υπέρμετρο οικονομικό κόστος, δεν απαιτεί υπερβολικό αριθμό εργατοωρών για την ικανοποίησή του και δεν διαταράσσεται, ως εκ τούτου, η ομαλή λειτουργία του Παραχωρησιούχου, η πιστή και ομαλή εκτέλεση της Σύμβασης Παραχώρησης και η εύρυθμη λειτουργία του αυτοκινητοδρόμου.

(vii) προκειμένου περί του Βασικού Υπεργολάβου Λειτουργίας ή Συντήρησης (εφεξής οι Βασικοί Υπεργολάβοι) που έχουν ονοματιστεί κατά τη διαδικασία του Διαγωνισμού, ο Παραχωρησιούχος δύναται να τους ορίζει συνυπεύθυνους για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, ή να καθίστανται αυτοτελώς Υπεύθυνοι Επεξεργασίας, ανάλογα με την περίπτωση και στο πλαίσιο εκτέλεσης των δραστηριοτήτων τους, κατόπιν προηγούμενης έγγραφης ενημέρωσης του Δημοσίου και του Παραχωρητή. Οι ίδιες υποχρεώσεις όσον αφορά στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και οι ίδιες υποχρεώσεις που ισχύουν για τον Παραχωρησιούχο ως Υπεύθυνο Επεξεργασίας από το παρόν άρθρο επιβάλλονται και στους Βασικούς Υπεργολάβους υπό την ιδιότητά τους ως συνυπεύθυνων ή αυτοτελώς Υπευθύνων Επεξεργασίας, ιδίως σε σχέση με την παροχή επαρκών εγγυήσεων για την εφαρμογή κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων έτσι ώστε η επεξεργασία να πληροί τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας. Σε κάθε περίπτωση, ο Παραχωρησιούχος παραμένει πλήρως υπόλογος έναντι του Δημοσίου ή/και της Αρμόδιας Αρχής ή/και του Παραχωρητή για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του, ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

(viii) λαμβάνει και εφαρμόζει συνεχώς τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα και διαδικασίες ασφάλειας, στον απαιτούμενο κατά περίπτωση βαθμό ώστε να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του επί τη βάσει του παρόντος Άρθρου 31 και την κείμενη Νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

(ix) ενημερώνει και εγγυάται στο Δημόσιο ή/και την Αρμόδια Αρχή ή/και τον Παραχωρητή ότι θα ορίσει Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων (DPO) με βάση τις προβλέψεις του ΓΚΠΔ, εφόσον κάτι τέτοιο απαιτείται με βάση το ΓΚΠΔ και σε περίπτωση που προκύψει η οποιαδήποτε αλλαγή στο πρόσωπο του DPO θα ενημερώνεται εγγράφως το Δημόσιο ή/και η Αρμόδια Αρχή ή/και ο Παραχωρητής στις διευθύνσεις ηλεκτρονικής αλληλογραφίας που έχει ορίσει για το σκοπό αυτό.

(x) υπό την επιφύλαξη σχετικών απαγορεύσεων, όρων και προϋποθέσεων ή/και περιορισμών από την κείμενη Νομοθεσία ή/και από τις αποφάσεις αρμοδίων Αρχών, δικαστηρίων, κλπ., αποστέλλει στο Δημόσιο και στον Παραχωρητή, εντός του πρώτου τριμήνου κάθε ημερολογιακού έτους, απολογιστική έκθεση η οποία θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα εξής: (α) ενημέρωση και συνοπτικές πληροφορίες σχετικά με ενδεχόμενες διαδικασίες έρευνας, αιτήματα παροχής πληροφοριών, ερωτήματα που αφορούν τη συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία, κλπ. από την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, (β) ενημέρωση και πληροφορίες σχετικά με τυχόν περιστατικά παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και συνοπτική περιγραφή της διαχείρισης κάθε περιστατικού, (γ) κατάλογο με τα πρόσωπα στα οποία ο Παραχωρησιούχος έχει ενδεχομένως αναθέσει την εκτέλεση επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων κατά το προηγούμενο έτος. Το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρητής διατηρούν το δικαίωμα να ζητήσουν διευκρινίσεις ή/και επιπρόσθετες πληροφορίες, υπό την επιφύλαξη της κείμενης νομοθεσίας και των ειδικότερων προβλέψεων της Σύμβασης Παραχώρησης, τις οποίες ο Παραχωρησιούχος έχει υποχρέωση, εφόσον είναι διαθέσιμες, να τις παρέχει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.».

2.22 Το άρθρο **31.2** της Σύμβασης Παραχώρησης *(ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ)* τροποποιείται και αντικαθίσταται ως εξής:

«31.2 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ

Ο Παραχωρησιούχος και οι Βασικοί Υπεργολάβοι αυτού θα γνωστοποιούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, στα οποία έχουν πρόσβαση/συλλέγουν και επεξεργάζονται ως συνυπεύθυνοι ή αυτοτελώς Υπεύθυνοι Επεξεργασίας κατά περίπτωση και ανάλογα με το αντικείμενο τους, μόνο στο προσωπικό τους που είναι απολύτως αναγκαίο να γνωρίζει τα εν λόγω δεδομένα προκειμένου ο Παραχωρησιούχος και οι Βασικοί Υπεργολάβοι αυτού να δύνανται να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους και να ασκούν τα δικαιώματά τους που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση και την κείμενη νομοθεσία, και υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(i) Ο Παραχωρησιούχος και οι Βασικοί Υπεργολάβοι αυτού διενεργούν κατά περίπτωση και εφόσον κρίνεται απαραίτητο κατάλληλους ελέγχους ώστε να διασφαλίσουν ότι το εν λόγω προσωπικό είναι κατάλληλο να έχει πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ούτως ώστε να ελαχιστοποιείται οποιοσδήποτε κίνδυνος κλοπής, απάτης, καταστροφής, αλλοίωσης ή κατάχρησης ή εν γένει κακής μεταχείρισης των εν λόγω προσωπικών δεδομένων και

(ii) Ο Παραχωρησιούχος και οι Βασικοί Υπεργολάβοι αυτού λαμβάνουν κατά περίπτωση όλα τα απαραίτητα μέτρα, όπως, μεταξύ άλλων, η επιβολή συγκεκριμένων υποχρεώσεων και η ανάληψη από το προσωπικό τους κατάλληλων συμβατικών δεσμεύσεων εμπιστευτικότητας σε σχέση με τα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.»

2.23 Στο άρθρο **35.1.5** της Σύμβασης Παραχώρησης, προστίθενται ως αρίθμηση, αφενός το στοιχείο «*(Α)*» στην αρχή της παραγράφου «*Εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος [...] (η «**Αξιολόγηση Τροποποίησης**»)*» και αφετέρου το στοιχείο «*(Β)*» στην αρχή της παραγράφου «*Σε περίπτωση που η Πρόταση Τροποποίησης [...] στην Αξιολόγηση Τροποποίησης θα υπολογίζονται: [...]*».

2.24 Στο άρθρο **35.3.1** της Σύμβασης Παραχώρησης, οι λέξεις «*Λειτουργικών Δαπανών*», αντικαθίστανται με τις λέξεις «*λειτουργικών δαπανών*».

2.25 Η παράγραφος 7 του Τμήματος 5 του **Προσαρτήματος 1** της Σύμβασης Παραχώρησης, τροποποιείται και αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Το υπ' αριθ. πρωτ. [•] έγγραφο της ΔΑΣ, σύμφωνα με το οποίο έχουν εκδοθεί οι Άδειες Σηράγγων, [ή, σε περίπτωση εφαρμογής του Άρθρου 4.3.2.Α, (1) το υπ' αριθ. Πρωτ. [...] έγγραφο του Δημοσίου με το οποίο γνωστοποιείται στον Παραχωρησιούχο και τον Παραχωρητή η μη πλήρωση της προϋπόθεσης του Άρθρου 4.3.2 (α) 5 (2) οι εγκρίσεις των Προσωρινών Μέτρων Ασφαλείας από την ΔΑΣ σύμφωνα με το Άρθρο 4.3.2.Α (i) της παρούσας και (3) η πιστοποίηση του Ανεξάρτητου Μηχανικού περί της εφαρμογής αυτών].»

2.26 Στο **Προσάρτημα 2** της Σύμβασης Παραχώρησης, η αναφορά στο «*ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9 Άδειες Σηράγγων*» τροποποιείται και αντικαθίσταται ως εξής:

«*ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9* – *Άδειες Σηράγγων, [ή, σε περίπτωση εφαρμογής του Άρθρου 4.3.2.Α, (1) το υπ' αριθ. Πρωτ. [...] έγγραφο του Δημοσίου με το οποίο γνωστοποιείται στον Παραχωρησιούχο και τον Παραχωρητή η μη πλήρωση της προϋπόθεσης του Άρθρου 4.3.2 (α) 5, (2) οι εγκρίσεις των Προσωρινών Μέτρων Ασφαλείας από την ΔΑΣ σύμφωνα με το Άρθρο 4.3.2.Α (i) της παρούσας και (3) η πιστοποίηση του Ανεξάρτητου Μηχανικού περί της εφαρμογής αυτών]*».

2.27 Στο **Προσάρτημα 11** (ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΥΡΟΣΒΕΣΗΣ) της Σύμβασης Παραχώρησης, στην υπό Β. παράγραφο αυτού μετά τον όρο «*Γερανοφόρο όχημα έλξης*» προστίθεται νέο χωρίο ως ακολούθως:

«(εφόσον κρίνεται από την Πυροσβεστική Υπηρεσία ότι εξυπηρετεί τους επιχειρησιακούς σκοπούς αυτής),».

ΑΡΘΡΟ 3 ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

3.1 Η παρούσα συμφωνία τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία υπογραφής της από τα Συμβαλλόμενα Μέρη (η «Ημερομηνία Υπογραφής»).

3.2 Υπό την επιφύλαξη της παραγράφου 3.3 κατωτέρω, η θέση σε ισχύ των τροποποιήσεων της Σύμβασης Παραχώρησης που συμφωνούνται με το άρθρο 2 της παρούσας τελεί υπό την αίρεση της ψήφισης από την Βουλή των Ελλήνων του νόμου με τον οποίο κυρώνεται η παρούσα Συμφωνία και της δημοσίευσης του κυρωτικού νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με τον οποίο θα προβλέπεται ως ημερομηνία έναρξης ισχύος του η ημερομηνία δημοσίευσής του.

3.3 Οι τροποποιήσεις που συμφωνούνται με το άρθρο 2 της παρούσας και αφορούν σε άρθρα της Σύμβασης Παραχώρησης τα οποία αναφέρονται στο Άρθρο 4.1.2 της Σύμβασης Παραχώρησης τίθενται σε ισχύ και εφαρμόζονται από την Ημερομηνία Υπογραφής.

ΑΡΘΡΟ 4 ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Όλες οι διαφορές που ανακύπτουν μεταξύ των συμβαλλομένων, από την Ημερομηνία Υπογραφής της παρούσας συμφωνίας έως την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κυρός της παρούσας συμφωνίας θα επιλύονται από τα αρμόδια Δικαστήρια Αθηνών.

ΑΡΘΡΟ 5 ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

Η παρούσα Συμφωνία διέπεται από τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης και ερμηνεύεται σύμφωνα με αυτές. Από την ημερομηνία που τίθενται σε ισχύ οι τροποποιήσεις σύμφωνα με το άρθρο 3 της παρούσας, η Σύμβαση Παραχώρησης ισχύει και ερμηνεύεται όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 της παρούσας Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 6 ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

6.1 Τα Συμβαλλόμενα Μέρη ρητά συνομολογούν ότι με την παρούσα Συμφωνία τροποποιούνται αποκλειστικά οι ανωτέρω υπό το Άρθρο 2 αναφερόμενες συγκεκριμένες διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης, η οποία κατά τα λοιπά ισχύει και δεσμεύει τα Μέρη όπως αρχικά συμφωνήθηκε.

6.2 Τα Συμβαλλόμενα Μέρη δηλώνουν και αναγνωρίζουν ότι οι τροποποιήσεις των όρων της Σύμβασης Παραχώρησης που συμφωνούνται με την παρούσα δεν επιδρούν επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των Μετόχων του Παραχωρησιούχου.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ των ανωτέρω, το Ελληνικό Δημόσιο, ο Παραχωρητής και ο Παραχωρησιούχος, υπέγραψαν την ημέρα που αναφέρεται στην αρχή του παρόντος την παρούσα Συμφωνία δια των εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων τους που αναφέρονται παραπάνω, σε πέντε (5) πρωτότυπα εκ των οποίων έλαβε τρία (3) το Δημόσιο και ανά ένα (1) οι λοιποί συμβαλλόμενοι.

ΓΙΑ ΤΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟ

«ΝΕΑ ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»

Ο ΝΟΜΙΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΗ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΤΑΜΠΟΥΛΙΔΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

Άρθρο τρίτο
Διόδια τέλη

1. Από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης που προβλέπεται στην από 29.3.2024 Σύμβαση Παραχώρησης Υπηρεσιών για τη χρηματοδότηση, λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση της Εγνατίας Οδού και Τριών Καθέτων Οδικών Αξόνων (εφεξής: Σύμβαση Παραχώρησης Υπηρεσιών), που κυρώνεται με το άρθρο πρώτο, τα τέλη διοδίων που επιβάλλονται στον αυτοκινητόδρομο Εγνατία Οδός και στους τρεις κάθετους οδικούς άξονες αυτού, καθώς και απαλλαγές από την καταβολή αυτών ή εκπτώσεις επ’ αυτών, ρυθμίζονται αποκλειστικά από τις ειδικότερες προβλέψεις της σύμβασης αυτής και κάθε αντίθετη διάταξη παύει να ισχύει.

2. Κατ’ εξαίρεση, απαλλαγές από την καταβολή διοδίων τελών οι οποίες προβλέπονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 1 της υπό στοιχεία ΔΝΣ/οικ.84646/ΦΝ 393/27.11.2017 απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών «Καθορισμός απαλλαγών από την καταβολή διοδίων τελών στους Σταθμούς Διοδίων της Εγνατίας Οδού και των καθέτων αξόνων αυτής, για κατοίκους όμορων περιοχών και άνεργους, σύμφωνα με το εδάφιο (γ) της παραγράφου 9 του άρθρου δεύτερου ν. 4388/2016 (Α΄ 93)» (Β΄ 4156), δύνανται να εφαρμόζονται κατόπιν σχετικής εντολής του Δημοσίου προς τον Παραχωρησιούχο, με την οποία ορίζεται η διάρκεια εφαρμογής αυτών, και η οποία σε κάθε περίπτωση δεν δύναται να υπερβαίνει τα δύο (2) έτη, με δυνατότητα παράτασης κατά ένα (1) επιπλέον έτος, κατόπιν συμφωνίας των μερών. Για την πιστοποίηση των δικαιούχων των απαλλαγών και των οχημάτων αυτών, ακολουθείται από τον Παραχωρησιούχο η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 2 της απόφασης του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών του πρώτου εδαφίου. Ο Παραχωρησιούχος δικαιούται αποζημίωσης από το Δημόσιο, για την απώλεια εσόδων ή για την αύξηση λειτουργικών εξόδων, που αποδεδειγμένα υφίσταται εξαιτίας της εφαρμογής των απαλλαγών του πρώτου εδαφίου.

3. Η δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με το άρθρο δέκατο έκτο, επέχει θέση γνωστοποίησης των επιβαλλόμενων διοδίων τελών προς τους χρήστες.

4. Σε περίπτωση διέλευσης οχήματος χωρίς την καταβολή του οικείου διοδίου τέλους, σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης Υπηρεσιών, η βεβαίωση της μη καταβολής του διοδίου τέλους μαζί με ευκρινή φωτογραφία του αριθμού κυκλοφορίας του οχήματος με επισημείωση του χρόνου διέλευσης και βεβαίωση της αρμόδιας αρχής για τα στοιχεία του υπόχρεου, αποτελεί πλήρη απόδειξη για τη διέλευση του οχήματος χωρίς την καταβολή του διοδίου τέλους και για την υποχρέωση του κυρίου του οχήματος προς καταβολή του οφειλόμενου τέλους και του εικοσαπλάσιου από αυτό ποσού, ως αστικής ποινής. Η βεβαίωση του προηγούμενου εδαφίου εκδίδεται από την αρμόδια αρχή εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κατάθεση της σχετικής αίτησης του Παραχωρησιούχου.

5. Μετά την παρέλευση δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία βεβαίωσης της μη καταβολής, εντός των οποίων ο υπόχρεος μπορεί να καταβάλει το οφειλόμενο τέλος με τον τρόπο που θα υποδείξει ο Παραχωρησιούχος, απαλλασσόμενος από κάθε άλλη επιβάρυνση, ο Παραχωρησιούχος δύναται να ζητήσει την έκδοση διαταγής πληρωμής σύμφωνα με τα άρθρα 623 έως 636 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182) για το ποσό του οικείου τέλους διοδίου, προσαυξημένου κατά το ποσό της αστικής ποινής που προβλέπεται στη Σύμβαση Παραχώρησης. Η αίτηση για την έκδοση διαταγής πληρωμής εισάγεται στο Δικαστήριο της έδρας του Παραχωρησιούχου.

Άρθρο τέταρτο
Υποκατάσταση

1. Κατ’ εφαρμογή του άρθρου 7 της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών, κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ο Παραχωρησιούχος ή/και ο Βασικός Υπεργολάβος, τον οποίο αυτός έχει υποδείξει στη δήλωση του άρθρου 7.7.5 της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών, υπεισέρχεται αυτόματα και αυτοδίκαια στα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων τυχόν παρεπόμενων δικαιωμάτων, και τις υποχρεώσεις της ανώνυμης εταιρείας Εγνατία Οδός Α.Ε., που απορρέουν αποκλειστικά από την αντίστοιχη Μεταβιβαζόμενη Σύμβαση ή Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενη Σύμβαση, και αναλαμβάνει να τηρεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές, καθ’ όλη τη διάρκεια ισχύος τους, εκκινώντας από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης. Η δημοσίευση του παρόντος νόμου επέχει θέση αναγγελίας σύμφωνα με το άρθρο 460 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α΄ 164). Όροι των Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων ή των Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενων Συμβάσεων, σύμφωνα με τους οποίους δεν επιτρέπεται η προβλεπόμενη, σύμφωνα με τα άρθρα 7.7.1 και 7.8.2, υποκατάσταση ή άλλως, η εκχώρηση δικαιωμάτων εκ μέρους της ανώνυμης εταιρείας Εγνατία Οδός Α.Ε. ή άλλοι συναφείς όροι, δεν εμποδίζουν την υποκατάσταση της ανώνυμης εταιρείας Εγνατία Οδός Α.Ε. από τον Παραχωρησιούχο ή κάποιον εκ των βασικών Υπεργολάβων αυτού, και δεν αντιτάσσονται έναντι αυτού ή του Δημοσίου ή της ανώνυμης εταιρείας Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.) ή της ανώνυμης εταιρείας Εγνατία Οδός Α.Ε. από οποιονδήποτε αντισυμβαλλόμενο στις Μεταβιβαζόμενες Συμβάσεις ή Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενες Συμβάσεις μέρος ή οποιονδήποτε τρίτο.

2. Η ανώνυμη εταιρεία Εγνατία Οδός Α.Ε. παραμένει μόνη υπεύθυνη για το σύνολο των υποχρεώσεων και μόνη δικαιούχος των απαιτήσεων, που απορρέουν από τις Μεταβιβαζόμενες Συμβάσεις και τις Υποχρεωτικά Μεταβιβαζόμενες Συμβάσεις και οι οποίες γεννήθηκαν μέχρι και την ημερομηνία υποκατάστασης του Παραχωρησιούχου ή, κατά περίπτωση, του Βασικού Υπεργολάβου αυτού στις συμβάσεις αυτές, σύμφωνα με τα άρθρα 7.7.1 και 7.8.2 αντίστοιχα, της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών, αποκλειομένης της εφαρμογής του άρθρου 479 του Αστικού Κώδικα.

3. Κατ’ εφαρμογή του άρθρου 7.7.7 της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών, ο Παραχωρησιούχος και οι Βασικοί Υπεργολάβοι δεν υποκαθίστανται στις εργασιακές συμβάσεις, που έχει συνάψει η ανώνυμη εταιρεία Εγνατία Οδός Α.Ε., ούτε αναλαμβάνουν την υποχρέωση να προσλάβουν οποιοδήποτε εργαζόμενο ή υπάλληλο της ανώνυμης εταιρείας Εγνατία Οδός Α.Ε. ή των υπεργολάβων της ή των εν γένει αντισυμβαλλομένων της. Το Δημόσιο αποζημιώνει τον Παραχωρησιούχο ή/και οποιονδήποτε εκ των Βασικών Υπεργολάβων για κάθε χρηματικό ποσό που κατέβαλαν σε υπαλλήλους, πληρεξούσιους ή υπεργολάβους της ανώνυμης εταιρείας Εγνατία Οδός Α.Ε. δυνάμει τελεσίδικης ή προσωρινά εκτελεστής δικαστικής απόφασης, η καταβολή του οποίου οφείλεται άμεσα στη μεταβίβαση της λειτουργίας του Έργου στον Παραχωρησιούχο βάσει της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά απαιτήσεων για μισθούς των υπαλλήλων, ασφαλιστικές εισφορές και αποζημιώσεις λόγω καταγγελίας σύμβασης εργασίας.

4. Κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών, ο Παραχωρησιούχος υπεισέρχεται αυτοδίκαια στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της ανώνυμης εταιρείας Εγνατία Οδός Α.Ε. που απορρέουν από τις συμβάσεις συνδρομητικής διέλευσης που έχει συνάψει η εταιρεία με χρήστες του αυτοκινητοδρόμου, με την επιφύλαξη του παρόντος.

5. Η δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σύμφωνα με το άρθρο δέκατο έκτο, επέχει θέση αναγγελίας του άρθρου 460 του Αστικού Κώδικα, καθώς και θέση δημόσιας ανακοίνωσης προς ενημέρωση των συνδρομητών για τις αναπροσαρμογές του Τιμοκαταλόγου Διοδίων Τελών και του Τιμοκαταλόγου Συνδρομητικών Προγραμμάτων, υπό την έννοια των συμβάσεων συνδρομητικής διέλευσης της παρ. 4.

6.Α. Κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών και ώρα 00:00, η Εγνατία Οδός Α.Ε. υποχρεούται:

α) Να έχει μεριμνήσει για την ομαλή μετάπτωση του συνόλου των συστημάτων τιμολόγησης και συνδρομητικών υπηρεσιών του αυτοκινητοδρόμου στον αριθμό φορολογικού μητρώου του Παραχωρησιούχου για τη διασφάλιση της αδιάλειπτης εξυπηρέτησης και απρόσκοπτης διέλευσης όσων συνδρομητών έχουν σύμβαση διέλευσης σε ισχύ και σύμφωνα με τα χρηματικά υπόλοιπα των συνδρομητικών λογαριασμών τους κατά τον χρόνο αυτό.

β) Να έχει μεριμνήσει για την εξαγωγή από το σύστημα τιμολόγησης και να έχει παραδώσει στο Δημόσιο και στον Παραχωρησιούχο κατάσταση των υπολοίπων των συνδρομητικών λογαριασμών από προκαταβολές ή χρηματικές εγγυήσεις, των συνδρομητών.

γ) Να έχει προβεί στη μεταφορά του συνολικού ποσού που αντιστοιχεί στα χρηματικά υπόλοιπα των συνδρομητικών λογαριασμών από προκαταβολές ή χρηματικές εγγυήσεις των συνδρομητών, όπως εμφανίζεται στην κατάσταση υπολοίπων της περ. β, σε τραπεζικό λογαριασμό που τηρείται στο όνομα του Παραχωρησιούχου, τον οποίο αυτός θα της έχει γνωστοποιήσει, πριν από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης. Η μεταφορά πραγματοποιείται χωρίς να απαιτείται η έκδοση φορολογικού στοιχείου, απαλλάσσεται κάθε φόρου, τέλους, εισφοράς, κράτησης και κάθε προμήθειας τραπεζικών εργασιών και δεν θεωρείται δάνειο, δωρεά ή εν γένει προσαύξηση περιουσίας χωρίς νόμιμη αιτία.

Β. Κατά τη μεταφορά των χρηματικών υπολοίπων σύμφωνα με το παρόν ή το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, η Εγνατία Οδός Α.Ε., βάσει της κατάστασης υπολοίπων των συνδρομητικών λογαριασμών, εκκαθαρίζει τη σχετική χρηματική κατάθεση, σε συμφωνία με τον Παραχωρησιούχο.

Γ. Εντός δύο (2) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, η Εγνατία Οδός Α.Ε. προβαίνει στη χρηματική κατάθεση των ποσών από χρηματικές εγγυήσεις συνδρομητών, αφού προηγουμένως λάβουν χώρα σχετική εκκαθάριση και συμψηφισμός των χρηματικών εγγυήσεων με ληξιπρόθεσμα υπόλοιπα συνδρομητών, για οφειλές συνδρομητών από διελεύσεις έως την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης. Η εκκαθάριση λαμβάνει χώρα σε συμφωνία με τον Παραχωρησιούχο, εντός της ίδιας προθεσμίας.

7. Οι χρήστες που έχουν συνάψει συνδρομητικές συμβάσεις διέλευσης της παρ. 5 του παρόντος δύνανται να καταγγείλουν αζημίως και οποτεδήποτε τις συμβάσεις αυτές, τηρουμένων κατά τα λοιπά των ειδικότερων συμβατικών όρων. Στην περίπτωση αυτή, αναλαμβάνουν τυχόν μη αναλωμένο υπόλοιπο της συνδρομής τους.

8. Ο Παραχωρησιούχος δεν ευθύνεται για απαιτήσεις ή αξιώσεις συνδρομητών που απορρέουν από ή σχετίζονται με τις συμβάσεις της παρ. 4 και γεννήθηκαν έως την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ως προς τις οποίες αποκλειστικά υπεύθυνη παραμένει η Εγνατία Οδός Α.Ε.. Αντίστοιχα, η Εγνατία Οδός Α.Ε. δεν ευθύνεται για απαιτήσεις ή αξιώσεις συνδρομητών που απορρέουν από ή σχετίζονται με τις συμβάσεις της παρ. 5 και γεννήθηκαν από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης και εφεξής, ως προς τις οποίες αποκλειστικά υπεύθυνος είναι ο Παραχωρησιούχος.

9. Δυνάμει του παρόντος, η κυριότητα και η νομή επί του κινητού εξοπλισμού ο οποίος έχει χορηγηθεί σε συνδρομητές βάσει των συμβάσεων της παρ. 4, όπως ιδίως πομποδέκτες και κάρτες διελεύσεων, μεταβιβάζονται κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης στον Παραχωρησιούχο, χωρίς παράδοση του εν λόγω κινητού εξοπλισμού. Οι συνδρομητές διατηρούν στην κατοχή τους τον εν λόγω εξοπλισμό σύμφωνα με τους όρους των συμβάσεων της παρ. 4, όπως εκάστοτε ισχύουν και με την επιφύλαξη του παρόντος άρθρου. Η δημοσίευση του παρόντος επέχει θέση γνωστοποίησης έναντι των κατόχων, κατά την έννοια του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 977 του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο πέμπτο
Μετατόπιση δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφελείας

Οι Οργανισμοί Κοινής Ωφελείας εκπονούν τις απαραίτητες μελέτες που αφορούν στη μετατόπιση των δικτύων

αρμοδιότητάς τους και των σχετικών εγκαταστάσεών τους, για την εκτέλεση των Κατασκευών που απαιτούνται σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης Υπηρεσιών και εκτελούν τις αντίστοιχες εργασίες με δαπάνη τους.

Άρθρο έκτο
Δημοτικά τέλη

Σε εφαρμογή του άρθρου 34.9 της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών και κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, συμπεριλαμβανομένων και των διατάξεων του Β.Δ. 24.9/20.10.1958 (Α΄ 171), του ν.δ. 318/1969 (Α΄ 212), του ν. 25/1975 (Α΄ 74), του ν. 1080/1980 (Α΄ 246) και του ν. 2130/1993 (Α΄ 62), ο Παραχωρησιούχος απαλλάσσεται της υποχρέωσης καταβολής τελών ή φόρων σε οποιονδήποτε οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης για τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας που αποτελούν το αντικείμενο των εν λόγω φόρων ή τελών αναφορικά με τα έργα που θα εκτελεστούν και τις υπηρεσίες που θα παρασχεθούν σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης και εν γένει την παραχώρηση, καθώς και από την καταβολή κάθε άλλης δημοτικής προσόδου, όπως τελών ακίνητης περιουσίας.

Άρθρο έβδομο
Ευθύνη

1. Ο Παραχωρησιούχος δεν ευθύνεται έναντι οιουδήποτε δανειστή της ανώνυμης εταιρείας Εγνατία Οδός Α.Ε. και για οιαδήποτε χρέη αυτής, λόγω της ανάθεσης σε αυτόν της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών, αποκλειομένης της εφαρμογής του άρθρου 479 του Αστικού Κώδικα.

2. Ο Παραχωρησιούχος δεν ευθύνεται για θετικές ή παρεπόμενες ή αποθετικές ζημίες που έχουν ήδη προκληθεί ή θα προκληθούν σε τρίτους από μόνη την ύπαρξη αυτού καθ’ εαυτού του Έργου Παραχώρησης ή από μόνη τη λειτουργία και συντήρησή του ή των Κατασκευών ή οποιουδήποτε τμήματος αυτών σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών, εκτός αν οι ζημίες αυτές οφείλονται σε υπαιτιότητα αυτού ή οποιωνδήποτε προσώπων που χρησιμοποιεί για την εκτέλεση της Σύμβασης, περιλαμβανομένου του Ανεξάρτητου Μηχανικού ή αν οι ζημίες αυτές ανάγονται σε κινδύνους που έχει αναλάβει ο Παραχωρησιούχος δυνάμει της παρούσας.

3. Από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης έως την αδειοδότηση κάθε σήραγγας του Παραρτήματος 3 του Προσαρτήματος 3 της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών και την πιστοποίηση αυτής σε Κατηγορία Ε και υπό τις προϋποθέσεις: (1) τήρησης από τον Παραχωρησιούχο των Προσωρινών Μέτρων Ασφαλείας Σηράγγων και (2) ολοκλήρωσης των εργασιών της περ. (iv) του άρθρου 4.3.2.Α της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών για κάθε σήραγγα εντός της αντίστοιχης προθεσμίας που ορίζεται στο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Εργασιών Σηράγγων κατά Κατηγορία Ε΄, εκτός αν οι ανωτέρω προϋποθέσεις υπό (1) και (2) δεν πληρούνται χωρίς υπαιτιότητα του Παραχωρησιούχου:

(α) ο Παραχωρησιούχος, οι Βασικοί Υπεργολάβοι και οι Υπεργολάβοι αυτών, τα στελέχη και οι εργαζόμενοι αυτών, καθώς και ο Αρμόδιος Ασφαλείας δεν βαρύνονται με οιαδήποτε ευθύνη, συμβατική, αστική, διοικητική, ποινική ή άλλη, που σχετίζεται αιτιωδώς με τη μη αδειοδότηση/πιστοποίηση των σηράγγων κατά Κατηγορία Ε΄ ή/και τη μη συμμόρφωση των σηράγγων με τις απαιτήσεις αδειόδοτησης κατά Κατηγορία Ε΄, την οποία εξακολουθεί να φέρουν το Δημόσιο ή/και η Εγνατία Οδός Α.Ε.,

(β) το Δημόσιο αποζημιώνει τα ανωτέρω υπό (α) πρόσωπα για κάθε χρηματικό ποσό που τυχόν κατέβαλαν δυνάμει τελεσίδικης ή προσωρινά εκτελεστής δικαστικής απόφασης, που σχετίζεται αιτιωδώς με τη μη αδειοδότηση/πιστοποίηση των σηράγγων κατά Κατηγορία Ε΄ ή/και τη μη συμμόρφωση των σηράγγων με τις απαιτήσεις αδειόδοτησης αυτών κατά Κατηγορία Ε΄, στο μέτρο που τα ανωτέρω πρόσωπα δεν εισπράξουν ασφάλισμα από τις Ασφαλιστικές Συμβάσεις.

(γ) το Δημόσιο έχει την υποχρέωση να παρεμβαίνει υπέρ των ανωτέρω υπό (α) προσώπων σε τυχόν ανοιγείσα αστική δίκη εναντίον τους είτε μετά από απλή έγγραφη ενημέρωση είτε μετά από ανακοίνωση ή/και προσεπίκληση, απλή ή ενωμένη με παρεμπίπτουσα αγωγή, στη δίκη αυτή.

Άρθρο όγδοο
Προσωπικά δεδομένα

1. Στο πλαίσιο και για τους σκοπούς της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών που κυρώνεται με τον παρόντα νόμο και για χρονικό διάστημα έξι (6) ημερολογιακών μηνών που προηγείται της Ημερομηνίας Έναρξης Παραχώρησης, το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας (ΕΕΣΥΠ) Α.Ε., υπό την ιδιότητά της ως Παραχωρητή, ο Παραχωρησιούχος, καθώς και οποιοσδήποτε τρίτος εντέλλεται από αυτούς, αποκτούν πρόσβαση και διαβιβάζεται προς αυτούς νόμιμα, ανάλογα με την περίπτωση και τις ειδικότερες ανάγκες τεχνικής ή άλλης φύσεως, το σύνολο των προσωπικών δεδομένων πάσης φύσεως και παντός φυσικού προσώπου που διατηρούνται και για τα οποία εκτελείται επεξεργασία από την Εγνατία Οδός Α.Ε. στο πλαίσιο και για τους σκοπούς της υπό στοιχεία Δ14α/02/69/ΦΝ380/10.11.1994 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.) (Β΄ 846). Κατά το προαναφερόμενο διάστημα και για τον σκοπό αυτό τα ανωτέρω πρόσωπα καθίστανται αυτοτελώς Υπεύθυνοι Επεξεργασίας κατά την έννοια του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679 και του ν. 4624/2019 (Α΄ 137) για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων στα οποία αποκτούν πρόσβαση σύμφωνα με τις προβλέψεις του πρώτου εδαφίου.

2. Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων της παρ. 1 εκτελείται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων και της ισχύουσας εφαρμοστέας νομοθεσίας εν γένει.

3. Η δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως επέχει θέση ενημέρωσης των υποκειμένων προσωπικών δεδομένων ως προς την κατά τα ανωτέρω πρόσβαση ή διαβίβαση των δεδομένων τους, κατά τα άρθρα 53 και 54 του ν. 4624/2019.

Άρθρο ένατο
Ισχύς περιβαλλοντικών όρων

Η ισχύς των Εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων που αφορούν στον αυτοκινητόδρομο της Εγνατίας Οδού και των τριών Καθέτων Οδικών Αξόνων αυτής και οι οποίοι βρίσκονται σε ισχύ κατά την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης παρατείνεται αυτοδικαίως έως την 31η.12.2027.

Άρθρο δέκατο
Λογαριασμός Χρηματοδότησης Εργασιών Σηράγγων

1. Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου της παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152), ποσό εκατόν ογδόντα εκατομμυρίων (180.000.000) ευρώ του τιμήματος της Σύμβασης Παραχώρησης της Εγνατίας Οδού και των τριών (3) Καθέτων Οδικών Αξόνων αποδίδεται από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε., ως καθολική διάδοχο του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. δυνάμει του ν. 5131/2024 (Α΄ 128), σε διακριτό λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου της παρ. 2 του παρόντος άρθρου που ανοίγεται και τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος και χρησιμοποιείται αποκλειστικά και μόνο από το Δημόσιο για τη χρηματοδότηση των αποζημιώσεων που προβλέπονται στην παρ. viii του άρθρου 4.3.2.Α. της Σύμβασης Παραχώρησης που κυρώνεται με το άρθρο πρώτο του παρόντος, όπως αυτή τροποποιείται με τη Συμφωνία Τροποποίησης που κυρώνεται με το άρθρο δεύτερο του παρόντος και από τον οποίον δεν διενεργείται καμία άλλη πράξη, πληρωμή ή συναλλαγή για οποιονδήποτε άλλον σκοπό. Κατά τα λοιπά εξακολουθούν και εφαρμόζονται οι λοιπές διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 3986/2011.

2. Η αποδέσμευση ποσών υπέρ του Παραχωρησιούχου από τον λογαριασμό της παρ. 1 του παρόντος άρθρου γίνεται κατόπιν εντολής που εκδίδει η Ειδική Υπηρεσία Δημοσίων Έργων Κατασκευής Συγκοινωνιακών Έργων με Σύμβαση Παραχώρησης (ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

3. Τυχόν υπόλοιπο του λογαριασμού της παρ. 1 του παρόντος, μετά την αποπληρωμή των αποζημιώσεων της παρ. viii του άρθρου 4.3.2.Α. της Σύμβασης Παραχώρησης, καταβάλλεται από το Ελληνικό Δημόσιο σε πίστωση του ειδικού λογαριασμού της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 4063/2012 (Α΄ 71), περί διακριτού λογαριασμού του Ελληνικού Δημοσίου, με την ονομασία «Ελληνικό Δημόσιο (ΕΔ) Εισπράξεις και Πληρωμές για την εξυπηρέτηση του Δημοσίου χρέους».

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Μεταφορών και Υποδομών ορίζονται οι λεπτομέρειες ανοίγματος και κίνησης του ειδικού λογαριασμού της παρ. 1 και κάθε άλλο σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος ζήτημα.

Άρθρο ενδέκατο
Τελικές διατάξεις

1. Η διαδικασία υπολογισμού της Αναπροσαρμογής Χρηματοοικονομικού Κλεισίματος, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 4.3.3.Α. της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών, δύναται να λαμβάνει χώρα έως και έξι (6) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα που έχουν συμφωνήσει τα συμβαλλόμενα μέρη να επέλθει η Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.

2. Οι διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών που κυρώνεται με το άρθρο πρώτο, κατισχύουν ως ειδικότερες κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, ίδιας ή κατώτερης τυπικής ισχύος.

3. Σταθμοί Διοδίων οι οποίοι περιλαμβάνονται στους Πίνακες Ι και ΙΙ του Παραρτήματος 5 του Προσαρτήματος 3 της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών και οι οποίοι δεν έχουν κατασκευασθεί ή/και τεθεί σε λειτουργία, σύμφωνα με τις προβλέψεις της ισχύουσας νομοθεσίας, έως την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, τίθενται σε λειτουργία μετά την, κατά περίπτωση, ολοκλήρωση της κατασκευής αυτών με ευθύνη του Δημοσίου, κατόπιν σχετικής έγγραφης εντολής του Δημοσίου προς τον Παραχωρησιούχο. Έως τη θέση σε λειτουργία των Σταθμών Διοδίων του πρώτου εδαφίου εφαρμόζονται τα άρθρα 2.4 και 23.4 της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών.

4. Σύμβαση εκχώρησης απαιτήσεων από Φ.Π.Α. που συνάπτεται σε εφαρμογή του άρθρου 34.1 της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών, μεταξύ του Παραχωρησιούχου ως εκχωρητή και του Παραχωρητή, ήτοι της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε., ως εκδοχέα, απαλλάσσεται από το Ψηφιακό Τέλος Συναλλαγής του ν. 5177/2025 (Α΄ 21).

Άρθρο δωδέκατο
Μεταφορά προσωπικού της εταιρείας με την επωνυμία Εγνατία Οδός Α.Ε. στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών ή σε εποπτευόμενους από αυτό φορείς

1. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών, οι υπάλληλοι που υπηρετούν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Εγνατία Οδός Α.Ε.» δύνανται να μεταφέρονται στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή σε δημόσιες επιχειρήσεις ή ανώνυμες εταιρείες, εποπτείας του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, με αίτησή τους, που υποβάλλεται στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών εντός αποκλειστικής προθεσμίας ενός (1) μήνα από τη δημοσίευση της υπουργικής απόφασης της παρ. 3 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η μεταφορά του προσωπικού της παρ. 1 διενεργείται, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, με την ίδια σχέση εργασίας και τυπικά προσόντα που κατέχουν, σε κενή οργανική θέση του ίδιου ή συναφούς κλάδου και ειδικότητας ή, ελλείψει αυτής, σε συνιστώμενη με την υπουργική απόφαση της παρ. 3 προσωποπαγή θέση των φορέων υποδοχής. Η μεταφορά γίνεται σε θέση συναφούς κλάδου ή ειδικότητας της ίδιας κατηγορίας, εφόσον ο μεταφερόμενος υπάλληλος κατέχει τα τυπικά προσόντα του κλάδου ή της ειδικότητας στον οποίο μεταφέρεται. Το μεταφερόμενο προσωπικό κατατάσσεται σε βαθμό ανάλογα με τον συνολικό χρόνο υπηρεσίας του που έχει διανυθεί στον φορέα προέλευ-

σης και με τα τυπικά προσόντα της κατηγορίας, στην οποία μεταφέρονται. Για τη μισθολογική και βαθμολογική κατάταξη και εξέλιξη του μεταφερόμενου προσωπικού, αναγνωρίζεται ο συνολικός χρόνος υπηρεσίας που διανύθηκε στην εταιρεία «Εγνατία Οδός Α.Ε.» ή σε άλλους φορείς του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143). Κατά τα λοιπά, για τη βαθμολογική και μισθολογική κατάταξη του ανωτέρω προσωπικού εφαρμόζονται οι νόμοι 4369/2016 (Α΄ 33) και 4354/2015 (Α΄ 176), αντίστοιχα. Οι δαπάνες μισθοδοσίας βαρύνουν τον φορέα υποδοχής. Οι συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις καταργούνται μετά την καθ’ οιονδήποτε τρόπο αποχώρηση των υπαλλήλων αυτών.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται: α) η διαδικασία μεταφοράς του προσωπικού του παρόντος, β) ο προσδιορισμός των θέσεων των φορέων υποδοχής, βάσει των υπηρεσιακών αναγκών τους, γ) η διαδικασία επιλογής του φορέα υποδοχής, δ) τα κριτήρια για τη διαμόρφωση της σειράς προτεραιότητας των υποψηφίων και ε) κάθε άλλο τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος.

4. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας της παρ. 1, υπάλληλοι οι οποίοι δεν υπέβαλαν τη σχετική αίτηση, δύνανται να επιλέξουν τη μεταφορά τους σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης α΄και β΄ βαθμού. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Εσωτερικών, καθορίζονται: α) οι θέσεις των φορέων υποδοχής, βάσει των υπηρεσιακών αναγκών τους, β) η διαδικασία επιλογής του φορέα υποδοχής, γ) τα κριτήρια για τη διαμόρφωση της σειράς προτεραιότητας των υποψηφίων και δ) κάθε άλλο τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα σχετικό με τη μεταφορά του προσωπικού στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης. Η μεταφορά των υπαλλήλων διενεργείται με κοινή απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και του αρμόδιου για τον διορισμό οργάνου του οικείου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης α΄ ή β΄ βαθμού.

5. Αν υπάλληλοι δεν μεταφερθούν σύμφωνα με τη διαδικασία της παρ. 1 ή της παρ. 4, μεταφέρονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών σε θέσεις των φορέων υποδοχής, όπως αυτές προσδιορίστηκαν με την απόφαση της παρ. 3, και δεν καλύφθηκαν από τους υπαλλήλους που υπέβαλαν τη σχετική αίτηση.

6. Μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών του παρόντος, οι οργανικές θέσεις του μεταφερόμενου προσωπικού καταργούνται.

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΟΔΟΥ

Άρθρο δέκατο τρίτο
Κύρωση της Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών για τη Χρηματοδότηση, Λειτουργία, Συντήρηση και Εκμετάλλευση της Αττικής Οδού

Κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η τροποποίηση της από 12.9.2024 Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών για τη Χρηματοδότηση, Λειτουργία, Συντήρηση και Εκμετάλλευση της Αττικής Οδού, μεταξύ αφενός του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία» και αφετέρου της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΝΕΑ ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», η οποία υπογράφηκε στην Αθήνα, στις 4 Σεπτεμβρίου 2025, το κείμενο της οποίας έχει ως εξής:

ΣΥΜΦΩΝΙΑ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ ΟΔΟΥ

Σύμφωνα με το Άρθρο 35.1 της από 12 Σεπτεμβρίου 2024 Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών, όπως αυτή κυρώθηκε με το ν. 5141/2024 «*Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών για τη Χρηματοδότηση, Λειτουργία, Συντήρηση και Εκμετάλλευση της Αττικής Οδού*» (ΦΕΚ Α’ 156/3.10.2024)

Στην Αθήνα σήμερα, τέσσερις (4) του μηνός Σεπτεμβρίου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι πέντε (2025),

ΜΕΤΑΞΥ

ΑΦ' ΕΝΟΣ

1) του **Ελληνικού Δημοσίου** (εφεξής "**το Ελληνικό Δημόσιο**" ή το "**Δημόσιο**"), όπως αυτό νόμιμα εκπροσωπείται δυνάμει του Άρθρου 37.3 της από **12 Σεπτεμβρίου 2024 Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών,** όπως αυτή κυρώθηκε με ν. 5151/2024, από τον **κ. Κυριάκο Πιερρακάκη**, Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που κατοικοεδρεύει στην Αθήνα, οδός Νίκης 5 – 7, και τον **κ. Χρίστο Δήμα**, Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, που κατοικοεδρεύει στο Δήμο Παπάγου – Χολαργού Αττικής, οδός Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε,

2) της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «**Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία**» (εφεξής ο «**Παραχωρητής**») ως καθολικής διαδόχου της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Ανώνυμη Εταιρεία» δυνάμει των διατάξεων του ν. 5131/2024 και της σε εκτέλεση του νόμου αυτού σύμβασης συγχώνευσης με απορρόφηση της εταιρείας με την επωνυμία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου» από την εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας», ΦΕΚ Β’ 7093/24.12.2024, η οποία καταχωρήθηκε στο ΓΕΜΗ με τον υπ’ αριθμ. 5215773/31.12.2024 κωδικό αριθμό καταχώρισης), που εδρεύει στην Αθήνα, επί της οδού Καραγιώργη Σερβίας 6, και εκπροσωπείται νόμιμα για τη σύναψη της παρούσας Συμφωνίας από τον κ. Ιωάννη Παπαχρήστου, Διευθύνοντα Σύμβουλο και τον κ. Παναγιώτη Σταμπουλίδη, Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο σύμφωνα με την από 07.05.2025 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας.

ΚΑΙ ΑΦ' ΕΤΕΡΟΥ

της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «**ΝΕΑ ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ**» και το διακριτικό τίτλο «ΝΕΑ ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ Α.Ε.» (εφεξής ο «**Παραχωρησιούχος**»), που έχει συσταθεί με την υπ’ αριθ. 9370 καταστατική πράξη του Συμβολαιογράφου Σπυρίδωνα Κωνσταντίνου Βέννη, η οποία είναι εγγεγραμμένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) με αριθμό 178847001000, που εδρεύει στον Δήμο Αθηναίων, Λεωφόρος Μεσογείων αρ. 85 και εκπροσωπείται νόμιμα για τη σύναψη της παρούσας Συμφωνίας από τον Εμμανουήλ Μουστάκα, Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας και την κα Βαΐα Χουχουρέλου, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, σύμφωνα με την από 26.05.2025 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας,

(εφεξής από κοινού καλούμενοι ως οι «**Συμβαλλόμενοι**» ή τα «**Συμβαλλόμενα Μέρη**» ή τα «**Μέρη**»),

---

συμφωνήθηκαν και έγιναν αμοιβαία αποδεκτά τα ακόλουθα:

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

(α) Τα Συμβαλλόμενα Μέρη και η Αρχική Μέτοχος, ως εκ τρίτου συμβαλλόμενη, υπέγραψαν την μεταξύ τους από 12 Σεπτεμβρίου 2024 Σύμβαση Παραχώρησης Υπηρεσιών (εφεξής η «**Σύμβαση Παραχώρησης**» ή «**Σύμβαση**»), με την οποία και υπό τους περιεχόμενους εκεί όρους και ειδικότερες συμφωνίες, το Δημόσιο ανέθεσε στον Παραχωρησιούχο το Έργο της Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης της Αττικής Οδού.

(β) Με το άρθρο πρώτο του νόμου 5141/2024 «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης Υπηρεσιών για τη Χρηματοδότηση, Λειτουργία, Συντήρηση και Εκμετάλλευση της Αττικής Οδού» (ΦΕΚ Α’ 156/3.10.2024) κυρώθηκε η Σύμβαση Παραχώρησης και απέκτησε ισχύ νόμου (εφεξής ο «**Κυρωτικός Νόμος**»).

(γ) Με το Άρθρο τρίτο του Κυρωτικού Νόμου, προβλέφθηκε μεταβατική περίοδος πέντε (5) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ήτοι από τις 06.10.2024, κατά την οποία το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών, ο Παραχωρητής και ο Παραχωρησιούχος ορίστηκαν αυτοτελώς ως Υπεύθυνοι Επεξεργασίας, κατά την έννοια της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων. Μετά το πέρας της περιόδου αυτής, τα Συμβαλλόμενα Μέρη επιθυμούν όπως ο Παραχωρησιούχος εξακολουθήσει να ενεργεί ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας. Ως εκ τούτου, κρίνεται σκόπιμη και αναγκαία η τροποποίηση του Άρθρου 30 της Σύμβασης Παραχώρησης, προκειμένου να ανατεθεί η σχετική αρμοδιότητα στον Παραχωρησιούχο και να επέλθουν οι κατάλληλες προσαρμογές λόγω αυτής της μεταβολής για την καλύτερη λειτουργία της διάταξης.

(δ) Στο Άρθρο 35.1 της Σύμβασης προβλέπεται ότι «*Με την εξαίρεση των Προσαρτημάτων της, η παρούσα Σύμβαση μπορεί να τροποποιείται μόνο κατόπιν έγγραφης συμφωνίας μεταξύ του Παραχωρητή, του Δημοσίου και του Παραχωρησιούχου, που θα κυρώνεται με νόμο. Αν τροποποιούνται διατάξεις, που αφορούν και την Αρχική Μέτοχο, απαιτείται και η δική της έγγραφη συμφωνία. […]*», ενώ σύμφωνα με το Άρθρο 35.2 της Σύμβασης «*Οποιαδήποτε συμφωνία για τροποποίηση της Σύμβασης μεταξύ του Παραχωρητή, του Δημοσίου, του Παραχωρησιούχου ή/και της Αρχικής Μετόχου (σε περίπτωση που απαιτείται) καταρτίζεται εγγράφως και υπογράφεται από τα πρόσωπα που ορίζονται στο Άρθρο 37.3.*». Σύμφωνα δε με το Άρθρο 37.3 της Σύμβασης: «*Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα Σύμβαση, όλες οι συμφωνίες που προβλέπονται στην παρούσα Σύμβαση να συναφθούν μεταξύ του Δημοσίου ή/και του Παραχωρητή και του Παραχωρησιούχου ή των Δανειστών υπογράφονται για λογαριασμό του Δημοσίου από τους Υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών και για λογαριασμό του Παραχωρητή και του Παραχωρησιούχου από τους νομίμως και ειδικώς προς τούτο εκάστοτε εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους τους.*».

ΑΡΘΡΟ 1 ΟΡΟΛΟΓΙΑ

Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα, όλοι οι όροι που εμφανίζονται με κεφαλαίο αρχικό στην παρούσα έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στη Σύμβαση Παραχώρησης.

ΑΡΘΡΟ 2 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

Ήδη και εν όψει των ανωτέρω τα Συμβαλλόμενα Μέρη από κοινού αποδέχονται και συμφωνούν τις ακόλουθες τροποποιήσεις των κατωτέρω αναφερομένων άρθρων της Σύμβασης Παραχώρησης:

2.1 Το άρθρο **30.1** της Σύμβασης Παραχώρησης (*Υποχρεώσεις Παραχωρησιούχου ως Εκτελούντος Επεξεργασία*) τροποποιείται και αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«***30.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ ΩΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ***

Επιπλέον των υποχρεώσεών του επί τη βάσει του Άρθρου 5.4.1, ο Παραχωρησιούχος, μεταξύ άλλων αποκτώντας πρόσβαση ή συλλέγοντας πρωτογενώς δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, προβαίνει σε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ενεργώντας ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας κατά την έννοια του ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου. Οι πράξεις επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στο πλαίσιο εκτέλεσης της παρούσας Σύμβασης εκτελούνται σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται από την εκάστοτε ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ειδικότερα δε το Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 679/2016 («ΓΚΠΔ»), το Ν.4624/2019, όπως ισχύει, καθώς και τις αποφάσεις, γνωμοδοτήσεις, οδηγίες της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα («ΑΠΔΠΧ») καθώς και κάθε άλλης αρμόδιας αρχής ή δικαστηρίου στον βαθμό που τυγχάνουν αναλογικής ή αυτοτελούς εφαρμογής. Στο πλαίσιο αυτό ο Παραχωρησιούχος υποχρεούται να:

(i) *διασφαλίζει και εγγυάται ότι συμμορφώνεται καθ’ όλη τη διάρκεια ισχύος της παρούσας Σύμβασης με τις αντίστοιχες υποχρεώσεις του που απορρέουν από την εκάστοτε κείμενη Νομοθεσία,*

(ii) *επεξεργάζεται τα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα αποκλειστικά για το σκοπό της εκπλήρωσης των υποχρεώσεών του και της άσκησης των δικαιωμάτων του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση και σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Σύμβασης, αλλά και για κάθε άλλο νόμιμο λόγο σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο, διατηρεί δε αυτά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, σε κάθε δε περίπτωση για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται για την εκτέλεση της παρούσας Σύμβασης και έως τη λήξη αυτής κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4 της παρούσας Σύμβασης ή λύση αυτής κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 24 και 25 αυτής με την επιφύλαξη συμμόρφωσής του με τις διατάξεις της κείμενης Νομοθεσίας και τις σχετικές επιβαλλόμενες υποχρεώσεις. Μετά το πέρας αυτού του χρονικού διαστήματος ο Παραχωρησιούχος, με την επιφύλαξη συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις του, διαφύλαξης των εννόμων συμφερόντων του και άσκησης των δικαιωμάτων του που απορρέουν από την κείμενη εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, καταστρέφει/διαγράφει, διαβιβάζοντας σχετικό πρωτόκολλο διαγραφής στο Δημόσιο ή/και στην Αρμόδια Αρχή ή/και στον Παραχωρητή και διαγράφει/καταστρέφει τυχόν υφιστάμενα αντίγραφα, εκτός αν από την εκάστοτε κείμενη Νομοθεσία απαιτείται ή επιτρέπεται για οποιονδήποτε νόμιμο λόγο η περαιτέρω τήρηση ή/και αποθήκευση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα,*

(iii) *κατά την εκτέλεση πράξεων επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, λαμβάνει τα απαραίτητα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, (περιλαμβανομένων και κατάλληλων συμβατικών δεσμεύσεων που είναι κατ’ ελάχιστον αντίστοιχες των προβλεπόμενων στην παρούσα) για την προστασία της εμπιστευτικότητας, της ακεραιότητας, της διαθεσιμότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων του που εμπλέκονται στην επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων τα οποία επεξεργάζεται στο πλαίσιο και για τους σκοπούς της παρούσας, ώστε να είναι ασφαλή σύμφωνα με τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας. Τα ανωτέρω μέτρα πρέπει να εγγυώνται ένα κατάλληλο επίπεδο προστασίας σε σχέση με το είδος των προσωπικών δεδομένων, τη φύση και τους σκοπούς της επεξεργασίας και τους υφιστάμενους κινδύνους καθώς και τη διατήρηση της εμπιστευτικότητας, της ακεραιότητας και της διαθεσιμότητας των προσωπικών δεδομένων. Κατά την επιλογή των*

κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι τελευταίες εξελίξεις, το κόστος εφαρμογής και η φύση, το πεδίο εφαρμογής, καθώς και οι κίνδυνοι διαφορετικής πιθανότητας επέλευσης και σοβαρότητας για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων από την επεξεργασία, ειδικότερα ως συνέπεια καταστροφής, απώλειας, αλλοίωσης, άνευ άδειας κοινολόγηση ή προσπέλαση των προσωπικών δεδομένων.

(iv) *διασφαλίζει, λαμβάνοντας τα κατά περίπτωση κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα (περιλαμβανομένων και κατάλληλων συμβατικών δεσμεύσεων που είναι κατ’ ελάχιστον αντίστοιχες των προβλεπόμενων στην παρούσα) και διαδικασίες, ότι οι εργαζόμενοί του, τα στελέχη του, οι συνεργάτες, οι βοηθοί εκπληρώσεως ή οι προστηθέντες του, συμπεριλαμβανομένων και οποιωνδήποτε υπεργολάβων, οι οποίοι είναι εξουσιοδοτημένοι να αποκτούν πρόσβαση ή/και να επεξεργάζονται τα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό του, τηρούν τις σχετικές με την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα διατάξεις της κείμενης Νομοθεσίας και τις ρυθμίσεις της παρούσας Σύμβασης, ειδικά αναφορικά με την υποχρέωση τήρησης της ασφάλειας, ακεραιότητας και εμπιστευτικότητας αυτών,*

(v) *εφόσον από το είδος, το πεδίο εφαρμογής, το πλαίσιο και τους σκοπούς της επεξεργασίας, ιδίως με χρήση νέων τεχνολογιών, και συνεκτιμώντας τη φύση των δεδομένων και τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, ενδέχεται να επιφέρει υψηλό κίνδυνο για τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων («υποκείμενα των δεδομένων») προβαίνει πριν από την επεξεργασία, στη διενέργεια εκτίμησης των επιπτώσεων των σχεδιαζόμενων πράξεων επεξεργασίας στην προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (Εκτίμηση Αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων/Data Protection Impact Assessment – DPIA). Το Δημόσιο ή/και Αρμόδια Αρχή ή/και ο Παραχωρητής ενημερώνονται κατά περίπτωση για τα πορίσματα της εκτίμησης αντικτύπου, καθώς και για τις διορθωτικές ενέργειες στις οποίες θα προβεί ο Υπεύθυνος Επεξεργασίας συνεπεία αυτής. Ανάλογα με το αποτέλεσμα της εκτίμησης αντικτύπου, ο Παραχωρησιούχος οφείλει να εξασφαλίσει τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφαλείας που ενδεχομένως να απαιτηθούν για την αντιμετώπιση των επαπειλούμενων υψηλών κινδύνων.*

(vi) *με την επιφύλαξη των διατάξεων της κείμενης Νομοθεσίας, ιδιαίτερα δε των διατάξεων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, μη θιγομένων των δικαιωμάτων της αρμόδιας εποπτικής αρχής για άσκηση ελέγχου βάσει τη ισχύουσας νομοθεσίας, ανταποκρίνεται αμελλητί και προσηκόντως σε κάθε αίτημα ενημέρωσης και ελέγχου του Δημοσίου ή/και Αρμόδιας Αρχής ή/και του Παραχωρητή, είτε απευθείας είτε από εξουσιοδοτημένο από αυτόν τρίτο μέρος που αφορά στην επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από ή για λογαριασμό του Παραχωρησιούχου, στον βαθμό που αυτό είναι εύλογο και αιτιολογημένο, δεν συνεπάγεται υπέρμετρο οικονομικό κόστος, δεν απαιτεί υπερβολικό αριθμό εργατοωρών για την ικανοποίησή του και δεν διαταράσσεται, ως εκ τούτου, η ομαλή λειτουργία του Παραχωρησιούχου, η πιστή και ομαλή εκτέλεση της Σύμβασης Παραχώρησης και η εύρυθμη λειτουργία του αυτοκινητοδρόμου.*

(vii) *προκειμένου περί του Βασικού Υπεργολάβου Λειτουργίας ή Συντήρησης (εφεξής οι Βασικοί Υπεργολάβοι) που έχουν ονοματιστεί κατά τη διαδικασία του Διαγωνισμού, ο Παραχωρησιούχος δύναται να τους ορίζει συνυπεύθυνους για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, ή να καθίστανται αυτοτελώς Υπεύθυνοι Επεξεργασίας, ανάλογα με την περίπτωση και στο*

πλαίσιο εκτέλεσης των δραστηριοτήτων τους, κατόπιν προηγούμενης έγγραφης ενημέρωσης του Δημοσίου και του Παραχωρητή. Οι ίδιες υποχρεώσεις όσον αφορά στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και οι ίδιες υποχρεώσεις που ισχύουν για τον Παραχωρησιούχο ως Υπεύθυνο Επεξεργασίας από το παρόν άρθρο επιβάλλονται και στους Βασικούς Υπεργολάβους υπό την ιδιότητά τους ως συνυπεύθυνων ή αυτοτελώς Υπευθύνων Επεξεργασίας, ιδίως σε σχέση με την παροχή επαρκών εγγυήσεων για την εφαρμογή κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων έτσι ώστε η επεξεργασία να πληροί τις απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας. Σε κάθε περίπτωση, ο Παραχωρησιούχος παραμένει πλήρως υπόλογος έναντι του Δημοσίου ή/και της Αρμόδιας Αρχής ή/και του Παραχωρητή για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του, ως Υπεύθυνος Επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

(viii) *λαμβάνει και εφαρμόζει συνεχώς τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα και διαδικασίες ασφάλειας, στον απαιτούμενο κατά περίπτωση βαθμό ώστε να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του επί τη βάσει του παρόντος Άρθρου 30 και την κείμενη Νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.*

(ix) *ενημερώνει και εγγυάται στο Δημόσιο ή/και την Αρμόδια Αρχή ή/και τον Παραχωρητή ότι θα ορίσει Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων (DPO) με βάση τις προβλέψεις του ΓΚΠΔ, εφόσον κάτι τέτοιο απαιτείται με βάση το ΓΚΠΔ και σε περίπτωση που προκύψει η οποιαδήποτε αλλαγή στο πρόσωπο του DPO θα ενημερώνεται εγγράφως το Δημόσιο ή/και η Αρμόδια Αρχή ή/και ο Παραχωρητής στις διευθύνσεις ηλεκτρονικής αλληλογραφίας που έχει ορίσει για το σκοπό αυτό.*

(x) *υπό την επιφύλαξη σχετικών απαγορεύσεων, όρων και προϋποθέσεων ή/και περιορισμών από την κείμενη Νομοθεσία ή/και από τις αποφάσεις αρμοδίων Αρχών, δικαστηρίων, κλπ., αποστέλλει στο Δημόσιο και στον Παραχωρητή, εντός του πρώτου τριμήνου κάθε ημερολογιακού έτους, απολογιστική έκθεση η οποία θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα εξής: (α) ενημέρωση και συνοπτικές πληροφορίες σχετικά με ενδεχόμενες διαδικασίες έρευνας, αιτήματα παροχής πληροφοριών, ερωτήματα που αφορούν τη συμμόρφωση με την κείμενη νομοθεσία, κλπ. από την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, (β) ενημέρωση και πληροφορίες σχετικά με τυχόν περιστατικά παραβίασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και συνοπτική περιγραφή της διαχείρισης κάθε περιστατικού, (γ) κατάλογο με τα πρόσωπα στα οποία ο Παραχωρησιούχος έχει ενδεχομένως αναθέσει την εκτέλεση επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων κατά το προηγούμενο έτος. Το Δημόσιο ή/και ο Παραχωρητής διατηρούν το δικαίωμα να ζητήσουν διευκρινίσεις ή/και επιπρόσθετες πληροφορίες, υπό την επιφύλαξη της κείμενης νομοθεσίας και των ειδικότερων προβλέψεων της Σύμβασης Παραχώρησης, τις οποίες ο Παραχωρησιούχος έχει υποχρέωση, εφόσον είναι διαθέσιμες, να τις παρέχει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.»*

2.2 Το άρθρο **30.2** της Σύμβασης Παραχώρησης (*Προσωπικό του Παραχωρησιούχου*) τροποποιείται και αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«30.2 ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟΥ

Ο Παραχωρησιούχος και οι Βασικοί Υπεργολάβοι αυτού θα γνωστοποιούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, στα οποία έχουν πρόσβαση/συλλέγουν και επεξεργάζονται ως συνυπεύθυνοι ή αυτοτελώς Υπεύθυνοι Επεξεργασίας κατά περίπτωση και ανάλογα με το αντικείμενο τους, μόνο στο προσωπικό τους που είναι απολύτως αναγκαίο να γνωρίζει τα εν λόγω δεδομένα προκειμένου ο Παραχωρησιούχος και οι Βασικοί Υπεργολάβοι αυτού να δύνανται να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους και να ασκούν

τα δικαιώματά τους που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση και την κείμενη νομοθεσία, και υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

(i) *Ο Παραχωρησιούχος και οι Βασικοί Υπεργολάβοι αυτού διενεργούν κατά περίπτωση και εφόσον κρίνεται απαραίτητο κατάλληλους ελέγχους ώστε να διασφαλίσουν ότι το εν λόγω προσωπικό είναι κατάλληλο να έχει πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ούτως ώστε να ελαχιστοποιείται οποιοσδήποτε κίνδυνος κλοπής, απάτης, καταστροφής, αλλοίωσης ή κατάχρησης ή εν γένει κακής μεταχείρισης των εν λόγω προσωπικών δεδομένων και*

(ii) *Ο Παραχωρησιούχος και οι Βασικοί Υπεργολάβοι αυτού λαμβάνουν κατά περίπτωση όλα τα απαραίτητα μέτρα, όπως, μεταξύ άλλων, η επιβολή συγκεκριμένων υποχρεώσεων και η ανάληψη από το προσωπικό τους κατάλληλων συμβατικών δεσμεύσεων εμπιστευτικότητας σε σχέση με τα εν λόγω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα.»*

ΑΡΘΡΟ 3 ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η θέση σε ισχύ των τροποποιήσεων της Σύμβασης Παραχώρησης που συμφωνούνται με το άρθρο 2 της παρούσας τελεί υπό την αίρεση της ψήφισης από την Βουλή των Ελλήνων του νόμου με τον οποίο κυρώνεται η παρούσα Συμφωνία και της δημοσίευσης του κυρωτικού νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (η «**Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος Τροποποίησης**»), με τον οποίο θα προβλέπεται ως ημερομηνία έναρξης ισχύος του η ημερομηνία δημοσίευσής του.

ΑΡΘΡΟ 4 ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Όλες οι διαφορές που ανακύπτουν μεταξύ των Συμβαλλομένων, από την υπογραφή της παρούσας Συμφωνίας έως και την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος Τροποποίησης, σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος της παρούσας Συμφωνίας θα επιλύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 32.3 (Διαιτησία) της Σύμβασης Παραχώρησης.

ΑΡΘΡΟ 5 ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

Η παρούσα Συμφωνία διέπεται από τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης και ερμηνεύεται σύμφωνα με αυτές. Από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος Τροποποίησης, η Σύμβαση Παραχώρησης ισχύει και ερμηνεύεται όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 της παρούσας Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 6 ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

6.1 Τα Συμβαλλόμενα Μέρη ρητά συνομολογούν ότι με την παρούσα Συμφωνία τροποποιούνται αποκλειστικά οι ανωτέρω υπό το Άρθρο 2 αναφερόμενες συγκεκριμένες διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης, η οποία κατά τα λοιπά ισχύει και δεσμεύει τα Μέρη όπως αρχικά συμφωνήθηκε.

6.2 Τα Συμβαλλόμενα Μέρη δηλώνουν και αναγνωρίζουν ότι οι τροποποιήσεις των όρων της Σύμβασης Παραχώρησης που συμφωνούνται με την παρούσα δεν επιδρούν επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των Μετόχων του Παραχωρησιούχου.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ των ανωτέρω, το Ελληνικό Δημόσιο, ο Παραχωρητής και ο Παραχωρησιούχος, υπέγραψαν την ημέρα που αναφέρεται στην αρχή του παρόντος την παρούσα Συμφωνία δια των εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων τους που αναφέρονται παραπάνω, σε πέντε (5)

πρωτότυπα εκ των οποίων έλαβε τρία (3) το Δημόσιο και ανά ένα (1) οι λοιποί συμβαλλόμενοι.

ΓΙΑ ΤΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΤΗ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΤΑΜΠΟΥΛΙΔΗΣ

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΙΟΥΧΟ
ΝΕΑ ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗ Α.Ε.

ΟΙ ΝΟΜΙΜΟΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ

ΒΑΪΑ ΧΟΥΧΟΥΡΕΛΟΥ

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ, ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Άρθρο δέκατο τέταρτο
Κύρωση της Τροποποίησης της Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης

Κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η τροποποίηση της από 21.2.2019 Σύμβασης Παραχώρησης της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης και Μελέτης - Κατασκευής και Χρηματοδότησης των οδικών του συνδέσεων, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ», η οποία υπογράφηκε στην Αθήνα, στις 24 Νοεμβρίου 2025, το κείμενο της οποίας έχει ως εξής:

ΣΥΜΦΩΝΙΑ

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ – ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ & ΜΕΛΕΤΗΣ – ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΟΔΙΚΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΕΩΝ

Σύμφωνα με το Άρθρο 37.1 της από 21 Φεβρουαρίου 2019 Σύμβασης Παραχώρησης, όπως αυτή κυρώθηκε με το ν. 4612/2019 ***«Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης – Κατασκευής – Χρηματοδότησης – Λειτουργίας – Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης και Μελέτη – Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 77/23.05.2019)***

Στην Αθήνα σήμερα, την εικοστή τετάρτη (24η) του μηνός Νοεμβρίου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι πέντε (2025),

ΜΕΤΑΞΥ

ΑΦ' ΕΝΟΣ

του **Ελληνικού Δημοσίου** (εφεξής "**το Ελληνικό Δημόσιο**" ή το "**Δημόσιο**"), όπως αυτό νόμιμα εκπροσωπείται δυνάμει του Άρθρου 37.2 της από **21 Φεβρουαρίου 2019 Σύμβασης Παραχώρησης**, από τον **κ. Χρίστο Δήμα**, Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, που κατοικοεδρεύει στο Δήμο Παπάγου – Χολαργού Αττικής, οδός Αναστάσεως 2 & Τσιγάντε,

ΚΑΙ ΑΦ' ΕΤΕΡΟΥ

της Ανώνυμης Εταιρείας με την επωνυμία «**ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ**» και το διακριτικό τίτλο «ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.» (εφεξής η «**Εταιρεία**»), και εδρεύει στο Δήμο Ηρακλείου, Λεωφόρος Ικάρου αρ. 26, (Τ.Κ. 71 408 Ηράκλειο Κρήτης), που έχει συσταθεί με την υπ' αριθ. 6604/04-02-2019 καταστατική πράξη του Συμβολαιογράφου Αθηνών Σπυρίδωνος Βέννη, η οποία είναι εγγεγραμμένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) με αριθμό 149125127000, και εκπροσωπείται νόμιμα για τη σύναψη της παρούσας Συμφωνίας από τον **κ. Εμμανουήλ Μουστάκα**, σύμφωνα με την από 24.07.2025 απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εταιρείας,

(εφεξής από κοινού καλούμενοι ως οι «**Συμβαλλόμενοι**» ή τα «**Συμβαλλόμενα Μέρη**» ή τα «**Μέρη**»),

συμφωνήθηκαν και έγιναν αμοιβαία αποδεκτά τα ακόλουθα:

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

(α) Τα Συμβαλλόμενα Μέρη και οι Αρχικοί Κοινοί Μέτοχοι, ως εκ τρίτου συμβαλλόμενοι, υπέγραψαν την μεταξύ τους από 21 Φεβρουαρίου 2019 Σύμβαση Παραχώρησης (εφεξής η «**Σύμβαση Παραχώρησης**» ή η «**Σύμβαση**»), με την οποία και υπό τους περιεχόμενους εκεί όρους και ειδικότερες συμφωνίες, το Δημόσιο ανέθεσε στην Εταιρεία το Έργο της της Μελέτης – Κατασκευής

– Χρηματοδότησης – Λειτουργίας – Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης και της Μελέτης – Κατασκευής και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων.

(β) Με το άρθρο πρώτο του νόμου 4612/2019 «Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης – Κατασκευής – Χρηματοδότησης – Λειτουργίας – Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης και Μελέτη – Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α’ 77/23.05.2019) κυρώθηκε η Σύμβαση Παραχώρησης και απέκτησε ισχύ νόμου.

(γ) Τα Μέρη συμφωνούν ότι κρίνεται σκόπιμη η υιοθέτηση εντοπισμένων διευκρινιστικών τροποποιήσεων επί συγκεκριμένων ρυθμίσεων της Σύμβασης Παραχώρησης (Άρθρα 25.1.5, 25.1.7) που αφορούν στην προμήθεια και εγκατάσταση του Εξοπλισμού Αεροναυτιλίας του Αεροδρομίου για λόγους διασαφήνισης των σχετικών προβλέψεων.

(δ) Στο Άρθρο 37.1 της Σύμβασης προβλέπεται ότι *«Με την εξαίρεση των Προσαρτημάτων της, η παρούσα Σύμβαση μπορεί να τροποποιείται μετά από συμφωνία του Δημοσίου και της Εταιρείας μόνο που θα κυρώνεται με νόμο […]»*, ενώ σύμφωνα με το Άρθρο 37.2 της Σύμβασης *«Η συμφωνία του Δημοσίου και της Εταιρείας για τροποποίηση της Σύμβασης διατυπώνεται εγγράφως και υπογράφεται από τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών και ειδικά προς τούτο εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο της Εταιρείας. Με τη μορφή αυτή εισάγεται στη Βουλή προς κύρωση.»*.

(ε) Γίνεται μνεία ότι για την υπογραφή της παρούσας Συμφωνίας έχει εκδοθεί η υπ’ άριθ. 413/2025 Πράξη του Ε΄ Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΑΡΘΡΟ 1 ΟΡΟΛΟΓΙΑ

Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα, όλοι οι όροι που εμφανίζονται με κεφαλαίο αρχικό στην παρούσα έχουν την έννοια που τους αποδίδεται στη Σύμβαση Παραχώρησης.

ΑΡΘΡΟ 2 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

Ήδη και εν όψει των ανωτέρω τα Συμβαλλόμενα Μέρη από κοινού αποδέχονται και συμφωνούν τις ακόλουθες τροποποιήσεις των κατωτέρω αναφερομένων άρθρων της Σύμβασης Παραχώρησης:

2.1 Το Άρθρο **25.1.5 (e)** της Σύμβασης Παραχώρησης τροποποιείται και αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«(e) Η μη συμμόρφωση της Εταιρείας με το τελικό Χρονοδιάγραμμα Αεροναυτιλίας, η οποία οφείλεται σε υπαίτια πράξη ή παράλειψη της Εταιρείας και η οποία έχει ως αποτέλεσμα την καθυστέρηση της έναρξης της Περιόδου Λειτουργίας θα επιφέρει τις συνέπειες του Άρθρου 18.2.7 (i) της παρούσας. Η μη τήρηση του τελικού Χρονοδιαγράμματος Αεροναυτιλίας για οιονδήποτε λόγο, που έχει ως αποτέλεσμα την υπέρβαση οιασδήποτε Τμηματικής Προθεσμίας ή / και την καθυστέρηση της έναρξης της Περιόδου Λειτουργίας, θα συνιστά κατά περίπτωση και σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Γεγονός Καθυστέρησης ή / και Γεγονός Ευθύνης Δημοσίου, εκτός εάν οφείλεται σε υπαιτιότητα της Εταιρείας.»

2.2 Το Άρθρο **25.1.5 (f)** της Σύμβασης Παραχώρησης τροποποιείται και αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«(f) Η ΥΠΑ και η Εταιρεία θα συνεργάζονται σε σχέση με την προμήθεια, εγκατάσταση, αναβάθμιση ή/και αντικατάσταση του Εξοπλισμού Αεροναυτιλίας του Αεροδρομίου. Οι όροι οποιασδήποτε

συμφωνίας ή άλλης ρυθμίσεως σχετικά με οποιοδήποτε ζήτημα που αφορά προμήθεια, εγκατάσταση, θέση σε λειτουργία, συντήρηση και αναβάθμιση ή αντικατάσταση του Εξοπλισμού Αεροναυτιλίας ή τον τρόπο υλοποίησής του, θα υπόκεινται σε προηγούμενη έγγραφη έγκριση της ΥΠΑ. Στο πλαίσιο αυτό, η Υ.Π.Α. θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια να ελαχιστοποιήσει κάθε όχληση της λειτουργίας του Αεροδρομίου σε σχέση με την απόκτηση, εγκατάσταση, συντήρηση, αναβάθμιση ή / και την αντικατάσταση του Εξοπλισμού Αεροναυτιλίας του Αεροδρομίου. Ρητά συμφωνείται ότι η κυριότητα του Εξοπλισμού Αεροναυτιλίας, την προμήθεια και εγκατάσταση του οποίου έχει αναλάβει η Εταιρεία σύμφωνα με το παρόν άρθρο, μεταβιβάζεται αυτοδίκαια από την Εταιρεία στην Υ.Π.Α. κατά την έκδοση της ΒΠΕΕΑ του άρθρου 18.4.3 (iv) Η εν λόγω μεταβίβαση απαλλάσσεται από κάθε φόρο, εισφορά, τέλος, ή επιβάρυνση, είτε αυτά προβλέπονται υπέρ του Δημοσίου είτε υπέρ οποιουδήποτε τρίτου.»

2.3. Το Άρθρο **25.1.7** της Σύμβασης Παραχώρησης τροποποιείται και αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«25.1.7 Η ΥΠΑ καθ’ όλη τη διάρκεια της Περιόδου Παραχώρησης, με δικά της έξοδα και ευθύνη, θα συντηρεί και επισκευάζει τον Εξοπλισμό Αεροναυτιλίας του Αεροδρομίου σύμφωνα με τις Προδιαγραφές. Κατ’ εξαίρεση, η προμήθεια ή/ και η εργοστασιακή συντήρηση των αναγκαίων ανταλλακτικών για τον Εξοπλισμό Αεροναυτιλίας ή/και η υλοποίηση τυχόν εργασιών συντήρησης των έργων υποδομής του Εξοπλισμού Αεροναυτιλίας (προς αποφυγή αμφιβολιών, μη συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε άλλης πλην της ως άνω αναφερόμενης συντήρησης ή/και επισκευής του Εξοπλισμού Αεροναυτιλίας) δύνανται, κατ’ επιλογή και κατόπιν σχετικού αιτήματος της ΥΠΑ, να αναλαμβάνονται από την Εταιρεία, υπό την προϋπόθεση όμως ότι στην περίπτωση αυτή η ΥΠΑ θα έχει προηγουμένως συμφωνήσει με την Εταιρεία τον τρόπο και χρόνο καταβολής στην Εταιρεία της σχετικής δαπάνης καθώς και τους όρους ανάληψης της σχετικής υποχρέωσης.»

ΑΡΘΡΟ 3 ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η θέση σε ισχύ των τροποποιήσεων της Σύμβασης Παραχώρησης που συμφωνούνται με το άρθρο 2 της παρούσας τελεί υπό την αίρεση της ψήφισης από την Βουλή των Ελλήνων του νόμου με τον οποίο κυρώνεται η παρούσα Συμφωνία και της δημοσίευσης του κυρωτικού νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (η «**Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος Τροποποίησης**»), με τον οποίο θα προβλέπεται ως ημερομηνία έναρξης ισχύος του η ημερομηνία δημοσίευσής του.

ΑΡΘΡΟ 4 ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Όλες οι διαφορές που ανακύπτουν μεταξύ των Συμβαλλομένων, από την υπογραφή της παρούσας Συμφωνίας έως και την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος Τροποποίησης, σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία

ή το κύρος της παρούσας Συμφωνίας θα επιλύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 33 (Επίλυση Διαφορών) της Σύμβασης Παραχώρησης.

ΑΡΘΡΟ 5 ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

Η παρούσα Συμφωνία διέπεται από τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης και ερμηνεύεται σύμφωνα με αυτές. Από την Ημερομηνία Έναρξης Ισχύος Τροποποίησης, η Σύμβαση Παραχώρησης ισχύει και ερμηνεύεται όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 της παρούσας Συμφωνίας.

ΑΡΘΡΟ 6 ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη ρητά συνομολογούν ότι με την παρούσα Συμφωνία τροποποιούνται αποκλειστικά οι ανωτέρω υπό το Άρθρο 2 αναφερόμενες συγκεκριμένες διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης, η οποία κατά τα λοιπά ισχύει και δεσμεύει τα Μέρη όπως αρχικά συμφωνήθηκε.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ των ανωτέρω, το Ελληνικό Δημόσιο και η Εταιρεία υπέγραψαν την ημέρα που αναφέρεται στην αρχή του παρόντος την παρούσα Συμφωνία δια των εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων τους που αναφέρονται παραπάνω, σε τρία (3) πρωτότυπα εκ των οποίων έλαβε δύο (2) το Δημόσιο και ένα (1) η Εταιρεία.

ΓΙΑ ΤΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
«ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.»

Ο ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΜΕΝΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.
ΕΔΡΑ: Λ.ΙΚΑΡΟΥ 26 - ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ 71408
ΓΡΑΦΕΙΑ: Λ.ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 109 - ΑΘΗΝΑ 11526
ΑΦΜ: 801101660 - ΔΟΥ: ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΑΡ. ΓΕΜΗ: 149125127000 - ΤΗΛ: 2162000720
TUV Cert: 041210047

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ

Άρθρο δέκατο πέμπτο
Παροχή υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης στον νέο Διεθνή Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης

1. Κατά την Ημερομηνία Έναρξης Περιόδου Λειτουργίας, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 23.2.8 της από 21.2.2019 Σύμβασης Παραχώρησης για τη «Μελέτη - Κατασκευή - Χρηματοδότηση - Λειτουργία - Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης και Μελέτη - Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων», η οποία έχει κυρωθεί με τον ν. 4612/2019 (Α΄ 77), η εταιρεία με την επωνυμία «ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ» (ΔΑΗΚ) δύναται, κατά τη διακριτική της ευχέρεια, να υπεισέλθει, υπό τους όρους που προβλέπονται στις παρ. 2 έως και 5 του παρόντος, στα δικαιώματα, συμπεριλαμβανομένων τυχόν παρεπόμενων δικαιωμάτων, και τις υποχρεώσεις του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας» (ΥΠΑ), που απορρέουν από τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης ή και αυτοεξυπηρετούμενους χρήστες που έχει συνάψει η ΥΠΑ, με φορείς επίγειας εξυπηρέτησης, κατά το μέρος αυτών, που αφορούν στην παροχή των εν λόγω υπηρεσιών στον Κρατικό Αερολιμένα Ηρακλείου «Ν. Καζαντζάκης» (ΚΑΗΚ), προς τον σκοπό της παροχής των αντίστοιχων υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης στον νέο Διεθνή Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης, στην περιοχή Καστελίου, του Δήμου Μινώα Πεδιάδος, της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου της Περιφέρειας Κρήτης, έως τη λήξη ή λύση των συμβάσεων αυτών.

2. Προ της Ημερομηνίας Έναρξης Περιόδου Λειτουργίας, προκειμένου για την υποκατάσταση της ΥΠΑ από τη ΔΑΗΚ στις συμβάσεις της παρ. 1 απαιτείται η εκπλήρωση των ακόλουθων προϋποθέσεων:

(α) συμφωνία επί των απαιτούμενων τροποποιήσεων των υφιστάμενων συμβάσεων επίγειας εξυπηρέτησης της παρ. 1, μεταξύ των εκεί συμβαλλόμενων φορέων επίγειας εξυπηρέτησης ή/και αυτοεξυπηρετούμενων χρηστών και της ΔΑΗΚ, σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές του κλάδου, τα διεθνή πρότυπα και τις εφαρμοστέες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις, με στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και της εύρυθμης λειτουργίας του νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης, και τη γνωστοποίηση της εν λόγω συμφωνίας στο Δημόσιο και την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας (ΑΠΑ),

(β) σχετική έγγραφη γνωστοποίηση της ΔΑΗΚ στην ΥΠΑ,

(γ) κοινοποίηση σχετικής αναγγελίας του άρθρου 460 του Αστικού Κώδικα στους συμβαλλόμενους φορείς επίγειας εξυπηρέτησης, και

(δ) οποιασδήποτε περαιτέρω έγκρισης ή/και πιστοποίησης τυχόν απαιτηθεί από τυχόν αρμόδιες αρχές.

3. Από την υποκατάσταση της ΥΠΑ από τη ΔΑΗΚ, οι φορείς παροχής υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης ή/και οι αυτοεξυπηρετούμενοι χρήστες υποχρεούνται να συμμορφώνονται με τις προβλέψεις του Οικείου Κανονισμού Επίγειας Εξυπηρέτησης του νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης, όπως αυτός θα ισχύει, και με τις συμβάσεις της παρ. 1, όπως αυτές θα τροποποιηθούν βάσει της συμφωνίας της ως άνω παρ. 2(α), και θα υπογραφούν κατά την Ημερομηνία Έναρξης Περιόδου Λειτουργίας.

4. Η ΥΠΑ παραμένει μόνη υπεύθυνη για το σύνολο των υποχρεώσεων και μόνη δικαιούχος των απαιτήσεων που απορρέουν από τις συμβάσεις της παρ. 1 και γεννήθηκαν μέχρι την ημερομηνία υποκατάστασης της ΥΠΑ από τη ΔΑΗΚ, αποκλειομένης της εφαρμογής του άρθρου 479 του Αστικού Κώδικα.

5. Σε περίπτωση ασκήσεως του δικαιώματος υποκατάστασης της παρ. 1, η ΔΑΗΚ ενημερώνει τους φορείς επίγειας εξυπηρέτησης ή/και αυτοεξυπηρετούμενους χρήστες εντός εύλογου χρονικού διαστήματος από την προβλεπόμενη Ημερομηνία Έναρξης Περιόδου Λειτουργίας, και οι εν λόγω φορείς παροχής επίγειας εξυπηρέτησης ή/και εξυπηρετούμενοι χρήστες συμμετέχουν σε οποιεσδήποτε επιχειρησιακές δοκιμές και τυχόν άλλες απαιτούμενες ενέργειες στο πλαίσιο της επιχειρησιακής ετοιμότητας και εγκατάστασης στον νέο Διεθνή Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης, προκειμένου να είναι σε θέση να παράσχουν τις υπηρεσίες επίγειας εξυπηρέτησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του παρόντος, κατά την Ημερομηνία Έναρξης Περιόδου Λειτουργίας. Προς τον σκοπό αυτόν, οι φορείς επίγειας εξυπηρέτησης ή/και αυτοεξυπηρετούμενοι χρήστες συνεργάζονται ακριβόχρονα και καλόπιστα με τη ΔΑΗΚ και προβαίνουν, με ίδια μέσα και δαπάνες, στη μεταφορά, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία οποιουδήποτε εξοπλισμού, εφοδίων, και πόρους τους, όπως απαιτείται για την έναρξη λειτουργίας του νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 3 του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Δ΄
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο δέκατο έκτο
Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 11 Δεκεμβρίου 2025

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝ. ΤΑΣΟΥΛΑΣ

Οι Υπουργοί

Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Εξωτερικών
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

Εθνικής Άμυνας
ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

Εσωτερικών
ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού
ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Υγείας
ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Προστασίας του Πολίτη
ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Υποδομών και Μεταφορών
ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Υποδομών και Μεταφορών
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας
ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Ανάπτυξης
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Δικαιοσύνης
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

Πολιτισμού
ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Τουρισμού
ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

Ψηφιακής Διακυβέρνησης
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 12 Δεκεμβρίου 2025

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α΄ 131 και π.δ. 29/2018/Α΄58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

• Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση feksales@et.gr.

• Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση feksales@et.gr.

- Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €.
- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
- Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

Α. Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις** → **Εγκύκλιοι**.

Β. Κατ’ εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (www.et.gr). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)
Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)
Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

0100229121225034 8